Şu Yeryüzü Ermeydanı – 3. Cilt

Halil Delice

halildelice.com

3. cilt

Korkut Ata'nın "Ahir zamanda hanlık gerKayı'ya dege, kimesne ellerinden almaya, âhir zaman olup kıyâmat kopınça. Bu didügi Osman neslidür" diye Oğuzname'de söylediği ve İbn-i Arabi hazretlerinin işaret eylediği gerçekleşecek miydi? Türkiye; Son Kale, imtihan meydanı yeryüzünde mazlumların tek sığınağı... Hakk'ınsesi, sahih itikadın, gerçek İslâmiyet'in yaşandığı diyar... Adaletin son temsilcisi, cihan devleti, Osmanlı'nın mirasçısı olacak mıydı?

Anlatıcı, "Bütün bu suallerin cevabı tarihin tozlu sayfalarındadır" demiş. Her Cuma günü, sabah namazı sonrası... Eyüp Sultan hazretlerinin türbesi önündeki ulu çınarın altında anlatmaya başlamış.

Kâinatın ve insanın yaratılışlarını, yaratılış sebeblerini... Âdem aleyhisselam ile İblis arasında hak-bâtıl diye başlayan ve yeryüzünde devam eden mücadeleyi... Bu mücadelenin; yeryüzünde, her ikisinin taraftarları arasında yeryüzünü hayır-şer meydanı kılınışı şeklinde devamını...

Bu anlatılmaz kavganın Âdem aleyhisselamdan Selçuklu Sultanı Alaaddin'e kadar olan kısmını... Oğuz Hanı, Altın Yay ve Gümüş Okları... Anadolu'nun Son Kale olarak işaret edilişini... Bu mücadelede değişmeyen dört kişiyi... Yeryüzünü, Ruhlardan Bir Ruhu, İblis'i ve İnsanoğlunu... Anlatmıştı... Bu anlattıklarını, romanımızın birinci ve ikinci ciltlerinde okumuştunuz.

Ve sonrasını anlatmaya devam etti. Eyüp Sultanhazretlerinin huzurunda, her Cuma sabahı... Kırkpınar'ın doğuşunu, Osmanlı'nın kuruluşunu, cihan devleti, Konstantiniyye'nin İslambol oluşunu, albayrakta hilal ile yıldızın buluşmasını... Tâ 19. yüzyılortalarına kadar yaşananları... Bunları ise bu 3. ciltte okuyacaksınız.

Sultan Alaeddin'in yeri, tahtı boş kalmadı. Oğlu II. Gıyâseddin Keyhüsrev oturdu. Babasını zehirlemekle suçlanan evlat... Henüz 14 yaşındaydı. Babasından dünyanın en zengin, en müreffeh devletini, en güçlü ordu ve donanmasını devralmış, daha doğrusu gaspetmişti. Kardeşler arasında yaşanan taht kavgasında Emir Köpük bin Muhammed onun yanında yer aldı. Tahta oturmasında büyük pay sahibi, sonra da gücün tek sahibi oldu. Gıyaseddin görünürde Sultan idi, bütün ipler Emir'in elindeydi.

Emir, ipler eline geçmezden önce, mimardı, nakkaştı, sanatkardı, devletine hizmet için koştururdu. Seâdeddin, dinin seadeti, dinin güzel yüzü dendi. Ama ne zaman ki ipler eline geçti. Kendisini rakip bildiği emirleri temizledi. Babası ona, dine hizmette, köpürsün, irileşsin, kabarsın, nefsi için çalışmada köpük gibi şeffaf olsun, en ufak ikazda nefsi için çalışmaktan vazgeçsin, sönsün diye Köpük ismini vermişti.

İte, o zamanlar yeni yeni, semirdi, büyüdü manasında köpek denmeye başlamıştı. Refah seviyesi yükseldiği için itler de iyice semirmiş, irileşmişti. İnsanlar, itin azgınlaştığını belirtmek için, ite bak iyice köpek oldu demeye başladılar. İtler, semirmeye, dişlerini gösterip hırlamaya devam edince, it ismi yerine köpek kullanılmaya başlandı.

Etrafındaki devlet adamlarını sindiren Köpek, Ahilerle uğraşmaya başladı. Çünkü Ahiler, Sultanın ölümünden onu sorumlu tutuyorlar, ona karşı mücadele ediyorlardı.

Anadolu Selçuklu Sultanı I. AlâeddinKeykubad'ın çabaları ile Ahilik bütün Anadolu'da hızla yayılmıştı. Ahi Evran, bu Sultanın iktidarı döneminde, uzun müddet Konya'da kalmış ve çok talebe yetiştirmişti.

Ahi Evran ve talebeleri, şimdi köpeklerle uğraşıyordu. Görünen o ki köpekler çoğalacak, saldırıları korkunç olacaktı. Moğol sınırdaydı. Tarihin o ana kadar kaydetmediği vahşilikte köpek

Selçuklu sınırlarına dayanmış Anadolu içlerine girmek, dünyanın en zengin ülkesini yağmalamak için fırsat kolluyordu. Onu dizginleyen Keykubad'ın bıraktığı güçlü devletti.

Ulu Sultanın vefatından sonra geçen iki yıl, Moğol köpeğine aradığı fırsatı verir gibi olmuştu. Devlet iki başlıydı, daha doğrusu başsızdı... Bir tarafta Sadettin Köpek, diğer tarafta devleti, saltanatı anlamaya çalışan, baba katili yaftasını alnında taşıyan çocuk... Devlet diyen idareciler ya idam edilmiş, ya sürülmüş ya da küstürülmüştü. Sadettin Köpek, devletin Moğollar karşısında büyük gücü olan Harezm beylerini devletten koparmış, Güneydoğu Anadolu'daki sur yıkılmıştı.

Artık Türkistan ile Anadolu arasında Moğollar vardı. Onlar engel tanımayan, köpük gibi kabardıkça kabaran köpüklerdi, köpeklerdi. Elde ettikleri güç, onları engelleri dişleriyle parçalayan itlere çeviriyordu.

II. Gıyaseddin Keyhüsrev, ya o, ya ben, dedi, her şeyi göze aldı. Sivas Emiri Hüsameddin Karaca'ya sadık bir adamını göndererek Emir Sadettin'in ortadan kaldırılmasını emretti. Sivas Emiri aldığı bu görevin gereğini yerine getirmeye çalışsa da başarılı olamadı. Bir an ölümden kurtulduğunu sanan Sadettin Köpek, hükümdarın bayrağını taşımakla görevli Emir-i Alem Togan'dan aldığı kılıç darbesiyle yaralandı ve ardından öldü. İbret olsun diye demir kafese konulan cesedi kendi eseri olan Kubadabad Sarayı'nın burçlarına asıldı.

Köpekler Selçuklu sınırlarında dolaşıyor, girmek için fırsat kolluyor, Türkistan'ı kana boğuyordu. Buhara da, itler tarafından yerle bir edilmiş, işgal edilmişti... Müslümanlar, Moğol köpeklerinden canlarını ve imanlarını kurtarmaya gayret ediyorlardı.

"Hocam, göç edelim, ya Hindistan'a, Delhi Türk Sultanlığına ya da Anadolu'ya Selçuklu Sultanlığa gidelim" diyenlere, hayır, demişti, Mahmud-i İncirfagnevi hazretleri... Nübüvvet Yolunun onbirincisi halkası... "Hocam Rivegeri hazretleri, kal, dedi. Nasıl

giderim? Buradaki bunca Müslümanı nasıl terk ederim? Moğollarla birlikte yaşamaya, onların idaresinde dinimizi ve canımızı muhafaza etmeye, ama en öncelikli olarak kendimizi düzeltmeye gayret edeceğiz. Biz itikadımızı, işlerimizi, amellerimizi düzeltirsek bizi idare edenler de düzelir. Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, (A'mâlüküm, Ummâlüküm), amelleriniz nasılsa sizi idare edenler öyle olur, buyurmuştur."

Moğolların korkunç işgalinden bu yana yirmi sene geçmişti. Cengiz'in ölümünden sonra oğlu Çağatay Han, adına Beşbalığ'dan Ceyhun'a uzanan Türkistan'ın tamamını içine alacak şekilde Çağatay Hanlığını kurmuş. Doğu ve Batı Türkistan bu hanlığın sınırları içinde kalmıştı.

İncirfagnevi hazretleri, talebelerine ve kendisini seven tüccarlara tembihledi. "Müslüman ülkelerinde ve kuzeyde Kıpçak bozkırlarında vazife yapan Moğol emirlerine, Cengiz Hanın soyundan gelenlere yakın takipte bulunun, onlara kendinizi sevdirin... Onların İslamiyet'e yakınlaşmaları, Müslüman olmaları kuvvetle muhtemel... Çünkü zina, hırsızlık, yalan söylemek onlarda da çok şiddetli yasak. Yaratıcıya inanırlar. İslamiyet'i öğrensinler, Müslüman ne demekmiş görsünler, hiç olmazsa düşman olmasınlar" demiş, Moğolların peşinden salmıştı.

İncirfagnevi hazretlerive sevenleri Çağatay Hanlığı içinde ayakta kalmaya, hanlığı idare eden Cengiz soyuna İslamiyet'i sevdirmeye gayret eder, Moğollar, Selçuklu sınırlarında gezinip dişlerini geçirmek için fırsat kullarken... Selçuklu-Bizans sınırına yerleştirilen Ertuğrul Gazi de Bizans, Moğol ve Papalığa karşı çare arayışındaydı. Yerleştiği diyarı kale eyleme, buraları, ahalisini ve Oğuz Türkünü fetih için hazırlama çabasındaydı. Ağustos ayının sıcak günlerinde, üç gündür Edebiâli ve Ak Hoca ile yollardaydı.

"Beyim! İşte aradığımız yer."

Edebiâli'nin işaret ettiği yere baktı. Sarp bir yamacın, yola doğru uzanmış kısmıydı. Bildiği bir yerdi, ismi aklına gelince güldü.

"İtburnu'nu mu?"

"Evet, beyim, İtburnu'nu... Tam aradığımız yer."

"Üç gündür nice güzel yerler gördük, oraları beğenmedin... Şimdi, İtburnu diye anılan bu yeri beğendin. İtburnu ismiyle kuracağımız zaviye yanyana nasıl olacak?"

"Beyim. İsterseniz önce meseleye yer, sonra da isim açısından bakalım... Burası, tam bir yol kavşağında... Söğüt-Domaniç arası... Göç yolumuz üzerinde... Konstantiniyye, Konya, Engürü yolları güzergahında... Ve Battal Gazi hazretlerinintürbesine yakın.

Bizim insanlara, insanların bize ulaşabileceği en müsait yer... Suyu bol, ağacı bol... İşlenebilecek arazisi, hayvanlarımızın otlayabileceği, dervişlerimizin çobanlık yapabileceği merası var."

Ertuğrul Bey, seslice güldü.

"Maşaallah Hocam... Bir alay beyi gibi yer tayini yapmışsınız... İsim için ne dersiniz?

"Estağfirullah beyim. Beylik ne haddimize... Biz sizin yanınızda, İbn-i Arabi hazretlerininyanında yetiştik. İsim meselesine gelince... Zaviyeler, dergahlar, kâfir, azgın bir it olan nefsi yola getirmek, iman ettirmek için kurulmuştur. İtburnu ismini duyanlar...İnşaallah bu zaviyenin, itlerin en korkuncu olan nefsi kudurmuşluktan kurtarmak için kurulduğunu hatırlarlar. Yine görünen o ki... Yerleştiğimiz Selçuklu- Bizanshududunda itler, eksik olmayacak... Moğol, Bizans itleri ve içimizde onlarla birlikte hareket edecek itler... İtlerle mücadelede en gerekli şey sabır, cesaret, yalnızca Allahü teâlâdan korkma ve akıl... İnşaallah bu dergahtapişecekçorba,bunlara vesile olur."

Cân-ı gönülden "İnşaallah" diyen Ertuğrul Gazi, "Peki... Zaviye'ye nereye inşa edelim? Şu pınarın yanına mı? Suya yakın olsun."

Edebiâli'de bugün başka bir hal vardı. Savaş meydanına ordusunu yerleştiren Sultan gibiydi.

"Beyim. Müsaade ederseniz, şuraya... Buraya ismini veren İtburnu'nun en ucuna kuralım... Kuralım ki... Aşağıdan, yoldan geçenler görsün ve yokuş çıkarak ulaşsınlar... Yokuş çıksınlar ki nefis denen köpekle uğraşmanın nice zor olduğunu anlasınlar."

Bu sözler Ertuğrul Gaziyi de coşturmuştu. O artık bir gaziydi, zamanın Sultanı ona gazi demiş, gaza niyetiyle Bizans hududuna gelmiş, nice gazaya iştirak etmiş, fetih güzelliğini yaşamıştı.

"Hay Edebiâli Hocam! Peki. Hoş söylersin. Buraya, İtburnu'na kuralım. Kuralım ki itlerle baş edelim. Nerede şu kazma? Bismillah deyip ilk kazmayı vuralım."(333)

"Dur, beyim. Kazmayı vurmazdan önce yapacak bir işimiz var."

Ertuğrul Bey merak içinde Edebiâli'ye baktı.

"Hayır olsun hocam!"

"Hele beyim, İtburnu üzerinden gökyüzünebakasın."

Baktı ve gördü. Salevat getirdi.

"Yeni Hilal... Muharrem hilali değil mi?"

"Evet, Beyim,Muharrem hilali, yarın 1 Muharrem."

Ertuğrul Bey, mahcup bir vaziyette boynunu büktü.

"Yeni yıla girdik ha... Koştururken hiç farkında olmadık. Yeni yılımız mübarek olsun. Bizlerin, cümle İslam âleminin, Oğuz neslinin, Kayı Boyumuzun hayrına vesile olsun."

"Âmin, sizin de mübarek olsun Beyim. 637 Hicri yılına girdik... Efendim. Peygamber Efendimiz aleyhisselam Hilali gökyüzünde görünce (Ey Rabbim! Bize bunu bereket ve iman ve selamet ve İslâm hilâli eyle) diye dua ederdi. Biz de aynı duayı edelim."

Hilale baktılar, Âdem aleyhisselamdan o ana Hilale Allahü teâlânın rızasıyla bakanları hatırladılar, hücreleri dile gelerek "Ey Rabbim! Bize bunu bereket ve iman ve selamet ve İslâm hilâli eyle" diye dua ettiler. Dualarına, "Ey Rabbim. Şu belde için de Hilali, iman ve selamet ve İslam Hilali eyle" sözlerini eklediler.

Güneş batmış, Hilal bütün ihtişamıyla ortaya çıkmıştı. Edebiâli, dikkatle gökyüzüne baktı, gülümsedi.Ertuğrul Gazinin dikkatini çekti.

"Hocam! Hilal'de bizim göremediğimiz ne gördün ki size

tebessüm ettirdi?"

Edebiâli'nintebessümü daha da yayıldı.

"Estağfirullah Beyim. Sadece hatırladık. Bundan beşyüz yıl kadar önce... Dedeleriniz... Altın Yayı ararken Kuzey memleketlerinde... Aylarca sis yüzünden güneş yüzü görmemişler... Bir akşamüstü güneş batarken sisten çıkmışlar... Çocuklar Altın Yayı bulduk diye bağrışmaya başlamışlar. Büyükler de heyecanlanmışlar. Nerede diye sual ettiklerinde gökyüzündeki yeni Ay'ın Hilalinigöstermişler."

Ertuğrul Gazi, elinde olmadan gökyüzüne baktı. Sonsuz mavilikteki salınan hilal tıpkı bir altın yay gibiydi.

"Allah!" dedi. "Tabii ya... Nasıl oldu da düşünemedim... Allahü teâlâ çocukların masum diline söyletmiş. Hilal, İslamiyet demek, bunu Peygamber Efendimiz de söylüyor, Haçlılar da söylüyor, en büyük dost da en büyük düşman da... Peki, Altın Yay neyi temsil ediyor, Kılıç, Könül ve Kalemi... Yani İslamiyet'i... O zaman Hilal'den daha güzel Altın Yay olur mu?"

Edebiâli, "Olmaz, Beyim" diye haykırdı. "Haydi, o zaman Hilal'i bayrağımız eylemeye, Hilal'i dikmeye."

Şaşırdı, "Sen ne dersin Bre ey Edebiâli?" dedi.

Edebiâli, bir şey demeden, atının üzerindeki yüküne uzandı. Bir adam boyunda iki tane ince uzun sopa çıkardı, uçlarına bir şey sarılmıştı. Hızla, İtburnu'nun en uç noktasına gitti. En yüksek kayaya tırmandı. Sopanınucundaki mavi bezi boşandırdı. "Bu boyumuzun sancağı" dedi, dalgalandırdı, Altın Yay ve Gümüş Okları simgeleyen Kayı Boyu sancağıydı, üç ok ve yaydan ibaretti. Sonra diğer sopanın ucundaki bezi boşandırıp büyük bir coşkuyla salladı, "Bu da beyliğimizin sancağı Hilal! İnşâallah! Kurulacak, Anadolu'yu son kale kılacak devletin de bayrağı olur" diye bağırdı. Bu ses yankılandı, dağ, taş, rüzgâr cevap verdi "İnşâallah! İnşâallah!" diye...

Ertuğrul Gazi, bir dalgalanan Hilalli bayrağa bir de gökyüzündeki Hilal'e baktı. Gözyaşları içinde, "Yâ Rabbî! Bana ve

neslimden gelenlere... Şerefle bu bayrağı dalgalandırmayı, onu asla yerde çiğnetmemeyi ve bu bayrağın temsil ettiği değerler için şehit olmayı nasip et" diye dua etti.

Edebiâli'nin; Battal Gazi'nin Hagia Sophia üzerinde Hilal'i görüp "Bu kubbeyi Hilal'e kavuştur" diye duasıyla ve Kastımona'nın fethi sırasında, Bayraklı Sultanın Peygamber Efendimizin işaretiyle Hilalli bayrağı burca dikmesiyle ilgili rivayetleri...

Oğuz'un bayrağındaki hilalin, cihan hakimiyetini, onun yanına yıldız gelmesinin de bu devletin Kıyamet'e kadar devam edeceğini işaret ettiğini anlatmasını, rüyada gibi dinledi.

Edebiâli ve Ertuğrul Gazi gibi bir kişi dahi Muharrem'in Hilaline bakıyordu... Ama onun baktığı Hilal, Karadeniz üzerindeydi, Kırım'da dalgalanıyordu. Seyyid Bilal Mescidi'nin Kuzey tarafına oturmuş, Karadeniz üzerindeki Hilal'i seyrediyordu. Limana gelen gemilerin, can parçasını getirmesini bekliyordu. "Gelmedi hâlâ Saltuk'um... Niçin gelmedi? Emaneti teslim edemeyecek miyim?" diyor, gözyaşları aksakalı üzerinden süzülüyordu.

O da Peygamber Efendimiz gibi Hilal'e bakıp "Ey Rabbim! Bize bunu bereket ve iman ve selamet ve İslâm hilâli eyle" diye dua ediyor, duasına, "Yâ Rabbî! Bu duayı bize yadigar bırakan sevgilin hürmetine... O'nun gibi Hilal'e bakıp dua eden sevgili kulların, evliyaların hürmetine, beni evladıma kavuştur, emaneti vermeyi nasip et" yakarışını ilave ediyordu.

"Selamün aleyküm baba!"

Uzun zamandır, gaipten sesler duyuyor, gerçekle hayali birbirine karıştırıyor, oğlunu karşısında görüyordu. İşte yine oğlunun sesini duymuştu. Yine hayaldir diye bakmadı. Ama sesi tekrar duydu, "Baba, benim, Saltuk, Mehmed! Beni duymaz mısın?"

Bu sefer sese döndü, baktı, evet oydu. Ama hayal miydi, gerçek miydi, emin olamadı... Şaşkınlık içinde yaklaşmasını bekledi. Korku ve merakla dokundu, parmakları sert bir şey hissetti, kılıçtı... Yaşlı gözlerle rüyada gibi baktı.

"Ve aleyküm selam. Nihayet geldin. Gelemeyeceksin diye çok korktum."

Babasının elini öptü, yanına oturdu. "Geldim baba, niçin korktun?"

Babanın ağlaması fazlalaştı.

"Emaneti teslim etmeden öleceğim diye çok korktum... Hele uzat sağ elini..."

"Baba! Akşam namazını kıldın mı?"

Namaz deyince toparlandı.

"Kılmadım evladım, vakit girdi mi?"

"Girdi, baba" cevabıyla bitkin, hasta, ihtiyar halinden umulmayan bir şekilde yerinden fırladı. "Önce namaz" dedi.

Baba, imam; evlat, müezzin ve cemaat olarak namazı kıldılar. Namazı kılınca emanetin teslimi için hemen harekete geçtiler. İkisi de hafifçe kestiler, sağ başparmaklarının avuçla birleştiği iç kısmı... Kanın hafifçe süzülmesini beklediler. Sonra sağ avuçlarını başparmaklar birbirlerini kavrayacak şekilde birleştirdiler tıpkı müsafeha eder gibi... Evladın kanı babanın kanına karıştı çünkü daha hareketliydi. Baba gençleştiğini hissetti. Sonra babadan evlada doğru bir akış başladı. Bu kan akışından çok daha fazlaydı. Bu akış bütün hücrelere, hücreleri meydana getiren en ufak yapı taşlarına ulaştı.

"Elhamdülillah! Sana sonsuz şükürler olsun yüce Allahım. Emaneti teslim etmeyi nasip ettin" diye dualara duran baba evladının sırtına hafifçe vurdu.

"Hele otur, iyi dinle. Bunlar baban Yolbuldu'nun son sözleri,iyibelle" dedi ve anlattı.

"Oğuz Kağan Destanında geçen Altın Yay ve Gümüş Oklar hakkındaçok söz var. Âdem aleyhisselam zamanında Cennet'ten geldikleri rivayet edilmektedir.Diğer rivayet ise Nuh aleyhisselam zamanının en gelişmiş aleti olduğudur.

Oğuz Kağan ve Hocası Uluğ Türk, Altın Yay ve Gümüş Okları

vefatından önce oğulları arasında taksim ettiler.

Göğü temsil eden Bozoklara, Gökçe Hatundan olan üç oğluna, üç parça halindeki Altın Yay'ı verdiler. Günhan'a Kılıç'ı, Ayhan'a Könül'ü, Yıldızhan'a da Kalem'i temsil eden parçaları... Günhan'dan sonra emanet altı oğlundan Kayı'ya, Ayhan'ın altı oğlundan Yazır'a, Yıldız'ın altı oğlundan Avşar'a intikal etti.

Yeri temsil eden Üçoklara, Sırçiçek Hatundan olan üç oğluna, Gökhan, Denizhan ve Dağhan'a Gümüş Oklar verildi. Dağhan'dan sonra emanet altı oğlundan Eymür'e, Gökhan'ın altı oğlundan Peçenek'e, Denizhan'ın altı oğlundan Kınık'a intikal etti. O günden bugüne bu emanetler, Kayı, Yazır, Avşar, Eymür, Peçenek ve Kınık boylarında nesilden nesile devam etmektedir. Şimdi emanet Kayı'da Ertuğrul Beyde, Yazır'da ise bendeydi, artık sende..."

Saltuk merakla sual etti.

"Peki, diğer emanetler kimde?"

Yolbuldu, diğer emanetlerin kimde olduğunu söyledikten sonra Altın Yay ve Gümüş Oklardaki esrarı anlatmaya devam etti.

"Evladım. Ceddimiz Ayhan'dan bize intikal eden emanet, Könlü temsil eder, dedik. Ay ışığını Güneş'ten alır. İlahi kaynaktan, gönül erlerinden aldıklarıyla Kılıç ve Kalemin arasını bulur, gönüllerden aldıklarını gönüllere ulaştırır ümidiyle... Könlü temsil eden parça, Ayhan'a, bizim ceddimize verilmiştir. Yani birliği sağlamak, emanetçilerin biraraya gelmesini temin etmek, Nübüvvet Yolu, Silsile-i aliyye yolu temsilcisiyle birlikte bizim işimiz... Tabii ki Kılıç'tan izin alarak, onun desteğiyle...

Altın Yay'ın üç temsilcisi, Kılıç, Könül ve Kalem... Yardımcılarıyla birlikte bir araya geldiğinde, omuz omuza verdiğinde Yeryüzü adaletle şenlenecek, ermeydanı Yeryüzü, hayır meydanı haline gelecek. Bu biraraya gelmeyi, Altın Yayı, Hilal'in temsil ettiği söylenmiştir."

Saltuk, babasının sözünü tamam eyledi.

"Zaten Hristiyanlar, Hilal'i İslamiyet'in remzi olarak görüyorlar. İslamiyet'le olan mücadelelerine de Hilal-Haç Kavgası diyorlar. Edebiâli de Hilal'in beylik sancağı olması için Ertuğrul Beye teklif edeceğini söylüyordu."

Yolbuldu, tebessüm etti, kimbilir, belki de kabul ettirmiştir, dedi, sözlerine devam etti.

"Altın Yay ve Gümüş Okların ve bunların temsilcilerinin bir vazifesi daha var."

Sarı Saltuk, meraklandı.

"Allah! Allah! Altın Yayı Hilal eylemekten başka ne vazifemiz var?"

Yolbuldu, güç bulmak istercesine derince bir nefes aldı, gözlerini yumdu.

"Öyleyse iyi dinle evlat. Altın Yay, Yeryüzü ve onu kuşatan gökyüzündeki dengeyi, altın ölçüyü ifade eder. Dikkatinden kaçmamıştır. Oğuz Han'ın üç evladı semayı, üç evladı da yeri temsil eder. Gökhan, yerin evladı nasıl oluyor dersen... Dünyayı kuşatan gökyüzü, Dünya küresinin ayrılmaz bir parçası, kalkanı, kalesi, surudur, Dünya küresinden kabul edilir."

Bu izahatla, Sarı Saltuk'un, ceddi Oğuz Han'a ve onun hocası Uluğ Türk'e hayranlığı iyice arttı. Yolbuldu, konuşmasını sürdürdü.

"Kâinattaki her şey...Tam bir denge içinde yaratılmıştır. Hiçbir şey gereksiz ve fazla değildir. Bize gelen bilgilere göre... Bazı din âlimleri, Yeryüzü ve gökyüzündeki canlı-cansız her şeyin idrak sahibi olduğunu söylemişlerdir.

İnsanoğlunun, vahyin rehberliği olmadan hareket etmesi... Kâinattaki maddi her şeyi... Ölçüsüz ve gereksiz şekilde kullanarak israf etmesi ve Allahü teâlâ ve yarattıkları hakkında doğru, sahih itikattan ayrılarak ifsada düşmesi... Kısacası İslamiyet'in emir ve yasaklarına uyulmaması... Önce Dünya'daki, sonra da bütün Kâinattaki ilahi dengeyi bozar. İşte Altın Yay ve Gümüş Oklar... Dünya ve çevresinde bozulan dengenin kurulabilmesi için tamir vazifesini yerine getirir.

Altın Yay ve Gümüş Oklar...Allahü teâlânın Rahman sıfatının tecellisi için kullanılacaklar.

Bunun için altı emanetçi gerekmektedir. Az önce yaptığımız işlem, emanetçiler arasında nesilden nesile devam etmektedir. Bu altı kişi olmadan Altın Yay ve Gümüş Oklar çalışmaz.

Altın Yay ve Gümüş Okları, onların nasıl kullanacağını gösteren Karataş'ı koruma vazifesi Kayı'daydı. Bunlar çalındı. Kayı Boyu yüzlerce sene bunları aradı. Sonra Papalıkta olduğu haber alınınca arama işi sonlandırıldı. Altın Yay ve Gümüş Oklar... Kullanabilecek kimseler, temsil ettiği mana, miras bizde... Altın Yayı, altı emanetçi olmadan kullanamayacaklarını onlar da biliyorlar. Bu yüzden devamlı, Ayhan'ın temsilcisiyle irtibat halinde bulunuyorlar."

"Yani Papalık, şimdi seninle irtibat halinde öyle mi?"

Yolbuldu güldü.

"Evet, bundan sonra seninle, senden sonra da neslinden gelenlere irtibat halinde olacaklar. Ancak bu şekilde altı emanetçiye ulaşabilirler. Ancak bu şekilde zamanı geldiğinde Altın Yay ve Gümüş Oklar kullanılabilir."

"Peki, emanetçinin erkek evladı yoksane yapılacak?"

"Emanet,baba tarafından en yakın, itikadı düzgün erkek akrabaya geçecek."

"Peki... Emanetçi, emaneti teslim etmeden ölürse..."

"Mezarından çıkarılıp devir-teslim gerçekleştirilecek. Böyle bir durum, bugüne kadar yaşanmadı. Kayıtlar bizde, biz tutarız."

"Ya, emanetçi emaneti devretmeden kaybolur, ölüsü de bulunamazsa..."

Yolbuldu, halsizce güldü.

"Evlat, sen kimden yanasın? Eğer böyle bir şey olursa, Altın Yay ve Gümüş Oklar kullanılamaz. O zaman, dünyayı yaşanamaz hale getirenler, emanetçiyi kaybedenler düşünsün. Kader... Ama Altın Yay'ın temsil ettiği değerler,idealler, onlar kaybolmaz, Oğuz nesliyle

Kıyamet'e kadar devam eder inşâallah."

Yolbuldu, uzun, uzun evladına baktı. Kılıcına dokundu, gülümsedi.

"Sen, Könülün temsilcisisin ama kılıcı çok sever, çok iyi kullanırsın. Bunda da nice hikmetler vardır. Bizden Ertuğrul Gazi'ye çok selam söylersin. Altın Yay temsilcilerinin ve Nübüvvet Yolu, Silsile-i aliyye büyüklerinin her yıl Hıdrellez'de Battal Gazi Külliyesinde biraraya gelmesini düşünürdü. Çok iyi olur. Bunu sağlamak tabii ki sana düşecek, çünkü sen Könülü temsil edersin."

"Nübüvvet Yolunun temsilcileriyle emanetçilerin aynı çizgide mücadele etmesi, buluşması ne zaman oldu?"

"Saltuk'um... Bu, Nübüvvet Yolunun altıncı temsilcisi Ebül Hasan Harkanî hazretleriyle başlamıştır. O Mübareğin Harkan'da esas kabri, Kars'ta da makam kabri vardır. 13 Aralık 1084'te biraraya geldiler. Melikşah, Nizam-ül Mülk, Nübüvvet Yolunun yedinci temsilcisi Ebu Ali Farmedî, İmam-ı Gazali hazretleri ve Kayı Boyu temsilcisi Kara Batur Bey... Toplandılar... Kılıç, Kalem ve Könül için...Emanetçilerin, zamanın gerektirdiği gibi yetişmesi Nübüvvet Yolu temsilcisinin rehberliğinde yürümeleri için... Bunların gerçekleşmesi için kurulması gereken müesseseler konuşuldu. Dergah, medrese ve alperen yetiştiren, zamanın silahlarını geliştiren ocaklarda karar kılındı. Medrese, zaviye, dergah ve ocaklar böyle ortaya çıktı, gelişti.

Bu üçlü işbirliğinin senede bir defa alperen denilen yiğitler tarafından canlandırılması, temsil edilmesi karara bağlandı. Alperenler, Kılıç, Kalem ve Könülün üçünü birden kendilerinde toplayan yiğitlerdir.

Temsil işine gelince... Güreş, insanoğlunun Yeryüzü denen ermeydanında, Şeytan, nefis ve kötü çevresine karşı yaptığı mücadeleyi temsil eder. Kılıç, Kalem ve Könlün, Altın Yayın temsilcisi alperenlerin senede bir defa çayırda karşı karşıya gelmeleri... Güreşler sonunda, Altın Yayı temsil edecek en güçlünün,

en ustanın, en merhametli, en zekinin ortaya çıkmasıdır."

Sarı Saltuk, heyecanla sual eyledi.

"Bu temsili güreşler, nerede, ne zaman yapılır?"

Oğlunun heyecanı Yolbuldu'yu güldürdü.

"Ne o sende mi orada güreşmek istersin? Daha başlamadı. Bunun başlaması, Konstantiniyye'nin fethinin yaklaştığının işareti... Devam etmesi de Ertuğrul Bey neslinin kuracağı devletin, başka isimlerle de olsa devamının işareti... Hani Korkut Ata, ' Âhir zamanda hanlık gerü Kayı'ya dege, kimesne ellerinden almaya, âhir zaman olup kıyâmat kopınça.' demiş ya..."

Konuşmakta zorlanıyordu. Bir müddet soluklandı.

"Evladım... Yoruldum... İbn-i Arabi hazretleri seni bekler, Şam'da... Benimle işin bitince hemen yola çık."

Baba-oğul, mescid, türbe ve misafirhaneden ibaret Seyyid Bilal külliyesinde, akşam yemeğini yediler, yatsı namazını kıldılar. Yolbuldu, "Evladım. Elhamdülillah. Sana emaneti teslim ettim, söyleyeceklerimi söyledim. Yolumu buldum. Odama çekilirim. Tövbeye çok ihtiyacım var" dedi, helalleştiler. Odasına çekildi, kapıyı kapadı.

Sarı Saltuk'un aklından bir türlü gitmiyordu, babasının "Benimle işin bitince hemen yola çık" sözleri... Onunla işi nasıl bitecekti? Sabah namazı için babasının kapısını çaldı, ses gelmeyince açtı. Mumu yaktı, babasını secdede buldu. Bekledi doğrulsun diye... Baba diyerek dokundu, ses yoktu. Eğildi, çevirdi, yüzünü gördü, tebessüm vardı, ebedi sevgiliye kavuşmuştu.

"Vurun! Yaşatmayın!"

"Sizin taptığınız ayaklarımın altındadır, der!"

"Bu küfre düşüren kaçıncı sözü?"

"Tâ Endülüs'ten imanımızı bozmaya gelmiş."

Duyduğu sözlerle irkildi. Kadı olup, araştırmadan karar verip, sonra bunu hemen infaz etmek, yerine getirmek, kimin haddiydi? "Savulun bre! Siz kimsiniz ki hem yargılar hem de infaz edersiniz? Bu ne eşkiyalık?" diyerek atını kalabalığın üzerine sürdü. Kalabalık korkuyla iki tarafa açılınca "vurun" tehditlerinin muhatabını gördü.

"Hocam, siz ha!" diyerek atını yavaşlattı. Eğildi, yetmişbeş-seksen yaşlarında gösteren ihtiyarı, sağ koluyla koltuk altlarından kavradı ve önüne çekti.Göz göze geldi. Kırış kırış olmuş yüzdeki yeşil gözler gülümsüyordu.

"Bre Saltuk! Gidişim şehitliğe diye sevinmiştim."

"Hocam, emanetleri teslim etmeden nereye gidersin?"

"Kader... Şehitliğe dedik, ama gidilecek yer meskenimiz imiş... Hele hanemize sür..."

Bir hak dostunu, hak sözüyle ölüme mahkum edenler, ateşten bir gülle gibi gelen, güneş gibi uzaklaşan doru atın arkasından bakakalmışlardı.

Hiç sormamışlar, düşünmemişlerdi, "Sizin taptığınız ayaklarım altındadır" diye niçin söyledi, bununla neyi kastetti ve bunu söyleyen kim diye? Söyleyen zamanın en büyük İslam âlimi, namazında, niyazında gönül ehli bir zattı... Âlimler, kişinin kavuşmak için gecesini gündüzüne kattığı, her türlü fedakarlığı göze aldığı şey, onun mabudu, taptığıdır, buyurmuşlar. Kadın, para, mevki...

Baktı, geldikleri yer, hanesi değildi? "Bre Saltuk! Beni nereye getirdin? Kesmeye mi? Onların yapamadığını sen mi yapacaksın?"

Saltuk güldü.

"Evet, hocam... Hakikati talep edeceğim. Bir arkadaşımın evine getirdim. Kızgın kalabalık, seni evinde, yakınlarının yanında arayabilir."

"Altın Yay emanetçisi olduğun nasıl da belli... Ertuğrul Bey ve baban nasıllar?"

Anlattı Ertuğrul Beyin Söğüt'e yerleştiğini, uç beyiolduğunu ve babasının vefatını...

"Yolbuldu, son yoluna kavuştu ha... Biz de kavuşmak üzereydik ama... Araya girdin... Hayırlısı... Ona da bana da şu ermeydanı yeryüzünde nice yollar gözüktü. Biz ta Endülüs'ten, o ise Buhara'dan Anadolu'ya geldi" diyerek boyun büktü, başsağlığı diledi. Eve geçince, üvey oğlu Sadrettin'in çağrılmasını, gelirken de Saltuk için hazırladığı risalenin getirilmesini istedi.

Geldi, selam verdi, "Beybabam! Ne oldu? Sana kıymak mı istediler?" dedi, elini öptü, el bağlayıp yatağı başında bekledi.

"Ah be oğlum... İhtiyarlık başa bela... Her doğru her yerde söylenmez,fitne çıkaracak söz ve hareketten uzak durmalı deriz, sonra da kendimiz yaparız. Ama son sözümüz... 'Sizin taptığınız ayaklarımın altındadır' sözü... Bize ilham olundu ki... Kıyamet'e kadar söylenecek, insanların maksatlarının mabudu olması hakkında misal olacak... Allahü teâlâdan başkasına tapılmaması için ikaz bilinecek... Bu sözleri söylediğimde ayaklarımın altında hazine, insanların taptığı altın olduğu bildirildi. Bildirildi ki söylediklerimizin gerçek olduğunu Kayı boyundan bir sultan ortaya çıkaracak, Sin Şın'a kavuştuğunda hakikat ortaya çıkacak."

İbn-i Arabi hazretleri, üvey oğluna Sarı Saltuk'u tanıttı, Altın Yay'ın emanetçisi olduğunu söyledi. Yemekler yenilip, akşam namazı kılındı. "Risaleyi getirdin mi, evladım" diye sual eyledi. Risaleyi eline aldı. Dikkatle baktı. Sonra Saltuk'a verdi.

"Oğlum! Beni iyi dinle! Bu sözlerim, tesiri tâhazret-iMehdialeyhirrahmeyekadar devam edecek bir zaman dilimi

içindir. Bize bildirilen o ki... Mehdi hazretleri hicri 3. binin, müceddidi, yenileyicisi olacaktır. Bu da 555 sene daha var demektir.

Evladım, gelecekle ilgili söylediklerim ve yazdıklarım, hâşâ kehanet değildir. Rabbânî ilkâ, yani gönlümüze Allahü teâlâ tarafından akıtılandır. Allahü teâlâdan gelenler, kalbimi yaracak ve ciğerlerimi parçalayacak hale geldiğinde daha fazla dayanamayıp zaptedebildiklerimdir, hakikatin doğrudan doğruya keşfidir, yahut da bizzat Allahü teâlânın emriyle imkân dairesine gelendir."(334) Sarı Saltuk'a döndü.

"Elindeki risalenin ismini okur musun evladım."

"Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyye"

"Yani, Osmanlı Devleti Hakkında Soy Silsilesi... Hani nerede Osmanlı Devleti? Daha kurulmadı. İşte bu kitap... Hilâfeti bu devlete getirecek kimseyeve bu hânedana mensup olan hükümdarlardanher birinin zamanına, hilâfetine ve askerlerinedâir pek çok bilgiyle ilgilidir."(335)

İbn-i Arabi hazretleri, dikkatlice Sarı Saltuk'a baktı.

"Evladım, iyi dinle. Söylediklerimizin tek kelimesini kaçırma ve unutma... Nereden çıktı bu kitabı yazma işi?

Babam, doğduğumda bir rüya görmüş. Rüyada kendisine denmiş. 'Bu, çocuk, Türkiye'de, hazret-i Osman'ın ismiyle anılacak bir devletin kurulmasında büyük rol alacak. Bu devlet ve aynı yerde onu takip eden diğer devlet, Kıyamet'e kadar İslamiyet'in doğru şekilde yaşanmasına, adaletin yerine getirilmesine sebep olacak.' Bu sebeple Diyar-ı Rum denilen Anadolu'ya geldim. Yakından tanımak için Oğuz Türkünün ataların yurdunu, Buhara'yı ve daha doğusunu ziyaret ettim. Müfessirlerin Maide sûresinin 54. ayetinde bahsedilen kavim dedikleri bu kavmi daha yakından tanımak için... Hayretle şahit oldum ki... Oğuz Türkleri, Allahü teâlânın Türk kavmini dünyadaki bütün insanları idare etmesi, adaleti yerine getirmesi için yarattığına inanıyordu.

Anadolu'ya Rum diyarı denmesi ve Son Kale'nin burada

kurulacağının söylenmesi gönlüme Rum sûresini düşürdü.

Bu surenin, 'Elif. Lâm. Mîm. Rumlar mağlûb oldular. Arzın size en yakın yerinde. Amma onlar bu yenilgilerinden sonra mutlaka gâlip geleceklerdir. Birkaç yıl içinde. Önünde de, sonunda da emir Allah'ındır. O gün mü'minler sevineceklerdir. Allah'ın yardımı ile. O, dilediğine yardım eder. O Azîz'dir, Rahîm'dir'mealindeki ilk beş ayetiyle ilgili sırlara vâkıf olmayı murâd edince, hazret-i Ali kerremallahü teâlâ vechehû görmekle şereflendim. Ona sual eyledim. Onun verdiği bilgiler ışığında bu kitabı yazdım.(336)

"Söyle bakalım, ya Saltuk. Bu küçük risaleyi yazmaktan maksadım nedir? Gelecekten haber vererek kimsenin söylemediklerini mi söylemek?" diye sual eyledi. Saltuk, boyun büktü.

"Efendim. Biz ancak bize bildirileni biliriz. Sizlerin söylediklerinizi yapmaya çalışırız."

İkide bir kapıya bakan İbn-i Arabi, gülümsedi.

"Ey Oğuz torunu! O zaman iyi dinle. Efendimiz sallallahü aleyhi ve sellem niçin Konstantiniyye'nin fethini müjdelemişse...Biz de bunun için bu küçük risaleyi yazdık. Bunun için şimdi sana nice nice sırlar vereceğiz... Vereceğiz ki sen ve neslinden gelenler gayret etsin, Oğuz neslini gayrete getirsin. Çalışsınlar, ümitsizliğe düşmesinler, kader, cebir değil, öne alınmış bilmedir. Allahü teâlânın yardım ettiğine kimse galip gelemez. Bütün iş o yardıma kavuşacak hale gelmekte...

Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, Konstantiniyye elbette fetholunacak diye müjdeyi verince... Altıyüz yıldır, nice sultan, nice asker bu müjdeye kavuşmak için gayret etti, yurdunu, ailesini terk etti, bu uğurda şehit oldu. Biz de Osmanlı hanedanı ve Oğuz Türkü hakkında bize bildirilen, gönlümüze doğan müjdeleri veriyoruz ki... Bu müjdelere kavuşmak için çalışsınlar, gayret etsinler, ümitsizliğe düşmesinler.

Tefsir âlimleri, Enbiya sûresi 105. ayeti kerimesinde (Yeryüzünü

salih kullarıma miras bırakırım) sözleriyle kastedilenlerin Osmanlı Sultanları olduğunu söylemektedir.(337) Korkut Ata, 'Âhir zamanda hanlık gerü Kayıya dege, kimesne ellerinden almaya, âhir zaman olup kıyâmat kopınça. Bu didügi Osman neslidür' diyerek bu müjdeyi vermiş."

Kapıya baktıktan sonra üvey oğluna seslendi.

"Oğlum. Edebiâli hâlâ gelmedi. İçimde ayak sesleri çoğaldı, gelmek üzeredir. Eve haber bırakın hemen buraya gelsin."

"Peki, baba" diyen oğlu, hemen kapıda bekleyen hizmetçiye bir şeyler söyledi. Konuşmasına devam etti.

"Sözüm her ikinizedir. Şecere risalesinden Ertuğrul Beyin haberi olmayacak. Tâ ki bir oğlu olup Ona Osman ismi koyuncaya kadar. O zaman açıklayabilirsiniz."

Şaşırdılar ama niçin diye soramadılar. Saltuk'a döndü.

"Evladım Saltuk. Bu risale iki nüshadır. Biri sende, diğeri oğlumda... Sendeki senin neslinden Altın Yay emanetçisinde kalacak, ondan, sizden başka kimsenin haberi olmayacak. Onda diğerinden farklı olarak özel işaretler, müjdeler var. Onların ne olduğunu, bütün risalenin neye işaret ettiğini sana oğlum anlatacak, satır satır, kelime kelime öğretecek.

Sen ve neslinden gelenler bu risaledeki müjdelerin gerçekleşmesi için, Altın Yay emanetçileri ve Nübüvvet Yolu temsilcisiyle birlikte çalışacaksınız. Onlar, kayyum-i âlemdir, rüşt ve hidayet onlar vasıtasıyla gelir. Oğuz Türkünün devletsiz kalmaması, bir devleti, emanete sahip çıkacak, Anadolu'yu Son Kale kılmaya devam ettirecek diğer devletin takip etmesi için, DERİN DEVLET olacaksınız. Senin ve soyundan gelen emanetçinin işi, diğer beş emanetçiye ve onları bir eylecek gönül ehli zata bilgiyi ulaştırmak.

Bütün bunlar, ta Kıyamet'e kadar Anadolu'nun Son Kale kalması, hak yolun, sahih itikadın, ehl-i sünnetin, mazlumların, adaletin kalesi olması içindir."

Gözlerini yine kapıya çevirdi.

"Gelen yok mu oğlum?"

"Yok" cevabını alınca, boyun büktü.

"Şimdi söyleyeceklerimi... Hem siz iyi belleyin, neslinize belletin hem de Ertuğrul Gaziye söyleyin o da nesline belletsin."

Gözlerini yumdu. Bir müddet böyle durdu, sonra gözlerini açmadan konuştu.

"Bu onüç şey..."

Bu sırada kapı hızla açıldı, hizmetçi odaya girdi, "Efendim, beklediğimiz misafirler geldi" dedi.

Gözlerini açtı. "Misafirler mi?" dedi, o bir kişiyi bekliyordu. İçeri, "Ertuğrul Bey! Sen de mi geldin?" feryadıyla Ertuğrul Gazi ve Edebîali girdiler, hocam, biz geldik müjdesiyle... Bu müjdeyle İbn-i Arabi hazretleri yatağından doğruldu.

"Ertuğrul Beyim, bana yol arkadaşı oldu. Dönüşte Konya'ya uğrayacağız. Selçuklu'nun halini yakından görmek ister" açıklamasına sevinçle karşılık verdi.

"Son kez Ertuğrul Beyi de görmek isterdim. Ama bu karışık zamanda obasından ayırmaya cesaret edemedim. Çok, çok sevindim. Üçünüzü de burada görmekten... Yüce Mevlama sonsuz şükürler olsun. Hele şöyle sizler de yakınıma oturun."

Oturdular... Hoşbeşten, ayranlar içildikten sonra... Edebiâli'nin ve Ertuğrul Gazi'nin ellerini tuttu. Ertuğrul Gazi'ye sual eyledi.

"O cam küre yanında mı?"

"Yanımda efendim. Hiç yanımdan, gözüm önümden ayırmam" diyerek yüzüğü parmağından çıkardı.

Yüzüğe, üzerine takılmış cam küreye ve yazıya baktı.

"Yüzük haline getirdin ha? Çok güzel eylemişsin"

Ertuğrul Gazi anlattı, Sultan Alaaddin ile tanışmalarını...Cam küreyi sormasını, onun, 'Bunu yüzük haline getir, sen ve neslinden gelenler, hiç gözleri önünden ayırmasınlar. Gücün insanı nasıl bozduğunu unutmasınlar' tavsiyesiyle yüzük haline getirdiğini...

Çok hoşuna gitti. Yüzüğün üzerindeki "ubeyd" yazısını seslice okudu.

"Buraya yazılabilecek en anlamlı kelimeyi yazmışsın. Ubeyd, kulcağız... İnsanın, Allahü teâlânın katında ulaşabileceği son mertebe kulluktur. Şu ermeydanı yeryüzüne gönderilmekten de maksat budur.

Saltanat güç demektir. Güç de insana kulluğunu unutturur, kendini ilah zannettirir. Herkes sahip olduğu nimet, güç miktarınca mesul olacak, ahirette hesaba tutulacaktır. Bu sebepten ahirette hesabı en zor olan Sultanlardır. Bu yüzüğü... Neslinden gelenler parmaklarından eksik etmeyeler. Kime saltanat nasip olursa onun gönlündeki mühür olsun. Saltanat yükü yüklenmeyen de secdeye kapanıp şükretsin."

Yüzüğü geri verdi. Üvey oğluna işaret etti. İki tane tahta kılıç, getirdi. Üzerinde Kayı Boyu damgası ve buna benzer bir işaret olan kılıcı öptü, Ertuğrul Gazi'ye verdi. O da öperek teslim aldı.

"Bu tahta kılıç; hazret-i Ahmet Yesevi'nin hatırası... Allahü teâlânın rızası, i'lâ-yıkelimetullah, adaleti sağlamak, Yeryüzünü hayır meydanı, mazlumların sığınağı kılmak için olan saltanatı temsil eder. Saltanatın, kılıcın; kalem ve könülle birlikte hareket etmesini, Kalem, Kılıç ve Könül birliğini gösterir. Kuracağınız devletin Allahü teâlânın rızası üzerine devamı, Kalem, Kılıç ve Könül'ün bir mürşid-i kamilin rehberliğinde birliğindedir. Bu tahta kılıç, şu anda Halifenin hazinesinde olan hazret-i Osman'ın kılıcını temsil eder. O kılıç ki üzerinde Kayı Damgası vardır, Kayı Boyunun kuracağı cihan devletine işaret eder.

Ahmet Yesevi hazretleri, Anadolu'ya gönderdiği halifelerine tahta kılıç vermiştir. Kılıcın ancak gönülleri fethetmek, yeryüzünü hayır meydanı yapmak için kullanılacağını, gönül erlerinin kılıcının gönül olduğunu göstermek için..."

Ertuğrul Gazi'ye diklemesine yanyana üç çizginin bulunduğu şekli gösterdi, tahta kılıç üzerindeki...

"Buna tuğra derler Ertuğrul Beyim... Sultanların mührü

demektir. Bunu ilk defa Selçuklu Sultanı Tuğrul Bey kullandı. Altın Yay ve Gümüş Okları temsil eder. Yayın iç kısmına, Ertuğrul bin Süleyman yazarsın, mektuplarını, emirlerini bununla mühürlersin."

İbn-i Arabi, diğer kılıcı da Sarı Saltuk'a verdi.

"Saltuk'um bu kılıç da senin ve neslinden gelenler için... Könülü temsil eder. Sende Könülütemsil eden Ayhan'ın neslindensin, onun temsilcisi, emanetçisisin. Könül; Kılıç, Kalem ve Könülübiraraya getiren, Altın Yayı temsil edendir. Senin işin Kırım'ın kuzeyindedir. Burada ve İran'da hüküm süren Moğol prenslerine yakın ol, İslam toprakları, fatihlerini fethedecek gibi.."

Yorulmuş gibiydi. Bir müddet konuşmadı, nefeslendi. Sonra hitabı Ertuğrul Gazi'ye oldu. Şöyle söylediği rivayet edildi.

"Beyim... Edebiâli'yi aklının ışığı, gönlün bil, onun sözlerini bizim sözümüz kabul et. Konya'daki hazret-i Bahaeddin Veled'in oğluyla ve Ahilerle sakın irtibatı kesme. Adaletten, herkese merhametten, âlim ve gönül dostlarına karşı edep üzre olmaktan sakın uzak olma. Bunlar, inşaallah neslini cihan devletine götürecek. Kurulacak devletin Kıyamet'e kadar devamını, Anadolu'nun Son Kale olmasını sağlayacaktır.

Bunun başarıldığının işareti şu onüç şeyin gerçekleşmesi olacak.

Bunların birincisi Lalenin; yeryüzünün ermeydanı, Anadolu'nun Son Kale oluşuna, İslambol'a remz oluşu... İkincisi; hilafetin ve mukaddes emanetlerin Konstantiniyye'ye gelişi... Üçüncüsü; temsili güreşlerin Edrine'de başlaması ve devamı... Dördüncüsü; Edrine'de kâinatı temsil eden cami inşa edilmesi... Beşincisi; Doğru itikattan, ehl-i sünnetten ayrılmama... Altıncısı; her şartta mazlumlara yardıma devam edilmesi... Yedincisi; adaletten hiçbirzaman ayrılmama... Sekizincisi; Bütün mazlumlar ona sığınır hadis-i şerifinin sarayın girişine yazılması... Dokuzuncusu; Konstantiniyye'nin fethi... Onuncusu; Hagia Sophia'nın Ayasofya olması ve bunun devamı etmesi... Onbirincisi; Konstantiniyye'nin fethinde otağın kurulduğu yere Okçular Tekkesinin kurulması ve bunun devam etmesi... Onikincisi; kutsal emanetlerin bulunduğu

yerde aralıksız Kur'ân-ı kerim okunması... Onüçüncü şart da, Hilal ve Yıldızın al renkli bayrağın üzerinde buluşması... Bunlar gerçekleştiği gibi devam etmeli. Kesintiye uğrarsa tekrar başlamalı."

Ertuğrul Gazi ve beraberindekiler, söylenilenlerin şaşkınlığı içindeydiler. İbn-i Arabi hazretleri devam etti.

"Anadolu'nun Son Kale olması, Kıyamet'e kadar Son Kale olarak kalması için... Sen ve neslinden gelenler... Anadolu'nun her karışının sahabe-i kiram, evliya kabirleri ve makamlarıyla bilinmesi için elinizden gelen gayreti gösterin. Öyle güzel cami ve mescidler, medreseler, köprüler inşa edin ki... Kıyamet'e kadar ayakta kalsın, düşmanlar bile yıkmaya, yok etmeye cesaret edemesin. Eden bulur, arayan kavuşur gibi dinimizin temelini anlatan sözler, günlük konuşmalarımızın bir parçası olsun. Bu üçü, şeair-i İslam, Anadolu toprağına kök salmaktır. Moğollar veya başka düşman tarafından işgal edilse bile bu toprakların bizim olarak kalmasıdır. Bu üçlü, Müslüman Oğuz boylarının tekrar Anadolu'ya sahip olmasını, Kıyamet'e kadar Son Kale olmasını temin eder. Bu üçlüyü sen evlatlarına, onlarda evlatlarına vasiyet etsin."

Konuşmaktan iyice halsiz düşen İbn-i Arabi hazretleri, "Ben hakkımı helal ettim, siz de helal edin. Son yolculuğum için beni yalnız bırakın" dediğinde dışardan koyun sesleri geldi. Sual etti ki "Koyun sesleri mi" diye, evet cevabını alınca Ertuğrul Gazi'nin elini, Endülüs'ten Anadolu'ya yolunu damar damar gösteren, bir kemik kalmış ellerle tuttu.

"Beyim... Rivegeri hazretlerininsana söylediği Peygamber Efendimizin, (Hepiniz çobansınız ve sürünüzden mesulsünüz), (Sultan, yeryüzünde Allahü teâlânın adaletini yerine getiricidir. Bütün mazlumlar ona sığınır) hadis-i şeriflerini sakın unutma, neslinin de unutmamasını sağla. Bunun için yüzüğündeki 'ubeyd'in yanına bir de 'çoban' yaz.

Bu iki hadis-i şerif ve iki söz, sultanın vazifesini en güzel şekilde anlatır.

Moğolların Bağdat'ı yakıp yıktıkları zaman, son oğlunun

doğuşundan uzun seneler sonra bir oğlun olur. Bize bildirilen o ki müjdelenen devleti kuracak odur. Hazret-i Osman'ın, atan Kuçi Bey tarafından kendisine Kayı damgalı kılıç hediye edildiğinde Kayı Boyu için dua ettiği söylenir.

Gönlümüze doğan o ki... Neslinizden gelenlerden Sultan diye nam alan birincisine Konstantiniyye'nin fethi, ikincisine halifelik, üçüncüsüne de devletin zirveye ulaşması nasip olur. Duam odur ki neslinden gelenlere, ikinci hadis-i şerifi saraylarının giriş kapılarına yazmak, yeryüzünü adaletle şenlendirmek nasip olur."

Ertuğrul Bey, baştan ayağa titredi.Ona anlatılmıştı ki... Kılıcı getiren Kayı Boyu elçisinin, Altın Yay ve Oğuz Kağan ile ilgili anlattıkları hazret-i Osman'ın çok hoşuna gitmiş. Oğuz Kağan ile Kur'ân-ı kerimde bahsedilen Zülkarneyn aleyhisselamın ne kadar çok birbirine benzediğini fark etmiş. O'nun Anatolia'yı neslinden gelelere vasiyet etmesi karşısında çok şaşırmıştı. Çünkü Anatolia'nın ne kadar önemli bir yer olduğunu, Peygamber Efendimizin fethini müjdelediği Konstantiniyye'nin bu kara parçasının en batısında yer aldığını iyi biliyordu.

Bütün bu anlatılanlar ve bildikleri sonrası... Kur'ân-ı kerimde, Maide sûresi 54. ve Enbiya sûresi105. âyet-i kerimelerinde bahsedilen kavmin, Oğuz Türkleri olduğu gönlüne düşmüş.Kayı Boyu devlet kurarsa, bu devletle birlikte kendi şanının Kıyamet'e kadar yaşaması için dua etmiş. Bu sebeple, Anadolu ile Oğuz Türkünün buluşmasını kolaylaştıracak fetihlere niyet etmiş, Türkistan ile Anadolu arasındaki diyarları fethetmişti. Bu ikisinin buluşmasının, Konstantiniyye'nin fethini getireceğini, Anadolu'nun İslam'ın son kalesi olacağını hissetmişti.

Endülüs'te doğup Anadolu'ya gelen, kırk sene Anadolu'nun Son Kale olması için gayret eden, geride yüzlerce eser bırakan İbn-i Arabi, evveli Şam, âhiri Şam denen diyarda, Hicri 22 Rebîülâhir 638'de 10 Kasım 1240 tarihinde Dımaşk'ta (Şam) Benî Zekîlerin evinde vefat etti... Kasiyûn dağı eteğindeki Sâlihiye semtinde bulunan Kadı Muhyiddin İbn-üz-Zekî ailesinin kabristanına defnedildi.

Vefatından bir müddet sonra kabri yıkıldı, tasavvufa karşı çıkanlar, onu, anlamadıkları sözleriyle dinden çıkmakla itham edenler tarafından...

O, eserinde, "Sin Şın'a dahil olunca açığa çıkar kabri Muhyiddin'in..." yazmıştı. Bakalım kabri ne zaman ortaya çıkacaktı.

Anadolu'yu Son Kale kılmak için Endülüs'ten, Avrupa'nın en batısından gelen İbn-i Arabi'nin vefat ettiği günlerde... Yine Anadolu'yu Son Kale kılmak için ta Çin'den gelen Emir-i Çin Osman Efendi vefat eyledi Yozgat'ın Keçikıran Köyünde ve buraya defnedildi, yaşı yüze yaklaştığı bir zamanda.(338)

İşte Anatolia, böyle Anadolu, eren dolu, yiğit dolu, âlim dolu kılınıyor, her karış toprağı mayalanıyordu. Peygamber Efendimizin o ne güzel askerdir müjdesine kavuşmak içi en doğudan, en batıdan gelenlerle...

Rivayet edildi ki... Osman Efendi, Türkistan'da Yesi şehrinin bir köyünde doğdu. Seyyid olduğu söylenen babası gördüğü bir rüya üzerine... Peygamber Efendimize sallallahü aleyhi ve sellem iki defa damat olmakla şereflenen hazret-i Osman'ın radıyallahü anh ismini verdi. Rüyada kendisine "Oğluna hazret-i Osman'ın ismini ver. O, iklim-i Rum'da, Anadolu'da, Osmanlı diye bilinecek bir devletin kurulmasında büyük hizmet edecektir" denildi.

Osman küçük yaşta, Ahmed Yesevi hazretlerine talebe oldu, çocuk yaşta evliyalık basamaklarını aştı.

Günlerden bir gün Ahmed Yesevî hazretlerinin dergahına Çin'den bir grup tüccar geldi. Korkunç bir ejderhadan kurtulmak için yardım istediler. Ahmed Yesevi hazretleri, talebelerine "Ejderi öldürmeye hanginiz gider?" diye sual etti. Osman, arkadaşlarından önce davranarak, "Hocam, siz uygun görürseniz gidebilirim" dedi. Osman'ın büyük bir istekle vazifeye talip olmasına çok memnun olan Yesevi hazretleri, beline bir tahta kılıç kuşandırarak dualarla yolcu etti.

Çin diyârına vardığında ejderi bir nehir kenarında buldu. Tahta kılıcını çekip bir hamlede öldürdü. Çinliler arasında efsane oldu.

Hocasını vesile ederek yaptığı bir dua sonrası bir sabah kendini Çince konuşuyor, Çinlilerin örf ve âdetlerini biliyor buldu. Çinlilere İslamiyet'i anlattı, nicelerinin Müslümanlığına vesile oldu. O bölgenin Çinlileri onu kendilerine emir seçtiler.

Gördüğü bir rüya üzerine acele Çin'den ayrıldı. Çok uzun, yorucu bir yolculuk sonrası Hocasına kavuştu. Yaşadıklarını anlattı. Uzun yolculuğunda çok şeyler görmüş, çok şeylere şahit olmuştu. Hocası, ona, Emir-i Çin lakabını verdi, vefatından sonra Anadolu'ya hicret etmesini istedi. Az zaman sonra Yesevi hazretleri vefat etti.

Vefat sonrası, Emir-i Çin Osman, hocasının meşhur talebelerinden Avşar Baba, Şeyh Nusret, Gaygay Dede, Pir Dede ve Pertev Sultan gibi Anadolu'ya doğru yola çıktı. Talebeleriyle birlikte günlerce yol alıp Yozgat'a geldi.

O Yozgat ki... Türkistan'dan oraya göç eden bir obaya aksakallı biri gelir, misafir olduğunu söyler. Oba beyi, misafir eder, ayrılırken de nice hediye verir. Misafir, ben Hızır'ım, Allahü teâlâ her ne verdiysen sana yüz kat versin, der. O günden sonra bu diyara Yüzkat denir, söylene söylene Yozgat olur. Emir-i Çin işte böyle bir diyara gelmişti.

Burada konakladıklarında... Rüyasında şeyhi Ahmed Yesevi hazretlerini gördü. Şeyhi, "Bulunduğunuz yere yakın bir köy var... Keçi soyguncuğu yapmaları sebebiyle Keçikıran Köyü diye bilinir. Kafir olan halkı, gelip geçen yolcuları malı için öldürür, davarları kaçırır, soygun yapar. Onların irşat vazifesini sana verdim" buyurdu.

Ertesi sabah Emir-i Çin Osman hazretleri birkaçtalebesiyle birlikte söz konusu köye varıp misafir oldu. Ahaliye, kendilerini de öteki yolcular gibi öldürüp öldürmeyeceklerini sordu. Halk, "Sizi öldüreceğimizi de nereden çıkardınız?" deyince, Şeyh; "Öküzleriniz haber verdi" dedi. Bu cevap üzerine daha da şaşıran köylüler öküzlerin nasıl konuştuklarını görmek istediklerini söylediler.

Şeyh Osman hazretleri hayvanları getirtti ve onlara köy halkının misafirleri öldürüp öldürmediklerini sordu. Öküzler, Allahü teâlânın kudretiyle konuşup; "Evet öldürüyorlar" cevâbını verdiler.

Gördükleri manzaradan şaşkına dönen köy halkı İslâmiyet'i kabûl etti. Yanlış ve bozuk âdetlerinden vazgeçtiler. Emîr-i Çin Osman hazretleri de "Keçikıran" adındaki bu köye yerleşti. Yaptırdığı zâviyede köylülere İslâmiyet'in emir ve yasaklarını öğretmeye başladı.

Şeyh Osman, Anadolu'dan Çine, iki şeyin,kesintisiz devam ettiğini görmüştü. Türkoğlunun ve İslamiyet'in... Türkçe konuşarak derdini anlatabilmiş, yürüdüğü yolda ezan sesi hiç dinmemişti.

Şeyh Osman, Yozgat isminin Yüzkat isminden doğma hikâyesini dinleyince çok sevindi. "Allah için verin, karşılığında yüz kat alın. Bu diyardada öyle bir diyardır ki... Burada yapılan iyiliğe yüz kat karşılık verilir. Çünkü burası Anadolu'nun ortasıdır, temelidir" diyerek başta kendisi verdi ve herkesi Allah için vermeye teşvik etti.

"Bir bey, kölesine dört dirhem vererek meze almaya gönderir. Köle çarşıya giderken bir sohbet meclisi görür ve oturur. O sırada oraya bir fakir gelir. Yardım ister. Sohbet eden zat, kim buna dört dirhem verirse onun dört isteğineâmin diyeceğim, der.

Köle dört dirhemi verir. 'Efendim beni azat etsin, dört dirheme karşılık yüz katı, dörtyüz dirhem elime geçsin, efendim içkiiçmekten vazgeçsin, Allahü teâlâ beni, efendimi ve buradakileri affetsin' der. O zat dördüne deâmin, der.

Köle efendisinin yanına döner ve yaşadıklarını anlatır. Efendisi, seni azat ettim ve içkiye tövbe ettim, der, dörtyüzdirhem verir. Amadördüncüsü Allahü teâlâya ait, der, boyun büker. O anda 'Sen, sana düşeni yaptın, dördüncüsü bana ait, ben de hepinizi affettim' sesi gelir."

Şeyh Osman'ın anlattığı bu menkıbe dillerden düşmedi, gönüllerde yer etti. Herkes buna göre amel etmeye çalıştı. Şeyh Osman hep verin dediği, vermeyi emrettiği için, bir müddet sonra Emirci Sultan diye anılmaya başlar.

Şeyh Osman, insanların din ve dünya işlerinde rehberi oldu, her zaman yardımlarına koştu. Hem Müslümanlar hem de Hristiyanlar arasında çok sevildi. Sevenlerinin, Oğuz boylarının, Anadolu'nun,

Selçuklu Devletinin, ehl-i sünnet itikadının muhafızları olması için çok gayret etti. Yüzkat ve çevresi, en yiğit, en cesur vermeyi çok seven insanların yaşadığı diyar oldu.

Ermeydanı yeryüzünde zamanını dolduran elveda diyordu. Muhyiddin Arabi hazretlerinden ve Emirci Sultan'dan sonrabir kişi daha elveda dedi, mayalamak üzere, Anadolu toprağının bağrını şereflendirdi.

Hocası Bahaeddin Veled'in emriyle tahsilini tamamlamak için Horasan'da kalmıştı Burhaneddin Tirmizi hazretleri... Sonra hocasının vefatıyla emaneti evladını yetiştirmek için Konya'ya geldi. Yetişmesi için neyi varsa verdi. Talebesini evliyalık yolunda kanatlandıracak kişiye yol açmak için onun bütün karşı koymasına rağmen Kayseri'ye göç etti. Anadolu'nun Son Kale olması ve Kıyamet'e kadar böyle devam etmesi için üzerine düşeni yaptıktan Muhammed Celaleddin(339) gibi bir güneş yetiştirdikten sonra 1241'de vefat etti.

Seyyid Burhaneddin Tirmizi 1165'de Horasan'nın Tirmiz şehrinde doğmuştu, Peygamber Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem torunu hazret-i Hüseyin'in soyundan idi ve seyyiddi.

Konya'ya gelince hocasının oğlunun akli ve nakli ilimlerde çok ilerlediğini görmüş, tasavvufta, evliyalık yolunda ilerlemesi için gayret etmişti. Selçuklu veziri Sahip Şemseddîn, Şeyh Burhaneddin'in kabri üzerine türbe yaptırdı. Ancak birkaç gün sonra türbenin yıkıldığı görüldü. Tekrar yapıldı ise de, yine yıkıldı. Vezir rüyâsında Seyyid Burhâneddin'i gördü; "Benim üzerime türbe yapmayınız" dedi. Anadolu yağmurunun toprağına ulaşmasını istemişti.

Seyyid Burhaneddin'invefât ettiği, Muhammed Celaleddin'e 40 gün sonra bildirildi. Derhal yola çıkıp Kayseri'ye geldi. Hocasının kabri başında Kur'ân-ı kerîm okuyup, mübârek rûhuna hediye etti. Seyyid hazretlerinin kitaplarını Mevlânâ'ya teslim ettiler. Belhli Muhammed, hocasının emriyle Şam'a gidip dört yıl kaldıktan sonra Mevlâna Celâleddin diye anılmaya başlamıştı. Her haliyle

karşısındakinde hürmet, haşyet, saygı uyandırdığından, ona Mevlâna, efendimiz, diyorlar, din gayreti sebebiyle Celâleddin, dinin ulusu, heybetlisi diye isimlendiriyorlardı.

Seyyid Burhaneddin, zahiri ilimlerde kemâl derecesine yükselen Mevlânâ'yı mârifet, Allahü teâlâyıtanıma ilminde de en yüksek seviyeye çıkarmak için uzun müddet, riyâzet, nefsin isteklerini yapmama ve mücahede, nefsin istemediği şeyleri yaptırmıştı. Sonra, oradaki âlimlerden de ilim öğrenmesi için onu Halep ve Şam'a göndermiş, kendisi Kayseri'yegitmişti.

Mevlânâ hazretleri, Halep'te Halâviyye ve Şam'da Makdisiyye Medresesinde bulunmuş,İbn-iArabî, Kemâleddîn bin Adîm, Sâdeddîn-i Hamevî, Osman Rûmî, Evhadeddîn Kirmânî gibi zamânın âlim ve velileriyle sohbet edip, onlardan da ilim öğrenmiş, marifet sahibi olmuştu.

Hocalarının hepsi Anadolu'yu Son Kale yapmak için kendisi gibi ata memleketlerini bir daha dönmemek üzere terk edenlerdi.

Şam Medresesinde zaman zaman Hızır aleyhisselâm ile görüştü. Tasavvuf ilminde bir müşkili olursa Hızır aleyhisselâm ortaya çıkıp meselelerini hallederdi. Tefsîr, hadîs, fıkıh, mantık, usûl, meânî, edebiyât, matematik, fen, tıp gibi pek çok zâhirî ilimlerde mütehassıs oldu. Gündüzleri ilim öğrenir, gecelerini ibâdet içinde, Allahü teâlâyı zikrederek ve Kur'ân-ı kerîm okuyarak geçirirdi. Seher vakitlerinde tövbe ve istiğfâr ederek çok ağlar, gözyaşları sel gibi akardı. Allahü teâlânın muhabbetiyle yanar, O'na kavuşmak arzusuyla tutuşurdu. Tasavvuf ilminde de yüksek derecelere kavuşan Mevlânâ Celâleddîn, hocalarından icâzet, diploma alıp, önce Kayseri'yehicret eden Seyyid Burhâneddîn hazretlerini ziyâret etmiş. Onun feyz ve teveccühlerine kavuşup, duâsını almıştı.

Bu ziyaretinde hocası, "Evlâdım! Şimdiye kadar bildiğim ne varsa hepsini sana öğrettim. Şam ve Halep'te de alacağını aldın. Bundan sonra senin daha da olgunlaşman, pek büyük mertebelere kavuşman, Tebrizli Şems'in gelmesine bağlıdır. Onun şefkat kanatları altında aşamadığın engelleri aşar, manevî derecelere

kavuşursun. O, seni tasavvufun en mahrem noktalarına çeker, sen de ona, aynı âlemi anlatırsın. Bu şekilde birbirinizi tamamlar, yeryüzünün en büyük iki dostu olur. Haliniz, sözleriniz ve izinizden gidenlerle Anadolu'nun Kıyamet'e kadar mazlumların sığınağı, ehl-i sünnetin kalesi haline gelmesini sağlarsınız" demişti.

Sonra da hocasını Kayseri'de bırakıp Konya'ya dönmüştü. Yine hocasını Kayseri'de bırakıp Konya'ya dönüyordu, ancak bu sefer hocasını toprağın bağrına emanet etmişti, Anadolu toprağını mayalasın diye... Asıl maya ondaydı, çünkü hocası Tirmizî bir seyyiddi...

Sadreddîn-i Konevî hazretleri, İbn-i Arabi hazretlerininüvey evladı ve talebesi, Mevlana'nın hem arkadaşı hem de hocasıydı. Mevlana'nın vefat eden hocasının ayrılığıyla yandığı, Tebrizli Şems'e, altı güllü gül fidanına, içinde kaynayan ummanı söz ile ifade etme gücüne kavuşma arzusuyla kavrulduğu günlerdeydi.Bir rüya gördü. Rüyasını Mevlâna'ya şöyle anlattı:

"Rüyâmda Fahr-i kâinât efendimizi gördüm. Eshâb-ı kirâm ile medreseyi teşrîf etmişlerdi.Sofanın ortasına oturdular. Bu sırada siz oraya gelip kapı yanına oturdunuz. Peygamber efendimiz aleyhisselam size çok iltifât ettiler ve hazret-i Ebû Bekr'e dönerek; (Yâ Ebâ Bekr! Ben Celâleddîn ile diğer peygamberlerin arasında öğünürüm. Çünkü onun öğrendiği ilim, işlediği amelin feyz ve nûru ile ümmetimin gözleri aydın olur. O benim oğlumdur) buyurdular."

Mevlâna, boyun büküp "Peygamber Efendimiz, benim için neler söylüyor...Ama ben gönlümde yanardağ gibi kaynayanları ifade edemiyorum" diye ağlayarak konuştu.

Konevi hazretleri, "Üzülme. Gönlümüze doğan o ki Hocamız Tirmizi hazretlerinin dediği gibi... Dilini ve gönlünü açacak, Kıyamet'e kadar dilden dile gönülden gönüle söylenecek sözleri ifade etmeni sağlayacak Tebrizli Şems'e kavuşman yakındır. Sizin beraberliğiniz sonsuz hayra olacak inşâallah... Anadolu'nun ve Konstantiniyye'nin fethedilip, Kıyamet'e kadar Son Kale kalmalarını temin edecek güzelliklerin doğmasına vesile olacak. Oğuz Türkünün mertlik, yiğitlik, hakkın yanında olmasını sağlayan

karakterini yıkılmaz kılacak Altı Güllü Dala kavuşmanı sağlayacak" sözleriyle Mevlâna'yı teselli etmeye çalıştı.

Mevlana'nın hocası Tirmizi hazretlerinin müjdelemesinden ve Konevi hazretlerininrüyasından sonra... Tebrizli Şems'ekavuşma hasretiyle kavrulduğu günlerdi... Tebrizli Muhammed artık Şems-i Tebrîzî, Tebriz'in Güneşi diye tanınıyordu.

Şems hazretleri, yıllardır gönlünün dili olacak dostunu aramış. "Bu garibi veli kullarınla arkadaş et, hocamın söylediği dostuma kavuştur" diye dua etmiş, uğradığı memleketlerde her gördüğünden dua istemişti.

Bir gece rüyasında, "Seni bir veliye arkadaş edeceğiz" dediler. "Peki, o velî zât nerede bulunur?" diye sual etti. "Aradığın veli Rum diyârında, Anadolu'dadır" dediler. Bu rüyadan sonra onu uzun bir zaman aradı, ama yine kavuşamamıştı. Artık ümidini kaybettiği bir zamanda, rüyasında; "Daha bulacağın zaman gelmedi" dediler. Aradan çok uzun yıllar geçtikten, aramaktan yorgun düştükten sonra... "Ey Şems! Aradığın dostun ve arkadaşın Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî hazretleridir" diye ilham edildi. Bundan sonra Tebriz'den Rum diyârına, Anadolu'ya gitmek, hasretiyle yandığıyla görüşmek ve yolunda başını fedâ etmek üzere yollara düştü.

Önce Şam'a uğradı, kendisine Anadolu'ylailgili nice sırlar veren Hocası Muhyiddin hazretlerininkabrini ziyaret etti. Mezar taşını kırılmış, üzerine çöp dökülmüş halde görünce çok üzüldü.

Anadolu, nasıl bir yerdi? Esrarı dile gelmezdi. Afrika'yı, İran'ı çok kısa zamanda fetheden Arap İslam orduları Anadolu'ya gelince kalakalmışlar. Malatya-Tarsus çizgisinden ileri geçememişler, nice sefere rağmen Konstantiniyye'yi fethedememişlerdi.

Anadolu'nun kapısı Oğuz Türküyle açılmış, Tuğrul ve Çağrı Beyle Anadolu'ya giren Oğuzlar, çok kısa zamanda Kutalmışoğlu Süleyman'la, İstanbul önlerine gelmişti. Ama haçlılar da gelmişler, Anadolu'nun tamamının ve Konstantiniyye'nin fethine mani olmuşlardı.

Şimdi de Moğollar... Bakalım Oğuz Türkü, Anadolu'nun tamamının ve Konstantiniyye'nin fethini ne zaman gerçekleştirecekti?

Anadolu'yuSon Kale eylemek, Konstantiniyye'nin fethini kolay kılmak için memleketlerini terkedip gelenler... Ecel gelende, imtihan meydanı, ermeydanı yeryüzünde sayılı nefeslerini tamam eyleyip birbiri ardınca elveda diyordu. Önce İbn-i Arabi hazretleri, sonra Emirci Sultan ve Burhaneddin Tirmizi...

Ölümler ve doğumlar, birbirini takip ediyordu. Tapdık hazretlerinin köyüne yakın Emrem Sultan yakınlarında, Anadolu Selçuklu diyârı Bolu vilayetinde Sakarya Nehri kenarında bir karyede... Bir erkek çocuğu dünyaya geldi. Dedesi, anne-babasının karşı koymasına rağmen Yunus isminde ısrar etti. "Yunus Peygamber gibi balığın karnında bile zikir etsin, Allahü teâlâyı unutmasın. İnsanımızın da unutmamasına sebep olsun. Anadolu'nun her karış toprağının zikir etmesine vesile olsun. Sözleri sebebiyle o da Kıyamet'e kadar unutulmasın, hayırla, Fâtiha'yla anılsın" dedi. Bu ismi koymak, bu sözleri söylemek nereden aklına geldi sualine de cevap vermedi.

Anadolu'nun Bizans hududunda Yunus ismi verilen bir çocuk doğarken... Anadolu'yu batıya bakan hilal gibi kuşatan kuzeydeki, doğudaki ve güneydeki ülkelerde toprak kıpır kıpırdı. Anadolu'nun

çağrısına uyarak bağrındaki tohumları çatlatma, güneşe kavuşturma gayretindeydi...

Anadolu'nun güneyinde, Mısır'da, Nil nehrindeki gemilerde bir genç fırtına gibi esiyor, kendisine karşı koyanı Nil nehrine atıyordu. Ondokuzyaşına henüz basmış Kıpçak (Kuman)Türkü bir gençti. İsmi korkusuz anlamında Baybars'tı. Hakikaten de çok korkusuz, zeki, sarsılmaz bir irade ve bu özelliklerini çok iyi kullanmasını sağlayan bir beden sahibiydi.

Mısır Eyyübilerinin Bahr-i nil, köle denizci askerlerindendi. Dört-beş yaşlarındayken Kırım doğusundaki Deşt-i Kıpçak'tan, Kıpçak bozkırlarından kaçırılmış. Anne-babası öldürülmüş, köle olarak satılmış, yolu Anadolu'ya, Sivas'a uğramış ve oradan da Mısır'a düşmüştü. Anadolu'da, onbir yaşlarındayken yemin etmişti. "Bütün zalimlerle, çocukları anne-babalarından ayıranlarla savaşacağım" diye...

Eyyûbî Hükümdarı Melik-üs-Sâlih Necmeddin Eyyûb'ün hususi askerleri vardı. Kıpçak ülkesi ve Kafkasya'dan getirtip Ravza adasındaki kışlalara yerleştirdiği Türk asıllı memlüklerden (kölelerden) oluşan askerler... Bahr-ün-Nîl'e (Nil nehri) izâfetle Memâlîk-ül-Bahriyye denilirdi bunlara... Bu özel birlikler çok geçmeden Eyyûbî ordusunun en önemli unsuru haline geldi.

Anadolu'nun kuzeyinde... Kırım'ın doğusunda, Baybars'ın memleketinde... Deşt-i Kıpçak bozkırlarında, Moğolistan'dan tâ Polonya ve Macaristan'a kadar uzanan bir Moğol Devleti kuruldu. Cengiz Han'ın torunu Batu Han tarafından, 1241 yılında... Altın Orda, deniyordu. Orda çadır, otağ demekti. Batu Hanın otağının üst kısmının altın yaldızlı olması sebebiyle Altın Orda denmişti. Merkezi İdil nehrinin aşağı kısmında kurulan Saray şehriydi. Hanları Cengiz soyundan, idarecileri Moğoldu, ancak halkının çoğu Kıpçak (Kuman) Türklerindendi. Batu Han'ın dört yıllık Batı Seferi sırasında ordusunun büyük kısmı Kıpçak Türklerindendi.

Batu Han'ın Altınorda devletini kurduğu zaman diliminde kardeşi Berke de bir devlete kavuştu. Müslüman olmak şerefine,

devletine... Müslüman olan ilk Cengiz torunuydu. İncirfagnevi hazretlerinindediği gerçekleşmişti. Sevenlerine "Moğol prensleri, devlet adamlarıyla yakınilişki içinde olun, onlara İslamiyet'i sevdirin" demişti.

Berke'nin İslâmiyet'i kabulünde Necmeddîn-i Kübra hazretlerininhalifelerinden Seyfeddin Bâharzî'nin büyük rolü oldu. Garip tecelli... Kübra hazretleri Moğollar tarafından şehit edilmişti. Talebesi, bir Moğol prensinin hidayetine vesile oluyordu.

Altınorda Devleti'nde Saray şehrinin kurulmasından sonra... Türkistan'la ticarî münasebetler arttı ve bunun sonucu İslâmiyet süratle yayılmaya başladı.

Türkistan'da, Buhara, Semerkant diyarındaki Moğol Devletinin temellerini atan Cengiz oğlu Çağatay 1241'de vefat etti. Yerine Kara Hülagu geçti. Bu devlet sınırları içinde yaşayan İncirfagnevi hazretleri ve sevenleri, Moğollara İslamiyet'i sevdirmek için çalışıyorlardı.

Harezm Devletini yıkan Moğollar, İran'ı ele geçirmiş, Anadolu'ya, Selçuklu Devleti hudutlarına dayanmıştı.

Moğollar hududa dayanmıştı, ama Anadolu'da birlik ve dirlik yoktu. Birliği sağlayanlardan İbn-i Arabi'ninvefatından sonra... Üvey oğlu Sadreddin hazretleri Konya'ya konmuş, buradaki âlimlerle Sultan II. Gıyâseddin'e yardımcı olmaya çalışıyorlardı. Ancak başarılı olamadılar.

Ağır vergiler, milletle devletin arasını açmıştı. Toprağa bağlı olarak yaşayanlar ve göçebe Türkmenler zor durumdaydı. Araya fitnecilerin, Bizans ve Vatikan casuslarının girmesiyle Babai İsyanı patlak verdi. Devlet ile halk karşı karşıya geldi. Sonunda devlet isyanı bastırdı, ama nice canlar pahasına... Selçuklu Devleti ile Türkmen obaları arasına kan girdi hem de devletin en fazla birliğe ve dirliğe ihtiyaç olduğu zamanda... Moğollar hududa dayanmıştı. Devletle tebea arasında köprü olan, kaynaştıran Ahiler de hedefteydi.

Yaşananlar Ertuğrul Gazi'yi çok üzmüş. Kayı Boyunu bu

fitneden uzak tutmak için Edebiâli ve Sarı Saltuk çok gayret etmişlerdi. Edebiâli, "Yaşananlar, Kalem, Kılıç ve Könül'ün birlikte hareket etmemesi sebebiyledir" dedi.

Anadolu'nun fokur fokur kaynadığı bir zamanda... İran'daki Moğol ordularının başına Baycu Noyan tayin edildi. Kafkasya'da Gürcü ve Ermeni kuvvetlerini de yanına alan Noyan Anadolu'ya girmek için fırsat kolluyordu. Babai isyanını ve Selçuklu'nun başında çocuk yaşta, zayıf şahsiyetli birinin bulunmasını fırsat bildi, an bu an, dedi. 1242'nin son baharında Erzurum'u muhasara etti. Fazla uzun sürmeyen bir muhasara sonrası bu büyük Türk şehrini aldı ve yağmaladı. Bu Türkiye'de dehşete sebep oldu.

II. Gıyaseddin Keyhüsrev, ordusuyla Sivas'a geldi. Şehrin 80 kilometre kadar doğusunda, Kösedağ mevkiinde, iki ordu birbirine yakınlaştı. Tecrübeli Türk kumandanları görüşlerini dile getirdiler. "Muharebe meydanından çekilen Moğol'un cezası idamdır, bu sebepten ölümüne döğüşürler, ölümden korkmazlar. Dağ geçitlerini tutup düşmanı bekleyelim. Ecdadın I. Kılıç Arslan'ın yaptığını yapalım" dediler. Genç Sultan etrafındaki saray dalkavuklarına kulak verdi. "Sultanım, size Anadolu'da Moğolları ilk yenen kişi olma şansı doğdu. Bu zaferle Babai isyanıyla bozulan halk-devlet birliği tekrar sağlanacaktır" sözleriyle kumandanlarının planını kabul etmedi. 3 Temmuz 1243'te derhal taarruz emri verdi.

Türk ordusunun öncü birlikleri bozulunca... Hiç muharebe görmediği için, ordu mağlup oldu zannetti. Tokat yoluyla Konya'ya kaçtı. Sultanın bu akılalmaz hareketi mağlubiyeti getirdi. Şaşkınlık içinde kalan dünyanın birinci ordusu, tek silah kullanmadan, çadırlarını ve mühimmatı bırakıp dağıldı.

Moğollar, sabahleyin Türk çadırlarını boş görünce şaşırdılar. Dağ geçitlerinde pusu için beklendiğini zannettiler. Birkaç gün endişe içinde Türk ordusunun saldırısını beklediler. Geçitlerden ve çadırlardan hiç ses çıkmayınca Türk çadırlarına girdiler. Ordu hazinesini, atları, mühimmatı, terk edilmiş vaziyette görünce hayretler içinde kaldılar. Türk ordusunun hazinelerini bırakarak

savaş meydanından niçin kaçtığını anlayamadılar. Ele geçirilen ganimetin 300 deve yükü altın, 3 bin katır yükü de çeşitli kıymetli mal olduğu tahmin edildi.

Vezir Mühezzibeddin Ali Baycu Noyan'la görüştü. Kösedağ'da yanlış komuta dolasıyla bir bozgun yaşandığını, 100 bin kişilik Selçuklu Ordusunun ayakta olduğunu söyleyerek onu anlaşmaya ikna etti. Bu anlaşmaya göre Selçuklu Moğollara, her yıl 3 milyon 600 bin gümüş para, 10 bin koyun, bin sığır, bin deve verecekti.

AkılalmazKösedağ bozgunu Moğollara Anadolu kapılarını açtı. En çok korktukları Oğuz Türkleriydi. Bu engeli çok kolay aşmışlar, kendilerinin yenilmez olduğunu iyice inanmışlar ve zulümde sınır tanımaz olmuşlardı.

İlk olarak Sivas şehrine girdiler, üç gün acımasızca yağma yaptılar, taş üstüne taş, asker olanlarda omuz üzerinde baş bırakmadılar. Ahalinin canına bedel olarak bütün mallarına el koydular, surları yıktılar. Ve sonra Anadolu'nun en gelişmiş şehri Kayseri'ye yürüdüler. Yakmak, yıkmak, öldürmek, talan etmek için...

Sivas'ta yaşananları, Moğolların Kayseri'ye yürüdüklerini haber alan şehirde akıllar baştan gitti. "Bu hallere nasıl düştük? Bizi koruması gerekenler nerede?" diye feryatları göklere yükseldi.

Fatma Bacı da buradaydı Moğollar geliyor haberi Kayseri'ye ulaştığı sırada... Oğuz kadınları arasında Bâciyân-ı Rum örgütlenmesini gerçekleştirmişti. "Ne yapacağız" diye sual edenlere, şehrimizi, ırzımızı, dinimizi savunacağız cevabını verdi.

Fatma Bacı kimdi? Ünlü mutasavvıf Şeyh Evhadüddin Kirmani'nin kızı, Ahilik Teşkilatının kurucusu olan ve Ahi Evran diye bilinen Şeyh Nasırüddin Mahmut'un eşiydi.

Erler arasında büyük bir esnaf örgütlenmesi meydana getiren, Anadolu'yu ilmek ilmek ören Ahi Evran çok gayret ediyor. Aynı örgütlenmeyi eşi vasıtasıyla bacılar arasında da gerçekleştirmek için çalışıyordu.

Anadolu'nun Son Kale olması için gayret edildiği, Moğolların saldırdığı bir zamanda, onlara her zamankinden fazla ihtiyaç vardı...

Anneliği en büyük vazife bilen, hem de eli silah tutan, üreten, yöneten, gözeten, Kelebeğin Kanadında Kızılelma'ya yürüyen bacılara...

Onlara Bacıyân-ı Rum, Anadolu bacıları deniyordu. Bâciyân-ı Rum Ocaklarında pişiyorlardı. Bu ocaklarda, yamak, çırak, kalfa ve usta sıralamasıyla sıkı bir mesleki eğitimi ve zaviyelerde, gönül ocaklarında da dini, ahlaki ve günlük hayatla ilgili bilgiler veriliyor. Güller; Gülderen, Güleren, Gülserenoluyordu. Binicilik, atıcılık, kılıç kullanma gibi eğitimler de verilerek askeri kabiliyet de kazandırılıyor. Her biri Gülderen, Güleren, Gülseren diye açıyordu, Hak için, vatanları, erleri için...

Ahiyan-ı Rum erleri, "Eline, diline, beline sahip ol", Bâciyân-ı Rum bacıları da "İşine, aşına, eşine sahip ol" diyorlardı.

Bâciyân-ı Rum üyeleri, Ahi Evran'ın Kayseri'de kurduğu Külahduzlar (örgücü-dokumacı) çarşısında mesleklerini icra ediyorlar. Ekonomik hayatın içinde yer alıyorlardı. Burada dokunan kumaş ve halılar ile ülke ihtiyacı karşılandığı gibi ayrıca yurt dışına da ihracat yapılıyordu.

Erler ve bacılar, Anadolu'yu alın teri, göz nuruyla Son Kale, Konstantiniyye'yi fethederek İslambol kılmak için gayret ederken... Baycu komutasındaki Moğol Kayseri surlarına dayandı.

Moğollarsurlara dayanınca...Binlerce seven arasında ayrılık rüzgârları esti. Bunlarda biri de bir anne ile kızı idi...

Anne, kızım, bir an önce gitmelisin derken kızı, "Babam Konya'da hapis iken seni bırakıp da nasıl giderim, şehit olmaya benim hakkım yok mu?" diyordu...

Ahi Evran'ın hanımı Fatma Bacı, kızını ikna etmekte zorlanacağını biliyordu. Ama bu kadar zor olacağını tahmin etmiyordu. Kalsa Moğol kılıcı, gitse ayrılığın dayanılmaz acısı, sonrası ancak Kıyamet olacak bir buluşma...

"Can kızım... Gülseren'im... Gül idin Gülderen, Güleren oldun, sonra da ebedi güzelliklere kavuşturan bir Gülseren... İşte bu Gülseren olman, gitmeni gerektirir. Gideceksin ki gönüllere güller

sermeye devam edesin. Kıyamet'e kadar da nice güllerin Gülseren olmasına vesile olasın... Baban bu sebeple seni Edebiâli ile nikahlamadı mı?

İbn-i Arabi hazretlerinin söylediklerini unuttun mu? Senin, Konstantiniyye'yi fethedecek, Anadolu'yu Son Kale eyleyecek Kayı nesliyle Peygamber Efendimizin neslinin; bu iki hedefin gerçekleşmesinde el ve gönül birliği yapmasına vesile olacağını müjdelemedi mi?

Bu sebeple seni seyyid olduğu söylenen Edebiâli'ye gelin eylemedik mi?"

Gülseren, bu sözler karşısında ancak "Haklısın validem, o zaman sen de benimle gel" diyebildi. Fatma Bacı, boyun büktü, "Kızım, bacıları, ümidini bize bağlayanları nasıl bırakayım" dedi.

Anne-kız gözyaşları içinde helalleştiler.Kızı Edebiâli Dergâhına, anne ise onu bekleyen bacılara doğru at sürdü. Ümitlerin sönmemesi, Kıyamet'e kadar devam etmesi için...

Çok ufak da olsa bir ümit vardı gönüllerinde, imtihan meydanı Yeryüzünde tekrar görüşebilmek için... Ama Cennet'te buluşmak ümitleri çok kuvvetliydi. Çünkü onların, imtihan meydanındaki her hareket ve hareketsizlikleri orada buluşabilmek içindi...

Moğollar tarafından kuşatılan Kayseri, Ahiler ve Bâciyân-ı Rum mensuplarının yardımıyla direndi. Ama bu direnme ihanetle aşıldı. Ermeni dönmesi iğdişçibaşı Hajuk oğlu Hüsam harekete geçti. Kalenin gizli kanalizasyon geçişlerinden birini kullanarak Baycu Noyan'a sığındı. Kale hakkındaki önemli bilgileri ona aktardı. Kaledekilerin yiyeceklerinin bitmek üzere olduğunu ve dayanacak güçleri kalmadığını nakletti. Moğollar surları kuşatan suyla dolu hendeğe boşaltan bu geçidi kullanarak lağım suları içinden kaleye girmeyi başardılar.

Onbeş gündür devam eden direnme kırıldı. İhanet sonucu şehri ele geçiren Moğollar başta ahiler olmak üzere halkı kılıçtan geçirdiler. Zenginlere, mallarını meydana çıkarmaları için akılalmazşekilde işkence yaptılar. Birçok erkek ve kadın esir edildi.

Bunların arasında Fatma Bacıda vardı. Esirler İran'a, Moğol bölge merkezine götürüldü. Haberi alan Gülseren günlerce kendine gelemedi, Edebiâli tesellide zorlandı. Fatma Bacı'nın esareti ile Kayseri'deki bacı örgütü dağıldı.

Konya, Moğolların baskısıyla Ahilere karşı, dahada sertleşti. Moğol iktidarlarına direnen Ahi teşkilatları Anadolu'nun her tarafına dağıtıldı.

İşgale uğrayan diyarlardaki Oğuz Türkü Batıya, Bizans sınırına ve Güneybatıya göç etti. Özellikle Denizli civarına yoğun bir Ahi ve Türkmen göçü yaşandı.

Moğolların Kayseri'deki zulmü, Anadolu'nun her yerinde olduğu gibi Malatya'da da dehşete sebep oldu.

"Şehirden ailesiyle birlikte kaçmak isteyenlerden birisi de benim atam idi. Katırlara eşyalarımızı yükletmekte iken bu hayvanlardan birisi kaçtı. Yakalamak için arkasından koştuk. Ayak takımından bir bölük gencin şehrin kapılarını tutup çıkmak isteyenlerin mallarını yağma etmekte olduğunu işittik. Atam şehri terk etmekten vazgeçti. Bütün müslüman ve hristiyanlar biraraya geldi. Şehrin surları üzerinde geceleyerek şehri korumak, Moğolların suyunca hareket edip işgalden korunmak hususlarında anlaştılar."(340)

Kösedağ yenilgisi fena vurmuştu.Yakındoğu'nun en güçlü devleti Türkiye Selçukluları, Moğollara tabi bir devlet olmuş, vergi vermeye mecbur edilmişti. Başta Sultanlar olmak üzere idarecilerin kim olacağına onlar karar veriyordu. Anadolu'da 1157 yılında başlayan Oğuz Türkü ilk imparatorluk çağı 1243'te son bulmuş, yalnızca 86 yıl sürmüştü.(341)

Kösedağ yenilgisi sonrasındaki Moğol istilası huzuru hançerledi. Battal Gazi memleketi Malatya ve çevresinde büyük göç başlattı. Bir kısım, Suriye taraflarına göç ederken, Germiyan ve Harezm aşiretleri gibi bir kısım ise uçlara, Bizans hududuna yöneldi.

Moğol zulmüyle, Oğuz Türkü, Türkmen, Yörük, nice ırk ve dinden Anadoluinsanı, canını kurtarmak için göç ediyor... Mevlâna hazretleri, gönlünde nice göçler, fırtınalar yaşıyor. Şems ve Moğol

feryatları birbirine karışıyor, Moğol zulmünün çaresinin; Şems'in gelişinde olduğunu hissediyordu.

İbn-i Arabi hazretlerininkabrini ziyaret ettikten, Anadolu yollarına düştükten sonraki gecelerden bir gece... Bir rüya gördü. "Konya'da bulunan ve Mevlâna diye tanınan Celâleddîn-i Rûmî'ye bir an önce ulaş.Yetişmesine, Hakkı Kıyamet'e kadar adar susmayacak şekilde söylemesine, Anadolu'yu ehl-i sünnetin ve mazlumların Son Kalesi kılmasına yardımcı ol" denildi rüyasında... Şems-i Tebrîzî, söylenene çok sevindi. Allahü teâlâya şükretti. "Böyle dosta canım fedâ olsun" dedi. Söylediği sözün manasını düşününce titredi, sonra gülümsedi ve "Feda olsun" dedi.

"Kon ya (Ey insan, kon, yerleş)"emrine uyarak Konya'ya kondu. Nice könül, kalem ve kılıç ehli zatın konması gibi... Allahü teâlânın "Kün yaEy insan ol)" emrinin, "Son Kale" ve "Konstantiniyye'nin fethi müjdesinin" gerçekleşmesi için...

Şekerciler Hanına yerleşti. Hanın ismini öğrenince tebessüm etti."İnşâallah buraya konmakla... Kıyamet'e kadar nice gönlün Hak aşkıyla şekerlenmesine, tatlanmasına vesile oluruz" diye dua etti. Bir an önce kavuşmayı çok istemesine rağmen... Mevlana'yı nerede bulabileceğini sual etmedi, tabii akışına bıraktı.

Miladi olduğu söylenen takvimin 1244. yılının 29 Kasım'ı, Hicri 642'nin Cemaziyel-âhir ayının 26.günüydü... Besmele'yi meydana getiren harf adedince...

Şems, hanın dış kapısı önüne oturmuş. Dünyanın da tıpkı bir han gibi olduğunu, insanların birkaçgünlük ömürlerinde yeryüzü denilen hana konduklarını, sonra göçüp gittiklerini düşünüyor. "Bu handa geçirilecek kaç günlük ömrümüz kaldı, bu kalan ömürde Mevlana ile görüşebilecek miyim" diye kendine sual eyliyordu.

Bu sual gönlüne düştüğünde, hanın önüne bir kalabalık düştü. Önlerinde biri vardı, kırk yaşlarında gösteren...Başı göğsü üzerindeydi. Sanki yüce Yaratan'ın sonsuz nimetlerine şükredememe mahcubiyetindeydi... İnsanlık yükü sebebiyle baş göğsü üzerine düşmüş bir kişi... Adımlarını toprağı incitmekten

korkarcasına atıyordu... Düşenlerden gönlüne bir kıvılcım düştü, o muydu, kırk yıldır beklediği, yoluna canım feda olsun dediği miydi?

Gönle düşen, han kapısı önündeki gönlü yananı fark etti, onun da gönlü yanmaya başladı. "Kim bu? Bir anda beni benden aldı?" diye düşündü. Görmenin anlatılmaz lezzetiyle gözlerini yumdu... Ancak "Efendi! Hele aç gözlerini? Vakit, gözümüzü, gönlümüzü açma, tanış olma vaktidir. Moğol Anadolu'ya girmiş, nefsimiz aklımıza ve gönlümüze çökmüş, Şeytan ise her an pusudadır" sözleriyle açmak zorunda kaldı. Hanın kapısında gördüğü kişiyi hemen karşısında görünce şaşırdı, ne zaman yanına gelmişti? Kızmak istedi, kızamadı.

"Buyurunuz! Bir arzunuz mu var? Yardımcı olayım" dedi. Aç gözünü diyen " İsminiznedir?" deyince, bu kadar da olur mu, kendini tanıtmadan isim sorulur mu düşüncesiyle kızmak istedi, yine kızamadı. Elinde olmadan “Celâleddîn Muhammed” diye cevap verdi.

Bakalım aklımdaki düğümümüzüçözebilecek, gönlümüzdeki seslendirebilecek mi düşüncesiyle Şems-i Tebrîzî "Bir suâlim var. Acabâ Muhammed aleyhisselâm mı, yoksa Bâyezîd-i Bistâmî mi büyüktür?" dedi. Böyle bir suali ilk defa duyan Mevlânâ hazretleri, bu sefer hakikaten de kızdı. Sertçe "Elbette ki Muhammed aleyhisselâm efendimiz büyüktür. Bütün mahlûkât ve Bâyezîd, O’nun hürmetine yaratıldı" cevabınıverdi. İkinci sual de geldi.

“Peki... Muhammed aleyhisselâm; (Biz seni lâyıkıyla bilemedik yâ Rabbî!) dediği hâlde, Bâyezîd-i Bistâmî; niçin (Sübhânî. Benim şânım ne yücedir) diye söyledi.

Mevlânâ hazretleri bu sualle bir daha sarsıldı, ama cevabını hemen verdi.

"Peygamber efendimizin mübârek kalbi öyle bir deryâ idi ki, ona ne kadar mârifet, aşk-ı ilâhî tecellî etse, ne kadar muhabbet, Allahü teâlânın sevgisi dolsa da içine alır, kuşatırdı. Hattâ daha çoğunu isteyip; (Yâ Rabbî! Verdiğin bu nîmetleri daha da artır) derdi.Fakat

Bâyezîd-i Bistâmî'nin kalbi, o kadar geniş olmadığı için, ilâhî feyzleri taşıyamayarak tecelli ile dolup taşardı.Sübhânî kavlinin manası, Hakk'ı tenzîhdir, kendini tenzîh değildir.Ben mahlûklardan değilimdiyerek, Allahü teâlânın hiçbir şeye benzemeyen varlık olduğunu bildirmiştir."

Bu izahat, Şems'in gönlündekiydi, söylemek isteyip de söyleyemediğiydi.Gönlünün sesine kavuşmuştu. Her zerresi, Mevlana'ya doğru aktı, "Allah!" dedi, yere yığıldı. Bayılmıştı.

Mevlânâ hazretleri, hemen, altmış yaşlarında gösteren nur yüzü gönülleri çeken kişiyi kucakladı. Su ile yüzünü ıslattı, alnını ovdu...Bu nur yüzlü zâta o kadar ısınmış, kalbinde o kadar muhabbet hâsıl olmuştu ki anlatılır gibideğildi... Gönülceğizi onun beklediği gibiolması için dua ediyordu. Gözlerini açınca mahcubiyet içinde "Efendim. İsminizi bağışlar mısınız?" diye sual eyledi.

Önce gözler, sonra her zerre gülümsedi, sanki Güneş doğdu, "Şems... Tebrizli Şems!" dedi. Bu sefer bayılan "Siz ha?" feryadıyla Mevlâna oldu.

Ayılınca, gözyaşları içinde feryat etti. "Efendim. Evim, evinizdir, uygun görürseniz buyurun gidelim. Gerçi evimiz size lâyık değil ise de zât-ı âlînize sâdık bir köle olmaya çalışacağım. Kölenin nesi varsa efendisinindir. Bundan böyle bu ev sizin, çocuklarım da evlâtlarınızdır. Eşyalarınızı arkamızdan getirirler" dedi.

Şems hazretlerininkoluna girdi, o da itiraz etmedi. Birkaç adım attılar. Ama yürüyemediler. Önlerine üç atlı bir de yaya çıktı. Atlılar Moğol askeriydi. Yaya ise kırk yaşlarında sarıklı bir kişiydi. Üstü başı toz içindeydi. Bir dal parçasına dayanmış, ayakta zor duruyordu. Ama yüzünde gizli bir tebessüm, halinde başına gelenleri tevekkülle karşılamaktan gelen bir sakinlik vardı.

"Efendiler! Sultanın sarayı nerededir?" diye sual eyledi. Bir askerlere bir de sual sahibine bakan, Şems ile buluşmanın şaşkınlığını üzerinde taşıyan Mevlana, daha da şaşırdı.

"Efendi! Kimsin? Neyleyeceksin Sultan'ın Sarayını?"

Sual sahibi gülümsedi.

"Sivrihisarlıyım, Akşehir'de ikamet eylerim. Nasreddin Hoca derler bu garibe... Tebessümle gönülleri ferahlandırma gayretindeyim. Sultanla işim olmaz. Sarayı, iki gündür beni, aç-susuz ve yaya önlerinde yürüten bu Moğol askerleri sorar. Onlar sorar, ben de halime gülerim."(342)

Hoca Nasreddin sözüyle hem Mevlana hem de Şems, ellerinde olmadan tebessüm ettiler. Latifeleri, sözleriyle her dil, din ve ırktan insana tebessüm ettiren, genç yaşında latifeleri, özdeyişleri Merv'den Buhara'ya söylenen Nasreddin Hoca bu kişiydi ha... Mevlana gülerek konuştu.

"Sefalar getirmişsin ey Nasreddin Hoca... İsmini duymakla, yüzünü görmekle gönlümüz ferahladı. Nedir seni Moğol askerlerinin önünde yürüten ve haline güldüren?"

Seslice güldü.

"İki gün önce evden çıkarken hanım, nereye gidersin efendi diye sual etti. Ben de çarşıya, dedim. Hanım, inşâallah de efendi,sözleriyle ikaz etti. Ben de, gaflete düşüp, yahu hanım, gideceğim yer, iki adım, bunun inşâallahı da ne ola? dedim. Sen misin böyle diyen. Daha evden çıkar çıkmaz, bu Moğollara rast geldim. Bana Konya yolunu, sordular, ben, tarif etmeye çalışırken, olmaz, dediler, düş önümüze... Ve önlerine düştük, buraya kadar geldik, işte buna gülerim. Dönmek kısmet olup da kapıyı çalınca, hanım kim o derse, inşâallah Nasreddin diyeceğim!"

İkisi de güldüler. Bu ne cilveydi. Kavuştuk dedikleri anda, araya üç Moğol, Nasreddin Hoca ve Sultanın sarayı girmişti.

İkisi de bunu ilahi bir işaret olarak gördüler. Altı güllü Gül Dalı öyle olmalıydı ki... Oğuz Türkü, Son Kale'de Kıyamet'e kadar karşılaşacağı, zorlukların, suallerin cevabını burada bulabilmeli, Nasreddin Hoca gibi hiçbirfelaket karşısında paniğe kapılmayıp, başına geleni, amelinin karşılığı bilip tebessüm edebilmeli, ders çıkarabilmeli, aynı hataya düşmemek için çalışma azmine

girebilmeliydi.

* * *

O Mevlana idi ama... Gece-gündüz onun yanından ayrılmıyor. Sözlerini büyük bir zevk içinde dinliyor. Talebelerine ders vermeye, insanlara câmide vaaza gitmiyordu.

Her gün Şems-i Tebrizi ile sohbet ediyor. Allahü teâlânın yarattıkları üzerinde tefekkürde bulunuyorlar, namaz kılıp cenâb-ı Hakk'ı zikrediyorlardı.

Mevlana'nın gölgesi, Şems'in nurundan yok olmuştu. İkisi birbirini tamamlamıştı. Birbirlerine öyle muhabbet gösterdiler ki... Etraflarında kendilerinden başkasını görmüyorlardı. Şems-i Tebrizi, mârifetten, Allahü teâlânın zâtına ve sıfatlarına âit ince bilgilerden ve O'na muhabbetten bahsediyor. Mevlana da bunları büyük bir haz ile dinliyordu. Eskiden herkes ona uyardı, şimdi ise, o Şems'e uyar oldu. Şems, muhabbete, sevgiye davet ettikçe, o, Allahü teâlânın muhabbetinden yanıp kavruluyordu. Artık onsuz yapamıyor, yanından bir an ayrılmıyordu. Bu şekilde aylarca sohbet ettiler. Böylece Mevlana, pek büyük manevi derecelere yükseldi.

Mehtaplı bir geceydi... Şems-i Tebrizi hazretleri ile Mevlana, medresenin damında sohbet ediyorlardı. Bir ara Şems, etrafına bir göz gezdirdi. Mevlana'yı kavuran bir ah çekti.

"Hiçbir pencereden ışık görünmüyor, herkes ölü gibi yatıyor. Keşke uyanık olsalar da... Şu yeryüzünün imtihan meydanı olduğunu hatırlasalar. Ahret için birazcık çalışıp, Kıyamet gününde güç durumda kalmasalar. Ahretin ebedi olduğunu unutmasalar. Bu halleriyle ölüden farkları yok" dedi.

Ölülerden farkı yok sözleri Mevlana'yı yaktı, hemen ellerini kaldırdı. "Yâ Rabbî! Şems-i Tebrizi hazretlerinin hürmetine... Ölü gibi yatan kullarını uyandır!" diye dua etti.

Duanın hemen sonrasında... Gökyüzünde bir anda bulutlar toplandı, şimşekler çaktı, gök gürlemeye başladı. Yakın evlerden "Allah!Allah!" sesleri geldi. Şems, gözlerini yumdu.

"İnsanların, Rabbimizin korumasında olabilmeleri için... Âlim, kâmil bir rehbere ihtiyaçları vardır. Ancak böyle bir rehbere kavuşanlar... Yer ve gök afetlerinden, maddî ve manevî zararlardan, ebedi felaketten korunabilirler. Şu insanların uykudan uyanıp (Allah! Allah!) demeleri, gök gürlemesiyledir. İnsanların, mutlak hakikati, yeryüzüne niçin geldiklerini görmelerine mani olan uykudan uyanmaları ise... Cenab-ı Hakk'ın sevdiği bir mürşid-i kâmil, onun vekili âlim veya velî olmasısebebiyledir" buyurdu.

Mevlana Celâleddîn ile Şems-i Tebrizi hazretlerinin birbirlerinde yok olmaları fitne ateşine sebep oldu. Mevlana'nın aralarına katılmamasına üzülen bazı kimseleri, fitneciler, fitne tuzağına düşürdüler. Sonra da bu ateşi körüklediler. Şems-i Tebrizi hakkında uygun olmayan sözler her tarafta duyulmayabaşladı.

Şems-i Tebrizi hazretleri artık Konya'da kalamayacağını anladı. O çok kıymetli dostunu, o mübârek ahbabını bırakarak Şam'a gitti, hem de Allaha ısmarladık bile demeden. Görseydi ayrılamazdı.

Gönül tabibinin gitmesi, Mevlana'yı çok üzdü. Şems'in hasreti ve muhabbeti ile yanıyordu. "Şems, Şems!" diyerek ciğeri yakan kasîdeler söylüyor... Gözyaşlarıyla yazdığı mektupları Şam'a, gönderiyordu. Ona bir mektubunda; "Ey gönlümdeki nur, gel! Ey sevgi ve samimiyetini ispat eden gel. Gelirsen ne mutluluk ve ferah. Gelmezsen ne hüzün ve akla durgunluk" diye yazıyordu.

Eğer bir kimse, Mevlana hazretlerine; "Şems'i gördüm" diye yalan söylese, ona müjde için üzerindeki elbisesini veriyordu. Bir defasında birisi; "Şems-i Tebrizi'yi Şam'da gördüm. Sıhhati yerindeydi" dedi.Mevlana, elinde bulunan ne varsa hepsini verdi. Orada bulunan diğer bir kimse; "O, Şems-i Tebrizi'yi görmedi, yalan söylüyor." deyince... Mevlana, "Ona verdiğim bu elbiseler, sevdiğimin yalan haberinin müjdesidir. Onun hakiki haberini getirene canımı veririm" dedi.

Böylece aylar geçti. Zamanla şehirdeki fitne ortadan kalktı. Şems-i Tebrizi'ye olan düşmanlıktan, vazgeçildi. Mevlana hazretleri artık dayanamayacağını anlayınca... "Süratle Şam'a varıp, filanca hana gidersin. Şems-i Tebrizi hazretlerinin o handa bir genç ile sohbet

ettiğini görürsün. O genci küçümseme sakın! O, Allahü teâlânın sevdiği evliyânın kutuplarından biridir. Selâmımı ve duâ isteğimi kendilerine bildir. İçinde bulunduğum şu vaziyetimi, hasretimi dile getir. Buraya acele teşriflerini tarafımdan istirhâm et!" diye sıkı tembihatta bulunarak oğlu Sultan Veled'i Şam'a gönderdi.

Şam'da, babasının târif ettiği handa... Şems-i Tebrizi'yi bir gençle konuşuyor buldu. Fitneye sebeb olanların tövbe ettiğini ve Mevlana'dan özür dilediklerini de söyledi. Şems-i Tebrizi hazretleri sevindi. O da hasretle yanıyordu.

O,bir daha ayrılmamak üzere, Konya'ya gelmişti. Mevlana ile bir olup, Anadolu'nun Kıyamet'e kadar Son Kale olmasına hizmet etmek, altı güllü gül dalını insanlığa hediye etmek üzere... Ancak, çıkan fitnenin sevdiklerine zarar vereceğini anlayınca ayrılmıştı. Endişesi kendisi için değildi. O, canını bu yola adamıştı. Kendisini Konya toprağının çektiğini, bedeninin de onu özlediğini hissediyordu.

Hemen yola çıktılar. Sultan Veled, Şems hazretlerini ata bindirdi. Kendisi arkasından yaya yürüyordu. Şems-i Tebrizi, ata binmesi için ne kadar ısrar ettiyse kabul etmedi.

"Sultanın yanında, hizmetçinin ata binmesi uygun olmaz. Hizmetçilerin, efendisi arkasında yürümesi gerektiğini öğrendik" dedi. Sultan Veled, Konya'ya yaklaştıklarında... Babası Mevlana'ya haberci gönderdi. Konya'ya girmek üzere olduklarını bildirdi.

Mevlana hazretleri müjdeyi getirene o kadar çok hediye verdi ki... O kimse zengin oldu. Tellallar, Şems'in Konya'ya teşrif etmek üzere olduğunu bildirdi. Başta sultan olmak üzere, bütün halk yollara döküldü. Büyük bir bayram havası içinde, karşılamaya çıktılar.

Öğleye doğru Şems-i Tebrizi ile Sultan Veled göründüler. Sultan Veled, atın yularından tutmuş... Şems de atın üzerinde başı önünde ağır ağır ilerliyorlardı. Hasretle bekleyenlerbüyük bir heyecana kapıldı. Mevlana, daha fazla bekleyemedi, koştu, atın dizginlerine yapıştı. Şems'in attan inmesine yardım etti. Üstadının ellerini sevinç gözyaşları arasında doya doya öptü. Orada hazır bulunanlar

da Şems-i Tebrizi hazretlerinin ellerini öptü. Sonra Mevlana'nın medresesine geldiler. Şems-i Tebrizi, Sultan Veled'in kendisine gösterdiği hürmet ve yaptığı hizmetlerden çok memnun olduğunu söyledi. "Benim birbaşım, bir de sırrım var. Başımı sana fedâ ettim. Sırrımı da oğlun Sultan Veled'e verdim" dedi.

"Başımı sana feda ettim" sözü... Mevlana'nın başını omuzları üzerinden sanki düşürdü, duymaz, işitmez, görmez oldu. Biri Tebriz'den, diğeri de Belh'ten kanatlanarak Konya'ya konmuşlar, burada buluşmuşlar. Gerçek aşka, birlikte yürümüşler, birbirlerini tamamlamışlardı. İkisi de çok iyi biliyorlardı... Bu beraberliğin Anadolu'yu Son Kale eylemek için olduğunu... Aşklarının, sözlerinin, hallerinin ve bedenlerinin Anadolu'yu mayalamak, için olduğunu...

Eskisi gibi yine bir odaya çekildiler. Hem de hiç dışarı çıkmamasına... Yanlarına Sultan Veled'den başka kimseyi kabul etmiyorlardı. Onların halinden anlayan yalnızca oydu...

Halk ve talebeleri şaşkındı. Onlar, Şems gelince Mevlana'nın sakinleşeceğini, aralarına katılıp, kendilerine nasîhatte bulunacağını, sohbet edeceğini zannediyorlardı. Ama beklediklerin tam tersi olmuştu. O, eskisinden daha fazla Şems'e bağlanmıştı.

Şems-i Tebrizi hazretleri hiç vakit kaybetmiyordu. Acelesi var gibiydi... Elinden gelen her şeyi yapıyordu,Mevlana'yı evliyâlık makamlarının en yüksek derecelerine çıkarmak için... Mevlanada her ne söylense yapıyor, hocası her ne verirse alıyordu.

Şems hazretleri bir gün uzun uzun talebesine baktı. "Her kim... (Âlimler, peygamberlerin vârisleridir)hadîs-i şerîfinin sırrına vâkıf olmak isterse... Mevlana'nın hareketlerine, ahlakına, baksın. Onun gibi olmaya çalışsın. Onu sevsin. Onda enbiyâ ve evliyânın bütün âdet ve vasıfları toplanmıştır. Mevlana'nın sırrı, âlemde gizli kaldı, onu kimse keşfedemedi" buyurdu.

Günler iki âşık için birbirinde yok oluşla devâm ederken... Talebeleri ve halk yine kaynamaya, fitne kazanı fokurdamaya başladı. Mevlana'nın hiç görünmemesinden dolayı yine Şems'e

kızıyorlardı hem eski kızgınlıklarını da ilave ederek... Söylenenleri, Şems-i Tebrizi işitti, çok üzüldü, boyun büktü.. Sultan Veled'e; "Beni, Mevlana'dan ayırmak için söz birliği etmişler. Bu seferki ayrılığımın acısı çok derin olacak!" dedi.

1247 senesi Aralık ayının beşi, Hicri 645 Şaban'ın da beşi... Perşembe gecesi, gecenin geç vakti, seher vakti gülümsedi, gülümseyecek denilen bir vakitti... Perşembe Cuma'yı, üç ayların ikincisiŞaban da Ramazan'a kavuşmayı haber veriyordu. Kim neye kavuşacaktı? Allahü teâlâdan ve O'nun bildirdiklerinden başka kim bilebilirdi? Ama kesin olan şuydu... Kavuşmak için kavuşturan yolda bulunmak gerekiyordu.

Mevlana ile Şems hazretleri kavuşmaya sevdalı iki pervane... Kavuşmak için kendilerini ateşe atıyorlar, yok oluyorlar, kavuşmanın Ahiretteolduğunu anlamakla yanıyorlar... Ama yine de kavuşmaktan, O anlatılamaz sevgiliden bahsediyorlar... O'nun âlemdeki sonsuz tecellileriyle teselli bulalım derken daha fazla kavruluyorlardı.

Kimse rahatsız etmesin diye tembihledikleri odalarındaydılar... Sohbet ediyorlar... İnsanın yaradılış gayesinden, buna ulaştıran yollardan, yeryüzünün ermeydanı, imtihan meydanı olmasından, Allahü teâlânın muhabbetinden ve çeşitli evliyâlık makamlarından anlatıyorlardı. Dünyalık ayrılık yeridir, ayrılmamak ahirette dediklerinde...

"Ya Şems, yetişin! Medet senden. Ya Şems, yetişin! Medet senden" diye hemen kapı önünden bir feryat geldi. Şems hazretleri yerinden fırladı. Mevlana hazretleri eteğinden tuttu. "Ne olur gitme. Bu seste nifak kokusu var" diye yalvardı.

Yalvaran yüzde eridi, boyun büktü. Elveda ey sevgili, ahirette kavuşmak üzere diyen gözlerle baktı, imdat derler, nasıl gitmem, sen, bekle, dedi. Kapıyı açtı. Mevlana açılan kapıdan gönül kuşunun kanatlandığını hissetti, hem de bir daha dönmemek üzere...

Kapı kapandı. Gönül güneşiyle arasında aşılmaz duvar oldu. Büyük bir endişe içinde bekledi, bekle, demişti. Şems-i Tebrizi

hazretlerinin “Allah!” diyen, zerreden Arşa bütün âlemi titreten sesini duyunca... Mevlana, "Hocam" diyerek elinde mum yerinden fırladı. Dışarı çıktı, fakat görünürde kimse yoktu. Ne seslenen, ne de sese ses veren..

İmdada koşan, karanlıkta yerde, beyaz döşeme taşı üzerinde bir şey görür gibi oldu. Eğildi, mumu yaklaştırdı. Titredi. Mümkün müydü? Şehadet parmağıyla dokundu. Dokunmasıyla birlikte şehadet parmağından vücuduna Allah, Allah sesleriyle anlatılmaz bir sıcaklık yayıldı. Parmağını mumla birlikte gözüne yaklaştırdı. Evet, kandı, çok sıcaktı, hayat verdiği sahibinden yeni koparılmıştı. Hocam, dedi. Ayakları bedenini tutmaz oldu.

Son gördüğü... Parmağındaki kan daHabil'den, Şuayp, Yahya aleyhimesselama, Necmeddin-i Kübra hazretlerinden Feridüddin Attar'a zalimler tarafından şehit edilen nice gönül sultanının kanıydı...

Yere düştüğünde son işittiği de "Babam" feryadıydı. Serinlik, alnında gezen şefkatli bir el... Evet, o olmalıydı, Konya'da, Anadolu'da bulunuş sebebi olmalıydı. "Hocam" feryadıyla gözlerini açtı.Evet, karşısında büyük bir sevgiyle bakan gözler, gül bir yüz vardı. Ama hocası değildi. "Oğlum! Oğlum! Hocam, hocam nerede" diyerek Sultan Veled'in ellerini tuttu. Sultan Veled boyun büktü.

"Efendim. Feryada geldiğimde... Sizi yerde baygın buldum. Tebrizi hazretleriyoktu"

Gözyaşları içinde oğlunun çare diye oğlunun ellerine sarıldı. "Ne olur evladım. Hocamı bulun" diyeyalvardı.

Oğlu ve talebeleri, seher vakti aramaya çıktılar. Sabah olup güneş doğunca... Bütün Konya, ayaklandı, yediden yetmişe, kadın-erkek, çocuk-yetişkin, asker-sivil... Sultanın bile aramaya katıldığı söylendi... Ama ne kendisi ne de bir iz bulundu... Yalnızca beyaz döşeme taşı üzerindeki üç damla kan vardı...

Ama asıl iz, Mevlana'nın gönlündeydi, hem de hiçbirfırtınadasilinmemek, zaman geçtikçe daha da derinleşmek üzere... Mevlana yarı baygın vaziyetteydi, konuşmuyor, yalnızca

"Hocamı bulun" diyordu.

Rivayet edildi ki... Kayboluşunun üçüncü gecesiydi. Konyalılar aramaktan yorgun düşmüşlerdi. Sultan Veled, rüyada Şems-i Tebrizi hazretlerini gördü. "...kuyusundauyuyup kalmışım. Beni oradan kurtar" diyordu. Dehşet içinde uyandı. Ne demek istemişti. Uyku ve ölüm... Birbirine ne kadar yakındı... Ölüme en çok benzeyen uykuydu. Yorumladığı gibi miydi? Söz konusu kuyuyu biliyordu.

Heyecanla yatağından fırladı. Sır tutacak iki arkadaşını buldu. Yanlarına fener ve meşale, mum gibi aydınlatma araçları ile urgan aldılar. Sulta Veled, Bismillah, dedi, urganı beline bağladı, kuyunun iç duvarlarındaki taşlara tutuna tutuna inmeye başladı. Epey derindi. Suya ulaştı, eli ayağına dolaştı. Emin olmak için feneri yaklaştırdı. O idi, sırtüstü yatıyor, gülümsüyor gibiydi. Gözyaşlarına mani olamadı. Hemen ardından sarkıtılan urganı yakaladı. Binbir zahmetle koltuk altından bağladı. Tebrizi hazretleri önde, Sultan Veled onu takip ederek kuyudan çıktılar. Gözyaşları içinde bir kilime sardılar. Mevlana hazretlerininmedresesinin yanına getirdiler.

Medresenin mimarı Emir Bedreddin'in yanına bir mezar kazmaya başladılar. Sultan Veled, babası Mevlana hazretlerini getirmeye gitti. Uyandırdı. Anlattı. Mevlana hazretleri, öyle bir "Allah" sonra da "Hocam" dedi ki... Sultan Veled,yer ve yedi kat göklerin titrediğini hissetti. Mevlana hazretleri, Allahü ekber dedi, Şükür Secdesine kapandı, uzun müddet secdede kaldı. Oğlu şaşırdı, hocasının cesedinin bulunduğu haberini alınca babasının Şükür Secdesine kapanmasına... Gözyaşları içinde secdeden kalkınca anladı... Babasının, ilk andan itibaren hocasının öldüğünden emin olduğunu, cesedinin bulunması için çırpındığını, bulununca da şükretmek için Şükür Secdesine kapandığını...(343)

Cesedi bulmanın ilk şaşkınlığını atan Sultan Veled çare peşindeydi. Cesedin bulunduğunun kimseye duyurulmamasının ve mezarını da babası hayatta iken kimsenin bilmemesinin daha iyi

olacağını, mezarı bilinirse mezarda da rahat verilmeyeceğini düşünüyordu. Düşündüklerini babasına anlattı. Mevlana, uygundur, dedi.

Medresenin yanına geldiler. Mevlana hazretleri, kilimin uç kısmını kaldırdı. Hocasının yüzüne baktı. "Vefatından sonra da ne güzelsin" dedi. Eğildi, gözlerinden öptü. Oğluna, "Emaneti teslim edelim" dedi. Kabre indirdiler, kerpiçleri döşediler. Kimsenin görmemesine dikkat ederek toprağı attılar. Kabrin üstünü, yalnızca bilenlerin bulabileceği şekilde, çok hafifçe yükselttiler. Fâtiha'yı okudular.

Mevlana hazretleri, tahmin edilenin aksine çok sakindi. Sultan Veled'i sevgiyle omzundan tuttu.

"Evladım. Kabir yerini çok iyi düşünmüşsün. Medrese odamın hemen dibinde... Odamda iken kendimi... Hocamla birlikteymişim, hiç ayrılmamışım gibi hissedeceğim."(344)

Sultan Veled, şaşırdı. Kabre baktı. Hakikaten de babasının odasının penceresinin hemen yanına kazılmıştı... Bilmeden, iki sevgiliyi ölüm sonrası da birbirlerine yakın eylemişlerdi... Bu nasıl sevdaydı ki... Ölüm bile ayıramıyordu.

İkisi de Doğudan, Horasan'dan, evliyalar diyarından gelmişler. Biri Tirmiz'den diğeri Belh'ten... Konya'ya konmuşlar... Burada, Anadolu'nun Kıyamet'e kadar Son Kale olması için gönüllerini bir eylemişlerdi. Şems-iTebrizi hazretleri, vücuduyla, Anadolu toprağını şereflendirmiş, mayalamıştı. Hangi toprak, Mevlana hazretleri bağrında saklamakla şereflenecekti? Bunu zaman gösterecekti. İşaretler Konya'yı gösteriyordu. Babası ve hocası Konya toprağına saklanmıştı. Ama...

Şems-i Tebrizi hazretlerinin kaybolmasına Mevlana pek üzülmüştü. Cesedinin bulunması ve hemen penceresi önüne defnedilmesiyle... Sanki ona yeniden kavuşmuştu. Hem de öyle kavuşmuştu ki... Bir daha ayrılık olmayacak, ikisinin arasına kimse giremeyecekti. Ders, sohbet ve vaazlarından kalan zamanda... Hep odasındaydı, Şems hazretlerininkabrine bitişikodasında...

Hocasının kabrini oğlu ve iki arkadaşından başka kimsenin bilmemesi... Onu çok rahatlatmıştı... Artık hocasıyla arasına kimse giremiyordu. Devamlı, sonsuz bir aşkla bağlandığı Hocası Şems hazretlerininhuzurundaydı. Ancak, iki beden karşı karşıya iken gelen feyz başkaydı... Bu sebeple Hocasının hasretiyle yanıyordu. Kabrinden, ruhların karşı karşıya gelmesiyle alınan feyz susuzluğunu gidermiyordu.

Ayrılığın verdiği hasretle nice beyitler, kasideler söylemeye başladı. Aşkı, ayrılığı, hasreti, evliyâlık hâllerini, derecelerini nazım ile öyle güzel anlattı ki... O zamana kadar böylesini hiç kimse söyleyememişti. Hazret-i Ali'den gelen feyz ve bereketleri, vilâyet yolunu, onun kadar açıklayan bulunmadı. Şems-i Tebrizi'ye olan muhabbetinden dolayı şiirlerinde "Şems" mahlasını, imzasını kullanıyordu. "Söylediklerim benden değil, hocam Şems'dendir" diyordu.

Hocasını tanımazdan önce yazdığı şiirlerindeyse... Hâmûş imzasını kullanıyordu,"suskun" manasına gelen... Sus, diyordu, kendinden bir şey söyleme... Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellemin (Ya hayır söyle ya da sus) hadis-i şerifine uyma gayretindeydi.(345)

Şems-iTebrizi hazretlerininvefatından sonra... Hasretle, anlatılmaz bir aşkla yazdığı şiirde şöyle diyordu.

"Sevgilim, belki vefa ve merhametin coşar da, kapıyı açarsın; (Orada, ne bekliyorsun kalk, içeri gir) diye seslenirsin ümidiyle ben senin kapında oturmuş bekliyorum.

Ey pek güzel olan yüzünde her zaman yüzlerce lütuf, yüzlerce merhamet nuru parlayan sevgili! Canım, kapında senden gelen misk kokularına, anber kokularına gark olmuştur.

Biz mest olmuşuz; başımız dönmede, başkalarının yaptıkları işlerle bizim ilgimiz yok. Dünya altüst olsa, yakılsa,yıkılsa umurumuzda değil. Yeter ki senin aşkını kaybetmeyelim. Yeter ki senin aşkın ebedî olsun!"

Sevgilim, diyor, hocasına sesleniyordu. Fakat hocasının şahsında, kâinatın yaratılış gerçeğini, muhabbeti, sevgiyi dile getiriyor,

Leyla'dan Mevla'ya giden yola işaret ediyordu.

Mevlana hazretleri, duruldu, sakinleşti. Hocası, hemen penceresinin yanına defnedildikten sonra... Uçsuz-bucaksız deryada isyan değil teslimiyet vardı. Talebeleri arasına karışmaya, onlara ders vermeye, câmilerde nasihat etmeye başladı.

Anadolu'nun Son Kale olması, Kıyamet'e kadar Son Kale Kalması için... Anlatıyordu, ehl-i sünnet itikadını, insanoğlunun yeryüzüne gönderiliş sebebini, aşkı, yaradılış gayesini... Şiir söylüyor, şiirlerinde dile getiriyordu, Yaratan-yaratılan gerçeğini, bu gerçek içindeki sonsuz cilveleri, imtihanları... Altı güllü gül dalına hazırlık yapıyordu.

Gönül eliyle de gönül erlerini yetiştiriyordu... Gönül kanadıyla hakiki kulluğa götüren mesafelerin aşılması için çalışıyordu... Çekilmez gibi görünen her türlü derdin, belanın tüy hafifliğine düşmesi, aşka, Allahü teâlâya götüren sebep, kemend-i mahbup olması için...

Nasihatlerin en güzelini, gönlü ısıtanını, kırmadan veriyordu. Sohbet meclisinde gönüllerin bir olduğu bir gündü. Bir gencin, ihtiyar bir zatın üst tarafında oturduğunu gördü. Kâinattaki ilahi nizama uymayan bir haldi. Bu halin Konya'dan Anadolu'ya oradan da yeryüzünün her tarafına yayıldığını, meclisteki bütünlüğün billur kâse gibi dağıldığını hissetti. Yüreği sancıdı. Üzüldü.

O gence bir şey söylemedi. Hazret-i Ali'nin sabah namazına giderken önünde yürümekte olan yahûdî bir ihtiyarla yaşadığını anlattı.Yaşına hürmeten onun önüne geçmediğini, bu sebeple namaza geç kalınca, birinci rekatın rükûunda Cebrâil aleyhisselâmın Resûlullah'ın sırtına lütuf ile dokunup durdurduğunu ve hazret-i Ali'nin rükuya yetiştiğini söyledi.

"Yahudi ihtiyara yaşı sebebiyle böyle hürmet edilince, bu Allahü teâlânın çok hoşuna gitti. Cebrail aleyhisselamı gönderdi. Bu, müslüman ihtiyara daha çok hürmet edilmesi lazım olduğunu göstermektedir. Ömrünü dine uymakla geçirmiş ihtiyara saygı için

parça parça olmalıyız. Ahiret yolculuğu, kelebeğin kanadında yapılan bir yolculuktur. Kıldan ince kılıçtan keskindir" buyurdu. Bu nasihatten; o mecliste bulunan genç-ihtiyar herkes hatta cansız dediğimiz taşlar bile nasibini aldı.

Nasip alanlar... Yalnızca mecliste hazır olanlar değildi. Mevlana'nın sözleri bir anda en anlaşılır Türkçe'ye dönüşüyor. Dalga dalga bütün Anadolu'ya yayılıyor. Yeryüzünün bir imtihan meydanı olduğunu... Belaların büyük kısmının günahlarımız sebebiyle Allahü teâlânın takdiriyle meydana geldiğini... Önce bol bol tövbe edip, sebeplere sarılarak Yüce Mevla'dan yardım istemek gerektiğini... Calut ve ordusunu Davud aleyhisselamın bir taşı ile helak eden Yaratan'ın... Bizim şer gibi gördüklerimizi nice hayırlara, Anadolu'nun Son Kale olmasına, Oğuz Türkünün burada toplanmasına vesile edeceğini gönüllere nakşediyor... Ümitsizlik yerine üzerine düşeni yapma gayreti veriyordu.

Mevlana, Ahi Evran, Sadreddin-iKonevi hazretleri ve daha nice gönül erleri... Anadolu'yu yurt tutmuş ve yurt tutmak üzere sel gibi gelen Oğuz boylarını... Moğolların ve onların emrindeki Selçuklu devletinin memurlarının zulmü karşısında, ayakta tutmak için çalışırken...

Ertuğrul Gazi... Uçta, Bizans sınırında, Söğüt'te...Kökleri derinleştirme, Kayı obasını fethe hazırlama derdindeydi, Sultan Alaaddin'in mektubunda dediği gibi... Samsa Çavuş, Gündoğdu gibi alpler... Çocuk ve gençleri kılıç, ok kullanmada yetiştiriyorlar, yiğidin mazlumu, Hakkı savunabilmesi için gücü olması gerektiğini öğretiyorlardı.

Sarı Saltuk, at sırtından inmiyordu. Bir bakmışsınız Konya'da bir bakmışsınız Buhara'da idi.At sırtından indiğinde, Sinop'ta gemiye biniyor. Karadeniz'iaşıyor. Altınorda diyarına gidip Berke ile görüşüyor, ona MahmudİncirfagnevihazretlerinIen selam götürüyordu. Altınorda şehzadesiyle ilişkileri çok iyiydi. Şehzadenin Müslüman olduğu söyleniyordu. Nübüvvet yolunun onbirincibüyüğü İncirfagnevi hazretlerininişaretiyle talebeleri Moğolların hakim olduğu diyarlara gidiyorlar. Çağatay, Altınorda ve İlhanlı bölgesinde Moğol şehzade ve devlet adamlarıyla yakın ilişki içinde bulunuyorlar, her halleriyle onlara İslamiyet'i sevdirmeye çalışıyorlardı. İşte bunlardan biri de Sarı Saltuk'tu...

Altın Yay'ın altı temsilcisinden biri Sarı Saltuk'tu. Aynı zamanda... Altı temsilci ve Nübüvvet Yolu temsilcisi arasında irtibatı sağlama, biraraya gelme kararı alınmışsa bunu gerçekleştirme de onun işiydi. Bu sebeple ülkeden ülkeye koşturuyor, efsaneleri her yerde söyleniyordu. Her milletten insan onu çok seviyordu. Çünkü en zor zamanlarında onu yanlarında görüyorlardı.

Altın Yay ve Nübüvvet Yolu temsilcilerinin, yedilerin Karatay Medresesinin açılışında biraraya gelmelerini istemişti

İncirfagnefihazretleri... O da gerekli haberi ulaştırmıştı. Şimdiden bu toplantınınheyecanı kendini sarmıştı.

Eğer toplanabilirlerse yüzlerce yıl sonra bir ilk gerçekleşecekti. Gerçi Ertuğrul Bey, bir Hıdrellez gününde Battal Gazi türbesinde biraraya gelmek istiyordu ama... İstek, isteği geri çevrilemez olandan, İncirfagnevi hazretlerinden gelmişti. "İnşaallah bir dahaki toplantıyı Hıdrellez'de Battal Gazi türbesinde yaparız" dediler.

Açılışın Hıdrellez'de yapılacağını öğrenince Ertuğrul Bey, Sarı Saltuk ve Edebiâli çok sevinmişler. "Bu İncirfagnevi hazretlerininkerameti" demişlerdi. Konya'daki gelişmeleri ve Mevlana hazretlerini de görmüş olacaklar. Bir taşla birçok kuş vurmuş olacaklardı.

Mevlana hazretleri de tıpkı İncirfagnevihazretleri gibi düşünüyor. "Moğol şehzade ve ileri gelenleriyle görüşmeliyiz. İslamiyet'ionlara tanıtmalıyız. Başta Anadolu olmak üzere İslam toprakları inanılması zor olanı gerçekleştirecek... Fethettiklerini zanneden Moğolları fethedecektir. Moğolistan ve Çin'dekiler hariç Moğolların Müslüman olması yakındır" diyordu.

Bir gün, "Tatarlar bize çok zulüm ediyor" diyene öyle bir cevap verdi ki...

"Sen Tatarlardan korkuyorsan, Allahü teâlâyı tanımıyorsun demektir. Ben ise onları yüz tane iman sancağı ile karşılıyorum" dedi. Bu cevapla, üzülsünler mi sevinsinler mi bilemediler...

Yedi yıl geçmişti, 1243'teki Kösedağ bozgunun üzerinden... O tarihten sonra... Anadolu'nun büyük kısmı ve Konya'daki Selçuklu Sultanlığı Moğol İlhanlı hakimiyeti altına girmişti... Sultanlara ve beylere istediklerini yaptırıyorlardı. Tahtta, Sultan II. İzzeddin Keykavus bulunuyordu. Ancak... Moğollar, Sultanın küçük kardeşleri IV. Kılıç Arslan ve II. Keykubad'ı da hükümdar olarak tanımışlardı, Selçuklu'nun gücünü kırmak için...

Vezir Celaleddin Karatay, üç kardeş ve Moğollar arasında devleti ve Anadolu'yu ayakta tutmaya çalışıyordu. Moğolların hediye, vergi

ve haraç istekleri hiç bitmiyor, Anadolu'yu maddi-manevi sömürüyorlardı. Onlara devlet yöneticileri de yardımcı oluyordu.

Değişim sancılarında olan yalnızca Anadolu değildi... Anadolu'yu kuzey ve güneyden kuşatan denizler, o denizlerin ulaştığı karalar ve doğudan kuşatan diyarlar... Buralarda akşam çok yorgun batan güneş... Sabahları nice müjdelere işaret eden ışıklarıyla doğuyordu.

Türkler, at ve silah... Bu ayrılmaz üçlü... Hareketin, değişimin ve bunların tabii sonucu olarak devletin, zaferin doğurucusu olmuşlar. Türklerin, atı öz kardaş bilmeleri, at, kılıç,ok ve yayı kendilerinin ayrılmaz bir parçası eylemeleri... Onları, İslam devletlerinin aranan ücretli, profesyonel askerleri eylemişti... Ama onlar, rütbesiz asker olarakkalmamışlar, emir, kumandan olmuşlar, bununla da kalmamışlar, devlet olmuşlardı. Abbasiler bünyesinde Tolunoğulları ve İhşidiler devletlerini, Samanilerden de Gaznelileri çıkarmışlardı... Her üç devleti kuran da bu devletlerde hizmet eden ücretli Türk askerleriydi.

Eyyubi Devleti bünyesinde de çok sayıda ücretli Türk asıllı asker, memluk bulunuyordu 1250 yılına gelindiğinde... Eyyûbî Hükümdarı Melik-üs-Salih Necmeddin Eyyüp bu konuda çok gayretliydi. Kıpçak ülkesi ve Kafkasya'dan çok sayıda Türk asıllı memlük getirdi. Bunları Nil nehrindeki Ravza adasındaki kışlalara yerleştirdi. Onlara, Bahr-ün-Nîl'e (Nil nehri) izâfetle Memâlîk-ül-Bahriyye, Nil memlüklüleri, ücretli askerleri deniyordu.

Buradaki özel birlikler çok geçmeden Eyyûbî ordusunun en önemli unsuru haline gelmişti. Necmeddin Eyyûb'ün ölümünün hemen ardından... Fransa Kralı IX. Louis liderliğindeki Haçlı ordusuyla karşılaşıldı. Ücretli Türk askerleri, Mansûre ve kralla birlikte pek çok kumandanın esir alındığı Faraskur savaşlarında (3 Muharrem 648 / 7 Nisan 1250)zaferin kazanılmasında en büyük rolü oynadı. Özellikle Kıpçak asıllı Baybars'ın kahramanlığı, zekası, cesareti unutulmazdı, tek başına bir ordu gibiydi.

Ancak yeni Eyyûbî hükümdarı Turan Şah onların başarısını

kıskandı. Liderlerini tahtının ortakları gibi görüp görevlerinden almaya başladı. Tahta geçmesini sağlayan Türk asıllı üvey annesi Şecerüddürr'ü babasının hazinesini saklamakla itham etti ve ona ağır hakaretlerde bulundu. Bu hal Türk askerlerini çok rahatsız etti. Bu askerlerin emirlerinden Baybars ve arkadaşları bir suikastla Turan Şah'ı öldürdüler.

Özellikle Baybars'ın haksızlığa, annelere yapılan hakarete katiyen tahammülü yoktu. O, hayat kavgasında, tek başına yürümüş, cesareti, kuvveti, Hakk'aolan inancıyla ayakta kalmıştı.

Baybars, 1223'te Kıpçak ülkesinde doğdu. Bir baskında, gözleri önünde, anne-babası, kardeşleri öldürüldü. Esir edildi.Önce Sivas'a, daha sonra Halep'e ve Şam'a götürüldü. Anadolu topraklarını unutamadı. Mazlumların, bu topraklarda olduğu gibi huzur içinde yaşaması, çocukların yetim kalmaması için mücadele edeceğine, onları ağlatmayacağına yemin etti.

Şam'da bir kuyumcuya satıldı. Daha sonra Hama'da bulunan Emîr Alâeddin Aytekin Bundukdârî tarafından satın alındı ve onunla birlikte Kahire'ye gitti. Bu şehirde Melik-üs-Sâlih'in teşkil ettiği Bahriyye Memlükleri'ne katıldı. Kısa zamanda kendini göstererek Bahriyye Memlükleri'nin önde gelen liderleri arasına girdi.Baybars ismi korkusuz, varlıklı, zengin anlamına geliyordu. Korkusuz, son derece cesur olduğunu göstermişti. Bakalım isminin varlıklı, zengin manasına kavuşacak mıydı?

Turan Şah'ı öldüren Baybars ve arkadaşları efendileri Necmeddin Eyyûb'ün dul eşi Şecerüddürr'ü tahta çıkardılar. Onun memlüklerinden İzzeddin Aybek Türkmânî'yi de atabek yaptılar.

Tahta çıkmasını sağlayan Bahrs emîrlerinin tavsiyesine uyan Şecerüddür, İzzeddin Aybek'le evlendi. Seksen gün oturduğu tahtını ona devretti. Böylece bir memlük, ücretli Türk askeri, Mısır'a sultan oldu (1 Rebîülâhir 648 / 3 Temmuz 1250). Mısır'daki Eyyubi Devleti, Memlük Devleti diye anılmaya başladı. Bu devlet, kölelikten emirliğe yükselen Türkler tarafından kurulan dördüncü devletti.

Kölelikten, ücretli askerlikten devlet reisliğine yükselmek, devlet

kurmak... Bu ne esrardı... Devlet kurmak bu kadar kolay mıydı? Sır Tüklerde miydi? "Onlar insanları idare etmekte o kadar kabiliyetliler ki... Bey soyundan gelmeyen, ücretli asker olarak hizmet verenleri bile devlet kurar, devlet reisi, kumandan olurlar mı?"denilecekti.

Yoksa sır, en büyük rütbeyi Hakk'a kullukta görmekte miydi?

Moğol boyunduruğundaki Anadolu Selçuklu Devleti çok zor günler yaşıyordu. Buna rağmen, halkı ve idarecileriyle işgale en güzel cevabı vermek için mücadeleden geri durmuyordu. Moğollar yıkıyor, yakıyor, onlar ise yeni mescid, dergah ve medrese açıyordu. Dünya ve ahiret saadetinin Kılıç, Kalem ve Könül'ün diri ve bir olmasından geçtiğini biliyorlardı.

Mescidlerde, çocuklara, gönül kuşlarına, öğrenmesi kadın-erkek herkese farz olan ilmihalbilgileri öğretiliyor. Sonra... Kuşlar kabiliyetlerine göre, kılıç (talimgah), kalem (medrese), könül ocaklarında (dergah) pişmek için kanatlanıyorlardı. Bazıları da sanatkar, tüccar, çitfçi oluyorlardı, kılıç, kalem ve könül ocaklarında lazım olduğu kadar yanarak...

1251 yılının bir bahar gününde... Hıdrellez gününde... İkindi namazı sonrası... Horasan'dan nice kılıç, kalem ve könül erbabının kon ya çağrısına uyup konduğu Konya'da... Tatlı bir telaş vardı. Gönül kuşları konacakları dalı bulmuş gibiydi.

Kalem erbabı yetişecek, kılıç ve könüle de yol açacaktı. Karatay Medresesi bekliyordu, açılış için Sultan II. İzzeddin Keykavus'u... Bekleyenlenler arasında Mevlana ve talebeleri, Edebiâli, Ertuğrul Gazi, Sarı Saltuk ve daha nice gönül ehli zat, âlim, devlet adamı vardı. Ve medresenin inşasına vesile olan Emir Celaleddin Karatay...

Rivayet edildi ki... Âdem aleyhisselamın yaratılışından o ana geçen üçyüzbinküsur yıllık zaman içinde... Sonsuz güzelliklere giden nice açılışlara, sonsuz felakete götüren nice kapanışlara şahit olan Ruhlardan Bir Ruh da... Oradaydı... O açılışa katılan Mevlana hazretlerininhemen yanında açılışa katılabilmek, ona talebe olmak ümidiyle... Şimdiki gibi nice defalar yeryüzünde bir bedene inmek nice kişinin yanında yer alabilmek hasretiyle yanmıştı, ama

olmamıştı, yanmaya devam ediyordu. Merak içinde ineceği günü bekliyordu.

Âdem aleyhisselama secde etmeyen İblis'in de orada olduğu söylenmişti... O açılışın nelere sebep olacağını merak ederek...

Yeryüzü oradaydı... Her zerresi, Karatay Medresesi'nin konduğu toprakta göz, kulak ve könül olarak... Seviniyordu, böyle bir yapının üzerinden yükselmesinden... Orada söylenecek her Allah sözünün yüzbinlerce yıldır zulmetle kirlenen zerrelerine şifa olacağı ümidiyle...

Ve Âdemoğlu oradaydı... Ertuğrul, Ali, Veli, Saltuk, Hasan, Hüseyin olarak... Âdem aleyhisselamdan o ana Yeryüzünde olmaya devam ediyordu, Kıyamet'e kadar da devam edecekti... Çok azı, nefsin ve şeytanın aldatmasından kurtulup Yeryüzünü bir imtihan meydanı, ermeydanı bilecek, imtihanı kazanmak için gayret edecekti.

Hicri yıl, 649'u gösteriyordu. Peygamber Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem, hicretinden sonra 649 yıl geçmişti.

649 yılını meydana getiren rakamların toplamı 19 diyordu, Besmele'yi meydana getiren harfler adedince... Selçuklu emirlerinden Celaleddin Bey tarafından yaptırılan bu medrese... Oğuz Türkü, Besmelenin hakikatine, sırrına varsın, kalemi keskin eyleyip kılıç ve gönüle yol açsın diye inşa edilmişti... KâinatBesmelenin açılmış hali değil miydi? Levh-ül-mahfuzda ilk yazılan, Âdem aleyhisselama ilk gelen Besmele'ydi. Cennet davetiyesinin imzası Besmele'ydi.

Rivayet edildi ki... Sultan geldi. Açılışı ve duayı Mevlana hazretlerinin yapmasını istedi. Mevlana, gözlerini hafifçe kapadı. Eller ve dudaklar açıldı, her an açık olana, gönüle tercüman olabilmek ümidiyle... Mutlak varlığı, yaratılışı, mülkün tek sahibi ile yaratılan arasındaki hakikati, yaratılış gerçeğini 19 harf ile anlatan Besmele'ye sığındı. Söz hazinesinin kilidini onunla açtı ve devam etti.

"Ey mülkün sahibi olan yüce Allahım. Sana Fettâh isminle

yalvarıyoruz. İyilik kapılarını açan, bütün anlaşmazlıkların nihai hakemliğini yapmak suretiyle mutlak adaleti gerçekleştiren sensin. Hak ile bâtılı birbirinden ayırıp hakikatin, sonsuz güzelliğin üzerinden örtüyü açan, kavuşturan, mazlumlara yardım edip mümin kullarına zafer veren sensin.

Gönlümüzü sonsuz güzelliklere aç! Sonsuz güzellikler diyarı Cennet'e bizi kavuştur! Açılışını yaptığımız şu medreseyi... Bütün insanlar, hatta Cinler için... Sana, hakikate, sonsuz güzelliklere kavuşturan ilim hazinesinin anahtarı, açacağı eyle... Anadolu'nun Kıyamet'e kadar, sahih itikadın, ehl-i sünnetin, mazlumların Son Kalesi olmasına vesile eyle!"

Açılışta edilen, açmanın ne olduğunu anlatan bu duayla bütün gönüller titredi. Âmin sesleri, Arş'a kadar yükseldi.

Mevlana hazretleri, "açan, başlangıç" manasına isim verileni söyledi, El-Fâtiha, dedi. Yapılan hayratın, dualaların önündeki engellerin kalkması, açılması, ebedi saadete, hakikate vesile olması için...

Elinde anahtar... İki kanatlıydı, çünkü tek kanatla uçulmazdı. O, taç kapısı denilen cümle kapısıydı, Mevlana hazretleri onun önüne geldi. Onu Sultan ve diğerleri takip etti. Anahtarı kapıya doğru uzattı. Sonra geri çekildi. Yukarıdan aşağıya taç kapıya baktı. Gülümsedi.

"Girişler kapıdan olur. Cennet'e de, Cehennem'e de... Kapı girilen mekandan haber verir. Medresemizin taç kapısı, sanki Cennet kapısı... Böyle bir muhteşem kapıdan girince... Yedi kat göğü aşıp Cennet'e ulaşacağım, Arşı göreceğim gibime gelir."

Bu sözlerle, huzurda bulunanlar, açılışı bekleyenler titredi. Hepsi kapıdan girmekle Cennet'igöreceklerine tereddütsüz inandılar, bunun heyecanıyla kanatlandılar. Mevlana hazretleri devam etti.

"Böyle bir kapıyı anlatmadan, ondan izin almadan içeri girecektik. Yüce Mevlam böyle bir hatadan bizi korudu. Birkaç kelimeyle de olsa anlatmaya çalışalım."

Taç kapının en üstünü işaret etti.

“Burada Tevbe suresinin (Allah, iyilik yapanların ecirlerinikat’iyyen zâyi etmez) manasındaki 120. âyetinin son kısmıyazılıdır."

Kitabenin Sultan ve medreseyi yaptıran Celaleddin Karatay ile ilgili kısmını okumadı, mahcup olmasınlar diye...Anlatmaya devam etti.

"Ahşap iki kapı kanadının sağ ve sol üst yanlarında Neml sûresinin 19. ayeti yazılıdır.

Bu ayet-i kerime, (Rabbim! Bana ilham et de, gerek bana, gerekse anneme ve babama ihsan buyurduğun nimetine şükredeyim ve Senin razı olacağın bir iş yapayım. Beni rahmetinle salih kullarının arasına kat!) manasındadır."

Sultana ve medreseyi yaptırana baktı.

"Bu ayet, surenin 19. ayeti... Açılışı yaptığımız Hicri yıl 649... Onun rakam toplamları da 19... Besmele harfleri 19 tane... Bütün sır, hakikat Besmele’de gizli... Bu medresenin yapılmasıyla ilgili her şey bunda toplanmış... Allahü teâlânın razı olacağı iş yapmak... Medreseden daha fazla Allahü teâlâyı razı eden hangi iş olabilir? Dünyada ve Ahirette salih kulların arasında olmaktan daha büyük hangi nimet olabilir?"

Mevlana hazretleri iki kanatlı kapıyı üç taraftan çevreleyen ve üzerlerinde yazı bulunan kare şeklinde mermer parçalarını işaret etti.

"Sağ ve sol taraflarda 13'er, üstte de 11 olmak üzere toplam 37 adet mermer parçası vardır."

Sultana döndü ve gülümsedi.

"Sultanım... Papa, sağ ve sol taraftaki mermer parçalarının 13 olduğunu sakın duymasın. Çok endişelenir."

Sultan şaşırdı.

"Anlayamadım, hocam, niçin endişelenir?"

Mevlana hazretleri hafifçe güldü.

"Sultanım. Papalık 13 rakamını uğursuz kabul eder. Papalığın en çok korktuğu medreselerdir... Baksanıza bu medresenin taç kapısında bir değil iki tane onüç var."

Bu sözlere, kimisi güldü. Kimisi elhamdülillah, kimisi de Allah Allah diyerek tepki gösterdi.

Kelimeler, kelebek gibi süzülüyordu, Mevlana'nındudakları arasından.

"Bu 37 kenar taşında, 28 tane hadis-i şerif yazılıdır. Niçin 28 hadis-i şerif? İslâm harfleri 28 tanedir. Kur'ân-ı kerimde isimleri geçen peygamberlerin adedi de 28'dir. Bu ne demek? Allahü teâlâ zatı ve yarattıkları hakkında bilgiyi... 28 İslam harfi ve 28'inin ismini zikrettiği peygamberleri vasıtasıyla ulaştırmıştır. Mutlak bilgi olan Kur'ân-ı kerimi, Peygamber Efendimiz sallallahü aleyhi ve sellem hadis-i şerifleriyle açıklamıştır. 28 hadis-i şerif de buna işaret etmektedir. Bunlardan gözümüze ilk çarpan birkaçını okuyalım. Bakalım nasibimize ne düşecek."

Okudu, herkes, bir gönül dostu vasıtasıyla gelen manevi gıdadan kabiliyetince aldı.

Mevlana hazretleri, anahtarı sağ kanattaki göze, medreseden sızan ışığa kavuşturdu. "Bismillahirrahmânirrahîm" dedi, her şeyin anahtarı Besmele'yle anahtarı, sağa doğru çevirdi. Tık diye bir ses geldi. O ses, bütün yüreklerin atış sesi oldu tık tık diye... Her iki kanadı içeriye doğru hafifçe itti. Kanatlar açıldıkça iki kol oldular, medreseye kavuşmak isteyenleri kucakladılar.

Taç kapıdan içeri girenler... Yeryüzüyle Cennet arasında bir geçide girmiş gibi oluyordu. Işıklar altında binbirrengiyle oynaşan çiniler... Mevlana hazretleri insanı dışardan koparıp bilemediği bambaşka bir âleme götüren mekan hakkında bilgi verdi.

Mevlana hazretleri yürüdü. Derslerin yapılacağı asıl mekanın kapısını açtı. "Buyrun Sultanım" dedi. Sultan, "Mümkün değil, sizden önce giremem" deyince içeri girdi ve onu diğerleri takip etti. Ana mekana girenler... Gözlerine inanamadılar... Ortada sarıdan maviye nice rengin oynaştığı bir havuz... Kenarlarda çok tatlı bir

sesle havuza karışan sular... Tam üzerinde bir kubbe... Kubbenin üzerinde pencerelerin tuttuğu küçük bir kubbe vardı. Duvarlarda pencereler, kapılar ve nice renkte çiniler bulunuyordu...

İçeri girenler... Ermeydanı Yeryüzünde imtihanı kazanmış gibi hissettiler kendilerini... İmtihanı kazanmış da Cennet'e girmiş gibi...

Mevlana hazretlerininher haliyle medreseyi karış karış bildiği anlaşılıyordu. Medreseyi o inşa etmiş gibiydi. Anlattı.

"Bu gördüğünüz mekan... 18 arşın boyunda ve 18 arşın eninde... Mahluklar 18 bin âlemdir. Ortadaki su dolu havuza gelince... Su, Kâinatın temelidir... Hayatın kaynağıdır...

Havuzun tam üzerinde kubbe... 24 kenarlı çokgen üzerine oturtulmuş... Kelime-i tevhidi meydana getiren harfler 24 adet... Bir gün 24 saat, Oğuz boyları 24 adet... Kubbeyi baş tacı eylemiş taşıyıcılar üzerinde dört halifenin isimleri var. Ve sonrasında kubbeyle kucaklaşmış Âyet-el Kürsîbulunuyor.

Kubbenin ortasında, sekiz pencere üzerine yükselen bir küçük kubbe daha... Sekiz Cennet var... Kıyamet günü, Arş'ı sekiz melek taşıyacak...

Kısacası... Bu mekan tam bir Kâinat misali... Burada varlık âleminin numunesi olan insan ders görecek... Hakikatini anlamaya gayret edecek...

O insan ki... Yaratılanlarda bulunan her şeyin kendisi, Allahü teâlâda ve sıfatlarında bulunanların birer sureti insanda vardır. (Allahü teâlâ, insanı kendi suretinde yarattı) hadis-i şerifinin manası budur. İnsanın kalbinde insanda olan her şey vardır."(346)

Hazır bulunanlar bir hoş oldu. Kubbenin sekiz penceresinden çıkıp Arş'a doğru yükseldiklerini hissettiler. Mevlana hazretleri kalabalığa döndü.

"Talebemiz hazır mı? İlk dersi vereceğimiz..."

Ortalık hareketlendi. Boyun bükmüş, kucağında bir şey taşıyan ileri çıktı. "Hazır efendim" diyerek Mevlana'nın yanına geldi.

Herkes hayretler içinde kucağa bakıyor, gözler ilk dersi alacak talebeyi arıyordu. Üç dört yaşlarında bir çocuk arıyorlardı. Âdet böyleydi. Hoca, ilk ders olarak Besmele çektirir, Âmentü'yüokutur, sonra imanın şartlarını saydırır. "Bütün ilimler, bilinmesi gerekenler bunların içindedir" derdi.

Kundak içinden "ınga" diye bir ses geldi, ben buradayım, diyordu. Sesten sonra kundak içinden mini mini bir el uzandı, bir şey yakalamak istiyor gibiydi. Sultan dahil herkes şaşkınlık içinde bakıyordu. İlk ders verilecek talebe, bebek miydi? Mevlâna hazretleri, Besmele çekerek kundağıyla birlikte bebeği kucağına aldı. Gülümseyerek yüzüne baktı."Çok da küçükmüş" dedi. Babasına döndü.

"Kaç yaşında bu can parçası?"

"Yedi aylık efendim."

Mevlana hazretleri şaşırdı. Sonra seslice güldü.

"Bize dört yaşında olacağı söylenmişti... Ben de dersi ona göre hazırlamıştım..."

Babanın boyun büktüğünü görünce... Gönlü sızladı. "Latife söyledim. İnşaallah yedi aylık bebek için de ders olur... Ona olmasa bile bize olur. Sen üzülme... Vaki olanda hayır vardır" dedi.

Baba, bu sözlerle rahatladı, göz kapakları mahcubiyetle dalgalandı.

"Efendim... Dört yaşında olan bunun büyüğü... O konuşuyor, söyleneni anlıyor... Bu ise anlaşılmaz kelimeler söylüyor. İstedik ki... İlk sözü, sizin himmetinizle Allah olsun... İlk olarak sizin çağrınıza cevap versin. Bu sebepten bunu getirdim."

Mevlana hazretleri "Allah!" diye bir feyrat etti ki... Orada hazır bulunanların aklı başından gitti, sanki yer gök yerinden oynadı. Mevlana, bebeği alnından öptü.

"Bugün ilk ders sana değil bana imiş... Baban seni getirmekle ne güzel eyledi. Bu mübarek kubbe altında ilk dersimi aldım."

Yaşlı gözleri oğluyla kendisi arasında gidip gelen babaya sual

eyledi.

"İsmi nedir, bu gönül kuşunun?"

"Muhammed"

Mevlana hazretleri, önce Allah diye feryat etti, sonra sallallahü aleyhi ve sellem diyereksalevat getirdi.

"Muhammed ha, sallallahü aleyhi ve sellem" dedi, kucağındaki çocuğu taşıyamaz oldu. Babasının kucağına verdi, çöktü hıçkırarak ağlamaya başladı. Açılışta sonra... O anlatılmaz güzellikteki kubbenin altında "ınga" sesinden sonra... İkinci tabii ses idi, Mevlana'nın ağlama sesi... Herkes donup kalmıştı. Sarsıla sarsıla ağladı. Hocası Şemseddin Tebrizi hazretlerininölümünde ağlayamamıştı. Tıkanıp kalmıştı. Kimse müdahale etmedi ve konuşmadı, yalnızca hayretler içinde izledi.

Sarsıla sarsıla ağlayan konuştu, gözyaşlarını silmeden, bildiğince akmaya bırakarak.

"Muhterem babam... Bana Muhammed ismini koymuş. Sözünden çıkamayacağı birinin emri üzere... O günden bugüne bu ismin ağırlığında ezildim. O isme layık olamadım diye... O ismi, başkalarının edebe riayet etmeyerek söylemelerine sebep oldum diye...

Daha bu sabah okudum... Okuduğum kitapta... (Allahü teâlâ, Kur'ân-ı kerimde, diğer peygamberlere, yâ Mûsâ, yâ İsâ diye hitap ettiği gibi, Peygamber Efendimize ya Muhammed diye hitap etmemiştir.

Nur sûresi 63. ayet-i kerimesinde, (Resûlullâh'ı, kendi aranızda birbiriniziçağırdığınız gibi çağırmayınız) buyuruyor. Bu âyetten de, insanların birbirlerine seslendikleri gibi, Resûlullah sallallahü aleyhi ve selleme seslenmemeleri, yâ Muhammed, yâ Eba'l-Kâsım gibi isim zikrederek hitapta bulunmamaları, ancak yâ Resûlallah, yâ Nebîyyellah gibi saygı ifade eden kelimeler kullanmaları gerektiği anlaşılmaktadır. Zaten Eshâb-ı kirâm da radıyallahü anhüm O'na, anam-babam sana fedâ olsun ey Allah'ınResûlü gibi saygı ifâde

eden kelimelerle hitap ederlerdi) diye yazıyor."

Mevlana hazretleri orada hazır bulunanlara baktı.

"Bu satırları okuyunca... Yüreğim yangını iyice arttı. Bana kızıp da kimbilir kaç kişi kaç defa... Muhammed ismini edebe riayet etmeden söylemişti. Ben, ismimle nice edepsizliklerin işlenmesine mi sebep olmuştum? Bu düşünceyle kahroldum."

Hepsi şaşkınlık içindeydi... Hiç böyle düşünmemişlerdi. Hakikaten de onlar da nice defalar benzeri durumlarla karşılaşmışlardı.

Mevlana bir müddet nefeslendikten sonra... Sözlerine devam etti.

"Önceden insanlar bu ismin kıymetini biliyorlardı... Ama artık bilinmez, herhangi bir isim gibi söylenir oldu. Buna bir çare bulmalı diye düşündüm. Muhammed ismi biraz değişik şekilde verilebilirdi. Hem o mübarek ismi hatırlatırhem de bu isme, sahibine yapılan saygısızlık O isme ve sahibi Muhammed aleyhisselama gitmezdi.Gönlüme Mehmed ismi düştü. Az önce de... Baba, bebeğin ismini Muhammed diye söyleyince aklım başımdan gitti. Bunu yüce Rabbimin bir işareti kabul ettim."

Babasının kucağındaki Muhammed isimli bebeğe baktı uzun uzun... Sonra da babasına döndü.

"Evladım. Bebeğine Mehmed ismini verelim mi? Çok hayırlı işe vesile olalım."

Bütün bakışlar babaya döndü. Ne diyecekti? Yerinden kalktı, "Siz bilirsiniz. Benim için, oğlum için en büyük şeref" dedi. Bebeği Mevlana'nın kucağına emanet etti.

Herkes büyük bir heyecan içindeydi. Hiç beklemedikleri sözler duymuşlar, hiç beklemedikleri bir durumla karşılaşmışlardı. Mevlana ayağa kalktı. Onunla birlikte herkes kalktı. Kıbleye döndü. Bebeği yukarı doğru kaldırıp, mübarek başını sağ kulağına yaklaştırdı. Ezan okudu. Sonra sol kulağına ikamet...

Gülümsedi. "Bakalım, evladımız Mehmed ismine ne diyecek"

dedi. Oradakiler şaşırdı. Mevlana hazetleri ne demek istemişti? Üç defa "Ya Mehmed" diye seslendi. Bütün gözler bebekteydi. İnanılmaz bir şey oldu. Bebeğin dudakları "Meh" diye açıldı, "med" diye kapandı. Oradakiler Allah diye feryat ettiler. Gözyaşlarını bildiğince akmaya bıraktılar. Ertuğrul Gazi de kendinden geçmiş gibiydi... Bağdat'ın istilasından sonra doğacağı, cihan devletinin temellerini atacağı İbn-i Arabi hazretleri tarafından müjdelenen oğlunun ismini, Mehmed koymaya karar verdi.

Herkes, gözlerini açmaya gayret ederken Mevlana hazretleri kapadı. Anadolu toprağının her zerresinin Mehmed, Mehmed diye inlediğini... Muhammed isminine saygı gösterememekten korkan Anadolu Türkünün erkek evlatlarına büyük bir coşkuyla Mehmed ismini verdiğini... Akılalmaz alev, duman ve gök gürültüsüne benzer sesler arasında yapılan bir savaşta... Önce Mehmed, sonra da Mehmetçik naralarının yükseldiğini... Anadolu'da, erkek bebeklerin büyük kısmına Mehmed isminin verildiğini... Birbirinin aynısı yeşil elbiseler içinde Anadolu'da yürüyenlere Mehmetçik denildiğini... Bunların Kıyamet'e kadar bu isimle anıldığını, hakkın ve mazlumun yanında olduklarını... Türkiye diye şan bulan Anadolu'nun, Kıyamet'e kadar, sahih itikadın, insanlığın, hakkın ve adaletin Son Kalesi diye bilindiğini gördü...

Gözlerini açtı, gördüklerini anlatmak isteğiyle yandı. Anlatarak yangını söndürmedi. Mehmed'i mübarek yüzüne yaklaştırdı. Uzun, uzun baktı.

"Mehmed'im... Baban, ilk sözünün Allah olmasını istedi. Bu arzusuna yol hâlâ kapalı değil. Çünkü Mehmed'den Muhammed'e gidilmeden Allahü teâlâya kavuşulamaz."

Okudu, üfledi. "Allah de" diye seslendi. Gözler ve gönüller bebeğin dudaklarındaydı. Mehmedbebekten gelen Allah sesiyle yer ve gök sarsıldı. Bunu oradaki herkes hissetti. Mevlana hazretleri, "Elhamdülillah" diyerek Mehmed bebeği, secde eder vaziyette yere bıraktı. Allahü ekber diyerek Şükür Secdesine kapandı. Onu diğerleri takip etti.

Mevlana hazretleri, Allahü ekber diyerek secdeden doğruldu,

bebeği yerden aldı.

"Bu bebek... Bu mübarek mekanda, Anadolu'da, ilk Mehmed ismini alan oldu. Bu kubbe altında ilk Allah deme, ilk secdeye kapanma şerefine kavuştu" dedi.

"Haydi, şimdi, bu mübarek mekanda ilk sohbetimizi yapalım" sözleriyle kucağında bebekle, biraz büyükçe rahleye doğru yürüdü. Çocuğu babasına teslim etti. Sultan dahil, yaşadıklarıyla akılları başlarından giden herkesin dizleri üzerinde oturmasını bekledi. E'ûzüBesmele çekti, bebeğe bakıp gülümsedi.

"Medresemizin ilk talebesi, Mehmed oldu. Allah demeyi öğrendi. İlk müderrisi ders vereni de Mehmed oldu. Bize hayatımızda bir daha alamayacağımız bir ders verdi. Başa gelenin, gönderilen, beğenilen olduğu gerçeğini, felaket gibi gördüğümüzün nice rahmete vesile olacağını öğretti. Medrese defterine birinci talebe olarak Mehmed'i yazalım inşaallah.

Peygamber Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem üç vazifesi vardı. Ümmetine İslamiyet'i öğretmek. Onları idare etmek ve gönüllerine Allah aşkını nakşetmek... Hulefa-i raşidin hazretleribunu gerçekleştirdiler. Onlardan sonra... İdare işini devlet adamları, öğretmeyi ilim adamları, gönle Allah aşkını vermeyi de tasavvuf ehli gerçekleştirdiler. Bu üçlü, Kılıç, Kalem ve Könül diye ifade edildi. Bildiğiniz gibi Altın Yay bu üçünü temsil etmektedir. Altın Yayı kurup hedefe göndermek ise zamanın Nübüvvet temsilcisinin, onun vazife verdiği kişinin işidir.

Medreseler... Kalemi temsil eder, ama aynı zamanda Kılıç ve Könül'ü içine alır. Burada temel bilgiyi alanlardan bir kısmı Kılıç ve Könül ehli olurlar. Bu sebepten, medreseler, devletimizin, milletimizin temelidir.

Medreselerde şunu yapmalıyız. Pergeli düşünün. Bunun sâbit ayağını, İslâm'a, bizim medeniyetimize, bu toprakların ruhuna ve birikimine basacağız. Pergelin hareketli ayağını da bütün medeniyetlere ve dünyalara açacağız.

İlim, kendini bilmektir. Kendini bilen Rabbini bilir. Bu bilgi de bütün bilgilerin kaynağı olur."

Mevlana hazretleri, dikkatle kendisini dinleyen kalabalığa baktı. Gülümsedi.

"Açılış için bu kadar söz yeter. Yorucu ve bereketli bir gün geçirdik. Yorulmadan rahmet inmez."

Yemekler yendi. Yemek esnasında Mevlana hazretleriile Ertuğrul Gazi yanyana oturdular. Ertuğrul Gazi'nin zihni Mehmed ismiyle meşguldü. İbn-i Arabi hazretleritarafından müjdelenen çocuğa, Mehmed ismini koymakta kararlıydı... Ancak doğum konusunda umutsuzdu. Halime Hatun, 45 yaşını bulmuştu. Bir zamandır hamile kalamıyordu. Yeni bir evlilik mi yapsam, diyor, ama buna hem aklı hem de gönlü razı gelmiyordu. Bağdat'ın işgali acı haberini bekliyordu. Doğumun işgal günlerinde olacağını söylemişti İbn-i Arabi hazretleri.

Yemektensonra namazlar kılındı. Seher vakti, Karatay Medresesinin kubbesi altında biraraya geldiler, Altın Yay ile Gümüş Ok Temsilcileri ve Nübüvvet Yolu Temsilcisi Edebiâli...

Bu, yüzlerce yıl içinde bilinen ilk biraraya gelişti. Daha önce... Aralarında yalnızca haberleşme olmuştu. Biraraya gelmemişlerdi.

Altın Yay temsilcisi olarak... Günhan, oğlu Kayı'yı; Ayhan, oğlu Yazır'ı; Yıldızhan da oğlu Avşar'ı kendilerinden sonraki temsilciler olarak seçmişlerdi. Üç Gümüş okun sahiplerinden Dağhan, oğlu Eymür'ü; Gökhan, oğlu Peçenek'i ve Denizhan, oğlu Kınık'ı temsilci seçmişti. Altın Yay ve Gümüş Oklar'ın temsicileri o günden bugüne, Kayı, Yazır, Avşar, Eymür, Peçenek boylarından gelmişti, Uluğ Türk'ün söylediği şartlara riayet edilerek...

Karatay Medresesinin kubbesi altındaki yüzlerce yıl sonra yapılan ilk toplantıda... Kayı boyunu temsilen Ertuğrul Gazi gelmişti. Yazır'ı Sarı Saltuk, Kınık boyunu ise Sultan II. İzzeddin Keykavus temsil ediyordu.

Nübüvvet Yolu Temsilcisi Edebiâli, konuştu.

"Elhamdülillah... Altın Yay ve Gümüş Ok Temsilcilerini, Kâinatı temsil eden bir oda içinde...Akılalmazbir güzellikteki böyle bir kubbe altında... 24 kenarlı bir çokgenin tuttuğu, yedi kat gök kubbeyi, Arş'ıtemsil edenbir kubbe altında biraraya gelmek nasip oldu... Yüzlerce yıl sonra da olsa... İnşaallah bundan sonra daha sık biraraya gelmek nasip olur.

Bu medrese sanki bu bizim toplantımız için inşa edilmiş gibi... 24; kelime-i tevhidi, Oğuz boylarını ve zamanı, günün saatlerini temsil eder.

Altın Yay ve Gümüş Okların sırrını hepiniz bilmektesiniz. Şu anda Papalığın elinde. Ama nesilden nesile devam eden temsilciler olmadan kullanması imkânsız.

Bildiğiniz gibi... 13 Aralık 1084'te... Sultan Melikşah, İmam-ı Gazali, Ali Farmedihazretleri, Nizamülmülk ve Kara Batur, İsfehan'da biraraya geldiler. Uzun görüşmeler sonunda nice kararlar aldılar. Yerine getirilmesi en öncelikli dedikleri karar... Şiiler ve Bâtınilerle mücadele edilmesi, ehl-i sünnetin öğretilmesi ve yayılması kararıydı.

Kılıç, Kalem ve Könül'ün birlikte çalışması, Anadolu'nun Son Kale olması, Kıyamet'e kadar, sahih itikadın, mazlumların sığınağı olması için...

(Altın Yay'ın ve Ebedi Devletin temsilcisi altı kişinin, zamanın nübüvvet yolu temsilcisi, silsile-i aliyye büyüğüyle birlikte çalışmasına, istişare etmesine... Silsile-i aliyyenin, SİLSİLE-İ ZEHEP, Altın Silsile diye anılmasına... Nübüvvet yolu temsilcisinin tek başına Altın Yay ve Gümüş Okları temsil etmesine... Yedi kişinin, Türkoğlunun cihan devletsiz kalmaması için Ebedi Devletin, Derin Devletin temsilcisi olmasına...) karar verdiler. Bunu da yalnızca altı artı bir yedi kişiden başkası bilmemeli, dediler."

Edebiâli, sözlerinin tesirini görmek ister gibi, tek tek hazır bulunanlara baktı. O anlattı, diğerleri dinledi. Sonra, Sultan, Ertuğrul Gazi ve Sarı Saltuk konuştular.

Selçuklu'dan sonraki cihan devleti için, Kayı Obasının, Ertuğrul Gazi'nin ve soyundan gelenlerin desteklenmesine, toplantının üç

yılda bir yapılmasına ve sonrakinin Battal Gazi Külliyesinde gerçekleştirilmesine karar verdiler.

Vedalaşırlarken... Sultan, Ertuğrul Gazi'ye uzun zaman bırakmadı.

"Ertuğrul Bey, uçta, Bizans sınırında güçlen. Fetih için acele etme. Kayı boyunu fethe, devlet olmaya hazırla. Fetih, güç demektir, güç, insanı çabuk bozar. Yönün batı olsun. Ben Moğol'u Anadolu içlerinde tutmaya gayret edeceğim, senin üzerine gitmemesi için..." dedi.

Ertuğrul Gazi, şaşırdı, Sultan, dedesi Sultan Alaeddin'in mektubunda yazdıklarını hemen hemen aynen söylemişti.

Sultan Keykavus, Sarı Saltuk'u işaret etti.

"Ertuğrul Bey... Sarı Saltuk'u yanıma isterim. Anadolu'yu diri tutabilmem için onun, kulaklarına, gözlerine ve hızına ihtiyacım var."

İki yıl sonraydı... Altın Yay ve Gümüş Oklar Temsilcilerinin Karatay Medresesinden biraraya gelişinden... O toplantıdan üç yıl sonra biraraya gelmek için kararlaştırmışlardı ama... Çok zor görünüyordu, katılacakların her biri bir tarafa savrulmuştu. Bu toplantıyı tertip etmesi gereken Sarı Saltuk koşturup duruyordu.

Moğol Büyük Hanı Mengü, karar verdi, 1253 yılında kurultayı topladı. Kardeşi Hülâgû'ya, mutlaka gerçekleştirmesi şartıyla vazife verdi... "İran, Irak, Suriye, Mısır, Kafkasya ve Anadolu'yu ele geçir, Konstantiniyye'yi al" dedi. Buralarını kendisine tâbi bir "ilhan", bölge hükümdarı olarak idare etmesini istedi.

1253'te... Hülagu, 130 bin kişilik ordusuyla Karakurum'dan yola çıktığında... İlk hedefi... O güne kadar Sultan Melikşah, oğulları ve Hârizmşah Alâeddin Tekiş dahil birçok hükümdarın alamadığı Alamut Kalesiydi... "Bizim için alınmaz kale yoktur" dedi.

İslamâlemi için, 163 yıldır en büyük fitne, kargaşa, zulüm kaynağı, Türkistan ile Anadolu arasında en büyük engel Alamut Kalesi... Acımasızlığıyla ün salmış en büyük zalimlerden birinin hedefiydi.

Hülagu'nun sonraki hedefi Bağdat'tı, Abbâsî Devleti'ni yıkmak, Halifelik müessesesini ortadan kaldırmaktı. Sonra da Mısır, Mekke'de Kâbe, Medine-i münevveredeEfendimizin sallallahü aleyhi ve sellem mübarek kabriydi...

Hülagu, "Müslümanların bütün mübarek yerlerini, şehirlerini yerle bir edeceğim. Anadolu'yu Oğuzlar, merhametin, adaletin son kalesi yapmak istermiş... Ben, Anadolu'yu, onlara mezar yapacağım. Moğolların, acımasızlığın, karşı durulmaz gücün son kalesi kılacağım" diyor. "Türkler, Konstantiniyye'yi alarak Peygamberlerinin müjdesine kavuşmak istiyormuş. Konstantiniyye'yi ben alacağım" diyebağırarak katıla katıla gülüyordu.

Hülagu'nun katılakatıla güldüğü zamanda, 1254 yılında... Karatay medresesini inşa eden Emir Celaleddin Karatay vefat etti. Geride, Kıyamet'e kadar misal olacak, anlayana çok söyleyecek Karatay Medresesi'ni bırakarak...

Onun vefatıyla saltanatta söz sahibi üç kardeş arasında ahenk, denge bozuldu.

II. İzzeddin Keykavus'la birlikte Sultan ilan edilen iki kardeşten biri olan II. Keykubad (diğeri IV. Kılıç Arslan), Karakurum yollarına düştü. Büyük Moğol Kağan'ına bağlılığını bildirmek ve onun tarafından tek Sultan ilan edilmek için... Ancak Karakurum yolunda öldü, saltanat için çıktığı yolda öldüğünde henüz on dört yaşındaydı. Saltanat böyleydi... Aklı baştan alan efsunlu bir güzeldi. Yaş dinlemiyordu.

Selçuklu'da taht mücadelesi yapılırken... Hülagu, kendi yolunda yürüyordu. 1254, 1255 yıllarında durmadı. Alamut yolunda ele geçirdiği şehirlerde Büyük Han Mengü adına para bastırdı, kendisi de ilhan olarak bilindi...

Alınmaz diye bilinen kaleyi aldı.Nizârî Bâtınî-İsmailiyye Devleti'nin yönetim merkezini... Nice hükümdarlara geçit vermeyen Alamut Kalesi tamam dedi. Çok kanlı zorlu bir kuşatmadan sonra teslim oldu. 19 Kasım 1256'da Moğol İlhanı Hülagu'ya boyun eğmek zorunda kaldı.

Bunda Hitaylı mühendislerin çok yardımı oldu. Hülagü, kalenin altına tüneller açtırarak petrol ile doldurdu. Daha sonra ateşlenerek patlatıldı, kale surları imha edildi.Alamut'un son hâkimi Rükneddin Hürşah, teslim oldu. Hülagu kaleyi yerle bir etti ve halkını kılıçtan geçirdi.

Hülagu, Alamut'u aldıktan sonra parayı kendi adına bastırdı. Tebriz'i başşehri ilan etti. Hindistan ile Anadolu arasında nice ülkeyi içine alan devletin hükümdarı oldu. Türkistan ile Anadolu arasına girdi. Bu giriş, Türkistan'dan Anadolu'ya akışı kesecek miydi? Yoksa bu akış, Mahmud İncirfagnevihazretlerinin arzuladığı gibi geçilmez denileni geçerken, onu değiştirecek miydi? Hidayete sebep olacak mıydı? Zaman gösterecekti.

Hülagu'nun kurduğu devleti, İlhanlı diye anılmaya başladı. Karatay Medresesinin açılışından beş yıl sonra...

Hülagu'ya hükümdarlık yolunu açanAlamut Kalesi, bunun merkezi olduğu devlet ve bu devletin resmi mezhebi İsmailiyye neydi?

Alamut, Hazar Denizi'nin güney tarafında, Kazvin şehri sınırları içerisinde yer alan bir kaleydi. Kelime olarak"Kartal Yuvası" anlamına gelmekteydi. 1090'da Hasan Sabbah'ın eline geçen kale, Haşhaşiler'in karargahı haline gelmişti. Burası, Hasan Sabbah'ın, fedailerine sahte bir Cennetvaadiyle Haşhaşilik yaydığı yerdi Alamut Kalesi... Nizari-İsmaili mezhebinin yaşatılmasında büyük bir rol oynayan merkezdi. Adamlarına Cennet'inanahtarlarınıkendi ellerinde bulundurduğuna inandıran ve haşhaşın uyuşturucu etkisini kullanan son derece zeki, korkunç ihtiras sahibi bir kişiydi Hasan bin Sabbah... Eğitime tabi tuttuğu fedaileri aracılığıyla birçok devlet adamı ve hükümdarın canına mâl olan suikastler tertip etmeyi ve çevresindeki ülkelere gözdağı vermeyi başarmıştı.

Şiîlik mezhebinin İsmâilîlik meşrebinin Nizârîlik koluna bağlı Haşhaşilik, Hasan Sabbah'ın zamanında (1050-1124) doruk noktasına ulaştı.

İsmailiyye, Şiânın kollarındandı. Câfer-i Sâdık'ın oğlu İsmâil'i imam olarak kabul eden bir fırkaydı. Bu fırka; "Kur'ân-ı kerîminzâhiri, yâni anlaşılan manası olduğu gibi, bâtınî yâni gizli, iç mânâsı da vardır. Bâtınî manası lâzımdır, zâhirî manası lâzım değildir" diyerek Mecûsilikteki ve çeşitli bâtıl dinlerdeki inanışları İslâm dinindenmiş gibi göstermeye çalıştıkları için Bâtıniyye... Yedinci imam olarak Câfer-i Sâdık'ın oğlu İsmâil'i kabul ettiklerinden İsmâilî... Şerîat sahibi peygamber yedi tanedir dedikleri için Seb'iyye... Haramları mubâhsaydıklarından dolayı Hurûmiyye... Kırmızı giyindikleri için Muhammira... Hakikatlerin sâdece imamdan öğrenileceğine inandıkları için Tâlimiyye... Kurucularından Hamdan Karmat'ın ismine nisbetle Karâmita... Bâbek Hurremî'ye tâbi oldukları için, Bâbekiyye... Afyon

kullandıklarından Haşhaşiyye gibi isimler almışlardır.

Selçuklu Veziri Nizâmülmülk'ün talebelik arkadaşı olan Hasan Sabbah, Nizâmülmülk ile arası açılınca Mısır'a gitti. Buradaki bâtınî fikirlerin etkisinde kaldı. İsmâiliyyenin ikinci önemli kolu olan Nizârîler fırkasının başına geçti. Hasan Sabbah liderliğindeki Nizârîler gizli gizli İran ve Suriye'de faaliyet göstermeye başladılar. Hasan Sabbah bir müddet sonra İran'a dönüp, 1081'de burada İsmâiliyye mezhebini tanıtmaya başladı. 1090'da Alamut Kalesini alıp merkez yaptı. Kurduğu Fedâyîn adlı terör teşkilâtıyla, pekçok Müslümanı, devlet adamını ve âlimi şehid ettirdi. Ehl-i sünnet âlimlerinin kitaplarını okumayı ve onlarla görüşmeyi şiddetle men etti.(347)

Alamut Kalesi, Bâtınilerin başına yıkılınca... İslamâlemi çok sevindi. Büyük bir fitne merkezi yok edilmişti. Sevinçleri hemen endişeye döndü. Hülagu zalimi, yeni hedeflere, Bağdat'a, Anadolu'ya ve sonra, Şam, Kahire, Mekke ve Medine'ye doğru gidecekti. İslamâlemi parça parçaydı. Selçuklu, Abbasi Halifeliği, Eyyubi Beylikleri... Hepsi kendi derdindeydi... Hülagu'ya kim dur diyecekti?

Ertuğrul Gazi, çok endişelendi. Hülagu'nun Bağdat, Mekke, Medine ve Anadolu ile ilgili sözlerini işitince... Bütün bunları Sarı Saltuk anlatmıştı. Bu endişelerinin üzerine müjdelenen çocuk endişesi binince yerinde duramaz olmuştu... Halime Hatun hamile kalamıyordu.

Sarı Saltuk'a Sultan II. İzzeddin Keykavus vazife vermişti... Müslüman olan Altınorda şehzadelerinden Berke ile görüşmesi için... Altınorda'nın başına geçince, Selçuklu'ya Hülagu karşısında destek verir ümidiyle... Sarı Saltuk, Sultana Berke'denbahsetmiş, onun Müslüman olduğunu, Mahmud İncirfagnevi hazretlerininhalifeleriyle görüştüğünü söylemişti.

Cengiz Han'ın torunu Batu Han'ın vefatından çok kısa bir zaman sonra... Sarı Saltuk Altınorda başşehri Saray'a ulaştı... Batu Han'ın kardeşi Berke, onu görmekle çok sevindi. Yapmak istedikleri için

ona ihtiyacı vardı. Kendisinin kavuşmakla şereflendiğine, sonsuz saadet lezzetine çok kimselerin kavuşmasını istiyordu. Bu da Altınorda Devletinin başına geçmekle mümkündü.

Batu Han'ın oğlu Sertak, Han oldu. Berke'nin Müslüman olduğunu haber almıştı. Onu yok etmek için çalıştı. Çok kısa bir zamanda öldü. Yerine kardeşi Ulakçı geçti. O da fazla yaşamadı. Aynı yıl içinde 1256'da Berke Han oldu. Bunda Sarı Saltuk'un büyük yardımı olduğu söylendi.

Berke'nin han olması sebebiyle Sarı Saltuk, çok sevinçliydi. Son Kale Anadolu, kuzeyinde Mavi Vatan Kara Deniz ve bunun da kuzeyindeki Altınorda denilen bir sur ile çevriliyordu. Saltuk, Berke ile vedalaştı, Moğolların Konya üzerine yürüdüğü haberi gelmişti. Kırım üzerinden Karadeniz'e oradan da Sine-i Âb'a(Sinop) ulaştı. Beklemeden Konya'ya doğru yola çıktı.

Konya'ya yaklaştığında, Sultan II. Keykavus ile karşılaştı. Yanında bir avuç asker vardı. Selçuklu Ordusu, Baycu Noyan'ın komuta ettiği Moğol ordusuyla karşılaşmış ve yenilmişti. On yıldır hüküm sürdüğü Konya, kuşatılmıştı. Sultan, oraya dönemiyordu. Moğollara karşı destek almak için İznik'e gidiyordu.

Öğrendikleri, Sarı Saltuk'u tam kalbinden Moğol oku yemiş gibi vurmuştu. "Vah bize vah... Bizans'a sığınır, Bizans'tan yardım ister hale geldik" sözleri dilinin ucuna geldi ama söyleyemedi. Berke'nin han olduğunu duyan Sultan, sevindi. İçinde bulunduğu şartları hatırladı, sevinci yarım kaldı. Sarı Saltuk'a, yanımdan ayrılma, dedi. Atını İznik'e doğru sürdü. Saltuk da onu takip etti.

Sultan ve Saltuk Konya'dan uzaklaşırken Moğolların Anadolu umumi valisi Baycu Noyan, Konya'ya girme telaşındaydı. Şehri kuşatmış, dışarı kuş bile salmıyordu. "Şehri teslim etmezseniz, içeri girdiğimde taş üstünde taş, omuz üstünde baş bırakmam" diyordu.

Konyalılar için gayet sıkıntılı günler başlamıştı. Mevlana hazretlerinin huzuruna çıktılar. "Efendim! Bize merhamet ediniz. Korku içinde yaşıyoruz. Şâyet bize yardım etmezseniz, sonumuz felâket olur. Baycu Noyan, hangi şehri aldıysa halkını kılıçtan

geçirip, mallarını yağmaladı" dediler.

Mevlana; "Allahü teâlâya tevekkül edin. Doğru bir itikat ile cenâb-ı Hakk'ın evliyasını vesile ederek dua edin. Birbirinizle helalleşin, fakirleri, muhtaçları sevindirin. İnşaallah Allahü teâlânın yardımına kavuşuruz" buyurdu.

Sonra şehirden dışarı çıkıp meydanın ortasında durdu. Namaz kılmaya başladı. Etrafında binlerce Moğol askeri vardı, mani olmak istediler, yanına yaklaşamadılar, şaşırdılar. Kocaman bir çadırda kalan Baycu Noyan'a koştular.

"Şehirden bir kimse çıktı. Mavi kaftanlı, sarıklı, heybetli bir kimse... Meydanda namaz kılmaya başladı. Hiç kimse yanına yaklaşamıyor!"

Baycu Noyan, çok kızdı. Dışarı fırladı. Kıyamda, dimdik ayakta duran Mevlana hazretlerini gördü. Ayakta duruşu... Sanki bütün Moğollara dur deyiş, meydan okuyuş gibiydi. Çıldırdı. "Ok yağmuruna tutarak derhal öldürün!" dedi. İnanılmazdı. Okçular ok almak için ellerini sadaklarına uzatmak istediler. Kollarını hareket ettiremediler.

Bu durumu gören Baycu Noyan, iyice çıldırdı. "Atlara binip kılıçla üzerine saldırın!"emrini verdi. Süvâriler yerinden kıpırdayamadı. Baycu Noyan, çareyi bizzat harekete geçmekte gördü. Büyük bir hırsla, "Haydi, bakalım bana da mani ol" diyerek yayını almak istedi, ama uzanamadı...Noyan, atını getirmelerini emretti, at, hareket etmedi.

Hiçbir emri yerine getirilemeyen Baycu, yaya olarak hücum etmek istedi. Fakat ayakları tutuldu, yüzüstü yere düştü. Yüzü yaralanan Baycu, ne yapacağını şaşırdı. Olanları şehirden takip eden halk, hayretten hayrete düştüler, hep bir ağızdan tekbir getirdiler. Baycu, sonunda, Mevlana hazretlerine bir şey yapamayacağını anladı.

"Bu kimse, şimdiye kadar karşılaştığım insanların hiçbirine benzemez. Bunun gazabına uğramamak lazım. Bu gerçekten kutsal

bir adam, her şehirde böyle bir adam olsaydı, bunlar bize asla yenilmezlerdi. Hele kendisiyle bir görüşelim" dedi. Askerler, görüşmek niyetiyle hareket edince, Mevlana'nın yanına yaklaşabildiler. Selam vererek namazdan çıktı. Baycu'nun yanına gittiler. Baycu, Mevlana'nın yaklaşmasıyla tepeden tırnağa titredi. Bu haline kızdı, ama titremeye devam etti. Ne istediğini sordu. Mevlana hazretleri Baycu'ya şöyle bir baktı.

"Şehrin yağmalanmasına ve katliama izin vermeyin. Şehirde, kadın, çocuk, ihtiyar ve ilim adamlarından başka kimse yok. Size mal olarak neyimiz varsa verelim."

Baycu, "Ben, taş üstündetaş, omuz üstünde baş bırakmayacağım dedim. Sözümden dönemem" deyince... Mevlana hazretleri, "Şehrin surlarını yıkın. Size koyun, keçive sığırlarımızı verelim. Askerleriniz yesinler. Bu şekilde sözünüzü tutmuş olursunuz" cevabını verdi. Bakışları Baycu'nun üzerindeydi. Baycu çok istemesine rağmen itiraz edemedi, teklifi kabul etti.

Mevlanaşehre döndü. Korku içinde bekleyen ahaliye durumu anlattı. Ahali sevinç gözyaşları içinde Mevlana'ya dua ettiler. Elde kalan tüm mallarını toplamaya başlamışlardı. Şehirde kalan tek Selçuklu komutanı Nizameddin Ali, bunu organize etti. Dört katır yükü altını götürüp Baycu Noyan'a teslim etti.Baycu şehir surunun duvarlarını yıktı, verilen hayvanları boğazladı ve böylece sözünü tutmuş oldu.(348)

Baycu IV. Kılıç Arslan'ı tahta geçirdi ve Konya önünden çekildi, başka bir şehre bela olarak konmak üzere... Konyalılar, sevinçten bayram etti. Mallarından olmuşlardı ama, canları, namusları ve şehirleri kurtulmuştu, Mevlana hazretleri vesilesiyle...

II. Keykavus'un, İznik'e gidip Bizans İmparatoru'na misafir olduğu haberi geldi. Bu misafirlik mi yoksa sığınma mıydı?

Konstantiniyye'de Latin işgali devam ettiği için İmparator İznik'te bulunuyordu. Sarı Saltuk ile kimden yardım alınabileceğini konuştular. Bizans mı, Altınorda mı? Saltuk, Berke'ye, Anadolu'nun önemini anlattığını, onun da her türlü yardıma hazır olduğunu söylediğini Sultan'a iletti. Bizans'tan yardım almaya karar verdiler.

Altınorda, çok uzaktı, yardım için şartlar uygun değildi. İmparator, Denizli'nin Bizans'a terki şartıyla yardımı kabul etti. Keykavus, Bizans'tan aldığı askerlerle tahtını geri almak için harekete geçti. Bizans sınırındaki Türkmen obalarına uğradı.

Ertuğrul Gazi ile görüştü. Tahtını geri aldıktan sonra, Moğolları Anadolu'dan kovmak istediğini söyledi ve ondan yardım istedi.

Ertuğrul Gazi, yardımı kabul etti. Uçtaki Türkmen obalarıyla görüşerek onların da Sultan'ın yanında yer almalarını sağladı. Tahtından uzaklaştırılmasından yaklaşık bir yıl sonra... Keykavus, Konya'ya geldi, tahta geçti. IV. Kılıçarslan, Konya'dan ayrıldı, Sivas'a gitti, burada hükümdarlığını ilan etti. Hülagu'nun emriyle Kızılırmak iki kardeş arasında sınır oldu.

İslamâleminin darmadağın ve lidersiz olduğu günlerde... Hülâgû, Halife'nin kayıtsız şartsız kendi hakimiyetini kabul etmesini istedi. Halife, diğer İslam ülkelerinden yardım bekleyerek kabul etmedi.

Hülagu, buna çok kızdı. 27 Mart 1257'te Hemedan'dan Bağdat'a hareket etti. Yol üzerinde çeşitli yerleri aldıktan sonra Bağdat önlerine geldi. Anadolu ve Kuzey'deki askerlerinin gelmesini bekledi.

Hülagu'nun Bağdat önlerine geldiği günlerde... Ertuğrul Gazi aldığı bir haberle çok sevindi. Uzun zamandır hamile kalamayan hanımı Halime Hatun, "Beyim. Can içre can taşırım, yüklüyüm" güzel haberini vermişti. Çok sevinmişti çünkü... İbn-i Arabihazretleri, "Moğolların Bağdat'ı yakıp yıktıkları zaman, son oğlunun doğuşundan uzun seneler sonra bir oğlun olur... Bize bildirilen o ki müjdelenen devleti kuracak odur" demişti.

Ertuğrul Gazi, hanımından müjdeyi almıştı. Ama gönlü bir türlü rahat edemiyordu. Ya kız olursa diye çırpınıyordu. Bir gece rüyasında konağının aşevinin ocağını gördü. Ocak üzerinde kocaman bir tencere kaynıyordu. Su kaynadıkça çoğalıyor, dört bir yanı dolduruyor, ama hiç eksilmiyordu. Sonunda deniz haline geldi ve bütün yeryüzünü kapladı.

Ertuğrul Gazi, büyük bir heyecanla uyandı. Rüyasını nasıl tabir edeceğini, neye yoracağını bilemedi. Bu rüyadan kısa bir zaman sonra, Selçuklu Sultanının katibi Abdülaziz Müstevli ile karşılaştı. Çok iyi görüşürlerdi. Rüyasını ona anlattı. Rüyayıtâbir edip, kendisini kucakladı. "Müjde ey Ertuğrul Beyim. Yakın zamanda bir erkek çocuğun olacak. Onun soyundan gelecekler bütün yeryüzüne hükmedecekler" müjdesini verdi.(349)

Ertuğrul Gazi, Müstevli'nin verdiği müjdeyle, başta İbn-i Arabi olmak üzere nice gönül sultanlarının verdiği müjdelerin aynı güzelliği işaret etmesiyle çok sevindi. O günden sonra doğacak çocuğuna isim düşünmeye başladı. En çok Mehmed ismi üzerinde düşünüyordu. Mehmed ismine kilitlenmişti.

22 Ocak 1258'de... Sağ kanat, sol kanat, merkez olmak üzere üçe ayırdığı ordusuyla şehri çepeçevre kuşattı. Bağdat'a bütün yardım yollarını kesti.

Rivayet edildi ki... Hülagu için Bağdat, rüyalar şehriydi. Hilafet merkezi böyle bir şehrin nasıl yardımsız, savunmasız kaldığını merak ediyordu.

Şehrin dışına kurduğu karargâhtan haber gönderip o beldenin en büyük âlimi ile görüşmek istediğini bildirdi. Ancak kimse gitmedi. Bu Hülagu'yu iyice çıldırttı. "Benimle görüşmüyor, anlaşmanın yollarını aramıyorsunuz ha? Size gösteririm Hülagu kim imiş..." dedi, Bağdat'a girildiğinde kimseye merhamet edilmemesini istedi.

Nübüvvet Yolu Temsilcisi Mahmud İncirfagnevi hazretleriningörevlendirdiği Sarı Saltuk Halife Müsta'sım'la görüştü. Yakınlarını, ailesini, mukaddes emanetleri ve hazinesini yanına alıp bir gemiyle Basra'ya kaçmasını teklif etti. Halife, Müslümanların temsilcisi olduğunu, kendisine dokunulamayacağını söyleyerek bu teklifi reddetti. 4 Safer 656, Miladi 10 Şubat 1258'de kayıtsız şartsız teslim oldu.

Hülagu onu hoş karşıladı.Hâlâ çarpışmakta olan askerlerine ve halka artık direnmemelerini ve silahlarını bırakmalarını söylemesini istedi. Tellâllar vasıtasıyla çağrı yapıldı. Halifenin isteği

üzerine çatışmalar sona erdi. Fakat Moğollar, direnişin durmasıyla birlikte katliama, halkın hepsini, yaşlı, kadın, çocuk demeden öldürmeye, dikili olan her şeyi yıkmaya, yakmaya, taş üstünde taş, omuz üstünde baş bırakmamaya başladılar.

Halifenin Hülagu'nun yanında alıkonulduğunu haber alan Sarı Saltuk hemen harekete geçti. Halifenin teslim olmayan amcası Ahmed bin Muhammed'i buldu. Mahmud İncirfagnevi hazretlerinindediklerini aktardı. Mukaddes emanetlerin Moğolların ve Papalığın eline geçmemesi, İslam âleminin halifesiz kalmaması için yakınlarıyla birlikte şehirden ayrılmaya, bir müddet çölde kalmaya sonra da Mısır'daki Kölemen Devletine sığınmaya ikna etti.

Sarı Saltuk mukaddes emanetlerin bulunduğu yere geçti. Tek tek paketlemeye başladılar. Her birine eli değdikçe, her zerresi titriyor, ter basıyordu.

Mukaddes emanetler arasında... Üzerinde aslan tasviri ve kûfî hatla “nasrun minellah (yardım Allah'tandır)" yazısı olan kırmızı bir sancağı görünce utançla ağladı. Yüce Mevla "Allahü teâlânın yardım ettiğine kimse galip gelemez" buyurmuştu. Müslümanlar, bu yardıma kavuşabilmek için istişare yapıp karar almamışlar, bir liderin etrafında birleşmemişler, haramdan kaçınmamışlardı.

Böyle olunca Allahü teâlânın yardımına kavuşamamışlar, Bağdat, işgal edilmişti.

Evet, Hülagu'yu Müslümanların amelleri Bağdat'a getirmişti. Nimetlerin kıymeti bilinmemiş. Kulluk gayesi unutulup makam, mevki, mal mülk peşine düşülmüş, zevk ve sefaya dalınmış. Cenab-ı Hak da verdiği bu nimeti almak üzere Hülagu'yu göndermişti.

Bu bela, ne zaman, nasıl giderdi? Tövbe edip, nimetin kıymetini bilince, Allahü teâlânın emirlerine yapışınca, zevk ü sefadan, israftan, zulümden, birbiriyle uğraşmaktan vazgeçince...

Sarı Saltuk, (Eğer siz, kendinizi değiştirmez iseniz, Allah size verdiği nimeti değiştirmez), ayet-i kerimesini ve (Siz nasıl iseniz, öyle idare edilirsiniz.) hadis-i şerifini hatırladı.

Saltuk, mukaddes emanetleri çok acele sandıklara yerleştirmeye devam etti. Kaybedilecek bir dakika yoktu. Moğollar her an gelebilirdi.

Mukaddes emanetler içinde neler yoktu ki... Mücevher kakmalı bir kutu içinde Peygamber Efendimiz sallallahü aleyhi ve sellemin Uhud Gazvesi'nde kırılan dişi, bir tutam sakal-ı şerifi, sürmedan ve mili... Hurma lifinden örülerek içi ziftle sıvanmış bir adet abdest ibriği, sanavber ağacından bir tesbih, bir kıta şimşirden nalın, bir asâ, pâpûş-ı şerif (ayakkabı), iki kıta hırka-i şerif, hurma lifi, sarıya mâil beyaz pamuklu ince dokuma bir hil'at, bir kara kılıç, bir deve yünü kuşak, bir deve yünü ridâ, bir deve yünü destâr-ı şerif ve beyaz sûzenî arakıyye...

Yusuf aleyhisselama izâfe edilen bir sarık, bir bıçak, bir güneş saati ve dört halifenin kılıçları...Saltuk'un gözleri hazret-i Osman'ın kılıncını aradı... Üzerinde hazret-i Osman'ın kılıcı yazan bir kâğıdın olduğu kılıcı gördü. Heyecan içinde Besmele'yle eline aldı... Çok büyük merakla yüzeyine baktı. Gördü... Kılıcın üzerindeki Kayı Boyu damgasını... Altın Yay ve Gümüş Okları temsil eden damgayı... Elinde olmadan öptü. Dudaklarından bütün vücuduna anlatılmaz bir akımın geçtiğini hissetti. Kayı Boyu temsilcisinin bu kılıcı hazret-i Osman'a teslim edişi ve onun dua edişihakkındaki rivayeti hatırladı.

Bu rivayete göre... Temsilci, hazret-i Osman'a Oğuz Kağan Destanını, Oğuz Kağan'ın Anadolu ile ilgili vasiyetini, Altın Yay ve Gümüş Okları, kılıç üzerindeki Kayı damgasının ne manaya geldiğini anlatmış.

Hazret-i Osman da, Kayı Boyu devlet kurarsa, bu devletle birlikte kendi şanının Kıyamet'e kadar yaşaması için dua etmiş. Anadolu ile Oğuz Türkünün buluşmasını kolaylaştıracak fetihlere niyet etmiş. Bu ikisinin buluşmasının, Konstantiniyye'nin fethini getireceğini, Anatolia'nın İslam'ın son kalesi olacağını hissetmiş.

Kılıncı kınına koyarken "Kim bilebilir? Bakarsın, bize getirdiğin bu kılıç, gün gelir gönderenlerin eline döner" demişti.

Bunları düşünen Saltuk'un eli ayağı titredi. Kayının, hazret-i Osman'ın ismiyle anılacak bir devletin, Konstantiniyye'nin fethinin, Anadolu'nun Son Kale oluşunun, kılıncın Kayı'ya dönüşünün zamanı yaklaşmıştı.

Saltuk, yardımcısının, beyim, vakit daralıyor ikazıyla kılıcı sandığa koydu. Bütün hızıyla mukaddes emanetleri sandıklara yerleştirmeye devam etti.

Rivayet edildi ki... Gecenin seher vaktinde... Sarı Saltuk'un mukaddes emanetlerle meşgul olduğu saatlerde... Uyur ile uyanık arası... Seyyid Hacı Kasım hazretleribir ses işitti.

"Ey Kasım! Hicret vakti gelmedi mi? Senin ve soyundan gelenlerin Kıyamet'e kadar devam edecek vazifeyle vazifelendirilmesi için... Hilafetin ehil ellere geçmesi, sahih itikadın devamı, Anadolu'nun Kıyamet'e kadar Son Kale olarak kalması, ebedi saadete kavuşmak istiyorum diyenlerin kavuşması konusunda..."

Ter su içinde ayağa fırladı. Bağdat'ın işgalinin felaketle neticelenmemesi, hayra vesile olması için dua ederken, rahle başında içi geçmişti. Bu sesle birlikte içinde bir şeylerin kıpırdadığını, nice kişilerin hızlı adımlarla yürüdüğünü, kavuşmak istiyorum feryadının durmadan tekrarlandığını hissetti. Hemen Hocasına koşmak istedi. Sabahı zor etti.

Sarı Saltuk, mukaddes emanetlerle Bağdat'tan ayrılmazdan önce büyükâlim, evliya, mürşid-i kâmil, seyyid Abdürrezzâk hazretleriyle görüştü. Mahmud İncirfagnevi hazretlerininbir mektubunu verdi. Kutsal emanetlerle ilgili bilgi verdi. Duasını alarak hemen yanından ayrıldı.

Saltuk'un ayrılmasından çok az bir zaman sonra... Seyyid Hacı Kasım Hocasının huzuruna girdi, selam verdi. Bağdat'ın işgali, yüzünün her zerresinde okunan mübarek hocası selamını aldı. Hemen yanında yer gösterdi.

"Buyur evladım... Bu büyük acının, anlatılmaz utancımızın içinde... Bir ümitle hoş geldin diyorum... İnşaallah gönlümüzü hoş

edecek bir haberle gelmişsindir."

Otuzaltıyaşındaki Seyyid Kasım anlattı. Uyur uyanık arası işittiğini, sonrası içindeki kavuşmak istiyorum sesini ve durmadan yürüyenleri...

Aylar sonra bir ilk gerçekleşti. Seyyid Abdürrezzak hazretleri gülümsedi. Mahmud İncirfagnevi hazretlerinden gelen mektubu verdi, oku, dedi. Okudu, aklı başından gidecek gibi oldu. Mektupta, sahibi görünmeyen sesin söyledikleri aynen yazıyordu. Ayrıca... Gideceği, uğrayacağı, oğlunun yerleşeceği diyar da yazıyordu.

O sesin, mektubu yazana ait olduğu gönlüne doğdu. Çok sevindi. Nübüvvet Yolunun temsilcisinin kendisini vazifelendirmesiyle...

Konuştular, hoca-talebe, yapılacakları... Hacı Kasım, boyun büktü. "Efendim, sizleri, Bağdat'ı bu halde bırakmak... Bana çok zor gelir" dedi. Hocası, talebesinin tereddüdü olduğunu hissetti.

"Evladım. Can, ırz, din emniyetinin olmadığı yerden göç etmek dinimizin emri. Biz de başımızın çaresine bakacağız. Senin gidişin ise emir ile vazife iledir. Moğol ve benzerlerinin... Bir daha buna benzer katliamları yapmaması içindir" dedi.

Ceddi, Abdülkâdir Geylani hazretlerinintürbesine gitmesini, halini ona arz etmesini, izin istemesini söyledi. Ailesini, Moğolların erişemeyeceği bir yere gizlemesini, türbeye giderken de çok dikkatli olmasını tembih etti. Bağdat'da Moğol katliamı ve yıkımı anlatılmaz bir dehşet içinde devam ediyordu. Gerçi dergahlara ve burada vazife yapanlara, bunların hanelerine dokunmaya cesaret edemiyorlardı ama...

Hacı Kasım, hocasıyla görüştükten hemen sonra... CeddiAbdülkâdir Geylani hazretlerini ziyarete koştu. Türbesine girdi, kıble tarafından sandukasının ayakucuna geldi. Selam verdi, okumuş olduğu sureleri mübarek ruhuna bağışladı.

Alnını onun sandukasına koydu, ondan medet dileyip şehirden çıkmak için izin istedi. Perdeler kalktı, sandukanın üzerinde onu gördü, eli ayağı kıpırdamaz oldu. Hocası Abdürrezzak hazretlerine

benzetti. Gülümsedi.

"Ey oğlum Hâcı Kâsım! Sen ve yanındakiler nereye gitmek istiyorsanız gidin. Ancak Seyyid Abdürrezzâk'ın sana söylediği hususlara dikkat et. Zamanın musibetlerinden korkma!Çünkü ben zaman akıp gittiği müddetçe senin, senle birlikte olan çocuklarının ve sana tâbi olanların yanındayım. Hükümdarların gücünden, azgın şeytanlardan, insanların zorbalıklarından korkma!

Zira bana tevveccüh edip (Yâ Gavs-ül-azam Şeyh Abdülkâdir! Önümdeki bu engelleri def et!) dediğinde yıldırım hızıyla orada hazır olacağım. Âlemlerin Rabbi olan Allah'ın izniyle engelleri def edip müşkilleri çözeceğim" dedi. Sonra görünmez oldu.

Bu sözleri üzerine Allahü tealayahamd ü senâda bulundu ve şükür secdesine kapandı. Kabrin örtülerini öpüp türbeden ayrıldı. Mürşidi Seyyid Abdürrezzâk hazretlerininyanına gitti. Türbede yaşadıklarını, Abdülkâdir Geylani hazretlerininsöylediklerini anlattı. Hocası da şükür secdesine kapandı. Halifesi Seyyid Kasım hazretlerininellerinden tuttu, sıkabildiğice sıktı.

"Evladım. Sana yol gözüktü. Oğuz Pınarı Türkmenistan ile Anadolu arasında İran, yani Moğol var. Pınar'dan Anadolu'ya akış kesilmemeli. Kesilirse Anadolu Son Kale olamaz, olsa da kalamaz. Şimdi araya Moğol girdi. Moğol kalıcı değil. Moğoldan sonra İran Şii hakimiyeti altına girecek gibi... Bu Anadolu ile Türkmenistan arasındaki irtibatın kopması demektir.

Sen ve neslinden gelenler... GüneydoğuAnadolu'ya yerleşerek irtibatın tamamen kopmasını önleyeceksiniz.

Anadolu'da kılıncın temsilcisi Oğuzlardır... Neslinden gelenler, kılıca gönül ve kalem ile destek olmalı...

Halifelik ve mukaddes emanetler önce Kölemenlere, sonra da İbn-i Arabi'nin müjdelediği Kayı boyundan Osmanlı'ya geçecek gibi... Sonra da İslamiyet'in kalası Kıyamet'e kadar Anadolu olur diye söylenir biz de buna inanırız. Sen ve neslinden gelenler... Bunların gerçekleşmesiyle vazifelisiniz...

Neslin... Sana rüyada söylenenleri, Mahmud İncirfagnevi hazretlerininmektupla bildirdiklerini, şimdi bizden işittiklerini rehber bilmeli..."

Duydukları ve okuduklarıyla boynu bükülen Seyyid Kasım... Hocasının elini öptü, helalleşti... Yola düştü...

Abdürrezzak hazretleri hasrete düştü. Bütün Kâinat omzuna yüklenmiş gibi giden talebesine baktı. Dünya imtihan yeriydi. Herkesin imtihanı sahip olduklarıyla idi... Gönül, mal, ilim, makam, kuvvet, zeka, mekan... Bağdatlılar da Moğol ile imtihan edilmiş... Masumlar Cennet'igörerek işkence acısını görmeden şehitlik mertebesine kavuşmuş... Zalimler ise belasını daha dünyada bulmuştu. Zulüm yapıp kalbin hakikate kapanmasından daha büyük ceza mı olurdu? Allahü teâlâya, Cennet'e, Cehennem'e, mutlak adalete inanmayan bu dünyanın kahrını çekebilir miydi? Dünyasını, mal, makam, evlat, insan üzerine kuranlar, bunlar elinden çıkınca çıldırmaz mıydı?

Seyyid Kasım'a, Halifenin öldürüldüğü haberi geldi. Hülagu, Halifeyi üç oğluyla birlikte Bâbülkelvâzâ'da hapsettirmiş. İşkenceyle hazinelerinin yeri söyletildikten sonra öldürülmüştü. Halifenin yanındaki varlığına ancak birkaçgün tahammül edebilmişti. Yaklaşık beşyüz yıl (750-1258) devam eden Abbasi halifeliği sona ermişti.

Kuşluk vakti Musul'a doğru yola koyuldular, Seyyid Şeyh Kasım ve beraberindekiler... Geride çok sevdiği hocasını, akrabalarını, arkadaşlarını, yüzlerce yıllık vatanları Bağdat'ı, nice sevdiklerini, korkunç Moğol katliamını bırakarak...

O, Seyyid Şeyh Kâsım-ı Bağdâdîhazretleriydi. Gavs-ül a'zâm Seyyid Abdülkâdir-i Geylânî hazretlerininana tarafından akrabası ve torunuydu, seyiddi, hazret-i Hüseyin'in (radıyallahüanh) soyundandı.(350)

O, İzzüddîn Abdullah'ın oğluydu, o da Abdülaziz'in, o da Abdülvehhâb'ın, o da Hâcı Kâsım'ın... Nesebi bu silsile yoluyla oniki imamdan Ali Cevvâd bin Mûsâ'ya oradan hazret-i Hüseyin'e (radıyallahü anhü) ulaşıyordu.

O, seyyid Abdülkâdir-i Geylânî hazretlerinin torunlarındanolan hocasının 21 yaşında verdiği izinden sonrasonra... On yıl boyunca Mercan Mescidi'nin sağ tarafındaki hücresinde müridlere zikir ve tarikat vermekle meşgul oldu. Onunla tarikataolan hasret ve rağbet sonsuz arttı. Tâ ki, Irak Abbâsî devletinin son halifesi olan Müsta'sım Bağdat'ta yönetici oluncaya kadar... O, yönetime gelir gelmez halka zulüm ve kötülük yapmaya başladı. O, bu zulüm ve kötülüğe devam ederken Allah ondan daha zalim biri olan Hülagu'yu gönderdi.

Arkalarında feryatlar içinde boğulan Bağdat, önlerinde kendilerini neyin beklediğini bilemedikleri Musul... Yürüyordu Seyyid Şeyh Kâsım, onikinci dedesi Seyyid Şehid Abdülaziz'in izinde... O ki Anadolu'da ilk fütühat kıvılcımını ateşleyenlerdendi...

Yolculuklarının üçüncü gününde... İkindi vakti... Kalan son suyu ağlayan çocuklara içirdiler. Teyemmümle namaz kıldılar. İçecek suları yoktu. Geceleyin su aramak için çıkan atlılar geri döndüler, bulamamışlardı. Çocuklar su diye feryat ediyordu. Seyyid Kasım, kimse görmeden toprağı kazdı. Mübarek ecdadını vesile ederek dua etti. Kazılan yerden su fışkırdı. Susuzluklarını giderdiler, kırbalarını

su ile doldurdular, ertesi gün yola devam ettiler.

Konakladıkları yerde gece yarısı olduğunda... Hâricilerden otuz süvari saldırdı. Önlerine çıkanı öldürmeye eşyaları yağmalamaya başladılar. Kafilede feryat-figan göklere yükseldi. Seyyid Kasım'dan kurtuluş için dua etmesini istediler.

Ayağa kalkıp Bağdat'a döndü. "Ey Gavs-ül-azam Şeyh Abdülkâdir! Şiddetli bir helak ile Haricîleri bizden bertaraf et!" diye dua etti. Birden siyah giyimli bir süvari gözüktü. Bir anda Haricilerden bazılarının cansız yere düştüğü ayakta kalanların da dehşet içinde kaçtıkları görüldü.

Musul yolunda sayısız zorluklarla karşılaştılar. Bunları Seyyid Kasım hazretlerininduasıyla atlattılar. Musul'a doğru ilerliyorlardı. Ama Seyyid hazretlerininşöhreti onlardan çok daha hızlı Musul'a ulaştı.

Şehrin yöneticileri, şeyhler, ileri gelenler, içinde kadın ve çocukların da olduğu halk, onları Musul dışında karşıladı. Batı tarafında yer alan Mescid-i Kebîr'in hemen yanındaki Hasan bin Hamîd Alevî'nin evi boşaltıldı. Yanındakilerle birlikte Seyyid Kasım buraya yerleşti.(351)Musul'da, dönem Abdülcelil Paşa'nın oğlu Âbid Paşa'nın dönemiydi.

Seyyid Kasım ve beraberindekiler Musul'daki evlere yerleştikleri zamanda... Bağdat'da içine yerleşilebilecek ev kalmamıştı. Halkın hepsi; yaşlı, kadın, çocuk demeden günlerce öldürülmüş; şehir tamamen yağma ve tahrip edilmişti. Yağmadan sonra şehre giren Hülâgû,ceset kokusu yüzünden şehirde fazla kalamadı. Dicle nehri katledilen 800 bin kişi sebebiyle önce kan, ardından da atılan kitaplardan ötürü mürekkep renginde aktı.

Bu hale... Yüzbinlercesenedir yeryüzünü izleyen, ben de orada bir vücutta yer alınca böyle mi olacağım diye endişelen Ruhlardan Bir Ruh ağladı... Kıyamet'e kadar mühlet alan İblis neşesinden oynadı... Yeryüzü ise zulmetle karardıkça karardı.

Bağdat'ın işgali ve Abbâsî halifeliğine son verilmesi... İslâm

tarihi ve medeniyetinde daha önce görülmeyen bir felaketti. Burada tarihte eşine rastlanmayan bir katliam yapılmış, cesetlerden yayılan kokular Moğolları dahi şehirden uzaklaşmak zorunda bırakmıştı. Cami, türbe, medrese, evler ve kütüphaneler tahrip edilmiş, kitaplar Dicle'ye atılmış, nehir günlerce mürekkep renginde akmıştı. Bu istilâ, sadece Bağdat için değil bütün İslâm dünyası için bir felâketti. İslam Medeniyetinin Bağdat'daki yüzlerce yıllık maddi-manevi zenginliği yok olmuştu.

Musul'da... Seyyid Kasım... Bağdat katliamından kurtulan bebeklerin ağlayışları arasında... Gönlünü yatsı namazına vermeye çalışır, bebekleri ağlatmamanın çaresi yok mu diye düşünürken...

Söğüt'te... Bir baba... Bebek ağlamasıyla meydana gelen seslerin en güzelini duymayı bekliyordu. Geldi, beklenen ses ıngaa diye... Ama bir yiğit feryadı mı yoksa dünyalar güzelinin baba deyişi mi belli değildi. Gözler doğum odasının kapısındaydı.

Kapı açıldı, ebe kadın çıktı, yüzünde doğum yorgunluğu vardı. Ertuğrul Beyi görünce güller açtı. "Müjde beyim. Bir oğlunuz oldu" dedi.

Ertuğrul Gazi, elhamdülillah deyip Şükür secdesine kapandı.Secdeden kalktı. Lohusa odası kapısına yürüdü. Ebe kadın önünü kesti. "Dur, beyim. İçerisi hazır değil. Hazır olunca haber veririm" dedi. Ertuğrul Gazi, boyun büktü.

Gönlünden diline Mehmed ismi yükseldi. Sanki kalbi "Mehmed! Mehmed!" diye atıyordu. Mevlana hazretleriMehmed isminin esrarını açıklayınca, doğacak ilk çocuğuna bu ismi koymaya karar vermişti.

İşte, gördüğü rüya üzerine Abdülaziz Müstevli hazretlerininverdiği müjde gerçekleşmiş, bir erkek çocuğu sahibi olmuştu. Diğer müjdesi degerçekleşecek miydi? "Onun soyundan gelecekler bütün yeryüzüne hükmedecekler" demişti.

Nice evlat ve torun sahibi olan koca Ertuğrul Gazi... Sanki ilk doğum gibi yerinde duramıyordu. Kapı açıldı. Sanki açılan kapı değil, yedi kat göğü aştıran bir merdivendi. Kulakları ebe kadından gelecek "Buyur beyim" sesindeydi. Ses geldi. İçeri girdi, üç mum

yanıyordu. Halime hatun yatıyordu, sağ kolu üzerinde de onun için dünyanın en mübarek varlığı vardı. Beyinin içeri girdiğini gören Halime Hatun "Beyim" deyip kalkmak için davrandı. Ertuğrul Gazi hemen yanına diz çöktü.

"Dur, bre Hatun! Kıpırdama yerinden... Öyle bir güzellik yaşattın ki bana... Gökten yıldızları toplasam, başına taç eylesem yine az... Sen ayağa kalkmayacaksın... Bundan sonra... Ertuğrul Bey dahil... Herkes senin için ayağa kalkacak."

Halime Hatun şaşırdı. Hiçbir doğumda Ertuğrul Bey böyle konuşmamıştı, ilk doğum dahil... Bu hal neyin nesiydi?

Ertuğrul Gazi'nin elleri annesinin kolunda yatana giderken, utandı. Anneye doğru uzandı. "Allahü teâlâ razı olsun, iki cihanda aziz etsin" diyerek alnından öptü. Sonra... Hasretle yolunu gözlediğine baktı. İnanılmazdı. Babasına bakıyordu. Kara gözler, simsiyah kaşlar ve saçlarıya... Eğildi, Besmele ile kucağına aldı. Bütün Kâinatı kucakladığını hissetti. Başını minicik göğsüne yasladı, kokladı, Cennet kokusunu duydu. "Devletli oğlum benim. Sultanım" dedi. Halime Hatun, duyduklarıyla şaşkına döndü.

Bu doğumla bu kadar çok sevinen yalnızca Ertuğrul Gazi değildi... Yüzbinlercesenedir yeryüzünü izleyen, Bağdat katliamıyla ağlayan Ruhlardan Bir Ruh da çok sevindi. Bu bebekle birlikte yeryüzünde yürüyebilme, ona yardımcı olabilmek isteğiyle yandı... Kıyamet'e kadar mühlet alan İblis, üzüntüyle kahroldu... Bağdat katliamıyla iyice kararan Yeryüzü ise tekrar ümitlendi, bu ümitle bağrından nice çiçekler açtı.

Ertuğrul Gazi, evladını devletli oğlum benim diye severken... Emanet edildiği devlet tarihe karışınca... Mukaddes emanetler, Bağdat'ın çok, çok güneyindeki bir kabileye emanet ediliyordu.

Mahmud İncirfagnevi hazretleri, "Mukaddes emanetlere ve Halifeliğe şu anda sahip çıkabilecek en güçlü devlet, Mısır'daki Kölemenler... Ama orada taht kavgası devam eder. Çölde bize bağlı bir kabile var. Şimdilik orada muhafaza edilsin. Sonra Mısır'a gider... Oradan inşaallah Konstantiniyye'ye..." demişti. Bu deyişle de Sarı Saltuk tepeden tırnağa titremişti.

Emanetleri teslim eden Sarı Saltuk, yönünü hemen Anadolu'ya, Söğüt'e çevirdi. Anlamadığı bir şey onu Söğüt'e doğru çekiyordu. Aradan aşılması çok zaman alan mesafe vardı. Yönünü Buhara'ya çevirdi. "Medet, himmet ey hocam" dedi. Yola koyuldu.

Sarı Saltuk, mesafeleri bir an önce aşmak için gayret ederken ve hocasının himmetiyle aşarken... Söğüt'te... Mahmud İncirfagnevi hazretlerininta Ahlat'tan atıp da Söğüt'ten okunu düşürdüğü diyarda... Söğüt'tenokun toprağa saplanıp yeşerdiği yerde... Ulu bir Söğüt olup mazlumları gölgelendirdiği mekanda... Türk-Rum çocuklar birlikte koşuyorlardı... "Koşun! Koşun! Ertuğrul Beyin şöleni var. Şölende un helvası var, kavurma da var!" diye bağırarak...

Gülümsedi, çocukların koşturmasını görüp, şölen var diye coşkuyla bağırmasını işitince... Bu işitmeyle gönlü müjdelere kanatlandı.

"Çocuklar. Şölenin, hükümdar ziyafeti manasına geldiğini biliyorlar mıydı? Bilmeden... İsim bekleyen bebeğin, hükümdar olacağına mı işaret ediyorlardı."

Anadolu'ya Mahmud İncirfagnevi hazretlerininen güzel hediyesi... Edebi, ilmi, her haliyle gönüller fetheden Edebiâli... Dünyaları lokmalar üzerine kurulu çocukların arasından geçti. Bey konağına doğru yürüdü.

Ertuğrul Gazi, gönlünde Mehmed sesleriyle şölen yerinde koşturup duruyordu. Henüz Mehmed diyemediği çocuğu için dillere destan bir şölen vermişti. İki akika ile birlikte daha nice boğa kesmiş... Müslüman-Hristiyan ayırmadan tüm Söğüt'e davet etmişti. Kızarmış etler fetir ekmeklerine sarılarak ikram ediliyor, tabak, tabak keşkek, kavurma dağıtılıyordu.

Kayının karayağız delikanlıları, güreşiyor, at yarıştırıyor, oklarını hedefe gönderiyor, kılıç kalkanla savaş oyunlarının en güzelini gösteriyordu.

Ertuğrul Gazi, bebeğin saçlarını tıraş ettirmiş, ağırlığınca altın sadaka vermişti. Şimdi, ismini vermek için bekliyordu.

Şeyh Edebiâli, "Bekleyelim. İbn-i Arabi hazretleri, isim koymakta acele etmeyin, diye tembih etmişti. Bu sebepten... Hiç olmazsa yedinci günün dolmasını bekleyelim" dedi.

Mevlana'nın ilk Mehmed ismini koymasından sonra... Muhammed ismini saygı gösterememekten korkan Anadolu Türkü... Erkek evlatlarına büyük bir coşkuyla Mehmed ismini vermişti. Anadolu'nun her yeri, Söğüt, Mehmed ismiyle inliyordu. Ertuğrul Gazi, bu Mehmedlerin arasında kendi Mehmed'inin de bulunmasını istiyordu. Şölen biter bitmez, Edebiâli'ye ismi koyduracaktı.

İkindi sonrasıydı, şenlik sona ermişti. Edebiâli ve Ertuğrul Gazi, uzakları yakın eyleme gayretindeki ayrılmaz iki dost... İsmini bekleyen bebeğin başındaydılar. Ertuğrul Gazi'ye Edebiâli işi biraz yavaştan alıyor gibi geldi.

"Hocam! Lütfen! Şu bebeği beşiğinden al da ismi koy. Ben de şöyle Mehmed diye öyle bir naralanayım ki... Yedi kat göktekiler duysun."

Edebiâli gülümsedi. Kara gözlü, karakaşlı yiğidi kucağına aldı. Ertuğrul Bey'e "Bunun ismini Osman koyalım" dememek için kendini zor tuttu. Ağzını ezan okumak için sağ kulağına yaklaştırdığı anda... Kapı vuruldu. Gir izniyle birlikte kapıdaki nöbetçi alp gözüktü. "Beyim. Sarı Saltuk geldi. Huzurunuza çıkmak ister" dedi. Ertuğrul Gazi'nin gelsin buyruğuyla birlikte Sarı Saltuk bir dağ heybetiyle içeri girdi. Şeyh Edebiâli, Sarı Saltuk'la birlikte "Osman" isminin de girdiğini görür gibi oldu.

Ertuğrul Gazi, Saltuk'u bu kadar yakın zamanda görmenin şaşkınlığındaydı.

"Bre Saltuk! Bağdat'a gitmedin mi? Kutsal emanetleri kime bıraktın?"

Saltuk boyun büktü. "Gittim, beyim" dedi.

Güldü. "Ne zaman gittin? Ne zaman döndün? Altı ayda aşılmaz bu mesafeleri ne zaman aştın? Bir işitiriz ki Kırım'da Berke'nin

yanındasın... Bir duyarız ki Buhara'da, Konya'dasın. Kahire'de Baybars ile berabersin... Demek ki hakkında söylenen efsaneler hep gerçekmiş... Sır atında mı? Yoksa seni yetiştiren, bizlere ihsan eden Arif-i Rivegeri, Mahmud İncirfagnevi, İbn-i Arabi hazretlerinde mi?"

Rivayet edildi ki... İbn-i Arabi hazretleri, Sarı Saltuk'a öğretmişti... Kitaplarında yazan ve yazmayan nice sırları, geleceğe ait gönlüne doğanları, ona bildirilenleri ve hazret-i Ali'den gelen cifrbilgisiyle öğrendiklerini, Cinlere hakim olma ilmini... Onu yetiştirerek evliyalık derecelerine kavuşturmuştu.

Sarı Saltuk... O heybetli yiğit... Kıpkırmızı kesildi... Sırrı nasıl söylesindi, nasıl anlatsındı... O zaman sır olmaktan çıkar, verilen vazifeleri yapamazdı... Bu da ihanet gibi gaflet olurdu... Ne desin, ne söylesin bilemedi... İmdadına Şeyh Edebiâli yetişti. "Saltuk'um hele anlat. Neler oldu, neler gördün?" diye sual etti.

Bağdat'ta yaşananları... Mahmud İncirfagnevi hazretlerininmektubunu, yerine ulaştırılmasını... Seyyid Kasım hazretlerinin hicretini, kutsal emanetlerin çölde bir kabileye bırakılışını anlattı.

Bağdat'ta yaşananları işitince... Ertuğrul Gazi öyle vuruldu ki... Diz üstü çöktü... Edebiâli'nin kucağındaki çocuğuna baktı... Sarsıla, sarsıla ağlamaya başladı. Bağdat'da öldürülenler çocuklar öz çocukları, ırzına geçilenler, esir edilenler en yakınları, yıkılan, yakılan diyar öz yurdu gibi... Yıkıldı, yüreği yandı. Ellerini açtı, kollarını kaldırabildiğince kaldırdı, gözlerini yumdu.

"Ey sonsuz güç, kudret, merhamet, hikmet sahibi yüce Allahım. Bilirim... Bu zulümler, mazlumlar için en büyük hediyen, ihsanın... Zalimler için de en büyük cezan... Ama ya bizler... Bu zulümlere mani olması gerekenler... Bizim halimiz ne olacak? Sana söz veririm ya Rabbim. Bu zulümlerin... İmtihan meydanı kıldığın yeryüzünde bir daha yaşanmaması için... Gecemi gündüzüme katacağım... Neslimden gelenlerin de aynı şeyi yapması için... Vasiyet edeceğim... Etmekle kalmayıp bunu sağlayacak nizamı izninle kurmaya çalışacağım... Bunun başarılması için... Kılıç, Kalem ve

Könlün bir olması, Altın Yayı meydana getirmesi, Anadolu'nun Son Kale olması, Kıyamet'ekadar böyle kalması, mazlumların, sahih itikadın sığınağı olması için gayret edeceğim. Söz ya Rabbim, söz..."

Dedi, secdeye kapandı... Uzun müddet secdede kaldı, dua etti. Ama Saltuk ve Edebiâli ne dediğini duyamadılar, bu hâl ile titrediler ve âmin dediler.

Secdeden başını kaldırdı, ayağa kalktı, ulu çınarın secdeden doğruluşu gibi... Uzun uzun Sarı Saltuk'a baktı.

"Kılıcı gördün mü? Ecdadım Kuçi Beyin, hazret-iOsman'ınhediye ettiğini söylediği kılıcı?"

Saltuk şaşırdı. Kılıçtan bahsetmeyi unutmuştu. Telaş içinde cevap verdi.

"Beyim. Gördüm. Elime aldım. Üzerindeki Kayı boyu damgasını doya doya öptüm. Gizlice alıp size getirmek gönlüme düştü. Sonra... Bunun Kayı boyuna yakışmayacağını... Kayı boyunayakışanın, bu kılıcı, diğer emanetlerle birlikte... Konstantiniyye'ye getirmek olduğunu düşündüm."

Ertuğrul Gazi, "Kılıcı gördün ha? Bu bir efsane değilmiş öyle mi? Çok sevindim. İyi düşünmüşsün. Bize yakışanı, onu diğer mukaddes emanetlerle birlikte Konstantiniyye'ye getirmektir" dedi.

Dedi, ama gönlüne bir ateş düştü. İbn-i Arabinin ölüm döşeğinde, kendisine söyledikleri aklına geldi.

"MoğollarınBağdat'ı yakıp yıktıkları zaman... Son oğlunun doğuşundan uzun seneler sonra... Bir oğlun olur, ismini koyarken acele etme, bekle... Bize bildirilen o ki müjdelenen devleti kuracak odur. Hazret-iOsman'ın, Kayı Boyu için dua ettiği söylenir... Atan Kuçi Bey tarafından kendisine Kayı damgalı kılıç hediye edildiğinde."

Evet... Bağdat, yakılıp yıkıldığı zaman bir oğlu olmuştu. Kayı damgalı kılıncın gerçekte var olduğunu haber almıştı. Öyleyse... Hazret-i Osman'ın söylediği rivayet edilenler de doğruydu. Kayı Boyu devlet kurarsa, bu devletle birlikte kendi şanının, isminin

Kıyamet'e kadar yaşaması için dua ettiği söylenmişti.

Onun ismi nasıl yaşardı? İsmini koymakta acele etmemesi söylenen oğluna "Osman" ismini koymakla. Allah, dedi. Edebiâli'ye döndü.

"Osman olacak... Oğlumun ismi Osman olacak... İnşâallah, onun ismi, hazret-i Osman'ın ismiyle Kıyamet'e kadar yaşayacak."

Gözyaşları içindeki Sarı Saltuk, Ertuğrul Gazi'nin eline sarıldı. "Müjdeler olsun Beyim" dedi. Şaşırdı.

"Ne müjdesi Saltuk"

"Beyim. İbn-i Arabi hazretlerininbir kitabı var. Senin soyundan gelenlerin kuracağı devleti anlatan... İsmi de Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyye... İbn-i Arabi hazretleri, bir evladına Osman ismi koyuncaya kadar Ertuğrul Beyin bu kitaptan haberi olmayacak, bu ismi koyduktan sonra açıklayabilirsiniz, demişti."

Ertuğrul Gazi, büyük bir coşkuyla Edebiâli'ye seslendi.

"Haydi, bre hocam! Ne beklersin? Oğlumu, Osman ismine, beni Osman'ın babası olma güzelliğine kavuştur. İkimizi de Osman ismiyle şereflendir."

Edebiâli, Ertuğrul Gazi ve Sarı Saltuk'a, sonra da kucağında isim bekleyen bebeğe baktı. Yaklaşık elli yıl önce... Yolları Buhara'da Arif-i Rivegeri hazretlerininhuzurunda kesişmişti. Şimdi ise Söğüt'te, isim için bekleyen bebeğin başındaydılar. Aynı gaye, aynı hedef için... Şükretti...

Önce sağ kulağına ezanı, sonra sol kulağına ikamet okudu ve seslendi.

"Yâ Osman! Yâ Osman! Yâ Osman!"

Etraflarındaki her şeyin yâ Osman diye hitap ettiğini, bu seslerin dalga dalga, yeryüzü ve gökyüzüne yayıldığını, her zerreye ulaştığını hissettiler.

Oku diyen Ertuğrul Gazi, okuyan Şeyh Edebiâli, işaret eden hazret-iOsman, İbn-i Arabi, Arif-i Rivegeri ve Mahmud

İncirfagnevi olursa... Arş'a, zamanı bir edip Kıyamet gününe de ulaşırdı.

Kara Osman'ım diye seviyordu. Kara; siyah, sağlam, dayanaklı, yiğit demekti. Kara; ermeydanı yeryüzünün, su dışındaki kısmına deniyordu. İnsanın doğduğu, yaşadığı, öldüğü ve bedeninin emanet edildiği mekandı... İnsanın yaratıldığı toprak karanın hayat kaynağı idi...

Ertuğrul Bey, bütün bu güzellikleri ve temsili, Kara Osman'da görüyordu, bu sebepten onu Kara Osman'ım diye seviyordu.

Karakaşlı, kara gözlü ve kara saçlı Osman... Babası Ertuğrul Gazi'nin "Kara Osman'ım, devletlü oğlum" diye sevdiği bebek... O... Günbegün büyüyordu... Ama nâmı... O, çok hızlı büyüyor, şehirler aşıyor, ülkelere, kıtalara ulaşıyordu. O'na Osman isminin verildiği Avrupa kıtasındaki Papaya anında bildirilmiş... Papa da kızgınlıktan külahını yere vurmuş... "Osman, on yaşına ulaşmamalı" demişti.

Evet... Osman'ın şanı çok hızlı yayılıyordu.

Buhara'da Mahmud İncirfagnevi, Anadolu'da Sarı Saltuk, Şeyh Edebiâli, Ahi Evran, Sadreddin-i Konevi, bunların talebeleri ve sözlerini dinleyenler, tüm Ahiler, baciyan... Aynı şeyi söylüyor, aynı şeyi anlatıyorlar, bütün Anadolu'yu Ertuğrul oğlu Kara Osman'a hazırlıyorlardı.

Anlatıyorlardı...

Ertuğrul Gazi ve nesli hakkında, İbn-i Arabi, Arif-i Rivegeri, Mahmud İncirfagnevi hazretlerinin ve Abdülaziz Müstevfi'nin müjdelerini... Onlar eliyle Konstantiniyye'nin feth edileceğini Anadolu merkezli cihan devleti kurulacağını, Anadolu'nun Son Kale kılınacağını... Bu Kalenin, Kıyamet'e kadar doğru itikadın, adaletin, hakkın, mazlumların sığınağı olarak devam edeceğini...

Hazret-iOsman'ın kılıcındaki Kayı boyu damgasını, hazret-iOsman'ın Kayı boyu için duasını...

İbn-i Arabi'nin Osmanlı Devletini müjdeleyen Şeceret-ün-

Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyye kitabındaki müjdeleri... Bu kitabın Osman doğmazdan yirmi sene önce yazıldığını...

Mahmud İncirfagnevi hazretlerininokunun Söğüt'e düşmesini ve burada yeşermesini...

Maide sûresi 54'üncü ayetinin Türkleri, Enbiya sûresi105. âyet-i kerimesinin ise Ertuğrul Gazi neslini, onlar tarafından kurulacak cihan devletini işaret ettiğini...

Türkmen obaları arasında durmadan, anlatıyorlar, destanlara destan, efsanelere efsane, rüyalara rüyalar katıyorlardı.

Ertuğrul Gazi üç alpine, nöbetleşerek, gece gündüz Osman'ın takip vazifesini vermiş. "Mutlaka ve mutlaka üçünüzden birini gözü, Osman'ın üzerinde olacak. Papalığın evladıma zarar vermesinde korkarım" demişti.

Doğumundan hemen sonra isim koyması için onu Şeyh Edebiâli'nin eline vermiş... Osman diye seslenildikten, yedi kat gök dinledikten sonra... "Hocam... Evladım size teslim... Onun ve neslinden gelenlerin müjdelenen işleri yapması için... Ne gerekirse söyleyeceksin... Biz de yerine getireceğiz. Kara Osman'ım, Altın Yayı, İbn-i Arabi hazretlerininTahta Kılıncını, çoban ve kulcağız yazan yüzüğü iyi bellesin" diye arz etmişti.

Osman, günbegün büyüyor, şöhreti, namı ise Altın Yay ile fırlatılan Gümüş Oklar gibi uçuyordu.

Kayı boyu da uçmuştu. Yıllarca süren yedibinkilometrelik hicret... Söğüt'te, nice hicretlere başlangıç olmak üzere son bulmuş. Ulu çınarın tohumu bu bereketli toprağa atılmıştı.

Evet... Kayı Beyi Ertuğrul Gazi'in nice yıllar sonra, Osman ismini verdiği bir oğlu olmuştu.

Bağdat'ın Moğollar tarafından alındığı, sekizyüzbin Müslümanın katledildiği... Seyyid Şeyh Kâsım Bağdâdî'nin emir ve izinle hicret yoluna düştüğü... Anadolu Selçuklu Devletinin Moğolların elinde oyuncak olduğu... Ahmet Yesevi hazretlerininhalifesi HakimAta'nın halifesi Zengi Ata'nın vefat

ettiği... Mevlana hazretlerinin Mesnevi'yi yazmaya başladığı yılda... Öyle Mesnevi ki... Her beyti, Anadolu'da Moğol baskısıyla bunalan Oğuz Türküne dayanma, mücadele, daha büyük hedeflere yürüme, başa gelenlerin arkasındaki esrarı, yüce Mevla'nın hikmetini anlama gücü veriyordu.

Türkistan'da başlayıp Amuderya geçilerek geri dönülmez olan hicret... Merv, Ahlat, Erzincan ve Halep yolunu takip etmiş... Osman ismi verilen çocuğun dünyaya gözlerini açması, doğum sonrası ilk ağlaması, narasıyla Yeryüzünü şenlendirmesiyle son bulmuştu. Üç kıtaya uzanacak hicretleri başlatması ümidiyle...

Rivayet edildi ki... Zamanı bilenler, zamanın sahipleri haberi verdiler. Gönlü ebedi güzelliklere açık olanlar... Yedibin kilometre sonra son bulan hicretin, Osman'ın ağlamasının, nice bin güzelliğin, yeni hicretlerin, insanlığın gülmesine sebep olacak yeni doğumların habercisi olduğunu söylediler.

Kara Osman'ın ilk narasıyla yedi kat göğü titrettiği anda... Mesnevi'yi, bişnev (dinle) diye başladı yazmaya... Kimden? Tabii kineyden? İnsan-ı kâmilden, kendindensöylemeyenden... Nakledenden... Gelen nefesi, sözü aynen iletenden...

Hocası Şemseddin'in hasretiyle kavrulan, Moğol zulmüyle inleyen Türkmenlerle kahrolan Mevlana... "Dinle! Farkında ol!Yeni doğan bebeğin ağlaması ne söyler? Bebek niçin ağlar? İmtihan meydanı yeryüzüne geldiği için mi? İmtihanı kazanamamak korkusundan mı? Bunu düşün ve ibret al? En kıymetli sermayen ömrünün bir nefesini dahi Hakk'ın rızası dışında geçirmemeye gayret et. Bu çetin yolda... Sonu ebedi saadet veya felaket olan imtihanı kazanman için bu satırları yazıyorum. Dikkatle oku!" dedi.

Başlangıcı 18 beyit yazdı. Onsekizbin âleme işaret ederek. Bu beyitlerde... Neleri anlattı? Bişnev'in be harfiyle... Besmeleye, yaratılışın, hakikat-i Muhammediyye ile başladığına işaret etti.

"Kâmil insan, mutlak anlamda birdir, o da Muhammed aleyhisselamdır. Diğer peygamberler ve veliler... Dereceleri ne olursa olsun, ondan aldıkları ölçüde insan-ı kâmildir. Ney, insan-ı kâmildir, mutlak hakikati söyler" buyurdu.

Kara Osman'ın bebek ağlamasıyla naralandığını, var oluş sebebini bildirdiği, Mevlana'nın Mesnevisini yazmaya başlayıp "Dinle neyden" dediği, Hacı Seyyid Kasım ve sevenlerinin Anadolu üzerinde yürüdüğü günlerde...

1258 Bağdat seferinden sonra Hülagu, Anadolu'daki Moğol kuvvetlerinin başı Baycu'yu öldürttü... Yerine Alıncak Noyan'ı getirdi. Baycu öldü, ama oğulları ve onun izinde Moğollar Anadolu'da kalmaya devam ettiler.

Baycu döneminden itibaren... Moğol askerlerinin aileleriyle birlikte Anadolu'ya gelip burada yerleşmeleri, huzuru kaçırdı. Doğu, Güneydoğu ve Orta Anadolu'nun doğu bölgelerindeki Türkmenler tedirgin oldu. Bir kısmı kuzeyde ve güneyde dağlık bölgelere çekildi, asıl önemli kısmı ise Bizans sınırlarına doğru göç etti.

Türkmenler, çoğunlukla Batıya doğru giderken ve bu gidiş Bizans sınırındaki Türkmen nüfusunu kuvvetlendirirken...

Hülagu katliamından kaçan Abbasiler, seyyidler, eshab-ı kirâm torunları da Batıya göç ediyorlar, Güneydoğu Anadolu'ya yerleşiyorlardı.

Yeni vatan, Kıyamet'e kadar Türk yurdu kalacak vatan diye Anadolu'ya gelen Oğuz boyları, Türkmenler... Ümitsizdi, kendilerini çaresiz hissediyorlardı Moğol karşısında... Anadolu istila edilmiş, Selçuklu Devleti Moğolun elinde oyuncakolmuştu.

Ne yapacaklarını, nasıl hareket edeceklerini bilemiyorlardı. Silahla mücadele mi etsinler, yoksa Konya'da olduğu gibi bütün mal varlıklarınıverip boyun mu eğsinlerdi?

Konya'da... Mevlana hazretleri araya girmiş, şehir talan edilmekten, insanlar öldürülmekten kurtulmuş... Ancak bütün mal varlıkları, zulme, düşmana, haksızlığa dur deyiş halleri gitmiş, boyunları tam manasıyla bükülmüştü. Utancından kimse kimsenin yüzüne bakamıyordu. "Keşke şehit olsaydık da bu halleri görmeseydik" diyorlar. Moğol ile savaşmaya mani oldu diyerek Mevlana hazretlerine kızıyorlardı.

Sonra Bağdat'ın halini düşünüyorlar, biraz olsun teselli buluyorlar. "Bağdat'ta olduğu gibi yüzbinlercekişi öldürülse, namuslar kirletilse, şehir yerle bir edilse daha mı iyi olacaktı?" diye sual edip, Mevlana Celaleddin Rumi hazretlerine hak veriyorlardı.

Veriyorlardı ama... Yine de Moğol karşısında boynu bükük kalmayı, onların hakaretlerini bir türlü kabullenemiyor, kılıca sarılmamak için kendilerini zor tutuyorlardı. Tutamayanlar ise katlediliyordu. Bu durumu görenler, kahroluyor, çare, çare diye feryat ediyorlardı.

Mevlana, Sadreddin-i Konevi, Ahi Evran, ahiler, Sarı Saltuk, Edebiali, diğer gönül sultanları ve âlimler... Könül ve Kalem... Türkmenlerin, kılıç ehli kimselerin arasına karışmışlar... Anlatmaya çalışıyorlardı...

Moğol belasının niçin geldiğini, nasıl gideceğini... Hazret-i Osman'ın Kayı damgalı kılıcını... Ertuğrul Bey ve nesli için verilen müjdeleri... Kara Osman'ı... Onların eliyle Konstantiniyye'nin fethedileceğini, Anadolu'nun Son Kale kılınacağını... Yeryüzünün bir imtihan meydanı olduğunu... Herkesin bulunduğu zaman ve mekanda, sahip olduğu nimetlerle imtihan edileceğini... Asıl hedefin; son nefeste iman ile gitmek olduğunu...

"Ummâlüküm a'mâlüküm (Amelleriniz, işleriniz; âmilleriniz, âmirlerinizdir)" hadis-i şerifini açıklıyorlar. "Başımıza bu gelenlerin hepsi amellerimiz, kötü işlerimiz sebebiyledir. Allahü teâlâ kuluna zulmetmez. Bu zulmü haketmeyenler varsa, onların ahirette dereceleri yüksek olacak, Allahü teâlânın ihsanına kavuşacaklardır. Başımızdaki idarecilerimizin düzelmesi,Moğol'un defolup gitmesi için bizim kendimizi düzeltmemiz gereklidir. Başa gelen her şey Allahü teâlânın takdiri, yaratmasıyladır. Geleni gönderilen bilelim.

İslamiyet'i öyle yaşayalım ki... Bizi öldürmeye gelen bizde dirilsin. Moğol İmparatorluğu'ndan ayrılan Altınorda ve Çağatay devletlerinde başta prensler olmak üzere çok sayıda Moğol müslüman oldu. Altınorda devleti artık İslamiyet'i savunan Müslüman bir devlettir. Aynı şey İlhanlılarda ve Anadolu'da da

niçin olmasın." diyorlardı.

Nasreddin Hoca da bu zor zamanda çok anlamlı vazife yerine getiriyor... Söz ve hareketleriyle... Türkmen milletine tebessüm ettiriyor, güldürüyor... Moğollara ve diğer zorluklara karşı dayanma gücü veriyor. Nasreddin Hoca'nın fıkraları dilden dile gönülden gönüle söyleniyordu.

"Kazanın doğurduğuna inandın, öldüğüne niçin inanmazsın" fıkrası, hayat gerçeğini, hayatın acı ve sevinçle içiçe olduğunu... Katırının uçurumdan düşmesini anlatan "Uçmayı becerdin ama konmayı beceremedin" fıkrası, hayal ile gerçeğin çok farklılık gösterdiğini... "Parayı veren düdüğü çalar" fıkrası, her şeyin bir bedeli olduğunu... Daha nice fıkra da Ermeydanı Yeryüzünün bir imtihan meydanı olduğunu gülümseterek anlatıyor, Türkmenlere zorluklara dayanma gücü, hayat gerçeğini anlama imkânı veriyordu.

Bütün bu anlatılanlar ve yaşananlar... Anadolu'da bir ümit ışığının yanmasına sebep olmuş... Gün geçtikçe bu ışık kuvvetleniyordu. Bu ışık; Batı'yı, Bizans sınırını mesken tutmuş Kayı Boyu, Ertuğrul Gazi ve onu takip edeceği söylenen Kara Osman'dı... Kara Osman büyüdükçe, ümit de büyüyordu.

* * *

Sene 1260 idi... Kara Osman, iki yaşındaydı... Ama öğrenmede, kuvvette dört yaşında gösteriyordu... Her haliyle... Yapılacak çok işim var, bir an önce büyümeliyim diyordu. Namını aldığı kara ile, toprak parçası ile çok içli dışlıydı. O üzerinde yürüdükçe yeryüzü ferahlıyor, binbir renkli çiçekler açıyordu.

Kara Osman yürüyor, iki yıl önce Bağdat'tan ayrılan Seyyid Kasım da ona doğru yürüyordu. İki yıl Musul'da ikamet ettikten sonra... Artık ona Kasım-ı Bağdadi diyorlardı.

Musul'da, Yunus aleyhisselam yadigarı bu diyarda... Geçen iki sene içinde irşat ile meşgul olmuş. Burada, tarikat sevgisi öyle artmıştı ki bindokuzyüz kişi günahlarından tövbe edip kulluk mertebesine kavuşmak için çalışmaya başlamışlardı. Üçyüzühalife

ve mürşit olmuşlar, bunun alameti olarak kendilerine hırka ve mi'zer ihsan eylemiş. Hidayet ve tövbeyi isteyenleri irşatta bulunmalarına ve Kadiri tarikatını öğretmelerine izin vermiş. Gönüllerinin ve yönlerinin Anadolu'ya dönük olmasını, buradaki gelişmelerden gafil olmamalarını, ehil olan kılıç, kalem ve könül sahiplerini bu diyara göndermelerini istemişti.

Kasım-ı Bağdadi hazretleriningönlünden bir an olsun düşmüyordu. "Öğrenmek istiyorum, kavuşmak istiyorum" feryatları... Tıpkı rüyasında gördüğü, Mahmud İncirfagnevi hazretlerininsöylediği gibi... Bütün gayreti bu feryatlara cevap verebilmek içindi... Talebeleri okutuyor... Kendisinden sonra bu feryatlara cevap verebilecek halifeler yetiştiriyor... Bunların yetişeceği mekanlar hazırlıyordu.

Abid Paşa, Kasım-ı Bağdadi hazretlerininmüritler için bir tekke, inşa etmişti. Musullu Şeyh Muhammed Alevî Hüseynî'ye icazet ve hil'at vermiş. Tekke ve müritlerinişlerini ona bırakmıştı.

Kasım-ı Bağdadi hazretleriyine yürüyordu. Onayürü demişlerdi. Anadolu'nun Kıyamet'e kadar Son Kale kalması, bu diyarda kavuşmak istiyorum feryatlarına cevap verilmesi için... Bağdat'tan beri onunla birlikte olanlar Mardin'e doğru yola çıktı. Gözde müritlerinden Musullu Ebûbekir bin Ali Kuleyvi Hasanî de onlarla birlikteydi.

Yolda eşkiyaların peşlerinde olduğunu gördüler. Kafiledeki kadın ve çocuklar ağlaşmaya başladılar. Çünkü bunlar... Kadın ve çocukları esir alıp erkekleri öldürüyor, bütün malları yağmalıyorlardı.

Kasım-ı Bağdadi hazretlerine koşup "medet" dediler. Üzüldü, utandı. Ceddi Abdülkâdir Geylani hazretlerini hatırladı. "Yâ Gavs-ül-azam Şeyh Abdülkâdir! Önümdeki bu engelleri def et!" diye imdat diledi.

Ceddi, böyle söylemesini emretmiş, "İmdat dilediğinde yıldırım hızıyla orada hazır olacağım. ÂlemlerinRabbi olan Allah'ın izniyle engelleri def edip müşkilleri çözeceğim" buyurmuştu.

"Engelleri def et" dediği anda Abdülkâdir Geylani hazretlerini

eşkiyaların arasında hazır gördü. “Ey oğlum ne istersin?” dedi. Bağdadi, “Ey efendim. İstediğini isterim” cevabını verdi. İmdada yetişen ellerini vurdu, eşkiyalar toz haline geldi. Kuzey rüzgârına yakalanmış gibi dağıldı.

Kafiledeki herkes, ona koştu "Allahü teâlâ razı olsun" diyerek... İmdada gelen ceddini, ondan başka gören olmamıştı. "Onları yok eden ben değil, ceddim Abdülkâdir Geylani hazretleri" dedi, ama herkes tevazusundan böyle söylüyor diye düşündü.

Mardin’e doğru giderken... Sağ tarafında kalan dağlara, Türklerin Anadolu dedikleri topraklara bakıyordu... Anlatılmaz şekilde o tarafa çekildiğini hissediyor. O çekilmeyle birlikte... Rüyada söylenenler, mektupta yazılanlar zihninde tekrarlanıp duruyordu. Gönlünden bir ses ise hiç eksik olmuyordu. O ses, "Öğrenmek istiyorum, kavuşmak istiyorum" diyordu. "Anadolu'nun Son Kale olması ve Kıyamet’ekadar Son Kale kalması için... Sana ve neslinden gelenlere büyük görev düşüyor. Öncelikli işin... Anadolu'yu güney ve doğudaki mübarek beldelere, kaynaklara bağlayan diyarlarda... Könül ve Kalem ehillerini çoğaltmak... İrtibatı sağlamaktır" denilmişti.

Mardin'e ulaştılar. Şöhretleri, yolda karşılaştıklarının haberi, onlardan çok önce buraya gelmişti. Burada iki ay kaldılar. Buranın halkından üçyüz kişi elinde tövbe etti. Niyetlerini halis edip isyanlardan arındılar. İyiliği emredip kötülükten sakınmaya yöneldiler. Onlardan bir kısmını diğer insanları yetiştirmek, öğrenmek, kavuşmak istiyorum diyenlerin imdadına koşmak üzere vazifelendirdi.

Mardinliler “kal” diyeçok ısrar ettiler. Ama o beraberindekilerle birlikte Amid'e(352) doğru yola çıktı. Çünkü onun vazifesi yürümek ve yürüdüğü yerlerde könül ve kalem erbabı yetiştirmekti. Yetişenler ve onları takip edenler... Kıyamet'e kadar... Allahü teâlânın Şura sûresi 13. ayet-i kerimesindeki; (Allahü teâlâ, kullarından dilediğini, kendisine seçer. Başkasından yüz çevirip yalnız onu isteyenlere, kendine kavuşturan yolu gösterir) vaadinin yerine getirilmesine vesile olacaklardı.

Peygamberler ve sahabe-i kiram diyarı Amid'e varmalarına üç saatlik mesafe kala... Gördükleriyle şaşırdılar. Yüzlerce atlı onlara doğru geliyordu. Endişelendiler... Yine bir baskınla mı karşı karşıya idiler? Yoksa nice yolları kesen Moğollar mı geliyordu? Yaklaştıklarında gelenlerin silahlı olmadığını görünce sevindiler. Amid'in önde gelenleri, kendilerini karşılamaya çıkmış... Ne zaman, kimden haber almışlardı, geleceklerini...

Gelenler arasında... Amid Beyi Mustafa Paşa'nın yardımcısı Hüseyin Baba, Müslümanlardan başka diğer dinlerden de çok sayıda kişi vardı. Amid sur kapılarından Mardin Kapı önüne geldiklerinde... Kapının sağ tarafında, kubbeli bir yapı dikkatini çekti... Hava sıcak olmasına rağmen, bacası tütüyordu. Kasım-ı Bağdadi, merak etti.

"Beyim. Merakımızı hoş görün, bu bina ne işe yarar?"

Hüseyin Baba, utandı, boyun büktü.

"Efendim, hamamdır."

Şaşırdı.

"Beyim... Sur dışında... Hamamın ne işi var?"

"Şey... Efendim... Yalnızca burada değil... Surların; Urfakapı, Dağkapı,Tekkapı ve Çiftkapı isimli girişlerinde de hamam vardır."

Şaşkınlığı iyice arttı. Aklına gelenle gülümsedi.

"Beyim. Şehrinizin geçim kaynağı hamamlar mıdır? Gelen misafirlerden hamam parası almadan şehre sokmazsınız. Böylece hem para kazanır hem de yolcuların ter kokusundan, kirinden şehrinizi korumuş olursunuz. Öyle mi?"

Hüseyin Baba, iyice kızardı.

"Hayır beyim. Estağfirullah... Öyle değil."

Hüseyin Baba'nın hali karşısında Kasım-ı Bağdadi'nin merakı iyice arttı ve hafifçe güldü.

"O zaman bu hamamlar ne içindir? Söyle de meraktan kurtulalım!"

Hüseyin Baba'nın boynu iyice büküldü. Ağzından duyulur

duyulmaz sözler döküldü, hayat damlaları gibi...

"Efendim... Şehrin fethi sırasında şehit olan 27 Sahabe, 100 yıl önce inşa edilen hazret-i Süleyman Camii altında yan yana yatıyor. Bunlardan sonra çeşitli tarihlerde gelen sahabenin mekanı, yine Amid'de farklı yerde bulunur. Şehrimizde 541 sahabenin mezarı olduğu söylenir. 27 Mayıs 639'da Amid fethedildiği zaman... İslam ordusunun komutanı Halid bin Velid'in oğlu hazret-i Süleyman'ın da aralarında bulunduğu 27 sahabe şehit olmuş.

Şehrimiz ve çevresinde altı Peygamber kabri de bulunur. Bunların; Nebi Zülkifl, Nebi Elyesa, Nebi Harun-ı Asafi, Nebi Hallak, Nebi Harut, Nebi Enuş bin Şitaleyhimüsselam oldukları belirtilmektedir. Ayrıca Nebi İlyas, Nebi Yunus ve Nebi Zülkifl'ın makamları yani bir süre ikamet ettikleri yerler bulunmaktadır.

Bu sebeple... Şehrimiz, bağrında sakladığı sahabe sayısı bakımından... Medine ve Mekke şehirlerinden sonra en mübarek şehir sayılır. Sahabelere saygı için bu topraklara abdestsiz kimse ayak basmaz...

Bunun için... Dışarıdan gelen bir misafir... Şehre girmezden önce sur boyundaki hamamlarda, gusül ve abdest alır, şehre öyle girer."

Anlatılanlar karşısında... Kasım-ı Bağdadi hazretlerininaklı başından gider gibi oldu. Kendisinin kalem ve könül erbabı yetiştirmek için... Niçin Anadolu'nun güneyinde ve güneydoğusunda görevlendirildiğini anladı. Görevleri, bu bölgede kalem ve könül ehli kişilerle bir sur meydana getirmek... Bu surdan içeri bozuk itikatlı kimseleri salmamaktı... Çünkü Anadolu'ya bozuk itikat ancak buralardan girebilirdi... Anadolu, Son Kale ancak böyle olur, Kıyamet'ekadar Son Kale olarak böyle kalırdı. Gönlüne doğdu ki... Neslinden gelenler Kıyamet'e kadar bu bölgede bu vazifeyi yapmaya devam edeceklerdi.

Hayranlıkla gül tomurcuğuna dönmüş bir yüzle Hüseyin Babaya döndü.

"Anladım ki... Şehriniz, gönül Sultanları açısından Bağdat'ı

geçmiş... Tabii ki böyle bir diyara gusül abdesti almadan girilmez."

Hüseyin Baba, telaşla konuştu.

"Efendim. Sizden böyle bir şey isteyemeyiz... Sual ettiğiniz için anlattım."

"Asıl bizim gusül abdestiyle girmemiz lazım."

Hüseyin Baba, Kasım-ı Bağdadi hazretlerininbu sözle ne demek istediğini anlamadı. Onun ve beraberindekilerin gusül abdesti almalarına mani olamadı...

Gusül abdesti alındıktan sonra... At sırtında değil, yürüyerek şehre girdiler... Dillerinde ve gönüllerinde tekbirlerle, salevatlarla...

Ulu Cami'ye doğru yürüdüler. O Ulu Cami ki... Şehir İslam askeri tarafından fethedildiğinde... Martoma Kilisesi'nin camiye çevrilmesiyle ezan sesine kavuşmuş... Daha sonra yapılan nice ilavelerle... Şam'daki Emevi Camisi'ne benzemişti.

Ulu Cami, İslam'ın beşinci Harem-i şerifi kabul edilmiş. Birincisi Kabe, ikincisi Ravza-i Mutahhara, üçüncüsü Mescid-i Aksa, dördüncüsü ise Şam'da Emevi Camisiydi.

Ulu Cami'nin bulunduğu meydana geldiklerinde... Meydanın ve çevresinin tamamen dolmuş olduğunu gördüler. Herkes, hoş geldin ya Şeyh Kasım, diyordu. İnsanlar grup grup gelip duasını aldılar.Sonra Bağdadi hazretlerini ve yakınlarını arabalara bindirip kalacağı yere götürdüler. Burası Ulu Cami'ye çok yakın olan Hüseyin Baba'nın eviydi.

Eve yerleştikten çok kısa bir müddet sonraydı... Hüseyin Baba telaşla geldi. "Efendim... Emirimiz Mustafa Paşa'nın hanımı hastalandı. Elma, der, başka bir şey demez. Ne yapacağımızı şaşırdık. Mevsimi değildir. Yazın başlangıcındayız. Çare sizde..."

Kasım-ı Bağdadi hazretleriningönlü pırpırlandı... Bu istekte imtihan kokusu duyar gibi oldu. Ama hemen tövbelere durdu, su-i zana düştüm korkusuyla... Müslüman müslümanı kerametle imtihan eder miydi? Dinde ölçü takva idi, keramet değildi.

"Büyüklerimize halimizi bir arz edelim. İkindi namazından sonra bir gelin. İnşâallah çare bulunmasına vesile buluruz" dedi. Hüseyin Baba, dua ederek ayrıldı, ancak, büyüklerimize halimizi arz edelim sözünü anlayamadı.

Bağdadi hazretlerinin gönlü daraldı. Kendisini yalnız bırakmalarını söyledi. Sıkıntıyla gözlerini yumdu. Yummasıyla birlikte evliyalar kutbuAbdülkâdirGeylani'yi "kuddise sirruh" içi elma dolu bir sepetle yanında gördü. "Ey Oğlum Hâcı Kâsım! Bu sepeti al. Diyar-ı bekirlilerin sana hüsn-i zan beslemeleri için... Seni, mürşidini ve ecdadını tasdik etmeleri için al. Onlara ver" dedi. Kayboldu... Gözlerini açmaya çekiniyordu... Açtı, yanında elma sepetini gördü... İnanılmazdı... Her elma, kızıl rengin ayrı bir tonundaydı... Gökkuşağı gibi... Diyar-ı bekirliler demişti... Bulunduğu şehrin ismi Amid idi... "Seni, mürşidini ve ecdadını tasdik etmeleri için al" sözüyle ne demek istemişti? Belli ki... Gördüğü rüya ve mektupla ilgiliydi... Anadolu'nun Son Kale, güney ve güneydoğunun da sapık itikat, bidat fırkalara karşı sur olmasıyla ilgili...

İkindi sonrası... Geldiler... Gelen yalnızca Hüseyin Baba değildi. Sayıları yirmiden fazla gözüküyordu... Sepet içindeki anlatılmaz güzellikteki kızıl elmaları gördüler. Görmeleriyle birlikte de... "Affet bizi şeyhim" diyerek elini öpmek için üşüştüler, kimisi de kendisini ayaklarına attı. Ne yapsın, nasıl hareket etsin bilemedi. Şaşırdı kaldı. Kerametle imtihan edildiğini anlamakla yüreği yandı. Abdülkâdir Geylani hazretlerinin"Seni, mürşidini ve ecdadını tasdik etmeleri için" sözünün bir yüzünü daha anladı.

Kızmak istedi, kızamadı... "Bu elmaları ve bu elmalarla birlikte bana bakışları değişenleri... Elmaları getiren yüzü suyu hürmetine... Anadolu'nun Son Kale olmasına, Kıyamet'ekadar bu şekilde kalmasına, kavuşmak istiyorum diyenlerin kavuşmasına vesile kıl" diye dua etti.

Binbir güçlükle ellerinden kurtuldu. Talebeliğe kabul etmesini istediler. Önce tövbe, dedi. Tövbe ettiler. Boyun bükerek beklediler, haklarından verilecek kararı... Tövbe edene ne denirdi ki... Elmalara

baktı, elmaları gönderenin sözü aklına geldi. Bakışları bekleyenlere gitti. Elmalarla onlar arasında gitti, geldi. Sepetten bir elma çıkardı. Alanın kızılelmaya kavuşması ve vesile olması duasıyla... En yakınındakine verdi... Sonra ya yetmezse diye endişelendi. "Kısmet, nasip, hayırlısı..." dedi vermeye devam etti. Verdi, dua etti... Verdi, dua etti. Sepete baktı, elma kalmamıştı... Yüreği cız etti. Mahcubiyet içinde, kaç kişi bekliyor diye baktı. Gördüklerinin hepsinin elinde elma vardı. Sual eden gözlerle Hüseyin Baba'ya döndü. Hüseyin Baba, mahcubiyet içinde başınıeğdi.

"Şeyhim. Yirmidörtkişiydik. Elhamdülillah. Hepimiz kızılelmaya kavuştuk. Diyar-ı bekirliler olarak... Her emrinizi yapmaya hazırız."

Diyar-ı bekir sözü dikkatini çekti, Geylani hazretleride aynı sözü söylemişti.

"Diyar-ı Bekir mi? Bu şehrin ismi Amid değil mi?"

"Efendim. Amid ismi... Şehrin İslam öncesi ismidir. Şehrin fethinden sonra Rebîa Araplarının iki büyük kabilesinden biri olan Bekir bin Vâil kabilesi... Bu şehrin etrafındaki topraklara yerleşmiş... Buraları Diyar-ı Bekir diye anılmaya başlamış... Biz de Amid ismine bir türlü ısınamadığımızdan... Bu şehre Diyar-ı bekir deriz."

Kasım-ı Bağdadi hazretlerininyüzü ay gibi aydınlandı.

"Öyle mi? Bu ismi ben de sevdim. Hazret-i Ebu Bekr radıyallahü anh'ı hatırlatır. Onu hatırlatan iyidir, güzeldir. Onu hatırlamak, Allahü teâlânın en büyük ihsanı, iki cihan saadetine kavuşmanın nişanıdır."

Hüseyin Baba, mahcubiyet içinde ellerindeki kızılelmalara bakanları işaret etti.

"Efendim. Bu kardeşlerimiz... Hediye için niçin kızılelma verildi, merak ederler. (Özel bir anlamı var mı? Varsa bilelim de ona göre hareket edelim) derler."

Hafifçe güldü.

"Var tabii... Ben de yakından öğrendim... Nübüvvet Yolu Temsilcisi Mahmud İncirfagnevi hazretlerinin mektubundan... Kızılelma, Oğuz Türkünün hedefini, hakiki imana kavuşmayı,

şehitliği gösterirmiş.

Size nasip olmasına gelince... Sizin ve neslinizden gelenlerin... Oğuz Türkünün Anadolu'yu Son Kale eylemesine, Konstantiniyye'yifethine yardımcı olacağınızı gösterir."

Diyar-ı bekirliler bu müjdeye çok sevindiler. Elma kerameti şehri her yanında duyuldu. On gün içinde... Tövbe edip Bağdadi hazretlerine talebe olanların sayısı bini buldu. Günden güne Kadiri tarikatına rağbet arttı. Diyar-ı bekir'in, bidat fırkalar ile Anadolu arasında sur için çok önemli adımlar atılmış oldu.

Müritlerin çoğaldığını gören Mustafa Paşa, harekete geçti. Müritler için bir tekke, ilim talebeleri içinse bir medrese yapmaya başladı. Bu ikisi ve buralarda kalanlar için nice varlıklarını vakfetti.

Moğollar sebebiyle ata yurdu terk etmek zorunda kalan ŞeyhKasım-ı Bağdadi hazretlerinin... Amid'i, Diyar-ı Bekir, Anadolu'nun güney kalesi eylemek için gayret ettiği günlerdeydi...

Cengiz Han'ın torunu Hülagu kumandasındaki Moğol orduları Bağdat'ı işgal edip Abbâsî halifeliğine son verdikten sonra... Suriye'ye yönelmiş ve Dımaşk'ı da(353) zaptetmişlerdi. İslam âlemi dehşet içindeydi... Sırada Mekke-Medine mi var diye...

Eyyubiler'in Halep ve Dımaşk hükümdarı Kahire'deki Memlük hükümdarından acil yardım istemişti. O sırada Memlük tahtında bulunan Melik-ül-Mansur Ali, Moğol kuvvetlerine karşı koyacak yapıda değildi. Emir Kutuz, ulemânın ve bazı kumandanların da desteğiyle onu devirdi. Melik-ül-Muzaffer (daima zafer kazan sultan) ünvânıyla 1259'da tahta çıktı.

Tahta çıktığından az bir zaman sonraydı... Bağdadi hazretlerinin yirmidört kızılelmayı dağıttığı zaman... Hülagu'dan Kutuz'a elçi geldi. "Karşı koymadan Kahire'yi teslim et. Etmezsen... Önce Kudüs'ü, sonra Kahire'yi, sonra da Mekke-Medine'yi öyle bir yerle bir ederim ki... Bağdat'ta yapılanları ararsınız" şeklindeki tehdidini küstahça, gülerek ilettiler.

Kutuz danışmanlarını topladı. Aralarında Sarı Saltuk da vardı. İbn-i Arabihazretlerinin Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyyekitabına göre hareket ediyor. Kimi kuzeye kimi güneye gidiyor. Ertuğrul Gazi oğlu Osman'nın kuracağı devlet ve bu devletin Kıyamet'e kadar devam edeceği müjdelenen tesiriyle ilgili çalışmalar yapıyordu. Ona verilen kitapta... Gelecekle ilgili keşifle verilen bilgiler vardı.

Kutuz, "Saltuk Beyim. Sen, Moğolları Konya'da ve Bağdat'da gördün... Her iki kuşatmayı yaşadın. Bu konuda ne dersin?" diyerek son sözü Sarı Saltuk'a verdi.

Altmış yaşına ulaşmıştı. Neler yaşamıştı neler... Anadolu'yu

merkez alarak...Üç kıtada koşturup durmuştu... Bazen at sırtında bazen yaya bazen de gönül atıyla... Kırım'daderken, Bağdat'ta görülmüş, Bağdat'ta derken Söğüt'te ortaya çıkmıştı... Öyle esrarlı bir kişiydi. Yaşadıklarını, kitapta yazanları dikkate alarak konuştu.

"Sultanım. Konya'da yapılması gereken yapıldı. Moğollara karşı koyacak emir ve asker yoktu. Bağdat'da yapılması gereken yapılmadı. Sebeplere yapışılmadı. Önce anlaşma kabul edilmedi. Savaş için gereken de yapılmadı. Moğolun gazabı üzerlerine çekildi.

Şimdiki duruma gelince... Allahü teâlâKur'ân-ı kerimde, (Allahü teâlâ size yardım ederse kimse size galip gelemez) buyurmaktadır. Mesele, Allahü teâlânın razı olduğu sebeplere sarılıp O'nun yardımına kavuşmaktır. Talut ile Calut arasındaki harpte yaşananlar Kur'ân-ı kerimde anlatılmaktadır. Davud aleyhisselamın attığı bir taş zaferi getirdi. Çünkü Allahü teâlâ onlarla beraberdi. Mute'de, 3 bin kişi o zaman dünyanın en iyi askeri olan yüzbinkişiye galip geldi. Sebeplere sarılıp, Allahü teâlâya tevekkül edip düşmana karşı çıkalım. Bunu yapmazsak, sıra Kâbe'ye gelecek."

Sarı Saltuk'un konuşması çok etkili oldu. Allahü teâlânın emrettiği şekilde sebeplere sarılmak için çeşitli ihtimaller üzerinde duruldu. Savaşa karar verildi, Moğol elçileri de öldürüldü.

Kutuz müslümanları Moğollar'a karşı cihada davet etti. Kumandanlarından Baybars'ı öncü birliğinin başında 26 Temmuz 1260'da Gazze'ye sevketti. O Baybars ki Kıpçak bozkırlarının çocuğuydu... Kölelikten kumandalığa yükselmiş, devletin Eyyubilerden Memlüklülere geçmesinde çok etkili olmuştu. Bu seferde öz ağabeyi gibi sevdiği Sarı Saltuk da yanındaydı. Saltuk, ondan 23 yaş büyüktü.

Gazze'deki Moğol kuvvetleri kumandanı Baydarâ durumu o sırada Baalbek'te olan başkumandan Ketboğa Noyan'a bildirdi. Ketboğa ona şehri savunmasını ve kendisi yetişinceye kadar direnmesini emretti.

Ketboğa Dımaşk'ta patlak veren bir isyan yüzünden geç kalınca Baybars Moğollar'ı mağlûp ederek oradan uzaklaştırdı. Hülagu,

Moğol büyük hanı Mengü Kaan'ın ölümü münasebetiyle Karakurum'a gittiği için Suriye'deki ordularının başında Ketboğa'yı bırakmıştı.

14 Ağustos'ta... Sultan Kutuz da Kahire'den Gazze'ye hareket etti. Moğollar'la karşılaşmaktan korkan bazı emirler geri dönmek istedi. Kızmadı. Anlattı, niçin gitmek gerektiğini... "Biz düşersek Kudüs, Mekke-Medine düşer. Oralar düşerse biz nasıl yaşarız" dedi. Yıllardır beytülmalın ekmeğini yiyenlerin, Allah yolunda cihaddan geri kalmalarının büyük bir vebal olduğunu söyledi.

Sultan Kutuz Gazze'ye varınca Akkâ'daki Haçlı kontlarından geçiş izni istedi. Anlaştıktan sonra Akkâ'ya hareket etti. Sayda'nın Moğollar tarafından yağmalanmasına kızan Haçlılar, yardıma hazır olduklarını bildirdiler. Sultan asker istemedi, tarafsız kalmalarını ve müslümanları arkadan vurmamalarını istedi. Sahil yolunu takip ederek emniyet içinde Aynicâlût'a ulaştı.

Kutuz'un Aynicâlût'a geldiğini duyan Ketboğa çok kızdı, bunu bir meydan okuma olarak gördü. Adamlarının "Hülagu'nun dönüşüne kadar bekleyelim" teklifini ret etti. Aynicâlût'a hareket etti.

Sultan Kutuz, Aynicâlût'ta kumandanlarını topladı. Moğollar'ın İslâm dünyasında yaptıkları zulüm, yağma ve tahribatı anlatarak onları galeyana getirdi. Sarı Saltuk'un tavsiyesiyle ordusunu ikiye ayırdı. Bir bölümünü ormanlık sahada pusuya yatırdı. Geri kalanını Baybars kumandasında ileri sevketti. Baybars, Aynicâlut'ta mevzilenirken, Kutuz da birliklerini görünmeyen mevzilere yerleştirdi, ormanda pusuyu sağlamlaştırdı.

Sarı Saltuk anlattı, Baybars'a... Aynicâlût'un, Câlût pınarı demek olduğunu... Müslüman olan Talut ile kâfir arasında Aynicâlût'tayapılan savaşı... Kâfir ordusunun Müslüman ordusundan sayıca onlarca kat fazla olduğunu... Davud aleyhisselamın attığı taşla zaferin nasıl geldiğini... Baybars, Davud aleyhisselamın attığı taş olup, Moğollara haddini bildirme, Moğollar yenilmez efsanesini bitirme isteğiyle yandı... Bunun için dua etti. Askerine anlattı. Sarı Saltuk'un kendisine anlattıklarını...

"Hepiniz Davud aleyhisselamın attığı taş olun, hedefi bulun" dedi.

İçinde Ermeni ve Gürcüler'in de bulunduğu Moğol ordusu ertesi gün Aynicâlût'a geldi.

Baybars'ın emrindeki Memlük kuvvetlerini gördü. Ketboğa'nın neşesi yerine geldi. "Bize karşı koyma küstahlığını gösteren bu orduda bir kişi dahi sağ bırakmayın" dedi. Hücum emrini verdi. "Güneşin doğduğu zamanda... Zaferim için yükselsin" diyerek...

Moğollara karşı hilal savaş taktiği uygulandı. Baybars sahte bir ricat hareketiyle pusu kurulan yere kadar geri çekildi. Moğollar, bunu mağlubiyet olarak gördüler. Pusuda bekleyen Memlük kuvvetlerinden habersiz olarak ilerlediler. Merkez düşmana karşı koyarken kanatlar iki taraftan bir hilal gibi düşmanı kuşattılar. Bazı birlikler çemberi yarıp kaçmayı başardılar, fakat Ketboğa savaşı sürdürdü.

Öğleye kadar devam eden savaş sonunda... Moğollar İslâm ordusu karşısında ağır bir mağlûbiyete uğradı. Kaçma teklifini reddeden Ketboğa ile oğlu esir alındılar, sultanın emriyle öldürüldüler. Tarih 3 Eylül 1260 idi.

Baybars, Moğol birliklerini Beysân'a kadar takip etti. Burada toparlanıp savaşa giren Moğol ordusu tekrar mağlûp oldu. Bozgun halinde Fırat kıyılarına kadar kaçtı. Zafer haberi İslâm dünyasında büyük sevinç meydana getirdi. Yenilmez sanılan Moğol ordusunun mağlubiyeti... Müslümanların zihinlerindeki zincirlerin kırılması, mağlubiyetin mağlup edilmesiydi.

Zafer günü Hicri tarihle 25 Ramazan 658 idi... Hicri yılı meydana getiren rakamların toplamı 19 idi, Besmele'yi meydana getiren rakamlar adedinceydi. Müslümanlar bunu nice hayırlı işlerin başlangıcının işareti kabul ettiler. Sönen ümitleri yeniden alevlendi.

Savaştan sonra... Sultan Kutuz maiyetindekilerle Dımaşk'a gitti ve iki gün kaldıktan sonra Mısır'a hareket etti. Dönüşte... Sultan ile en gözde emiri Baybars arasındaki ayrılık büyüdü. Sultan,

Memlüklü Devletinin kurulmasını sağlayan ve Aynicâlût'ta büyük başarı gösteren Baybars'ın yerini alacağından korkuyordu. Söz verdiği halde onu Halep nâibliğine tayin etmedi.

Sultanın Sâlihiye yakınlarında Baybars tarafından öldürüldüğü ve tahta çıktığı duyuldu. Hiç kimse bunu yadırgamadı. Tarihler, 23 Ekim 1260'ı gösteriyordu. Tahta çıkmasında Sarı Saltuk'un rolü olduğu söylendi.

Tahta çıkınca... Sarı Saltuk, senin halin hazret-iDavud'a benzer, dedi. Baybars nasıl benzediğini merak etti. Açıkladı.

"Davud aleyhisselam, Calut'u Aynicâlût'ta öldürerek zaferin kazanılmasında büyük rol oynadı. Sonra da Talut'un yerine hükümdar oldu."

Baybars, "Peki... Süleyman aleyhisselama benzeyen veya benzeyecek kim kim?" diye sual etti.

Sarı Saltuk, gülümsedi. İbn-i Arabi hazretlerinden, onun kitabı Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyye'den, bu kitapta şifreli olarak, cifrilmi ve ilhamla yazılanlardan, Kara Osman'ın doğuşundan, onun ve soyundan gelenlerle ilgili müjdelerden bahsetti. "Görünen o ki... Süleyman aleyhisselama benzeyen, Osman ve onun soyundan gelenler olacak. Verilen bilgiye göre... Hilafet, bir müddet, sizin devletinizin himayesinde olacak. Sonra da Devlet-i Osmaniyye'nin himayesine geçecek. Ama hak, adalet ve doğru itikat, ehl-i sünnet... Kıyamet'e kadar Oğuz Türkünün himayesinde olacak. Mukaddes emanetleri ve halife ilan edilecek kişiyi Kahire'ye getirmek sana nasip olacak. Tabii ki bu kesin bilgi değil, keşifdir. Gaybı ancak Allahü teâlâ bilir" dedi.

Sarı Saltuk'un anlattıkları... Baybars'ı çok derinden vurdu. Annebabasının öldürülüşünü, kaçırılışını, esirlik günlerini tekrar yaşadı. Son zamanlarda susar gibi olan içindeki çocuk... Tekrar feryada başladı. "Çocukların annesiz-babasız kalmaması, sevenlerin Cennet'te, ebedi güzellikler diyarında bir arada olması için elimden gelen her şeyi yapacağım. Davran Sarı Saltuk ilk işimiz, mukaddes emanetleri Kahire'ye getirmek" diyerek atını yeni ufuklara sürdü.

Sarı Saltuk da onu takip etti.

Anadolu'nun güneyini kale kılmak, Son Kale'yi sağlam temellere oturtmak için... Kasım-ı Bağdadi hazretlerinin, Amed'i Diyar-ı bekir, kalem ve könülün diyarı kılmak için geceli gündüzlü çalıştığı günlerde...

Aynicâlût Savaşı'nın yankıları büyük oldu. Moğolu yakından tanıyanlar, tarihin akışını tahmin edenler çok şeyler söylediler.

"Tarihin akışını değiştiren en kesin sonuçlu savaşlardan biridir. Bu savaşla...Müslümanlar, o güne kadar mâruz kaldıkları en büyük tehditten kurtarılmış oldu. Aynicâlût mahallî bir zafer değil bütün İslâm dünyasının büyük bir başarısıdır. Bu zafer, Suriye ve Mısır'dan başka Arabistan'ı, Mekke-Medine'yi istiladan kurtardı. Fırsat kollayan Haçlılar da onlarla iş birliği yaparak İslâm dünyasını korkunç bir âkıbete sürükleyebilirlerdi.

Bu zafer, müslümanların itibarını arttırdı. Moğollar Hristiyanlığa karşı duydukları sempatiden vazgeçerek İslâmiyet'e ilgi duyacak. Zaten bir kısmı Müslümanlığı kabul etti. Diğerleri de kabul edecek. İlhanlılar da tıpkı Altınorda gibi Müslüman bir devlet olacak" dediler. Tahminlerinde ne derece isabet ettiklerini zaman gösterecekti. Ama kesin olan bir şey vardı. Bu zafer, Kudüs, Mekke ve Medine ile Moğollar arasında bir kale olmuştu.

Bu bozgundan sonraMoğollar... Bir daha Suriye'yi istilâ amacıyla ciddi bir harekete teşebbüs edemediler. Hülâgû'nun Ketboğa'nın intikamını almak üzere gönderdiği ordu... Aralık 1260'ta Halep civarında çok sayıda müslümanı öldürdüyse de kısa sürede geri çekilmek zorunda kaldı.

1258 yılında Bağdat Moğollar tarafından işgal edilmiş ve şehir yakıp yıkılmış. Halife ve ailesi de kılıçtan geçirilmek suretiyle Hilafet ortadan kaldırılmıştı. Sultan Baybars, Sarı Saltuk'un yönlendirmesiyle Hilafetin yeniden canlandırılması için harekete geçti. Abbasi hanedanından olan Ebül-Kasım Ahmed ve kutsal emanetler... Moğolların Bağdat katliamından Sarı Saltuk tarafından

kurtarılarak Irak'ın batısında bulunan Arap kabilesine emanet edilmişti.

Baybars, Sarı Saltuk'a Ebül-Kasım Ahmed'in Kahire'ye getirilmesini emretti. 1261'de Kahire'ye gelen Ebül-Kasım Ahmed, Baybars tarafından devlet erkânı ve halktan kişilerin de katılımı ile büyük bir törenle karşılandı. Ebül-Kasım Ahmed, Halife ilan edildi. Başta Baybars olmak üzere orada bulunan herkes de Halifeye biat etti.

Halife, çok heyecanlıydı. Nereden nereye... Baybars'a kılıç kuşatarak, saltanat menşuru verdi. Bütün İslâm beldelerinin ve fethedilecek yerlerin idaresini ona verdiğini açıkladı. Baybars, hutbelerde Halifenin adının söylenmesini, basılan paralara Halifenin adının yazılmasını emretti.

Memlüklüler, böylelikle İslâm'ın savunuculuğunu, halifenin muhafızlığını üzerine almış ve İslâm âleminin önderi olma görevini üstlenmiş oldu. Bu şerefli ve ağır görevi kaç sene sürdürebilecektiler?

Sarı Saltuk, Baybars'a anlattı... Oğuz Hanı, onun Anadolu seferini, Altın Yay ve Gümüş Okları, Kayı boyu damgalı kılıncın hikâyesini... Kayı boyu damgasının Altın Yay ve Gümüş Okları temsil ettiğini...

Baybars, yemin etti. "Anadolu'nun Son Kale olması için elimden geleni yapacağım" diye...

Baybars'ın Son Kale için yemin ettiği günlerde... Anadolu'da... Kalem, Könül ve Kılıç'ın konması gereken, ama son zamanlarda konamadığı diyarda... Konya'da... Bir kişi daha Son Kale diyordu... Son Kale için gerekeni yapamamaktan, Moğolların Son Kale'nin temellerini sarsmasından çok rahatsızdı.

Anadolu Selçuklu Sultanı II.İzzeddin, çok şey yapmak, Anadolu'yu Son Kale eyleyip Konstantiniyye'yi fethetmek istiyordu. Ama Moğol engelini aşmak için de bir şey yapamıyordu. Zafere götürecek sebepler konusunda kararsızdı. Kalem, Könül ve Kılıcı, Altın Yayı temsil edeni bulmayı, ona başvurmayı düşünemiyordu. Kendince çareler peşindeydi.

Altınorda Hakanı Berke ve Memlük Sultanı Baybars... Bu ikisinin Hülagu karşısındaki başarısı onu ümitlendiriyordu. "Ah onlarla birlikte hareket edip Moğolları Anadolu'dan bir atabilsem" diyordu.

Baybars'ın Moğolları karşısındaki başarısı, onu ümitlendirmiş, onunla ittifak çabasına girmişti. Anadolu'yu Moğol hakimiyetinden kurtarması karşılığında topraklarından bir kısmını verebileceğini belirterek Baybars'la anlaştı. Fakat gelişmeler tahmin ettiği gibi olmadı.

Moğol... II. İzzeddin'in Konya yerine Antalya'da oturmasını uç Türkmenlerinin bir isyan hazırlığı olarak gördü. Alıncak'ın desteğiyleIV.Kılıç Arslan'ı Konya tahtına oturttu. Bütün hayalleri yıkılan İzzeddin Keykavus, gemiye binip Konstantiniyye'ye sığınmaktan başka bir çare bulamadı. Fethetmeyi düşündüğü şehre, canını kurtarmak için gitmişti.

Latinlerin 1204 yılında Dördüncü Haçlı Seferi'nin işgal ettiği Konstantiniyye... İşgalden yeni kurtulmuş. Haçlıların Romanya adını verdiği devletin işgali, 57 yıl sürmüş. 25 Temmuz 1261 tarihinde... İznik İmparatoru VIII.Mihail, Konstantiniyye'yiLatinlerden geri almayı başarmıştı. Keykavus'un

sığındığı İmparator buydu ve aynı zamanda onun dayısıydı.

Mihail, yeğeni Keykavus, ailesi ve beraberindekilerle yakından ilgilendi. Bizans sınırları içerisinde istedikleri gibi yaşamalarına imkân sağladı. Sultan ve ailesi Konstantiniyye'ye yerleştiler... Ona destek verdikleri için Moğolların hedefinde olan Balıkesir tarafında bulunanTürkmenler ise... Sarı Saltuk'un arzusuyla... Karadeniz'in batı tarafında kalan Dobruca'ya(354) yerleşmek için harekete geçtiler... İmparator, Konstantiniyye üzerinden Avrupa topraklarına geçmelerine müsaade etmedi. Birkaç bin Türkmenin tahtını sallayacağını mı düşünmüştü? Bulundukları yere daha yakın olan Dardanel Boğazı'na(355)doğru yola çıktılar.

Başlarında Ali Bahadır isimli Türkmen Beyi ve Sarı Saltuk vardı. Binlerce Türkmen, Bizans gemileriyle, Avrupa topraklarına geçti, Anadolu kılınamamış, hâlâ Anatolia diye anılan Bizans topraklarından geçerek...

Sarı Saltuk çok tedbirli davranmış... Ertuğrul Gazi'ye, Keykavus ile Moğollar arasındaki mücadeleye karışmamasını... Sultan Alaeddin'in mektubunda belirttiği gibi... Bizans topraklarının fethi için, Kılıç, Kalem ve Könül erbabını çoğaltarak hazırlığa devam etmesini söylemişti.

Gemiden inen, karaya ayak basan Sarı Saltuk, şükür secdesine kapandı. Karşı kıyıya baktı. Ertuğrul Gazi neslinin geçtiği yerden Avrupa topraklarına çıktığını, Avrupa içlerine dalga dalga yayıldığını görür gibi oldu.

Sarı Saltuk ve beraberindekiler Dobruca'ya doğru yürüdüler, Anadolu'nun devamı olup, Boğazlar ve Marmara ile Anadolu'dan ayrılan topraklar üzerinde... Aileleri ve sürüleriyle...

Onlardan önce yürüyen bir şey vardı, Sarı Saltuk'la ilgili efsaneler... Neler söylenmiyordu ki... Battal Gazi'nin neslinden olduğu, onun atı Aşkar'a bindiği, dört mukaddes kitabı da bildiği, oniki lisan konuştuğu, tahta kılıçla savaştığı... Yanında esrarlı bir kitap taşıdığı... Her şeyi bu kitaba göre yaptığı... Her zaman Hızır ile

görüştüğü... Cinlere hükmettiği... İstediği zaman Hagia Sophia'da namaz kıldığı... Papaz kılığına girerek Hristiyanlara vaaz verdiği... Kendisine kılıç ve ok işlemediği... Daha niceleri(356)...

Yolculukları esnasında... Bizanslı tekfurlar, konaklamalarında yardımcı oluyordu, çünkü yanlarından İmparatorluk emri vardı. Hadrianus'a(357)geldiklerinde... Sarı Saltuk rüyasında Peygamber Efendimizi sallallahü aleyhi ve sellemi gördü. Efendimiz, kendisine, "Hadrianus'u fethet. Burası dârünnasırdır(yardım diyarıdır). Küffar elinde bırakma" diyebuyurdu.(358) Sarı Saltuk, mümkün olan en kısa zamanda bu diyarı fethetmeye yemin etti. Kuzeydoğu tarafındaki tepeden şehre baktı. Orada dünyada eşi benzeri olmayan dört minareli bir caminin yükseleceği, Altın Yayı temsil eden alperenlerin bu şehrin çayırlarında güreşeceği gönlüne doğdu.

Aylarca süren yolculuktan sonra Dobruca bölgesine ulaştılar. Hemen burasını yurt, mesken, huzur diyarı eylemek için çalışmaya, çadırlarını kurmaya başladılar.

Sarı Saltuk ve beraberindekiler... Dobruca'yı yurt eyleme gayretindeyken... Anadolu'yu yurt eyleyen Türkmenler üzerinde dayanılmaz bir Moğol zulmü hüküm sürüyordu... II. Keykavus hadisesi onları çıldırtmıştı. Türkmenlerin, özellikle de Türkmenleri ayakta tutan Ahilerin belini kırmak, silaha sarılamaz hale getirmek için her türlü zulme başvuruyorlardı.

Ahilere ve Türkmenlerekarşı yapılan öldürme ve yağma hareketleri dayanılmaz hale geldi. Kırşehir'de Moğollara karşı ayaklanlandılar.

Ahi ve Türkmenler kılıçtan geçirildi. Binlerce Türkmen öldürüldü. Öldürülenler arasında Ahi Evran da bulunmaktaydı. Sevenlerinin "Sizi şehirden çıkaralım... Moğol sizi yakalamasın, öldürür. Siz Anadolu'ya lazımsınız " sözlerine gülmüş. "Hayatta kalışımız mı, yoksa ölümümüz mü Anadolu için daha faydalı olduğunu ancak Rabbim bilir. Yaşımız doksanı buldu... Moğol takibinden yoruldum. Vücudum, bu şehirde huzur bulur. Burasını terk etmek istemez. Ben de istemem. Sizleri bırakamam" demişti.

Mübarek cesedi... Öldürülmüş Moğol askerleri arasında bulunmuştu. Gizlice, mübarek bedeninin toprakla kucaklaştığı yere defnedildi. Mezar yerinin kimseye söylenmemesi tembih edildi, Moğollar Anadolu'yu terk edinceye kadar. Tarihler 1262'yi göstermekteydi.

O Ahi Evran ki... Azerbaycan'da doğmuş... Könül ve Kalem diyarları Buhara, Semerkand, Belh, Merv, Tirmiz, Nişapur, Herat'ı içine alan Horasan'da yetişmiş... Bağdat'ta zirveye yükselmiş... Sonra da hocası Kirmani ve İbn-i Arabi hazretleriyle birlikte Anatolia'ya Anadolu yapmak üzere diyar-ı Ruma gelmiş.

Rivayet edildi ki... İbn-i Arabi hazretleri Anadolu'ya ayak bastıkları zaman Ahi Evran'a şöyledemişti.

"Nasîrüddin kardeşim. İyi dinle. Her beldenin bir başka hassasiyeti, her yerin kendine has feyzi, gelen nurları aksettirme özelliği vardır.(359) Mekke; Kâbe ve Peygamber Efendimize mekan, Medine Muhammed aleyhisselama vatan olmuş... Efendimiz sallallahü aleyhi ve sellem, Miraç'ta, Kudüs'ten göklere yükselmiş... Kâbe, Dünya ile Cennet, Ahiret arasında kapı olmuş, Müminler, namazda Kâbe'ye doğru dönüyor... Niçin? ÇünküAllahü teâlâ bu mekanları, bu işlere uygun yaratmıştır. Anadolu'ya gelince... Anadolu da... Kıyamet'de kadar, ehl-i sünnetin, hakkın, adaletin, mazlumların Son Kalesi olacak şekilde yaratılmış.

Bunun için senin görevin... Kılıç, sanat ve zanaat ehlini Son Kale'ye hazırlamak, bunun Kıyamet'e kadar devam etmesini sağlamak..."

Bu sözler üzerine... Ahi Evran, altmış sene Anadolu'yu karış karış gezmiş. İlmek ilmek Anadolu halısını dokumuş. Fütüvvet Teşkilatını Ahi eylemiş. Alın terini gönül teriyle yoğurmuş. Sulh zamanında gönül, savaşta da kılıç ehli olacak erlerin, gülerenlerin... Sanat ve zanaat ehli yiğitlerin, bacıların yetişmesi için gayret etmiş. Anadolu'nun en ücra köşesine kadar Ahilik Teşkilatını kurmuş...Tam bir dergah ve tasavvufi terbiye içinde işlemesi için... Gönüllere işleyen yıkılmaz kurallar getirmişti.

Başta Ahi Evran olmak üzere pek çok Ahi'nin Kırşehirde

öldürülmesi... Bu zulmü, Moğol ve Selçuklu askerlerinin birlikte işlemesi... Orta Anadolu'yu, Kayseri, Aksaray ve Kırşehir yörelerini çok derinden sarstı. Büyük kitleler, "uçlara", Bizans sınırına doğru göç etti. Kalem, Kılıç ve Könül ehli kimselerle...

Bu göç ediş, Edebiâli hazretlerini ve Ertuğrul Gaziyi heyecanlandırdı. Yaklaşık otuz yıldır... Kayı boyunu ve çevrelerindeki boyları Bizans sınırında fetihlere hazırlıyorlardı. Sınıra Türkmen göçü... Fetihler, yeni yurtlar için güç demekti.

Ahiler, Uç bölgelerinde hemen teşkilatlandılar. Batı ve Kuzey Batı Anadolu'nun en ücra yerlerinde dahi ekmek teknelerine ve gönüllere girdiler.

Türkmenler... Selçuk-İlhanî Devleti'nin tazyikiyle uçlarda, Bizans sınırlarında yığılıyor. Ertuğrul Gazi ve Şeyh Edebiâli'nin uzun zamandır beklediklerini gerçekleştiriyordu. Kayı boyu liderliğinde Bizans üzerine yürüdüklerinde, yalnız olmayacaklardı.

1262 yılında... Denizli bölgesine 200 bin, Kastamonu havalisine 100 bin ve Kütahya-Karahisar arasına da 30 bin çadır, yaklaşık üç milyon göçebe Türkmen yığılmıştı.

Moğol saldırılarına bağlı olarak Horasan'dan Anadolu'ya gelmiş olanlar, buradayine Moğol saldırılarıyla Batı'ya, Bizans sınırlarına doğru göç etmek zorunda kaldılar. Onlar Türkmenlerdi... Türkle imanın kelebeğin kanadında çelikleşmesiydi.

Anadolu'daki nüfus yapısını büyük ölçüde değiştirerek Türk nüfusunun artmasına, dağlık bölgelerin, sahillerin ve Bizanslıların elinde bulunan Batı Anadolu topraklarının Türkleşmesine ve İslamlaşmasına yol açıyorlardı.

Böylece... En zalim düşman olan Moğollar... Her köşesiyle Anadolu'nun Türkleşmesine, Son Kale olmasına hizmet ediyordu.

Göç edenler arasında... Âlimler, sanat sahipleri, tüccar ve esnaf zümreleri ile çeşitli tarikatlara mensup şeyh ve dervişler bulunuyordu.

Horasan'da toprağa sevdalanıp çiftçilikle uğraşan Türkmenler

yalnız gelmemiş. Nice tohumu da beraberlerinde getirmişler. Bu tohumlarla önce Anadolu'nun ortasını Cennet bahçesine, bereket diyarına çevirmişlerdi... Şimdi de batısını, Bizans sınırlarını aynı güzelliklerle ilmek ilmek dokuyorlar...

Uçlarda, hudutlarda gaflete yer olmadığını bilerek çalışıyorlar. Atları öz gardaştan daha yakın bilerek daha hızlı olmaya... Kılıcı, oku bedenlerinin bir parçası kılmaya... Düşmanı dahi gözeten merhameti, cesareti, fedakârlığı göstermeye... Herkes için olan adaleti yerleştirmeye... Bir çiçeği dahi incitmemeye, hiçbirgönlü kırmamaya gayret ediyorlardı...

Çünkü... Geldikleri yer uç bölgesi, serhatti. Hilenin binbir çeşidini bilen Bizans sınırıydı... Çünkü... Gelişleri gaza, i'lâ-yı kelimetullah, Allahü teâlânın kelimesini yükseltme, herkesi ebedi saadete kavuşturacak vatanı, Son Kale'yi inşa içindi.

Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellemden biliyorlardı ki... Hakiki fetih gönüllerden başlayan, oradan toprağa inendi...

* * *

1262'nin sonbaharının son günleri... Sararan yaprakların dallarından düştüğü, toprağa kavuştuğu, göç yoluna koyulduğu günlerdi...

Anadolu Türkmeninin daraldığı... Moğol baskısıyla çok bunaldığı, mızıktığı(360), sıkıldığı, bu sıkıntıyla göç yollarına düştüğü, bebelerin bu yollarda mız mız ettiği günlerdi.

Domaniç yaylasında... Kocaman bir yaz geçmiş. Söğüt'e dönüş günleri yaklaşmıştı. Ama hiç dönmeyeceklermiş gibi... Yaylada hayat bütün hızıyla devam ediyordu. Çocuklara Kur'ân-ı kerim, ilmihal bilgileri öğretiliyor... Gaziler gençlere kılıç çalmasını ok atmasını talim ettiriyor, bacılar aba dokuyor, yağ yoğurt yapıyor, koyun kısrak sağıyorlardı.

Yaşlı kadınlar, ağırşak ve kirman ile ip eğiriyor. Yetişkinler, tuluklara peynir basıyor derilere yağ dolduruyordu.

Hayme Ana şöyle bir baktı... Domaniç'in, sonra bütün Anadolu toprağının petek olup, bal ile doldurulduğunu görür gibi oldu.

Gönlü inceldi... “Oğullarımız uzasın, dal budak salsın, öyle çoğalalım ki, Çarşamba Yaylası bizi almasın. Yeni yaylalar, yurtlar kuralım, sürümüz, yılkımız çayırlar doldursun. Oğullarımız dinimizden töremizden ayrılmasın” diye duaya durdu.

Hafif rüzgâr esiyor, sarı sarı yapraklar uçuşuyordu. Yapraklar, göç yolundaki Türkmenleri hatırlattı... Moğol zulmü onları yerlerinden etmişti.

Oğlu Ertuğrul Gazi çok ölçülü hareket etmişti. Sultan Alaeddin'in dediklerini aynen tutmuş. Komşu tekfurlarla iyi geçinmiş, Moğollarla karşı karşıya gelmemeye gayret etmiş. Bu savaşsız geçen günlerde... Kadın-erkek Kayı obasını ve çevresini maddi-manevi fetihlere hazırlamıştı, Edebiâli ile birlikte... Kılıç, Kalem ve Könül ehli kimselerin yetişmesi için çok gayret etmişti. Âlimlere, dervişlere, sanatsahiplerine kapıları sonuna kadar açmıştı.

Duman içinde çalışmışlardı. "Duman içi" sözü aklına gelince gülümsedi. Bundan otuz yıl kadar önce... Yaylaya ilk geldiklerinde, ilk defa gördüklerinde... Duman içinde görmüşler, Ertuğrul Gazi "Ne güzel duman içinde" demiş... Dumaniçi yaylaya isim olmuş, ama sonra yörük ağzından söylene söylene Domaniç'e dönüşmüştü. Hakikaten de duman içinde olmanın faydasını görmüşler... Bizans ve Moğolları ürkütmeden bugünlere gelmişlerdi.

Yaylaya ilk defa çadırlarını kurduklarında... Çok duygulanmış... Gözyaşları içinde oğlu Ertuğrul Beye şu sözleri söylemişti.

"Hey oğul!Anayurttan ayrılalı yıllar geçti. Deli rüzgârlar önünde oradan oraya savrulduk. Beylik otağını kurduğumuz şu yaylalar...Artık son durağımız, son konağımız olsun. Oğuz’un yurtlarına diktiğimiz ağaçların kökleri kara yerin derinliklerine, dalları gökyüzünün yüceliklerine uzansın. Ak-boz atlara binip yağrı (düşman) üstüne yel gibi vardıkta... Kadir Allah gözü pek yiğitlerimizi korusun. Göğsü kaba yerli kara dağlar gibi duran erlerimiz ile kır çiçekleri gibi saf ve temiz, ak yüzlü, ela gözlü kızlarımız, kutlu Kayı boyumuza gürbüz evlatlar versinler. Altın başlı otağlarımız Domaniç yaylasını bürüsün. Kayı’nın ve diğer

bütün boyların oğullarını seninle bir tutarım. Onların hepsini soyumuz için Hakk'ın kutsal bir emaneti bilirim.

Oğul!

Boyundan, soyundan olsun olmasın, insanlara adil davran. Adaletten ayrılma ki insanların birlik ve dirlik kazansın. Yurdunda, obanda herkes güvenle gezsin.

Ululuk isteyen töreden ayrılmasın.

Bu dünya bir oturma yeri değildir. Gelip gidilecek bir imtihan yeridir, ermeydanıdır. Yapacağın iyi ve doğru işlerle insanların hizmetinde bulunursan dünyada ve ahirette güzel neticeler senin olur. Yüreğinden imanı, ağzından duayı, davranışlarında ihsanı eksik etme. Bir de sabırlı ol ki oğul, ekşi koruk sabırla üzüm olur.

Oğul! Beylik; dermekle, ağalık vermek iledir. Sofranı ve keseni yoksullara açık tut."

Ertuğrul Gazi hakikatli bir yiğit çıkmıştı. Hem anasının hem de Sultan Alaeddin'in öğütlerini tutmuş. Kayı Boyunu fetihlere, devlete hazırlamıştı."Bütün bu hazırlıklar Osman için... Fetih bayrağını o dalgalandıracak. Konstantiniyye'yi fethedecek devleti o kuracak" demişti.

"Devlet" sözünü hatırlamakla yüreği sancıdı. Devletsizliği görmüş, devletsiz olmanın acısını çok yaşamıştı. Bunun için... Sevdiklerine dua ederken... "Devletli olasın. Devletsiz kalmayasın. Sen de devlet gibi olasın. Mazlumları, garipleri koruyasın, sevindiresin" diye dua etmişti, seneler boyu... Bu sebeple "Devlet Ana" demişlerdi ona... "Keşke olabilseydim" içlenmesindeyken gözü, torunu Kara Osman'a gitti. Henüz dört yaşında olmasına rağmen, sekiz gibi gösteren, akılalmazkuvvet, cesaret, zeka ve maharetteki torununa... Babasının devlet kuracak dediği Kara Osman'a...

Ona sarılma ihtiyacıyla yandı. Onu sararsa hakikaten de Devlet Ana olacakmış ve bir daha saramayacakmış gibisine geldi. "Buraya gel, Kara Osman'ım" diye seslendi hem de kaç defa... Ama Osman'a duyuramadı. "Ok talimi yapanları seyreden Osman... Kulağının

dibinde bağrılsa duymaz" dedi. Osman'ı koruyan alplerden biri Osman'ı getirdi. Kara Osman, çağrılmaktan hiç memnun değildi.

"Ama ebem (361)...Beni niçin çağırdın? Turgut Alp, bana ok talimi yaptıracaktı."

Hayme Ana, biraz uzağında duran torununu, kolundan tutup yanına çekti, kucakladı.

"Kara Osman'ım... Eben kokunu özledi. Şöyle doyasıya koklamak istedim."

Açıklama Kara Osman'ı tedirgin etmişti.

"Ebem. Ben bebe miyim? Artık alp oldum. Turgut alp böyle söyler."

Dört yaşındaki torununun sözleri karşısında titredi.

"Tabii ki bebe değilsin. Alpsin. Ama ben ihtiyarım. Yüz yaşına yaklaştım. Seni kucaklamak istedim. Bir daha kucaklamak kısmet olur mu bilemem. Bunun için çağırdım. Mızmız Çam gibi mızmızlanmak sana yakışmaz. Ebene sarıl."

Ebesininsözleri hem sevindirdi, bebe değilsin, alpsin, demişti. Hem de üzdü, bir daha kucaklamak kısmet olur mu bilmem, demişti. Ebesinesarıldı.

"Ebem. Alp mızmızlanmaz, nara atar. Mızmız Çam da ne ola?"

İyice göğsüne bastırdı. Bir anda kalbi sancıdı, feryat etmemek için kendini zor tuttu.

"Hele Kara Osmanım, iyi dinle... Bu çamdan gelen bir sesi duyabilecek misin?"

"Çamdan mı?" diyerek dinledi. Bir müddet dikkat kesildi. "Mızzz, mızzz der ebem."

Saçlarını okşadı.

"Evet mızzz mızzz der. Mız mız şikayet ve sıkıntı sesidir. Bilmem ki bu ağaç neyi şikayet eder? Sen de bebe iken mızzz mızzz der idin."

Hayret etti. "Ben de mi?" diye tepki gösterdi.

Güldü. "Sen de tabii...Bebeler, konuşamaz... Konuşamayınca da isteğini... Mızzz mızz diyerek ifade eder. Analar, ebeler... Hemen ne ister diye bakarlar, emzirirler, altını temizlerler... Osmanım... Bugünlerde... Herkes mız mız etmekte... Dağ-taş, yollara düşen Türkmenler...Bu çam ağacın ismini bilir misin?"

Boyun büktü, "Bilmem" dedi. Hayme Ana tebessüm etti.

"Mız mız Çamı veya Beşik Çamı deriz.(362)Bebelerin beşiğini, bu çam ağacının dalına bağlarız ki... Mız mız sesiyle uyusunlar, bu sesi ninni diye dinlesinler. Büyüyünce mızmızlık yapmasınlar duasıyla... Seni de... Bu ağaca bağladığımız beşikte çok salladık. Bu ağacın mızmızını çok dinledin. Bak şimdi, hiç mızmızlık yapmazsın. Sakın büyüyünce de... Bey olunca, zorluklarla karşılaşınca mızmızlık yapma... Tek başına kalsan bile gayret et."

Son sözler Osman'ın çok hoşuna gitti. "Peki, ebem" diyerek Hayme Ana'ya iyice sarıldı.

Kalbi yine sancıdı. Belli etmek istemedi. "Osmanım... Ben de mızmız eder oldum galiba..." dedi. Osman'ı saran kolları gevşedi. Mızmız olmayan, en hakiki söz olan Kelime-i şehadeti söylemeye başladı. Sesi duyulmaz oldu. Başı Osman'ın başı üzerine düştü. Kara Osman, şaşırdı. Her zaman yaptığı gibi şaka yaptığını zannetti. Daha doğrusu şaka yaptığına inanmak istedi. Çünkü ebesinin başına geleni hissetmişti. "Hey ebem! Şimdi şaka zamanı değil. Beni salladığın beşikten bahset" diyerek üzerine kapanan ebesini kaldırmak istedi. Ama başaramadı. Ebesi sırtüstü çimlerin üzerine yuvarlandı. Gözleri açıktı, gökyüzüne bakıyordu.

Korktu. "Turgut Alp! Koş. Ebeme bir şey oldu" diye bağırarak fırladı. "Koş" sesine yalnızca Turgut Alp değil, sesi duyan her şey koştu... Bütün Kayı Obası, diğer Türkmen obaları... Hristiyan komşular... Atlar, kuzular, çiçekler ve toprak... Çünkü onlara elveda diyen Hayme Ana idi... Tıpkı çadır gibi merhameti herkesi, her şeyi kuşatmıştı. Onun ölümü, âlemin ölümüydü... O anaydı, o bilgeydi...

Mezarını, çadırının kurulu olduğu yere... Bedeninin ve ruhunun alıştığı, sevdiği toprağa kazdılar. Toprağın bağrına emanet ettiler. Herkes ayrıldıktan sonra üç kişi taze toprak kokan kabrin başına

geldiler. Ertuğrul Gazi, Edebiâli ve Kara Osman...

Ertuğrul Gazi, mezar toprağına kapandı... Gözyaşları, toprağı suladı, mayaladı. Kokladı, kokladı, bütün derdini, korkusunu alan çocukluğundaki ana kokusunu duyabilmek için... Kanatlandığını hissetti. Ana kokusu, toprak kokusuyla birleşmiş, Cennet kokusuna dönmüştü.

Kara Osman'ı yanına oturttu. "Kara Osmanım... Avuçla bakayım ebeni emanet ettiğimiz kara toprağı... Kokla! Sonra da sık sıkabildiğince..." Osman, böyle bir emre hiç hayret etmeden söyleneni yaptı, sonra babasına baktı. Ertuğrul Gazi hafifçe omzunu sıktı.

"İyi dinle evladım. Sana Kara Osman dediğimiz gibi... Bu toprağa da kara toprak deriz. Niçin? Göklerde ve yerlerde ne varsa, toprak, hava, ateş ve sudan yaratılmıştır. Biz de topraktan yaratıldık. Kara renkte, bütün renkler bulunur, toprakta ve insanda, yaratılmış her şeyden bir numune bulunduğu gibi... Kara toprak demek... Hakkı, hayatı bağrında saklayan demektir. Kış gelince... Toprak çıplak kalır, ölür. Bahar gelince, yağmur yağınca binbir renkle, canla canlanır."

Ertuğrul Gazi durdu, Kara Osman'a baktı. Onda hiçbirdeğişiklik yoktu. Çok mu ağır konuşmuştu. Ama söylemeliydi... Sizin yanınızda bunları söylemek bize düşmez der gibi Edebîali'ye baktı. O gülümsedi. "Devam edin beyim... Biz yeri geldikçe sözlerinizi ona hatırlatır, manasını açıklarız. Siz söylemeniz gerekeni söyleyin" dedi. Ertuğrul Gazi, rahatladı, devam etti.

"Meleklere, Âdem aleyhisselâma karşı secde etmeleri emr olununca... İblis, 'Toprağa karşı niçin secde edeyim? Ben ondan daha üstünüm. Beni ateşten, onu çamurdan yarattın' dedi, Rabbine karşı geldi. Ateşin alevini, ışık yaydığını görünce... Onu sudan ve topraktan üstün sandı. Hâlbuki üstünlük, kendini üstün görmekde değil. Tevâzu göstermekdedir. Ateş, benim, dedi, başını göklere doğru kaldırdı, ondan Şeytan yaratıldı. Toprak ise, garibim, aciz bir yaratılanım, dedi, ayaklar altında ezilmeyi kabul etti. Ondan Âdem

aleyhisselam yaratıldı. Hayatın, canlılığın kaynağı oldu.

Cennet'de toprak vardır ve misk gibi kokacakdır. Cennet'de ateş yoktur. Ateş, Cehennem'de azap vasıtasıdır. Mahluklar toprak üstünde yaşamakdadır. Kâbe toprakdan yapılmışdır. Toprakdan çiçekler, meyveler, yiyeceklerimiz hasıl olmakda, hayatımız için en lüzumlu olan hava, toprak ile temizlenmekte, Hayatımıziçin en lüzumlu ikinci şey olan su... Toprak vasıtasıyla elde edilmektedir. Kısacası, toprak, hem canlı kalabilmemiz, hem de ölümümüz için varlık sebebidir.

Kâinâtın, varlıkların en üstünü olan Muhammed aleyhisselâmın yeri topraktır. Onun mübarek vücudu da topraktan yaratılmıştır.

Üzerinde yaşadığımız şu dünya bizim imtihan yerimizdir. Bir müddet yaşadıktan sonra... Eben gibi biz de öleceğiz. Toprağa gömüleceğiz ve toprak olacağız. Toprak, hayatta iken de öldükten sonra da vatanımızdır. Yaşamamız için gerekli her şeyitopraktan alırız. Bunun için ona kara toprak deriz.

Sana da Kara Osman dedik ki... Şu üzerinde yaşadığımız toprak parçasını... Herkes için... Yaşanır, ebedi saadete kavuşulur vatan eyleyesin, kale kılasın."

Ertuğrul Gazi, dört yaşındaki oğluna baktı. Söylediklerini anladı mı diye... Anlamadıysa, Edebiâli anlatacak diye düşündü. O bu düşünceler içindeyken... Kara Osman, babasının elini yakaladı, öptü ve "Peki, baba" dedi.

Ertuğrul Gazi, oğlu Kara Osman'a toprağı, yaratılışta toprağın yerini anlatırken... Mevlânâ Celaleddin Rumi, sevenlerine, sözünü dinleyenlere, yalnızca his organlarına tabi olanlarca anlaşılmasıçok zor gerçeği şöyle dile getiriyordu:

Toprak, Hava, Ateş ve Su; Hakk'ınemrinde dört köle

Bizimle hemölüdürler, diridirler hemHakile.

Evet... Yaratılanlar, insan ve cin hariç... Her şey, Allahü teâlâya mutlak itaat içinde... İnsan ve Cin'e ise... İrade verilmiş... İyi-kötü

arasında tercih yapmayla imtihana alınmış... İmtihan meydanı olarak Yeryüzü seçilmişti. İmtihan meydanı olan yeryüzünde... İşte şimdi... Anadolu; Son Kale yapılmaya gayret ediliyordu. Mahmud İncirfagnevi, Ertuğrul Gazi, Edebiâli, Sarı Saltuk, Sadreddin Konevi gibi Yeryüzünü Hayır Meydanı kılmak için çalışan Kalem, Könül ve Kılıç ehli kişiler... Bu üçünün biraradagayret etmesini sağlayan mürşid-i kamiller, Altın Yayı temsil edenler tarafından... İnsanların, imtihanlarını kazanabilmeleri, ebedi güzellikler diyarı Cennet'e gidebilmeleri için...

Hayne Ana'nın toprağa emanet edildiği, Osman'ın peki, Mevlana hazretlerinin"Bizimle ölüdürler" dediği saatlerde...

"Kara toprak bizim içi karardı. Kuraklıkla kurudu. Topraktan beklediğimizi alamadık. Bütün köylü açlıktan kırılır. Garibim. Hediyem ancak Dağ Yemişidir. Siz gönül sultanımızsınız. Buğdaya ihtiyacımız var. Size yakışan hediyeyi beklerim" diyen, kendisini garip Yunus diye tanıtan bir kişi... Hacı Bektaş-ı Veli hazretlerininhuzurundaydı.

O... Son Kale eylemek için Horasan'dan Anadolu'ya gelen ve merkezine, Sulucakarahöyük'e yerleşen... Ahmed Yesevi hazretlerininHalifesi Lokman Parende'nin "Bektaşım. Seni İklim-i Ruma (Anadolu'ya) saldım. O diyarın; İslam'ın, hakkın, adaletin Son Kalesi olmasına hizmet edesin, gönüllere Hak aşkını yerleştiresin." emri için çalışan Hacı Bektaş-ı Velihazretleriydi.

Karşısında diz çökmüş, boyun bükmüş vaziyette oturana, "Size yakışan hediyeyi beklerim" diyene baktı... Gülümsedi... "Bize yakışan hediyeyi kabule hazır mısın?" düşüncesiyle sual eyledi.

"İstersen götürebildiğince buğday vereyim. İstersen himmet edip, getirdiğin Dağ Yemişi sayısınca sana nefes edeyim. Size yakışan hediyeyi beklerim dedin ya... Ha ne dersin, garip Yunus'um? Hangisi?"

Şaşırdı. Himmet nedir bilemedi. Nefes... Hava idi... Bol, bol vardı. Bedava idi... Karın doyurmaz idi... "Şeyhim. Himmet nedir bilmem. Ama nefesin karın doyurmadığını bilirim. Buğday, illa ki buğday derim."

Gülümsedi. "Öyle olsun, Yunus... Yolun açık olsun. Selametle

köyüne varasın. Buğdaydan nefese kavuşma zordur, çile ister... Bilemeyiz ki... Belki de... Bu zorluk, zorları kolay kılmana, hakkı, herkesin anlayacağı şekilde söylemene vesile olur" dedi. Kalfasına döndü.

"Yunus'a götürebildiğince buğday verin."

Yunus, buğdayı arabasına yükledi. Ama gönlü rahat değildi. Aklı, himmet ve nefeste kalmıştı. Buğdayı yüklemesine yardım eden kalfaya sual eyledi.

"Derviş kardeş. Buğday demekle yanlış mı hareket ettim."

Derviş, elini Yunus'un omzuna koydu.

"Ah be Yunus'um... Sen neyledin? Öyle bir fırsat kaçırdın ki..."

Yunus'un yüreğinekor düştü. "Nasıl yani?" diye sözcükler ağzında çırpındı.

"Nefes deseydin... Hem nefese, seni nefsin esaretinden kurtaracak yola hem de buğdaya kavuşacaktın. Evliya zatlar... Nefes diyenleri buğdaysız bırakmazlar. Himmet, evliyanın, başka bir şey düşünmeden bir şeyi Allahü teâlâdan istemesidir. Allahü teâlâ da himmet sahibinin isteğini verir. Nefese gelince... Evliyanın nefesi şifadır, hem beden hem de kalp hastalıklarına... Nefsi ise imana getirir. Dağ yemişi adedince nefesle... Nefsin perişan sen evliya olurdun."

Yunus, yandım, ben ne yaptım, niçin mız mız ettim diyerek koştu. Hacı Bektaş-ıVeli hazretlerininhuzuruna vardı. Boyun büktü."Şeyhim. Al buğdayıver nefesi..." dedi. Şeyh tebessüm etti.

"Senin kilidinin anahtarını Tapduk Emre'ye verdik. Ona kavuş. Hakkını verebilir, mız mız etmeden söyleneni yapabilirsen nasibini ondan alırsın. Buğdayları da köylüne dağıt. Biz verdiğimizi geri almayız."

Yunus, "Ben ne yaptım" diye diye yollara düştü. Köylüsüne buğdayı teslim ettikten sonra yola koyuldu. "Yâ Rabbi! Beni aynı hatayı işlemekten muhafaza eyle. Taptuk Emre şeyhimden istifademi nasip et" diye dua ede ede...

Taptuk Emre, gel Yunus'um, seni bekler idik, dedi. Ona dergahın helalarını temizleme ve dağdan odun getirme işini verdi.

Yunus, "hakkını verebilir, söyleneni yapabilirsen nasibini ondan alırsın" sözlerini unutmamaya yemin ederek verilen işleri mızmız etmeden yapmaya başladı.

1263'ün kıştan çıktığı, bahara kavuştuğu günler... Anadolu, Kılıç ve Könül ehli ile Moğol karşısında ayakla kalmaya çalışırken... Onu, yüzü batıya dönük bir hilal şeklinde kuşatan çevresinde, tarihin akışını değiştirecek gelişmeler yaşanıyor. Mahmud İncirfagnevihazretlerinindedikleri gerçekleşiyordu...

İncirfagnevi hazretleri, yirmidört sene önce talebelerine ve kendisini seven tüccarlara tembihlemiş. "Müslüman ülkelerinde ve kuzeyde Kıpçak bozkırlarında vazife yapan Moğol emirlerine, yakın takipte bulunun... Onların İslamiyet'e yakınlaşmaları, Müslüman olmaları kuvvetle muhtemel..." demiş...Bu konuda Sarı Saltuk'a ayrı bir vazife vermişti. Sarı Saltuk dahi o günden sonra... Anadolu'dan Kırım'a, Kıpçak Bozkırlarına, Mısır'dan Bağdat'a, Buhara'ya, Konstantiniyye'den Hadrianus'a bir an durmamış... Çok yakın zaman dilimi içinde... Üç kıtada gözükmüş... Hayatta iken hakkında nice bin efsane söylenir olmuştu.

O günden 1263'e... Cengiz'in Moğol İmparatorluğundan doğan üç devletten Altınorda Müslüman olmuş... Çağatay ve İlhanlılarda ise... Müslüman olan Moğolların sayısı hızla artıyordu. Topraklar fatihlerini fethediyordu. Ama Bağdat katliamcısı Hülagu'nun başında bulunduğu İlhanlıların Müslümanlar üzerinde zulmü devam ediyordu. Bu zulme dur demek isteyen de yine bir Moğol'du, Müslümanlıkla şereflenen ve Sarı Saltuk'u çok seven Berke Handı.

Altınorda Hükümdarı Berke Han harekete geçti. İlhanlılarla mücadele için Memlük Sultanı Baybars'a elçi gönderdi. İslâm ülkelerini istilâ ve halka zulmeden Hülagu'ya karşı birlikte mücadele etmeyi teklif etti. Onun elindeki bütün toprakları alıp kendisine vereceğini bildirdi.Bu ittifaka İlhanlılardan kaçarak Bizans'a sığınan II. İzzeddin Keykavus'da katıldı. Berke Han, İzzettin Keykavus'un halasıyla evliydi. Onu, yeniden Anadolu Selçuklu tahtına geçmesi için desteklemekteydi. İlhanlıların Azerbaycan'ı istilâ ederek sınırı Derbent'ten geçirmeleri ve

Altınorda-Memlük dostluğuna karşı, İlhanlı, Bizans, Küçük Ermeni Krallığı, Fransa Krallığı, Haçlılar ve Papalık birlikte hareket ediyordu.

Hülagu, Altınorda Hükümdarı Berke Han ile 1263'te yaptığı Terek Savaşı'nda ağır bir bozguna uğradı. Bu; İslâm dünyasında büyük bir sevince sebep oldu. İlhanlı Moğollarının Baybars karşısında aldığı yenilgiden sonra ikinci büyük yenilgisiydi. Bu yenilgiyle Moğol efsanesi yerle bir oldu.

Moğol ve Memlüklülerin sık sık karşı karşıya kaldığı diyarda... Diyar-ı bekirde... Kasım-ı Bağdadi hazretleriüç yıldır, gecesini gündüzüne katıyor... Anadolu'yu Son Kale eyleyecek, Kıyamet'e kadar Son Kale kalmasını sağlayacak çalışmaları yapıyor... Könül, Kalem ve Kılıç ehlini ve bunları biraraya getirecek Altın Yay Temsilcisi halifelerini yetiştiriyor...Diyar-ı Bekir'i, hazret-i Ebu Bekir'in yolu, Nübüvvet Yolunun nuruyla aydınlatmaya gayret ediyordu.

Bağdat'tan ayrılalı beş, Diyar-ı Bekir'e geleli üç yıl olmuştu. Kalpleri halden hale çevirinyüce Allah tarafından gönlüne bir ilham düşürüldü.

Bunun üzerine... Diyar-ı Bekirlileringözyaşları, bizi bırakma feryatları arasında yola çıktı. Üç günün sonunda zahmetsizce Hazro'ya(363)vardılar. Durağımız burasıdır deyince yanındakiler, çok şaşırdılar. Diyar-ı Bekir gibi bir şehirden böyle dağlar içinde bir yere gelmelerine... Onlar, Batı'ya, büyük şehirlere doğru gitmeyi bekliyorlardı.

Hazro şehir sorumlusu Abdullah bin Ömer'in evinde konakladılar. Memurlarıyla birlikte gönül hoşnutluğuyla eksiksiz ikram ve saygıda bulundu.

Birkaç günlük misafirlikten sonra... Emir Abdullah, Kasım-ı Bağdadi hazretlerininhallerine âşık oldu. Onun çok büyük bir mürşid-i kamil olduğunu anladı. Biat ederek ve tövbe alarak ona

talebe oldu. Gerçek aşka kavuşabilmek, Allahü teâlâya kul olabilmek, nefsini iman ettirebilmek, Anadolu ve bedenini hayır meydanı kılabilmek için... Az zamanda Tasavvuf ve zühd konusunda çok yol aldı. Öyle ki elini memleket ve idareden çekerek zikir ve taatla meşgul oldu. Hazro sakinlerinden beşyüz kişi tevbe dersi alarak biatte bulundu.

Kasım-ı Bağdadi hazretleri iki ay emirin evinde kaldı. Emir Abdullah, onun bundan rahatsız olduğunu görünce harekete geçti.

Adaletli yönetici Abdullah, Ayndâr köyünde bulunan mülkünü ve çevredeki köylerin halkına emanet edilen Rahâ Delp, Rah-al-Bîd, Rahâ Tut, Rahâ Taht-en-nehr, Rahâ Ömer, Rahâ Abdullah ve Rahâ Beydâ adını verdiği yedi değirmeni dört sınırı ile birlikte vakfetti. (364) Kasım-ı Bağdadi hazretlerinin, evlatlarının, evlatlarının evlatlarının ve onlardan çoğalan erkek neslin üzerine... Ayrıca bir mescid, bir medrese ve yeterli sayıda ev inşâ etti. Vakıf ve inşa işlemleri tamamlandıktan sonra... Kasım-ı Bağdadi hazretleri, yanındakilerle beraber o köye gitti. Vakfedilen arazilerdeki ürünler ve yedi değirmenin geliriyle kendi ve fakir, müridler geçinmeye başladı.

Uzak-yakın yerlerden... Hakkı talep eden, Hak aşkına kavuşmak isteyen yüzlerce kişi huzuruna koştu. İçlerinden çoğu kısa zamanda tasavvuf konaklarını aştılar. Kasım-ı Bağdadi hazretlerininhalifesi olarak memleketlerine gönderildiler. Anadolu'nun güneydoğusunda könül ve kalem ehli kimseler hızla çoğaldı. Son Kale surları örülür oldu. "Şeyhimiz büyük şehirler dururken... Niçin sapada kalmış böyle bir yere geldi?" diyenler, bu gelişteki esrarı biraz olsun anlar oldular.

* * *

Altı yıllık aradan sonra...1264'de Mevlana, Mesnevinin ikinci cildini yazmaya başladı. "Yazmalıyım... Ermeydanı Yeryüzünün en zorlu diyarı Anadolu'da... Çare diyen Türkmenin, Oğuz boylarının çare arayışına yardımcı olmalıyım" diyerek yazmaya başladı. Anlattı, Yeryüzünün bir imtihan meydanı olduğunu, herkesin bulunduğu zaman ve mekanla imtihan edildiğini... Bu imtihanda

Kılıç, Kalem ve Könlün yerini, onları bir eyleyen, Altın Yayı temsil eden mürşid-i kamilleri...

Tahtından uzaklaştırılan bir Sultan'ın imtihanı çok çetin idi. Konstantiniyye'de misafir edilen, Anadolu ve tahtından uzak kalan II. İzzeddinKeykavus, yandı ki ne yandı... Bu esrarlı şehri yakından tanıyınca kara sevdaya düştü. Tekrar Selçuklu tahtına çıkarakKonstantiniyye'ye fethetme, müjdeye kavuşma sevdasına...

Bu sevdasına ulaşmada en büyük destek olarak Sarı Saltuk'la Dobruca ve çevresine yerleşen, kendisine son derece sadık Türkmenleri görüyordu.(365)Keykavus, Altınorda hükümdarı Berke, Memlükhükümdarı Baybars'tan destek için Sarı Saltuk'u harekete geçirdi. Bulgar kralını da yanına çekmek için çalıştı.

Bizans İmparatoru VIII. Mihail, bunu haber aldı. Sultanı, 1264 tarihinde Meriç'in denize döküldüğü yerdeki Ainoskalesinde hapsettirdi.(50) Sultanın yanında oğulları vardı. Konstantiniyye'de alıkonulan küçük oğlu hristiyanyapıldı ve kendisine Melik Konstantin adı verildi. Keykâvus'un emirleri ve adamları Ayasofya'ya götürülerek hristiyanolmaya mecbur tutuldular. Hristiyan olmayı kabul etmeyenler öldürüldü.(367)

Keykavus yeryüzününzindanına kapatılıp burada çile çekerken... İnsanoğlu'nun şahit olduğu en büyük zalimlerden Hülagu... 8 Şubat 1265'te öldü. İmtihan meydanı yeryüzünün üzerindeki işi bitti. Ebedi hakikatler diyarının ilk menziline gitti. Hakikati gördü, pişmanlıkla öyle yandı öyle yandı ki ama artık çok geçti.

Çok sevdikleri tarafındanyeraltı zindanına, Cehennem çukuru olan kabrine indirildi. Peygamberemizsallallahü aleyhi ve sellemin(Kâfirin kabri, Cehennem çukurlarından bir çukurdur) buyurduğu çukuruna...

Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem bir hadis-i şerifte, şöyle buyurdu: (Ölü, kabre konulunca, ardından gelenlerin ayak seslerini duyar. Mezardan başka onunla konuşan olmaz. Mezar ona, "Benim nasıl olduğumdan ve bendeki korku ve sıkıntılardan sana

söylenilenler azdır, benim için ne hazırladın?Yazıklar olsun sana ey insanoğlu! Ben varken neye gururlandın? Benim, sıkıntılı, karanlık, yalnız ve böceklerle, kurtlarla dolu bir yer olduğumu bilmiyor muydun?" der.)

Hülagu'nun cesedini kuşatan Yeryüzü üzülsün mü, sevinsin mi bilemedi. İnsanlar böyle bir zalimden kurtulmuştu. Ama her zerresiyle zulmet olan vücudu, toprağında açılan çukura konmuştu. Yeryüzü, mezar oldu konuştu.

"Kendini her şeyin sahibi, sonsuz güç, kudret sahibi zanneden, imtihan için verilen emanetleri kendinin bilen ey zalim! Şimdi, seni yemeye başlayan bir böceğe bile dur diyecek halde değilsin. İmtihan için verilen gücünle, zekanla zulmettin, sayısız masumun kanını döktün, sonsuz Cehennem'ihakettin... Şimdi sonsuz kalacağın Cehennem'e giden dönülmez yolun başındasın."

Mezar konuştu, Hülagu dinledi, bütün söyledikleri doğruydu. Geri dönüp, o savaşçılığıyla Yeryüzünü hayır meydanı yapma, her şeyin sahibi, yaratanı Allahü teâlânın rızasına kavuşma isteğiyle yandı. Ama çok geçti...

Hülagu, kabirde, soğuk toprak tarafından kuşatılmanın şaşkınlığını yaşar, eski bir Sultan Ainoskalesinin zindanında toprak üzerinde otururken... Günahsız bir alın toprak üzerine secde ediyordu, hocasının emriyle... Yaratılış gayesini, imtihan meydanı, ermeydanı yeryüzüne geliş sebebini anlayabilmesi için...

"Otur, Kara Osman'ım" dedi. Yüzü kıbleye karşı gelecek şekilde, diz üstü oturttu. Kendisi de tam karşısına, diz üstü oturdu.Üç yıl önce vefat eden Hayme Ana'nın kabrinin yanındaydılar, güneş batmak üzereydi. Edebiâli konuştu.

"İyi dinle Kara Osmanım. Söyleyeceklerimin tek kelimesini bile kaçırma, hayatının sonuna kadar unutma."

Hakkında nice müjdeler verilene, kurulacak devletin ismiyle anılacağı söylenene, peki, deyip başını göğsü üzerine eğene, yedi yaşında olmasına rağmen, bedenen onbir, akıl olarak onbeşleri gösterene baktı. Bu nasıl evlattı? Bu ne zeka, bu ne ciddiyet, bu ne

kuvvet, bu ne gayretti? Bu ne hızlı gelişmeydi.

"Evladım. Allahü teâlâ bizi niçin yarattı?"

"Efendim. O'na kul olup, O'nun dinini yaymak ve ebedi Cennet'te kalmak için..."

"Evet, oğlum. İşte az önce toprağın üzerine yaptığın secde... Allahü teâlâya kul olmanın en mükemmel şekli olan namazın bir parçasıdır. Namaz, insanın Allahü teâlânın huzuruna çıkmasıdır. Namaz, kula Allahü teâlânın en büyük hediyesidir, yardımıdır. Namaz ile O'nun yardımına kavuşulur, Cennet'e gidilir. O'na kul olunur.

Bey olduğunda... Sen ve askerlerin...Namazınızı tam kılar, onun emirlerini yaparsanız, daima zafer kazanırsınız. Bu sebeple...Şimdi... Seninle namazı anlamaya, namazı doğru olarak öğrenmeye çalışacağız. Büluğ çağına erdiğinde, yaşın onüç-ondörde geldiğinde...Namaz kılmak üzerine farz olacak. O zaman... Daha geniş olarak namazın esrarını, güzelliğini anlatmaya çalışırım. Şimdiden beş vakit namaz kılmaya başlamazsan farz olduğunda kılmakta zorlanırsın."

Hayme Ana'nınmezarını işaret etti. "Tıpkı mezarı yanında bulunduğumuz Hayme ninen gibi... Biz de ermeydanı, imtihan meydanı denilen bu yeryüzünde... Bir müddet kalacağız. Sonra da vefat edeceğiz, imanınıkurtarmış veya Allahü teâlâ muhafaza etsin imansız olarak... İşte imanla gitmemizde, Allahü teâlânın rızasını kazanmamızda en büyük yardımcımız namaz olacak" dedi.

Anlattı, yedi yaşındaki Kara Osman'ın anlayacağı şekilde Namaz'ın ne olduğunu, dinimizdeki, Allahü teâlâya kulluktaki yerini... Tıpkı Mevlana'nın Mesnevisinde anlattığı gibi...

Kara Osman'ın secdeye kapandığı zaman dilimi içinde... Uzaklarda, çok uzaklarda bir yerde... Biri daha secdeye gidiyor... Günahtan kararmış alnı, o secdeyle tertemiz oluyordu.

AltınordahakanıBerkeHan'dan sonra... Bir Moğol hükümdarı daha Müslüman oldu. Çağatay hakanı Barak Han, müslüman oldu

ve Gıyaseddin ismini aldı.

Nübüvvet Yolunun büyüğü Mahmud İncirfagnevihazretlerininsöylediği gerçekleşiyordu. İlhanlı Moğolları arasında da İslamiyet hızla yayılıyor, İslam'la yoğrulan topraklar fatihlerini fethediyor... Anadolu'yu bir Hilal gibi çevreleyen topraklarda yaşayan Moğollar... İslamiyet'le şerefleniyordu. Kuzey'de, Altınorda, Doğu'da Çağatay, Güneydoğu'da İlhanlılar... Mısır'da ise Kıpçak Türkü Baybars hükümdar idi... Anadolu Son Kale olmaya hazırlanıyordu. Etrafındaki aşılmaz surlarla birlikte...

İsimleri Besmele'nin B harfi ile başlayan üç hükümdar... Berke, Baybars ve Barak... Aynı zaman dilimi içinde, 13. yüzyılın ikinci yarısında Müslüman olmuşlardı. Bu; neyin başlangıcı, neyin işaretiydi? Arabi hazretlerininmüjdelediği cihan devletinin mi? Bütün bunlar, onun gelişine hazırlık mıydı?

Gönül ehli zatlar, hakikat, Besmele'nin B harfinde gizlidir dememişler miydi?

Berke Han, Keykavus'un Ainoskalesinde zindanda tutulmasından çok rahatsızdı. Moğolların Anadolu'dan atılmasında ve Konstantiniyye'nin fethinde onu vazgeçilmez olarak görüyordu. Bir an önce kurtarılması için Sarı Saltuk'u görevlendirdi. Yanına çok sayıda asker verdi.

İmparatorun bizzat kumanda ettiği kuvvetler, Bulgar Çarı Teş'in de yardımıyla Sarı Saltuk'un kumanda ettiği askerler tarafından bozguna uğratıldı. Sarı Saltuk, 1266 tarihinde... İzzeddin Keykavus ve ailesini kurtarıp Berke'ye gönderdi. Berke Han, Keykavus'a çok büyük izzet ve ikram gösterdi, İzzeddin Orbay Hatun'la evlendirdi. Onu 'Kırım'a, Karadeniz'in Kuzey sahiline yerleştirdi. Solhad ile Suğdak'ın gelirleri kendisine tahsis edildi. Kefe'de bir saray verdi. Keykavus, sarayından Karadeniz'e bakıyor, Anadolu'ya, Akdeniz'e kavuşacağı günlerin hasretiyle yanıyordu.

Sarı Saltuk, Keykavus ile birlikte Kırım'a gitmedi. Askerini Hadrianus(368)önüne sevketti. Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellemin rüyada söylediklerini bir türlü unutamıyordu.

Rivayete göre... Peygamber Efendimiz kendisine "Hadrianus'u fethet. Burası dârünnasırdır (yardım diyarıdır). Küffar elinde bırakma." buyurmuştu.

Konstantiniyye'deki İmparator'un başı dertteydi, ordusu dağılmıştı. Bunu fırsat bilen Sarı Saltuk, kısa bir kuşatmadan sonra Hadrianus'u fethetti (369). Fetihten bir müddet sonra... Türkmenlerin Hadrianus'a Edrine dediklerini işitince aklı başından gidecek gibi oldu. Çünkü Edrine ile ilgili söylenen nice efsaneler vardı. Bu efsanelerde Edrine için şöyle deniyordu.

"Rum'ı her kim zapt itmek isterse Edrine'de karar duta...Her kim bütün dünyadaki küffarı zebun itmek isterse kal'a-yı Edrine'de dursun zira gaziler ocağıdır, gaziye andan özge yir olmaz... Bu dünya bir yüzük gibidür. Onun ortası Edrine'dir. Gaziler kuvveti ve nusreti ol yirden dutarlar."(370)

Saltuk, Kıpçak Bozkırlarında dolaşırken işitmişti. Eski Kazak, Kırgız, Kalmuk destanlarına göre, Edrine denilen yöreye ancak devleti yöneten hanlar sahip olabilmektedir.Edrine sözü Kalmuk sözlüğünde gerilmiş kirişli yay demektir. Kazak, Kırgız, Moğol destanlarında, kahramanlarının yayı "Edrine" kelimesiyle ifade edilmektedir. Yine bu destanlara göre bu yayı çekebilmek ve dünyaya hükmedebilmek gücü de ancak Hanlara mahsustu. Oğuzlara göre ise bu yayı kuracak olan Oğuz Han nesliydi.

Sarı Saltuk, Edrine ismini işitmekle, babası Yolbuldu'nun sözlerini hatırladı... Yolbuldu, Oğuz Kağan'ın Hocası Uluğ Türk'ün Ergöze(371) dağında, elindeki bir aletten gösterdiği şehir için konuşmuş... Onun, “Burası... Adı Kurulmuş Yay manasına gelecek şehrin kurulacağı yer... Buraya hakim olanın dünyaya hakim olacağı kabul edilmektedir. Burada Altın Yay’ın çalıştırılacağı mabet inşa edilecek. Yine burada yeryüzünün ermeydanı olmasını, Altın Yayı temsil eden yiğitlerin yarışmasına vesile olacak güreş oyunları tertip edilecek ve kırkların ismiyle anılacak" diye tarif ettiği şehrin Edrine şehri olduğunu söylemiş... Bunun, Oğuz Kağan oğlu ceddi Ayhan'ın sözü olarak nakledildiğini ifade etmişti.

Sultan Melikşah, İmam-ı Gazali, Ali Farmedihazretleri ve Nizam-ül-mülk ve Kara Batur... 1084 yılında,Altın Yayı temsil eden güreşlerin yapılmasına karar vermişlerdi. Ali Farmedi hazretleri bunun; kendiliğinden, tarihin akışı içinde gerçekleşmesi gerektiğini söylemişti.

Sarı Saltuk, Hadrianus'ta (Edrine) güreşleri başlattı. Uluğ Türk'ündeklerininve 1084'te alınan kararın gerçekleşmesine öncü olması ümidiyle...

Sarı Saltuk, Hadrianus'un fethi sırasında yalnız değildi. Çok sevdiği, ama kimsenin kim olduğunu bilmediği hanımının tek hatırası oğlu Ece Halilde beraberindeydi.

Sarı Saltuk, Hadrianus'u dünya hakimiyetinin simgesi Edrine haline getirirken... Yeryüzünün ermeydanı olmasının simgesi güreşleri başlatırken...

Bu konuda ona en büyük destek olan, arkasında Müslüman bir

Moğol Devleti bırakan Berke Han, 1266'da vefat etti. Hem de İslamiyet'in en büyük düşmanı İlhanlılarla savaşa giderken... Cenazesi töre gereğince başşehir Saray'a götürüldü ve burada toprağa verildi. Oğlu olmadığı için yerine Batu'nun torunu Mengü Timur, hilân edildi.

Berke Han, Müslüman olan ilk Moğol prensi idi. İslâmiyet'i daha yeğenleri zamanında kabul etmiş ve Sertak Han ile de bu yüzden anlaşmazlığa düşmüş. İslâmiyet'i kabulünde Şeyh Necmeddin-i Kübrâ'nın halifelerinden Seyfeddin Bâharzî'nin büyük rolü olmuştu. Saray şehrinin kurulmasından sonra Türkistan'la ticarî münasebetler artmış ve bunun sonucu İslâmiyet süratle yayılmıştı.

* * *

Antakya, Anadolu'da İslamiyet'le ilk müşerref olan şehirlerden biriydi.Tarihler 637'i gösteriyordu. Şehir fethedildiğinde... Yasin suresinde başına gelenler anlatılan Habib-i Neccar hazretleri adına inşa edilmiş kilise camiye çevrildi.

Müfessirlere göre Yâsîn sûresinde kıssaları anlatılan Havarilerin adları Yuhannâ, Pavlosve Şem'ûn-üs-Safâ (Simun Petrus), gönderildikleri şehir ise Antakya'ydı. Bunların tebliğini kabul eden ve sonra şehit edilen mümin kişi ise Habîb-i Neccâr(dülger) idi.

Cami, Bizans'ın işgaliyle kiliseye çevrilmiş, Müslümanların şehri geri almasıyla tekrar cami olarak ibadete açılmışsa da bu durum birkaçkez böyle devam etmiş.Şehir bir Müslümanların eline geçmiş, bir gayr-i müslimlerin; Habib-i Neccar mabedi ise bir cami olmuş, bir kilise...

1268'e gelindiğinde... Kıpçak bozkırlarından gelen ve İslamiyet'in hamisi olan yiğidin yolu Antakya'ya düştü. Habib-i Neccar Camisi'ni ve üç havariyle Habib-i Neccar hazretlerininkabirlerini türbe haline getirdi. Anadolu'nun en önemli tapu mühürlerinden birini vurdu, Kıyamet'e kadar silinmemesi duasıyla...

Anadolu'nun Moğol zulmüyle inlediği, Habib-i Neccar Camisi'nin yine ezan sesine, secde edilen alınlara kavuştuğu,

bahçesinde ve gönüllerde binbir renk ve çeşitligüllerin açtığı günlerde... Gül dalının üzerinde altıncı gül de açtı...

Elli yıl önce... Mevlana hazretleri, babasıyla birlikte Belh'ten Nişâbur'a geldiklerinde... Evliyânın büyüklerinden Ferîdüddîn-i Attâr hazretlerikendilerini karşılamış.Mevlana, Attar hazretlerini gördüğü anda, babasının kulağına eğilmiş. "Bu bizi karşılayan zatı rüyamda gördüm. O bana altı güllü bir dal verdi" demiş. Babası Bahaeddin Veled hazretleri gülmüş, yorgunluğunu unutur gibi olmuş. "Evladım, altı dallı gül, senin, insanların iki cihan saadetine vesile olacak. Tesiri yüzlerce yıl devam edecek altı ciltlik bir kitap yazacağına işâret etse gerektir. Gönlümüze doğan o ki... Bizim bu hicretimiz de... Son Kale'nin kurulmasında büyük rol oynayacak bu altı gül vesilesiyledir" buyurmuştu.

Rüya ile gönlü hoş olan baba, rüyayı ve yaptığı tabiri Ferîdüddîn-i Attâr hazretlerine anlattığında... Attar hazretleri, Mevlana hazretlerininelini öpmesine müsaade etmiş.

"İnşaallah, eserin ve her halinle... Kıyamet'e kadar yüzbinlerce insanın iki cihan saadetine kavuşmasına... Anadolu'nun Son Kale olmasına... Selçuklu'dan sonra İslam bayrağını dalgalandıracak devletin kurulmasına vesile olursun" diye dua etmişti.

Altı Güllü Dal... Dinle neyden diye başlamıştı... Ney... İçi boştu. O kendiliğinden bir şey söylemezdi. Ondan duyulanlar, yüce Allah'ın sonsuz ilminden bildirdikleriydi... Peygamberler (aleyhimüsselam) ve onların izinde olan gönül sultanları vasıtasıyla...Onlar NEY idi yalnızca bildirileni söylerlerdi...

Altı Güllü Dal'da anlatılanlaragöre... Bu kâinattaki şeyler, ilahi isimlerin zıllerinden meydana gelmiş, vehim mertebesinde yaratılmıştı (I. cilt, beyit 3330-3333; II. cilt, beyit 1020-1026).

Âlem, zerreden kürreye Kâinattaki her şey; Allahü teâlânın kâmil insana hitabı, kitabıydı... İlk emir "Oku" idi... Neyi? Kâinat kitabını... Nasıl? Peygamberler vasıtasıyla gönderilenlerin, bildirilenlerin rehberliğinde, ışığında...

Mevlana, eserin birinci cildinin ondokuzuncu beytinde... “Ey oğul, bağı kopar” hitabıyla, insân-ı kâmil olmanın ön şartını söylüyor.Sûretten ibaret sayılan dünyayı, Allahü teâlâ için olmayan şeyleri terketmenin (zühd), yola (tarikat) çıkmanın, Allah aşkına kavuşmanın ilk şartı olduğunu belirtiyordu. Aşk, muhabbet yaratılma sebebiydi (I cilt, beyit 19-34).

Asıl vatanından uzaklaşan insanın (ruhun), tekrar vatanına dönüş, aşka kavuşma yolculuğu (seyr ve sülûk/tarikat çalışması), bu yolculukta karşılaşacağı haller, duraklar (makamlar), onu yolculuğundan alıkoyacak şerrin kaynağı olan nefsin hileleri (II. cilt, beyit 2603-2793), bu hileler karşısında kâmil bir mürşide bağlanmanınzarureti, mürşitsiz, ilahi aşka kavuşmanın, nefsi imana getirmenin imkânsızlığı (I. cilt, beyit 78-85; IV. cilt, beyit 771-778) anlatılmıştır.

İyi-kötü her şeyi yaratanın Allahü teâlâ olduğu, ancak insana irade-i cüziyye verildiği, bu sebeple insanın yaptıklarından mesul olduğu, bizim şer gibi gördüklerimizde hayır, hayır gibi gördüklerimizde şer olabileceği, Allahü teâlânın her işinde sonsuz hikmetler olduğu (IV. cild, beyit 65-69) Mesnevi'de dile getirilmiş.

Mesnevi; Anadolu'da Moğol saldırılarıyla karşı karşıya kalan, Anadolu'yu Son Kale kılmak için çırpınanTürkmenler için teselli, yaşananları anlama rehberiydi.Kişi, şer olan nefsini tezkiye edip hayır olan ruhuyla irtibat kurduktan sonra... Olayların mahiyetinin farkında olacak, isyana düşmeyecek, dinimizin emrettiği gibi hareket edip, ermeydanı, imtihan meydanı yeryüzünde imtihanını verecekti.

Mevlâna Celaddin Rumi hazretleri, Mesneviyi tamam eylerken... Ona komşu olan, varlığıyla Anadolu topraklarını şereflendiren Mahmûd Hayrani hazretleri Akşehir'de vefat etti. Seyyid idi, Peygamber Efendimizin (sallallahü aleyhi ve sellem) mübarek soyundandı. Anadolu'yu Son Kale eylemek için gelenlerdendi. (372)Akşehir'de dağın eteğine defnedildi. Bu dağ, definden sonra Sultan Dağı diye anılır oldu. O, hayatında ve ölümden sonra gönüllerin sultanı olmuş... Varlığı, geride bıraktıklarıyla bulunduğu

diyarı Kıyamet'e kadar Son Kale olacak şekilde doldurmuştu.

Mevlana hazretleri, Mesnevisinde, nefsi imana getirmenin yollarını anlatır, Mahmud Hayrani hazretleri imtihan dünyasından ayrılırken... Taptuk Emre Dergahında, Yunus diye bilinen bir garip derviş... Nefsini yola getirme, son nefes imtihanını kazanma gayretindeydi.

Altı yıldır... Her gün dergahın tuvaletlerini temizliyor, sonra dağa gidiyor... Dili ve gönlü her an hocasının verdiği zikir ile vazife ile meşgul oluyordu. Akşam olmuş, sırtında odunlarla yine dergaha dönmüştü. Nereye dönecekti ki... Başka gidecek yeri mi vardı? Gönlü "Başka gidecek yerin mi var?" diyordu ama... Aklı ise "Daha ne kadar zaman odun taşıyıphela temizleyeceksin" diyerek itiraz ediyordu.

"Döndün ha Yunus'um?Hoş geldin, sefalar getirdin. Geldiğin yerde de safalar bulursun inşaallah."

Korktu... Gördü... Başı kalbi üzerine düştü. Hocasını nasıl fark etmemişti? Nereden, ne zaman gelmişti, yanına? Duyulur, duyulmaz bir sesle konuştu.

"Hoş bulduk, safalar bulduk efendim. Safamız sizin yanınızdadır."

Gülerek "Öyle mi? İnşaallah böyle devam eder" diyen Taptuk Emre hazretleri, elleriyle getirdiği odunları yokluyordu.

"Yunus'um. Bu ne iştir? Hiç eğri odun getirmemişsin."

Zihni, hocasının "İnşaallah böyle devam eder" sözüyle meşgul olan Yunus, sözünü tartmadan söyledi.

"Efendim. Bu dergaha, odunun dahi eğrisi giremez. Altı yıldır... Bir tane bile eğri odun getirmedim."

"Getirmedim" sözü ağzından çıktığı anda... Diz bağları çözüldü. "Ey nefsim... Daha ne kadar hela temizleyeceksin diyordun. İşte gör halini... Hâlâ getirmedim, diyor, benlik iddia ediyorsun. Altı değil, altıyüzsene hela temizlesen yola gelmez, adam olmazsın" feryadıyla sarsıldı. Hocasının acı bir tebessümle "Ya öyle mi?" diyerek

yanından ayrıldığını görünce olduğu yerde çöktü kaldı. Zaman durdu, düşünemez oldu. Yalnızca beyninde "getirmedim" sözü vardı. Başka bir şeyi ne duyuyor, ne de görüyordu...

Sonbahar akşamının rüzgârı, sertçe yüzüne vurunca, kendine gelir gibi oldu. Düşündüğü ve söylediği aklına gelince, utandı. Odunları odunluğa koymadığını gördü. O telaşla ayağa fırladı. "Ay! Kim o?" feryadıyla, yüreği yerinden oynadı. Sese döndü. Korku dolu gözlerle kendine bakan ay yüzlüyü gördü. Yüzüne yakın tuttuğu fener ışığı... O yüz, o gözler, o kaşlar sahibi için işte huri böyle olur dedirtiyordu. Gönlüne ferman dinletemiyor, gözlerini ay yüzlüden alamıyordu.

Yunus'u tanıyan ay yüzlünün korku dolu bakışları, mahcubiyete döndü.

"Ben sizi gitti zannetmiştim. Bu saatte... Yükünüzü her zaman boşatmış olurdunuz. Bu sebeple su almak için çıkmıştım."

Tabii ya... Dergahta işler kurulmuş saat gibiydi... Her işin yapılış zamanı, şekli, vazifelisi belliydi... Onun da odunları getiriş, odunluğa yerleştiriş zamanını herkes biliyordu, Taptuk Emre'nin kızı da... Ama bu akşam gecikmiş... Şeyhinin kızının kendisiyle yüz yüze gelmesine, mahcup olmasına sebep olmuştu.

"Çok özür dilerim. Dalmışım, bu yüzden geciktim. Lütfen! Hakkınızı helal edin" diyerek yerinden fırladı. Odunlara dokunmadan şeyhinin odasına doğru koştu. Arkasından hayretle bakan gözlerin muhabbetli bakışa döndüğünü göremedi.

"Ben ne yaptım? Ben dedikten sonra, sen dedim. Namahreme, sen dedikten, onun namahrem olduğunu bildikten sonra yüzüne bakmaya devam ettim. Emanete hıyanet ettim" feryadıyla hocasının odasına koştu. Kapıyı çaldı. "Gel" izniyle gözyaşları içinde hocasının ellerine kapandı.

"Efendim. Bana müsade... Dergahınıza, eğri odun sokmamışım ama... Kendi eğriliğim bütün çirkinliğiyle, nefsim bütün azgınlığıyla aynen durur. Bu halimle tekkeden içeri adım atmaya, size yakın

olmaya layık değilim... Bunu bugün iyice anladım. Anadolu'nun ayazı, Moğol'un zulmü, açlık, susuzluk... Belki derdime çare olur. Müsaade buyurursanız gideyim."

Taptuk Emre hazretleri tebessüm etti. Gözyaşıyla ıslanmış elleriyle, gözyaşıyla ıslanmış elleri hafifçe sıktı.

"Gidene yolu açık, bahtı açık olsun. Merhameti, ihsanı sonsuz Rabbim... Maksadına kavuştursun. Gelene gönlümüz, dergahımız açık."

Gönlü, alev alev tutuştu. Bu ne merhametti. Gidişine de, dönüşüne de açık kapı bırakıp dua ediyordu. Hocasının elini öptü, helallik diledi, dua aldı, kanatlanıp dönebilmek ümidiyle dergahtan ayrıldı. Ayrılışına gözyaşıyla, dönüşün ebedi saadetimize olsun diyeni fark edemedi.

Bu nasıl ayrılıştı? Ayrılırken geride hocasıyla birlikte... Bir an aklından çıkmayan, gönlünü kavurun bir ay yüzlü bırakmıştı... Mevlana hazretlerinin, Mesnevisinde hakiki aşkın ne olduğunu anlattığı zaman içinde... Yunus yollara düşmüştü... "Yardım senden ya Rabbi" diyerek... Hakiki imana, hakiki aşka kavuşabilmek ümidiyle...

Yunus, kavuşabilmek ümidiyle Anadolu içlerine yürürken... On yaşını henüz doldurmuş Kara Osman, koşuyordu. Onun için çizilen hedeflere ulaşabilmek için... Hocaları Şeyh Edebiâli ve Turgut Alp de koşuyorlardı ona yetişebilmek, onu, cihan devletinin kurucusu, Son Kalenin bina edicisi ve Konstantiniyye'nin fethini hazırlayıcı eyleyebilmek için...

Anlatıyorlardı, Oğuz Kağanı, SatukBuğra Hanı, Battal Gazi'yi, Altın Yay ve Gümüş Okları, yüzüğü, tahta kılıcı, hazret-i Osman'ın kılıncını, ona Osman isminin niçin verildiğini, Ertuğrul Gazi'nin rüyasını... Arif-i Rivegeri, Mahmud İncirfagnevi ve İbn-i Arabi hazretlerinin, Ertuğrul Bey ve onun hakkındaki söylediklerini...

Onu kalem, könül ve kılıç ehli, bileği bükülmez, karıncayı incitmez, düşman karşısında yüreği titremez bir yiğit haline getiriyorlardı. O da babası gibi Ahi ustaları yanında, ok-yay ustası

olarak yetişiyor, hem okun en güzelini yapmak hem de onu en uzak hedefe atmak için gayret ediyordu.

Anlatıyorlardı, bütün Türkmen boylarına, gönül ve kalem ehli zatlar, Ahiler, Kara Osman'a hocaları tarafından anlatılanları...

Kara Osman koşuyordu, ama Kara Osman efsanesi, destanı onun çok çok önünde koşuyordu. Bütün Türkmen boyları ve zulüm altında inleyen Rum ahali, onun bey olacağı günü bekliyordu, onunla birlikte hedeflerin en güzeline koşabilmek için...

Moğol zulmünden kaçan Türkmenler, Osman'a yakın yerlerde yurt tutmak... Ertuğrul Beyden ona geçecek tek hilalli bayrağın altında yaşamak için gayret ediyorlardı.

Papalığın Kara Osman'ı öldürmek için yaptığı saldırıların arkası kesilmiyordu. Ertuğrul Gazi, bunun için bir çare arıyor. "Alparslan'ı, Melikşah'ı kahpece öldürenlere karşı ne yapabilirim?" düşüncesiyle kahroluyordu. Çare; emaneti bir an önce vermekte miydi? O zaman ona dokunamazlardı.

1290 yılı idi... Kasım-ı Bağdadi hazretlerinin Hazro'da kalmağa başlamasının üzerinden yedi, Bağdat'tan ayrılışının üzerinden ise on iki yıl geçmişti. Yollara düşmüştü. Rüyasında ve Mahmud İncirfagnevi hazretlerinden gelen mektupta..."Ey Kasım! Hicret vakti gelmedi mi? Senin ve soyundan gelenlerin, Kıyamet'e kadar,ebedi saadete kavuşmak istiyorum diyenleri kavuşturabilmesi için..." denildikten sonra...

Bağdadi hazretlerininyedi yıllık varlığıyla... Hazro, Buhara gibi olmuştu. Onun vesilesiyle burada, nice âlim ve gönül ehli yetişmişti. Ama şimdi Bağdadi hazretleri, "Ayrılık vakti geldi." diyordu. Hazroluların, niçin sualine yalnızca böyle gerekiyor cevabı verildi.

Bütün Hazroluların gitme demesine rağmen yola çıkıldı.Bir ay değişik yerlere yolculuktan sonra Kufra (373)topraklarına geldiler. Kasım-ı Bağdadi hazretleri, şaşırdı. Buraya gelmekle birlikte anlatılmaz bir ruhaniyyet kendisini kaplamıştı. Sanki Bağdat'tan buraya ulaşmak için çıkmış gibiydi... Her köşesi o kadar tanıdık geliyordu ki... Anlatılır gibi değildi.

Burada oturmakta olan âlim ve gönül ehli bir zatıKasım-ı Bağdadi hazretlerine rehber olarak tavsiye ettiler.O kimse, rahîm olan Allah'ın emrini yerine getiren, Peygamberin sünnetine sıkı sıkı tutunan yumuşak huy sahibi Hacı Ahmed Hüseynî Mekkî idi. Bağdadi hazretlerini görünce çok sevindi. "Uzun zamandır bekleniyordunuz" dedi. Kimler tarafından diye sual eylemedi.

Kasım-ı Bağdadi hazretleri, o zatın rehberliğinde yürüdü.Oraların özellikle de Tillo köyününün ve çevresinin(374) evliyâlarla dolu olduğunu gördü. Keşif yoluyla, burada hayatta ve vefat edenler olmak üzere toplamda onikibinAllah dostu evliyanın olduğunu fark etti. Aynı şekilde Rustâk(375) bölgesindeki diğer köylerde de çok sayıda evliyâ vardı.

Kasım-ı Bağdadi hazretleri bundan dolayı nihayetsiz sevindi. Onlarla sayısız sohbette bulundu. Sohbet esnasında Reşân(376)

bölgesine seyahat etmesini işaret ettiler. Zira bu bölgede Hacer (Taşlı), Nîvîn (Tatlı Payam) ve Miskin (Soğanlı)köyleri vardı, her birinde Allah dostları evliyalardan şehitler bulunmaktaydı.

Hacı Ahmed Hüseynî Mekkî, Hazret-i Ali'nin oğlu Muhammed bin Hanîfehazretlerine ait olduğu söylenen (Allahü teâlâ ona rahmet etsin) makamkabrinin de yakın yerde olduğu söyleyince...Kasım-ı Bağdadi hazretleri çok sevindi... Muhammed bin Hanife, hazret-i Ali'nin diğer hanımından oğluydu.

Hacer (Taşlı köyü) arkasında bulunan Hacer (Taş) kalesinde kâfirler tarafından şehit edilmişti. Ona ait olduğu söylenen kabir, Deşta Kurişkân(377) denilen yerdeki dağın eteğindeydi.(378)

Burasını ziyaret ettiler. Okudukları Kur'ân-ı kerimin sevabını bağışladılar. Onu vesile ederek bulundukları diyarın Kıyamet'e kadar ehl-i sünnetin kal'asıolması için duada bulundular. Kasım-ı Bağdadi hazretleri, mihmandarı Mekkî efendiye... "Bu kabirde yatanın o mübarek olmasından daha önemlisi... Bu kabirdekinin o mübarek kimse olarak bilinmesidir. Anadolu insanı, Türkmenler, Peygamber Efendimizin eshabınıçok sevmiş. Nice yerleri onların kabri ve makamı bilmiştir. Bu biliş; toprakları yaşanılır, yurt kılan bir biliştir" dedi.

Daha sonra Nivin (Tatlı Payam) köyünün doğusunda bulunan Pay (Taşyaka)(379) köyüne geldiler.

Hâcı Ahmed Hüseynî Mekkî anlattı: "Burada... Kırk yiğidiyle buraları fethetmek için bundan 3 asır kadarönce gelen ve şehit olan Seyyid Abdülaziz bin Nizar mezarı vardır. Şehit otuz arkadaşının kabirleri ise onun etrafında idi.Sağ kalıp daha sonra vefât edenbeş yoldaşının da kabirleri bellidir. Seyyid hazretleri, bu köyün yakınındaki Şirvan Üngürûs (Pây)Kalesini fethetmek için savaşırken şehit olmuştur" diyerek bulundukları yer hakkında izahat verdi(380). Kırk yiğit Kasım-ı Bağdadi hazretlerinin çok dikkatini çekmişti. Seyyid Abdülaziz diye başlayan bir isim de gönlünü kıpır kıpır eyledi. Sual etti.

"Kim, dedin? Seyyid Abdülaziz?İsminin devamı ne idi?"

"Abdülaziz bin Nizâr!"

O güne kadar heyecanlandığı pek görülmeyen Kasım Bağdadi, davrandı. "Abdülaziz bin Nizâr ha?" dedi, rehberini kucakladı.

"O benim dedem... OnunAnadolu'ya geldiğini işitmiştim... Demek burada şehit olmuş ha... Bu diyarı hayır meydanı eylerken... Çok sevindim."

Sonra, parmaklarıyla saydı.

"Babam İzzüddîn Abdullah bir, dedem Abdülaziz iki, onun babası Abdülvehhâb üç, onun babası Hâcı Kâsım dört, onun babası Abdülcebbâr beş, onun babası Cemâlüddîn altı, onun babasıHaydar yedi, onun babası Abdullah sekiz, onunbabası Hâcı Kâsım dokuz, onun babası Ebü'l-Hasan Ali Tâhir on, onun babası Ebî Abdullah on bir, onun babası Mansûr on iki ve13. ceddim Abdülaziz bin Nizâr... Yani Nizar oğlu Abdülaziz... Bu fakir onun 13. nesilden torunu...

Soyum... Abdülaziz'den sonra... 21nesil sonrası Emîrü'l-mü'minîn Ali bin Ebî Tâlip radıyallahü anha ulaşmaktadır."

Kasım Bağdadi, "13. nesilden evlat... Evet,13 nesildenevlat... Evet, onüç..." diyerek güldü.

"Hristiyanların onüç rakamını uğursuz kabul ettiklerini hatırladım. Onun için güldüm. Papa... Bizim onüçüncü torun olarak Anadolu'ya geldiğimizi... Hem de Anadolu'yu İslamiyet'in, mazlumların Son Kalesi kılmak için geldiğimizi duysa ne yapardı diye aklıma geldi, buna güldüm.

Bu ne esrardır? Ceddim Abdülaziz hazretlerinin şehit olduğu yere geldim. Oğullarımında aynı bölgeye yerleşmesi, Kıyamet'e kadar burada Hak için, Anadolu'nun Son Kale olması ve Son Kale kalması için hizmet vermesi istendi."

Hüseyni Mekki Efendi, Kasım-ı Bağdadi hazretlerininanlattıklarıyla çok şaşırdı. Peygamber Efendimizin bir torunuyla karşılaştığına çoksevindi.

Mekki Efendi, anlatmaya devam etti.

"Gün ağarması ile birlikte onlar, hazret-i Peygamber'esalât-ü selâm getirerek kaleye hücum ettiler. Âhir zamana kadar dengigörülmeyecek bir şekilde Allah yolunda cihâd edip kaleyi fethettiler.Ancak bu savaşta kırk yiğitten otuzkişi şehit olmuştu.Onlardan hayatta kalanlar, şehitlerini vâdinin kıblesinin arka tarafında defnettiler."

SeyyidAbdülaziz bin Nizar'ın kabri yolun yukarısında ıssız bir yerde, diğer şehitlerinkabri ise onun etrafında idi. Şühedanın kabir yerleri ıssız, taşlık,evlerden uzak, hiç kimsenin olmadığı bir yerdeydi. Kasım-ı Bağdadi hazretleri ceddi Abdülkâdir Geylani hazretlerine sığınarak kalp gözüyle baktı. Kabirlerinden nûr sütunlarının göğe doğru yıldırım gibi yükseldiğini gördü. Şehitler, kabirlerinde sağ olup tıpkı yaşayanlar gibi tasarrufta bulunuyorlardı. Kasım-ı Bağdadi hazretlerine, "Eğer mübarek insanın neslinden Hâcı Kâsım! Velilerdiyarı Bağdat'tan buraya hoş geldin! Sen buradakalmak istersin. Bizler de burada yanımızda kalmanı isteriz. Sen bize gönderildin.Kurtuluşa vesile olman için burada kaley aziz!" dediler.

Kasım Bağdatihazretleri, şehitlerin sözleriyle vuruldu. "Kurtuluşa vesile olman için kal" diyorlardı.

Evet, şehitlerin dediği gibi bu bölgeye gönderilmişti. Buraya gönderilmesi de... Kıyamet'e kadar bu diyarın sahih itikadın Son Kale'si olması, bu Son Kale'ye güneyden, İran üzerinden gelebilecek bidat fırkalarına mani olunması içindi. Şehitlerin de Mahmud İncirfagnevihazretlerininmektubunda yazdıklarıyla aynı şeyi söylemelerine çok sevindi.

Şehitlerin ve ceddi Abdülaziz bin Nizar hazretlerinin...Kendisine "Ey aziz!" diye hitap etmelerini; iltifatın en güzeli, hediyelerin en anlamlısı olarak bildi. Onlara daha çok yakın olmak için... Kırk gün boyunca yemek yemeden ve kimseyle konuşmadan halvette kaldı, riyâzette bulundu.Riyâzet tamamlandığında... Etrafa feyzin kokusu yayıldı. Bütün çevre köylerde hissedildi. Kasım-ı Bağdadi hazretleri,

kırk günboyunca neler oldu, neler gördü, neler işitti, en yakınlarına dahi bahsetmedi.

O anlatılmaz güzellikteki kokudan sonra... Kasım-ı Bağdadi hazretleriyle şehitlerin konuşması da duyulunca...İnsanlar bölük bölük uzak yollardan ziyaretine geldiler. Tasavvuf yolunda ona talebe oldular.Varlığını, yaptıklarını ve söylediklerini haber alanlar, çekirge tabakaları gibi yanında toplandılar.

Öyle ki...Memleketinden şer şebekelerini söküp atan,zamanın emiri, mekanın mülki amiri ve zilletten korunmuş Kufra şehrinin sakini... Şerefüddîn Şeref Beg bin İsâ Beg, duyduklarına ilgisiz kalamadı. Zaten kalem ve könül ehli kişileri çok severdi. Kırk zırhlı ve silahlısüvârisiyle durumu keşfetmek, anlatılanları yerinde görmek ve Kasım-ı Bağdadi hazretleriyle tanışmak için geldi.

Onunla karşılaştıklarında... Olanlar oldu, söyleyen dilleri söylemez oldu. Huzurunda bulundukları bir saat boyunca kendilerinden geçip sustular. Sonra onlara şefkatle baktı. Kendilerine geldiler.Talebe olmak aşkıyla yandılar. O da... Onları ve bu istekle yanan nice binleri talebeliğe kabul etti.

Bir zaman sonra... Talebe olmanın doyulmaz lezzetini tadan Şerefeddin Beg, boyun büktü, arzetti...

“Sizin ve soyunuzdan gelenlerinizin buradan göç etmedikleri sürece oturmaları...Müridlerinizin, yanınızda ilimle meşgul olanların ve misafirlerinizin ihtiyaçları için... Vakıf kurup tekke, mescid, medrese, konak, misafirhane, aşevi inşâ etmek isterim. Ne buyurursunuz?”

Bağdat'tan ayrılmak zorunda kaldıktan sonra yaşadıklarını hatırladı. Zamanın büyüğünün emri ve izniyle yapılan göç, vatandan ayrılık bile olsa... Nasıl da kolay, bereketli ve iki cihan saadetine vesile oluyordu. Kasım-ı Bağdadi hazretleri tebessüm etti.

“Münasiptir... İnşâallah... Rabbimiz katında... Benim için verilen vazifemi yapmama, senin için de kıyâmet günü şefaate, afva, ihsana kavuşmana vesile olur."

Emir, namaz için bir mescid, mescidin doğu yönünde müritleri içinde bir tekke, tekkenin yukarısında ise ilim talebeleri için bir medrese inşa etti. Ayrıca mescidin arkasında medresenin de altında olmaküzere Bağdadi hazretleri için bir ev toprağı şenlendirdi.

Emir, mezkûr binaların yapımını bitirdiğinde Pây Kilisesi veÜngürûs Kalesinin bütün müştemilâtını; ova, ağaçlar, bitkiler, yapraklar, taşlar ve pınarların tamamı ile ismi anılmış olsun ya da olmasınkale ve kiliseye ilave olan her şeyi vakfetti.

Söz konusu vakıf için bir senet kaleme alıp hem kendi mührühem de dönemin Kâdısı Molla Kâsım Halenzehî Bedvî'nin mührüylemühürledi.

Bir taraftan inşaatlar devam ediyor, diğer taraftanda uzak-yakın demeden binlerce kişi talebeliğe koşuyor. Kufra ve civarı; ilahi feyzin güneş gibi doğduğu, her yeri aydınlattığı bir diyar oluyordu.

Bu ne esrardı? Mahmud İncirfagnevi hazretlerinin "kavuşmak istiyorum" diye feryat edenlerin kavuşmasına, Anadolu'nun Son Kale olmasına vesile olmakla görevlendirdiği Kasım-ı Bağdadi hazretleri... Öyle bir yere yerleşiyordu ki... 13. göbekten ceddi Abdülaziz Nizarhazretleri burada şehit olmuş, kabri buradaydı...

Neslinden gelenlerin Kıyamet'e kadar kalacağının söylendiği yerin hemen yanına gelmişlerdi... Burası... Üç önemli buluşmanın gerçekleşeceği,Anadolu'nun Son Kale olmasında çok önemli yer tutacağı müjdelenen diyardı.

* * *

"İyi dinleKara Osman'ım. Bundan sonra... Karalığını, yiğitliğini... Kendi bahtını, Kayı'nın, Oğuz Türkünün ve bütün insanlığın bahtını... Ak eylemek için kullanmak mecburiyetindesin. Bu söylediklerim... Son nefesini verinceye kadar ayrılmaz bir parçan olsun."

Bir bahar günüydü... Kuşluk vaktiydi... Güneşin bir mızrak boyu yükseldiği, Duha namazının kılındığı vakitti. Domaniç yaylasında, Hayme ananın kabri yanındaydılar. Şeyh Edebiâli ve tam

karşısındaki Kara Osman... Her ikisi de diz üstü oturmuşlardı.

Henüz onüç yaşındaki Osman... Onaltı, onyedi yaşlarında gösteriyordu. Bıyıkları belirmeye başlamıştı. Edebiâli, eliyle işaret etti.

"Çevrene iyi bak, ibret nazarıyla bak. İbret nazarıyla bakmak... Yaratılanlara bakarak Yaratanın sonsuz gücünü görmek, düşünmek... Farz-ı ayındır, kadın-erkek her Müslümana...

Bak...Cennet'ten haber veren çiçekler açtı. Ağaçlar yapraklandı.Kuşlar cıvıldar, dereler şırıl şırıl akar, rüzgâr can olup ılgıt ılgıt eser... Yıldızlardan güneşe, çiçeğe, zerreden kürreye... Bütün bu yaratılanlara âlem deriz... Allahü teâlânın sonsuz gücünü gösterdikleri için... Bütün bunlar... Yüce Rabbimize mutlak itaat eder. Yaratılanların hepsinden bir numune taşıyan insana, bize gelince... Biz isyan ederiz. Çünkü Allahü teâlâ bize irade vermiş. Ve bu iradeyle birlikte bizi zamanımız geldiğinde bu yeryüzüne gönderiyor, imtihan için... Herkes... Yaşadığı zaman ve mekanda, sahip olduğu nimetlerle imtihan edilir. İmtihanı kazananlar ebedi Cennet'e, kaybedenler ise Cehennem'e gider. Görülen o ki... Senin imtihanın çok çetin olacak... Neslin, mekanın, zamanın ve seçilmen sebebiyle..."

Kara Osman'ın bakışlarında endişe yok, merak vardı. Edebiâli gülümsedi, sual eyledi.

"Ee... Osmanım. Senin imtihanın ne zaman başladı?"

Boyun büktü, yüzü sarardı, sesi titredi.

"Bulüğ çağına girmemle efendim."

Sevindi, Kara Osman'ın sararan yüzünü, bükülen boynunu görmekle, titreyen sesini işitmekle... Demek ki bulüğa ermenin getirdiği mesuliyetin farkındaydı. Ona güç vermek istercesine kuvvetle elini sıktı.

"Evet, Osmanım... Bulüğ çağına girmenle... Bugün bu sebeple buradayız. Artık... Allahü teâlânın emir ve yasaklarını yapmakla

mükellefsin, vazifelesin. Bunlara ef'âl-i mükellefin deriz. Farz, vacip, sünnet, müstehap, mubâh, haram, mekruh ve müfsit olmak üzere sekiz tane...

Büluğ çağına girmenle birlikte... İmanı, ehl-i sünnet itikadını ve kötü huyları öğrendikten sonra... Üzerine ilk farz olan beş vakit namazdır.

Namaz... Kulun, Allahü teâlânın huzuruna çıkmasıdır, O'nunla konuşmasıdır. Namaz, kulun Allahü teâlâya en yakın olduğu andır. Namaz, Allahü teâlânın kuluna, en güzel hediyesidir. Namaz, insanın dünyada kavuşabileceği güzelliklerin en üstünüdür. Namaz, dünyada Allahü teâlânın yardımına kavuşturan en kuvvetli sebeptir. Namaz kılan kumandan ve askerlerden meydana gelen ordular, düşmanın sayısı ne olursa olsun zafer kazanmışlardır."

"Namaz, Allahü teâlânın kuluna, en güzel hediyesidir." sözüyle anlatılmaz şekilde sevindi. Son söylenenler dikkati çekti. "Namaz kılan ordular mutlaka zafere kavuşur dersiniz, öyle mi hocam?"

"Sebeplere sarıldıktan... Gücünün yettiğince düşmana karşı koymaya çalıştıktan sonra... Mutlaka zafere kavuşuruz diyoruz. Çünkü Allahü teâlânın yardımı gelir. O yardıma kavuşulunca da zafer mutlak olur.

Bu sebepten... En güzel hediye, Allahü teâlânın yardımına ve zafere kavuşturan namaz nasıl olur. Bunu anlatmaya çalışacağım. Namazın oniki farzını sırasıyla ve hakkıyla yapınca... Böyle bir namaz kılınmış olur. Şimdi bu onikifarzı sırasıyla inceleyelim."

Namaz deyince, gözleri nemlenen, sesi titreyen Edebiâli hazretleri sual eyledi.

"Namaz vaktinin girdiğini duyurmak için ne okunur?"

Namazla ilgili anlatılanlar, Kara Osman'ı heyecanlandırmıştı.

"Ezan okunur efendim."

"Evet, ezan... Gönül ehli zatlar...Namazın ne olduğunu anlatmak için ezan yeter, buyurmaktadırlar. Allah bir, Muhammed aleyhisselam O'nun elçisi, sevgilisi, kâinatın yaratılış sebebi

dedikten sonra... Namaz çağrı yapılır. Bütün bu hakikate, iki cihan saadetine, felaha sebep olan namaza gelin, denir.

Sonra ne yaparız? Abdest alırız. Abdest nedir? Manevi pislikten temizlenmektir. Günahla kirlenin azalarımız, ağzımız, ellerimiz... Peygamber Efendimiz, kişi abdest alırken yıkanan azalardan dökülen su ile birlikte günahları da dökülür diyerek buna işaret ediyor.

Üzerimizi, bedenimizi ve namaz kılacağımız yeri temizler, necasetten temizlik yaparız. Allahü teâlânın huzuruna çıkacağız ya... En güzel elbiselerimizi giyeriz. Allahü teâlâ namazda güzel elbiselerinizi giyin buyuruyor. Örtünmemiz gereken yerleri örteriz.

Ve... Namaz vakti girince... Kıble'ye döneriz. Kıble'de ne var? Kâbe... İslam âlimleri, Kâbe için, dünya ile ahiret arasında geçittir, buyurmaktadır.

Kıble'ye döndükten sonra... Kalbimizden namazın Allahü teâlânın huzuruna çıkmak olduğunu hatırlar, namaza niyet ederiz.

Sonra tekbir alır, Allahü ekber diyerek namaza başlarız. Tekbirin iki ismi vardır. Tahrime tekbiri, haram kılma tekbiri... Neyi? Namazda yemeyi, içmeyi, yönünü kıbleden döndürmeyi, konuşmayı... Kısacası çevre ile, dünya ile irtibatı kesme, gönlümüzü ve bedenimizi Allahü teâlânın emrettiği yöne çevirmetekbiri... Diğer ismi ise iftitah tekbiri... Açma tekbiri... Neyi? Rabbimizin rızasına kavuşmayı, ebedi güzellikler âlemini, Cennet'i...

Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, (Kul namaza durduğu zaman ona Cennet kapıları açılır. Allahü teâlâ ile arasındaki perdeler kalkar) buyurmaktadır. Bu nasıl olmaktadır. Namaza başlarken Allahü ekber diyerek iftitah tekbirini aldığımızda... Ruhumuz Kâbe'den Ahirete, Cennet'e gidiyor. Kâbe, dünya ile Ahiret arasında geçitttir, kapıdır demiştik. Cennet'intavanı Arş'tır. Arş da Allahü teâlânın isim ve sıfatlarını gösteren bir aynadır. Allahü teâlâ Arş'ta tecelli eder.

Böylece Allahü teâlânın huzuruna çıkmış, namazımızı onun

huzurunda kılmış oluyuz. O bize zaten yakın. Biz ona yakınlaşmış oluyoruz. (İnsanın, Rabbine en yakın olduğu zaman, namaz kıldığı zamandır) hadis-i şerifinin esrarı ortaya çıkar.

Namazda, her rekatte Fâtiha suresini okuruz. Fâtiha, başlangıç, açmak demek. Fâtiha suresiyle Allahü teâlânın sonsuz güç ve kudreti, ihsanı, merhameti, ona nasıl kul olunacağı anlatılmakta... Bu sure ile O'na sığınılmakta, O'ndan yardım istenilmektedir. Bu surede, yaratan-yaratılan-kulluk en zirve şekliyle anlatılmaktadır.

Kıyam, kıraat, rükû, secdeler ve teşehhüd... Bunlar, kâinattaki bütün varlıkların... Âdem aleyhisselamdan Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem gelinceye kadar bütün ümmetlerin, ibadet şekillerinden biridir. Allahü teâlâ bu ümmeti o kadar çok seviyor ki... Bütün mahlukatın, bütün ümmetlerin ibadetlerinin hepsini namazda topladı. Namaz kılan, bütün yaratıkların yapmış olduğu ibadeti yapmış olur. Dağlar kıyamda... Hayvanlar rüküda... Otlar secdede...

Namazda bütün ibadetler toplanmış... Zikir, Kur'ân-ı kerim okuma, oruç, hac, zekât, tesbih...

Ha... Namazda... İftitah tekbirinde elleri kıbleye, dua ederken gökyüzüne karşı açmamızın temsil ettiği manayı unutmayalım. İki elimizde on parmak, yirmisekizboğum vardır. Nedir yirmisekiz? Kur'ân-ı kerim harfleri ve ilahi kitabımızda isimleri geçen Peygamberler yirmisekiz. Bu ne demek? Allahü teâlâ sonsuz ilminden, zatı, sıfat ve isimlerinden insanları bu vasıtalarla haberdar etmiş.Namazda tekbirde elleri kaldırmak, duada açmak... Bunu hatırlamak, bu sonsuz ilimle irtibat kurmaktır."

Yirmisekiz ile söylenenleri işiten Osman, Hayme Ana'nın ölümünden az önce söylediklerini hatırladı. Ninesi de aynı şeyi söylemişti. Hayret etti. Ninesi okuma-yazma bilmezdi, bunları nereden öğrenmişti

Edebiâli, Kara Osman'a baktı. Gözlerini yummuş, hareketsiz duruyordu. Ruhu yedi kat gökleri aşmış, Cennet'e ulaşmış, huzura kavuşmuş gibiydi. Devam etti.

"Gelelim namazın son farzına, son rekatte Tehıyyat okuyacak kadar oturmaya... Tehıyyat duası... Peygamber Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem Miraç'ta Allahü teâlânın huzuruna ulaşınca, ona selam vermesi (Ettehıyyâtülillahivessalavâtü vettayyibâtü...) Yüce Rabbimizinonu cevaplaması (Esselâmü aleyke eyyühennebiyyü ve rahmetullahi ve berakâtüh...)Allahü teâlâ ile konuşmasıdır. Bu duayı son teşehhüdde okumak vaciptir. Namaz bu dua okunarak son bulur. Miraç gerçekleşmiş olur. Namazın sonunda da dua edilir."

Edebiâli, sual eyledi.

"Ne dersin Osman'ım? Var mısın, hazır mısın böyle namaz kılmaya? Allahü teâlânın huzuruna günde beş vakit böyle çıkmaya?"

Namazın hakikatiyle ilgili anlatılanla dehşete düşen Osman'ın sesi titredi.

"Efendim. Anlattığınız şekilde namaz kılmaya insan dayanamaz, erir."

Edebiâli bu cevaba çok sevindi.

"Maşallah Osman Beyime... Tam dediğin gibi... Evet, erir... Büyük veli Beyazıt-i Bistami hazretleri namaz hazırlığına başladığında, vücudu titremeye başlarmış. Hazret-i Ali'nin kerremallahü vecheh vücuduna saplanan oku, namaz kılarken çıkardılar, farketmedi. Neden? Namazın yüceliğinden... Tıpkı hazret-i Yusuf'u görünce ellerini kesen ve bunu farketmeyen kadınlar gibi...

İslam âlimleri buyuruyorlar ki... İnsan, namazın bu anlatılmaz ağırlığına Sübhâneke ile dayanmaktadır. Çünkü Arş da Allahü teâlânın isim ve sıfatlarına ayna olmak yüküne Sübhaneke ile dayanabilmektedir.

Evet, Kara Osman'ım... Namaz...Müminin, imtihan dünyası yeryüzündeki hayat kaynağı, Kelebeğin Kanadında Kızılelma'yayolculuktur. İnşaallah, müsait zamanda sana kelebeğin kanadındaki yolculuğun ne olduğunu da anlatırım.

İşte bu şekilde, tadil-i erkanına riayet edilerek, anlattığımız manaları düşünerek kılınan namaz... İnsanı Allahü teâlânın

yardımına kavuşturur, Cennet'e ulaştırır, insanların en iyisi, evliya yapar. Böyle namaz kılanlardan meydana gelen ordu, daima muzaffer olur."

"Selamün aleyküm!"

Hoca-talebe gelen sese döndüler. Gelen Ertuğrul Gazi'ydi... "Ve aleyküm selam ve rahmetullahi" diyerek ayağa kaktılar. Ertuğrul Gazi, "Oturun, oturun" diyerek diz üstü oturdu. Diğerleri de kalktıkları yere... Ertuğrul Gazi, Edebiâli'ye döndü.

"Hocam. Namazla ilgili son sözlerinizi işittim. Ne kadar çok sevindim. İnşaallah, yüce Mevlam hepimize böyle namaz kılmayı nasip eder."

Ertuğrul Gazi, elini Osman'ın omzuna koydu. Edebiâli'ye sual eyledi.

"Hocam. Osman'ın yiğitliğine, mertliğine, emanete sahip çıkacağına... Beş vakit namazı kılıp, Allahü teâlânın emir ve yasaklarına uyacağına... Hak için, adalet için, mazlumlar için çekinmeden canını, malını ortaya koyacağına... Beyliğin gereğini yapacağı kefil misin?"

"Kefil misin?" sualine hem Edebiâli hem de Kara Osman şaşırdı. Ertuğrul Gazi anlattı niçin bu suali sorduğunu... Anlattı... Papalığın, Kara Osman'ı öldürmek için saldırıları iyice sıklaştırdığını, onu korumakta çok güçlük çektiklerini... Anlattı... Hakkında nice müjdeler verilen, Oğuz'un, insanlığın ümidi oğlu Kara Osman'ıkorumak için bulduğu çareyi...

"Atamız Oğuz Han'ın huzurunda... Altın Yay ve Gümüş Okları bulan altı oğlu, Gün Han, Ay Han, Yıldız Han, Gök Han, Dağ Han ve Deniz Hanhazırdı. Hocası Uluğ Türk, kuşağından bir hançer çıkardı. Kınından kurtardı, ucunun keskinliğini parmağında denedi. Altı şehzade hayretler içindeydi. İlk defa Uluğ Türk'ü elinde bir hançerle görüyorlardı. Uluğ Türk seslendi.

"Gün Han, evladım, hele yaklaş, Altın Yay'ın sendeki parçasıyla birlikte..."

Yaklaşınca sağ elini uzatmasını istedi. Şehadet parmağını sıkıca

tuttu. Gün Han, hesaplarına göre yaşı yüzü çoktan geçmiş olması gereken ihtiyarın gücü ve hançeri kaldırması karşısında şaşırdı, korktu. Hançerinin ucuyla parmağının ucuna dokundu. Çıkan kanı Altın Yay'ın Gün Han'daki parçasının yanıp sönmeye başlayan kısmına sürdü. Daha sonra yardımcısı gümüş oklu Deniz Han'ı çağırdı, aynı işlemi ona yaptı. Kanını gümüş oka sürdü ve gümüş oku, Altın Yay'ın ilk parçasına yerleştirdi. Diğer dört şehzadeyle de aynı işlemleri yaparak Altın Yay ve Gümüş Okları tek parça haline getirdi. Sonra orta kısmına şehadet parmağıyla dokundu. Dokunmasıyla olanlar oldu, ortalığı anlatılmaz bir ışık kapladı, gözler bakamaz hale geldi. Uluğ Türk, tekrar dokundu, eski haline geldi.

Dehşet içindeki şehzadelere baktı, gülümsedi, her parçayı sahibine geri verdi.

'Evlatlarım!Bu parçalar, ancak binlerce yıl sonra bir daha bir araya gelecekler. Herkes sahip olduğu parçayı en büyük emanet bilecek. Emaneti, evlatlarınız içinde doğru itikatlı olana... Âdem aleyhisselamdan günümüze kadar değişmeden gelmiş, Kıyamet'e kadar da değişmeden devam edecek, Yaratan ve yarattıkları hakkında doğru iman bilgilerine inanana... Emir ve yasaklara uyan, gönül eri olana verin. Verdiğinizde de sağ başparmağınızın şehadet parmağıyla birleştiği yeri kesin. Aynı işlemi emaneti verdiğiniz oğlunuza yapın. Sonra da sağ ellerinizi başparmaklar birbirini saracak şekilde kenetleyin ve bir müddet böyle tutun.

Onlar da kendilerinden sonra gelenlere verirken aynı şekilde hareket etsinler. Nesilden nesile bu şekilde devam etsin. Doğru itikat, iman hususunda çok hassas olunmalı. Kâinatın nizamı ve üzerinde yaşadığımız Yeryüzünün dengesi doğru itikat üzerine kurulmuştur. Bu itikat sahipleri kâinatla uyum içinde olurlar. Doğru itikattan her sapış, ifsat ve israf, Kâinatın müşterek dilinden uzaklaşmak demektir. Bu da Yeryüzünü yaşanmaz hale getirir.

Günü geldiğinde, her şey hazır olduğunda... Altın Yay'ı kullanmak gerektiğinde... İnsanlar hakikatin önünde bütün engelleri kaldırdıklarında, Yeryüzü hayır meydanı kılındığında... İşte o zaman çok dikkatli olunacak. Ay Han'a verdiğim emanette, Karataş'ta bildirilen şekilde hareket edilecek.

Altın Yay, ancak sizin neslinizden, kanınızdan gelenler

vasıtasıyla, adı Kurulmuş Yay manasına gelen şehirdeki mabette çalıştırılabilir. Ay Han neslinden gelen birine bu şehirde bir mabet inşa edilmesi emredildiğinde, Karataş denilen emaneti açabilir. Orada bu mabetle ilgili bilgi vardır, bu mabedi o bilgiye göre inşa edecektir. Altın Yay ve Gümüş Okların söz konusu mabette nasıl çalıştırılacağı emanette anlatılacak. Evlatlarınıza size Ergöze Dağının zirvesinde gösterdiğim beşik şeklindeki diyarı ebedi vatan edinmelerini vasiyet edin.

Hem Altın Yay ve Gümüş Oklar, bunların kullanılışı hem de Son Kale ile ilgili vasiyet, size ve neslinizden gelenlere emanettir. Söylediklerimi sakın unutmayın ve unutturmayın.

Altın Yay ve Gümüş Okları çalıştıracaklara, yani size ve neslinizden Kıyamet'e kadar bununla görevlendirilenlere bir vazife daha yüklenmiştir. Bu da Oğuz neslinin devletsiz kalmasını önlemektir. Siz ve neslinizden gelecek vazifeli altı kişi...Bunun için çalışacak, görünen devletin arkasında görünmeyen DERİN DEVLET olacak... Bununla ilgili bilgileri nesilden nesile aktaracak, bir devlet sarsılmaya başladığında devamının kurulması için her türlü tedbiri alacaksınız. Bu konuda da bilgi Karataş'da vardır. Bu şekilde Oğuz Han'ın başlattığı Kelebeğin KanadındaKızılelma'ya Sefer kesintisiz devam edecek.

Aranızdaki birliği, haberleşmeyi Ay Hanve onun neslinden gelenler, yani gönül sağlayacaktır. Kılıç ve kalem güçtür, almak, hükmetmek ister. Gönül ise vermektir, hep birleştirmek, bir eylemek için uğraşır. Bu sebepten, bu altılının reisi Ay Hanneslinden gelenler, gönülü temsil edenler olacaktır. Karataş'ı ona vermemiz de buna işarettir.'

Evet... Oğuz Han'ın Hocası Uluğ Türk bunları söyledi. Altın Yay ve Gümüş Okların muhafazası Gün Han oğlu Kayı'ya verildi, onun nesliyle devam etti. Ancak bundan yediyüz yıl kadar önce bunlar çalındı. Kayı Boyu, ta Selçuklu hükümdarı Tuğrul Beye kadar bunları aramaya devam etti. Sonra onun emriyle bıraktılar. Çünkü Altın Yay ve Gümüş Okların Papalığın elinde olduğu ortaya çıkmıştı. Mühim olan nerede olduğunun bilinmesiydi. Şu sebepten ki... Bunlar, kan bağıyla nesilden nesile belirlenen altı Oğuz torunu olmadan kullanılamazdı. Papalık da bunu bilir. Ve Ay Han

neslinden gelenlerle irtibat halindeler. Dünya bir felakete gidip Altın Yay ve Gümüş Okları kullanmak ihtiyacı doğduğunda Ay Han nesli ile irtibata geçecekler.

Tuğrul Bey, 'Oğuz nesli için Altın Yay ve Gümüş Okların kimin elinde olduğu önemli değil. Önemli olan... Altın Yay'ın temsil ettiği mana... Kılıç, Kalem ve Könül'ün bir olması... Bu birliği sağlayacak ve Kıyamet'e kadar devam ettirecek, Konstantiniyye'yifethedecek olan da Kayı Boyu neslidir' demişti."

ErtuğrulGazi, büyük bir dikkatle kendisini dinleyen Edebiâli ve Osman'a baktı.

"Gelelim (Kefil misin) sualini niçin ettiğime... Altın Yay'ın Gün Han'a teslim edilen parçasının şu anda temsilcisi benim... Bu emaneti Kara Osmanıma teslim etmek isterim. Bu şekilde... Papalığın Osman'ı öldürme çabalarının da önünü kesmiş olacağız. Çünkü Osman ve neslindengelenler olmadan Altın Yay ve Gümüş Oklar kullanılamaz."

Edebiâli'ye döndü.

"Evet, hocam... Kara Osman'a kefil misin? Doğumundan bugüne seni elinde büyüdü. Onu en yakından tanıyan sensin. Emaneti teslim edebilir miyim?"

Bu sözler... Hem hocayı hem de talebesini heyecanlandırdı. Özellikle de Kara Osman'ı...

Hocaları Edebiâli ve Sarı Saltuk... Anlatmışlardı ona... Oğuz Han'ı, Altın Yay ve Gümüş Okları, bunların neyi temsil ettiğini, Kayı Boyunun Altın Yay ve Gümüş Okların muhafızlığını nasıl yaptığını, yüzlerce yıl bunları nasıl aradığını, babası Ertuğrul Gazi ve kendisi ve neslinden gelecek kimseler hakkındaki müjdeleri, Arif-i Rivegeri, Mahmud İncirfagnevi ve İbn-i Arabi hazretlerininsöylediklerini...

Ama yine de çok merak ediyordu hocasının ne diyeceğini...

Edebiâli, önce Kara Osman'a baktı. Merakla kendisine bakan endişeli bakışları gördü, gülümsedi. Bakışlarını Ertuğrul Gazi'ye

çevirdi. Cevabın kendisinden beklenmesinin mahcubiyetinde, verilecek cevabın ağırlığının mesuliyetinde boyun büktü.

"Kefilim efendim. Nesliniz içinde emanete en layık olan odur. O ve neslinden gelenler... İnşaallah Kelebeğin Kanadında Kızılelma'ya yürüyecekler. Ermeydanı Yeryzünün nice köşesini Hayır Meydanı eyleyeceklerdir. Her haliyle müjdelenenin kendisi olduğunu gösterdi. Ona bakınca... Onun ismiyle anılan devletin bir deryadan diğer deryaya uzandığını, neslinden gelenlerin Konstantiniyye'yi fethettiğini, Anadolu'nun Son Kale olduğunu, Kıyamet'e kadar Son Kale kaldığını görürüm."

Ertuğrul Gazi'nin "Allahü teâlâ razı olsun hocam. Bizi sevindirdin" sözüyle birlikte Kara Osman, "Hocam" dedi, Edebiâli'nin elini öptü, sonra da"Beyim"diyerek babasını eline sarıldı.

Ertuğrul Gazi, elini tutan eli bırakmadı, "Yüce Mevlam. İki cihanda aziz etsin" diyerek dua etti. Hançerini çıkardı. Osman'a verdi. "Haydi, bakalım, kanınla kanıma gençlik ver, Kıyamet'e kadar devam edecek bir güzelliğe ortak eyle" dedi.

Osman, günün anlatılmaz güzelliklerinin kanatlanmasındaydı... Namazın esrarından sonra... Emanete layık görülmek... Ne büyük saadetti... Hayme ninesinin kabrine baktı. Ne bereketli bir yer imiş... Herhalde şimdi beni görüyor ve çok seviniyordur diye düşündü. Hançeri önce kendine sapladı. Sağ elinin şehadet parmağıyla başparmağının birleştiği yerin avuç içi kısmına hafifçe bastırdı. Kan çıktığını görünce babasının sağ elini yakaladı. Önce öptü. Sonra, hançeri baba vücuduna sapladı.

Ertuğrul Gazi güldü.

"Hocam. Görür müsün? Evladımız bizi hançerler."

Edebiâli de güldü.

"Beyim. Bu saplayış, muhabbeti kesmek için değil, ebedi kılmak içindir."

Gözyaşları içinde haklısın hocam diyen Ertuğrul gazi yakaladı.

Oğlunun sağ elini sağ eline aldı. Başparmaklarbaşparmakları kavradı. Müsâfehaeyledi.(381)Oğul kanıyla baba kanı, muhabbet damarıyla birbirine karıştı, Kıyamet'e kadar tesirini devam ettirmek, muhabbete, emniyete sebep olmak üzere... Ertuğrul Gazi, oğlunu kucakladı, bütünkâinatı kucaklamış gibisine geldi "Hayırlı mübarek olsun. Allahü teâlâ hem seni hem de beni utandırmasın" dedi.

Edebiâli, "Bu haber Papa'ya gidince çıldıracak. Hem emanetin teslim edilip Osman'ı öldürmek yerine korumak zorunda kalışlarına... Hem de teslim işinin Osman 13 yaşını doldurduğunda oluşuna..." dedi ve güldü.

İlhanlı Hükümdarı Abaka Han, Ertuğrul Gazi'nin oğlu Osman'a emaneti teslim ettiği günlerde... Haçlı kuvvetleriyle birlikte Antep üzerine yürüdü. Son derece ibret vericiydi. Moğol ve Haçlılar birlikte hareket ediyordu. Papalık, ehl-i sünnet devletleri durdurmak için her türlü çareye başvuruyor. Moğollarla birlikte hareket ediyor, Şiilik gibi fırkaları destekliyordu.

Memlüklü Hükümdarı Gazi Baybars, Harran'da her iki kuvveti de bozguna uğrattı. Hemen ertesi yıl Abaka Han Birecik'i kuşattı, Memlük ordusunun gelmekte olduğu öğrenince kuşatmayı kaldırdı.Baybars, Moğolların korkulu rüyası olmuştu. Onun geldiğini duyunca Moğol orduları dağılıyordu

Edebiâli'nin dediği gibi oldu. Osman'ın onüç yaşında emaneti teslim aldığını ve Haçlı ordusunun yenildiğini işiten Papa X. Gregorius, hakikaten çıldırdı. Papalık koltuğuna oturduğu 1 Eylül 1271'de Doğudan, Anadolu'dan aldığı ilk haber bu olmuştu. Roma üç yıldır papasızdı. Kardinaller, ülkeler arasında yapılan sonsuz pazarlıklar sonucu seçilmişti. Aldığı ilk haberde Osman'ın onüç yaşında emaneti teslim aldığı olmuştu.

Kısım 14

Rivayet edildi ki... Anadolu'yu Son Kale yapmak için "Kon ya" çağrısına uyulup... Nice Kalem, Könül ve Kılıç ehlinin "Konalım inşaallah" diye Ahmed Yesevi bağrından, Horasan'dan, Endülüs'tenyola çıktığı... "Konduk, kavuştuk elhamdülillah" diyerek geldiği diyarda...

Konya'da... Çağrıya uyup konanların torunlarının, saray denilen konaklarının kapısı önüne... Bir yiğit konmuştu, "Kon ya" çağrısına uyan alperenin oğlu... Atıyla sanki gökten inmişti. Ne zaman, nasıl geldiğini gören olmamıştı. "Açın bre kapıyı. Sultana bir name getirdim, Uç beyi Ertuğrul Gazi'den. Beni ona ulaştırın" diyordu, bıyıkları yeni terlemeye başlamış, boyu posu yirmiyi, siması onbeşi gösteren bir yiğit... 1273 yılının güz mevsiminin bir akşamüstünde...

Açılması gerekene kapanan kapıda nöbet bekleyenler, aşılmaz dağ olmuşlardı.

"Açamayız dedik ya bre! Sultanımız, babam dediği, babası yerine koyduğu şeyh hazretleriyle görüşmektedir. Mevlâna Celaleddin bile gelse, almayın içeri buyurdu."

"Öyle mi buyurdu?"

Muhafızlar, sese döndüler. Atı üzerinde aksakalı, heybetli kavuğuyla Mevlânahazretlerinigördüler. "Yâ Mevlâna" diye feryat ettiler.

Buruk tebessümle bakışlarını muhafızlardan kaçıran Mevlâna devam etti. Tebessümlerin en tatlısıyla Ertuğrul Gazi'den name getiren gençliğin eşiğindekine baktı.

"Evladım. Kimsin sen? Niçin buradasın?"

"Efendim. Ertuğrul Bey oğlu Osman'ım. Babamın bir namesini Sultan'a getirmiştim."

"Osman ha? Kara Osman diye anılan, hakkında nice müjdeler verilen yiğit sensin ha?"

Osman kıpkırmızı kesildi, şeyy diye kekeledi, cevap veremedi. Mevlana bu haline hafifçe güldü. Gülüşüyle sanki Konya aydınlandı.

"Gel yiğidim, bizim fakirhanemize gidelim. Her ne kadar Sultanın sarayına benzemez ise de... Gönlümüz geniştir. Mademki Sultan kendine yeni bir baba buldu... Biz de evlatların en yiğidini, en gözü karasını, nice gönül erinin müjdelediğini bulduk, onu evlat bildik."

Hem Kara Osman, hem de göklerden bu hali seyreden Ruhlardan Bir Ruh, sözü edilen evlat olma arzusuyla yandılar.

Mevlana hazretleri, Osman'ın omzuna hafifçe vurdu, "Bizim için senden has evlat mı olur?" dedi. Kara yiğit için zaman durdu.

Atları sürdüler, hem dergah hem medrese olan gönül ocağına doğru... Gönülleri Selçuklu hükümdârı 14 yaşındaki III. Gıyaseddin Keyhüsrev'e kırgın olarak...BabasıIV. Kılıcarslan'ın 1266'da Muînüddin Pervane tarafından öldürülmesinden sonra çocuk yaşta tahta çıkarılmış.O da babası gibi, Moğolların ve Vezir Muînüddin Pervane'nin elinde oyuncak olmuştu.

"Oku, evladım" dedi Mevlana hazretleri, "dergaha varıncaya kadar okuyabildiğince Fâtiha oku... Oku ki nice açılışlara, fetihlere vesile olsun."

Osman,"evladım" sözüyle, Arş'a doğru kanatlandı, Ruhlardan Bir Ruh'a müjdeyi vermek için...

Akşam namazını birlikte kıldılar. İmamlığa Mevlana hazretleri geçti. İftitah tekbiriyle birlikte... Kara Osman... Tıpkı Edebiâli hazretlerinin anlattığı gibi... Kâbe'den Cennet'e geçtiğini, mekansız, zamansız şekilde Allahü teâlânın huzuruna çıktığını, aradan perdelerin kalktığını hissetti.

Yemekte anlattı Mevlana hazretleri... Babasıyla birlikte önce Medine'ye, sonra Karaman'a ve oradan da Konya'ya nasıl ve niçin göç ettiklerini... Arif-i Rivegeri ve Mahmud İncirfagnevi hazretlerinin, babasını, Ertuğrul Gazi'yi göç için, Anadolu'nun Son Kale olması için nasıl yönlendirdiklerini...

Ahmed Yesevi, İbn-i Arabi, Kirmani, Ahi Evran, Hacı Bektaş-ı Velihazretlerinin ve daha nice Horasanlı gönül Sultanının... Bizzat Anadolu'ya gelerek veya Anadolu'ya göçleri yönlendirerek... Bu mübarek diyarın Son Kale olmasına ve Kıyamet'e kadar Son Kale olarak kalmasına nasıl çalıştıklarını... Ve daha nice sırları...

Birden sual eyledi.

"Babandan emaneti teslim almış, Papa'yı çok üzmüşsün öyle mi?"

Osman şaşırdı.

"Efendim, siz..."

"Benim nereden bildiğime mi şaşırdın? Şaşırma evladım, Osman Beyim. Altın Yay ve Gümüş Okları, bunların neyi temsil ettiğini, ne işe yaradıklarını, Oğuz Han'dan bugüne Kayı Boyunun ne için mücadele ettiğini çok iyi biliriz. Baban Ertuğrul Gazi ile yaşıt sayılırız. Çok iyi tanışırız. Beni baban bil."

Kara Osman, "Evladım", "Osman Beyim" ve "Beni baban bil" sözleriyle vuruldu, mahcubiyetle gözlerini kapadı. "Allahü teâlâ razı olsun, dualarınıza muhtacız efendim" dedi. Mevlana gülümsedi.

"Yalnız benim değil... Duaları Hak katında makbul olan bütün gönül dostlarının, gariplerin duaları seninle, Kayı boyuyla...

Osman Beyim. Konya'da, Sultan yok, devlet yok. Moğol'un ve kendi menfaatleri için her şeylerini vermeye hazır idareciler var. Nameyi, Sultan'a ulaştırmaya çalışman, Moğolların eline geçmesine sebep olur. Bu da Bizans sınırında Ertuğrul Beyin otuz yıldır yaptıklarını yıkar gider. Bu sebepten... Sen nameyi kimseye verme geri götür.

Ancak... Ertuğrul Gazinin namesini ben görebilir miyim? Buna göre sana söyleyeceğim, babana yazacağım bir şeyler olabilir. Gönlüme öyle gelir ki... Elveda diyeceğim günler yaklaştı. Bu seni son görüşüm, babana son haberim olabilir!"

Kara Osman, kuşağına davrandı. "Buyrun efendim" diyerek nameyi gönülrahatlığıyla tereddütsüz teslim etti. Çünkü isteyen Mevlana idi...Mevlana hazretleri aldı, göğsüne bastırdı. Besmele ile

açtı. Kara Osman'a uzattı.

"Oku, Osman Beyim. Dinleyelim..."

Kara Osman, "Oku" emriyle her azasının dil, dinleyelim sözüyle de Mevlana hazretleridahil zerreden kürreye her şeyin kulak kesildiğini, okunanı yapmaya hazır hale geldiğini hissetti. Okudu.

"Sultanım,

Ceddiniz Alaeddin Keykubad'ın emriyle Söğüt'ü yurt bilişimizin üzerinden otuzaltısene geçti. Ulu Sultanın; (Uçta temeli sağlam at, sakın ola fetihler için, devlet için acele etme. Fetih, devlet, saltanat; ganimettir, şan, şöhrettir, güçtür, aklı başından alır. Bu sebepten başta Kayı olmak üzere diğer Oğuz boylarını ve evlatlarını fethe, devlete, fethin, devletin getirdiği mesuliyete hazırla. Bırak kaleleri, şehirleri oğlun ve torunların fethetsin, sen önce gönülleri, zihinleri ve toprağı, çevrendeki gayr-i müslimlerinkalbini fethet. İstimâlet üzre ol) şeklindeki tavsiyesini tutma gayreti içinde olduk. Savaşa girmedik, könül, kalem ve kılıç ehli kimseleri çoğaltma, gayr-i müslimlere kendimizi sevdirmek için çalıştık.

Zaman içinde çevremizdeki Türkmen obaları çoğalır oldu. Daha fazla kalem, könül ehline ve yurt tutacağımız toprağa ihtiyacımız var. Düşman üzerine gaza için izin isteriz.

Emirlerinizi beklerim.

Süleyman Şah oğlu Ertuğrul"

Osman, nameyi Mevlana hazretlerine uzattı. Nameyi uzatan elini sıktı.

"Emanet, sendedir. En iyi şekilde sahip çıkacağından şüphem yok. Yemeğimizi yedik, yatsı namazınıkıldık elhamdülillah. Sen yorgunsun, uzun yoldangeldin. İstirahate çekilelim. Yarın görüşürüz inşâallah"

Osman, hayırlı gecelerdiyerek kendisine ayrılan küçük odaya geçti. Yatağının üzerinde bekleyen gece kıyafetini giydi. Çok yorgundu... Üç gündür yoldaydı. Uzandı... Uzanmasıyla doğrulması

bir oldu. Ayaklarının ona doğru uzandığı duvarda bir Kur'ân-ı kerim vardı. Gerçi mukaddes kitap yüksekte idi. Hocaları, yüksekte ise Kur'ân-ı kerime karşı ayak uzatmak caizdir, demişlerdi. Ama yapamadı.

O duvardan alıp başka yere asmak için kalktı. Bunu da yapamadı. Benim, onun yerini değiştirmeye hakkım yok diye düşündü. Yatağının yerini değiştirmek istedi, ancak oda küçüktü bu da mümkün olmadı. Yerinden aldı, yüzüne bakarak Yasin-i şerif okudu. Sevabını bağışladı, tekrar yerine koydu. Anlatılmaz derecede uykusu vardı, ne yapacağını bilemedi. Bağdaş kurarak oturmak istedi, içi rahat etmedi. "Kur'ân-ı kerimin asılı olduğu yerde nasıl bağdaş kurarım" dedi. Diz üstü oturdu, sağ tarafından duvara dayandı. Dayanmasıyla birlikte kendinden geçti. Bir ses duydu.

"Ey Osman! Sen Allahü teâlânın kelamına saygı gösterdin. Ona hürmeten yatağına yatmadın. Allahü teâlâ seni, evladını, sana tabi olanları, aziz, mükerrem ve muhterem kıldı" diyordu. Sesin sahibini merak etti. Hızla başını çevirdi. Sert bir şeye çarptı. Gözlerini açtı. Rüyada, bu sözlerin söylendiğini fark etti. Başını duvara vurmuştu. Duvara yaslanıp yanlamasına uyuduğunu anladı, hemen dizüstüoturdu. Böyle bir hitaba kavuşmanın sevinciyle, "Yâ Rabbi! Beni ve neslimdem gelenleri, kulluğundan, rızandan ayırma!"diye dua etti.(382)

Medresenin avlusunda sabah ezanı okunuyordu. Hemen giyindi. Abdest almak için şadırvana yürüdü. Rüyada söylenenler, zihninde dönüp duruyordu. Namaz sonrası, yola çıkmak için Mevlana hazretleriyle görüşmek istedi. Kalfası, "Kuşluk vakti, Mevlana hazretleri sizinle görüşmek diler. Kılıcınızı da kuşanmadan yanınızda getirmenizi arzu eder" dedi. Kuşluk vaktine kadar Kur'ân-ı kerim okumak için mescidin bir köşesine çekildi. Eline aldı, kor gibi elini yaktığını hissetti. Bismillah, dedi, açtı. Açılan iki sayfada gözüne ilk çarpan Enbiyâsûresinin 105. ayet-i kerimesi oldu. Beyni zonklamaya, elleri titremeye başladı. Ayet-i kerime "Yeryüzünü salih kullarıma miras bırakırım" manasındaydı. Hocası Edebiâli,

"İbn-i Arabi hazetleri, bu ayet-i kerimedeki salih kulların, senin ve soyundan gelecek Sultanları işaret etmekte olduğunu söylemişti" demişti.

İşaret edilmek, müjdelenmek... Osman, anlatılmaz bir yükü omuzlarında hissediyordu, ta küçüklüğünden beri... Hocası Edebiâli, her yaşın anlayışına göre hep anlatmıştı...Oğuz Han, Altın Yay ve Gümüş Okları, o günden bugüne Kayı Boyu, Ertuğrul nesli ve kendisi hakkında söylenenleri...

Kur'ân-ı kerimi okudukça, rahatladı, sükunete kavuştu. Kılıcını yanına aldı. Mevlana hazretlerinin beklediği medrese meydanına yürüdü.

Talebeler hilal şeklinde oturuyor, hilalin uçlarının yakınlaştığı yerde Mevlana hazretleri bulunuyordu. Yanını işaret etti.

"Otur, Osmanım. Mübarek olsun. Kur'ân-ı kerime saygı gösteren ve nesli muhterem olur."

Osman'ın eli ayağına dolaştı. Rüyasından bahsediyordu, başkalarının anlayamayacağı şekilde. Hemen karşısına oturdu. Boynunu büktü. Mevlana, gün ışımasında gülümsedi.

"Osman Beyim. Medreseye gelinceye kadar kaç Fâtiha okudun?"

"Onsekiz efendim."

"Öyle mi? Onsekiz bin âleme, devlenizin nizam-ı âlem için olacağına işaret... On sekiz de biz okumuştuk. Eder otuzaltı. Müjde Osman! Gönül sultanlarının kalbine doğan bilgiye göre... Saltanat, yakında Selçuklu'dan Kayı'ya geçer. Sen dahil, senin soyundan, otuzaltı gözü pek, âdil ve kudretli sultân gelir. Sonrası... Bir yüz yıllık geçiş dönemi olur. Ve Anadolu yine Son Kale, Oğuz nesli sözü dinlenir olur. Kuracağınız devlet uzun yaşar ve İslâma çok büyük hizmet yapar. Onun devamı olan devletler ve Anadolu'nun Son Kale olması Kıyamet'e kadar devam eder.

Müfessirler... Maide sûresinin "Ey inananlar! Aranızda dininden kim dönerse bilsin ki, Allah, kendisinin çok sevdiği ve onların da Onu sevdiği, (üstelik) inananlara karşı alçak gönüllü, inkârcılara karşı güçlü, Allah yolunda cihad eden, yerenin yermesinden

korkmayan bir kavim getirir. Bu Allah'ın dilediğine verdiği bir nimettir. Allah ihsanı bol olan ve en çok bilendir"mealindeki 54. âyet-kerimesinin Türklere, özellikle de Oğuz boylarına işaret ettiğini söylemektedirler.

İbn-i Arabi hazretleri de... Enbiya sûresinin;(Yeryüzünü salih kullarıma miras bırakırım) mealindeki 105. ayet-i kerimesinin... Osman ve neslinden gelecek sultanları işaret ettiğini bildirmektedir, Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyyeisimli eserinde..."

Osman, bu ayet-i kerimeyi işitince dehşetle irkildi. Bu ayeti Hocası Edebiâli hazretleridaha önce kaç defa okumuştu, ama hiç böyle etkilenmemişti.

Yeryüzünü salih kullarına miras bırakmak ne demekti? Miras olarak ne bırakılır? Mal... Varis ne yapar? Bırakılan mirası, dinin emirlerine uygun olarak kullanır, kullanmazsa mesul olur. Peki... Bırakılan miras yeryüzü olursa... Yeryüzünde ne var? İnsan, cin, sayısız canlı... Su, toprak, her türlü mülk... Yani bütün bunların hakkına, hukukuna riayet edilecek, bunlar emanet bilinecek... Bunlar, Allahü teâlânın emrettiği şekilde kullanılacak... Bütün canlılara zulme mani olunacak. Kısacası yeryüzünde Allahü teâlânın halifesi, temsilcisi olunacaktı... Ne ağır yük, ne büyük şerefti.

Mevlana hazretleri konuşmasını sürdürdü.

"Korkut Ata'nında... 'Âhir zamanda hanlık gerü Kayıya dege, kimesne ellerinden almaya, âhır zaman olup kıyâmat kopınça. Bu didügi Osman neslidür' dediği rivayet edilmektedir."

Duyduklarıyla hem Osman, hem de talebeler büyük bir şaşkınlık içindeydi. Osman'a seslendi.

"Osman Beyim! Hele ayağa kalk. Kılıcını da bana uzat..."

Kılıcı aldı, kendisi de ayağa kalktı. Hocalarının onbeşyaşındaki bir delikanlıya "Beyim" demesi talebeleri şaşırtmıştı.

E'ûzüBesmele çekti. Kılıcı Kara Osman'ın beline bağladı.

"Kılıcı ve temsil ettiklerini, Selçuklulardan aldık, sana ve senin soyuna verdik! Bunu... İbn-i Arabi hazretlerininbabana teslim ettiği Ahmed Yesevi hazretlerinin tahta kılıcı kabul et.Sen ve neslinden gelenler... Hazret-i Osman'ın Kayı damgalı kılıcı elinize geçinceye kadar... Tahta kılıçla kılıç kuşanma merasimi yapın.Tahta kılıncın manasını unutmayın.

İbn-i Arabi hazretleri, tahta kılıcı babana verdiğinde... 'Bu tahta kılıç; Allahü teâlânın rızası, i'lâ-yıkelimetullah, ErmeydanıYeryüzünü hayır meydanı kılmak, adaleti sağlamak, mazlumların sığınağı kılmak için olan Saltanatı temsil eder. Saltanatın kalem ve könülle birlikte hareket etmesini, Kalem, Kılıç ve Könül birliğini gösterir. Kuracağınız devletin Allahü teâlânın rızası üzerine devamı, Kalem, Kılıç ve Könül'ün bir mürşid-i kamilin rehberliğinde birliğindedir' demişti"

Mevlana, mahfaza içindeki nameyi Osman'a uzattı.

"Osman Beyim. Bu... Babanız Ertuğrul Gazi ve onun şahsında sana ve neslinizden gelecek bütün tahtla tanışacaklar içindir. Vasiyetim olarak kabul edebilirsiniz. Yolun açık olsun. Seni tanımak, hayatımın en büyük saadetlerinden biri oldu. Yüce Mevlam... Sana, sevdiklerine ve seni sevenlere iki cihan saadeti ihsan eylesin."

Osman Gazi, boyun büktü. Yüzü ve gönlü Mevlana'ya dönük geri geri yürümeye başladı, huzura sırtını dönmemek, huzurdan huzura gidebilmek için...

Huzura karşı bu edep; Mevla'nın gönlünü derya gibi dalgalandırdı.

"Dur, Osman'ım! Hele bekle!

Kara Osman, hayret içinde durdu, merakla bekledi. Mevlana, beden ve gönül yükünü sıfır eyleyen, kanatlandıran bakışlarla, uzun uzun baktı, teveccüh etti, himmet eyledi.

"Senin bu halin, bu şekilde huzurdan ayrılışın... Gönlümdeki bir koru alevlendirdi... Sebepler sebebi meydana getirir demişler ya... Sebepler âlemindeyiz... Ol emriyle bütün kâinatı var eyleyen sonsuz

güç sahibi yüce Mevlamız... Her şeyi, ama her şeyi bir sebeple yaratmayı dilemiş. Yaratan O... Ama sebeple yaratmayı murat etmiş. Yaratmaya, muhabbeti, aşkı sebep kılmış. Ol, demiş, Peygamber Efendimizin nurunu, O nurdan da bütün Kâinatı yaratmış. O andan bu ana... Bütün hadiseler birbirinin sebebi olarak devam eder. Her şey ve her şey, maddi-manevi her şey, taş, su, hava, söz, düşünce, ibadet... Mutlaka ve mutlaka birbirinden etkilenir. Biri diğerinin sebebi olur. Kâinatta; her şey, her olay birbirini etkiler, bu; zincirleme olarak Kıyamet'e kadar devam eder.

Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, (Yetim ağladığında Arş titrer) buyurdu."

Bu sözün dehşetiyle Kara Osman elinde olmadan "Allah!" diyerek tepeden tırnağa titredi. Bir an kendini yetimlere bey olarak düşünmüştü. Mevlana hazretleri, Osman'a bakarak gülümsedi.

"Ya Osman'ım. Bey olmak, yetimin, yerdeki karıncanın dahi yükünü çekmektir. Çekeceksin ki Hakk'ın rızasına kavuşacaksın... Sebepler âlemi dedik ya..."

Kara Osman, bütün vücudunda karıncaların gezdiğini hisseder gibi oldu. Mevlana hazretleri, bütün yükünü almak ister gibi merhametle Osman'a baktıktan sonra sözüne devam etti.

"Arş nasıl titrer? Arş yedi kat göklerden sonradır... Yetimin feryadı o kadar tesirlidir ki... Maddi-manevi etkisi yedi kat gökleri aşıp Arş'a ulaşır.

Yetimin kanadı böyle? Ya kelebeğin kanat çırpışı? Bir kelebeğin kanat çırpışı, Arş-ı alayı titretir. Deryada dalga meydana getirir.

Ecdadınız Oğuz Kağan, buna dile getirmiş. 'Kelebeğin Kanadında Kızılelma'ya' demiş. Bu sözle, hem sebeplerin birbirine tesirini hem de Hakk'ın rızasına götüren yolun, son derece hassas olduğunu dile getirmiş.

Sebeplerin ne gibi bir sonuç doğuracağını, sebepler zincirini bilen... Bugün yaşananlara bakıp, bugünün sebeplerine bakıp, yarın ne olacağını tahmin edebilir.

Osman, evladım... Hakk'ınrazı olduğuna kavuşmak için, Hakk'ın

razı olduğu sebebe sarılacaksın. Yanlış sebep doğru netice vermez. Doğru sebebi bulacaksın. Bunu kim bilecek? Tabii ki Peygamber Efendimizin varisi olan mürşid-i kamiller, onlar içinde de Nübüvvet Yolunun temsilcileri ve onların halifeleri...

Evladım. Sen ve neslinden gelenler... Hiçbir zaman, sebepler âleminde yaşadığımızı, her şeyin bir sebeple olduğunu unutmayacak. Doğru sebepleri bilenlerin rehberliğinden ayrılmayacaksınız."

Mevlana hazretleri, ilerledi, Osman'ıbağrına bastı. Omuzlarından tutup uzun uzun baktı.

"Osman'ım... Bu görüşmemiz, bu yolculuğun... Senin ve soyundan gelenlerin iki cihan seadetine, Anadolu'nun Kıyamet'ekadar, hakkın, sahih itikadın Son Kalesi, kuracağın devletin cihan devleti olmasına sebep, vesile olsun. Selametle gidesin."

Osman, geri geri çıkarak huzurdan huzura ulaştı.Kara Osman, huzurdan ayrıldıktan sonra... Talebelerine döndü.

"Osman Bey ile benim aramda geçenleri, onunla ilgili benden duyduklarınızı her yerde anlatın. Gün; Kayı'nın, Türkmenlerin, Oğuz boylarının Osman'ın etrafında birleşme, yekvücut olma günüdür. Anadolu'nun Son Kale olması ve Kıyamet'e kadar Son Kale kalması için..."

Kara Osman, sürdü atını, Söğüt'e doğru, rüyada gibi... Beyninde "Sebepler âlemi" sözleri dönüp duruyordu. Mevlana hazretleriyle yaşadıklarından, ondan duyduklarından ve rüyada kendisine söylenenlerden sonra sanki bulutların üzerindeydi... Söğüt'e ne zaman, nasıl geldi farkında olmadı.

Ertuğrul Gazinin huzuruna çıktı. Nameyi verdi, yaşadıklarını anlattı, rüyada söylenenler dahil... Gözyaşları içinde oğlunu kucakladı.

"Evladım. Hayırlı, mübarek olsun. Allahü teâlâ, bu garibi, seni ve neslinden gelenleri söylenenlere, verilen müjdelere, görülen rüyalara layık eylesin. Bu ağır vazifeyle, bu vazifeyi hakkıyla yerine

getirmekle şereflendirsin."

Nameyi uzattı.

"Oku, yiğidim. Her kelimesi, benim, senin ve neslinden geleceklerin gönlüne yerleşsin, gereği yerine getirilmek üzere..."

Okudu, hem yüreği, hem de elleri titreye titreye...

"Ertuğrul Gazi Beyime,evladım Osman'a ve neslinden gelenlere, taht denilen akkor demir üzerine oturacaklara...

Sizler, seçildiniz. Bu sebeple mesuliyetiniz çok büyük...

İbn-i Arabi hazretleri... Enbiyâ sûresinin; (Yeryüzünü salih kullarıma miras bırakırım)mealindeki 105. ayet-i kerimesinin... Osman ve neslinden gelecek sultanları işaret ettiğini bildirmektedir.

Sizler, Allahü teâlânın varisisiniz. O'nun size miras olarak bıraktığı yeryüzündeki her şeyi... O'nun adına korumak, adaleti dağıtmak, mazlumların yanında olmak, hakkı söylemek, hakkı savunmak, hakikate ulaşılmasına mani olanlarla gaza yapmak zorundasınız. Çünkü siz, Allahü teâlânın yeryüzündeki vekillerisiniz. İşiniz çok şerefli, ama çok da zor...

Bunun için. Siz Kılıç ehli olarak, Kalem ve Könülü mutlaka yanınıza almak, Kılıç, Kalem ve Könlün birarada hareket etmesini sağlayacak bir mürşid-i kamilin rehberliğiyle hareket etmek zorundasınız.

Allahü teâlâ, namaz ve sabırla yardım isteyiniz, buyurmaktadır. Ayet-i kerimede, (Allahü teâlâ size yardım ederse, size hiçbir şey galip gelemez) buyurulmaktadır. Sır, Allahü teâlânın yardımına kavuşmaktadır. Bu yardıma kavuşmanın vesileleri; Allahü teâlânın emir ve yasaklarına uymak, doğru sebeplere sarılmak, namaz, sabırve emire itaattir.

Namaza çok ehemmiyet veriniz, ilk vaktinde, her türlü erkanına uyarak kılınız, kılınmasını sağlayınız. Namazsız İslamiyet olmaz. Eshab-ı kiramın ve ehl-i beytin hepsini çok seviniz.

Sizler Oğuz Kağan'ın sözüyle, Kelebeğin Kanadında Kızılelma'ya

yürümek mecburiyetindesiniz.

Hazret-i Ömer'in 'Fırat nehrinde bir oğlak boğulsa hesabını Ömer'den sorarlar' sözünü, cam küreli yüzüğü, tahta kılıcı unutmayınız.

Her iş için seçilen bir kişi, seçilen zaman, mübarek bir mekan vardır. Bu üçü bir araya geldiği zaman, eşref saattir.

Son sözüm; Ertuğrul Beyedir. Gaza kılıncını çekmek için acele etme. Sultan Alaaddin'in sözüne göre hareket et. Gönlümüze doğan o ki... Fetih harekâtı Osman ile başlayacak.İnşaallah, kalem ve gönül ehillerinin oralara gelmesine vesile olmaya çalışacağız. Kılıç ehlini yetiştirmek senin işin...

Gazi Ertuğrul Beyim ve yiğit Osman evladım. Allahü teâlâ sizin ve Kıyamet'e kadar soyunuzdan geleceklerin yardımcısı olsun. Size, sevdiklerinize, sevenlerinize iki cihan saadeti ihsan eylesin."

Namenin okunması bittikten sonra... Ertuğrul Gazi, "Allahü teâlâ bana, sana ve neslinden gelenlere... Bu namede yazdığı gibi amel etmeyi, bunun için çalışmayı, çok çalışmayı nasip eylesin. Bu nameyi sen muhafaza et, içindekileri ezberle, neslinden gelenlere uygulamak üzere ezberlet" dedi.

Ertuğrul Gazi ve oğlu Osman... Haber verilen emanetin ağırlığı altında titrerken... Çareyi çok çalışmakta bulur, Oğuz boylarına Bizans sınırında yurtluklar hazırlamak için gayret ederken...

Oğuz Türkü de; Moğollar Moğollara yaranmak için kendilerine zulmeden Selçuklu idarecileri, aciz Sultan karşısında çareyi... Ertuğrul Beyin, onun veliahtı olarak gördükleri KaraOsman'ın yanında görmekteydiler...

Ahiler, Mevlana hazretlerinintalebeleri ve gönül sultanları... Türkmen obaları arasında, her yerde ve fırsatta Ertuğrul Gazi ve oğlu Osman hakkında verilen müjdeleri anlatıyor, Korkut Ata'nın"Âhir zamanda hanlık gerü Kayıya dege... Kimesne ellerinden almaya, âhır zaman olup kıyâmat kopınça. Bu didügi Osman neslidür) sözünü dilden dile, gönülden gönüle yayıyorlardı.

Mevlana hazretlerinin bütün gayreti sanki Kara Osman'ın görmek imiş... Onunla görüştükten, evladım deyip kılıcı kuşattıktan, nice müjdeler verdikten sonra, hastalandı...

Her gördüğüyle helalleşti. En kısa zamanda borçlarının ödenmesini istedi. Alacaklılardan bazıları "biz helâl etmiştik" dedilerse de tekrar tekrar gönderip almalarını sağladı. Bütün borçlar ödenip, herkesle helalleştikten sonra... "Elhamdülillah âhiret için en büyük tehlikeden kurtulduk.İmtihan meydanı Yeryüzünde en son mutlaka yapmamız gerekenleri yapmak nasip oldu" buyurdu.

Nakledildi ki... Mevlana hazretleri hasta döşeğinde yatmakta iken... Konya'da çok şiddetli zelzeleyle yer sarsılmaya başladı. Herkes korktu, feryatlar yükseldi. Mevlana hazretleri gülümsedi; "Ey Konya toprağı! Kon ya dediler. Emre uyup üstüne konduk, altına da konacağız merak etme, babamdan sonra ben de gelirim. Kavuşmamıza az kaldı" diye seslendi. Deprem durdu. "Konya toprağı yağlı bir lokma ister" buyurdu.

Yakınları ağlamaya başlayınca... "Size ağlamayın diyemem... Çünkü Efendimiz ağladı, onun ayrılığıyla eshabının aklı başından gitti. Ben de sizden ayrılacağım için üzüntülüyüm. Ancak çok da sevinçliyim. Sevgiliye kavuşacağım. Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, (Ölüm, sevgiliyi sevgiliye kavuşturan bir köprüdür. Kişi sevdiğiyle birlekte olacaktır) buyurdular. Nasıl sevinmem. Sevdiklerimle beraber olacağım. Bu Yeryüzü bir imtihan meydanı... Geldik, bir müddet kaldık, gideriz. Yüce Rabbimizin sonsuz merhameti, sevdiklerinin şefaati ve yardımıyla inşaallah imtihanı başarıyla vererek, imanla gitmek nasip olur" buyurdular. Yakınları, inşaallah imanla gitmek nasip olur sözüyle titrediler. O böyle derse, bizim halimiz ne olur endişesiyle...

"Ben size, gizli ve açıkta Allahü teâlâdan korkmayı, az yemeyi, az uyumayı, az gülmeyi, azsöylemeyi, günahlardan çekinmeyi, oruca, namaza devâm etmeyi, dâimâ şehvetten kaçmayı, halkın eziyetine ve cefâsına dayanmayı, aşağı ve sefih kimselerle düşüp kalkmaktan

uzak durmayı, kerîm olan sâlih kimselerle berâber olmayı vasiyet ederim. Çünkü insanların hayırlısı, insanlara faydası dokunandır. Sözün hayırlısı da az ve öz olanıdır. Hamd, yalnız Allahü teâlâya mahsustur" şeklinde nasihatte bulundu. Talebelerinin gelmesini istedi.

"Türkmenlerin, Kayı Boyu'nun, Osman'ın etrafında kenetlenmesini sağlayın. Konstantiniyye'nin fethi, Anadolu'nun Son Kale olması ve Kıyamet'e kadar böyle devam etmesi onların eliyle olacaktır denildi. Biz de bu şekilde inanırız.

Ey bizi seven talebelerimiz! Sevgili Peygamberimizin gittiği Ehl-i sünnet yolundan yürüyüp, bu yolu ihyâ etmelidir, hepimizin, bütün insanlığın kurtuluşu bundadır. Allahü teâlânın sevdiği ameller, ibâdetlerle meşgul olmalı. Hep helâli istemeli, helâlinden yiyip, helâlinden içmeli ve helâlinden giymelidir. Söylediklerimiz, dinlediklerimiz, düşündüklerimiz hep helâl olmalı.

Her hareketimizi Peygamber efendimizin hâl ve hareketlerine uydurmalıyız. Herkes, bir sanata sâhib olmalı ve din ilimlerini iyi öğrenmelidir. Sizlerden bunu hususen isterim. Bizim yolumuzda olanlara, Kıyâmet günü yardımcı olur, yüzlerinin ak olmasına çalışırız. Ancak, edebe riayet etmeyenler ve Ehl-i sünnet yoluna muhalefet edenler, kıyâmet günü bizi göremeyeceklerdir" buyurarak talebelerine nasihatte bulundu.

Tam bu sırada, medresedeki bir kedi feryada başladı. Mevlana; "Bu kedicik niçin feryat eder bilir misiniz?" diye sual eyledi. Talebeleri; "Siz daha iyi bilirsiniz efendim" dediklerinde; "Bu günler de siz, hakiki âleme, asıl vatana göç edeceksiniz. Biz çaresizleri yetim bırakacaksınız... Bizim hâlimiz ne olacak der" buyurdu. Talebeleri ve dostları "Yâ bizim hâlimiz ne olacak?" diye ağladılar. Mevlana hazretleri de ağladı. Kendisini vekili Hüsameddin Çelebi ile yalnız bırakmalarını istedi.

Hüsâmeddîn Çelebi, Mevlana'nın yanına geldiği anda... Bir anda, fevkalâde yiğit bir delikanlının, hocasının baş ucunda belirdiğini gördü. Mevlana, hemen kalkıp bu delikanlıyı karşıladı. O delikanlının yanına vardı. "Siz kimsiniz ki, hocam hasta yatağından

kalkarak sizi karşıladı?" diye sordu. O da; "Ben Azrâil'im. Rabbimizin emrini yerine getirmek, Mevlana'yı öbür âleme davet etmek için geldim" dedi. Mevlana, Azrâil aleyhisselama baktı, tebessüm etti. "Hoş geldin ya Azrâil. Rabbimiz, beni kendine dâvet ediyor ha? Elhamdüllillah! Artık gitme zamanıdır. Yâ Azrâil! Çabuk ol! Beni Rabbime çabuk kavuştur!" dedi. Kelime-i şehâdet getirdi. Sevgiliyi sevgiliye kavuşturan köprüyü geçerek ebedi güzellikler diyarına gitti.

Mevlana hazretlerininayrılığıyla gönülleri yaktığı zaman, 672 Hicri yılın Cemâziyelâhirin beşine rastlayan Pazar günü ikindi vaktiydi. Miladi, 17 Aralık 1273 idi... Miladi rakamlar toplamı ise 13 idi... Mevlana'nın hayatı gibi ölümü de Hristiyanlığın akidesinin çökmesine sebep olacak manasına mı geliyordu?

66 yaşındaydı. Ebced hesabıyla... Allah, Hilal ve Lale isimlerini meydana getiren iki lam, bir elif ve he harflerinin rakam değeri olan 66 yaşında...O,Allahü teâlâya kul olarak Allahü teâlâya aşık olmayı, Hilal ve Lale'yi en güzel şekilde temsil etmiş... Hilal ve Lale'yi gönüllere, Anadolu'nun semasına ve toprağına nakış nakış haliyle ve sözleriyle işlemişti.

Cenazeyi yıkama vazifesi İmâm-ı İhtiyârüddîn'e verildi. Gözyaşları içinde Mevlana'nın mübârek cesedini yıkamaya başlayınca... Üzerine öyle bir ayrılık acısı çöktü ki ağlamaktan kendini alamadı. Yıkamak şöyle dursun, zerre kadar hareket etmeye kâdir olamadı. Yüzünü yüzüne dayayıp ağladı. Yardımcıları da donup kalmıştı, hiç ses çıkarmıyor, ona mani olmuyorlardı.

Bir ara dayanamadı. Vücuduna sarılarak ağlamak istedi. O anda Mevlana'nın eli bileğini sıkıca tuttu. Korkusundan aklım başından gitti. Kulağına uğultu hâlinde, sâhibini göremediği sesler geliyordu.

"Nûr, nûra karıştı. Âşık, Mâşuk'a kavuştu. Bunda endişe edecek bir şey yoktur. Allahü teâlânın veli kulları için, hiçbir korku yoktur ve onlar mahzûn da olmazlar. Müminler ölmezler, bilakis fani âlemden, sonsuz âleme naklolunurlar." diyorlardı. Bu sözler onu kendime getirdi.Yıkama vazifesini tamamlamaya muvaffak oldu.

Büyük âlim ve evliya Sadreddîn-i Konevî hazretleri, talebesi Mevlana'nın vefâtına çok üzülmüştü. Onsuz bir dünyayı düşünmek

çok zordu.Cenaze namazını kıldırmak için hareketlendi, tabuta doğru yürüdü. Birdenbire bir hıçkırık gelip kendinden geçti. Koşturdular, yüzünü yıkadılar. Bir müddet sonra kendine gelip namazı kıldırdı...

Namazdan sonra kendisine "Efendim! Namaz kıldıracağınız zaman, üzerinizde hiç görmediğimiz bir hâl vardı. Acabâ hikmeti nedir?" diye sual eylediler. Bunun üzerine; “Namaz kıldırmak için ilerlediğim vakit... Meydanda meleklerin saf saf dizilip, Peygamber efendimizin arkasında cenâze namazını kıldıklarını gördüm. Gökteki meleklerin hepsi mâvi elbiseler giyinmiş ağlıyorlardı” buyurdu, ağlamaya başladı, çevresindekiler de...

Yalnızca onlar mı? Yer-gök herşey ağlıyordu, Mevlana'nın ölümüne... Çünkü âlimin ölümü, âlemin ölümüydü. Bir tek toprak seviniyordu, çünkü onun bedenine evsahipliği yapacak, onunla şereflenecekti.

Mezar kazıldı, kürek kürek toprak atıldı. Hem Mevlanahem de toprak sevdiklerine kavuştular. Gayrisi hasret ile yanmaya başladılar. Anadolu toprağına kuvvetli bir mayalama oldu, tesiri Kıyamet'e kadar devam edecek...

Bir Mevlana geçmişti yeryüzünden... Yeryüzünü Hayır Meydanı, Anadolu'yu Son Kale yapmak için gelmişti, ta Horasan'dan, İbrahim Edhem diyarı Belh şehrinden... “Kon ya” emrince, önce Konya'ya konmuş sonra da gönüllere... Nice bin gönlün Hak aşkıyla yanmasına vesile olmuş, yanmış ve yakmış. Geride altı güllü gül dalı Mesnevisini, aşkıyla kavrulan talebelerini, nefsin iman etmesine sebep olan yollardan bir yolu ve Kara Osman'ı bırakmıştı. Ve nice hatıralar ve sözleri...

Bir kimse, geçim darlığından şikâyette bulunmuştu. Bunun üzerine Mevlana hazretleri o kimseye; “Eğer sana, azalarından birini kesip, yerine bin altın verelim deseler razı olur musun?” diye sordu. O da; ”Hayır, razı olmam” diye cevap verdi. Bunun üzerine Mevlana hazretleri; “Ey kardeşim! Mâdemki razı olmazsın, niçin geçim sıkıntısından şikâyet edersin? Fakirim dersin... Bu kadar altından daha kıymetli azaların var iken, vücûdun sıhhatte ve

âfiyette iken, iman sahibi iken niçin bunları sana bedâvadan ihsân eden Allahü teâlâya şükretmezsin? Allahü teâlâ;İbrâhim sûresi, 7. ayetinde meâlen (Nîmetlerimin kıymetini bilir, emrettiğim gibi kullanırsanız onları artırırım. Kıymetini bilmezseniz elinizden alır, şiddetli azap ederim) buyurdu. Niçin buna dikkat etmezsin" dedi.

Papa X.Gregorius, rakamları toplamı 13 eden 1273 yılında, Mevlana hazretlerinin, Kara Osman'a kılıç kuşattığını, onunla ve neslinden gelenlerle ilgili nice müjde verdiğini işitince tam manasıyla çıldırdı. "Bu 13. yüzyıl Papalık için felaketlerle dolu bir yüzyıloluyor" diye feryat etti.

Sadreddin-i Konevi hazretleri; İbn-i Arabi hazretlerininüvey oğlu, halifesi ve sırlarının emanetçisi... Çok sevdiği talebesi Mevlana hazretlerinincenazesini kıldırırken rahatsızlanmıştı. Yatağa düştü. Aylarca yatağından kalkamadı. Mevlana'dan ayrılığının fazla sürmeyeceğini hissetti. Sarı Saltuk'u görme arzusuyla yandı. Ona söyleyecek çok şeyleri, verilecek nice emanetleri vardı. Nasıl haber verecekti? Sarı Saltuk'tu bu... Üç kıtada gezer dururdu. Bir bakmışsın Anadolu'da Ertuğrul Gazi yanında, bir bakmışsın Kırım'da, bir bakmışsın ki Mısır'da Baybars'la omuz omuza...Nasıl yapardı? Keramet miydi? Yoksa bilemediği başka sırları mı vardı? Cinlere söz geçirdiği söylenirdi...

Sarı Saltuk diye gönlü yanarken... Kapı çalındı. "Gelen Saltuk mu?" diye sual etti. "Evet" cevabını alınca, hasta haliyle şükür secdesine kapandı. Secdeden, Sarı Saltuk kaldırdı, gözyaşları içinde birbirlerine sarıldılar. İkisi de İbn-i Arabi hazretlerininyadigarlarıydılar, kardeş gibiydiler. Sarı Saltuk'u görünce Konevi hazretleri canlanmıştı. Hal-hatır sordular. Kayı Boyu'ndan, Ertuğrul Gazi ve Osman'dan, Osman ile Mevlana hazretleriningörüşmesinden bahsettiler. Konevi hazretleri sual eyledi.

"Hocamın sana verdiği kitap... Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyye... Yanında mı?"

"Yanımda kardeşim" dedi, heybesinden çıkardı. İbn-i Arabi

hazretleri, otuzüçyıl önce, ölüm hastalığında bu kitabı vermiş.

"Bu risale iki nüshadır. Biri sende, diğeri oğlum Sadreddin'de... Sendeki, neslinden olan Altın Yay emanetçisinde kalacak, başka kimsenin haberi olmayacak. Onda diğerinden farklı olarak özel işaretler, müjdeler var. Onların ne olduğunu, bütün risalenin neye işaret ettiğini sana oğlum anlatacak.

Sen ve neslinden gelenler bu risaledeki müjdelerin gerçekleşmesi için, Altın Yay emanetçileri ve Nübüvvet Yolu temsilcisiyle birlikte çalışacaksınız. Oğuz Türkünün devletsiz kalmaması için... Bir devleti, emanete sahip çıkacak, Anadolu'yu Son Kale kılmaya devam ettirecek diğer devletin takip etmesi için, DERİN DEVLET olacaksınız. Senin ve soyundan gelen emanetçinin işi, diğer beş emanetçiye ve onları bir eylecek gönül ehli zata bilgiyi ulaştırmak" demişti.

Konevi hazretleri gülümsedi. Saltuk'a elli sayfalık bir risaleyi uzattı.

"Bunun ismi; El-lem'at-ün-nuraniyye fi hall-i müşkilet-in-nu'maniyye'dir(383). Şecere kitabının açıklamasıdır.Hocamızın emriyle daha önce sana açıkladıklarım ve yeni şeyler var. Bunu sana veririm. Hocamın kitabıyla birlikte neslinizden neslinize intikal edecek. Onlar da o günün şartlarında... Anadolu'nun Kıyamet'e kadar hakkın, sahih itikadın, ehl-i sünnet yolunun, mazlumların Son Kalesi olması için gerekeni yapacaklar, inşaallah..."

Konevi hazretlerinin sesi zayıflıyor, gözleri kapanıyordu. Sarı Saltuk'un gelmesiyle yapmasını gerekeni yapmış, söylemesi gerekeni söylemiş... "Ermeydanı Yeryüzü'nde işim bitti" der gibiydi...

Saltuk'un ellerinden tutmaya, kalmayan gücüyle sıkmaya çalıştı.

"Kardeşim... Mevlana beni çağırır... Ayrılık vakti geldi... Sen ve soyundan gelenler... Osman ve neslini terk etmeyin... Her zaman yardımcı olun."

Duyulur duyulmaz bir sesle kelime-i şehadet getirdi ve başı yana düştü. Miladi 12 Temmuz 1274, Hicri 6 Muharrem 673idi.(58)

Mevlana ve Konevi hazretlerinin bedenlerinin yer üstünden yer altına, ruhlarının yedi kat göklere yürüdüğü günlerde...

Yunus Emre, yedi yıldır yürüyordu, Anadolu topraklarında... Derdime çare diye... Çile denizine gönüllü dalıyor, binbir çileyi gülümseyerek içiyor, döğene de söğene de teşekkür ediyor. Herkesin, herşeyin imdadına koşmaya çalışıyor, Rabbine kavuşmak için herkesten dua alıyordu.

Yedi yıl önce... Hocası Tapduk Emre'nin hizmetinde bulunurken... Ben dediği, tesadüfen hocasının kızını görüp de bakışlarını ondan kaçıramadığı için yollara düşmüştü hocasının izniyle...

Anadolu'nun ıssız, kervan geçmez yollarında... Heybeleri ve heybelerinin içindekilerinden başka varlıkları olmayan iki garip dervişle yol arkadaşı oldu. Birlikte dağ bayır aşar, gönüllerini birbirleriyle ısıtır oldular.İlk öğün dervişlerden biri dua etti, önlerinde mükemmel bir sofra hazır oldu. İkinci öğünde diğer derviş dua etti, aynı şey oldu. Üçüncü öğünde, dua sırası Yunus Emre'ye geldi. Geldi amma her tarafı kaplayan, hücre hücre yakan bir ateşle birlikte... Bugüne kadar kerametle hiçbirşeye kavuşmamıştı... Kendisinde kerametin zerresi yoktu. Hangi keramet sahibi evliyadan yardım isteyecekti? Hocası aklına geldi. Ona karşı çok mahcuptu... Sıkılmadan nasıl "Hocam medet" derdi. O anda gönlüne doğdu... Bulmuştu nasıl dua edeceğini...

Açtı ellerini, gönlünden "Yâ Rabbî beni mahcup etme! Arkadaşlarım kimin hürmetine senden istedilerse ben de, onun hürmetine sofra istiyorum!" diye dua etti. Dua bitince, akılları baştan alan bir şey oldu, iki sofra yemek geldi, hem de öteki sofralarla kıyas edilmez zenginlikte... Arkadaşları merakla; "Kimi vesile ederek istedin?" diye sual ettiler. Yunus; "Önce siz söyleyin" dedi. Arkadaşları da; "Biz, Tapduk Emre'nin kapısında hizmet eden Yunus'un hürmetine istedik" dediler.

Yunus, "Hocam!" diye feryat etti, düştü, bayılmıştı. Hissettiği bir serinlikle gözlerini açtı. Arkadaşları yüzünü yıkıyorlardı. Bismillah

deyip doğruldu. "Hocam" dedi, yola koyuldu. Yönü ve gönlü hocasına doğruydu. Ne iki sofraya ne de iki arkadaşına baktı. Önünde tek şey vardı, bütün ufku kaplayan hocası... Onun arkasında belli belirsiz duran sevdası, kimseye, gönlüne bile itiraf edemediği sevdası...

Dilinde, tek dörtlük vardı, gönlüne oradan da diline ne zaman nasıl geldiğini bilemediği dörtlük... Hem koşuyor hem de bu dörtlüğü söylüyordu.

Cümle âlem terkin uram

Ben Dost terkin urımazam

Andan ayrı buçuk saat

Ben ansızın durumazam

"Bütün âlemi terkederim, ama hakiki dostum olan hocamı terk edemem. Ondan ayrı bir an duramam" diyor, koşuyor, koşuyordu. Tapduk Emre Dergahına ne zaman, kaç günde, nasıl geldi farkında değildi. Gecenin geç vakti, hocasının kapısını çaldı. Kapıyı açan, Hanım Ana idi. Kandil ışığında Yunus'u perişan vaziyette görünce şaşırdı. Yunus, hocama geldim, onu görmeliyim, diyor, başka birşey demiyordu. Hanım Ana, annelik hissiyle onu sakinleştirdi.

"Evladım" dedi, "Efendinin gözleri artık görmez oldu. Senin yolunu çok gözledi. Arayı bu kadar açtığın için üzüldü. Biraz sonra abdest tazelemek için dışarı çıkacak.Kapı eşiğinin hemen önüne yat. Kimdir bu diye sual edince Yunus dersin. Bizim Yunus mu derse, mesele yok. Hangi Yunus, derse... Burada nasibin yoktur demektir."

Hanım Ananın,"Dur oğlum, daha erken" demesine rağmen hemen kapı önüne yattı, sağ omzu üzerine, yüzü kapıya gelecek şekilde... "Benim için herşey çok geç" diyerek...

Gönlü çırpınıyordu, "Ya, hangi Yunus derse, ne yaparım, hangi kapıya giderim?" diye... Ne kadar zaman geçti farkında değildi. Kapı açıldı, gözlerini kapattı, geleni görmemek için...

"Efendi, eşiktesin, adımını ona göre at" diyen Hanım Ananın sesini duyunca, anladı ki gelen şeyhiydi... O an gelmişti, Mayıs

gecesi serinliğinde bütün vücudunu ter bastı. Hocasının hafifçe güldüğünü, "Sultanım. Hepimiz, her an eşikteyiz. Kimimiz sağından, kimimiz solundan geçeriz, ama mutlaka geçeriz. Son eşiğimizde ölümdür" dediğini duydu.

Şeyhinin sol ayağının kalktığını, evet sol ayağının kalktığını hissetti, çünkü dışarı çıkıyordu, önce solu atacaktı. Sol omzuna kondu, değer değmez, konduğu yerin değişik olduğunu hissetti, bu hissedişi, beyne oradan da gönle iletti, sol ayak geri geldi.

"Sultanım, eşikte biri mi yatar?"

"Evet, efendi... Biri yatar?"

Hemen sual etmedi, bir müddet durdu, sanki havayı kokladı. Ve sual etti.

"Kim yatar?"

"Yunus yatar!"

Zamanın durduğu, saniyelerin asır gibi vurduğu andı. Kapı eşiğinde yatanın nefes alamadığı an... Ses geldi, göğüslere vura vura...

"Bizim Yunus mu?"

Bizim Yunus mu sualiyle birlikte Bizim Yunus, hocasının üzerine basan sol ayağını yakaladı, mani olunmasına fırsat bırakmadan "Hocam" diyerek gözyaşlarıyla ıslatarak öptü, öptü...

Tapduk Emre, "Yunus'um, döndün ha?" diyerek eğildi. Omuzlarından yakaladı. "Kalk Yunus'um. Senin yerin eşik değil... Gönlümüzün en en güzel köşesi..." dedi.

Yunus'u kaldırdı. Bu kaldırış, yerden yedi kat göklere oradan da Arş'a yükselen bir kaldırış, gönül ve dildeki zincirleri parçalayıştı. Zincirleri kırılan Bizim Yunus, gönülden diline gelenleri olduğunca akmaya, çağlamaya bıraktı.

Taptuk'un tapusunda,

Kul olduk kapusunda.

Yunus miskin çiğ idik

Pişdik elhamdülillah

Gönlünden gelenler diline,dilinden de kulaklara, gönüllere, yer ve yedi kat gökyüzüne yayıldı. Yunus'un sözleriyle vurulanTapduk Emre, talebesinin başını kollarının arasına aldı, göğsüne yasladı ve doyasıya kokladı.

"Yunus'um... Sen zaten pişmiştin... İstedik ki... Pişmenin nasıl bir mesuliyet getirdiğini anlayasın... Anadolu hakikatini yaşayasın. Dertleri, hastalıkları tanıyasın ki çare arayasın, çare olasın, çare söyleyesin...

Bundan sonra... Söyle Yunus'um... Hiç durmadan söyle... Söyle ki...Sözlerin Kıyamet'e kadar söylensin, Hakk'ın yolunu göstermek için gönüllere ışık, yolsuzlara yol olsun."

Hocasının eşikten kaldırdığı, söyle dediği Yunus... O günden sonra söyledi... Söyledikleri... Âşıklara kavuşma, susuzlara su, açlara ekmek, ümitsizlere ümit, karanlıkta kalanlara ışık, zalimlere korku, mazlumlara sığınak oldu...

Ve sözleri İLÂHİ diye anıldı, ilâhi hakikatlerden haber veren, bunları gönüllere nakşeden manasında... Bunlar; ilâhidenilereksöylenir oldu. Moğol zulmü altında inleyen Türkmenler... Dağda, bayırda yalnız iken de bunları söylediler, bu söyleyişle manevi güç-kuvvet buldular.

Yunus'un sözlerini ilâhi diye ilk kim söyledi, yanık yanık nasıl söylendi, kimse bilemedi. Ama bu ilâhiler, gecenin ve gündüzün en korkulu anlarında Türkmenlere teselli oldu, "Ol" emriyle bütün âlemi var edenin her an haklının, doğrunun yanında olduğunu, sabredenlerin, namazını kılanların O'nun yardımına mutlaka kavuşacağını hissettirdi.

Özellikle de âşıklar... Onların içinde de kavuşma ümidi olmayanlar... Yunus'un ilahileriyle teselli buluyordu. İşte onlardan biri... Eskişehir yakınlarındaki İtburnu'nda, orman içinde yürüyor, Yunus Emre'nin ilahisiyle teselli arıyordu.

Ben yürürüm yana yana

Aşk boyadı beni kana

Ne âkılemne divâne

Gel gör beni aşk neyledi.

Akan sulayın çağlarım

Dertli yüreğim dağlarım

Şeyhüm anubanağlarım

Gel gör beni aşk neyledi

Miskin Dursunbiçâreyim

Baştan ayağa yâreyim

Dost elinden âvâreyim

Gel gör beni aşk neyledi"

Yunus'un ilâhisinin sözleri dilinden düşmüyor... Güzel bir sesle yanık yanıksöylüyor, ancak gönül yangını dinmiyor, daha çok alevleniyordu. "Dilhûn oldum, Malhûn oldum" diyordu. Dursun Fakih'in Farsçası çok kuvvetliydi. Sıkça Farsça deyimler kullanırdı. Son zamanlarda ise aşkı anlatan deyimler kullanmaya başlamıştı. En çok da ey aşk beni dilhûn ettin, Malhûn ettin deyimlerini kullanır olmuştur. Osman merak edince anlatmıştı en sevgili arkadaşına... Dil'in gönül, hûnun kan, dilhûn'un, gönlü kan eylemek, kara sevdalara koymak, Malhûnun da varlığı kan eylemek, sahip olduğu her şeyi feda edecek hale getirmek demek olduğunu... Dursun Fakih, Malhûn oldum, dilhûn oldum dedikçe, Kara Osman "Ahretlik, ne oldun, ne oldun? Malhûn mu? Dilhûn mu? Aşk seni neyledi?" diyerek onu kızdırmaya çalışıyordu. Sonunda hakikaten de kızdırdı.

Dursun Fakih, Kara Osman'ın omuzlarından yakaladı, sarstı.

"Kayı Beyinin oğlu olmakla âşık olmam mı sanırsın? Hele gözleri ceylana bir tutul da... O zaman anlarsın, Malhûnolmanın; varlığının yok olmak demek olduğunu... Aşkın insanı neylediğini..."

Çok sevdiği arkadaşını kızdırmanın neşesindeki Osman, birden

heyecanlandı. Dikkatlice baktı, evet, bir ceylandı. Elli adım kadar önünde, çalıların arasında bir ceylan kendisine doğru bakıyor. Bakışıyla "Görelim bakalım, ne kadar avcıymışsın" diyordu. Omuzlarını kurtardı. Ok ve yayını eline aldı, ceylana doğru koştu. Ceylan da hareketlendi, çalıların arasında kayboldu. Osman da... Dursun Fakih arkasından bakakaldı.

Dursun Fakih ile Osman, aynı yaşta idiler, beş altı yaşlarından beri arkadaştılar. İkisi de Edebiâlinin talebesiydi. Dursun'un anne-babası, yakın akrabası yoktu, tekkede kalırdı. Yakınları Moğollar tarafından katledilmişti. Akılalmaz bir zeka ve hafızaya sahipti. Ezberlemesi için bir defa duyması yeterdi. Farsça beyitler, deyimler dilinden düşmezdi. Bunun için Dursun ismine bilgin manasında Fakîh de eklenmişti.

Yakın zamana kadar... Edebiâli, haftada birkaçgün Kayı obasına gider, orada ders verirdi. Son birkaçyıldır gitmez olmuştu, buradaki dersleri yardımcıları veriyordu. Osman'a her Cuma akşamı İtburnun'daki dergaha gelmesini söylemişti. Osman bir gece dergahta kalıyor, Edebiâli onunla hususi ilgileniyordu. Osman bugün epey erken gelmiş, avcılığı hiç sevmeyen Dursun Fakih'i kendisiyle birlikte ava gelmeye ikna etmişti.

Dursun Fakih, üç aydır, şeyhin en büyük kızı Esfehan Şah ile sözlüydü, nikâhları kıyılmıştı. Düğün gününü bekliyordu. Aklı-fikri her hücresi onunla doluydu. Esfehan diyor, başka bir şey demiyor. Bu haliyle de Kara Osman'ın şakalarına maruz kalıyordu. O an olduğu gibi...

Yunus Emre'nin sözüyle "Gör beni aşk neyledi" diye feryat eden Dursun, ceylanın peşinden koşan Kara Osman'ın ardından hızlıca yürüdü.

Dursun Fakih hızlıca yürürken, Kara Osman ve ceylan durmadan koşuyorlardı. Ara açılır gibi olunca ceylan, duruyor, Osman yaklaşınca yine koşuyordu. Ama Osman bu durumun farkında değildi. Sonunda... Ceylan iki tarafı dik kayalarla çevrilmiş bir vadiye girdi. Önlerine çağlayan çıktı. Tek çıkış yeri, geliş yeri, Osman'ın bulunduğu yerdi. Osman neşe içinde, "Eee, ceylan, şimdi

nereye gideceksin?" dedi. Hemen önünde ulu bir kaya vardı... Etrafını dolandığında, ceylanla karşı karşıya gelecekti. Oku, kirişe yerleştirdi, yayını gerdi. Kayayı dolandı. "Ya Allah! Bismillah!" diyerek okunu göndermek için ceylanı aradı. Buldu, ama atamadı. Çünkü karşısında iki ceylan vardı. Biri vurmak için kovaladığı ceylan... Diğeriyse bu ceylana sarılmış, dehşetle büyümüş gözlerle kendine bakan güzeller güzeli bir ceylan... Şaşırdı, dili tutuldu. Uzun müddet hareket edemedi. İki ceylandan da bir ses ve hareket yoktu. Gözlerini gözlerine dikmişler, kaleme gelmez nice şeyler anlatan bakışlarla bakmaya devam ediyorlardı.

Kekeleyerek "Af edin bacım... Bilemedim" dedi, ama hâla onların, ok yayın hedefinde olduğunun farkında değildi.

Önce çakıl taşlarında ses çıkaran telaşlı ayak sesi, sonra da "Allah! Allah! Bu ne haldir ya Rabbim!" diye bir feryat duyuldu.

Hem ceylanlar hem de avcı sese döndüler. Gelen Dursun Fakih'di. Şaşkın vaziyette, bir ceylanlara bir Kara Osman'a bakıyordu. Osman'ın okunun ceylanlara karşı olduğunu görünce telaşlandı.

"Osman! İndir bre yayını! Bir ceylana sığınan ceylanı mı vuracaksın?"

Osman telaşla, yay ve okuna baktı. Gerili vaziyette hedefe doğru olduğunu gördü. Donmuş gibi kendine bakan ceylan gözlüye döndü, çok mahcup bir halde konuştu.

"Bacım. Çok özür dilerim. Şaşkınlıktan ok ve yayımı indirmeyiunutmuşum."

Ceylan gözlünün buzları çözülür gibi oldu, bakışları yumuşadı. Mahcup bir şekilde başını indirdi, konuşamadı, yalnızca derin bir iç geçirdi.

Dursun Fakih, Osman'dan sonra dikkatini ceylana çevirdi.

"Rabia Bala! Senin burada ne işin var?"

Ceylan cevapta zorlandı.

"Şeyyy... Merhem yapmak için ot toplamaya gelmiştim. Bu ceylan ile önceden tanışırız. Yarasını tımar etmiştim. Kokumu almış herhalde geldi bana sığındı."

Kara Osman'ın aklı başından gider gibi oldu, Dursun Fakih'in ceylanı tanıması karşısında.

"Sen nereden tanırsın bu hatun kişiyi?"

Dursun Fakih, hafifçe güldü?

"Nasıl tanımam bre Ertuğrul oğlu Osman. Senin nasıl efsanelere, destanlara konu olduğunu bilirsem onu da öyle bilirim. Elimde büyüdü sayılır? Şeyhimiz Edebiâli'nin küçük kızıdır."

"Ne şeyhimin kızı mı?"

Osman, "Ben ne yaptım? Şeyhimin kızına ok doğrulttum? Ben şimdi ne yapacağım" diyerek olduğu yerde büyük bir telaş içinde dönmeye başladı. Onun bu haline "Dön bakalım. Dönmekle kurtulabilecek misin?" diyen Dursun Fakih güldü. Onun gülmesiyle de ceylan gözlü de hafifçe güldü. Ama bu gülüş... Kara Osman'ın gönlünde kan rengi güllerin açmasına, ceylan gözlerin gönlünün en bilinmez köşesine saklanmasına sebep oldu. Bu halini fark edince eli ayağı tutmaz oldu. Dursun Fakih, durumu fark etmesin diyerek davrandı.

"Rabia Balahatundan tekrar özür dilerim. Kendimi affettirmek için her cezaya razıyım. Ne olur, bunu şeyhime söylemeyin. Ben dergaha giderim. Siz arkadan gelin."

Dursun Fakih hemen müdahale etti.

"Olmaz. Biz yine birlikte döneceğiz. Bala Hatun, geldiği yoldan önden gitsin. Zaten dergah yakın. Akşam vakti girmek üzere... Biz de buradaki işimizi bitirip hemen döneriz"

Osman, Dursun Fakih'in sözlerine hayret etti. Niçin beraber dönmemişlerdi. Bala Hatun, peki, deyip yerinden kalktı. Bakışları yerde yola koyuldu, ama Kara Osman'ın yüzüne bir defa daha bakmak için anlatılmaz bir istek duyuyordu. "Hakkında nice destanlar, efsaneler, müjdeler söylenen Ertuğrul oğlu Osman bu ha" diyen gönlü çırpınıp duruyordu. Bu çırpınışlar içinde Bala Hatun yürüdü.Onunarkasından daceylan... Ceylan'ın Bala hatunun peşinden gidişine bakakaldılar.

Osman bakışlarını gidenlerden koparamadı. Onlarla birlikte gönlü de aklı da gidiyordu. Ceylan ve Bala hatun... Mevlana'nın sebepler âlemindeyiz sözünü hatırladı. Ceylan, uğruna her şeyini verebileceği başka bir ceylanı tanımasına sebep olmuştu.

Az önce, Yunus'un "gör beni aşk neyledi" sözlerini söyleyerek Dursun Fakih'e takılıyordu. Şimdi... Kendisi "gör beni ceylan gözler neyledi" diyordu.

Dursun Fakih, gülerek konuştu.

"Ne o Kara Osman'ım... Bakışlarını gidenlerden ayıramadın? Gönlün hangi ceylanla gider?"

Kara Osman, "Bre bilirsin... Hangi ceylanla gittiğini..." diye sertçe söylendi.

Can kardeşi hafifçe güldü.

"Ya... Bana takılırdın ha... Anladın mı ceylanlar insana ne yaptırırmış?"

Osman, "Anladım Dursun kardeşim, anladım. Medet..." diyerek başını mahcup bir şekilde indirdi. Arkadaşını omzundan yakaladı.

"Can kardeşim... Hani sen derdin ya... Ben senin Malhûn oldum sözüne dokundurma yaptığımda... 'Malhûn, varlığı kan eylemek, sahip olduğu her şeyi feda edecek hale getirmektir...' diye... Aynen öyle oldum... Rabia Bala hatun beni Malhûn eyledi. Varlığımı kan eyledi, sahip olduğum herşeyi feda edecek hale getirdi. Ondan başka gözüm hiçbirşey görmez, gönlüm hiçbirşeyi bilmez."

Dursun Fakih, Osman'ı kucakladı. Her türlü derdini almak istercesine...

"Yiğidim... Çok sevindim, Rabia hatuna sevdalanmana... Onun seni Malhûn eylemesine... İnşaallah, Rabia hatun sana eş olur. Eğer bu mümkün olursa gücüne güç kadar... O Baciyan-ı Rum'dandır. Bu yaşta bacılığın en yüksek derecesi olan Gülseren derecesine ulaşmıştır. Bir alp gibi silah kullanır. Bir hekim gibi tedavi eder, otların dilinden anlar... Halı ve kilimler için renklerin en güzelini, alı en koyu olanını, nakışların en can alıcısını bulur. En önemlisi

de...”

Durdu, bir müddet konuşmadı. Osman merak etti.

“Söyle bre! En önemlisi de nedir?”

“En önemlisi... Şeyhimiz Edebiâli’nin seyyid olduğu söylenir, kendisi de bu konuda sessiz kalmıştır. Eğer izdivaç kısmet olursa... Peygamber Efendimizin nesliyle, Oğuz neslinin biraraya gelmesi, ne büyük devlet olur.”

Yangınlara düşen Osman, öyle bir inşaallah dedi ki dağ-taş onunla dile geldi.

“Can kardeşim. Beni Malhûn eden o güzel... İki fetih sahibi... Hem benim hem de ceylanın gönlünü fethetti. Görmedin mi ceylan arkasından nasıl gitti, tıpkı benim gönlüm gibi... Ben de isterim ki... Fetihlerime, beni Malhûn eyleyen güzelin gönlünü fethetmekle başlayayım ki... Fetihlerim mübarek, ebedi aşka vesile olsun. Benim için artık o Malhûn hatundur, varlığımı kan eyleyen, Hak yoluna, aşk yoluna revan eyleyendir. Bundan sonra ondan bahsederken yalnızca Malhûndiyeceğim.”

Dursun Fakih, Osman’dan duyduklarına inanamıyordu. Bu kadar kısa zamanda bu kadar büyük değişiklik... Çok sevinçliydi. Osman yürekte ve bilekte, alplikte eşsizdi. Şimdi de gönül yoluna girmişti, alperenliğe doğru hızla yol alıyordu.

İki arkadaş yürüdüler dergaha doğru, Rabia Bala hatunun yolunu takip ederek. Anlattı Osman’a... Edebiâli, hanımı ve kızlarının Ahiler, Ahilerin hanımlar kolu olan Baciyan-ı Rum içindeki yerini...

“Şeyhimiz Edebiâli, Ahi Evran hazretlerininkızıyla evlidir. Ahiliğin bu bölgedeki temsilcisidir. Hanımı da bacıların başıdır. Erler arasında büyük bir esnaf örgütlenmesi meydana getiren, Anadolu'yu ilmek ilmek ören Ahi Evran, aynı örgütlenmeyi eşi vasıtasıyla bacılar arasında gerçekleştirdi. Onlara Bâciyân-ı Rum, Anadolu bacıları denir.

Moğolların saldırdığı, Kayı boyunun yeni bir devlet için gazaya niyetlendiği bir zamanda... Bacılara her zamandan fazla ihtiyaç var... Anneliği en büyük vazife bilen, hem de eli silah tutan, üreten, yöneten, gözeten, Kelebeğin Kanadında Kızılelma'ya yürüyen bacılara...

Bacılarımız, Bâciyân-ı Rum Ocaklarında pişerler. Bu ocaklarda, yamak, çırak, kalfa ve usta sıralamasıyla sıkı bir mesleki eğitim... Zaviyelerde, gönül ocaklarında ise dini, ahlaki ve güncel hayatla ilgili bilgiler verilir. Her biri bir gül olan bacılar, aldıkları eğitimle önce Gülderen, sonra Güleren ve Gülseren olur.Harpte, askerin yiyeceklerini hazırlamak, yaralı ve hastalara bakmak, yaraları sarmak, ilâç hazırlamak ve daha başka yapabilecekleri işleri yapmak üzere askeri hizmet kâbiliyetleri de kazandırılır.Her biri Gülderen, Güleren, Gülseren diye açarlar Hak için, vatanları, evlatları, erleri için...

Erler ve bacılar... Anadolu'yu alın teri, göz nuruyla Son Kale, Konstantiniyye'yi fethederek İslambol kılmak için gayret ediyorlar."

Kara Osman ve Dursun Fakih, büyük bir coşku içinde dergâha geldiler. Şeyh Edebiâli'nin önünde diz çöktüler, derslerini verdiler. Ancak, bir endişe Osman'ın içini kemiriyordu. Acaba Rabia Bala hatunun ona karşı duyguları nasıldı? Kendisine MalhûnHatun demesine müsaade edecek miydi?Dursun Fakih'in nişanlısı vasıtasıyla durumu öğrendiler. Rabia Bala hatundan "Osman beyden başkasına gönlümde yer yoktur. Bana Malhûn demesi, benim için en büyük şereftir" haberi gelince... Kara Osman şükür secdesinekapandı. "Yâ Rabbi! Sana sonsuz şükürler olsun. İlk fethimi bir gönle girmek, bir gönül kalesini fethetmek eylediğin için... Bu fethi; nice beldeleri ve gönülleri hayır meydanı eylemeye, fethetmeye, Konstantiniyye'ye fethedecek, Anadolu'yu Son Kale kılacak cihan devletini kurmaya vesile eyle" diye duaya davrandı.

Sonra da iki arkadaş, sevinçten deliler gibi birbiriyle güreş tuttular. Tozu-dumana kattılar, sevda tozunu şifa niyetine yuttular. Atlarına bindiler, "Hey dağlar, hey kaleler! Fetih için bizi bekleyin" diyerek haydi, kızılelmaya diye naralanarak dağlara doğru at

sürdüler.

Osman, Söğüt'e döner dönmez durumu annesi Halime hatuna, o da Ertuğrul Gazi'ye açtı. O da uygun görüp, dergâha kız istemeye gidince... Osman kanatlandı, kendini, Malhûn, varlığımı kan eyleyen dediği yâriyle bulutların üzerinde görür oldu. Ama çabuk indi. Ertuğrul Gazi, hiç beklemediği bir haberle döndü.

Şeyh Edebiâli, edeplerin en güzeliyle edeplenmiş kişi, "Kızımızı istemeniz bizim için en büyük şereftir. Sevindik. Ama henüz zamanı değil. Hele bekleyelim" demiş.Osman bu haberle çıldırdı. Hiçbir şey düşünemez oldu. Ne kendisi hakkındaki müjdeleri, ne de insanoğlunun her an çeşitli imtihanlarla karşı karşıya kaldığını...

"Nasıl vermezler, nasıl babam Ertuğrul Gazi'ye hayır derler" diyerek atına bindi ve sürdü, dağlara, korkunç uçurumlara doğru... Kırk alpine de kendisini takip etmemelerini söyledi (385).

Sürdü rüzgâra karşı Şimşek'i, rüzgâr, kızgınlığını alır ümidiyle... Ama olmadı, baharın serin sabahında, göğsü yanıyor, beyni zonkluyordu. Bir pınar başında durdu. Serin suyuna başını soktu.Gözleri kapalıydı, ama suyun içinde Malhûn hatunu görüyordu. Gülümsüyordu... Başını sudan hiç çıkarmak istemedi. O gülümsemeyi kaçırmamak için... "Hey yiğit, kendinde misin? Boğulmak üzeresin, ayakların çırpınır" sesiyle bir el boynundan çekti. Hırsla başını çevirdi, kendisini yârinin hayalinden koparanı görmek için... Görmesi şaşkınlığa oldu

"Saltuk beyim, sen ha?"

Karşısında tebessümü suya vuran Sarı Saltuk vardı

"Bre deli oğlan. İntihar mı etmek istersin? Niçin başını sudan çıkarmazsın?"

Oturdular pınarın başına... Anlattı... Kılıç, ok, hayat dersi ustası, canından çok sevdiği hocası Sarı Saltuk'a... Başını niçin sudan çıkarmadığını, iki ceylanı tanımasını ve sonrası yaşadıklarını... Malhûn hatunu istettiğini, vermediklerini, buna çok üzüldüğünü...

Saru Saltuk, Osman'ın elini eline aldı, kuvvetlice sıktı, söylediklerime dikkat et der gibi...

"Evladım. Âşık olmana çok sevindim. Kâinat'ın yaratılışına sebep aşktır. Şeyhimiz, olmaz, dememiş. Hele bekleyelim, demiş. Koç yiğidim... Bizim ne istediğimiz değil, Allahü teâlânın ne istediği önemli... 'Allahü teâlânın razı olduğu, istediği şeylere kavuşabilmek için de... Ondan namaz ve sabır ile yardım istemeli... Bunu sen ve neslinden gelenler sakın unutmasınlar... Namaz ve sabır olmadan, O'nun yardımına kavuşulamaz.' demedi mi Edebiâli hocan... "

Namaz deyince Osman titredi. Hocası Şeyh Edebiâli'nin "Namaz Allahü teâlânın huzuruna çıkmaktır" diyerek başlayıp namazın esrarıyla ilgili anlattıklarını hatırladı. Günde beş defa O huzura çıkıp af dileyen, kulluğunu, acizliğini hatırlayan, yardım isteyen yardıma kavuşmaz mıydı? Kendisinin, neslinden gelenlerin ve saltanat nasip olursa emri altında olanların namazı, hayat sebebi bilmeleri için her türlü gayreti göstermeye yemin etti. Sarı Saltuk konuşmasını sürdürdü.

"Allahü teâlâ, Al-i İmrân sûresi 160. âyet-i kerimesinde, (Eğer Allahü teâlâ size yardım ederse, size galip gelecek yoktur) buyurmaktadır. O'nun yardımına kavuştuktan sonra bize galip gelecek yoktur. Bu yardıma kavuşmakta da en büyük, en etkili vasıta namaz ve sabırdır.

İşte Osman'ım, bütün iş O'nun yardımını hak etmekte... Bütün işlerinde O'nun rızasını öne alacak ve sabır, namaz, haram dakaçarak yardımını isteyeceksin. Şeyhin kızı için de, cihan devleti için de Allahü teâlânın yardımına kavuşturacak sebeplere sarılacaksın. Sonra kız evinin de naz evi olduğunu unutmayacaksın. Oğuzlarda bir defa istemekle kız verilir mi? Çok kolay kazanılan zaferin kıymeti olur mu?

Sen sevdalısın. Sevda engel dinlemez, hemen kavuşmak ister. Şeyh ise akılla, ilmiyle ve gönlüyle hareket eder, ölçer, biçer, hayırlı olanı arar. Sevda bizi kanatlandırır, ama akıl, uçmamızı sağlar, yönümüzü tayin eder."

Sarı Saltuk ve Osman, atların gemleri ellerinde, yürüdüler, Söğüt'e doğru, atlar da onları takip etti.

Osman'ın Edebiâli'nin kızına talip olduğu, hele bekleyelim cevabı aldığı, Söğüt ve Sultanönü'nde(386)hemen duyuldu. Kara Osman'ın her hali, her hareketi, Türkmen obaları arasında destanlaşıyordu. Mevlana Celaleddin Rumi ile tanışmasından, gördüğü rüyadan ve Mevlana'nın müjdelerinden sonra... Şimdi de Rabia Bala hatun ile karşılaşması efsane gibi söylenir olmuştu.

Sultanönü Beyi, Osman'ı çok kıskanıyordu. Onun ve Kayı boyu hakkında söylenenleri duydukça kini artıyordu. Osman'ın Edebiâli'nin kızını isteyip de vermediklerini işitince hemen harekete geçti. O da istedi. Ret cevabı alınca çıldırdı. "Şeyhin kızını kimseye yar etmem, bunu Şeyhin yanına bırakmam" diye tehdit etti. Rabia hatunun güzelliği, kılıç, ok kullanmaktaki ustalığı ve hekimliği dillere destandı. "Böyle bir kızı ancak ben alırım" diyor. Şeyhe damat olup, Türkmen obaları nezdinde itibar kazanacağını düşünüyor, Anadolu Selçuklu devletinin yerini alma hayalleri kuruyordu.

Edebiâli, tehditleri duyunca üzüldü. Görünen o ki Sultanönü topraklarındaki dergah, onlar için huzur diyarı olmaktan çıkacaktı. İtburnu'ndaki dergahta, nice it huylular, nefsine köle olanlar yola gelmiş, Kayı boyu bayrağındaki hilal bu dergahın inşası sırasında doğmuştu. Ertuğrul Gazi ile görüştü. Birkaç ay gibi kısa bir zamanda dergahı, Söğüt'e taşıdı. Bu Sultanönü beyini iyice kinlendirdi.

Yaşadıkları, çevresinde meydana gelenler, Sultanönü beyi gibilerini intikam peşinde koştururken... Birisi vardı ki... Yunus Emre, Âşık Yunus diye gönüllerde yer tutan... Her gördüğünde, her işittiğinde ve her nefeste... Yüce Mevlanın sonsuz kudretini görüyor...

Dağlar ile taşlar ile,

Çağırayım Mevlâm seni.

Seherlerde kuşlar ile,

Çağırayım Mevlâm seni.

Diyerek, bütün varlıklarla birlikte o da zikrediyordu. Yaratanın akıl ermez nizamını, merhametini, mutlak güzelliğini görerek, yaratılış sırrı aşkı, her zerrede hissederek coşuyor, mahcup oluyor, boyun büküyor... Buna karşılık nefsine tabi insanoğlunun hem kendine hem de canlı-cansız çevresine zulmünü görerek kahroluyor. Bu gerçeği;

Ben gelmedim davi için,

Benim işim sevi için.

Dostun evi gönüllerdir,

Gönüller yapmaya geldim.

Sözleriyle dile getiriyordu.

Önceden "Gel, gör beni aşk neyledi" diyerek Dursun Fakih'e takılan Kara Osman, Yunus Emre gibi olmuş. Malhûn hatun, diyor, başka bir şey demiyor. Ceylan gözlü, doğru sözlü, eli kılıçlı, gönlü yaralı yârine kavuşmak için sabrederek bekliyordu.

"Davran oğlum. Saltuk hocanla Kayseri'ye gidersin."

Şaşırdı, "Kayseri'ye mi beyim?" diye sual eyledi. Ertuğrul Gazi güldü.

"Ne o Osman'ım? Kayseri'ye deyince şaşırdın. Söğüt'e mi gitmeyi dilerdin?"

Kara Osman, kıpkırmızı kesildi.

"Şey... Beyim... Siz nereye gitmemi isterseniz... Oraya giderim."

Osman'ın, Şeyh Edebiâli'nin kızını istetmesinin üzerinden yaklaşık on sekiz ay geçmişti. Bu zaman zarfında... Osman bu sevgiyle yanmış, ama can yoldaşı Dursun Fakih'ten başka kimseye bir şey dememiş. Tekrar istemesi için babasını zorlamamıştı.Bekle demişlerdi, o da bekliyordu. Yalnızca Malhûn'um, varlığım varlığınla yok oldu manasında, Rabia Bâlâ Hatuna allı bir mendil içinde pervane kelebeği göndermiş. O da buna gül oyalı bir mendil içinde bir kömürle cevap vermişti, sevdanla yandım anlamında...

Yalnız eskisinden daha sık Söğüt'e gider olmuştu. . Ancak, Rabia hatunla bir daha yüz yüze hiç gelmemişti. Şartları bunun için de zorlamamıştı. O bir görüşle öyle görmüştü ki... Varlığı, varlığıyla yok olmuştu. Tek tesellisi, Söğüt'e gitmek, Edebiâli'nin derslerine daha sık katılmak, sevdiceğinin bulunduğu, yaşadığı, havasını teneffüs ettiği yere yakın olmaktı...

Osman, bilekte ve gönülde güçlü olmak için çalışıyor, durmadan çalışıyordu. Hem okuyor hem de dinliyordu. Okları en uzağa, hedeflerin tam ortasına atıyor, kılıncının karşısında kimse duramıyordu. Cesareti, gözü karalığı, muhakeme gücü, ileri görüşü, akıllara durgunluk verecek seviyedeydi. Anadolu'yu Kıyamet'e kadar mazlumların, sahih itikadın Son Kalesi eyleyecek, cihan devletini kuracak, Konstantiniyye'yi fethedecek neslin öncüsü olarak yetişiyordu

Kara Osman'ın halini gören Ertuğrul Gazi'nin gönlü bir hoş

oldu. Gençlik günlerini hatırladı, sevdayla pişmesine sevindi.

"Bilirim Osman'ım... Söğüt'e gitmek istemen de çok normal... Orada hocan var. Mısır Sultanı, Kayseri'ye gelirmiş. Kendisini çok severiz, Moğollar ve Haçlılar ile mücadelesini, Anadolu'ya destek vermesini çok beğeniriz. Türkmen beyleriyle görüşmek istemiş. Bizim adımıza senin gitmeni isteriz."

"Emriniz başım üzre beyim" diyen Osman, Kayseri'ye gidiş sebebinin hangi sebeplere, hangi olaylara sebep olacağını merak ediyordu.

Sarı Saltuk ve Osman, Sultanönü beyinden gizlice Battal Gazi'nin türbesini ziyaret ettiler. Sonra Kayseri'ye doğru yola devam ettiler. Saltuk, Osman'a, Battal Gazi'yi, Konstantiniyye'nin fethi için yapılan seferleri, kendisine niçin Osman isminin verildiğini, Dede Korkut, Yusuf Hemedani, Arif-i Rivegeri, İbn-i Arabi, Mahmud İncirfagnevi ve Kasım-ı Bağdadi hazretlerini ve bunların müjdelerini anlattı. Belki de bu yüzüncü defa anlatışıydı.

Battal Gazi'nin Hagia Sophia'da namaz kılması, İmparatorun kızını kaçırıp nikâhlaması, Osman'ın en çok hoşuna giden kısmıydı. Bu son anlatışta ise çok daha hoşuna gitti, hep Rabia Bala'yı hatırladı. Osman, Oğuz Kağan, Ergenekon, Dede Korkut, Abdülkerim Satuk Buğra Han ve Battal Gazi destanlarıyla büyümüştü. Alparslan'ı ve Selahaddin Eyyubi'yi çok seviyor, onlar gibi olmak istiyordu.

Sarı Saltuk ve Osman, Kayseri'ye doğru yol alırken... Biri dahi ordusuyla ilerliyordu. Anadolu'da Moğol nüfuzunukırabilmek, Selçuklu'yu tekrar ayakları üzerinde tutabilmek, Kayı boyuna, Osman'a Bizans hududunda yol açabilmek... Kıpçak bozkırlarından Anadolu ve Mısır'a olan yolu açık tutabilmek için...

Sultan Baybars, güçlü bir Memlûk ordusunun başında 2 Mart 1277 günü Kahire'den Anadolu'ya doğru harekete geçmişti. (387)Halep'den geçerken Moğol ordusunun bir kanat hareketini önlemek için bir kısım kuvvetini burada bıraktı. Baybars'ın, 7

Nisan'da Halep'ten ayrılırken çıkardığı öncü keşif kuvveti, üçbinkişilik bir Moğol birliğini yakalayıp imha etti.

Baybars ve ordusu 13 Nisan 1277 günü Ceyhan Nehri'ni geçerek Anadolu topraklarına, Elbistan Ovası'na ulaştı. Papanın duyunca çıldıracağı bir tarihte, 13'lü bir tarihte...

Sultan Baybars'ın Anadolu hareketini öğrenen İlhanlı ordusunun öncü kuvvetleri de ertesi gün Elbistan Ovası'na indi. İlhanlı ordusu 17 bin kişi civarındaydı. İki ordu15 Nisan 1277 günü, Elbistan Ovası'ndakarşılaştı. İlhanlı ordusu ağır yenilgiye uğradı. Mecburi olarak İlhanlı Ordusunda yer alan Anadolu Selçuklu ordusunun askerleri Baybars'a karşı savaşmadı.

Muharebeden sonra, Memlük ordusu Kayseri üzerine yürüyüşe geçti. Yol boyunca bütün kale komutanları Sultan Baybars'a itaatlerini bildirdiler. Baybars ve Ordusu, 22 Nisan 1277 cuma günü Kayseri'ye ulaştı. Konya, Karamanlı Beyliği tarafından ele geçirildiği için, Selçuklu'nun yeni başşehri Kayseri idi. Anadolu Selçuklu ileri gelenleri, Kayseri halkı ve göçebe Türkmenler tarafından büyük sevinçle karşılandı.

Baybars, kendisini karşılayanlar arasında saraya doğru yürürken birden durdu. Kalabalık içinde birine dikkatle baktı.

"Bre Sarı Saltuk! Ne ararsın burada?"

Saltuk, Osman'la birlikte öne çıktı.

"Sizi görmeye geldik, Sultanım."

Baybars, "Hay Saltuk'um. Ne iyi ettin. Ben de seni çok özlemiştim. Ne iyi ettin de geldin" diyerek atından atladı. "Hay kardaşım benim" diyerek Saltuk'u kucakladı. Herkes hayretler içindeydi. Kalabalıktan bir uğultu yükseldi.

"Allah! Allah! Demek Sarı Saltuk imiş ha!"

"Sarı Saltuk efsane değilmiş öyle mi?"

"Onu görmeyi nasip eden Rabbime şükürler olsun!"

"Bir gecede üç kıtayı dolaştığı, tek başına bir orduyu yendiği

söylenir."

"Cinlerden ordusu varmış!"

Göçer Oğuz obaları mensupları hücum ettiler, Sarı Saltuk'a doğru, ona dokunabilmek, hayal mi gerçek mi olduğunu anlayabilmek için... Askerler zor manioldular.

Baybars, Sarı Saltuk'a takıldı.

"Bre Saltuk, bizi gölgede bıraktın, bu ne haldir?"

Saltuk gülümsedi.

"Sultanım. Gönül erleri, zamanın sahipleri tarafından kurban seçildim. Efsaneleşmemi istediler ve gerçekleştirdiler."

Buaçıklamaya ikisi de güldüler. Baybars'ın bakışları, Osman'a takıldı.

"Bu yiğit kimdir? Pek heybetli durur."

"Sultanım. Ertuğrul Gazi oğlu Osman'dır. İsmini hazret-i Osman'dan alır. Kayı boyu damgalı hazret-i Osman'ın kılıncı sebebiyle... Bahsetmiştim size..."

Baybars, "Bu o Osman ha?" diye naralandı. "Hay bre koç yiğidim" diyerek Osman'ı kucakladı.

Baybars, Sarı Saltuk ve Kara Osman yürüdüler, üç eski arkadaş gibi... Sultan Baybars için özel bir çabayla hazırlanmış Anadolu Selçuklu Sultanı III. Gıyaseddin Keyhüsrev'in sarayına doğru...

Baybars'laSarı Saltuk, otuz senedir tanışıyorlardı. Baybars'ın Sultan olmasında, mukaddes emanetlerin Mısır'a getirilmesinde, Altınorda Sultanı Berke ile tanışmasında ve ona damat olmasında Sarı Saltuk'un büyük rolü olmuştu. Abi kardeş gibiydiler. Sarı Saltuk, Baybars'tan yirmi yaş daha büyüktü.

Sarı Saltuk, Baybars'a Oğuz Kağan destanını, AltınYayı, Anadolu'nun son kale oluşunu, Kayı Boyu ve Ertuğrul oğlu Osman ve onun kuracağı devletle ilgili müjdeleri, İbn-i Arabi hazretlerinin yazdıklarını, Nübüvvet Yolu temsilcilerinin söylediklerini

anlatmıştı.

Saraya geldiler. Baybars Anadolu Selçuklu tahtına oturdu. Aynı gün okunan hutbede adı okundu.

Baybars'ı Anadolu'ya davet eden, sonra da Moğollarla birliktehareket eden vezir Pervâne Muineddin Süleyman, ortalıkta yoktu. 17 Nisan günü Kayseri'ye gelen Sultan III. Gıyaseddin Keyhüsrev ile eşi, bir kısım devlet ricalini yanına alarak Tokatkalesine kaçmıştı.

Baybars, Sarı Saltuk ve Osman'la birlikte Kayseri şehrini gezdi, esnafla dertleşti. Esnaf, Moğol ve ona tabi olan Selçuklu idarecilerinin zulmüyle inliyordu. Baybars'a tabi olmak istiyorlardı.

Sarı Saltuk'tan Oğuz Kağan'ın ve Uluğ Türk'ün Erciyes Dağına çıkıp, buraya Ergöze ismini verdiklerini, Uluğ Türk'ün burada nice sırlar söylediğini işitince... Baybars, Erciyes'e çıkmak, o sırları o zirvede, söylenilen yerde duymak istedi. Zirve karlıydı. Zirveye çıktılar, ayaklarının altında kar, üstlerinde Nisan Güneşi... Üşüdüler... Baybars, "Hele anlat bre Saltuk'um, ne söyledi, bu zirvede, Uluğ Türk, Oğuz Kağana... Söyle de hem gönlümüz hem de bedenimiz ısınsın" dedi.

Sarı Saltuk, anlattı.

"Uluğ Türk, elindeki ışıklı bir haritadan, beşiğe benzeyen Anadolu yarımadasını gösterdi. Burasının bir zaman sonra Oğuz Kağanın soyundan gelenlere tıpkı bir beşik gibi vatan olacağını müjdeledi.Bu vatan oluşun Kıyamet'e kadar devam edeceğini... Burada son Peygamberin dinini devam ettirecek son Cihan devletini kuracaklarını, bu devletin, sahih itikadın, mazlumların son sığınağı, Son Kalesi olacağını... Altın Yay ve Gümüş Okların bu topraklarda kullanılacağını, buradaki nice yerleşim alanlarının torunlarının isimleriyle anılacağını söyledi.

'Bu kara parçasına gönül erlerinin göçü hiç durmayacak. Onlar, hayatları ve öldüklerinde bu toprağa defnedilerek ölümleriyle... Bu kara parçasının, Kıyamet'e kadar ermeydanı, mazlumların sığınağı,

sahih itikadın Son Kalesi olarak kalması için hizmet edecekler. Feyzleri hem gönüllere hem de toprağın her zerresine işleyecek.' dedi."

Baybars, Sarı Saltuk ve Kara Osman, üçü de... Anadolu toprağına, gönül erlerine yakın yere defnedilmek, toprağın her zerresine işleyen feyzden Kıyamet'e kadar alabilmek isteğiyle yandılar, sessizce bunun için dua ettiler.

Sarı Saltuk, Uluğ Türk'ün açtığı sır kapısını anlatmaya devam etti.

Üzerinde bulundukları dağın çevresine eliyle işaret etti.

"Uluğ Türk, üzerinde bulunduğumuz bu dağı ve çevresini gösterdi. 'Bu dağın çevresinde nice şehirler kurulacak ve bu şehirleri nice gönül erleri, kalem ve kılıç ehli kimseler mekan tutacak. Bu dağ ve çevresi; beşik şeklindeki bu kara parçası için, bedendeki kalp gibi olacak. Bu çevreden çıkacak çok büyük bir taş ustası, Altın Yay ve Gümüş Okların çalışacağı, dünyada eşi benzeri bulunmayan bir mabet inşa edecek, ismi kurulmuş yay manasına gelen bir şehirde...' dedi."

Saltuk, derin bir nefes aldı. Heyecanlıydı. "Mabedin inşa edileceği şehrin, şu anda emrim altında olan Hadrianus şehri olduğunu tahmin ederim. Bizim Türkmenlerin bunaEdrine dediklerini işitince aklım başımdan gidecek gibi oldu.

Kıpçak Bozkırlarında dolaşırken işitmiştim. Eski Kazak, Kırgız, Kalmuk destanlarına göre... Edrine denilen yöreye ancak devleti yöneten hanlar sahip olabilmektedir. Edrine sözü Kalmuk sözlüğünde gerilmiş kirişli yay, kurulmuş yay manasına gelmekteydi..."

Çocukluğu Kıpçak Bozkırlarında geçen Sultan Baybars, heyecanla söze karıştı.

"Evet, evet... Hatırladım... Bizim orada da Edrine destanlarda geçerdi... Demek kurulmuş yay manasına gelmekte imiş... Yay; hakimiyetin, devletin işaretidir."

Baybars'ın açıklamasına sevinen Sarı Saltuk anlatmasına devam

etti.

"Uluğ Türk, ışıklı harita gibi görünen esrarengiz alette, kuzeydeki denizin boğazla küçük denizle birleştiği yeri gösterdi.

'İşte burada olacak... Son Peygamber Muhammed aleyhisselamın fethini müjdeleyeceği şehir... Soyunuzdan gelenlerin kurduğu cihan devletinin merkezi burası olacak. Bütün dünyanın merkezi kabul edilecek... Bu şehrin fethi ancak ve ancak bu üzerinde bulunduğumuz kara parçasının tamamı fetih olunduğu zaman mümkün olacak' dedi.

Uluğ Türk, sonra, ışıklı alet üzerinde, parmağıyla, boğazdan sonra denizin yay gibi uzandığı, büyük kara parçasının devamı bir yeri gösterdi. Benim Hadrianus olarak tahmin ettiğim yeri...

'Burası... Adı Kurulmuş Yay manasına gelecek şehrin kurulacağı yer... Burada Altın Yay'ın çalıştırılacağı mabet inşa edilecek. Yine burada dünyanın ermeydanı olmasını temsil eden güreş oyunları tertip edilecek ve kırkların ismiyle anılacak.' dedi. Sonra Oğuz Kağan'a hitap etti.

'Bütün bunlar neyin işareti? Soyundan gelenlerin... Kıyamet'e kadar hakkın ve adaletin savunucusu, mazlumların koruyucusu olacaklarının işareti... Üç tarafı denizle çevrili beşik şeklindeki bu üzerinde bulunduğumuz kara parçasının da... Yecüc ve Mecüc kavminin ortaya çıkacağı zamana kadar, hakkın ve hakikatin, mazlumların Son Kalesi olacağının işareti...'

Tabii ki geleceği ancak Allahü teâlâ bilir. Bu söylediklerimiz gönül erlerinin gönüllerine ilham edilen veya başka yollardan kendilerine bildirilen bilgilerdir, mutlak değildir."

Sarı Saltuk, Baybars ve Kara Osman'a baktı. "Uluğ Türk'ün bu dağda anlattığı rivayet edilen müjdeler bunlar. Bu müjdelerin merkezinde Osman'ım yer almaktadır" dedi.

Anlatılanlarla coşan Baybars, Sarı Saltuk'un omzuna kuvvetlice vurdu.

"Hay Saltuk'um. Öyle şeyler anlattın ki... Tahtı, bırakıp, Anadolu'da... Kayı boyunda Kara Osman'a yoldaş olasım, onun yolunu açmak için canımı ortaya koyasım geldi. İnşâallah! Bulunduğum makamda, mevkide ve diyarda... Onun yolunu açmak için herşeyi yapacağım... Şimdi hemen Kasım-ı Bağdadi hazretlerine haber gönderirim. Onunla dönüş yolunda Şam'da buluşmak... Sonra da Osman'ı, Kayı boyunu, size bağlı müjdeleri anlatmak için..."

Sarı Saltuk, Kasım-ı Bağdadi hazretleriyle Baybars'ı tanıştırmış, Bağdat'ın yıkıldığı 1258 yılında, Kara Osman, Baybars ve Kasım-ı Bağdadi hazretlerininyollarının nasıl kesiştiğini anlatmıştı. Kasım-ı Bağdadi hazretleriyle Baybars, fırsat buldukça görüşürler, gerektikçe haberleşirlerdi.

Baybars, anlatılanların ateşiyle kavrulan Kara Osman'a baktı.

"Yiğidim. Benimle Şam'a kadar gel. Şam'ı bilmeyen, Şam'ı tanımayan, cihan devletinin temelini atamaz. İnsanlık tarihi burada başlamış. Öyle rivayet edilir ki burada bitecek, İsa aleyhisselam burada gökten inecek.

Selçuklu bitmiş... Yerini beylikler alıyor. Beyliklerle uğraşma... Hedefin gaza, Bizans olsun, kale kale, köy köy fethet. Moğol'dan bunalan, gaza aşkıyla yanan Türkmenler senin etrafında birleşecek. Moğolların seninle uğraşmaması için elimden gelen her şeyi yapacağım. Sana her türlü desteği vereceğim."

Erciyes'in zirvesinden, Ergöze diyerek, bu zirveden, başları hakiki zirveye, Arş'a değmiş gibi indiler. Baybars, hemen geri dönüş için emir verdi.

Anadolu'da gördükleri ve yaşadıklarıyla çok üzgündü. Tek tesellisi, Kara Osman'ı tanımış olmak ve Sarı Saltuk'un zirvede anlattıklarıydı.

Kendisini Anadolu'ya davet edenler, sözlerini tutmamıştı. Tüm Anadolu beylerini Kayseri'de davet etmişti ama birkaçTürkmen beyi dışında gelen olmamıştı.

Anadolu'yu Moğol tahakkümünden kurtarmak için sefere çıkan Memlûk ordusu bütün ihtiyaçlarını parasını ödeyerek alıyordu.

Diğer yandan Abaka Han'ın büyük bir orduyla Anadolu'ya geleceği istihbaratını almıştı. Güçlü bir Moğol ordusuna, üstelik iaşe sıkıntısı varken ve kendi merkezinden çok uzakta, tek başına karşı koymak, büyük tedbirsizlik olurdu.

Baybars, ordusuyla birlikte 25 Nisan 1277 günü, Kayseri'ye gelişinin üçüncü günü, dönüş yoluna düştü. Yolda, Vezir Pervâne Muineddin Süleyman ve Sultan Gıyaseddin Keyhüsrev'in bir elçisi geldi ve Anadolu'dan ayrılmamasının rica edildiğini bildirdi.

Sultan Baybars, "Geldik, ama yardım isteyenleri göremedik. Bundan sonra... Bu konuda ne yardımlaşma ne de konuşma olacaktır... Anadolu halkının kanını dökmedik ve malını da yağmalamadık... Tatarlara vermeyi arzu ettiğiniz mallarınıza dokunmak şerefsizliğini göstermedik..." cevabını verdi.

Anadolu'daki Moğol istilasıyla, Mısır'ın Karadeniz'in kuzeyindeki Kıpçak sahası bağlantısı kesilmişti. Memlük ordusunun sürekli yenilenmesi Kıpçak sahasından kendisi gibi gelenlerle mümkün oluyordu. Baybars bu ticareti deniz yolundan sürdürmek için Altın Orda Devleti'ne bir temsil heyeti göndermişti. Fakat bu heyet İlhanlılarla ilişkilerinin bozulmasını hiç istemeyen Bizans imparatoru VIII. Mihail tarafından tutuklanmıştı. Baybars, Moğolları Anadolu'dan atarak Kıpçak bölgesi ile kara ulaşımını açmayı da düşünmüştü.

Baybars ve ordusunun, 13'lü bir tarihte, 13 Nisan 1277 gününde... Ceyhan Nehri'ni geçerek Anadolu topraklarına, Elbistan Ovası'na ulaşması, burada Moğolları bozguna uğratmasıyla... Durumu, Papa'ya bildirmek için hemen harekete geçilmiş. Güvercinler kanatlanmış, atlar dörtnala kalkmış, gemiler yelken açmıştı. 18 Mayıs'ta Papa XI. İonnes'e haber ulaşdı.

Papa 20 Mayıs'ta 1277'de... "Türkler, Anadolu, Konstantiniyye" diyerek vefat etti. Oğuz Türkünün Anadolu'ya ayak basmasından bu yana geçen zamanda... Türkler, Türkler diyerek vefat eden, çıldıran bu kaçıncı papaydı.(388)

Baybars, Papa'nın ölümünden yirmi gün sonra, 10 Haziran 1277'de Şam'a ulaştı ve hastalandı. Hastalık günlerinde, Kasım

Bağdadi, Sarı Saltuk ve Kara Osman yanında oldular. Konuştular, Kara Osman'ın kuracağı devleti, Anadolu'nun Son Kale olması, Konstantiniyye'nin fethi için neler yapılabileceğini... Tabii ki ölümü... Ölüme hazır olmayı...

20 Haziran 1277, Hicri 676 yılı 17 Muharrem'de vefat etti. Hicri vefat yılının rakam toplamlarının Besmele harfleri adedince 19 olduğu zamanda... 19'lu bir tarihte, 19 Temmuz 1223'te doğmuştu. Henüz 54 yaşındaydı. Ölümüyle, başta, onun ölümünün ne demek olduğunu en iyi bilen Sarı Saltuk olmak üzere cümle âlem yandı.

Son anında, Osman'ın iki elini avucuna aldı. "İnsanlığın, Müslümanların, mazlumların ümidi evladım. Sana anlatacağımı anlattım. Son sözüm... Namaz, illa namaz... Bütün sır, yaratılış, kulluk sırrı, Hakk'ın rızasına kavuşma namazda... Sabır ve namaz ile Allahü teâlâya sığın, yardım iste, mutlaka gelir. O'nun yardımı geldiğinde hiçbir şey sana galip gelemez" dedi. Kara Osman, gözyaşları içinde boyun büktü.

Şam'da defnedildi. Yeryüzünde hayatın başladığı, hayatın sona ereceği diyarda... O Şam ki... İbn-i Arabi hazretlerinden Baybars'a yurtlarından uzak düşenlere ebedi vatan olan diyardı.

Ölüm, mukadderdi, papa da olsan, sultan da olsan ölüyordun. Mühim olan hangi itikat üzere öldüğündü...

Dinine çok bağlı bir Müslümandı. Hülagu'nun Bağdat'ı yakması sebebiyle, mekansız kalan Abbasi Halifelerine sahip çıktı. Mısır'a getirdi. Müslümanların halifesiz kalmasını önledi.

Ehl-i sünnet mezhepleri mensuplarının hizmetlerinin eksiksiz şekilde görülebilmesi için gayret etti. Her mezhep için ayrı ayrı atanan mezhep kadılarının başına Kadı'l-Kudatlar (Başkadı) tayin edilmesi usûlünü getirdi. Mükemmel bir posta teşkilatı kurarak, ülkesindeki haberleşmeyi en iyi şekilde temin etti. Ayrıca geniş bir casus teşkilatı kurmuş ve casusları kontrol eden casuslar kullanmıştı. Devrin her türlü kara ve deniz harp mühimmatının yapımına büyük ehemmiyet verdi, tersaneler kurdu. Bütün bunları, Kara Osman'a anlattı, nizam-ı âlem diyen devletin nasıl olduğunu

belletmek için...

Müslüman olan ilk Moğol prensi olan Altınorda Hükümdarı Berke ile çok iyi dostlukları vardı. İkisini tanıştıran, gönül birliğini geliştiren, ikisinin de hocası Sarı Saltuk'tu. Baybars, Berke Han'ın kerimesiyle evlenmiş ve doğan ilk erkek çocuklarına Berke ismini vermişti. Maddi-manevi onu yetiştiren, tam bir alperen eyleyen de, ölümüyle en çok yanan da Sarı Saltuk'tu.

Sarı Saltuk, 17 yaşındaki Berke'nin babasının yerine tahta geçmesini sağladı. Sonra Osman'la birlikte Söğüt yoluna düştüler. Osman rüyada gibiydi. Duydukları ve yaşadıklarıyla... Sarı Saltuk'tan sonra Baybars'ı da çok sevmişti, ama beraberlikleri çok kısa sürmüştü. Söylediklerini hiç unutmayacaktı, neslinden gelenlerin de unutmamasını sağlamaya yemin etti.

Sarı Saltuk'un "Bu gece burada konaklayalım. Geç oldu. Yolumuza yarın devam ederiz, inşâallah" sözüyle daldığı âlemden kurtuldu. İnönü tekfurluğuna gelmişlerdi. Ne zaman, nasıl gelmişlerdi, farkında olmamıştı. Ertesi sabah, kaleden çıkar çıkmaz önleri kesildi. Kesenler, Sultanönü Beyi ve adamlarıydı. Geldiklerini ne zaman, nasıl haber almışlardı? Bey, Sarı Saltuk'tan Osman'ı istiyordu, Bâlâ Hatun meselesindeki kini sebebiyle... Yirmi beş-otuz kişi vardılar. Sarı Saltuk, Osman'ın dövüşelim demesine rağmen, "Beyim. Atlarımız yorgun. Kaleye dönelim. Bir durum değerlendirmesi yapalım. Her zaman hücum edilmez, bazen siperlenmek gerek. Hele sabır" diyerek kaleye sığınılmasında ısrar etti.

Osman çıldıracak gibiydi. Baybars, zulme mani olmak için ta Mısır'dan geliyorken... Anadolu'da zulme dur demesi gerekenler, Selçuklu Devletinin beyi, zulmediyordu. Söz verdi, "Yâ Rabbi. Beylik, devlet nasip edersen... Verdiğin gücü, kudreti senin yolunda değil de zulüm yolunda kullananlara hiç acımayacağım, en yakınım olsa hesabını soracağım" dedi. Zulme dur diyebilmek için adil ve güçlü devlet olmanın gereğini her hücresiyle kavrularak hissetti.

Hayatında karşılaştığı ilk can pazarında... Ölümüne ilk kavgada...

Müslüman olmayan birine sığınmak... Kara Osman'a çok ağır geldi. Ama emir, karşı konulmaz yerden, hocasındandı... İçinde volkanlar patlayarak kaleye girdi. Durumu öğrenen İnönü Tekfuru çok kızdı, misafirlerinin kendi kalesinde böyle bir şey yaşamasına çok üzüldü.

Hemen arkalarından haberci geldi. Sultanönü beyi, Tekfurdan, Osman'ın kendisine teslim edilmesini istiyor.Teslim edilmezse, takviye asker getirerek kaleyi yerle bir etmekle tehdit ediyordu. Tekfur, "Ölsem de misafirlerimi teslim etmem" diyerek haberciyi kovdu. O gün öyle geçti... İkindi sonrasıydı... Kara Osman, kale dışında bekleyenlerin sıcakta bunaldıklarını, dikkatlerinin dağıldığını gördü. Hemen Sarı Saltuk'a haber verdi. "Hocam. Bunlar toparlanıncaya kadar biz aralarından şimşek gibi geçeriz. Peşimize düşerlerse de birer birer avlarız" dedi.

Kara Osman'ın söyledikleri... Sarı Saltuk'a gayet mantıklı geldi. Atları da yeteri kadar dinlenmişti. Bu şartlarda Osman'a hayır demek... Cihan devletine koşan beyliğe, yiğitliğe, cesarete, stratejik dehaya hayır demek olurdu. "Hay, hay yiğidim. Münasiptir" dedi.

Ya Allah diyerek şimşek gibi kale kapısından çaktılar, yıldırım gibi kendilerini bekleyenlerin üzerine düştüler, düşmeleriyle birlikte de iki canı bedeninden ayırdılar. Tozu dumana katarak uzaklaştılar.

Bir canı bedeninden ilk defa ayıran Kara Osman, anlaşılmaz duygular içindeydi. O... Kılıç sallayacağı ilk düşmanın Bizanslı ve Moğol olacağını hayal ederdi. Müslüman bilinene kılıç çekeceği aklının ucuna bile gelmezdi.

İşte bunun için bey, sonra da Sultan olmayı düşünür, neslinden gelenlerin de cihan sultanı olmasını isterdi... Müslümanın Müslümana kılıç çekmemesi, kılıçların yalnızca gaza, namusu, malı ve canı korumak niyetiyle kınından çıkması için...

Evet, canına kast edilmiş, o da mecburen kılıncını çekmişti. İlk cenginin gaza için, Allahü teâlânın dinini yaymaya mani olanlara karşı olacağını düşünürdü. Karşı karşıya kaldığı ilk cengi, ilk can pazarı, sevdiceği, Malhûn Hatun sebebiyle olmuştu. Bu aklına

gelince, aklı durulur, kalbi daha sık vurur, oldu. Allahü teâlâya olan sevdanın sınırları içindeki sevda için ne yapılsa ona az gelirdi.

Bu düşünceyle dağları devirecek gibi güçlendeğinihissetti.Sürdü, atını Sarı Saltuk'un yanında Söğüt'e, gönül verdiğinin bulunduğu diyara doğru... Bir müddet sonra... Takipçilerinin takip etmez olduğunu gördüler, bir kişi hariç... Beyaz bir atlı ısrarla peşlerinden geliyordu. Osman, ustasından izin aldı, geleni etkisiz hale getirmek için...

Geniş bir meydanda, çimenlerin halı gibi döşendiği bir çayırlıkta bekledi. Diğer uçtan gözüktüğünde, atını ona doğru sürdü. Beyaz atlı, onu görünce yavaşladı. El kol hareketi yaparak bağırıyor, bir şeyler söylüyordu. Atıyla hızla yaklaşan Osman, bir kaplan gibi atından uçtu. Her hücresi omuz olarak süvariye vurdu. Meçhul süvari bir tarafa, atı bir tarafa yıkıldı. Düştüğü yerde takla atarak doğrulan Osman, elinde hançer süvarinin üzerine uçtu. Hançeri gırtlağına dayadı.

"Bre Sultanönü beyinin köpeği! Ölümün elimden olacak!"

Rum ağzına yakın bir Türkçeyle yalvardı, gözleri dehşetle açılmış vaziyette...

"Dur Osman beyim. Önce beni dinle."

Kara Osman'ın duracak ve dinleyecek hali yoktu. Hançerini kaldırdı. Sarı Saltuk'un "Bekle, Osman! Hele dinleyelim. Aman dileyene el kalkmaz" sözüyle hançerini indirdi. Af bekleyeni bir kütüğün üzerine oturttu.

"Anlat bre! Anlattığın hak olsun. Yoksa..." Sözünün devamını getiremedi, mesuliyetinden korktu. Boynu bükük anlattı.

"Beyim. Ben... Harmankaya Tekfuruyum... Köse Mihal'im. Sultanönü Beyi arkadaşımdı. Bana, namusumuza tasallut eden biri var, ona haddini bildireceğim, dedi. Namus deyince biz de geldik. Ama adamlarını dinleyince... Asıl namusa tasallut edenin onun olduğunu anladım. Seni görünce... Akşam gördüğüm rüyayı hatırladım. Rüyada derin bir kuyuya düşmüşüm... İmdat çağrıma

kimse cevap vermedi. Gökyüzünde yıldız gibi kayan bir şey gördüm... Kuyunun ağzına yaklaştı. Kartal kanatlı bir atlıydı. O yiğidin gelişine, atının süzülüşüne âşık oldum. Kuyunun ağzına geldiğinde... Kolunu uzattı ve beni kuyudan çıkarıp atının üzerine koydu. Hep birlikte göklere yükseldik. Bugün seni yakından gördüğümde... Kuyudan kurtaran kişinin sen olduğunu anladım... Bunu anlatmak, yoluna baş koymak için peşinizden geldim. Sultanönü Beyi ve adamları geri döndüler..."

Sarı Saltuk ve Kara Osman anlatılanlar karşısında şaşkına dönmüşler, önce anlatana, sonra da birbirlerine bakıyorlardı, anlatılanlar doğru mu diye... Görülen o ki doğru gibiydi... Doğru olmasa onları niçin takip etsindi, ötekiler geri dönmüşken... Sarı Saltuk sual eyledi.

"Türkçen düzgündür. Bu nerden gelir?"

Sual ümide işaretti, sevinçle cevap verdi.

"Ben Kıpçak Türküyüm... Dedelerim ikiyüz yıl kadar önce bu topraklara paralı asker olarak gelmişler. Bizans ordusunda kumandan olmuşlar, sonra da tekfur... Müsaade edin, bundan sonra dostunuz olayım. Yolunuz, yolum olsun."

Osman, Tekfura baktı. Gönlü ısınmıştı, samimi gözüküyordu. Başını hocasına çevirdi, hafifçe öne eğdi. Saltuk, Tekfur'u omzundan tuttu.

"Mihal Bey! Dostluğunuz bizim için şereftir. Ancak... Çok yakın zamanda... Bizans tekfurlarıyla mücadelemiz kızışacak. O zaman, onların arasında gözümüz, kulağımız olmanı, dostluğumuzu şimdilik gizli tutmanı isteriz."

Mihal, sevinçle yerinden fırladı, önce Saltuk'un, sonra da Osman'ın ellerine sarıldı.

"Sağ olun. Bundan sonra Mihal'i öz kardeşten yakın bilin. Türk kardeşlerime yakın olmak... Benim için çok şey demek. Dediklerinizi kabulüm. Kulağınız, gözünüz, eliniz olacağım."

Mihal ile etraflıca konuştuktan sonra, ayrıldılar. Söğüt'e doğru atlarını sürdüler. Söğüt'e yaklaştıkça, Osman'ın gönlü, Malhûn oldum, varlığım kan oldu diye feryat ediyordu. Geç vakitte Söğüt'e,

dergaha vardılar. Hemen Dursun Fakih'i buldular. Öyle sevindi ki anlatılır gibi değil... Şeyh Edebiâli ile görüşemeden Yatsı namazlarını kılıp yattılar.

Edebiâli'nin göğsünden çıkan bir hilal, tez zamanda dolunay haline dönüştü ve Osman'ın göğsüne girdi. Göğsünden bir fidan çıktı. Büyüdü kocaman bir çınar oldu. Bütün yeryüzünü kapladı. Ağacın kökünden Dicle, Fırat, Nil ve Tuna akıyordu. Ağacın altındaher ırk ve dinden insanlar altında rahatça yaşıyorlar, işleriyle meşgul oluyorlardı. Hilalli bayraklı yiğitler, dünyanın dört bir yanına kanat açtılar. Garipler, mazlumlar, o çınarın altına koştular, nice şehirlerden hilalli minareler bunlardan ezan sesleri yükseliyordu. İki deniz ve boğazın iki yakasında anlatılmaz güzellikteki bir şehir yüzük haline gelip sağ şehadet parmağına geçerken çok heyecanlandı.

"Allahü ekber! Allahü ekber!"

Ezan sesiyle uyandı, o yüzüğün anlatılmaz hasretiyle... Göğsünü yokladı, yara var mı diye... Sancıyordu, hakikaten de bir çınar çıkmış gibi... Sabah ezanıyla uyanmıştı. Rüyanın tesiriyle elleri hemen göğsüne gitmişti. Rüyanın anlatılmaz doyumundaydı. Çınar'ın gölgesi, yalnızca yeryüzünü değil, bütün kâinatı kuşatmış, göğsüne de bütün kâinat sığmış gibiydi. Bir kişinin nizamıyla âlemin nasıl nizam bulduğunu anlar gibi oldu. Ağzından, "Varlığımız, devletimiz nizam-ı âlem içindir" sözleri döküldü. Bu sözlerle bütün vücudunun kavrulduğunu hissetti. Hemen abdest almaya koştu. Namazın, Allahü teâlânın huzuruna çıkmak, abdestin bu yolculuğa en büyük hazırlık olduğunu hatırlayarak...

Edebiâli'nin arkasında sabah namazını kıldılar, dua edildi.

Edebiâli, cemaate sual eyledi.

"Rüya gören var mı? Tabir edelim. Derdi olan var mı çare olmaya gayret edelim."

Kimseden bir ses çıkmadı, Osman, içinde Şeyh Edebiâli'nin bulunduğu bir rüyayı anlatmaya cesaret edemedi. Şeyh, ona baktı ve gülümsedi.

"Osman'ım... Sen bir rüya görmüş, ama anlatmaya cesaret edemezsin gibime gelir. Hele anlat. Anlat ki hayırlara yoralım, Kıyamet'e kadar hayra vesile olması için dua edelim."

Osman, tepeden tırnağa titredi. Şimdi, herkesin huzurunda nasıl diyecekti, şeyhim, sizi rüyada gördüm diye... Ama anlatmak mecburiyetindeydi... Sonra, kendi de çok merak ediyordu rüyanın yorumunu... Gözlerini kapattı, başını kalbi üstüne eğdi ve anlattı, o anı tekrar yaşıyormuşçasına...

O anlattıkça, Edebiâli'nin yüzündeki tebessüm genişledi, genişledi, Osman anlatmasını bitirince bütün kâinatı kuşatır hale geldi. Şefkatle ona baktı.

"Gaybı yalnızca Allahü teâlâ ve O'nun bildirdikleri bilir. Bizimkisi rüyanın tabir edilmesidir, sünnete uymaktır. Peygamber Efendimiz de sallallahü aleyhi ve sellem sabah namazından sonra böyle rüyaları tabir ederdi.

Evladım, Osman'ım... Rüyan ile ilgili gönlümüze doğan odur ki...

Ertuğrul Beyden sonra bey olacaksın. Kızım..."

Edebiâli "Kızım" demiş durmuştu, Osman, bey olacaksın yorumuyla fazla heyecanlanmamıştı. Zaten kendini bildi bileli söylenendi... Onun asıl merak ettiği Şeyh Edebiâli'nin kızıydı, onunla durumu ne olacaktı? Edebiâli sözlerine devam etti.

"KızımBâlâ Hatunla evleneceksin. Benden çıkıp sana gelen nurun manası budur. Göğsünden çıkan çınar, kuracağın devlettir. Senin neslinden nice pâdişâhlar gelecek, nice devletleri bir çatı altında toplayacaklar. Allahü teâlâ, nice insanın huzur ve saâdete kavuşmasına, din-i İslâmla şereflenmesine senin neslini vesîle edecek.

Yüzük; Konstantiniyye'nin fethine işarettir, ancak senin tarafından değil, neslinden gelenler tarafından...

Çınarın altına koşanlar, Anadolu'nun Son Kale oluşunu, Allahü teâlânın 'Lâ ilâhe illallah kal'amdır, bunu söyleyen kal'ama girmiş olur. Kal'ama giren azabımdan emin olur' buyurduğu hadis-i

kudsisinin tecellisini göstermekte... Anadolu'nun, Kıyamet'e kadar Lâ ilâhe illallah kal'asının tecelli edeceği mekan, Son Kale olacağına işaret etmektedir."(389)

Bu rüya tabirinden sonra... Osman, yerde mi yürüdü gökte mi farkında olmadı. Şeyh Edebiâli'nin elini öptü, hocası ve müstakbel babası olarak... Kendisini ilk önce can kardeşi Dursun Fakih tebrik etti, sonra da Sarı Saltuk ve can yoldaşları kırk alpi... Turgut Alp, Abdurrahman Alp, Bamsı Alp, Konur Alp...

Osman'a Söğüt dar geldi, müsaade istedi, vurdu kendini dağlara... Gördüğü rüyalar verilen müjdeler... Şeyh Edebiâli'nin bu sabah söyledikleri... Öyle dolmuş, öyle dolmuştu ki... Bir kişi daha tebrik etse hücre hücre çatlayacağı, toprak ve havaya karışıp aslında kaybolacağını hissetti. Atını kendi bildiğince saldı. Kuşlar, çağıldayan su, esen rüzgâr aynı şeyi söylüyordu. "Önce sefer, sonra zafer" diyor. Osman'a yükünün ne kadar ağırlaştığını hatırlatıyordu. "Sebeplere sarılmadan, emir ve yasaklara uymadan Allahü teâlânın yardımına kavuşabilir miydi? Onun yardımına kavuşmadan gerçekzafere ulaşılabilir miydi? Onun yardımına kavuşunca hangi düşman karşı koyabilirdi."

Hocası Şeyh Edebiâli, "Allahü tealaya itaat eden onikibin askeri bulunanın hiçbirşekilde düşmandan kaçması caiz değil" demişti. Onikibindeki esrar neydi?

Güneş, tepeye yaklaştığında susadığını hissetti. Yola çıkalı ilk olarak çevresine baktı. Atı, onu Ermeni Beli'ne getirmişti. Yakında bir pınar vardı, çok tatlı suyu, gölgesi koyu çınar ağacı vardı.

Atını o tarafa sürdü. Ağacın altında biri vardı, sırtını ağaca dayamış uyuyordu. "Ağaca dayanma kurur, insana dayanma ölür" sözünü hatırladı, güldü.Yaklaşınca, dayananın kim olduğunu anlayınca utandı. Ağaca dayanan, nereye dayanması gerektiğini çok iyi bilenlerdendi. Kumral Abdal'dı, Şeyh Edebiâli'nin talebesi... Nerede doğmuş, nereden gelmiş, asıl ismi neydi bilinmiyordu. Ama nereye gömüleceğibelli gibiydi. "Beni Osman Beyin alplerinin Bizans sınırında ulaştığı en son yere gömün" diye tanıdıklarına

vasiyet etmişti.

Onbeş-onaltıyaşlarında iken... Edebiâli hazretlerine sormuştu, abdal ne demek diye... Söğüt ve çevresinde abdal diye anılan nice kimselerle tanışınca, onlarda bambaşka haller görünce.

Edebiâli, edebi çok yüce hocası gülümsemiş...

"Yiğidim. Allahü teâlânın maddi-manevi nimetlerinin, gelmesine vesile olan evliya kulları vardır. Hidayet, rüşd gibi manevi feyzlerin gelmesine vesile olana Kutb-i irşad; rızk, sıhhat gibi maddi nimetlerin gelmesine vesile olana da Kutb-i ebdal, ebdallarin kutbu denir.

Kutb-i ebdale, kutb-i medar, Kutb-ül-aktâb da denir. Âlemin nizâmı, bolluk-kıtlık, sağlık-hastalık, barış-savaş, rızık, yağmur ve benzeri olaylarla vazifelidir.

Âlemde, dünyada her şeyin var olması, yaratılması, dertlerin, belaların giderilmesi, hastaların iyi olması, bedenlerin afiyette olması ve varlıkta durabilmesi için feyz gelmesine vasıtadır. Emrinde üçler, yediler, kırklar, beşyüzler diye söylenen ve yine bu işlerle vazîfeli seçilmiş insanlar vardır.

İçlerinden bir kısmına ebdal, büdelâ denilmektedir (390).

Kutbun yardımcısı olan evliyadan biri vefât edince, yerine başka bir veli bedel kılındığından yani görevlendirildiğinden ve çok olduklarından, bedelin çoğulu ebdal veya büdelâ kelimesi ile tanınmışlardır.

Bu konuda, Peygamber Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem hadis-i şerifleri vardır:

(40 kişi olan ebdallerin bereketiyle düşmana galip gelir, beladan kurtulursunuz.)

(Her asırda salihler bulunur. Bunlar beşyüz kişi olup kırkı ebdaldir.) (Yeryüzünde her zaman [ebdallerden] kırk kişi bulunur. Her biri İbrahim aleyhisselam gibi bereketlidir. Bunların bereketiyle yağmur yağar)" dedi.

Tam bu sözleri söylediğinde yanlarından Kumral Abdal geçti. Onu işaret etti.

"İşte bu Kumral Abdal da bu ebdallerden biri olarak bilinir. Türkmenlerimiz ebdali abdal şeklinde söyler" dedi.

Şeyh Edebiâli hazretlerininvermiş olduğu müjdenin fırtınasından kaçarken... Onun işaret ettiği talebesiyle karşılaşmıştı. Uyandırmamak için, atını uzakta bıraktı. Sessiz adımlarla pınara ulaştı. Bardağını kullanarak kana kana içti. Sessizce uzaklaşmak için yola koyuldu. Ama "Geldin mi Osman'ım? Hele bana da bir maşrapa su getir."

Osman, geldin mi sözüne şaşırdı, bekliyor muydu? Suyu içti. Osman'a baktı, gülümsedi.

"Senin elinden böyle bir bardak suya... Teşekkür etmek çok zor... Vereceğim müjde, bir nebze olsun karşılar. Hele şuraya, karşıma otur."

Yeşil çimeni işaret etti. Osman oturunca, zihnindekilerini hatırlamak ister gibi gözlerini yumdu, söze başladı.

"Ben de seni arıyordum. Bir müjdeyi verebilmek için..."

Osman irkildi. Müjdenin meydana getirdiği fırtınasından kaçarken başka bir fırtınaya yakalanıyordu. Fırtına durmadı.

"Bugün, Hızır aleyhisselam ile görüştüm. Senin ile ilgili müjdeler verdi. 'Osman ve neslinden gelenler... Dağılan Müslümanları bir bayrak altında toplayacak. Anadolu'da kurdukları devlet, üç kıtada yayılacak. Kıyamet'e kadar hakkın kalesi, mazlumların sığınağı olacak' dedi."

Osman ne desin, nasıl davransın bilemedi. Müjde fırtınasında kaçarken müjde kasırgasına tutulmuştu. Boyun büktü. "Rabbim, layık eylesin" dedi.

Kumral Abdal âmin dedikten sonra sual eyledi.

"Biz bir bardak suya bu müjdeyle teşekkür ettik. Sen bu müjdeye nasıl teşekkür edeceksin."

Osman, "Bre Kumral Abdal, biz müjdeyi Şeyhimizden almıştık"

demedi. "Sultan olduğumuzda, sana bir şehir, bir şar bağışlarız" diye söyledi.

"Şehir bize fazla gelir, o hanların diyarıdır. Bize bir köyceğiz yeter."

Osman, "Sultan olursam, sana beğendiğin köyü vereceğim" demesi üzerine Kumral Abdal, bize, elinle yazdığın bir kâğıtver ki neslinden gelenler itiraz etmesin, dedi. Osman kılıncını uzattı.

"Kâğıt kalem yanımda yoktur. Dedem Süleyman Şah yadigarı bu kılıncın yazısını kimse silemez."

Kumral Abdal, kılıncı aldı, öptü yanına bıraktı. Bardağı gösterdi.

"Bunu ne yapacağız?"

"Kabul ederseniz o da sizindir."

Kumral Abdal, bardağı aldı, öptü, kokladı, bir şeyler okudu. Sonra Osman'a uzattı.

"Osman'ım. Bu hediyeni de kabul ettim. Şimdi onu sana hediye ederim. Sen ve neslinden gelenler unutmaması için... Vazifelerinin insanların maddi-manevi susuzluğunu gidermek olduğunu... Bu bardaktan içenler inşâallah şifaya kavuşsunlar."

Kumral Abdal, eliyle çevresini gösterdi.

"Yiğidim. Hak için olan devlet, Hak için fethedilen toprak bedel ister. Bedel ödemeden kavuşma yoktur. Haydi, yolun açık, menzilin ulaşılır olsun. Bırak atını bildiğince koşsun. Müjde üstüne müjde almak kolay değildir. Felaket haberinden daha fazla insanı yorar."

Müjde üstüne müjde sözüyle vurulan Osman, Kumral Abdal'ın elini öptü, atına bindi, haydi,can yoldaşım, dedi, sonrasına karışmadı.(391)

O günden sonra... Osman'ın her iki rüyası, Mevlana'nın ve Şeyh Edebiâli'nin dergahlarında gördüğü rüyalar, bu rüyalara o iki gönül ehli zatın yaptığı yorumlar, bu rüyalarla ilgili müjdeler, Hızır aleyhisselamın Kumral Abdal'a söyledikleri...

Çok kısa zamanda bütün Türkmen obalarında, Oğuz boylarında,

Türkistan'da, Semerkand, Buhara ve Kaşgar'da hatta Roma'da söylenir oldu. Üzerine nice ilaveler yapılarak destanlaşarak anlatıldı. Moğol zulmünden inleyen Türkmen obaları, Oğuz boyları hareketlendiler. "Haydi, Anadolu'ya! Haydi, Kara Osman'ın yanına... Cihan Devletini kurmaya... Konstantiniyye'yi fethetmeye, Anadolu'yu Son Kale eylemeye" diye yola çıktılar.

Her yerde... "Allah, kendisinin çok sevdiği ve onların da Onu sevdiği, (üstelik)inananlara karşı alçak gönüllü, inkarcılara karşı güçlü, Allah yolunda cihad eden, yerenin yermesinden korkmayan bir kavim getirir." mealindeki Maide sûresi 54. âyetinin Türkler hakkında olduğu, Enbiya suresinin;(Yeryüzünü salih kullarıma miras bırakırım) mealindeki 105. ayet-i kerimesinin, Osman ve neslinden gelecek sultanları işaret ettiği müjdelenmekteydi.

Korkut Ata'nın "Âhir zamanda hanlık gerü Kayıya dege, kimesne ellerinden almaya, âhir zaman olup kıyâmat kopınça. Bu didügi Osman neslidür" sözü dillerden düşmemekteydi. Kara Osman için söylenen şu şiir, dilden dile söylenmekteydi.(392)

Artık fırsat ve nusret senindir

Hidayet menzili nimet senindir

Sana verildi taht, düşmesin baht

Ezeli ta ebet devlet senindir

İki cihanda hayırla anılmak

Nesep ve nesil ile burhan senindir

Çocukken erdi sana baht-ı devlet

Cihanda olan devran senindir

Süleyman zamanının membaısın

Hem inse hem cinne ferman senindir.

Her şey o kadar çabuk olmuştu ki... Tıpkı bir rüya gibiydi... Ertuğrul Bey istemiş, Şeyh Edebiâli ve Malhûn he demiş, nikâhları kıyılmıştı... Edebiâli dahil herkes Bâlâ Hatuna, Malhûn Hatun diyordu. Bu da, ceylan vesilesiyle tanışmaları da destanın, efsanenin bir parçası olmuştu. Kayı Obası ve diğer Türkmen obaları, mülkü kan eyleyen manasındaki Malhûn ismini çok sevmişler.Bu isimde sanki kendilerini, geleceklerini, sevdalarını görmüşlerdi.

Şaşkındı, bu hale düşeceğini rüyada görse inanmazdı. Ayakları geri geri gidiyor, korkuyordu. Bununla da kalmayıp titriyordu.

Hangisine kızsın bilemedi. Oğuz Türkü görmüş Moğollar gibi kaçışına mı, bir çadırın önünde ayaklarının titreyişine mi? Bütün gayretine rağmen mâni olamıyordu bastıkça yeri sarsan ayaklarının söğüt yaprağı gibi çırpınmasına...

Kaçmıştı ve kaçmaya devam ediyordu, bey oğlu oluşuna bakmadan...

Oğuz ilinde âdetböyleydi; damat, ihtiyarlar, aksakallılar meclisinde verilen yemekten, yapılan duadan sonra gelin odasına kadar böyle kovalanırdı. Evini, ocağını, eşinin yanını; tek sığınak, sükûnet, huzura kavuşma yeri bilsin diye... Dünyanın işlerinden, vefasızlığından bunaldığında, sığınacak yer aradığında hemen evine, ocağına koşsun diye...

On-on beş adım gerisinde kırk yiğidi, can yoldaşı vardı; candan öte sevdiği, beyleri için seve seve canlarını veren. Ama şimdi sırtına bir yumruk vurabilmek için dünyalık her şeylerini, kılıçlarını hatta atlarını bile vermeye razıydılar.

Yiğit kişi nasıl zevk alırdı, gelin odasına girmekten dolayı ayakları titreyenin hem de can dostunun sırtına vurmaktan... Bunu bir türlü anlamış değildi. Böyle bir âdet niçin konulmuştu bunu ise hiç anlamış değildi. Ama bunları düşünecek zaman değildi. Ayak sesleri iyice yaklaşmıştı, toprağa kavuştukça, yıllardır hasretmiş gibi

inleten ayak sesleri...

Daha fazla düşünecek zaman değildi. Zaman, harekete geçecek zamandı; yoksa sonra çok geç olacaktı. “Gören ne der?”, “Her âlem, özellikle de kırk yoldaşı ne düşünür?” demeden attı kendini çadırın kapısından içeri.

Atmasıyla beraber bir gürültü koptu ki anlatılır gibi değil. Sanki cinlerin düğün alayı geliyordu. Eli kılıcına gitti, yerinde yoktu; tedirgin oldu, aklı başına gelince de gülümsedi. Gelin odasına kılıçla girilecek değildi ya... Gök yere düşmüş gibi gürültüye sebep olanlara baktı. Ağaçtan, topraktan ve demirden yapılmış bir sürü tas, çanak sağa sola saçılmıştı. Kırk can yoldaşı ve Dursun Fakih, yapmışlardı yapacaklarını... Gelin odasına giriş yolunu geçilmez eylemişlerdi... Tas, çanak ile evlilikle geçim yükünün sırtına bindiğini, tuz kabının başına geçtiğini anlatmak için... Oğuz Han'a da kırk yiğidinin aynı şeyi yaptığı anlatılır, bu âdetin oradan kaldığı söylenirdi.

Gerçi tuz kabı başına geçmemişti, ama geçmekten fena olmuş... Bir bakışına dünyaları fedaya hazır olduğu Malhûn Hatun karşısında rezil olmuştu. Bakışlarını, sağa sola dağılmış çanak çömlekten kurtardı; kurtarmasıyla da gönlü de pırpırlandı. Nasıl yapmıştı, gelin odasına girince gözleri başka yere nasıl kaymıştı? Çanak-çömlek gürültüsü bir andaolsa Malhûn hatunu nasıl unutturmuştu? Sevdiceğinin yanına girince gözler başka yere bakar mıydı?

Olmuştu işte... Dünya gürültüsü, dünya telaşı, gönül ateşini bir an olsun bastırmıştı. Yaşadıklarıyla, gelin odasına koşturulmasının, yolunun çanak çömlek ile kesilmesinin hikmetini daha iyi anladı.

Karar verdi; dünyalığın, Hak için olmayan şeylerin girmesine müsaade etmeyecekti sevdiceğiyle arasına. Huzuru, gönül, akıl ve beden sükûnetini onun yanında arayacaktı, başka yerde değil. Gül gibi geçinilen evin Cennet'ten bir köşe, ülkenin ise Cennet'ten bir diyar olduğunu asla unutmayacaktı

Dünya telaşından bir an olsun kurtulan gözleri, asıl görmesi gerekeniaradı; ama ulaşamadı. Arada al duvak, onun altında da yeşil duvak vardı.

Allah'ın emri, peygamberin kavliyle babasından istediği Malhûn Hatun, karşısında ayakta duruyordu; gökten inmiş gibi maviler içinde, gözleri, yüzü al ve yeşil duvaklar gerisindeydi.

Kara Osman'ı bekliyordu, ormanın bittiği, ovanın başladığı yerde, bir ırmak kenarındaki çadırda... Üç odalı düğün çadırı böyle yere kurulurdu, gelin ile damat birbirlerini, tabii olanı, yaratılandaki nizamı, tabiatın tabiatı ve insanın insanı tamam eylemesini çok iyi anlasınlar diye...

Üç gün boyunca çadırın bin adımlık etrafına kimseler sokulmazdı. Ve üç gün sonra kırk yiğidi gelirdi. Ellerinde en güzel hediyeler, yiyecekler, yedeğinde damadın atı, atın üzerinde kılıcı, yayı ve sadağıyla... Yemek sonrası damadı, atına bindirirler, gözlerini gelinin eşarbıyla önden arkaya kapatırlar, ellerini de yine gelinin ördüğü sicimle bağlarlardı. Atı dörtnala koştururlardı, kendileri de neşe içinde bağrışarak etrafında olarak. Gözlerlerdi, damadın önce ellerini kurtarışını, sonra gözünü ışığa kavuşturmasını.

Bu; damadın, evlilikle dünyayı, vazifelerini unutmaması, bir iken iki oluşun gözlerini hakikate kapatmaması, ellerinin tutmaz, gönlünün ve aklının kilitli kılmaması içindi.

Çanak-çömleği devirmiş bir çocuk mahcubiyetinde Malhûn Hatuna döndü. Kandil ışığı altında karşısında duruyor, ama al duvak altında yüzü gözükmüyordu. O yüz şimdi nasıl bakıyordu acaba? Çanak-çömleği dağıtması karşısında gülmüş müydü?

Al duvağı kaldırıp, ceylan gözlüyü görmek için dayanılmaz bir istek duydu. Bu isteğine gem vurdu. Kaldıramazdı, yüz görümlüğünü vermedikçe, bu hediyesi kabul edilmedikçe...

Damat, duvağı kaldırmazdan önce yüz görümlüğü hediyesi verirdi geline. Hediyesi kabul edilmedikçe de kaldıramazdı gelinin yüzünü saklayan, perdeleyen duvağı...

Yüz görümlüğü, çok şey anlatırdı verilene... Vereni de tanıtırdı. Verilen hediye, "Ben şuyum, ben buyum" manası taşımamalı, tam tersi "yoluna kurban olduğunu" söylemeliydi. Güzele erişmenin, güzeli görmenin bir bedeli olduğunu ifade ederdi.

Elinde taşıdığı seccadeyi açtı. İçinden bir ok ve yay çıkardı...

"Sultanım. Bu ok ve yay... Ceylana diye sana doğrulttuğum ok ve yaydır. O hadiseden sonra bir daha kullanmadım. Şimdi sana hediyemdir ki... Malhûn, varlığımı,canımı yoluna kan eylemenin ifadesidir. Yüzünüzü görmenin bedelini ancak bu ok ve yay ile alınacak canım öder."

Ay ışığının duru gölde titreşmesinde bir ses yükseldi, al duvak altından.

"Beyim. Ok ve yayınız, en güzel yüz görümlüğümdür, kabulümdür. Ok ve yayı; size, yolunuza, sevdiklerinize, değer verdiklerinize kurban olmak için kabul ettim, en kutsal emanet bildim."

Ok ve yayı aldı, yere serilmiş yatağın yanına boylu boyunca uzattı, "Beyim, al duvak kaldırılmayı bekler" dedi.

Yüz görümlüğü hediyesinin değerli görülerek kabul edilmesinin sevincindeki Kara Osman, ayağa kalktı. Al duvak karşısındaydı. Al duvağın alı, gözlerini kamaştırıyor, içini, gönlünü yakıyor, elini-kolunu kıpırdayamaz hale getiriyordu. Çünkü al duvak çok şey söylüyordu, söylemekle kalmayıp bunları omuzlarına, gönlüne yüklüyordu.

Al duvak, rengini al kandan almıştı. Can almanın değil, can vermenin, öldürmenin değil yaşatmanın işaretiydi. Can vererek korunması gerekenleri; imanı, canı, ili, töreyi, namusu korumayı gönüllere, evlenen, bir güzele bey olan, evin reisi diye bilinecek er kişilerin gönüllerine nakşediyordu. İmanı, canı, ili, töreyi, namusu korumak için yürek, bilek ve gönül olarak güçlü olmayı hatırlatıyordu evlenerek erlik, yiğitlik iddiasına soyunanlara...

Elini uzattı, nice düşman karşısında titremeyen eli titriyordu. Saklamak istedi, ama saklayacak yer bulamadı... Duvağın

arkasındaki ne düşünmüştü acaba? Titreyen eline sığınak al duvağı gördü. El, titremesini gizlemek için al duvağa koştu. Dokunmasıyla beraber ateşe değmiş gibi oldu, çekmek istedi, ama çekemedi, kavrulmalarına rağmen parmakları, al duvağı sığınacak en güzel yer bilmişti.

Gözlerini kapattı, al duvak gözler açık iken çözülmezdi. El yordamıyla al duvağı çözdü. Gözleri kapalı, "Al duvak, bağlanmayı bekler" diyerek boynunu uzattı, cellada uzatırcasına... Kuğu eller kanatlandı. Cihan devletinin temelini atacağı müjdelenen, boynunu uzatmış, gözleri kapalı bekliyordu; al duvağın boynuna bağlanmasını, bıçağın inmesini bekleyen kurbanlık koç gibi...

Al duvak boyna dolandı nice canların canının bedeli olarak ve düğümlendi kınalı ellerce... Düğüne; ayrılmamak üzere bir araya gelmeye, geleceği beraber kılmaya, ebedi güzelliklere birlikte gidişe işaret olarak...

Düğüme; bir olmaya, diri olmaya, haktan, adaletten ayrılmamaya nişan olarak...

Düğmeye, hakka açılmaya, çirkinliğe kapanmaya remiz olarak...

Düğümün atılmasıyla, al duvağın boynunu sıktığını hissetti, nefes almakta zorlanmaya başladı. Sarı Saltuk'un "Al duvak boynuna düğüm edildikde, niyet etmeyi unutma." sözü gönlüne düştü. "Ey yüce Allah'ım, al duvak neyi işaret ederse, bunları canım bahasına da olsa yerine getirmeye çalışacağım" diye aklından geçirdi. Al duvak gevşedi, rahatça nefes almaya başladı.

Bu ne akılalmazhaldi. Al duvağın boğazını sıktığından sonra da gevşediğinden emindi. Gözleri kapalı bekledi ve beklediğine kavuştu, "Yeşil duvak bağlanmayı bekler" sözleriniduydu, sabah rüzgârının esişinde. Yeşil duvak eline bırakıldı, bütün insanların, bütün kâinatın yükü bırakılmışçasına...

Yeşil duvak törelerine Oğuz Han'ın hocası Uluğ Türk ile girmişti. Daha önce gelinin yüzünü yalnızca al duvak örtüyordu. Uluğ Türk, Oğuz Han'ın ilk evliliğinde, "Yeşil duvak ve işaret ettiği mananın bilinme vakti geldi" demiş.

"Yeşil duvak neye işaret eder?" sualine de "Yeşil, yaş olmaktan, suya kavuşmuş, hayat bulmuş olmaktan gelir. Hayatı, diri olmayı, suyla canlanmayı, üremeyi, yüce Mevla'nın yarattığı nizam içinde çoğalmayı temsil eder. Evlilik de üremek, insan eliyle tabii dengeye müdahale demektir, böyle bir müdahale de ancak Yaratan'ımızın izin verdiği ölçüde olur.

Yeşil duvak; evli olarak hayatını devam ettirirken; Yüce Yaratan'ımızınkoyduğu ölçülere uymayı, harama, helale dikkat etmeyi, maddi manada israftan, manevi manada itikatta ifsattan kaçınmayı, iffet sahibi olmayı, namusa sahip çıkmayı ifade eder. Bütün bunlar erkeğin de vazifesi olmakla beraber hatun kişileri daha çok ilgilendirir. Bu sebepten yeşil duvak, gelinin boynuna damat tarafından bağlanır" cevabını vermişti.

İşte bütün bu manaları temsil eden yeşil duvak, kılıç tutan eldeydi. Kara Osman'ın eline teslim edilmişti Malhûn Hatun tarafından.

Gözleri kapalı, elleri titreyerek yeşil duvağı bağladı Malhûn Hatunun boynuna... Düğüm, düğün ve düğme eyledi. Sonra da Bismillah dedi, gözlerini açtı, çehrelerin en güzelini, gözlerin en gökçesini, mavisini görmek ümidiyle...

Ve gördü, dolunayı kıskandıracak çehreyi, bakanı alıp göklerin sonsuz maviliği içine götüren mavi gözleri. Yay gibi kıvrılmış kaşları, kaşların altında ok olmuş kirpikleri...

Baybars'ın Anadolu'ya gelip döndüğü, sonra da ermeydanı yeryüzüne elveda, Kara Osman'ın Besmele harfleri adedince on dokuz yaşında, evliliğe Bismillah dediği, Malhûn hatuna kavuştuğu günlerde... Seyyid Bilal'in (Sine-i ab) Sinop yöresine yerleştirdiği Çepniler... Emanete sahip çıktılar. Selçuklu Devleti'nin Moğol'un elinde oyuncak olmasını fırsat bilerek Sinop'a saldıran Trabzon Rum İmparatoru Giorgi'yi denizde yendiler. Selçuklu Türkiyesi'nin bu en önemli ticaret limanının Rumlar'ın eline geçmesine mâni oldular.

Baybars'ın Anadolu'yu gelişi, İlhanlı Hükümdarı Abaka Han'ı çok kızdırdı. Selçuklu veziri Muineddin Pervâne'yi idam ettirdi.

Bununla da kalmadı, 1277'nin son günlerinde kardeşi Kongurtay'ı Anadolu'daki isyanların bastırılması, Vezir Cüveyniyi ise, Anadolu'nun gelirlerinin Moğol mali sistemine uyarlanması konusunda görevlendirdi.

Kongurtay, Karamanbölgesine geldi, pek çok insanı öldürdü, mallarını yağmaladı. Türkmenlerden, saklananları bulmak için ormanlar dahi yakıldı. Moğol istilası sebebiyle... Kayseri ve Kırşehir bölgesinde can ve mallarını koruyamayan insanlar uç'lara, Bizans hududuna doğru göç ettiler. Çepnilerden önemli miktarı, Balıkesir ve Çanakkale havalisine yerleştiler. Bu bölgeye yerleşmelerine sebep olarak... Konstantiniyye'nin fethinin Trakya üzerinden gerçekleşeceği efsanesi olduğu belirtildi. Bunlar, Seyyid Bilal hazretlerininKonstantiniyye'nin fethi için getirdiğiÇepnilerin torunlarıydı.

Uç'lara Moğol baskılarının ulaşamaması buralara göçleri hızlandırdı. Denizli ve çevresinde siyasi ve idari nüfuza sahip Uç Beğlerbeği Mehmed Bey, Türkmenleri, Ahi ve Bacıları himayesi altına aldı. Bunlar, Denizli ve çevresinde yerleşerek mesleklerini devam ettirdiler.

Denizli, Antalya ve Isparta çevresinde 200 bin çadırlık Türkmen varlığı oluştu. Bu da bir milyon nüfus demekti.

1277'nin günlerinden bir günde... Yunus Emre'nin hocası, gönüller sultanı Taptuk Emre vefat eyledi. O tarihlerde Anadolu Selçuklu vilayeti Bolu bölgesindeki Emrem Sultan Köyünedefnedildi.(xx) O da Horasan'dan gelmişti. Behaeddin Veled, Hacı Bektaş-ı Veli, Mevlana, Burhaneddin Tirmizi, Ahi Evran, Kirmani hazretleri, nice bin âlim ve gönül sultanı gibi... Anadolu'yu Son Kale yapmak, Konstantiniyye'nin fethine giden yolları açmak için...

Gelmiş... Gönülleri tutuşturan, dağı, taşı dillendirenYunus diye bir gönüle ses vermiş... Yürüyüşüyle vatan eylediği Anadolu toprağının bağrında istirahate çekilmişti.

1277 yılı ve onu takip eden 1278, 1279 yılları da... Ermeydanı Yeryüzü için Âdem aleyhisselamdan o ana geçen yıllar gibi geçmişti. Doğumlar, ölümler, savaşlar, katliamlar, düğünler, kavuşmalar ve ayrılmalar... Yeryüzünü hayır meydanı yapmak için çalışanlarla şer meydanı yapmak için yıkıp yakanların mücadelesi durmadı, Kıyamet'e kadar durmayacağı gibi... Çünkü Yeryüzü, ermeydanı, imtihan meydanıydı.

Her fert, bulunduğu mekan ve zamanla imtihan edildi, çünkü yeryüzü, sahip bulunulan nimetlerle imtihan olunulan ermeydanıydı...

Ruhlardan bir ruh, her mazlumun gözyaşıyla ağladı, İblis ise sevincinden çağladı.

Yeryüzünün bir parçası olan Anadolu'da, üç kıtanın kavşak noktasında... 1277 yılı yeryüzünün diğer yerlerine göre çok hareketli geçmişti. Önce Baybars gelmiş, Türkmenlere yardımcı olabilmek için... Sonra da Moğollar... Yakıp yıkmış, katliam yapmışlardı.

Anadolu yeryüzünün kalbi gibiydi. Buradaki hayat insanlık tarihi kadar eskiydi. İlk insan hazret-i Âdem aleyhisselamın ilk evladı, Anadolu'nun hemen kuzeyinde yer alan Şam'da doğmuş, Şam, ilk yerleşim merkezi olmuştu.

İkinci Âdem Nuh aleyhisselamın gemisi Anadolu'daki Cudi Dağına oturmuş.Yeni yerleşim alanları ilk defa Güneydoğu Anadolu'da kurulmuş. İbrahim Peygamber Urfa'da doğmuş, burada büyümüştü.

Anadolu'da başlayan sahih itikatlı insan hayatının, Kıyamet'e kadar burada devam edeceği, Anadolu'nun Son Kale olacağı bildirilmişti. Nice Peygamberleri ve onların sadık eshabını bağrına emanet almıştı.

Ve Anadolu... Kendini fethe gelenleri, fatih olmak

iddiasındakileri yavaş yavaş fethediyordu.

Anadolulu Türk din adamları ve gönül ehli zatlar, Moğolları yakın zamanda Müslüman olacak mert cahiller olarak görüyorlardı. Buhara ve çevresinde Mahmud İncirfagnevi hazretlerinin uzun zamandır yaptığı İslamiyet'i sevdirme işini...Onlarda yapmaya çalışıyorlardı. Bunların başında Mevlâna hazretlerinin talebeleri geliyordu.

Mevlâna hazretleri, "Sen Tatarlardan korkuyorsan, Allahü teâlâyı tanımıyorsun demektir. Ben ise onları yüz tane iman sancağı ile karşılıyorum" demişti. Mevlâna'dan sonra talebeleri de onun yolunda ilerliyorlardı...

Kara Osman sevdiceğini kavuşmuş, Anadolu'yu Son Kale eylemenin ehemmiyetini daha iyi anlamıştı. Sevdiklerine uzanacak elleri aklına dahi getirmek istemiyor, ben ölmeden onlara kimse dokunamaz, diyordu.

Ertuğrul Beyden sonra Kayı Obası beyliği söz konusu olunca... Osman'ın önünde ağabeyleri Gündüz Bey, Savcı Bey ve amcası Dündar Bey vardı... Ama kimsenin Osman'ın bey olacağı konusunda tereddüdü yoktu... Görülen rüyalar, verilen müjdeler, Osman isminin koyulması... Ancak bütün bunlardan öte... Osman, cesareti, bütün silahları, özellikle de ok ve yayı kullanmakta ustalığı, adalet arayışı,insanları idarede gösterdiği kabiliyet, merhameti, cömertliği ve sabrıyla... Liderliğe layık olduğunu gösteriyordu.

Sultan Alaeddin Keykubad'ın babası Ertuğrul Gazi'ye yaptığı "Uçda temeli sağlam at, sakın ola fetihler için, devlet için acele etme. Fetih, devlet, saltanat ganimettir, şan, şöhrettir, aklı başından alır. Bu sebepten baştaKayı olmak üzere diğer Oğuz boylarını ve evlatlarını fethe, devlete, fethin, devletin getirdiği mesuliyete hazırla." tavsiyesini yerine getirmeye çalışıyordu.

Kara Osman için, evlilik sonrası günler farklı günlerdi... Daha mutlu, ancak daha zorlu geçiyordu. Aile resi olmakla, reis, bey, Sultan olmanın ne demek olduğunu daha iyi anladı. Beylikten

devlete birlikte yürüyeceği âlimden savaşçıya, gönül ehline, sanatkara, tüccara... Ekibini daha iyi yetiştirmek için koşturdu. Moğol zulmünden kaçanlara sahip çıkma gayretine düştü. Bunun için gecesini gündüzüne kattı.

Bu koşuşturmaca içinde, sevdiceğinin yanında günlerin nasıl geçtiğini fark etmedi, fark etmesi gerekeni de fark etmedi. Tâ kiMalhûn Hatunu çok üzgün görünceye kadar...

1279 yılının son günleriydi... Sual etti, söylemedi, baktı, yüzü kızardı, gözleri buğulandı. Israr edince kelimeler, kar tanesi gibi savrularak geldi.

"Beyim... Söylemeye utanırım. Nasıl söylesem bilemem. Evleneli hemen hemen iki sene oldu. Ama hamile kalamadım. Sen ki...Bütün Türkmenlerin, mazlumların umudusun. Sana bir evlat müjdesi veremedim.

Ertuğrul Beyim sana, bana bir şey diyemez. Boynu bükük Halime Hatuna bakar. O da hissettirmeden karnıma bakar, değişiklik var mı diye... İşte bu dert, sana evlat verememe beni yer, bitirir."

Kara Osman'ın şaşkınlıktan aklı başından gidiyordu. İki yıldır, çocuk meselesini hiç düşünmemişti. İki büyük sevdası, Malhun Hatun ve devlet olma... Ona bunu da mı unutturmuştu? Akıl alacak gibi değildi, ama olmuştu. Malhûn Hatun, evlat deyince, yüreğine bir hançer saplanmış, dayanılmaz bir acı duymuştu.

Sevdiceğini göğsüne yasladı, başını okşadı.

"Malhûn'um... Uğruna her şeyimi feda, kan eylediğim... Üzülme... Rabbimin takdiri... Hayır O'nun takdirindedir. Sabır... Yüce Mevlamızdan hayırlısını talep edelim, evladın da, malın, makamın da..."

Rabia Bala Hatun, Malhûn'un manasını öğrendikten sonra... Çok sevmişti bu ismi... O da Kara Osman için aynı şeyi söylüyor, sen de benim uğruna her şeyimi feda ettiğim, ölümü göze aldığım Malhûn'umsun, diyordu... Osman'ın, Malhûn'um diyerek söyledikleri... Onu rahatlattı... Öyle ya... Allahü teâlânın takdirine

kim ne diyebilirdi? Hayırlısını istemekten başka ne yapabilirlerdi. Teselli buldu ama evlat hasretiyle yanan gönlündeki ateşi sönmedi, hatta daha da alevlendi.

Osman da daha önce farkında olmadığı bir ateşin, evlat hasreti ateşinin gönlünü yaktığını, her an da fazlalaştığını hissetti. Bunu Malhûn Hatuna fark ettirmemeye gayret etti.

Osman ve Malhun Hatun'un evlat hasretiyle yandığı günlerde... Kırım'da, Karadeniz'in karşı kıyısında... Selçuklu Sultanı II. İzzeddin Keykavus, Anadolu'ya doğru bakarak son nefesini verdi, Sarı Saltuk baş ucundaydı. Taht kavgasıyla yolu önce Bizans'a düşmüş, hapsedilmiş, kurtarılmış ve Kırım'a getirilmişti, Altınorda Sultan'ı Berke Han tarafından... Berke kızını da vermişti. O'nun desteğiyle, Anadolu'ya dönmek, tahtına kavuşmak ve Moğolları sürmek istedi. İstemek yetmiyordu.

Ölmeden önce, oğlu Mesut'a vasiyette bulundu. "Anadolu'ya git. Başarabilirsen Selçuklu tahtına otur. Bütün gücünü Ertuğrul oğlu Osman'ı, Moğolların ve Bizanslıların ezmemesi için kullan. Onun devlete giden Bizans yürüyüşünü destekle. Selçuklu'nun devri bitti, artık ayağa kalkmasına imkân yok.

Sarı Saltuk'un sözünden çıkma. Kendisi; Oğuz Kağan'dan bu güne gelen devlet aklının, Anadolu'yu Son Kale kılmak için mücadele eden Altın Yay ve Gümüş Okların temsilcilerindendir. Oğuz Kağan destanında geçen Altın Yay ve Gümüş Oklar; Kalem, Kılıç ve Könlü temsil eder. Sarı Saltuk, Gönlü temsil eden Ay Han'ıntemsilcidir. Ben de Kalemi temsil eden Yıldız Han'ın yardımcısı Gümüş Oklardan Deniz Han'ın temsilcisiyim.

Oğuz Han, Altın Yayı, üç büyük oğlu arasında taksim etti. En büyük oğlu Günhan, Kılıc'ın temsilcidir onu Kayı isimli oğlu; Ayhan, Könül'ün temsilcisidir, onu oğluYazır; Yıldızhan ise Kalem'in temsilcidir, onu da oğlu Avşar temsil etmiştir.

Gümüş Oklar kendilerine verilen Dağhan, Gökhan ve Denizhan da Altın Yay temsilcilerinin yardımcılarıdır." dedi.

Baba-oğul, sağ ellerin başparmağıyla şehadet parmağının

birleştiği yerleri kestiler.Kan akmasını beklediler ve sonra başparmakları birbirlerini kavrayacak şekilde sağ ellerini birleştiriler, müsafeha ettiler ve devri gerçekleştirdiler

* * *

Osman, annesini görmemek için köşe bucak kaçar hale gelmişti. Halime Hatun, ne zaman kendisini yakalasa söylüyor. "Evlen evladım... İkinci defa evlen. Sen Oğuz boyunun, sen bütün Müslümanların, mazlumların ümidisin. Neslin devam etmeli... Üç sene oldu... Malhûngelin hâla hamile kalmadı" diyor... Osman da hep boyun büküyor. "Gül yüzlü anam... Hele sabır... Fakirlere yardım eder dua alırız. Obamız çocuklarının ilmihal bilgilerini öğrenmesi içi her türlü desteği veririz. Çocukları giydiririz. Onlara dua ettiririz. Ya Rabbi hayırlı olanı nasip et diye gece-gündüz karı-koca biz dua ederiz. Hele biraz daha sabır. Değişiklik olmazsa... Hocam ve kayınpederim Edebiâli hazretlerinedanışırız. Ona göre hareket ederiz" diye cevap veriyordu.

"Anam. Malhûn'um üstüne ikinci bir hanımı nasıl alırım?" diyemiyordu. Yine aynı şey oldu. Önce alplerle silah talimi yaptıktan, din dersi çalışan çocukların yanına uğradıktan sonra, akabinde de tüccarlarlagörüştükten sonra... Obasına, bölmeli çadırına dönerken...Anasını görünce hemen yolunu değiştirdi. Acele, kendisini, obasına, Malhûn'ununyanına attı. Kapıyı açtı. MalhûnHatun ile yüzyüze geldi. İkisi de şaşırdılar. Sevdiceği endişelendi.

"Beyim. Hayır olsun, nedir bu telaş? Bir şeyden mi kaçarsın?"

Can sıkıntısıyla karışık gülümsedi.

"Anamdan!"

Yüzü bulutlandı, gülümsemesi kaybolur gibi oldu, ama bir anda yine dolunay gibi aydınlandı.

"Hamilelik meselesi mi?"

"Evet, ya..."

Hafifçe güldü.

"Artık kaçmana lüzum yok."

Kara Osman çok şaşırdı. Sevdiceği ne demek istemişti? İsyan mı ediyordu?

"Nasıl? Anlayamadım..."

Obaya bey, Oğuzlara Sultan olmadan gönlünün sultanı olan Kara Osman'ın ellerinden tuttu.

"Hamileyim beyim..."

Osman duyduklarına inanamadı, yanlış duymuştu.

"Ne dersin Sultanım? Hamileyim mi dedin!"

"Evet, beyim... Ebe hanımla yeni konuştum. Emin olduğunu söyledi."

Kara Osman'ın aklı başından gidecek gibi oldu. O güne kadar yapmadığı bir şeyi yaptı. Müjdeyi vereni koltuk altından tuttu. "Hey bre" diyerek obanın sofasında döndürdü. Sonra göğsüne aldı, alnından öptü. Sedire oturttu. "Sen burada beni bekle. Hemen geliyorum" diyerek dışarı fırladı. Ertuğrul Beyin bey obasının kapısından içeri kasırga gibi girdi. "Anne, müjde. Baba olurum" diye bağırarak sedirde oturan Halime Hatunun eline sarıldı, öpmek için...

Kara Osman'ın anne müjde diye bağırmasının sonrası... Olaylar çok hızlı gelişti. Seksen yaşını aşan Ertuğrul Bey, yatağa düştü, sanki bu haberi bekliyormuşçasına... Sonra... Tek duası, "Yâ Rabbî! Osman'ımın oğlunu görmeden canımı alma" oldu.

Kayı Obasının bütün işlerini Osman yürütmeye başladı. Babasının sağlığında henüz yirmiüç yaşındayken beylik yükü omuzlarına bindi. Ama o hiç yadırgamadı. Bu yirmiüçteki esrar neydi? O, yalnızca Kayı'yı değil, bütün Oğuz boylarını idare etmek, tek bayrak altında toplamak, beylikten devlete yürümek, Kıyamet'e kadar devam edecek bir cihan devletinin temelini atmak üzere yetiştirilmişti.

Osman Bey, bir taraftan Kayı obasının işlerine koştururken diğer

taraftan da müjdelenen devleti sağlam temeller üzerine kurmak için gayret ediyor... Kılıç, Kalem ve Könül'ün birlikte yürümesi, Altın Yayı tamamlaması için durmadan çalışıyordu. Ertuğrul Gazi ise günden güne eriyordu. "Daha gelmedi mi Osman'ımın oğlu" diyor, başka bir şey demiyordu.

Kimse, hasretle beklenen misafirin, kız olma ihtimalinin yüzde elli olduğunu düşünmek dahi istemiyordu.

Beklenen misafir geldi, narasıyla Söğüt yaylalarını titreterek... "Oğlum, yiğidim" diyerek bebeği kucağına alan Osman hemen babasının otağına koştu. "Beyim. İşte beklediğin yiğit geldi" diyerek bebeği kucağına verdi. “Sana sonsuz şükürler olsun” diyen Ertuğrul Bey, davranmaya çalıştı. Osman'ın yardımıyla sırtını yastığa verdi.Titreyen elleriyle bebeği yüzüne doğru kaldırdı."Sana sonsuz şükürler olsun Rabbim... Osman'ımın oğlunu görmeyi nasip ettin.İhsan eyledin!" sözleriyle gözlerini kapadı. Gözyaşları içinde sessizce dua etti. Bebeği alnındanöptü, babasının kucağına verdi.

"Hele Osman'ım... Yanıma otur. Söyleyeceklerim var. Fazla vaktim yok... Yüce Mevlam... Torunumu görme isteğimi kabul eyledi. Gördüm, elhamdülillah. Gönlüme doğan o ki... Bu dünyada işim tamam."

Bir köşede duran sandığı işaret etti. Osman bebeği, halasına teslim etti, annesine götürmesinisöyledi. Kendisi de taşımakta zorlandığı bir sandığı babasının yanına getirdi. Dokuz-on karış boyunda gösteren sandık çok değişikti. Daha önce böyle bir sandık görmemişti.Ağaç da değildi, metal de... Ertuğrul Bey, sağ eliyle evladının elini tuttu, diğerini de sandığınüzerine koydu, güç almak istercesine...

"Evladım... Bu sandık hangi malzemeyle, kimler tarafından, niçin yapılmış ben de bilmem... İçindekilerden bahsedeceğim... Burada... İlk atamız Oğuz Han oğlu Kayı Beyinden ve Altın Yay emanetçisi neslinden bana kadar gelenler... Benim ilave ettiğim nice emanetler var.

Bir emanet var ki... Ancak görevi devir edeceğin, Altın Yay temsilcisi yapacağın kişi onun ne olduğunu bilecek...Senden sonra

da aynı şekilde devam etmesini vasiyet edeceksin.

Altın Yay emanetçisi neslimiz... Kuçi Bey'den Kara Batur'a kadar çalınan Altın Yay ve Gümüş Okları aradılar. Tuğrul Bey zamanında, bunların Papalığın elinde olduğu anlaşılınca aramayı bıraktılar. Çünkü bunların altı temsilci olmadan kullanılmaları mümkün değildi.

Ecdadımız, arama esnasında Dünyanın dört bir tarafına gittiler. Nice şeylerle karşılaştılar, akılalmazşeyler gördüler. Bunlar nesilden nesile nakledilerek yazıldı. Ben de yazdım... Ebül Hasan Harkanî, Yusuf-i Hemedani, Ahmed Yesevi, Arif-i Rivegeri, Mahmud İncirfagnevi, İbn-i Arabi, Mevlana hazretlerinindediklerini... Neslimiz ve neslimizin kuracağı cihan devleti, Anadolu'nun Son Kale olması, Kıyamet'e kadar devam edebilmesi şartlarıyla ilgili söylediklerini yazdım... Oku, senden sonra gelecek Altın Yay temsilcilerinin okumasını sağla.

Sultan Alaeddin'ingönderdiği mektuptaki tavsiyeler, beylikten devlete geçişte çok mühim... Aman onlara çok dikkat et. Beyliğim zamanında, onun tavsiyesiyle fazla savaşa girmedim... Mal, makama kavuşunca bozulmayacak alperenler, âlimler ve gönül ehli zatların, bunlara itaat edecek Türkmenlerin yetişmesi, kendimizi insanlığımızla Rum halka sevdirmek için çok çalıştım. Çünkü devlet bu temeller üzerine kurulacak. Temel sağlam olursa bina sağlam olur.

Sarı Saltuk'a verilen Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyyekitabının ve Konevi hazretleri tarafından yapılan açıklamalarının kopyalarını yazdırdım. Onlar da bu sandıkta... Sen ve neslinden gelenler... Sarı Saltuk nesliyle işbirliği yaparak gelecekle ilgili çalışmalarınızda bu kitapta ve açıklamasında yazanları dikkate alın.

Kurulacak devletimizin başarısı ve Kıyamet'e kadar devamı için... Yukarıda saydığımız zatların tavsiyelerine mutlaka uyun. Adalet, namaza ehemmiyet, takva, ihsan ve sabır, sebat, üzerine bulunun, bunlarla Allahü teâlâdan yardım isteyin. Allahü teâlânın

yardım ettiğine kimsenin galip gelemiyeceğini unutmayın... İncirfagnevi hazretlerin attığı okun Söğüt'te nasıl yeşerdiğini aklınızdan çıkarmayın."

Ertuğrul Gazi iyice yorulmuştu. Konuşmasını kesti. Kara Osman, şaşkınlık içinde, bir sandığa, bir babasına bakıyordu. Babasının işaretiyle sandığı açtı. İçinden bir tahta kılıç, bir de taşı cam küre şeklinde yüzük çıkardı. ÜzerineUbeyd (kulcağız)yazıyordu. Ertuğrul Gazi kılıcı öptü. Üzerindeki yazı ve şekle baktı.

"Pirimiz, Anatolia'yı Anadolu eyleyenlerin öncüsü Ahmet Yesevi'nin emanetidir... Vefatından önce İbn-i Arabi hazretlerinin huzurundaydım.

Kurulacak ve adınla anılacak devletin Kıyamet'e kadar devam etmesi için yapılması gerekenleri ve onüçşartı bildirmiş. Bu kılıcı vermiş.

'Bu kılıç; Allahü teâlânın rızası, i'la-yı kelimetullah, ErmeydanıYeryüzünü hayır meydanı kılmak, adaleti sağlamak, mazlumların sığınağı kılmak için olan Saltanatı temsil eder. Saltanatın kalem ve könülle birlikte hareket etmesini, Kalem, Kılıç ve Könül birliğini gösterir. Kuracağınız devletin Allahü teâlânın rızası üzerine devamı, Kalem, Kılıç ve Könül'ün bir mürşid-i kâmilin rehberliğinde birliğindedir. Bu birlikteliği Altın Yay, temsil eder' demişti. Kayı Boyundan Altın Yay'ın temsilcisi olan bu kılıcı yanından ayırmamalı, temsil ettiği manayı, deftere yazdığımız İbn-i Arabi hazretlerininsözlerini unutmamalı, unutturmamalı.

Bu sandık... Altın Yay temsilcisinin eliyle nesilden nesile intikal etsin. Anadolu'nun Kıyamet'e kadar Son Kale kalması için vazgeçilmezdir. Sandığın varlığı varlık sebebimizdir. Gönlü temsil eden Sarı Saltuk nesliyle irtibat kesilmesin."

Ertuğrul Bey, yüzüğü aldı. Yüzüğün üzerindeki cam küreyi nasıl bulduğunu, ağabeyi ile yaşadıklarını anlattı.

"İbn-i Arabi hazretleri bu küre ile ilgili...'Gökyüzünden, yukarlardan, çok yukarlardan bakıldığında... Dünya tıpkı bu cam küre, mavi boncuk gibi gözükür. Bu cam küre, Kayı Boyunda Altın

Yayı temsil edenlerde nesilde nesile intikal etsin. Hayata, ermeydanı yeryüzünü, hayır meydanı yapmak için geldiklerini unutmasınlar. Saltanatın bir cam parçası kadar değeri olmadığını bilsinler ve bunun için kavga etmesinler' dedi.

Sultan Alaeddin'in tavsiyesi üzerine... Cam küreyi bir yüzüğün taşı haline getirdim. Üzerine ubeyd, kul diye yazdırdım... Ermeydanına yeryüzüne gönderiliş sebebimizin, kulluk imtihanı olması sebebiyle... Herkes, mal, makam, güç, kuvvet gibi sahip olduklarına göre bu meydanda imtihan edilir. İmkânlar büyüdükçe imtihan da zorlaşır. Bu yüzüğü, sen ve neslinden gelecek Altın Yay temsilcileri parmağınızdan çıkarmayın... Kul olduğunuzu ve yaratılış gayenizi, Konstantiniyye'nin fethinin, Son Kale'nin Kıyamet'e kadar devam etmesinin Kayı Boyu eli ile olacağını unutmamak için..."

Ertuğrul Bey, yüzüğü, Osman'ın sağ el yüzük parmağına taktı. Parmağını anne kucağı gibi kuşattı. Osman, dikkatle akılalmazşekilde parlayan cam küreye bakıyordu. Ertuğrul Bey, gülümsedi.

"Evladım... Bu kürenin, cam mı başka bir şey mi olduğunu çok merak ettim. Ancak kimse bilemedi."

Takatı kalmayan iki eliyle evladının yüzük takılan sağ elini sıktı.

"Osman'ım... Gönlüm, bebeğe Orhan ismini koymanı arzu eder. Sana Mehmed veya Orhan ismini koymayı düşünürdüm... Elhamdülillah, müjdelenmiş olan Osman ismi nasip oldu.

Orhan, şehir sultanı demektir. İslamiyet, her yönüyle ancak şehirlerde yaşanır. Peygamber Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem Yesrip şehrini Medine-i münevvere, nurlu şehir eylediği gibi... Sen ve neslinden gelenler de nice nurlu şehirler kursunlar. İnsanlar, iki cihan saadetine şehirlerde kavuşur...Kayınpederin Edebiâli'nin... Seyyid, Peygamber Efendimizin soyundan olduğu söylenir. Buna bütün gönlümle inanırım. İnşaallah Oğuz soyuna o mübarek soydan bir zerrekarışmıştır torunum vasıtasıyla... Bu şeref, bu bereket bize yeter."(393)

Bir şey söylemek istedi. Konuşamadı, bir müddet durdu. Kapıya baktı, kelimeler uçan bir tüy gibi döküldü.

"Edebiâli... Sarı Saltuk... Neredesiniz?... Niçin gelmezsiniz?..."

Kapı açıldı, Sarı Saltuk ve Edebiâli, "Ertuğrul Beyim" diyerek ellerine sarıldılar... Edebiâli'nin elinden yakaladı. "Bebeğe ad... Orhan..." dedi. Devamını getiremedi. Hemen bebek getirildi.

Şeyh Edebiâli, bebeği kucağına aldı. Sağ kulağına ezan okumaya başladı. "Eşhedü en lâ ilâhe illallah" derken... Gazi Ertuğrul Bey de kelime-i şehâdeti söyledi ve son nefesini verdi. Öyle bir yolculuğa çıktı ki... Dünyadan bir nefes bile götürmeye izin yoktu. Ancak yaptıkları ve yapması gerekip de yapmadıkları onunla geliyordu.

Gözlerini kapatan, çenesini bağlayan Şeyh Edebiâli gördü, gülümsediğini, sevdiklerini görmekle yüzünde açan gülleri... Allahü ekber, dedi.

O, Ertuğrul Gazi'ydi... Kayı Boyunu, Anadolu'yu bir uçtan bir uca geçirerek ve nice engelleri aşarak Söğüt'e, söğütten okun yeşerdiği, Halife Harun ReşidSöğüt dediği diyara, Doğu Roma(Bizans)hududuna, gaza diyarına getiren... Kayı Boyunu senelerce, sabırla, aşkla gazaya, devlet olmaya, güçlü iken âdil olmaya, mala, mülke, şehvete esir olmamaya, Konstantiniyye'nin fethine, Anadolu'nun Son Kale olmasına götüren yola hazırlayandı...

O, Söğüt'te yeşeren Ok'un köklerinin sağlamlaşmasını bekledi, Altın Yay'ın kirişini gerdi, Gümüş Okların hedefe gönderilmesini oğlu Osman'a bıraktı...

Köklerin daha da sağlamlaşması, varlığıyla toprağın bereketlenmesi, Kayı boyuyla hareketlenmesi için, Söğüt toprağına defnedildi.Söğüt toprağı sevindi, sevenleri ayrılığıyla ağladı.

Söğüt'teki en anlamlı toprak yığını olan kabri yükselir yükselmez, toy toplandı. Çünkü beysiz oba olmaz, yol yürünmezdi. Önünde amcası Dündar, ağabeyleri Gündüz ve Savcı beyler olmasına rağmen... Kara Osman, ittifakla bey seçildi, Osman Bey oldu, Osman Gazi olması duasıyla, yirmi üç yaşında...

Yer küremiz yirmiüç derece eğikti, Kur'ân-ı kerimyirmiüç senede inmişti. Teşrik tekbirleri yirmiüç vakit söylenirdi. Yirmiüç; onun, hak karşısında eğilmesine, nimet arttıkça buğday başağı gibi boyun bükmesine, Kur'ân-ı kerimin rehberliğini terk etmeyeceğine işaret sayıldı. Şeyh Edebiâli,

"Beyim... Senin neslinden gelenler için... 13 ve 23 için ebced hesabıyla çalıştım. Onlara ve izinden gidenlere rehber olsun, vazifelerini, Son Kale muhafızı olduklarını bir an olsun unutmasınlar diye...

23'te gözyaşı manasında Bükâ çıktı. Bu kelimeyi meydana getiren Kef /20, Be/2 ve Elif/1 olmak üzere... Üç harfin ebced değerleri yirmi üç... Bükâ; gözyaşı manasına gelir. Temsil

edeceğimiz İslamiyet, bir gözyaşı medeniyetidir. Gönül ehli kişilerin gözyaşı hiç durmaz. Aşkın yakıcılığıyla, kavuşamamanın hasretiyle... Zalimin zulmüne mani olamama, mazlumun gözyaşını dindirememe ve Allahü teâlâya hakkıyla kulluk yapamama mahcubiyetiyle... Ahretendişesiyle... Gözyaşları hiç durmaz. Hazret-i Ebu Bekir radıyallahü anh 'Gücü yeten ağlasın' buyurmuş.

Hristiyanların, özellikle de Papalığın aklını başından alan 13'e gelince... Ebâ kelimesini buldum. Ebâ kelimesi... Elif/1, Be/2 ve Ye/10 harflerinden meydana gelmekte... Bu üç harfin ebced değeri 13...

Ebâ; reddetmek, hor görmek, inkar etmek manalarına gelmektedir. Tam manasıyla günümüz Hristiyanlarını anlatmaktadır. Hakikati ret ve inkar, kendinden başkasını hor görme...

Bükâ ve Ebâ kelimelerinin manasına bakacak olursak... Öyle görünür ki Osmanoğlu yiğitlerinin ve onların izinden gidenlerin gözyaşı hiç durmayacak... Ta Kıyamet'ekadar akacak. Acı, aşk ve mahcubiyet, mazluma gereken yardımı yapamama, hak için gerekli gayreti gösterememe sebebiyle..." dedi.

Beyliğin yüküyle sarsılan Osman, gözyaşının söyledikleriyle gözyaşına mani olamadı. Hocası omzundan tuttu. "Beyim. Allahü teâlâ mahcup etmesin. Müjdeleri gerçekleştirmeyi nasip etsin. Gözyaşı pınarımız kurutmasın. 13'ün temsilcilerinden gafil etmesin. Yüce Mevlam, beyliğini, Oğuz Türkü, İslam âlemi ve bütün insanlık, kendin için hayırlara, iki cihan saadetine vesile kılsın." Nasihatta bulundu.

"Ey oğul sen artık beysin!Bundan sonra öfke bize, uysallık sana. Gücenmek bize, gönül almak sana.Suçlamak bize, katlanmak sana. Acizlik bize, hoş görmek sana. Geçimsizlik, anlaşmazlık bize, adalet sana. Kötü söz, haksız yorum bize, bağışlamak sana...

Ey oğul, sabretmesini bil, vaktinden önce çiçek açmaz.

Şunu da unutma; insanı yaşat ki devlet yaşasın.

Ey oğul, işin ağır, işin çetin, gücün kıla bağlı. Allah yardımcın

olsun... Güçlüsün, kuvvetlisin, akıllısın, kelamlısın! Ama bunları nerede, nasıl kullanacağını bilmez isen... Sabah rüzgârında savrulur gidersin.

Öfken ve nefsin bir olup aklını yener. Daima sabırlı, sebatlı ve iradene sahip olasın!

Ey Oğul!... Unutma ki, dünya sandığın kadar büyük değildir. Dünyayı bize büyük gösteren bizim küçüklüğümüzdür. Bu yolda nazarımızı sonsuzluğa dikip; büyük yürümek ve büyük ölmek gerek. Bu yolda hırs, diken; benlik ve kibir, engeldir oğul. Sakın hâ kendine takılmayasın ve kendinde boğulmayasın.

Teklik sadece Allah'a mahsustur, tek başına karara durup hoyrat dünyanın dayanılmaz ağırlığını kaldırmayasın. İşlerini ehil kişilere danışarak tutasın. Danışırsan yol alırsın, danışmazsan yolda takılıp kalırsın oğul.

Ey oğul! Ananı, atanı say! Bereket büyüklerle beraberdir. İnancını kaybedersen, yeşilken çöllere dönersin.

Ey oğul! Unutma ki, yüksekte yer tutanlar, aşağıdakiler kadar emniyette değildir.

Haklıysan mücadeleden korkma...

Her şeyin ortası makbuldür, sevginin de. Sevdiğini gereğinden fazla sevmeyesin. Sevgini de, sadece yüreğinin eline vermeyesin. En çetin imtihan "sevgi" ile olanıdır. 'Kişi ne kadar bahâdır olsa da, muhabbete tuş olur' diyen atanın sözünü aklından çıkarmayasın. Böyle imtihan olmamak, istikbalde neslinden utanmamak için gecelerin bağrında, seherlerin aydınlığında duaya durasın.

Senin ideallerin ve geleceğe dâir hedeflerin var oğul!..

Gönül adamı ömrünü boşa harcamaz, yüreğini ucuza satmaz, edep tâcını başından almaz. Gönül erinin her zaman yüzü yerde, gönlü göktedir. Haklı olduğunda kavga vermesini bilir. Kavgayı sadece bileğiyle değil, ilmiyle ve yüreğiyle yapmasını bilir.

İyiliğe kötülük, şer kişinin kârı, İyiliğe iyilik her kişinin kârı, Kötülüğe iyilik, er kişinin kârıymışoğul!"

"Sen artık beysin"denilen, bey seçilen ve Osman Bey denilen Kara Osman... Bütün dünyanın değil, bütün Kâinatın yükünün omzuna bindiğini hissetti.

Öyle ya... Nizam-ı âlem denilmişti... Kâinatın nizamı, dünyanın nizamıyla, dünyanın nizamı da Allah için adaletle hükmetmeye talip olanla değil miydi? Kara Osman da bey olmakla nizam-ı âleme talipolmuştu.

"Suçlamak bize katlanmak sana, öfke bize uysallık sana, gücenmek bize gönül almak sana, anlaşmazlık bize adalet sana..." Beylik, Allahü teâlâ adına adaleti yerine getirmeye talip olmak... Ne ağır yüktü... Böyle bir yüke ancak insanların ebedi felakete koşarak gittiklerini gören, onları kurtarmak için katlanır, sahip olduğu sonsuz merhamet sebebiyle...

Edebiâli sözlerini; "Âlemin nizamı ve insanın kemali edep iledir. Edep de hududa riayetttir.Oğuz atamızın sözüyle...Yolculuğun; Kelebeğin kanadında Kızılelma'yadır" sözleriyle bitirdi. Kara Osman'ı kul olmanın, kulluğa beylikle ulaşmanın kıldan ince, kılıçtan keskin çizgisine getirdi. "Âlemin nizamı edep iledir" sözüyle tepeden tırnağa titretti.

Kâinatın bütün yükünün omuzlarına bindiğini hisseden Osman Bey, sevdiceğine koştu. Gönlünün sultanının babası Edebiâli hazretlerinin, yükünü dayanılmaz kılan nasihatini anlattı. Onda teselli aradı, ondan destek istedi.

"Malhun'um.Her zamankinden daha fazla desteğine, sevgine muhtacım... Yüküm çok ağır"

Malhun Hatun, feda olduğun uğruna canım feda diyerek Osman Beyin ellerini tuttu.

"Hazret-i Hatice annemiz, nasıl Peygamber Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellemin en zor anında en büyük desteği olduysa...İnşâallah, aynısını yapmaya gayret edeceğim" dedi. Beyliğin, kendinden beklenenin yüküyle gündüzü gece olan Osman Beyi çok sevindirdi.

Kara Osman'ın bey olmasıyla, İblis karalar bağladı. Ruhlardan

Bir Ruh da sevincinden ağladı. Sevincinden ağlayan yalnızca Ruhlardan Bir Ruh değildi. Türkmen obalarının ak saçlı ihtiyarları, burma bıyıklı delikanlıları da ağladı.

Bey seçildiği gün... Ol ilin Türkmen beyleri ve kethüdaları gözyaşları içinde huzuruna çıktılar. İçlerinden en yaşlı olanı konuştu.

"Bey seçilmene çok sevindik. Senin hakkında... Mevlana, İbn-i Arabi ve Şeyh Edebiâli hazretlerininsöylediklerini, babanın ve senin gördüğün rüyaları biliriz. Bugüne kadarki mücadelen, çalışmanla... Beyliğe, beyliği devlete götürmeye layık olduğunu gösterdin. Kuracağın devletin tez zamanda cihan devleti olarak Konstantiniyye'yi fethedeceğinden şüphemizi yok.

Sen Kayı Han neslindensin. Kayı Han, bütün Oğuz beylerinin Oğuzdan sonra ağası ve hanları idi.

Oğuz töresi mucibince... Hanlık ve padişahlık Kayı soyu var iken başka bir boy soyuna düşmez. Bundan böyle Selçukilerden bize medet ve çareyoktur. Memleketin çoğu ellerinden gitti. Tatar onlara galip geldi. Merhum Sultan Alaaddin'in Kayı Boyuna teveccühü olmuştur. Bu uçları size o vermiştir. Bu sebeple sizin han olmanız gerekir. Sizde sultan ve hanlığa liyakat var. İttifakdahi bulunsun. Zira saltanat ya ittifakla ya liyakatla olur. Biz de sizlere gereğigibi muti ve tabi oluruz. Tâ ki butaraflarda gönül hoşluğu ile gaza edelim. (394)"

Kara Osman, babasının ölümünden sonra... Emanet bıraktığı sandığı açtı... İçinde ne olduğunu anlayamadığı aletler, kitaplar, tomar tomar sahifeler, haritalar, kılıflar içinde görülmeyen nice şeyler vardı. Bunları ellemeye cesaret edemedi. Sandık içinde tanıdık olan tek şey tahta kılıçtı, o da kılıfında dururdu. Yüzüğü ise parmağına takmıştı, ifade ettiği manayı hiç unutmamak için... Sandığın en üstündeki bir kitap dikkatini çekti. Elini uzattı, heyecelandı. Bu, tahta kılıç ve yüzükten sonra sandıktan çıkardığı ilk şeydi.

Kitabın ismi, Fezâil-ül Etrâk'tı, Arapça idi. Şeyh Edebiâli

hazretleriyle Arapça çalışmıştı. İsmi, Türklerin Faziletleri demekti. Merakla, başlardan bir yeri açtı. “Türkler için yürümedik yol, yurt tutmadık yer var mı? Türk'ün ömrünün günlerini toplasan... Atı üzerinde geçen günlerinin yer üzerinde oturarak geçirdiği günlerden daha çok olduğunu görürsün. Türk’ünhayatı daha ziyade at sırtında geçer. Adı ile çağırdığı atı kendisini takip eder. Türkler, askerlikte, savaş sanatında üstün kabiliyete sahiptirler, nehirleri geçmekte ve kaleleri aşmakta çok ustadırlar. Savaş sanatı Türk’e bilgi, siyaset gibi yüksek vasıflar kazandırmıştır"diyordu.(395)

Osman Bey, dörtyüz yıl önce yazılanları okumakla kanatlandı. Oğuz boylarının şimdi de aynı hasletleri taşıdığını görmekle, bir Oğuz boyuna bey olmakla sevindi.

Peygamber Efendimizin (Kuvvet atmaktır) hadis-i şerifini hatırladı. Karar verdi... Önce Kayı boyunu, sonra da diğer Oğuz boylarını atar haline getirmeye, madde ve mana dünyalarında devamlı hareket halinde tutmaya... "Beylikten cihan devletine gidiş, ancak maddi-manevi hareketle, çalışmakla olur" diyordu.

Osman Bey, Söğüt çevresindeki Oğuz boylarına sözünü ulaştırdı, onları (Kuvvet atmaktır)hadis-i şerifinin gereğini yapmaya çağırdı. "Olmasun ki oturak olasız. Beylik, Türkmenlik ve yörüklük edenlere kalur" dedi.

Osman Bey çok iyi biliyordu. Atalarının kurduğu Hun'dan Göktürk'e, Karahanlı'dan Selçuklu'ya bütün cihan devletlerinin temelinde yatanları... Yaratan’ın, Türkleri insanlığı idare etmesi için yarattığına sarsılmaz inanç...Göçebelik, yörüklük, hareket, göçebelik sebebiyle tabii şartlarla mücadele, başta ok olmak üzere silahları iyi kullanma...Tabii ki atı kendisinin bir parçası bilme, öz kardeşten daha yakın, mübarek, Yüce Mevlanın Türkoğluna bir ihsanı kabul etme, ona sevdalanma (396)...

Kara Osman, bey seçilmesiyle birlikte hareket geçti. Kuvvetin, atmanın, muvaffakiyeti getirecek oku hedefe fırlatmanın vasıtası olan yayın, Altın Yay'ın temsil ettiklerinin gerçekleşmesi için...

Altın Yay ile temsil edilen 3 K'nın; Kalem, Könül ve Kılıcın bir olması, bunları temsil eden âlim, evliya, asker ve idarecilerin

yetişmesi için... Bunları bir eyleyecek bir mürşid-i kamile tabi olunması şarttı. Ecdadı, Nübüvvet Yolu büyüklerini, mürşid-i kamil olarak rehber kabul etmişti.Şimdi Nübüvvet Yolu büyüğü Mahmud-ı İncirfagnevi hayattaydı. Onunla defalarca görüşmüş Şeyh Edebiâli Osman Beyin çok yakınındaydı.

Peygamber Efendimizin hadis-i şerifiyle... Göçebelik, yörüklük ve atı öz kardeşten daha yakın bilmekle ilgili şeyleri hatırlayan Osman Bey tedirgin oldu. Yörük olmak, mücadele etmek diyordu, ama Ertuğrul Gazi, torununa şehrin hanı manasında Orhan ismini koydurmuştu.

Peygamber Efendimizin, Yesrip şehrini, Medine-i münevvere eylemesi aklına gelince gülümsedi. "Yörük, göçebe özelliklerimizkaybolmayacak, bununla devamlı hareket halinde olacağız, kılıcı temsil edeceğiz. Şehirler kurarak, könül ve kalem ve kılıcı bir eyleyeceğiz, adaleti gerçekleştireceğiz." dedi.

Kara Osman'ın Bey seçilmesiyle... Kayı Obasında zaman hızlandı. Burada hızlanan zaman dalga dalga yakın yerleri de hareketlendirdi.Türkmen obaları göç yollarına düştüler.Osman Beyin hakim olduğu Söğüt, Bilecik ve Eskişehir arasında bölgeye hücum başladı, sıkışıklık baş gösterdi. Yurtluk toprak az geliyor, göçler, yeni toprakların fethine zorluyordu.

Bekleme, kök salma zamanı sona ermiş miydi? Fethin getirdiği yükü omuzlayacak, kılıç, kalem ve könül ehli kimseler yetişmiş miydi?

23 yaşındaki bey Kara Osman nasıl yapsın bilemedi. Ama kesin olan bir şey vardı. Gözyaşları durmayacaktı.

Sandıkta, babasının bahsettiği kitabın kopyası vardı. "Kıyamet'ekadar Anadolu'da ve çevresinde olacaklarla ilgili bu kitapta işaret ver. Ama onları ancak Sarı Saltuk bilebilir. Ondan sonra da onun neslinden gelenler..." denilen kitap... İsminin verildiği kitap, Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyyeidi... Kitabı eline aldı, ateş tutmuş gibi oldu. Kitap, Arapça idi, bildiği Arapça ile bunlardan bir mana çıkaramadı. Harflerden, bunların tesirlerinden bahsediyordu.

"Ah... Hocam Sarı Saltuk burada olsaydı... Sefer zamanının gelip gelmediğini bana söylerdi" dediği günlerde... Ayhan neslinden Altın Yay temsilcisi Sarı Saltuk beklenmeyen bir anda Söğüt'e geldi ta Hadrianus'tan... "Vah Gazi Ertuğrul Beyim vah...Sensiz dünyada ben ne yaparım?" diyerek kabri başında gözyaşları içinde ağladı, Kara Osman'ı da ağlattı.

Yaşı sekseni bulmuştu, Ertuğrul Beyle yaşıt sayılırdı. Birlikte Şeyh Edebiâli hazretlerinin dergahına gittiler. Ertuğrul oğlu Osman, bey seçilmesi sonrası gelişmeleri anlattı. "Emrimiz altındaki bölgeye büyük bir Türkmen göçü var. Taleplere cevap veremiyoruz. Bizans üzerine yürüme, fetih zamanı gelmedi mi? İbn-i Arabi hazretlerinin Şecere-i Numaniyye kitabında bu konuda bir işaret var mı?" diye Sarı Saltuk'a sual etti. Çünkü o bu kitabın kendisindeki nüshasının açıklamasını Konevi hazretlerinden okumuştu, ona İbn-i Arabi hazretleri tarafından verilen nüsha daha genişti, açıklama bölümleri vardı. Sarı Saltuk, tebessüm etti. Baybars'la olan görüşmelerini, onun söylediklerini hatırlattı.

"Beyim... Kitabın bizdeki nüshasına göre... Birkaç sene daha geçmesi gerekir. Hele sabır... Tohumunu çatlatıp zamansız toprak yüzüne çıkan, filizlenen kurur. Altın Yay'la temsil edilen Kılıç, Kalem ve Könül ehli kimseleri yetiştirmeye, Türkmeni ganimetin, gücün aklı baştan alan cazibesine karşı hazırlamaya devam. Saltanat ve saltanatın getirdikleri, ganimet, güç, itibar insanları çok çabuk bozar."

Sarı Saltuk ve beraberindekilerin bunları konuştukları, Osman Bey'in bir oğlu olduğu, Orhan diye isim verildiği günlerde... Mesafe olarak çok uzaklarda gönül olarak çok yakınlarda... Yüzlerce yıldır gönül erleriyle Anadolu'yu destekleyen Horasan'da, Hive'de... Buhara'nın hemen kuzeyindeki bir şehirde... İngaa diye bir nara duyuldu. Bu nara ile yer ve gök sarsıldı. Hiveli Mahmud Pehlivan'un bir oğlu olmuştu. (397)

Efendimizin torunu hazret-i Hüseyin'in ismi verildi, hocası tarafından... Hüseyin, dedi. Maddi-manevi güçlü bir pehlivan, alperen olsun da Hüseyinlerin kahpece öldürülmelerine mani

olsun, laleyi en güzel şekilde temsil etsin diye...

Mahmud Pehlivan, hem gönül ehli bir zattı, Buhara'da yaşayan Nübüvvet Yolu Temsilcisi Mahmud İncirfagnevi hazretlerinintalebesiydi. Hem de güreşte, kuvvette, ok ve kılıçta emsalsizdi, o güne kadar sırtını yere getiren olmamıştı. O, bir alperendi.

Hiveli Mahmud Pehlivan, Buhara'da yaşayan Mamhud İncirfagnevi hazretlerinintalebesiydi... Birgün hocası karşısına almış.

"Evladım. Seninle aynı ismi taşımak benim için iftihardır" demişti.

Mahmud Pehlivan, şaşırdı kaldı, ne desin bilemedi, ancak al bir lale gibi kızardı.

Hocası tebessüm etti.

"Evet, iftihardır. Mahmud Pehlivan deyince akla, pehlivanlık, yiğitlik, mertlik, sahip olduğu gücü hak yolunda kullanmak gelir. Güreş, kuru bir güç gösterisi, benlik kavgası değildir. Kişinin; şeytan, nefis ve kötü çevresine karşı yaptığı mücadeleyi, ermeydanı yeryüzünün alperenler tarafından hayır meydanı haline getirilmesine temsil eder. Bunu söyleyen Nübüvvet Yolunun büyüklerinden Ebu Ali Farmedihazretleridir.

1084 yılında... Sultan Melikşah, İmam-ı Gazali hazretleri, Nizamülmülk, Ebu Ali Farmedihazretleri ve Altın Yay'ı arayan Kayı Boyu Temsilcisi Kara Batur, bir araya geldiler. Altın Yayın temsil ettiği Kılıç, Kalem ve Könül'ün bir araya gelmesi, Anadolu'nun Son Kale olması için neler yapmak, hangi müesseseleri kurmak gerektiğini kararlaştırmak için... Bunun için fethedilen her karış yerde medrese ve dergahların kurulmasına karar verdiler. Dergâhların da iki çeşit olmasının, birinde gönül ehli kişiler, ikincisinde de kılıç ehli kişiler yetişmeli, güreş tekkeleri, okçuluk tekkeleri kurulmalı, dediler.

'Kılıç, Kalem ve Könlün üçünü birden kendilerinde toplayan yiğitler olan alperenler, senede bir defaçayırda karşı karşıya gelmeli.

Kişinin şeytana, nefsine, kötü çevresine karşı mücadelesini, alperenlerin, ermeydanı yeryüzünü hayır meydanı haline getirmesini, Oğuz Türkünün Türkistan'dan Anadolu'ya akışını, canlandırmalı... Bu temsilin başlaması, Konstantiniyye'nin fethinin yakınlaşmasınınişaretidir. Bu temsilin devam etmesi; Anadolu'nun, Son Kale olarak kalmasının işaretidir' dediler" demişti.

Sonra, Fagnevi hazretleri, Mahmud Pehlivanı elinden tutmuş.

"Görünen o ki... Alperenlerin çayırda Altın Yayı temsil etme günleri yaklaşıyor. Bu konuda sen ve neslinden gelenler öncü olacak" diyerek, onun ve neslinden gelenlerin vazifesini anlatmıştı.

Bebeğe Hüseyin ismini veren Fagnevi hazretleri, "Oğlumuz ondokuzyaşına geldiğinde ona Anadolu yolları gözükür. İnşâallah, o vakte kadar... Evladımıza laleyi, neyi temsil ettiğini ve alperenler tarafından nasıl temsil edileceğini anlatırız" dedi. Dua etti, parmağıyla bebeğin lale kırmızısı dudaklarına dokundu. Dokunmasıyla... Mahmud Pehlivan, oğlunun altı yapraklı bir lale gibi açtığını, lalenin kızılelmaya döndüğünü görür gibi oldu. İncirfagnevi hazretleri de laleleriMahmud Pehlivan'ın gözlerinde gördü.

"Otur hele Mahmud oğlum. Laleyi ve alperenler tarafından nasıl temsil edileceğini önce sana anlatalım" dedi ve anlattı.

"Evladım. Kâinattaki, zerreden kürreye, yıldızlara her şey... Allahü teâlânın sonsuz gücüne alemdir, işarettir. Bunun için yaratıkların hepsine birden âlem denir, kâinat manasında...

Allah'a kulluk etmeye vesile olan, saygı gösterilmesi ve korunması gereken belli ibadet ve işaretlere şiâr denir. En meşhurları, Peygamberler, namaz, Kur'ân-ı kerim, Kâbe ve ezandır.

Bir de remiz var, işaret, gizli mana ifade eden söz anlamında... Gül'ün aşka, Peygamber Efendimize, Hilal'in İslamiyet'e, karıncanın çalışkanlığa işaret etmesi gibi...

Gelelim laleye... Allah, Hilal ve Lale kelimeleri... Oğuz Türklerinde, iki lam, bir he ve bir elif ile yazılır. Türkler, laleyi laleh diye sonunda he ile yazarlar. Lale ve Hilal, Allah lafzıyla aynı

harflerle yazıldığı için... Türkler, Allah kelimesi yerine hilal veya lale şekli kullanırlar, mezar taşlarında İslam harfleri ayaklar altında kalmasın diye... Remiz olarak... Lale kelimesi bu lisanda tersten hilal, hilal de lale olarak okunur.

Oğuz Türkleri, (Devlet, nizam-ı âlem içindir) derler. Yani, dünyanın nizamı, bütün kâinatı etkiler, dünya bozulursa kâinattaki nizam da bozulur diye kabul ederler.

Oğuz Kağan, üç oğluna, Gün Han, Ay Han ve Yıldız Han diyerek, gökteki nizama, diğer hanımından olan üç oğluna da Dağ Han, Deniz Han ve Gök Han diyerek yeryüzündeki nizama işaret etmiştir.

İşte Oğuz Türkleri, göklerdeki nizama ve Altın Yaya remiz olarak Hilal'i, kabul etmişlerdir. Çünkü göklerin, kâinatın nizamı, Kalem, Kılıç ve Könül'ün Hak için biraraya gelmesine bağlıdır. Ve Hilal göktedir.

Ermeydanı Yeryüzünün nizamına, burasının hayır meydanı eylenmesine de al renkteki Lale'yi remiz olarak kabul etmişlerdir. Çünkü Lale, yeryüzünde yetişir, açmış Lale, şekil itibariyle Allah lafzına benzer. Çiçeğini meydana getiren yapraklar genelde altı tanedir, bunlar imanın altı şartına işaret eder, denildi. İncecik gövdesini kuşatan yeşil yapraklar ise iki tanedir. Allah ve Muhammed hakikatinin arasında yükselen bir gövde ve bu gövde üzerinde altı yapraklı çiçek, yani imanın altı şartı...

Al renk şehitliği, hükümran olmayı, hakimiyeti temsil eder. Zaten lale ismi de Farsça kırmızı manasına gelen 'lâl'den türemiştir.

En esrarlı olanı da... İslam harfleriyle ve Oğuz lehçesinde, lale kelimesi tersten okunduğunda, hilal, hilalin de lale diye okunması... Yeryüzü ve gökyüzünün nizamının birbiriyle ne kadar çok yakın olduğu, ancak bu kadar güzel ifade edilebilir.

İşte bu sebeple... Kişinin üç düşmanına karşı mücadelesini, yeryüzünün hayır meydanı edilmesini, Oğuz Türkünün Doğudan Batıya akışını, Altın Yayı temsil eden alperen güreşçilerin... Senede bir defa çayırda karşı karşıya gelmesinin al lale ile remiz edilmesini

isteriz. Bu biraraya gelişe, şehitliğe, yeryüzünün hayır meydanı, Anadolu'nun Son Kale, Konstantiniyye'ninİslambol olmasına al lale remiz olmalı."

Mahmud İncirfagnevi hazretleri, Mahmud Pehlivan'ın sağ avucuna küçük bir kese koydu.

"Evladım. Bunlar Al lale tohumu... Al lalenin yetiştiği diyar, anavatanı Buhara'dır. Lalenin ilk vatanının ise Tengri Dağları olduğu söylenir. Bunlardan çok daha göz alıcı al renkte lale elde etmek için gayret edeceksin. Oğlun Hüseyin'i tam bir alperen, pehlivan olarak yetiştirirken... Laleler kan rengine bürünürken, oğlun, al kanlara bürünmenin, şehit olmanın aşkına düşecek. Lale'ye her bakışında şehitliği görecek. İnşaallah, geçilmez boğazların geçilmesi için sallar inşa edecek."

Mahmud Pehlivan, laleden sala geçişteki esrarı anlayamadı. Hocasının gözünden kaçmadı, güldü.

"Pehlivan evladım. Oğlunun gideceği, laleyi sevdireceği, her köşesinde al renkte laleler yetişmesi için gayret edeceği Konstantiniyye'nin ve Anadolu'nun... Üç bir yanı deniz ile çevrili. Denizleri birbirine bağlayan, kıtaları birbirinden ayıran boğazlar, aşılmaz çok güç nehirler var. Bunun için iyi bir sal ustası olmalı, suların geçilir, kavuşturur kılınması için..."

Mahmud İncirfagnevi hazretleri bunları söylerken, Mahmud Pehlivan, evladına Anadolu yollarının gözüktüğü haberini işitmenin şaşkınlığında iken... Memlük Hükümdarı Kalavun, Baybars'ın mücadelesini aynı şekilde devam ettirdi, Lalelerin kızıl elmaya dönmesi için gayret etti. İlhanlılar, Ermeni Krallığı ve Haçlı kontluklarıyla mücadele etti. Suriye'ye saldıran Abaka'nın İlhanlı ordusunu Humus civarında ağır bir yenilgiye uğrattı (14 Receb 680 / 29 Ekim 1281).

Osman Bey, Bizans üzerine sefer için bekle işaretini aldıktan sonra... Bütün enerjisini Kılıç, Kalem ve Könül ehli kişilerin yetişmesine verirken...

1284'de... III. Gıyaseddin Keyhüsrev, taht paylaşımında İlhanlıların dediğini yapmayınca idam edildi. Yerine Selçuklu'nun tek temsilcisi olarak II. Mesud, sultan ilan edildi. Kırım'da sürgünde ölen Sultan Keykavus'un oğluydu. Babasıyla birlikte o da senelerce sürgün hayatı yaşamıştı. Sarı Saltuk'un talebesi, Altın Yayın temsilcisiydi. Türkiye Büyük Hanlığı'nda nöbetin Kayı Boyu'na geldiğini biliyor, işinin, Osman'ın yükselişini kolaylaştırmak olduğunu kabul ediyordu.

Aynı yıl içinde Tebriz'de, baht değişince taht sahibi de değişmişti. İlhanlı Hükümdarı Abaka ölmüş, yerine kardeşi Ahmed Teküder hükümdar olmuştu. 1265'ten beri hüküm süren Abaka, Cengiz ve Hülagu gibi çok zalim biriydi. Türkmenlerin, Baybars'ı Anadolu'ya davetini, çok ağır şekilde cezalandırmış, taş üstünde taş bırakmamıştı. Onun hakkından da ecel gelmişti. Abaka'nın ölümüne, ordusunun Memlüklüler karşısında aldığı büyük yenilgi sebep oldu denildi. Aslında budist olan Abaka Han, Müslümanlara karşı Hristiyanları destekliyordu.

Yerine gelen kardeşi ise Nesturi Hristiyan olarak doğmuş, Nikolas Teküder ismini almış, ama sonra Müslüman olmuştu. Han olmasıyla birlikte topraklarında budizm ve hristiyanlığın nüfuzunukırmak için harekete geçti. Ancak Horasan Valisi olan yeğeni Argun... budistti, amcasıyla mücadeleye başladı. Ahmed Teküder'in ordusu çok zayıftı, Memlüklülerden yardım istedi, gelmedi. Yeğeni Argun'ayenildi. 10 Ağustos 1284'te idam edildi. İlhanlı devletinin başına Argun'a geçti. Anadolu için zor günler tekrar başladı.

Argun ve benzerleri zulme devam ediyordu, ama şehit kanlarıyla sulanan, bağrından Lale ve Güller açan topraklar, işgalcilerini

fethediyor... Mahmud İncirfagnevi ve Mevlana hazretlerinindediklerini gerçekleşiyordu. Cengiz İmparatorluğu'ndan Altınorda ve Çağatay diye iki sünni devlet doğmuştu, İran'da, üçüncüsü doğmak üzereydi. İlhanlı prensleri ve idarecileri Müslüman oluyordu.

Selçuklu'da ve tabi olduğu Moğollarda bunlar olurken... Kayı Beyi Osman, daha çok Kalem ehli, daha çok Kılıç ehli, daha çok Könül ehli diyordu. En yakınında yeğeni Bayhoca olmak üzere, alpleri, bütün Türkmen obalarıyla birlikte durmadan çalışıyordu. Kırları, çadırları, obaları, gökyüzünün kuşattığı her karış toprağı; medrese, dergah, talimgah bilerek, güneşi bayrağının alemi kabul ederek... Al lalelerin yetişmesi için üzerinde yaşadıkları toprağı tırnaklarıyla kazıyor, içtikleri suyu Besmele'yle şerbet eyliyor, nefeslendikleri havayı ezanla rahmet kılıyorlardı.

Müslüman olduğu için idam edilen Teküder'in ölümünden beş altı ay sonraydı... Cemre'nin toprağa düşmesinin beklendiği günlerdi, 1285'in kışından baharına geçilen günler... Hocası ve kayınpederi Şeyh Edebiâli geldi. "Tamam, vakit geldi. Sarı Saltuk, elindeki açıklamalı Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyye kitabına bakmış... Cemre toprağa düştüğünde... Kelebeğin Kanadında Kızılelma'ya yürünsün " dedi.

Osman Bey, şaşırdı. "Kelebeğin Kanadında Kızılelma'ya mı?" diye sual eyledi. Hocası tebessüm etti.

"Evet... Ceddiniz Oğuz Kağan'ın ifadesidir. Kelebekten taşa, bütün varlıkların hukukuna riayet ederek... Her şeyi tabii halinde en iyi kabul edip, dini bir müsaade olmadan bir taşı bile yerinden oynatmadan, bir otu yerinden koparmadan... Allahü teâlânın dinini insanlara ulaştırmak, onları ebedi saadete kavuşturmak, şehit olmak, Kızılelma'ya kavuşmak için sefere çıkmak demektir. O günden bugüne... Oğuz Türklerinden meydana gelen fetih orduları, sefere bu isimle çıkar. Biz de şimdi... Allahü teâlânın dinini insanlara ulaştırma maksatlıilk seferimize... Kelebeğin Kanadında Kızılelma'ya Seferi diyoruz."

Osman Bey, tepeden tırnağa titredi. Sefere verilen isim ve

seferin müjdelediğiyle... Büyük bir heyecanla beklediği gün gelmişti. Hak için, nizam-ı âlem, i'lâ-yıkelimetullaha için sefer eyleyeceklerdi, ya şehitlik ya gazilik diyerek...

Edebiâli, daha önce anlattığı gibi yine anlattı, Osman Beye... Zafere, fethe kavuşmak için Allahü teâlânın yardımına kavuşmak gerektiğini... O'nun yardımına kavuşmak için de emredilen sebeplere sarıldıktan sonra... Yasak ettiklerinden kaçıp emrettiklerini yapıp, emire itaat edip namaz ve sabırla yardım isteneceğini...

Âl-i İmrân suresinin "Eğer Allahü teâlâ size yardım ederse, size galip gelecek yoktur" mealindeki 160. ayet-i kerimesini gönlüne nakşetti.

Osman Bey, büyük bir heyecanla harekete geçti. Amcası Dündar'ı, ağabeyleri Gündüz ve Savcı Beyleri, babasının silah arkadaşları Akça Koca ve Abdurrahman Gazi'yi, alpleri Konur, Turgut ve Aykut Alpleri, nicelerini toplantıya çağırdı.

Sefer müjdesini verdi. Fazla tartışmadan ilk seferin İnegöl Tekfuru Aya Nikola üzerine olmasına karar verdiler. Çünkü...

Nikola, Müslümanlara düşmandı. Zulmediyor, emrinde olanlara İslamiyet'in, hakikatin anlatılmasına mani oluyordu. Bilecik,Yarhisar ve Harmankaya tekfurlarının dostluklarına mükabil... Nikola, Türk düşmanlığıyla şöhret kazanmıştı. Kayı boyu, yaylaya çıkarken eşyalarını Bilecik tekfuruna bırakıyor, yayladan dönüşte teslim alıyorlar, tekfura bol bol hediye veriyorlardı. Aya Nikola ise her fırsatta Türkmen obalarına saldırıyordu.

5 Mart 1285, 26 Zilhicce 683'te, cemrenin toprağa düştüğü günde... İ'lâ-yı kelimetullah, Allahü teâlânın dinini yaymak için sefere çıkılmasına karar verdiler. Cemrenin toprağadüştüğü, toprağın tohumu çatlatmak için ısındığı günde... Yetmiş yiğit hazır oldu.

Şeyh Edebiâli, İbn-i Arabi vasıtasıyla gelen Ahmed Yesevi hatırası tahta kılıcı Osman Bey'e teslim etti. O da Besmele'yle üç

defa kabzasını öptü, alnına götürdü, sonra hocasına verdi. Edebiâli, tahta kılıcı Osman Beyin beline bağladı.

"Osman Beyim. Ahmed Yesevi hazretlerininemaneti bu kılıç çok şey söyler. Allahü teâlâ için gazayı, kılıcın yalnızca O'nun rızası için, Hak için, adalet için, mazlumlara yardım için kullanılmasını temsil eder. Bu ilk gaza... Senin ve Kıyamet'e kadar neslinden geleceklerin...Gazi veya şehit olacağınız, Allahü teâlânın kelamını yücelteceğiniz gazaların başlangıcı olur inşaallah."

Osman Bey, tahta kılıncı belinden çekti, "inşaallah" diyerek Arş'a doğru kaldırdı. Bütün yiğitler de kılıçlarını çektiler. Hep birlikte "Allahü ekber" diyerek, yer, yedi kat gök ve Arş'ı titrettiler.

Belindeki çifte su verilmiş kılıncı da çekti. Çeliği üzerindeki Kayı Boyu bayrağının alemi Güneşin ışığıyla parladı.

"İnşaallah! Neslimden gelenlere Kayı boyu damgalı hazret-i Osman'ın kılıncını kuşanmak nasip olur. İnşaallah! Bu kılıçlarımız, Kalem ve Könül ile bir olurlar. Altın Yayın ve onun temsil ettiklerinin, Kayı boyu hakkında nice gönül ehli tarafından verilen müjdelerin... Korkut Atanın 'Âhir zamanda hanlık gerü Kayıya dege, kimesne ellerinden almaya, âhir zaman olup kıyâmat kopınça. Bu didügi Osman neslidür' sözünün gerçekleşmesine vesile olurlar."

"Âmin! İnşaallah!" nidaları Arş'a yükseldi.

Yirmiyedi yaşındaki Osman Bey, davrandı. Sefer kokusunu alıp yerinde duramayan doru atına bindi.Kendilerini uğurlamaya gelen annelere, eşlere, bacılara, babalara ve çocuklara baktı. Çoğu hem gülüyor, hem ağlıyordu. Sefere gidenler için ağlamak iyi görülmezdi. Ama gönül bu ferman dinlemiyordu. Gönlünü kan eyleyen sevdiceği Malhun Hatuna baktı. Hemen yanında dört yaşındaki oğlu Orhan vardı. İsminin işaret ettiği gibi, şehirlerin hanı olabilecek miydi?

Şehitliğe kavuşmak için emrini bekleyenlere baktı. Bakışları yerdeydi, sevenlerine bakmıyorlardı. Üzülmemek, üzmemek, tereddüde düşmemek, zayıflık göstermemek için... Ama o beydi,

hem gidenlere, hem kalanlara, hem de düşmana bakmak, hepsinin iki cihan saadeti için çalışmak zorundaydı...

"Hakkınızı helal edin, duadan unutmayın" dedi. "Helal olsun" feryatları arasında can yoldaşlarına döndü.

"Sefer bizden, iki cihan saadetimize vesile zafer Allahü teâlâdan. Haydi!.. Ya Allah, Bismillah, Allahü ekber" dedi, atını sürdü, can yoldaşları da...

Şeyh Edebiâli, göstermemek için gayret ettiği gözyaşları ve nice bin duayla sefer diyenlerin ardındanbaktı. Görür gibi oldu. Atlıların nice kollara ayrılıp yeri göğü kapladığını... Kimisinin Konstaniniyye'ye girdiğini ve buradan daha ötelere devam ettiğini... Kimisinin Bağdat'a ulaştığını, burada durmayıp kanatlandığını... Kimisinin de Kahire'ye vardığını, Mekke-Medine'ye yüz sürdüğünü...

Sefer diyenlerin en önünde Bayhoca gidiyordu. Yaptığı töreye aykırıydı. Beyin önünde at sürülmez, o geçilmezdi. Ama şimdi herkes onu hoş görüyordu. Medrese talebesiydi. Dedesi Ertuğrul Gazi, kalem ehli olmasını istemişti. Çok başarılıydı. Bu yüzden on-onbir yaşındayken kendisine Bayhoca denmiş, asıl ismi unutulmuştu. Alp olmayı çok istiyor, Sarı Saltuk'un destanlarıyla yatıp kalkıyordu.

Dedesinin vefatından sonra amcası Osman Beye çok yalvarmış. "Hem kalem hem de kılıç ehli olayım, alplerle birlikte savaşa katılayım" diyerek... Babasının da he demesiyle son bir yıldır, fırsat buldukça alplerle birlikte oluyor, kılıç, ok-yay talimi yapıyordu.

Gaza niyetiyle yapılan ilk sefer için izin koparmış, seferekatılmıştı. İşte bu sevinçle kanatlanıp uçuyor, en önde at koşturuyordu. Zaman zaman, amcası Osman Beyin yanına geliyor, onunla yan yana at sürüyordu.

Ermenibeli(398) Boğazına geldiklerinde... "Amca, bir ceylan. Onu yakalayacağım. Sana hediye edeceğim" diye bağırdı. Boğazın sağ tarafındaki yamaca doğru atını sürdü. Osman Beyin, “ceylanı

takip etme”ikazını duymadı. Ceylana yaklaştığında, ona doğrulmuş üç ok gördüler. Bağırdılar, ama duyuramadılar. Bayhoca, ceylandan başka bir şey görmüyor, duymuyor, bir an önce ceylana ulaşmak sevdasıyla yanıyordu. Ama oku hedefe doğrultanlar onu görüyordu. Oklar uçtu, Bayhoca'ya ulaştı. Bayhoca da atından düşerek ulaştı, ancak ceylana değil toprağa...

Osman Bey, Bayhoca'yı vuran oklarla birlikte başka şeyler de gördü. Bayhocam diye feryat edemeden "Bu bir tuzak, at in" diye bağırdı. Bağırışıyla birlikte oklar üzerlerine yağmaya başladı. Alpler, adeta yere yapıştılar, okların geliş durumuna göre kendilerini en yakın çalı, ağaç, kaya arkasına attılar, siperlendiler.

Osman Bey, alplere seslendi.

"Beni koruyun! Bayhoca'nın yanına giderim."

Sağına ve soluna düşen oklara aldırmadan, çalıdan çalıya Bayhoca'nın düştüğü yere koştu. Bu sırada Rumca bir ses geldi.

"Tuzağımız boşa çıktı. Dönüyoruz. Atlara!.. Tamam Tekfur Nikola" diyen ses sahipleri orman içine doğru koştular. Osman Bey, öfkeyle "Nikola! Kaçma, bekle" diye bağırdı. Ama Nikola çoktan atına binmişti. Çünkü o bütün hesabını tuzağa göre yapmıştı. Bayboca'nın ceylanı kovalarken bilmeden üzerlerine at sürmesi, oyunlarını bozmuştu. Osman Bey, Bayhoca'nın yanına koşarken, "Kaçanları takip edin" diye bağırdı.

Osman Bey, son bir gayretle Bayhoca'nın yanına ulaştı. Bayhoca sırtüstü yatıyordu. Üç ok, üç lale olup açmıştı, Bayhoca'nın göğsünde... Okların meşin zırhı delip girdiği yerlerde... Al kanla meydana gelen üç lale vardı. "Bayhocam, koç yiğidim" diyerek başını kucağına aldı. Ağzından kan geliyordu. Gözleri yarı kapalıydı. Dudaklarını zorlukla araladı."Be...yim...Hak...kını helal et... Eşhe...dü" dedi, kelime-i şehadeti tamamlar tamamlmazbaşı yana düştü.

"Koç yiğidim. Dayan. Yaşayacaksın. Daha yeni başladık" diye omuzlarından salladı. Ama ne bir bakış, ne bir nefes vardı. Abdurrahman Gazi, nabzına baktı. "Beyim... Mertebelerin en yücesine, şehitliğe kavuşmuş."

"Ne dersin bre Abdurrahman Gazi?" sesine döndüler. Feryat eden, Savcı Beydi, Bayhoca'nın babası... "Oğlum" dedi, üzerine kapandı, gözyaşları içinde...

Osman Bey ne yapsın şaşırdı. Yeğenine mi üzülsün, ağabeysini mi teselli etsin, alplerini mi? Yeni durumda nasıl bir karar versindi? İnegöl tekfuruna kim haber verdi, kim hainlik yaptı? Onu mu düşünsündü? Gözleri, amcası Dündar'ı aradı, hemen tövbeye durdu. Mümkün müydü?

Beyliğin anlatılmaz yükünü o an omuzlarında bütün çökerticiliğiyle hissetti. Çöktü, ağabeyi Savcı Beyin yanına, beyliğine aldırmadan ağladı. Savcı Beyi teselli etmeye çalıştı.

"Ağabey. Şehidimizi alalım. Söğüt'e dönelim, cenaze namazını kılıp defnedelim."

Savcı Bey, gözyaşları içinde Osman Beye baktı.

"Beyim. Onun kabri şehit düştüğü yerdir. Uygun görürseniz, buraya defnedelim. Kıyamet'e kadar burasıyla anılsın. Şehadete kavuştuğu yerin silinmez mührü olsun."

Osman Bey, ağabeyini kucakladı.

"Çok güzel söylediniz. Düştüğü yer... Kalktığı, mahşere, oradan da Cennet'e yürüdüğü yer olsun. Başında alplerimiz nöbet tutacak. O... Bizim gaza, i'lâ-yı kelimetullah, nizam-ı âlem, devlet-i ebed müddet yolunda ilk şehidimiz. Şehitliğe yürüyerek nice yiğidimizin tuzağa düşmesini önledi."

Osman Bey, zonklayan başını serinletmek için pınara eğildiğinde... Maşrapayı, Kumral Abdal'ın sözlerini hatırladı. Çevresine baktı. Bu pınar o pınardı. Gözleri Kumral Abdal'ın sırtını dayadığı ağacı aradı, duruyordu. Kumral Abdal, "Hak için olan devlet, Hak için fethedilen toprak bedel ister. Bedel ödemeden kavuşma yoktur" demişti.

Devlet müjdesini aldığı yerde, yeğeni şehit olmuştu.

Bayhoca'nın üzerindeki elbiselerini çıkardılar, kefen yerine geçen iç çamaşırlarıyla bıraktılar. Ok yaralarını kapattılar. Mezarını

kazdılar. Er kişi niyetine dediler ve cenaze namazını kıldılar. Namazı Osman Bey kıldırdı. Kamet getirilmedi, ezan okunmadı, çünkü doğumundansonra isim koyulurken okunmuştu. Kıyamet'te mahşer meydanına birlikte yürümek duasıyla, babası ve amcası kabrine koydular, cemrenin toprağa düştüğü günde... (399).

Bayhoca, şehit düşerek... Al kanı toprağa karışarak ve cesedi kabirde toprakla kucaklaşarak... Önce Söğüt sonra da bütün Anadolu toprağına cemre olup düşmüş, toprağı ısıtmış, vatan, Son Kale eylemişti.

Bayhoca, Kalem ehli olduktan sonra, Kılıç ehli olmuş, Könül ehli olmak için de her zaman gayret halindeydi, Şeyh Edebiâli'nin talebesiydi. O, Kılıç, Kalem ve Könlü kendinde toplamıştı. Devlet kurma yolunda...Kayı Obası beyliğinin, Ertuğrul Gazi neslinin ilk şehidi, tam manasıyla Altın Yay temsilcisi olmuştu.

Bayhoca'nın üç okun göğsünde meydana getirdiği üç laleyle şehit olduğu zaman diliminde... Türk yurdu Türkistan'ın Hive şehrinde, bir oğul, bir babanın önünde diz çökmüştü.

"Evladım Hüseyin. Bugün, cemrenin toprağa düştüğü gündür. Senin de sır ile tanışacağın gün... "

Mahmud Pehlivan, hırkasının cebinden mendile sarılmış bir şey çıkardı. Cemrenin toprağa düşmesinden bir şey anlamayan dört yaşındaki can Hüseyin şaşkındı... Merakla babasının elindekine bakıyor, sırrın ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Mendili açtı, altından başka bir mendil çıktı, onu açtı, başkası çıktı, onu da açtı bir başkası çıktı. Yedinci mendilin içinde, küçük bir soğana benzeyen bir şey vardı. Pehlivan Besmele'yle eline aldı, öptü başına koydu, sonra Hüseyin'in küçücük avucuna teslim etti.

"Can yavrum. Bu bir lale çiçeği tohumudur. Senin ve neslinden gelenlerin sırrı... Bu sır, nedir? Büluğ çağına gelince açıklayacağız inşaallah.

Cemre, düşünce toprak ısınır, tohumu çatlayıp filiz olur, topraktan çıkar.Büyür ve sonra tomurcuk olur. Sonra da al renkte, altı yapraklı lale çiçeği olarak açar. Şimdi, tohumu toprağa teslim

etmek vaktidir. Şimdi ekeceğiz, Hıdrellez'de neticesini göreceğiz inşâallah."

Cemrenin toprağa düştüğü günde... Anadolu'da, Söğüt'e yakın bir köşede, Osman Beyin yeğeni Bayhoca... Horasan'da, Hive Cuma camisinin kuytu bir köşesinde, al bir lale toprağa emanet edildi... Anadolu'yu Oğuz Türküne yurt, bütüninsanlığa Son Kale kılmak için... Horasan'da toprağa emanet edilen al lale tohumları, Anadolu'da şehit diye açıyordu, al lalelerin en güzeli olarak...

Anadolu'yu Son Kale kılmak içinHorasan'dan gelen gönül erleri... Anadolu toprağını mayalamak için toprağa emanet ediliyordu. Yüzlerce yıldır binlercesi...

Bayhoca'nın şehit olarak Anadolu toprağını şereflendirdiği günlerde... Horasan diyarının Belh şehrinden Mevlana'nın babası Behâeddîn Veled ile Konya'ya gelen gönül erlerinden Yusuf bin İzzeddîn... Hemen hemen yüz yaşında iken sevdiklerine kavuştu, bir daha ayrılmamak üzere, geride bıraktıklarını hasret ateşiyle yakarak...

Kon ya emrine uyup Konya'ya yerleşmişti, bu mübarek beldenin toprağını vücuduyla bereketlendirdi (400).Horasanlı Yusuf, Mevlana hazretlerini çocukluğundan beri çok severdi. Bir an olsun yanından ayrılmak istemezdi. Bu sebeple ona dergahın aşçılığı verildi.

Bir gün, yemek pişireceği esnâda... Dergahta hiç odun kalmadığını gördü. Yemek vakti de yaklaşmıştı. Mahcup bir hâlde Mevlânâ hazretlerinin huzûruna vardı. "Efendim mutfakta hiç odun kalmamış ne yapayım?" diye sordu. Mevlânâ latife yollu; ”Kazanın altına ayaklarını sokarak kazanı kaynat!” dedi. Derhâl mutfağa girdi ve söyleneni yaptı. Ayak parmaklarından çıkan ateşle aşı pişirdi. Mevlânâ hazretleri bunu duyunca "Hay Ateşbâz hay!" dedi. HorasanlıYusuf bu olaydan sonra ateşle oynayan mânâsına gelen “Ateşbâz”ünvânıyla anıldı.

O... Mevlânâ hazretlerinin sözlerini dilinden düşürmez, ateşin rahmete vesile olması, gönüllerin aşk ateşiyle yanması için gayret

ederdi.

"Halka yol gösteren âlimlerin namazı, beş vakittir. Fakat âşıklar devâmlı namaz içindedir.“

"Namaz kılarken tâzimsiz ve tertipsiz, kuş gibi başını koyup kaldırma. Namazın mîrâc-ı mümin olduğunu hatırla ve kıldığın namazda bu sırrı bulmaya çalış."

"Tövbe bineği ne acaip binektir. Bir lâhzada sâhibini zeminden semâlara eriştirir."

"Hangi kimsede tefekkür varsa, o kimse için her şeyde ibret vardır." derdi.

Anadolu'nun mayalanması, Kıyamet'e kadar Son Kale kalması için... Toprağın bağrına şehitler ve gönül erleri emanet edilirken üstünde de mücadele devam ediyordu... Yeryüzünü hayır meydanı eylemek isteyenlerle şer meydanı kılmak için her şeylerini ortaya koyanlar arasında... Ta Âdem aleyhisselamdan beri devam ettiği gibi...

Osman Bey, bu mücadelenin en zorlusuolduğunuilk olarak bu kadar derinden ve acı olarak hissetti. Bayhoca'nın şehit edilmesi, sefer kararının, bu kararı bilen çok yakını altı kişiden biri tarafından İnegöl tekfuruna haber verilmesiyle...

Ve karar verildi... 1285 yılının Mayıs ayının 6'ısında, Hicri 29 Safer 684'te... Hıdır ile İlyas aleyhşmesselamınbuluştuğu kabul edilen Hıdrellez gününde... Seyyid Battal Gazi Külliyesinde sefer diye bir araya gelen Altın Yay ve Nübüvet Yolu Temsilcisi yedi kişi tarafından... Osman Gazi, Sultan II.Mesud, Sarı Saltuk ve Nübüvvet Yolu Temsilcisi Şeyh Edebiâlin'in de içlerinde bulunduğu yedi kişi tarafından...

"İntikam deyip acele edilmeyecek, Allahü teâlânın rızasına kavuşmak için katiyen, İslam hududunun dışına taşılmayacak, namaz, sabır, emir ve yasaklarına uymakla Allahü teâlâdan yardım istenecek." diye... Çünkü O'nun yardımına kavuşan kimseye, hiç kimse galip gelemezdi.

Konstantiniyye'nin fethi, Anadolu'nun Son Kale olması için gelen ve burada kalan Seyyid Battal Gazi huzurunda... Altın Yay Temsilcileri bir araya gelirken... Anadolu'yu besleyen pınar Türkistan'ın bir köşesinde, Hive Ulu Camii bahçesinde bir baba-oğul el eleydi. Dört yaşını doldurup beş yaşına giren evladın gözleri lale işlemeli bir mendille kapalıydı. El ele yürüdüler. Durdular... Mahmud Pehlivan, oğlunun gözlerini kapatan mendili çözdü.

"İşte oğlum. İki ay önce toprağa emanet ettiğimiz tohumun hali..."

Can Hüseyin, şaşkınlık içinde anlatılmaz güzellikteki laleye bakıyordu. Mahmud Pehlivan, lale işlemeli mendili oğluna verdi.

"Oğlum. Bu mendili kaybetmeyeceksin. Bu mendile baktıkça bugünü, al laleyi, al lalenin temsil ettiklerini, sırrını hatırlayacaksın. Sırrı, neyi temsil ettiğini sana büluğ çağında anlatacağım. O yaşa kadar lale tohumuyla yatacak, lale tohumuyla kalkacaksın. Tek işimiz güreş, lale ve ilmihal bilgileri olacak."

Can Hüseyin, mendili kalbinin üzerinden eksik etmez, babasından ilmihal bilgilerini ve güreşi öğrenirken... Osman Bey, İnegöl Tekfurluğunun nefesini, yardım yollarını kesmek için harekete geçti. İlk hedefi Kulacahisar'dı. Hedefini kimseye söylemedi. Hazırlık yapılmasını emretti. Ermenibeli'nde yaşadıklarını aklından çıkarmıyor, neslinden gelenlerin de çıkarmaması için çalışıyordu.

1285 yılının bir Ağustos gecesinde, sabah hilalinin seher vakti doğduğu ve sağa baktığı bir gecede tan yeri ağarırken... Üçyüz yiğidiyle seher vakti, hilalin ışığında hisara gece baskını düzenledi. Bizans askerlerini koğuşlarında esir ettiler. Fazla bir direnişle karşılaşmadan hisarı fethettiler (401).

Alpler, fethin sevinciyle birbirlerini tebrik ederlerken "Allahü ekber" sesiyle yerlerinde kalakaldılar. Varlık hakikatini iki kelimeyle kitaplara sığmaz şekilde anlatan çağrıydı, ezandı seslenen. Edeplerin en yücesiyle, Peygamber Efendimizin edebiyle edeplenmiş Şeyh Edebiâli hazretleriydi fetih ezanını okuyan. Seksenlik ihtiyar haline bakmadan Hisar surlarının en yüksek yerine çıkarak...

Ezan ile... Allah celle celalühü ve Muhammed aleyhisselam diyerek yaratan ve yaratılanı bütün hakikatiyle anlatıyor, felah, ebedi kurtuluş ve miraç olan namaza davet ediyordu.

Hocası ve kayınpederi Edebiâli'nin ağzından fetih ezanını duyan, ona bakan Osman Bey, tepeden tırnağa titredi. Hicri 684 yılının Cemaziyelahirayının 27 gecesinin hilaliydihocasının başı üzerinde gözüken... Yeryüzünün hayır meydanı kılınmasını, Kalem, Könül ve Kılıç'ın bir araya gelmesini temsil eden Altın Yay, Hilal olmuş gökyüzündeydi... İ'lâ-yı kelimetullah için yaptığı ilk gazada, seher vaktinde, gönüllerinden bayraklarına taşıdıkları hilali gökyüzünde, hocasının başı üzerinde görmek ne anlatılmaz bir güzellik, manaydı... Tekrar baktığında, o titremez dizleriyle ayakta duramadı, diz çöktü. Hilalin önünde yıldız vardı. İlk gazalarında, ilk zaferlerinde Hilal ile yıldız buluşmuştu. Bu ne ihsandı, bu ne güzellikti. Bu ne büyük, bu ne anlamlı işaretti. Nice gönül ehlinden gelen müjdelerden sonra... Gökten gelen bir müjde... Hilal ve yıldız yanyana...

Hilal ile yıldız gecenin seher vaktinde gözyüzünde buluştukları gibi... Al renkli bayrak üzerinde buluşacak mıydı? Babasının yazdıklarında okumuştu. İbn-i Arabi hazretleri, Anadolu'nun Kıyamet'e kadar Son Kale olmasının bir işareti olarak da Hilal ile yıldızın al bayrak üzerinde buluşmasını söylemişti. Diğer işaretler; Konstantiniyye'nin fethi, Hagia Sophia'nın cami haline getirilmesi ve bu halde kalması, alperenlerin yeryüzünün ermeydanı olmasını temsil eden güreşleri başlatması, mukaddes emanetler, hazret-i Osman'ın kılıcı, ok meydanı, lalenin remz olması... Onüç taneydi.

Bütün bunların gerçekleşmesi mümkün müydü? Ne kadar uzak gözüküyordu.

Mekke'nin fethedildiği gün... Bilal Habeşi hazretlerininradıyallahü anh, Peygamber Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem emri ile Kâbe'nin damına çıkarak okuduğu fetih ezanını hatırladı. O ezan; kısa zamanda üç kıtaya yayılmış, İslâm güneşi gönülleri ışığa boğmuş, zalimler kahrolmuştu.

Acaba bu ezan, o ezanın devamı olabilecek miydi? Üç kıtadan Arş'a yükselip Anadolu'nun Son Kale, mazlumların, hakikatin sığınağı olacağı müjdesini verebilekcek miydi?

"Bu ihsanı yaşattığın için sana sonsuz şükürler olsun Rabbim" diyerek gözyaşları içinde şükür secdesine kapandı. Uzun müddet secdede kaldı. O an parmağında olan ve üzerinde Ubeyd (kulcağız) yazan, baba yadigarı yüzüğü hatırladı. "Bu garibi ve neslinden gelenleri, en yüksek mertebe olan kulluğunla şereflendir. Verdiğin nimetlere şükredebilmeyi nasip eyle" diye dua etti.

Secdeden başını kaldırdığında hilalin ışığında kendisine gülümseyen hocası Edebiâli hazretlerini gördü. Ayağa fırladı. "Hocam" diyerek ellerine sarıldı. Hocası omuzlarından tuttu.

"Beyim. Gazan mübarek olsun. Kayı boyunun Anadolu toprakları üzerinde gerçekleştirdiği ilk fetih... İnşaallah, Kıyamet'e kadar devam edecek nice fetihlere vesile olsun."

Osman Bey, ilk fetih sözüyle şaşırdı. Doğru ya... Söğüt, Sultanın askerleriyle birlikte fethedilmişti. Mahcup bir şekilde başını eğdi.

"Dualarınızla... İnşaallahefendim!"

"İnşaallah gazi beyim!"

Osman Bey, elinde olmadan "gazi beyim mi?" dedi. Hocasının gülümsemesi hilalden dolunaya döndü.

"Evet, Osman Gazi Beyim. Gazanız ve gaziliğiniz mübarek olsun. Senin ve neslinizden gelenlerin mertebelerin en yükseği kulluğa kavuşmanıza vesile olsun."

Hocasının Gazi Beyim hitabıyla derecelerin en yükseğine kavuşmuşçasına sevinen Osman Bey, hocasının kendisiyle aynı duayı, kullukla şereflenme duasını yaptığını işitmekle kendinden geçti. Her hücresiyle hocasının duasına âmin dedi.

"Gazi Beyim. Bu ne güzel işarettir. İlk fethettiğiniz hisarın ismi, Kulaca... Kayı Boyu Türkmenleri buraya Kulca diyorlar. İlk fethettiğiniz yerin isminin... Türkmenler arasında Kulca diye

söylenmesi... Ne kadar güzel ne kadar anlamlı... Kulca; yani kula yakışır şekilde... Yaratılmamızdan maksat, kulca, Allahü teâlânın istediği şekilde davranmak için değil mi? Yüce Mevlam... Sana ve neslinden geleceklere... Her makamda, cihan sultanı olduklarında dahi kulca hareketi nasip eylesin. Baban Ertuğrul Gazi'nin o esrarlı yüzüğe yazdırdığı ubeyd, kulcağız sözünü unutturmasın."

İki cihanı içine alan bu güzel duaya her hücresiyle "Âmin" dedi. Ermeydanı yeryüzüne gelmekten, yaratılmaktan maksat, kulluk imtihanı değil miydi? Herkes; mal, makam, güç, kuvvet, bilgi gibi sahip olduklarına göre bu meydanda imtihan ediliyordu. İmkânlar büyüdükçe imtihan da zorlaşıyordu. Beylikten gaziliğe yükselen Osman Gazi... Bütün bunları ubeyd, kulcağız sözcüğüyle çok yakından hissetti, bütün vücudunu ateş kaplamış gibi oldu. Parmağındaki ubeyd yazılı yüzüğü sıkabildiğine sıktı. Bu sözcüğe her baktığında tepeden trnağa titriyor, keşke bey değil de dağ başında garip bir çoban olsaydım, diyordu.

Gözleri gözlerine bakan hocasına baktı. O gözlerde Söğüt'ten Medine-i münevvereye uzanan bir ışık görür gibi oldu. Seyyid olduğu hakkındaki söylenenleri hatırladı, buna şüphesiz inandı. Ve titredi. Dört yaşına ulaşmış oğlu Orhan da seyyide oğlu oluyor, Oğuz Han'dan gelen nesli, tam manasıyla çelikleniyordu. Peygamber Efendimizin soyunun hazret-i Fatıma'dan (radıyallahü anha) devam ettiği aklına gelince başının Arş'a değer gibi olduğunu hissetti.

Edebiâli, hilali işaret etti.

"Gazi Beyim. Ayın kaçıdır bilir misin?"

Boyun büktü.

"Bilemedim hocam."

"Cemaziyelahir'in23'ü...Yirmiüçyaşında yaşında bey olmuştun. Ayın 23'ünde ilk fethini gerçekleştirdin. 13, Hristiyanlar için uğursuz kabul edildi. 23 ise bizim uğurumuz, Rabbimizin rızasına kavuşmamızın, Anadolu'nun Son Kale oluşunun işareti olsun. 23'ün ebced karşılığı 'Bükâ' gözyaşı, ağlamak demiştik. Elhamdülillah. Bu gece sevinçten ağladık, sevinç gözyaşı döktük. Yüce Mevlam, aşkla,

kavuşmakla, mahcubiyetle ağlamayı da nasip eder inşâallah."

Yaşadıklarıyla zaten taşmış olan Osman Beyin gönlü, ayın 23'ü olduğunu işitmekle derya oldu, bütün kâinatı kapladı.

O gece Osman Gazi ve alpleri hiç durmadı, kendilerini ve hisarı ertesi güne hazırladılar.

Ertesi gün... Kulca Hisar'ın Hristiyan ahalisinin uyanışı büyük büyük şaşkınlığa oldu. Hisarın burcunda hilalli ve Altın Yay ve Gümüş Okları temsil eden Kayı boyu damgalı bayraklar dalgalanıyordu.

Osman Gazi, meydanda toplanan hisar halkına atı üzerinde hitap etti. İsteyenlerin malını alarak göç edebileceklerini, kalanların can, mal ve namuslarının kendilerine emanet olduğunu, ibadetlerini rahatça yapabileceklerini söyledi. Birkaç aile dışında giden olmadı. Çünkü Kayı Boyu Türkmenlerinin mertliğini, adaletini, insanlığını yakından biliyorlar, 27 yaşındaki genç bey Osman Gazi'nin ilk fethine seviniyorlardı.

Sevinen yalnızca onlar değildi. Ruhlardan Bir Ruh da sevindi, Osman Gazi'nin alplerinden bir alp olma isteğiyle yandı. Yeryüzüne ne zaman inecek, hangi bedene can olacaktı? Çok merak ediyordu. Nice çok zeki bilinenlerin Allahü teâlâyı inkar ile öldüklerini görünce, kendi geleceğini düşünüp çok endişeleniyor. Yaratıcının sonsuzu kudretini anlayıp O'na niçin inanmadıklarını bir türlü anlamıyordu.

Yüzbinlerceyıl önce Âdem aleyhisselama secde etmeyen İblis çıldırdı, Osman Gazi'nin ilk fethine, gazi oluşuna şahit olmakla... O, onun ve soyundan gelenler için söylenenleri çok işitmişti.

Yeryüzü de çok sevindi, kendisinden bir parçanın ezan sesine ve secde eden alınlara kavuşmasına...

Kulacahisar'ın fethedilip Kulcahisar olması, Bizans-Selçuklu hududunu iyice hareketlendirdi. İnegöl bölgesi Rumlarını, daha doğrusu idarecilerini telaşlandırdı, Rum ve Türkmen halkını ise sevindirdi.

Osman Gazi, işinin çok çok zorlaştığının farkındaydı. Fetih, gaza ateşi yakılmıştı, durması, sönmesi demekti. Gaza yalnızca kılıç tutan ellerle yürümezdi. Onların ışığı olacak, yürütecek kalem tutan ellere, gönül ehli zatlara ihtiyaç vardı. Kılıç, Kalem ve Könül birlikte yürümeli, bir olmalı, Altın Yayı gerçekleştirmeliydi. Bu da yetmezdi. Bedenler yürüyebilmek, savaşabilmek için yemek, içmek ve giyinmek zorundaydı. Bu da ziraat, hayvancılık ve ticaret vasıtasıyla olurdu. Osman Bey, din, dil ayrımı yapmadan tüccarlara her türlü kolaylığı gösteriyor, onlara can, mal ve kazanç garantisi veriyordu.

Osman Gazi'nin halkının bir kısmı Söğüt'te yerleşmişti, ama çoğunluk, yazları Domaniç yaylasına çıkan bir yörük topluluğu idi, geçimleri buna bağlıydı. Bu da can ve mal güvenliğinin sağlanmasını çok önemli kılıyordu.

Kulacahisar'ın Kulcahisar olmasıyla, Osman Gazi tam bir efsane oldu. Artık Kayı Obası değil, Osman Beyin obası, Osman Beyin diyarı deniyor. Gördüğü rüyalar, hakkında söylenenler, verilen müjdeler destanlaşarak, efsane üstüne efsane olarak dilden dile, gönülden gönüle anlatılıyordu. Moğol zulmünden kaçan Türkmenler, onun bölgesine yerleşmek için can atıyordu. Yirmiüç ile ilgili Edebiâlininsöyledikleri duyulmuş nice ilavelerle anlatılıyordu.

Ertuğrul oğlu Osman'ın bey oluşunu, çalışmalarını çok yakından izleyen Papalık, "Osman bir an önce yok edilmeli.Her türlü desteğe varız" diyerek Bizans'a başvurdu. Osman'ın Altın Yay temsilcisi olması gerçeğini bile çiğnedi, Altın Yay'ın çalışmamasını göze aldı. Bizans İmparatoru İnegöl tekfuruna haber gönderdi. "Bedeli her ne olursa olsun, Osman'ın işini bitirin" dedi.

İnegöl Tekfuru Nikola, Osman Gazi ile yalnız başına baş edemeyeceğini çok iyi anlamıştı. Komşusu Karacahisar Tekfuru ile anlaştı.Karacahisar tekfuru kardeşinin komutasında asker gönderdi. Durumdan haberdar olan Osman Gazi de gazileri topladı. Bu sefer, savaşın olacağı mekanı Osman Gazi seçti. Domaniç civarında, İkizce denilen mevkide düşman kuvvetlerini karşıladı. Burada, Bayhoca'nın şehadetinden iki yıl sonra, 1287 yılında büyük savaş oldu. Osman Gazi'nin ağabeyi Savcı Bey, şehit oldu, Bayhoca'nın babası... Evlattan sonra babası şehit oldu. Şehit olduğu yerde bir ağaç altına defnedildi (402).

Karşı tarafa bedeli ağır olmuştu. Çok sayıda Bizans askeriyle birlikte Karacahisar tekfurunun kardeşi ve düşman kuvvetlerinin kumandanı Latos öldü.

Yeğeni Bayhoca'dan sonra, ağabeyi Savcı Beyin şehadeti, Osman Gazi'ye, gaza gerçeğini bütün hakikatiyle anlattı. Gazanın, Allahü teâlâ yoluna sefer eylemenin bedeli can idi. Kendi canı, sevdiklerinin canı... Sevindi, gazaya, Allah yolunda sefere çıkmaya en yakınlarını vererek başlamış, sevdikleriyle en ön safta olmuştu (403).

Osman Gazi'nin hedefi, önce İnegöl'ün hayat damarlarını kesmek, sonra fetih için harekete geçmekti. Karacahisar tekfurunun İnegöl tekfuruyla birlikte hareket etmesi... Onu, Osman'ın yeni hedefi haline getirdi. İnegöl tekfuru yalnız kalmalıydı. Kulacahisar'ın fethinden hemen sonra... Bunun için hazırlıklara başladı. Çünkü bu kale, kuvvetli ve sarp bir kaleydi. Fethi için uzun bir kuşatma gerekebilirdi.

Karacahisar, Selçuklu'nun Sultanönü Sancağı'nın güneybatısında, yaklaşık bin metre yüksekliğinde bir yaylada bulunuyordu.

Karacahisar, Anadolu'dan İznik ve Konstantiniyye'ye giden ana yolların kesiştiği bir yerde, stratejik konumu son derece önemli sarp bir kaleydi. Osman Gazi, kaleyi, bir farenin dahi girip çıkamayacağı şekilde kuşattı. Kaledekilerin, zaman zaman kuşatma yapan alpler üzerine yaptıkları saldırılar, bozgunla neticelenince ve bekledikleri yardım da gelmeyince 1288'in Ağustos ayında Karacahisar teslim oldu. Daha önce Selçuklular tarafında fethedilmiş ve Bizanslılarca

geri alınmıştı (404).

Aşılmaz denilen hisarın surlarına bakıyordu Osman Gazi... Gözlerinde sevinç yaşı, gönlünde nice güller ve laleler, aklında ise hisarlar vardı.

Kulacahisar'dan sonra Karacahisar... Kulacahisar'ın Türkmenlerce, Kulcahisar diye söylenmesi; fetihlerin zulme değil, kulluğa vesile olmasına işaret kabul edilmişti. Karacahisar neye işaretti? Bir karaca, onu, sevdiğine Malhûnhatuna kavuşturmuştu. Bu karaca neye kavuşturacaktı? Konstantiniyye denilen kızılelmaya kavuşturan zincirin ilk halkası mıydı? Neslinden bir sultan, "o ne güzel emir" müjdesine kavuşacak mıydı?

Fethedilen iki K, 3. K Konstantiniyye'nin fethine 3 K'nın (Kılıç, Kalem ve Könül) birbirini tamamlamasına vesile olacak mıydı, bir mürşid-i kamilin rehberliğinde?

Fetih sonrası... Karacahisar'da kiliselerden biri, fetih hakkı olarak camiye çevrildi. Kayı boyu tarafında camiye çevrilen ilk kiliseydi, kılıç hakkıydı... Çanı sökülen kulede ilk ezan, ikindi ezanı okundu. İlk namazı Edebiâli kıldırdı. Dua etti, "Yâ Rabbî bu fethi, Anadolu'nun Son Kale olmasına, Konstantiniyye'nin fethine, Kıyamet'e kadar nizam-ı âlem diyecek cihan devletinin doğmasına vesile kıl" diye. Duadan sonra cemaate döndü.

"Gazi alplerim... Gelişmeler, müjdeler gösterir ki... Bu iki fetih, Konstantiniyye'nin fethini getirecek inşaallah... İlk iki fetih, Kulcahisar ve Karacahisar, iki hisar da Kaf harfiyle başlar... Bu; üçüncü kafla başlayanın Konstantiniyye'nin olacağının işareti... Altın Yay'ın bir araya gelmelerini ve birlikte hareket etmelerini temsil ettiği kafla başlayan üç hedef var. Kılıç, Kalem ve Könül... Bu iki fetih; inşâallah, bunların da bir araya gelip birlikte hareket edeceğinin işareti...

Osman Beyimin kuracağı devletle ilgili müjdeler çok... Ancak, sebeplere sarılmamız; Kılıç, Kalem ve Könül'ü bir eylememiz ve Allahü teâlânın yardımına kavuşmamız gerekir. Allahü teâlâÂl-i

İmrânsuresi, 160. âyet-i kerimesinde, (Eğer Allahü teâlâ size yardım ederse, size galip gelecek yoktur.) buyurmaktadır. Bütün mesele bu yardıma kavuşmaktır. Allahü teâlânın yardımına da namaz kılmak, O'nun emir ve yasaklarını yapmak, sabır ve baştaki emire itaat ile olur. Bu şartları yerine getirdiğimizde zafer, mutlaktır, çünkü Allahü teâlânın yardımına kavuşulacaktır."

Osmana Gazi, Karacahisar'ın fethinden hemen sonra, ganimetlerin taksimiyle beraber, en önemli gördüğü iki şeyi yaptı. Önce fakirleri yedirdi, giydirdi, dualarını aldı. Sonra da ağabeysinin oğlu Aktimur'u Konya'ya, Sultan II. Mesud'a gönderdi. Fetih müjdesi, ganimetler ve esir alınan tekfurla birlikte...

Sultan, elçilik heyetini büyük bir merasimle karşıladı. Fetih haberlerine çok sevindi. Gönderilen hediyeleri memnuniyetle kabul etti.

"Aktimur oğlum. Emmin Osman Gazi'nin fetihlerine çok sevindim. Beklediğimiz o ki... Bu fetihler... Anadolu'yu Son Kale eyleyecek, Konstantiniyye'nin fethini getirecek ve yeryüzünü adaletle şenlendirecek yeni bir cihan devletini doğuracak altın zincirin ilk halkalarıdır. Ümidimiz o ki... Diğer halkalar çok kısa zamanda tamamlanacak."

Sultan, dört karış uzunluğunda, iki karış yüksekliğinde bir sandık ve kınında bir kılıç uzattı.

"Evladım. Bu sandıkta Peygamber Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem sancağı olduğu rivayet edilen ak sancak var. Kılıç ise hazret-i Osman'ın Kayı damgalı kılıcının birebir benzeridir. Aslı, Memlük hazinesinde, kutsal emanetler arasındadır."

Bu sözlerle birlikte ak sancağı ve kılıcı teslim alan Aktimur, Allah, dedi, diz çöktü. Böyle büyük bir müjdeyi, böyle büyük bir yükü dizleri çekmemişti. İsmi Aktimur, ak demir olmasına rağmen... Ak sancağı almak ismi ak, gönlü ak Aktimur'a nasip olmuştu. Allah deyip kendinden geçen yalnızca Aktimur değildi. Hazır bulunanların hepsi... Böyle bir hediye, emanet kimse beklemiyordu.

Sultan Mesut gülümsedi.

"Babam Keykavus... Tahttan indirilip Kırım'a, Berke Han'a sığındığında... Bu iki emaneti Mısır Sultanı Baybars'tan istemek Sarı Saltuk'un aklına gelmiş, babamın tekrar tahta çıkışını kolaylaştırmak için... Babam tahta dönemedi, ama taht bize nasip oldu. Baybars, Kayı boyu ve Ertuğrul gazi nesli için söylenen müjdelerden, Osman Gazi'ye Osman isminin niçin verildiğinden, hepsinden haberdar imiş, Sarı Saltuk vasıtasıyla...

Baybars, Osman Gazi'nin Bizans'tan yaptığı ilk iki fetih sonrası... Bu iki emanetin ona teslimi şartıyla vermiş. Osman Gazi, iki fethi gerçekleştirdi.

Ayrıca Büyük Selçuklu Sultanı Tuğrul Beyin de bu konuda bir fermanı var."

Sultan mahfazası içindeki fermanı Aktimur'a verdi.

"Bu fermanın aslıdır. Suretini bütün Kınık Boyu beylerine, gönderdim. Bu fermanda Tuğrul Bey şöyle der:

(Selçukoğullarına ve Kınık Boyuna ta Kıyamet'e kadar fermanımdır, vasiyetimdir. Büyük Türk Hakanlığı ve İslam Sancağı Bayraktarlığı Kayı Boyu'na geçince şartsız destek olasınız. Saltanat peşinde koşmayasınız. Atamız Oğuz Han buyruğunca Üçoklar, Bozoklar'a tabi kılınmıştır.

Her kim ki bu fermana uymaya Yüce Mevla'nın huzurunda iki elim yakasında ola...

Tuğrul (Tuğraol bin Mikail bin Selçuk)

İşte bu ferman sebebiyle, bu iki emaneti Osman Gazi'ye teslim etmek, ona her türlü desteği vermek boynumuza borç. Hanlık, artık Selçuklu'dan Kayılara geçmek üzere...)

Huzurdakilerin, Sultanın söyledikleri ve gördükleri sebebiyle akılları başından gitmişti.

Sultan; tuğ, alem, tabl, nakkare, davul, savaş atları ve silahların da verileceğini söyleyince heyecan en üst seviyeye çıktı (405).

Sultan II.Mesud,Aktimur'a bir ferman daha verdi.

"Bu da Osman Gazi'nin Sultanönü Sancak Beyliğinetayin

edildiğine dair fermanımız. Allahü teâlâ, hem onun, hem bizim hem de bütün İslamâlemi ve insanlık için hayırlara vesile kılsın. (406)"

Aktimur, mahfazası içindeki fermanı aldı, öptü,başına götürdü. Sultan tarafından çeşitli hediyelere boğulan Osman Gazi'nin elçilik heyeti, işleri bitince izin alarak hemen Konya'dan ayrıldılar. Yeryüzünü yerinden oynatacak haber ve emanetlerle yüklüydüler. Atlarını sürdüler, Konya'dan Söğüt'e doğru... Karacahisar'ın fethinden sonra... Osman Gazi, Söğüt'e dönmüştü... Arif-i Rivegeri hazretlerininattığı okun yeşerdiği, ilk mescidin yapıldığı, Ulu Çınar'ın kök saldığı Söğüt'e... Başta Karacahisar olmak üzere, fethettiği yerlerin vatan kılmak, fethedilecek yerlerin hazırlıklarını yapmak, daha fazla Kalem, Könül ve Kılıç ehli yetiştirmek için...

Aktimur başkanlığındaki elçilik heyeti Söğüt'e yaklaşırken... Heyetin Konya'da yaşadıklarının haberi, efsaneleşerek çoktan Söğüt'e ulaşmıştı. Bey konağı önünde, ikindi vakti, onları mahşeri bir kalabalık karşıladı. Karşılayanlar arasında Osman Gazi, Şeyh Edebiâli, Dursun Fakih, Osman Gazi'nin amcası Dündar Bey, ağabeyisi Gündüz Bey ve sekiz yaşındaki oğlu Orhan, Sarı Saltuk, onun oğlu Ece Halil de vardı. Hepsi ayakta idiler. Aktimur, önden bir adamını gönderip Osman Gaziden hediyelerin ve fermanların takdim sırasını sual eylemişti.

Aktimur, Sultan Mesud ile konuşmalarını anlattı, sancak ve kılıç hariç... Sonra... Sultanönü Sancak Beyi tayin edildiğine dair fermanı Osman Gazi'ye verdi, o da okuması için Dursun Fakih'e... Okundu...

Yer ve gök, "Osman Beyim mübarek olsun", "Allahü teâlâ utandırmasın", "Beyliğin tez zamanda devlete ulaşsın" dualarıyla sarsıldı.

Sultanın gönderdiği mehter, beylik alameti olarak nevbet vurdu, Osman Gazi ayakta dinledi. Bu; nevbetin vuruşunu, gazaya çağrı olarak kabul etmenin işaretiydi. Nevbeti dinleyenler gözyaşlarına mani olamadılar, gaza aşkıyla yandılar.

Tuğrul Beyin, Kınık Boyu mensuplarına hitap eden ve Kayı

Boyunun desteklenmesini isteyen fermanı okundu, ona Fâtihalar gönderildi.

Peygamber Efendimizin ak sancağının içinde bulunduğu sandık ve hazret-i Osman'ın kılıncı ortaya çıkıp ne oldukları anlatılınca... "Allahü ekber" sesleri Arş'ı titretti. Bütün gözler sekseni çoktan aşmış Sarı Saltuk'a döndü. O ise mahcubiyetten kıpkırmızı olmuş, önüne bakıyordu.

Bu ikisinin teslimini Osman Bey, bilerek sonraya bırakmış. Sancak Beyi olarak emaneti teslim almak istemişti, mesuliyetinin daha ağır olması için... Osman Bey, Aktimur'dan haberi duyduğu andan itibaren rüyada gibiydi. Bu ne büyük ihsan, bu ne büyük mesuliyetti. Hocası Edebiâli, "Mübarek olsun beyim. Bütün bunlar, verilen müjdeleri, görülen rüyaları doğrular. Yüce Rabbim. Kıyamet'e kadar sürecek bu ağır yükü yüklenen senin ve neslinden gelenlerin yardımcısı olsun" dedi.

Osman Gazi, tekbir sesleri ve salevatlarla ak sancağı teslim aldı, oğlu Orhan'ın ellerine teslim etti. Hazret-i Osman'ın kılıncını Şeyh Edebiâli eliyle kuşandı. Edebiâli, Osman Gazi'yi tebrik etti.

"Beyim... İki kafın fethi gerçekleşti. Ak sancağı... İnşâallah, neslinden gelenlerin üçüncü kafın, Konstantiniyye'nin fethi için surlar önlerine geldiğinde açalım. Sancak sahibinin müjdesinin gerçekleşmesi için..."

Osman Gazi, duydun mu, anladın mı der gibi oğlu Orhan'a baktı. Hâlâ rüyada gibiydi. Duyduklarına, gördüklerine inanamıyordu. İçinden, rüya olmasın ya Rabbî diye dua ediyordu. Mahcubiyet ve teslimiyet içinde başını eğdi, "Dualarınızla inşâallah, layık oluruz" dedi.

İnşaallah beyim, inşaallah diyen Edebiâli, torunu Orhan'ın başını okşadı.

"Beyim. Sultanönü Sancağının beyi olsun. Sultanönü, yani sultanlıktan, devlet olmaktan önceki adım... İnşaallah bundan sonraki adım, devlet olmayadır... Cihanı adaletiyle şenlendirecek, nizam-ıâlem diyecek devlete..."

Durdukları yerde eşinen savaş atlarını işaret etti.

"Gazi beyim. Ne zaman savaş atlarını görsem. Atıyla surları aşıp Konstantiniyye'nin içine giren, İmparatorun kızını kaçırıp onunla evlenen Seyyid Battal Gazi aklıma gelir. O ki İslam ordularıyla geri dönmedi. Sancak beyi olduğun bu diyarda şehit oldu ve bu topraklara defnedildi. Mübarek bedeninin şereflendirdiği bu topraklara sancak beyi olman... Konstantiniyye'nin fethine, cihan devletine gidişe işarettir, inşaallah."

Osman Gazi ve oradakiler, bu çok anlamlı duaya her hücreleriyle âmin dediler.

Osman Gazi, sancak beyi olduktan, emanetleri teslim aldıktan kısa bir zaman sonra... Karacahisar'da çalışmaları tamamladı ve burasını beylik merkezi eyledi.

Sultanönü bölgesinde... Uzun zamandır bir Rum tekfuru elinde bırakılmış Karacahisar kalesinin fethedilmesi iki yönden önemliydi. Bölgede sultanın haraçgüzârı olarak yaşamakta olan tekfurlarla barış terkedildi, bölge bir gazâ alanı haline geldi. İkinci olarak... Osman Gazi, doğrudan doğruya kendi hükmü altında Karacahisar gibi hâkim bir kaleye sahip oldu. Kaleye bölgeden ve Germiyan gibi uzak yerlerden halkın gelip yerleşmesi sonucu... Karacahisar müslüman nüfuslu bir şehir oldu. Fetih Osman Gazi'yi, bölgede fiilen bir gazi bey durumuna yükseltti. Böylece Osman Gazi, Kastamonu emiri Çobanoğulları gibi Selçuklu sultanının sancak sahibi bir emiri mertebesine ulaştı (407).

Osman Gazi, Karacahisar'ı fethedip, Sancak Beyi olduktan, beylik merkezini Karacahisar'a taşıyıp beyaz sancak ile hazret-i Osman'ın kılıncına kavuştuktan sonra... Türkmen milleti, Oğuz boyları tutulmaz oldu. Bizans hududuna, Osman Gazi'nin hükmettiği topraklara akmaya başladılar.

Yıllardır, Osman Gazi ve Kayı Boyu için söylenen destanları, efsaneleri, görülen rüyaları işitmişler, sevdalanmışlardı.

Ama şimdi... Rüyaların, destan ve efsanelerin gerçekleştiğini görüyorlardı. Fetihler başlamış, sancak ve kılıç gelmişti. Osman Gazi'nin her iki rüyası... Edebiâli ve Mevlana dergahlarında gördüğü rüyalar dilden düşmüyor... Osman Gazi her haliyle... Oğuz boylarına, destanaâşık Türkmenlere rüya üzerine rüya gördürüyordu. Efsanelere efsaneler ekleniyor.

Türk kavmini işaret ettiği söylenen Maide sûresinin 54. ayet-i kerimesi ile Osman Gazi ve soyundan gelenler hakkında olduğu belirtilen Enbiya suresi 105. ayet-i kerimesi dillerden düşmüyor. Kehf suresinde bahsedilen seddin aynı zamanda Türk milletini işaret ettiği söyleniyordu.

Bizans sınırında, uçta bu gelişmeler olurken Anadolu içlerinde Moğol zulmü bütün şiddetiyle devam ediyor.

1284'te İlhanlıların başına geçen Argun, zulümle sindirme, yola getirme siyasetini sürdürdü, en zalim valilerini Anadolu'ya gönderdi. Türkmenlerin malları ellerinden alındı, şehirler yağmalandı. Memurların yaptıkları gasp ve müsadereler Türkmenleri yoksullaştırdı. Yaşadıkları yerleri harap hale getirdi. Bu ise kendilerine yeni yerler arama ihtiyacını doğurdu.

Moğollar, Türkistan'dan Anadolu'ya gelen Türkmen gruplarını, Bizans sınırına yönlendiriyordu. Anadolu içinde hakimiyeti sağlayabilmek için...

Bu uygulama Osman Gazi'nin işini kolaylaştırıyor, omuz omuza

Bizans üzerine gazaya gidecek yiğitler hızla artıyordu.

Moğol zulmüne rağmen... Türkmen göçü durmuyordu. Bu da Anadolu'yu tam bir Türk diyarı kılıyordu ve artık buradan Türkistan diye bahsediliyordu.

Moğolların, son yirmibeş yılda Orta Anadolu'yu, Konya çevresini harap eylemesi... Batı Anadolu'ya doğru yoğun bir Türkmen hareketliliğini doğurdu. Danişmendli Uç Beyleri taraflarıyla birlikte Balıkesir ve Çanakkale bölgelerinde yerleştiler. Danişmentlilerden Kalem Bey ile oğlu Karesi Beyliğini kurdular.

Karacahisar'ın fethinden dört sene sonra... Osman Gazi, 1292'de fetih için tekrar harekete geçti. Sakarya vadisine yöneldi. Hesabını, fethettiği yerden birden kopmamak ve Konstantiniyye'ye giden yolları, Karadeniz ve Marmara arasını fethetmek üzere yapıyordu.

Dostu Harmankaya Tekfuru Köse Mihal'in öncülüğünde gerçekleştirilen harekâta, Samsa Çavuş da aşiretiyle katıldı. Böylece daha da güçlenen Osman Gazi, Göynük ve Taraklı Yenicesi'ni kolaylıkla fethetti. Konstantiniyye yolunu açan iki fetih, Osman Gazi'yi çok sevindirdi. "Ömrüm yeter mi Konstantiniyye surlarının önüne varmaya... Varırsam Hagia Sophia'yı cami diye sarmaya" diyor. Peygamber Efendimizin (sallallahü aleyhi ve sellem) müjdelediği kumandan olmak sevdasıyla yanıyor. "Ben olamazsam, neslimden gelenler olsun" diye duada bulunuyor. Bu fethin gerçekleşmesi için her şeyi yapmaya, gecesini gündüzüne katmaya yemin ediyordu.

Osman Gazi, yeni fetihlerde acele etmiyor. Kılıcını yalnız hak için kullanacak alpler, kalemiyle yalnız hak olanı söyleyecek, yazacak âlimler, gönüllere hak aşkını salacak Könül ehli yetişmesi gayretindeydi. 3 K'nın Nübüvvet Yolu temsilcisinin önderliğinde bir ve beraber olması için çalışıyordu.

1295 yılına gelindiğinde... İlhanlı Moğollarının başında Baydu vardı. 1243 Kösedağ Savaşından beri yaklaşık 52 yıldır, Moğollar zulüm ile Anadolu'daydı. Anadolu Selçuklu Devleti, bunların

baskısıyla kendi vatandaşına zulmeder olmuştu.

Ertuğrul oğlu Osman'ın bey seçilmesinden sonra... İlhanlı Devletinin başında 1284-1291 arası Argun Han, 1291-1295 yılları arasında Geyhatu olmuştu. 24 Mart 1295'te Geyhatu'nun ölümüyle Baydu, Han oldu.

Baydu'nun İlhanlı'nın başına geçmesinden yaklaşık üç ay sonra... Argun'un oğlu Gazan Han, 19 Haziran 1295'te Müslüman oldu. Moğol kumandanlarından, halasının kocası Nevruz Bey'in teşvikiyle... Kafkas Dağlarının zirvesi Elburz'da Lâr vadisinde... Ve Mahmud... Peygamberimizin (sallallahü aleyhi ve sellem) adınıaldı.

Gazan Han'la birlikte 100 bin Moğol askeri de müslüman oldu. Gazan Han, bu sırada yirmiüç yaşındaydı. İslâmiyet karşısında boyun bükmüş, teslim olmuştu, tıpkı 23 derece eğik yer küresi gibi... Müslüman olmasıyla o ve çevresindekiler, İslam diyarı gözyaşına gark olmuştu. Yirmiüç, gözyaşı, boyun bükme demekti.

Gazân Han'ın İslâmiyet'i kabul etmesinde, Mahmud İncirfagnevi hazretlerinintalebeleri, Şeyh Sa'deddin İbrahim bin Sa'deddin Hammûye Cüveynî önemli rol oynadı. Gazan Han, Nevruz Bey başta olmak üzere İlhanlı devlet adamlarının kendisini desteklemeleri sonucunda Baydu'ya karşı saltanat mücadelesini kazandı. İleri gelen devlet ve din adamları tarafından Hicri 23 Zilkade 694 ve Miladi 4 Ekim 1295'te Tebriz'de törenle karşılandı. Daha sonra Karabağ'a gitti ve burada yapılan cülûs merasimiyle 3 Kasım 1295'te İlhanlı tahtına geçti. Çok kısa bir zamanda, İlhanlı Devletiniyönetenlerin çoğu Müslüman oldu.

Bu şekilde... Altınorda ve Çağatay'dan sonra üçüncü Moğol Devleti de sünni Müslümanlığı kabul etmiş oldu. İslam toprakları fatihlerini fethetmiş, ... Cengiz'in ölümündenaltmışsekiz sene sonra, dört Moğol devletinden üçü İslamiyet'le şereflenmiş... Moğollar Türkleşmiş, Mevlâna'nın dediği gerçekleşmiş oldu.

Mevlana'nın dediği gerçekleştiği haberi, Papa VIII.Bonifacius'a ulaşınca çıldırdı.

"Olamaz! Gazan Han, önce Müslüman olup sonra dalİlhanlı'nın başına geçti ha... Müslümanları yeryüzünden silecek dediğimiz Cengiz İmparatorluğu'ndan üç tane Müslüman devlet çıktı. Bu ne anlaşılmaz bir iş? Yok etmek için gittiler, yok oldular" diyor, deliler gibi tepiniyordu. Haçlı seferi çağrısı neticesiz kalan Papa Bonifacius, bunun üstüne bir de Gazan Han'ın Müslüman olduğu haberini duyunca tam anlamıyla delirmişti.

İlhanlılar, Gazan Han'ın Müslüman olmasından önce Anadolu'yu harap eylemişti. Haçlıların Anadolu'yu istilası için çok uygun bir zamandı. 13 Aralık 1294'te istifa eden Papa V.Coelestinus'unyerineseçilen Papa VIII.Bonifacius, bunun farkındaydı. Fakat Avrupa'nın siyasi durumu buna müsait değildi. Papa, ancak denizci İtalya cumhuriyetlerini ikna etti, ama bunlardan da bir netice çıkmadı... Artık Haçlı Seferi, en dindar Hristiyanlara bile çekici gelmiyordu.

Papa, Gazan Han haberiyle saçını başını yoldu.

"Evet, iyice inandım, 13 rakamı bizim için uğursuz. Coelestinus 13 Aralık'ta istifa etti. Sanki 13 ile beni cezalandırmak istedi. Şu 13. yüzyılda... Hristiyan âleminin başına gelenlere bak. Haçlı seferleri bitti. Bitmekle kalmayıp aleyhimize döndü. Doğuyu gören Hristiyanların gözü açıldı, sözümüz dinlenmez oldu. Kara Osman, bey oldu. Devlet olmaya hızla ilerliyor.

Müslümanları yeryüzünden kaldıracak dediğimiz Moğollardan üç Müslüman devlet çıktı. Anatolia'dan Türkleri çıkaracaklar diyorduk, tam tersi, Moğolların onları Batıya itmesiyle burası baştanbaşa Türk yurdu oldu. Türk yurdu olmakla kalmıyor. Oğuz Türklerinin dediği gibi, İslamiyet için Son Kale olmak yolunda hızla ilerliyor. Türkler bir daha çıkmamak üzere yerleşti. Buna bir çare, buna bir çare!"

Papa, aklını başından alan haber sonrası üç ay kimseyle görüşmedi. Herkes intihar etmesinden korktu. Üç ay sonra odasından çıktığında tanınmayacak haldeydi. Zayıflamış, gözleri kançanağına dönmüş, saçları beyazlamış ve dökülmüştü.

Anadolu ve Türkler Masası ile İslam ve İran Masası yetkililerini

çağırdı.Anadolu ve Türkler Masası yetkilisine bir kâğıt verdi. "Oku şunu" dedi.

- "Müslümanların Peygamberi 571 yılında doğdu. 5, 7 ve 1'in toplamı 13...

-Dünya tarihinin akışını değiştiren Mekke'den Medine'ye hicretini, Peygamberliğin kendisine gelişinin 13. yılında gerçekleştirdi.

-Müslümanlara devlet olma yolunu açan, İslam tarihinin en önemli zaferi Bedir, 13 Mart 624'te gerçekleşti.

-Müslümanların en büyük teselli ve güç kaynağı, ümidi olan (Allahüteâlâ, kullarından dilediğini, kendisine seçer. Başkasından yüz çevirip yalnız onu isteyenlere, kendine kavuşturan yolu gösterir.) mealindeki ayet, Şûrâsûresinin 13. ayeti...

-Başlı başına Müslümanlık demek olan beş vakit namaz, 13 kısımdır.

-Bugün, İslam'ın bayraktarı olan Türklerin İslamiyet'le tanışmasını sağlayan Talas Savaşı 751'de yapıldı. 7, 5 ve 1'in toplamı 13...

-Müslüman olan ilk Türk hükümdarı Satuk Buğra Han, 12'yi bitirip 13 yaşına girdiğinde Müslüman oldu.

-Türklerin Anatolia'ya yerleşmesini sağlayan Malazgirt Savaşı için Romen Diojen, 13 Mart 1071'te İstanbul'dan ayrıldı.

-Haçın Hilale mağlubiyetiyle neticelenen Malazgirt Savaşı Hicri tarihle 463'te yapıldı. 4, 6 ve 3'ün toplamı 13...

-13 Aralık 1084 (toplamı 13),Antakya'nın tekrar fethi. O zamanki Papa 7. Gregorius13 yıl görev yapıp öldü. Üç tane 13 omuz omuza...

-13 Aralık 1084'te, Malazgirt'ten 13 yıl sonraSelcukluSultanıMelikşah, Nübüvvet Yolu Temsilcisi Ebu Ali Farmedi, İmam Gazali ve Vezir Nizamülmülk, İsfehan'da topladılar. Anatolia'nın Kıyamet'e kadar Müslümanların Son Kalesi olarak

kalması için... 1084; 1, 8 ve 4, toplamı 13... Bu olayda 3 tane 13 yanyana geldi.

-Müslümanlar,13 günlük kuşatmadan sonra, 1187'de Kudüs'ü geri aldı.

-HâcıKâsım-ıBağdadî'ninonüçüncü göbekten ceddi Abdüllaziz bin Nizar'ın kabri Anatolia'da."

Masa yetkilileri, hayretle Papa'ya baktılar. Son okunanın 13'le ilgisini anlayamamışlardı. Papa, hepten delirmiş der gibi birbirlerine bakıp gülümsediler. Papa, bunu gördü ve çıldırdı.

"Gülün! Gülün! Biz bu kafayla gidersek, son gülen Müslümanlar olacak. Abdülaziz bin Nizar, Müslümanların Peygamberinin soyundan... Ve Anatolia'yı Müslüman yapmak için ilk gelenlerden. Bunun 13. göbekten torunu Kâsım-ı Bağdadi'ye ve neslinden gelenlere Anatolia'nın Son Kale olması ve Kıyamet'e kadar böyle kalması için vazife verildi, Bağdat'tan Anatolia'ya gönderildi. Bu kişi,bu durumu, dedesiyle arasındaki durumu görünce... (Papalık bunu duysa çok üzülürdü. 13 nesil sonra vazife bize verildi) dedi ve güldü. Bunu da her gittiği yerde anlattı, casuslarımız da bize iletti. Şimdi anladınız mı onu bu listeye niçin koyduğumu?"

Papa, "Okumaya devam" diye bağırdı.

"- 1237 3 Haziran, Hicri 634 7 Şevval'de, Kayı Boyu Söğüt'e yerleşti. 1237; 1,2,3, ve 7 toplamı 13... 634; 6, 3 ve 4 toplamı 13... Hem Hicri hemde Miladi rakam toplamı 13...

-Miladi 13. yüzyılda... Haçlı seferleri bitti, Moğollar Anadolu'dan Türkleri kovamadı. Osman'ın kuracağı söylenen devletin temeli atıldı. Moğollardan üç sünniİslam devleti doğdu."

Okuma bitince, Papa, hırsla kâğıdı okuyanın elinden aldı.

"Bu 13'ler... Benim belgelerden bulabildiklerim. Kim bilir daha neler var. Mademki 13. yüzyıl bizim felaket yüzyılımız oldu... Müslümanların Hicri 13. yüzyılı da onların felaketi olmalı. Hristiyan âleminin önünde beşyüz yıl var. Hemen çalışmalara başlayın. Ben neler yapılacağını, nasıl hareket edileceğini geniş

olarak yazdım.

Hicri 13. yüzyıla geldiğimizde... Anatolia'da Türk diye bir kavim, yeryüzünde de sünnimüslüman devlet kalmamalı. Sünni Müslümanların itikatları bozulmalı, Şia gibi fırkalar desteklenmeli. Sünnilikten ayrılan yeni fırkalar çıkmasına öncü olunmalı. Bunun için herkesle işbirliğine gidilmeli. Söylediğim iki hedef; benden sonra gelen bütün Papaların hedefi olacak. Bu konuda Konsil kararı çıkartacağım. Haydi, iş başına."

Papayı çıldırtan Moğollara karşı, Anadolu'daki kalem ve könül ehli kişiler farklı bir yol izlemişlerdi.

Anadolu'da, Sadreddin-i Konevî ve Ahi Evran öncülüğündekiler, Moğollara karşı direnmeye ve Moğol hâkimiyetinin hissedilmediği Batı Anadolu topraklarında yeniden toparlanmaya çalışmışlardı.

Mevlana öncülüğündeki din adamları ve gönül sultanları ise Moğollarakâfir değil, yakın zamanda Müslüman olacak cahiller gözüyle bakıyorlardı. Moğolların kısa zamanda, toptan Müslüman olup sünni Müslümanlık ile Türklük örf ve âdetleri içinde Müslüman Türk haline döneceklerini sezmişlerdi.

Moğollara karşı niçin sertlik göstermiyorsun diyenlere... Mevlana hazretleri, "Siz Tatarlardan korkuyorsanız yüce yaratıcımızı tanımıyorsunuz demektir. Ben ise onları yüz tane iman sancağı ile karşılıyorum" beytiyle cevap vermişti.

Böylelikle büyük bir sezgi ve birikimle stratejisini geliştiren Mevlana, İslam kültürüne en büyük zararı veren Moğollar eliyle... İslam'ın Asya içlerinde yeniden canlanma şartlarını hazırlayanlar arasında yer almış oluyordu.

Gazan Han Müslüman olunca, Mevlana'nın, beytini giydiği kaftana yazdırdı (408).

Gazan Han'ın Mahmud ismini aldığı zamanda... Hiveli Mahmud Pehlivan, büluğ çağını birkaç yaş geçmiş oğlu Hüseyin'i karşısına aldı.

"Pehlivan adayı evladım. Beş yaşında, seni laleyle tanıştırmış. Büluğ çağına erince de lalenin esrarını, neyi temsil ettiğini anlatacağız demiştim."

Ve anlattı Mahmud Pehlivan, ondört yıl önce Mahmud İncirfagnevi hazretlerinin kendisine anlattıklarını...

Kılıç, Kalem ve Könlün üçünü birden kendilerinde toplayan alperenlerin, senede bir defaçayırda güreşle karşı karşıya gelerek... Kişinin şeytana, nefsine, kötü çevresine karşı mücadelesini, ermeydanı yeryüzünün hayır meydanı haline getirilmesini... Oğuz Türkünün Türkistan'dan Anadolu'ya akışını, canlandıracaklarını... Bunun başlamasının, Konstantiniyye'nin fethinin yakınlaşmasının işareti olduğunu... Bu temsilin devam etmesinin; Anadolu'nun, Son Kale olarak kalmasının işareti kabul edildiğini...

Dünyanın nizamının, bütün kâinatı etkilediğini, bunun bozulmasının kâinattaki nizamı da bozduğunu...

Ermeydanı Yeryüzünün nizamına, burasının hayır meydanı eylenmesine al renkteki lalenin remiz olarak kabul edildiğini... Al rengin şehitliği, hükümran olmayı, hakimiyeti temsil ettiğini...

İslam harfleriyle ve Oğuz lehçesinde, lale kelimesi tersten okunduğunda, hilal, hilalin de lale diye okunduğunu... Bu şekilde; Yeryüzü ve gökyüzünün nizamının birbiriyle ne kadar çok yakın olduğunun çok güzel şekilde ifade edildiğini...

"İşte oğlum. Bu sebeple, senin pehlivan olmanı, al laleyi ve temsil ettiği değerleri çok iyi bilmeni isteriz. Ondokuz yaşına geldiğinde Anadolu'ya gidecek, bu güreşle temsil için Sarı Saltuk'la görüşeceksin. Vefatımdan sonra da... Buralara bir daha dönmemek üzere gideceksin. Sen ve neslinden gelenler Kıyamet'e kadar lalenin ve onun temsil ettiği Anadolu'da temsilcisi olacaksınız. Biz Oğuz Han'ın oğlu Yıldızhan soyundanız, Avşar boyundanız, Altın Yay temsilcilerindeniz. Yüce Mevlam, ömür verirse, benden sonra temsilci sen olacaksın" sözleriyle diyeceklerini bitiren Mahmud Pehlivan, şaşkın gözlerle kendine bakan oğlunun haline gülümsedi. Ona hak verdi.

Lalelerle o kadar haşir neşir olmuştu ki... Beş yaşından itibaren Laleli çocuk diye anılmaya başlanmıştı. Şimdi Laleli Hüseyin diyorlardı. Ömrü olursa Laleli Baba, sonra da Laleli Dede diye anılacak gibiydi.

Mahmud Pehlivan, oğlu Hüseyin'i Anadolu'ya hazırlar, güreşin ve lalenin inceliklerini öğretip onu alperen olarak yetiştirmeye çalışırken... Moğol zulmü durmuyordu.

Moğol istilasıyla birlikte artan zulümler, Doğu ve Orta Anadolu'daki Türkmenler'i, Batıya, Bizans sınırlarına yönlendirmeye devam ediyordu. 1297'de Uluborlu,Eğridir, Keçiborlu havalisinde bulunan Hamid aşireti Hamidoğulları Beyliği'ni kurdu. Hamid Bey, Türk geleneğine uygun bir şekilde hükümet merkezi Uluborlu'da "Ulu Bey" sıfatıyla hüküm sürdü. Merkezleri daha sonra 1307'de Eğridiroldu.

"Moğolların Doğu ve Orta Anadolu'da püskürttüğü Türkmenler, Batıda, Rumları sıkıştırıyorlardı. Bu sebeple Moğol istilası onlar için felaket değil saadet getiriyor. Doğu Roma topraklarını (Bizans)işgal ediyorlardı.

Kastamonu ve Bolu havalisine yığılan Türkmenlerin tazyiki sahillere doğru arttırmıştı. Rumlar buraları boşaltarak İznik'e kaçıyordu. Yollar karıncalar gibi kaynıyor. Her yerde koşuşan insan ve hayvan kalabalıkları yolları tıkıyordu.

Bu müthiş izdiham içerisinde anasını, babasını, karısını ve çocuklarınıaramayan ve ağlamayan kimse kalmadı. Bütün Batı Anadolu Edremit'e kadar Türkmenlerce işgal edildi. Türkler, İznik ve Bursa gibi müstahkem şehirlerin kapısına dayandılar. Buraları İskit bozkırları haline geldi (409)".

Osman Gazi'nin Bilecik tekfuruyla ilişkisi iyiydi. Yaylaya çıkarken ağırlıklarını buraya bırakıyordu. İnegöl tekfurunun düşmanlığı bütün şiddetiyle devam ediyordu. Ama Bizanslı sivil halk ile Türkmenler arasında, alışveriş bütün hızıyla sürüyor, eskisine benzemez dostluklar kuruluyordu. Tekfurların zulmünden, vergilerinden bunalan halk, Osman Gazi'nin adaleti, emri altında yaşayanları bir baba gibi koruması karşısında hayretler içinde kalıyordu.

1298 yılının bahar, Nilüferlerin çiçek açma gününe gelindiğinde... Osman Gazi'nin oğlu, Orhan... 17'yi bitirip 18 yaşına ulaşmış... Bileği bükülmez, her türlü silahı çok iyi kullanan Rumca'yı ana dili gibi konuşan, çok güzel Kur'ân-ı kerim okuyan, beş vakit namazı, Allahü teâlânın huzuruna çıkış, en büyük ihsan, koruyucu, kavuşturucu bilen bir yiğit olmuştu.

Orhan, yine Çakırpınar mevkiindeki bataklığın başındaydı... Gözleri Nilüfer çiçeklerinde, gönül atı ise nice diyarlarda at koşturuyordu.

Babası Osman Gazi, Hocası Dursun Fakih ve Sarı Saltuk'un oğlu Ece Halil anlatmışlardı ona...

Oğuz Kağan'ın vasiyetini, Altın Yay ve Gümüş Okları, bunları neyin temsil ettiğini, ne zaman nasıl çalışacaklarını, emanetçileri, Kılıç, Kalem ve Könül'in nasıl bir olacağını, Anadolu'nun nasıl Son Kale haline geleceğini, Ertuğrul Gazi nesliyle ve onların kuracağı devletle ilgili müjdeleri, tahta kılıcı, yüzüğü, dedesinin Söğüt'te, kök salan okunu nasıl bulduğunu, kendisine Orhan, babasına Osman isminin niçin verildiğini ve bilmesi gereken diğerlerini...

Orhan komşu tekfurların kaleleri arasında gidip geliyor. Anadolu'nun nasıl Son Kale olacağını anlamaya çalışıyordu. Kale içinde kalmayı, etrafı surlarla çevrili yerde durmayı hiç sevmiyor. Anadolu'nun Son Kale olmasının başka bir şey olduğunu hissediyor, ama isimlendiremiyordu.

Türkmenlerin hisar dediği kaleler, çok ilgisini çekiyordu. Özellikle de Yarhisar... Yapı itibariyle basit bir kaleydi, ama nedense onu çekiyordu... Holifera ismindeki tekfur kızının şöhretini duymuştu. Çok güzel, çok merhametli, çok zeki olduğunu, ok-yay ve kılıcı çok iyi kullandığını...

Tekfur kızının nasıl ok-yay ve kılıç kullandığını merak ediyor, ona kılıç nasıl kullanılırmış göstermek istiyordu. Başka şeyi de merak ediyordu. Ama bunu kendisine bile itiraf edemiyor, "Beni buralara çeken tekfur kızı başka bir şey değil" diyemiyor. Yarhisar deyince, aklına onu bekleyen bir yar, ceylan bakışlı gözler geliyordu. Sonra da utanıyordu, Türkmen kızlarına ihanet etmiş gibi...

Babası Osman Gazi, fetihlerine hisarlarla, kalelerle başlamıştı...Neslinden geleceklerin Anadolu'yu Son Kale eylemesine rehberlik edercesine... Türkmenlerin Bizans hisarlarına verdiği isimler... İsmi, şehir hanı manasına gelen Orhan'ın çok ilgisini çekiyordu. İlk fethedilen Kulacahisar'aKulca demişlerdi. Saltanatın, malın, makamın... İnsanı bozacağını, bundan ancak kulca, Allahü teâlânın emrettiği şekilde hareket edilerek, O'na kul olarak kurtulunabileceğine, her sahip olunanın, nimetin hesabının verileceğine işaret edercesine... Tıpkı dedesi Ertuğrul Gazinin yüzüğünde yazan Ubeyd (kulcağız) yazısı gibi...

Sonra Karacahisar... Gönüller alan, gözlerine, bakışına, anlatılmaz güzelliğine âşık olunan karaca geyiğine benzediği için mi denilmişti Karacahisar diye? Hakikaten de Kayı Boyu bu hisara âşık olmuş... Sonrası da uç beyliği, hazret-i Osman'ın kılıncı ve Peygamberimiz Muhammed aleyhisselamın sancağı gelmişti...

Türkmenler Belekomatekfurluğuna Bilecik, ismini vermişti. Osmanlı kılıncı bilensin, çok keskin hale gelsin, cihan devletine giden yolda engel çıkaranların kellesi kolayca kopsun diye mi? Mızraklar bilensin, iğne gibi delici olsun, Bizans'ın bağrına saplansın, Konstantiniyye'ye giden yolu açsın diye mi?

Orhan'ıBilecik'te en çok etkileyen şey... Bilecik'e yarım saat mesafede bulunan Çakırpınar mevkiindeki bataklıktı. Bir önceki baharda keşfetmişti burasını... Nilüferler çiçek açtığında seyrine

doyum olmuyordu. Onu en çok etkileyen al renkteki Nilüferlerdi... Yaklaşık bir saattir Nilüferlere bakıyor, düşünüyordu. Surları, kendisine anlatılanları, bu anlatılanlar içinde kendi yerini ve çevrelerindeki tekfurları...

İnegöl Tekfurluğu... Kayı boyunun en büyük düşmanıydı. Amcası Savcı Beyin ve oğlunun şehit olmasına sebep olmuşlardı. Burasının asıl ismi Angelokomaimiş... Türkmenler İnegöl, diyorlardı. Buranın fethiyle göle, oradan nehre, Karadeniz'e, Karadeniz'den de Konstantiniyye'ye inebilmek için miydi?

İnegöl Hisarı'nın içine surların tepesinden inmek, burasını fetheylemek, amcası ve yeğenininuğruna şehit olduğu fethi tamamlamak aşkıyla yanıyordu.

Bilecik'ten ayrılıp Karacahisar surlarına geldiğinde... Orhan bir süprizle karşılaştı. Çok sevdiği Harmankaya Tekfuru Mihal Bey birkaçadamıyla Karacahisar'dan ayrılıyordu, hepsi atlı ve silahlıydı. Mihal Bey, Orhan'ıngörünce atını yanına sürdü.

"Yiğidim. Nereden gelirsin?"

"Bilecik'ten Beyim!"

Mihal Bey, seslice güldü.

"Yarhisar Tekfururun kızı Holifera'yı mı götürdün?"

Orhan, şaşırdı, kızardı, Mihal Bey, düşüncelerini mi okumuştu?

"Anlayamadım Beyim... Tekfur kızıyla ne işimiz olur?"

Mihal Bey, manalı manalı güldü.

"Olmaz deme olur, olur... Yanlış anlama Orhan'ım. Yarhisar Tekfuru, kızını Bilecik tekfuruna verdi.Düğün de Bilecik'te olacak. Bunun için, Holifera'yı mı götürdün dedim."

Orhan'ın şaşkınlığı arttı, sesinde hüzün de var gibiydi.

"İhtiyar, keçi sakallı ile mi?"

Orhan'ın hali ve sözleri Mihal Beyi daha fazla güldürdü.

"Evet, yiğidim, onunla... Siyasi dengeler... Adalet, evlat, gönül, sevgi, hatır dinlemez... Nilüfer güzelliğindeki Holiferaları, keçi

sakallılara verdirir."

Orhan, Nilüfer sözüyle vuruldu, Mihal Bey, gönlündekileri mi okuyordu. Mihal Bey, Orhan'ısıkıştırmaktan hoşlanıyordu.

"Yiğidim... Türkmenlerin tabiriyle sual edeyim. Hayır olsun, ne işin vardı, Bilecik'te?"

"Beyim. Bilecik Hisarının surlarını incelerdim, gün gelince nasıl aşarız diye..."

"Surlar... Surlar ya kılıç, ya kalem ya da könülle aşılır. Bu üçü de baban Osman Gazi'de var."

Mihal Bey, şöyle bir dikkatlice Orhan'a baktı. Gülümsedi.

"Görürüm ki sende de var. Ama çok çalışıp kuvvetlendirmen, Konstantiniyye surlarını dahi aşacak hale getirmen lazım."

Mihal Bey, Orhan'ın konuşmasına fırsat vermeden, "Haydi, hoşça kal" diyerek atını ve sözünütopukladı.

"Orhan'ım düğüne biz de davetliyiz. Kılıncını bilemeyi unutma."

Orhan "Düğünle kılıncın alakası ne?" derken cevap geldi.

"Babanla birlikte... Tekfurların düğününü, Orhan'ımızındüğünü eylemeye karar verdik. Bunun için kılıcını bileyesin."

Orhan, dörtnala uzaklaşan Mihal Beyin arkasındanbakakaldı. Kim sorarsa Hristiyandı. Ama öyle şeyler söylemişti ki kılıç ustası Turgut Alp konuşuyor zannetmişti. Zihninde ve gönlünde "Tekfurların düğününü, Orhan'ımızındüğünü eylemeye karar verdik" sözü dönüp duruyor, onu tanımadığı ufuklara kanatlandırıyordu.

Bulutların üzerinde yürür bir halde, bey konağına girerken... Dedesi Şeyh Edebiâli ile karşılaştı. Hemen, dedem deyip elini öptü, boyun büküp bekledi. Yaşı doksanı aşan Şeyh Edebiâli hazretleri hâlâ dinçti, aklı başındaydı. Torununu sevgiyle kucakladı, dua etti. Bilecik'te surlardan başka neye baktığını sual edince, Orhan, şaşırdı. Kekeledi, "Çakırpınar bataklığındaki Nilüferlere..." cevabını verdi.

Dedesi hafifçe güldü. "Bataklık ve Nilüfer çiçekleri ha..." dedi. "Gel bakalım. Dede-torun seninle biraz konuşalım" diyerek kamelyaya götürdü, vakit akşam vaktiydi.

"Çok günler görmüş bu dedeni iyi dinle, söyleyeceklerimi unutma... Deden Ertuğrul Gazinin temelini attığı, baban Osman Gazinin genişlettiği Kayı Beyliği... Gaza, Allahü teâlânın dinini yaymak niyetiyle şimdi Bizans denilen Doğu Roma topraklarında genişler. Bu ne demek? Çok sayıda başka dinden, başka dilden, başka örf ve âdetlere sahip kişilerden tebeamız olur. Onlarla ilişkilerimiz Müslüman Türkmenlerle olduğu gibi olamaz. Yüce dinimiz onlarla ilişkilerimizin nasıl olacağını açıklamış.

Bataklık ve Nilüfer çiçeği... Bataklık, onların yaşadıkları yere, onların dünyasına misaldir. Bataklıktaki binbirbitki de orada yaşayanlara... Nilüfer ise bunlardan gönlü ebedi hakikate kapanmamış olanlara işaret eder.

Nilüfer, çok enteresan bir çiçektir. Latinler ona Lotus derler. Taç yaprakları onikidir. Malum kelime-i tevhid iki onikiden meydana gelir. Lâ ilahe illallah'ta oniki, Muhammedün Resullullah'da on iki harf vardır. İslam askeri onikibin ise, düşmanın sayısı ne olursa olsun, düşman önünden kaçması caiz değildir (410).

Nilüfer çiçeği, sonsuz saadete remz kabul edilir. Geceleyin kapanıp, suyun içine gömülür, güneş ışığıyla birlikte sudan çıkar ve açar. Çok şifalı bir bitkidir, binbir çeşit hastalığa şifa sebebidir.

Ahi Evran hocamız bize çiçeklerin dilini, ne söylediğini, neyi temsil ettiğini, hangi hastalıklara şifa verdiğini anlatmıştı. Bizde, gülün ve lalenin temsil ettiklerini anlatmaya kalemler yetmez. Gül aşkı, lale yeryüzünde, hilal ise gökyüzünde Allahü teâlânın sonsuz güç ve nizamını temsil ederler. Bu söylediklerim ondan öğrendiklerimdir.

Bir de âlimlerimizin istimâlet dediği, gönüllerin fethe, gönüllerin İslamiyet'e meyil ettirilmesi var. Güzel ahlak, ihsan ve adaletle... Lisan-ı hal ile başta Hristiyanlar olmak üzere Müslüman olmayanlara İslamiyet'i sevdirmek var... Şimdilik sen Nilüferi ve

onun temsil ettiği manayı unutma, bugünler sana çok lazım olabilir."

Bu sözlerden sonra Edebiâli hazretleri gülümsedi, tatlı tatlı torununa baktı, sözüne devam etti.

"Ya evladım... Bundan sonra senin ve neslinden gelenlerin bataklıklar ve nilüfer çiçekleriyle işiniz çok olacak gibi... Türkistan'dan laleyi anlatacak bir yiğidin gelmesi, lalenin geleneğimizde çok kuvvetli yer alması yakındır." Edebiâli, torununa lale, hilal ve Allah kelimelerinin aynı harflerden meydana geldiğini ve bunun neyi temsil ettiğini anlattı.

Dede ile torununkonuşmasını konaktan seyreden, bundan büyük zevk alan biri vardı. Edebiâli, torununun başını göğsüne yasladı, saçlarından okşadı.

"Haydi. Şimdi babanın yanına git. Senin ona, onun sana anlatacakları var."

Orhan hızla konağınmerdiveninden çıkarken, Edebiâli hazretleri arkasından seslendi.

"Orhan'ım. Sakın unutma. Nilüfer çiçeğinin sapı sağlamdır ve uzundur. Bu onların hem gücü hem de ebedi yok oluş sebebidir."

Dedesinin son söylediğiyle kafası iyice karışan Orhan, şaşkındı... Babasının yanına değil sanki yedi kat göğün üstüne gidiyor gibiydi... Mihal Bey ve dedesi onu öyle kanatlandırmışlardı ki...

Osman Gazi'nin elini öptü, yaşadıklarını, gördüklerini, düşündüklerini, surları, Holifera'yı, bataklığı Nilüfer çiçeklerini, dedesinin söylediklerini anlattı, hem de etraflıca... Çünkü onun, git, gör emriyle gitmişti. Osman Bey de ona, Mihal Beyin getirdiği haberi ve aldıkları kararları müjdeledi.

Orhan'ınBilecikten dönüşünden bir hafta kadar sonraydı. Söğüt'e atı kan ter içinde bir süvari geldi. Hemen Osman Beyin yanına çıktı. Osman Bey, yayla göçü hazırlıklarını yapmak için Karacahisar'dan Söğüt'e gelmişti.

Orhan kılıncını bileme, oklarını yenileme, yayına bakımla

meşguldü. Babası çağırdı. Yanına gitti. Rumca yazılmış bir kağıt verdi, oku, dedi. Orhan okudu.

"Osman Beyim;

Emrettiğiniz şekilde Bilecik tekfuruyla görüştüm. Düğüne katılmak için her üç şartınızı da söyledim. Sevinçle kabul etti. Düğün, istediğimiz gibi Bilecik dışında Çakırpınar mevkiinde yapılacak. Göç eşyalarınızın Bilecik Kalesinde kalmasını ve düğünün 6 Mayıs Hıdrellez gününde yapılmasını kabul etti. Hıdrellez'in iki peygamberin senede bir defa buluşması günü olarak kabul edilmesini çok beğendi. Tam düğünümüze yakışır çok anlamlı bir gün dedi.

Ben, emrettiğiniz hazırlıkları yapmaya başladım. 6 Mayıs'ta, Çakırpınar'da buluşmak üzere...

Harmankaya Tekfuru Mihal"

Osman Gazi, Orhan'ın omzundan tuttu.

"Haydi, bakalım oğlum, hazırlıkları bitirelim. Tekfurların düğününü, İslam âleminin, Türkmenin ve bizim düğünümüz, özellikle de senin düğünün eyleyelim. Yalnızca üç günümüz var. Haydi,davran!"

Senin düğünün eyleyelim sözüyle yüzü kıpkırmızı, gönlü kıpır kıpır olan, tepeden tırnağa titreyen Orhan, "Peki, beyim" diyerek çıktı. Onu, nice bin duada baba gönlü takip etti. Durum kendisine bildirilen MalhûnHatun ise aralıksız dualardaydı. Anne gönlü işte... O anne, Şeyh Edebiâli kızı, Osman Gazi hanımı, her türlü silahı en iyi kullanın Baciyan reisi olursa tabii ki oğlunun düğünü hayaliyle yanardı...

Osman Gazi ve Mihal Beyin planı düğün günü hem Bilecik'i hem de Yarhisar'ı zaptetmekti.

Osman Bey ve beraberindekiler, 6 Mayıs günü sabah namazından sonra Söğüt'ten yola çıktılar. Orhan, kendini ve atını zor dizginliyordu. Atı da olacakları hissetmiş gibiydi. Orhan'ın aklından nilüferler bir türlü çıkmıyordu.

Bilecik'te kalacak göç eşyalarını bir gün önce göndermişlerdi. Bu eşyaları kadın kılığına girmiş kırk yiğit götürmüştü. Develerin iki tarafındaki sandıklarda da birer yiğit vardı.

Osman Gazi ve beraberindekiler öğle üzeri düğün yerine vardılar. Harmankaya tekfuru daha önce gelmişti. Osman Gazi ve beraberindekileri gören Bilecik ve Yarhisar tekfurları akılalmazşekilde sevindiler, nasıl iltifat edeceklerini şaşırdılar. Bu hali gören Osman Gazi, tebessüm etti, toy aşçısınınmutluluğuna benzetti.

Orhan'ın gözleri hemen Holifera'yı aradı. O ne anlatılmaz güzellikti. Çok hüzünlü gözüküyordu. Hüzün ona çok esrarlı bir güzellik katmıştı. Önüne bakıyor, gelenlerle ilgilenmiyordu. Bu hali Orhan'ı çok üzdü. "Üzülme, seni bu keçi sakallı tekfura yar etmeyeceğim. Yüce Mevlanın izniyle, gönlünün istediğine kavuşmanı sağlayacağım. Benimle evlenmen için zorlamayacağım" diye kendi kendine söz verdi.

Osman Gazi ve beraberindekiler oturdular. Bilecik tekfuru nasıl ikram edeceğini şaşırıyordu. Birlikte düğün eğlencelerini izlediler. Cambazlar binbir hünerini gösteriyor, şarkıcılar söylüyor, dansçılar dans ediyordu. Tedbiri elden bırakmayarak nöbetleşe öğle namazlarını kıldılar.

Osman Gazi fark ettirmeden Bilecik yoluna bakıyordu. Saatler ilerledikçe tedirginliği artıyordu. Tekfurların ne zaman harekete geçeceğini bilmiyordu. Yanındaki bir avuç alple karşı koyması çok zordu. Alplerin önemli kısmını pusu için Bilecik yolunda bırakmıştı. Orhan ise babası müsaade etse, yalın kılıç dalacak, Holifera'yı ellerinden alacaktı. Osman Gazi'nin bedeli ne olursa olsun diyerek düğünden ayrılmaya karar verdiği anda... Beklediği iki atlı gözüktü. Biri atından inip hızla Osman Gazi'nin yanına geldi. Kulağına bir şeyler söyledi. Osman Gazi, yerinden fırladı.

"Davranın yiğitler! Sıra bizim düğünde!" diyerek atına doğru koştu. Onu Orhan ve diğerleri takip etti. Önlerine çıkan askerleri etkisiz hale getirerek atlarına ulaştılar ve dörtnala uzaklaştılar.

Şaşkınlığı geçen Bilecik tekfuru bağırdı.

"Ne durursunuz, takip edin. Osman'ı ve Orhan'ı mutlaka öldürün" diye bağırdı. Yanındaki kırmızı bayrağı salladı. Bayrağı gören düğün yerindeki ve iki tarafta pusuya yatmış askerler, takibe başladılar.

Düğün yerine yakın düzlüğe geldiklerinde... Osman Gazi ve beraberindekiler yoldan ayrıldılar, sağa döndüler. Bizanslı askerler de onları takip ettiler. Düzlüğün ortasına ulaştıklarında... Her iki yamaçtan da Osman Gazi'nin silah arkadaşları çıktı. Bunlardan bir kısmı sabahleyin burada pusuya yatmışlar, diğer kısmı ise Bilecik'i fethettikten sonra buraya gelmişlerdi. Bizanslılar kıskaca alındı. Kısa zamanda büyük kısmı kılıçtan geçirildi. Kalanlar da esir edildi.

Düğün yerindeki, Bilecik ve Yarhisar tekfuru çok heyecanlı idiler. Olaylar bekledikleri gibi gelişmemiştiama yine de çok ümitli idiler. Takibe giden askerleri bekliyorlardı, ellerinde Osman Gazi ve Orhan'ın kelleleriyle...

"Atlılar geliyor" sözüyle düğün yeri hareketlendi, yanyana oturan iki tekfur da... Daha genç ve gözleri daha keskin olan Yarhisar tekfuru gelenlere baktı.Huzursuz oldu, emin olmak için ayağa kalktı. Ellerini gözlerine siper yaptı. Olamaz diyerek tepeden tırnağa titredi. "Bu gelenler Osman Bey ve adamları" diye feryat etti.

Bilecik Tekfuru, kızdı.

"Sen ne dediğinin farkında mısın? Onlar bizim adamlarımız olmalı."

Yarhisar Tekfuru, hayır manasında başını geriye doğru salladı.

"Dalgalanan sarıklara bakarsan kim olduklarını daha iyi anlarsın."

Bilecik tekfuru, daha dikkatli baktı. Evet, gelenler sarıklı kimselerdi.Kahrolsunlar diyerek olduğu yere çöktü. Yardımcısına döndü.

"Davranın! Gelenleri karşılamaya hazır olun."

Yardımcısı çevresine baktı, kiminle davranacağız diye, yanlarında kalan asker sayısı beşi geçmezdi. Yarhisar Tekfuru kızına döndü.

"Holifera, en yakın ata atla. Doğru İnegöl'e sakın bunlara yakalanma."

Sonra, hususi muhafızına emretti.

"Aleks!Holifera'yı canın pahasına da olsa İnegöl'e ulaştır."

Holifera ve Aleks, atlara doğru koşarken, her iki tekfur da kılıçlarına davrandılar. Bir avuç askerle karşı koymak için hazırlandılar. Düğün yerinde kadın-erkek sesleri, çocuk çığlıkları birbirine karışmış, herkes bir tarafa koşturuyordu.

İki tekfur, daha beş-on adım atmadan etraflarının Osman Gazi ve adamlarıyla çevrildiğini gördüler. Osman Gazi bağırdı.

"Teslim olun. Silahlarınızı atın, yoksa canınızdan olursunuz."

Her iki tekfur çevrelerine baktılar, yapacak bir şey yoktu. Kılıçlarını attılar. Av için Çakırpınar'a gelmişler, ama av olmuşlardı.

Orhan, merakla Holifera'nın oturduğu tahta baktı, yoktu. Sağı solu kontrol etti. İnegöl yolunda uzaklaşmakta olduğunu gördü. Babasına döndü.

"Beyim. Holifera, İnegöl yolunda uzaklaşır. Ne emredersiniz?"

Osman Bey, gidenlere baktı.

"Bırak Orhan'ım gitsin"

Orhan şaşırdı.

"Gitsinmi?"

"Evet, gitsin. Bizim savaşta kadınlarla işimiz olmaz."

Orhan'ın şaşkınlığı kızgınlığa döner gibi oldu.

"Ama beyim... Nasıl olur?"

Osman Bey, gülümsedi.

"Şaka söyledim be yiğidim. Telaş etme. Davran! Malhun hatun, gelin kızını bekler."

Osman Bey, Orhan'ın emredersiniz beyim diyen sesini, sonra da dörtnala koşan atının nal sesini duydu. "Ateş, bacayı sarmış galiba" diyerek güldü. Ateş yalnızca bacayı değil, gönlü de sarmışgibiydi. Orhan atıyla sanki bir anda kanatlandı.

Orhan'ın yaklaştığını gören Holifera, atını mahmuzladı. Yol, Nilüferlerin açtığı bataklık kenarında devam ediyordu. Holifera, Orhan'ın yüzünü yakından görünce, çok tanıdık geldi. Gözleri Orhan'da iken atı çok keskin bir viraj aldı. Almasıyla birlikte atından savruldu.

O anda Orhan'ın gözlerine inanamadığı bir şey gerçekleşti. Sola savrulan Holifera'nın sağ ayağı üzengiyle birlikte yukarı dikildiğinde... Akılalmaz bir şey oldu. Holifera, ayağını üzengiden kurtardı, attan düşerken de sol ayağını... Orhan ya ayaklarını kurtaramasaydı düşüncesiyle tepeden tırnağa titredi.

Holifera, beyaz gelinliğiyle süzüle süzüle bataklığa uçtu. Al renkteki Nilüferlerin arasında düştü. Sudakayboldu. Biraz sonra su yüzüne çıktı, al Nilüferler arasında açmış beyaz Nilüfer çiçeği gibiydi. "Aleks yetiş! Boğuluyorum" diye bağırdı.

Aleks, atının hızını kesmeden şöyle bir Holifera'ya, sonra Orhan'a, sonra da İnegöl istikametine baktı, güldü. Atını olanca gücüyle mahmuzladı. Canı yanan hayvan kişnedi, hızını artırarak koşmaya devam etti. Aleksi ile birlikte Holifera'nın ümitleri de gitti. Geride onu esir almak için koşturan vardı. Onu kurtarmak için hiç canını tehlikeye atarmıydı? Bataklık suda çırpınamaz hale gelmiş, gelinlikle iyice ağırlaşan vücudu, bütün gayretine rağmen dibe doğru çöküyordu.

Tam başı suya girerken Rumca bir ses duydu. "Çiçeğin sapınıyakala" diyordu. Hemen yanında bir Lotus çiçeği gördü. Can havliyle sapını yakaladı, ama suya batmaya devam etti. Başı da suya girdi. Nefesini tuttu. Elinde Lotus çiçeğinin sapı, gözü önünde de o sapın ucundaki Lotus çiçeği vardı. Sapı sımsıkı yakaladı, ancak batmaya devam ediyordu. Nefesim bitti deyip sapı bırakacağı anda, Lotus çiçeğinin çok yakışıklı bir yiğide döndüğünü gördü. "Bırakma" diyordu. Son gayretle sapı sıktı. O anda, sapın gerildiğini

ve kendisini yukarı doğru çektiğini hissetti. Nefessizlikten çatlayacak gibiydi.

Ağzını açıyorken başı sudan çıktı, ağzını açtı, önce ciğerlerinde zehir haline gelmiş havayı bıraktı. Temiz havayı kucakladı. Gözlerini açtı. Uzatılan bir el, ısıtan, saran ela gözler, tebessüm eden, dağ gibi heybetli bir yüz gördü, heyecanla titredi, bu su içinde bırakma diyen yüzdü.

Bütün korkusunu, beynini zonklatan dehşet hissini alan bir ses, "Lütfen elimi tutun" diyordu. Sağ elinde havaya ulaşmasını sağlayan Lotus çiçeğinin sapı vardı. Sol eliyle, uzatılan sağ eli yakaladı. Bir kuş kanatlanmasında havalandı. Sonra, sol eli kemerini yakaladı ve onu toprağınüzerine hafifçe sırtüstü bıraktı. Doğrulmak istedi, doğrulamadı. Bedenine kayan gözlerin yön değiştirdiğini, yüzün kızardığını, kurtarıcısının atına doğru gittiğini gördü. Bedenine baktı, utandı, ince olan gelinlik bedenine yapışmış, ıslanınca şeffaf hale gelmişti. Örtünmek için bir şeyler aradı. "Bacım üşümeyesin, kalkmak için acele etme, hele bir nefeslen" denilerek yörük işi kilimle örtüldüğünü gördü. Kimdi kendisinikurtaran? Cevap hemen geldi.

"Ben Orhan, yüce Yaratan'ınaciz bir kulu. Kayı Beyi Osman Gazi'nin oğlu. Ayaklarınızı üzengilerden çok ustalıkla kurtardınız. Çok iyi bir süvari olduğunuz belli."

Efsanesi dilden dile söylenen Osman Beyin oğlu ha? Simasının niçin bu kadar tanıdık geldiğini hatırladı. Yarhisar surlarınıseyreden kişiydi. O surları seyrederken kendisi de onu seyretmişti. Kendisine değil de yere bakan kurtarıcısına baktı.

"Çok teşekkür ederim. Hayatımı kurtardınız."

"Hayat ve ölüm Yaratan'ıntakdirinde... Biz aciz kulunu vesile etti. Müsaadenizle..." diyen Orhan, atının yanına gitti.

Nasıl olmuştu da sapıyla birlikte al renkli nilüfer çiçeği Holifera'nın yanına düşmüştü? Orhan, kızın suya düştüğünü ve Aleks'in kaçtığını görünce... Tercihini kızıkurtarmaktan yana yapmış. Atlayarak kızı kurtarmak için hemen bataklığın yanına

koşmuş. Kızla birlikte bataklıktan çıkamayacağını anlayınca ne yapacağını şaşırmış. Atından urganı alıp gelecek vakit de yoktu.

O anda aklına, Edebiâli hazretlerinin"Nilüfer çiçeğinin sapı sağlam ve uzundur" sözü aklına gelmiş. Sahile en yakındaki çiçeğe uzanmış, köküyle birlikte bataklıktan çıkarıp çiçekli ucunu can derdinde olana atmıştı. Çekilişin direktsu yüzüne olması için ayağa kalkmış, elini kaldırabildiğince yukarı kaldırmıştı

Orhan, atını kilime sarılmış vaziyette oturmakta olan Holifera'nın yanına getirdi. "Holifera hanım, lütfen atıma binin. Babamın yanınadönelim" dedi. Holifera doğruldu. Ata binmek için hareketlendiğinde, çiçeğin elinde olduğunu gördü, ne yapacağını bilemedi. Orhan, "Uygun görürseniz ben alayım" dedi. Holifera çiçeği uzattı. Hançeriyle hemen boyu iki insan boyunu geçen sapını kesti. Çiçeği, "Nilüfer! Biz bu çiçeğe Nilüfer deriz. Size,sizinelinize yakışır" diyerek Holifera'ya uzattı. Nilüfer ismiyle kendisine seslenildiğini anlayan Holifera... Hayatının en güzel hediyesi kabul ettiği çiçeği aldı. Kilimi kaldırdı, "Nilüfer" diyerek kalbinin üzerine yerleştirdi. Sırtında kilim olduğu halde... Orhan'ın yardımını kabul etmeyerek bir sıçrayışta ata bindi. Bu biniş, çok iyi süvari olan Orhan'ı bile hayran bıraktı. Orhan, yüzüne bakmadan dizginleri Holifera'ya verdi.

"Holifera! Bizim geleneğimizde... Nilüfer çiçeği ebedi saadeti işaret eder, oniki taç yaprağı sebebiyle. İslam harfleriyle... Yüce Yaratan'ınbir olduğunu anlatan harflerin toplamı onikidir. Hazret-i Muhammed'in O'nun elçisi olduğunu anlatan harflerin toplamı da onikidir.

Sen, gönlümün Nilüfer'isin. Bundan sonra hayatımı seninle güzelleştirmek, ebedi saadete seninle koşmak isterim.

Misafirimsin, esirim değil. İstersen, atı İnegöl'e doğru sürebilirsin, mani olmam. Arzu edersen de beni takip edersin. On gün kadar annemle, obamla birlikte olursun, bizi tanırsın. Sonra da... Bizi beğenmemişsen, çekip gidebilirsin. Beğenmiş, annemi annen kabul etmeye hazır isen eşim olarak kalırsın... Dininde

kalarak veya benim dinime geçerek... Tercih senindir" dedi ve yürüdü, arkasına bakmadan.

Holifera, arkasındanbakakaldı. Bu nasıl mertlik, bu nasıl asalet, bu nasıl yiğitlikti... Bir an dahi tereddüt etmedi. Atı Orhan Beyin arkasından sürdü.

Bilecik'le birlikte aynı gün, Yarhisar da fethedildi. En kısa zamanda, fethedilen tekfurlukların arazisine Türkmen boyları, yörükler yerleştirildi. Kayı Boyu da yaylaya çıktı. Holifera da onlarla birlikteydi.

Fetihten on gün sonraydı, on sayısı tam, mükemmel rakam sayılırdı. MalhûnHatun, oğlu Orhan'ı çadırına çağırdı. Biraz endişeli ve üzgün bir yüzle, evladım on gün doldu, kızımız, yan bölmede seni görmek ister, söyleyecekleri varmış, dedi. Annesini endişeli ve üzgün gören Orhan'ın eli ayağı buz kesti. Holifera kabul etmemiş miydi? On gündür, onu hiç görmemişti.

Ayakları titreyerek Bismillah dedi, perdeyi kaldırdı, yan bölmeye adımını attı. İkinci adımını atamadı. İnanılmaz güzellikte bir Türkmengüzeli vardı. Türkmen giysileri, şalvarı, yemenisi ve Nilüfer çiçeği güzelliğindeki başlığıyla... Dili tutuldu...Büyük bir heyecanla "Nilüfer"diyebildi, sonrasını getiremedi. Holifera, sağ işaret parmağına, sus manasında dudaklarına götürdü, ama kendisi konuştu.

"Artık Holifera yok Nilüfer var. Dinin dinim, anne-baban, anne-babamdır."

Düğün, düğüm oldu. Yalnız gidilmesi çok zor olan ebedi güzelliklere ki canın birlikte, el ele gidebilmeleri için... Tıpkı MalhûnHatun ile Osman Beyde olduğu gibi...

Nilüfer Hatun'a, al ve yeşil duvakların, ele kına yakmanın neyi temsil ettiği anlatıldı. Ellerine kına yakıldı, yüzü al ve yeşil duvakla örtüldü, beline kırmızı kuşak bağlandı. Orhan Bey, yüz görümlüğü hediyesi olarak iki hediye verdi. Birisi... Al bir yakuttan yapılmış Nilüfer çiçeğiydi, kalbin üzerinde taşınabilecek büyüklükte...

Diğeriyse... Nilüfer Hatun'a Kıyamet'e kadar duaya sebep olacak bir hediyeydi.

Şeyh Edebiâli hazretleri teklif etmiş. "Osman Beyim... Bize bağlı bütün Müslümanların evinde Nilüfer çiçeği yetiştirilsin. Müslümanların, emrimiz altında yaşayan Müslüman olmayanlara karşı vazifelerini hatırlaması için... İslamiyet'i sevdirmenin en güzel yolu, güzel ahlak iledir, onu yaşamak ile, hal ile olandır" demişti.

Bu Nilüfer'e anlatıldığında bütün dünya kendisine verilmiş gibi sevinmişti. Orhan'ın kendisini kurtarması ve sonrası yaşananlar, yiğidinin kendisine söyledikleri bir an olsun aklından çıkmıyor, her geçen an; ona karşı olan hayranlığını ve aşkını fazlalaştırıyordu.

Orhan'ın Holifera'yı Nilüfer çiçeğiyle kurtarması ve sonrası yaşananlar, Nilüfer çiçeğinin yetiştirilmesinin Müslümanlara mecbur halegetirilmesi... Bir anda efsane haline gelmiş. Ta Hadrianus'akadar Hristiyanlar ve Müslümanlar arasında anlatılır olmuştu.

Osman Gazi, oğlu Orhan'a çeşitli vazifeler veriyor, yaşayarak öğrenmesi için gayret ediyordu. Haftanın belli günleri mutlaka dedesi Şeyh Edebiâli'nin huzuruna geliyor, diz üstü çöküyor, nefsinin iman etmesi ve böylece hakiki imana kavuşmak için ne gerekirse yapıyordu.

Dursun Fakih'den de fıkıhta, devlet idaresinde kendisine lazım

olanları öğreniyordu. Hemen hemen yüz yaşına gelmiş Sarı Saltuk'la bir defa görüşmüş. Ondan dedesi Oğuz Han'ı, Altın Yayı, Tuğrul Beyi, Alparslan'ı ve dedesi Ertuğrul Gazi'yi dinlemişti. Ona doyamamıştı. Osman Bey, söz vermişti, bir daha Sarı Saltuk'la görüşmesini sağlayacaktı.

Osman Gazi, Bilecik ve Yarhisar'a fethederken, bağlı olduğu Konya'da durum iç açıcı değildi.

1296'da İlhanlıların merkezi Tebriz'e getirilen Sultan II. Mesud, Gazan Hanla görüşmüş. Anadolu'da isyan eden İlhanlı komutan Baltu'nun kendisini zorla yanında tuttuğunu anlatmış. Gazan Han, onun da Baltu ile birlikte hareket ettiğine inanıyordu. Hükümdarlıktan uzaklaştırılıp Hemedan'da ikamete mecbur edilmişti. 1298'de yerine kardeşi Ferâmurz'un oğlu III. Alâeddin Keykubad Selçuklu tahtına geçirilmişti. Varlığıyla yokluğu belli değildi. Selçuklu tahtı, iki yıl, sultansız kalmıştı.

Osman Gazi bir an durmadı. Bilecik ve Yarhisar'ın Türkmen'e yurt, Son Kale Anadolu'nun ayrılmaz bir parçası olması için gerekli çalışmaları yaptıktan sonra... Bütün gayretini İnegöl'ün fethi üzerinde yoğunlaştırdı.

1299 yılında... İnegöl'ün fethi için Turgut Alp'i görevlendirdi. Turgut Alp, kaleyi muhasara altına aldı. İçerden dışarı, dışardan içeri kuş uçurtmadı. Bir süre Osman Gazi de muhasaraya katıldı. Etraftan hiçbir yardım alamayan kale daha fazla dayanamadı. Teslim oldu. Yıllarca Türkmenlere kan kusturan Savcı Bey ve oğlu Bayhoca'nın şehadetlerine sebep olan tekfur idam edildi.

İnegöl Tekfuru, Dursun Fakih'in başkanı olduğu mahkeme önüne çıkarıldı... Osman Beyin bizzat yürüttüğü yargılama sonucunda... Oba baskınlarında, silahsız kimseleri katlettiğini ve Bayhoca'nın şehit olduğu seferi, kendilerine Dündar Beyin haber verdiğini itiraf etti. Dündar Bey de Kayı Boyunun geleceği için bunu yaptım diyerek Nikola'yı doğruladı. Mahkeme heyetinin, Kayı Boyunun geleceğini, düşmanla işbirliğindenasıl gördün sualine Dündar Bey cevap veremedi.

Mahkeme kararını verdi. İnegöl Tekfuru Nikola'nın kılıç ile

boynu vurularak, Dündar Bey'in ise yay kirişi ile boğularak idamına hükmetti.

Osman Gazi, hayatının en en zor anını yaşadı. Beyni zonkluyordu, çıldıracak gibiydi. Nasıl olurdu? Bir Kayı beyi, bir Süleyman Şah oğlu, düşmanla nasıl işbirliğiyapardı?

"Neslimizden gelenlerin, böyle bir ihanete düşmemesi için... Kuracağımız devletin adalet, Allahü teâlânın emirlerini yapma, yasaklarından kaçma temeli üzerine kurulması için... İdam hükmünü ben yerine getireceğim" dedi. Herkes dondu kaldı. Çök, dedi, amcasına, diz çök. Kirişi çene altından boğazına geçirdi. Sol dizini amcasının sırtına dayadı. Sağ ayağıyla kuvvetlice toprağa bastı, dayanma gücü almak istercesine... Ve çekti yayı, iki eliyle...

Amcasının parmaklarını kirişle boğazı arasınasokmaya çalıştığını görünce,yüreği sızladı, gözlerine yaş bürüdü. Yapamayacağım, Allahım, dedi. Saltanat kavgası yüzünden yıkılan nice Türk devletleri ve Selçuklunun halini hatırladı. Devam etmeliyim, taht kavgalarında kardeş kardeşi kırmaması için devam etmeliyim, dedi. Dediklerini oradakiler de gözyaşları içinde dinledi. Yayı çekmeye devam etti... Ta ki amcasının başı yana düşünceye kadar...

Osman Beyin, amcasını elleriyle idam etmesi ve idam sırasında söyledikleri dalga dalga bütün Anadolu'da, efsane üstüne söylendi. Hristiyanlar ve Türkmenler hareketlendiler. Osman'ın sancağı altında yaşamak, onun yurt eylediği diyarların bir parçası olmak için koştular. "Yürüyün Osman'ın Bey olduğu diyara, Kayı Beyliğine" diyorlar. Çoğu zaman da nereye diye sual edenlere kısaca "Osman'ın diyarına" diye cevap veriyorlardı.

Osman Gazi de bir an durmuyordu.Hükümran olduğu diyarı, hak ve adalet içinde yaşanılır kılmak... Garibin, yetimin, kimsesizin sığındığı kale haline getirmek için her türlü gayreti gösteriyor. Fethettiği diyarları hemen imar ediyor, önce aşevleri, gariplerin kalacağı yerler inşa ediyordu.

1288'de fethedilen Karacahisar için çok gayret etmişti Osman

Gazi... Şehir fethedildiğinde... Yerli halkın bir kısmı evlerini terk etmiş, evleri uzun müddet boş kalmıştı. Zamanla, çevre illerden ve Germiyan Beyliği'nden gelenlerle şehir şenlenmeye başladı. 1299 yılına gelindiğinde... Mescid, mektep, aşevleri, çarşıları ve pazarıyla şehir, hakikaten de şenlenmiş, huzur arayanlar için medeni bir diyar, mesken olmuştu.

Halk, Dursun Fakih'e gelerek, şehirde Cuma namazı kılınması için izin istediler. "Dava konusu işlerin hallolması için uzak diyarlara gitmek zorunda kalırız. Bir an önce kadı tayin edilmeli" dediler. Dursun Fakih, durumu önce hocası Şeyh Edebiâli ile görüştü. Sonra Osman Gazi'ye arz ettiler. Osman Gazi; Selçuklu, Moğol ve Anadolu beyleriyle münasebetleri yürüten yardımcısına, "Nasıl hareketedelim" diye sual etti.

"Beyim! Sultandan izin almak gerekir" cevabını verdi. "Hocam bu konuda siz ne dersiniz?" diye bacanağı Dursun Fakih'e sual etti.

"Beyim. Buraya gelmezden önce Şeyh hazretlerine uğradım, istişare için... Kendileri de buraya çok gelmek istiyorlardı, ancak hastalıkları sebebiyle gelemediler. 'Artık Selçuklu Sultanı yok hükmündedir. Devlet olup düşen İslam sancağını yerden kaldırmanın, adaletin temsilcisi, mazlumların sığınağı olmanın, Konstantiniyye fetih yolunu açmanın tam zamanıdır' buyurdular.

Başta Osman Gazi, orada bulunanlar baştan ayağa titrediler. Oğuz Kağan'dan beri müjdelen an gelmiş miydi? Altın Yay kurulacak, gümüş oklar hedefe gönderilecek miydi?

Gözler Osman Gazi'de idi. Sağ eliyle kılıncın kabzasınısıkıca kavradı, sol elinikalbinin üzerine koydu.

"Şeyhimiz gönül ışığımız. Gideceğimiz yolu tayin eden ve sonra da aydınlatanımızdır. Sultan Mesud, Karacahisar'ın fethi sonrası gönderdiği, sancak, hazret-i Osman'ın kılıcı, tabl ve nekkare ile devlet olmamızı tanımıştır. Ancak bize kendisi, biraz sabret, güçlen, dört bir taraftan saldıracak çakallar, yeni kurulan devletini parçalamasınlar, demişti. Elhamdülillah. Devlet olacak ve devlet olarak ayakta kalacak hale geldik.

Şu an... Moğolların kuklası olan Sultan'ın bize bir şey diyecek

hali yoktur. Eğer o, Selçuklu hanedanındanım derse... Biz de Oğuz oğlu Gökhan soyundan, Kayı boyundanız.

Hükmettiğim şehirleri kılıcımın hakkıyla aldım. O hanedan mensubu olması dolayısıyla, kukla bir Sultan olarak tahta oturtulmuş... Biz ise gönül, akıl ve bileğimizin, gazilerin kılıç hakkıyla bugüne geldik. Nice alplerimizi, ağabeyim Savcı'yı, yeğenim Bayhoca'yı şehit verdik. Biz devlet kurma emanetine, yüküne, mesuliyetine ve iznine sahibiz inşâallah...

Bayrağımız, hilalli bayraktır. Kayı boyu sancağımız da her zaman onun yanında yer alacak. Onun temsil ettiği Altın Yay ve Gümüş Oklar, onların manaları unutulmayacak. Kılıç, Kalem ve Könül, bir mürşid-i kamilin rehberliğinde bir olacaktır. Babam Ertuğrul Gazi, yüzük ve onun hatırlattığı mana, tahta kılıç, Arif-i Rivegeri, Mahmud İncirfagnevi, Muhyiddin Arabi hazretlerinin, Mevlana hazretlerininve Hocam Şeyh Edebiâli'nin söyledikleri unutulmayacaktır.

Devlet kararımız bize ve Kıyamet'e kadar gelecek neslimize, insanlığa, Oğuz boylarına hayırlı olsun. (411)"

Dursun Fakih'e baktı. O da Sübhâne Rabbike ayet-i kerimesini okudu, "Bu kararın mübarek olması, hayırların celbi, şerlerin def'i için el-Fâtiha!" dedi.

Kıyamet'e kadar... Osman nesli ve ona tabi olanlara hayır yollarının açık olması, bu yollarda gidilmesi için Fâtihalar okundu.

Okunan Fâtihalar, Dursun Fakih'in gönlüne dokundu. Gönül kapısı (fütiha)açıldı. Bir anda bulundukları bey odasının Eshab-ı kehfin (mağara arkadaşı yedi genç) mağarasına döndüğünü fark etti. Sonra da koca Anadolu'nun bu mağaraya dönüştüğünü gördü. Eshâb-ı kehfin kıssasının anlatıldığı Kehf sûresinin 16. ayet-i kerimesini zihninde tekrarlanmaya başladı. Dayanamadı, Osman Gazi'ye döndü."Beyim!" dedi. Bilerek sultanım dememişti.

"Fâtiha'dan sonra... Bir anda bu odanın Eshab-ı kehf mağarasına, sonra da bütün Anadolu'nun bu mağaraya dönüştüğünü gördüm.

Bir anda gönlümde Kehf sûresinin 16. ayet-i kerimesi dalgalanmaya başladı.

Bu ayet... (Mademki siz onlardan ve Allah'ın dışında tapmakta oldukları varlıklardan uzaklaştınız, o halde mağaraya sığının ki, Rabbiniz size rahmetini yaysın; işinizde sizin için fayda ve kolaylık sağlasın) mealindedir.

Beyim... Bu ayetin gönlümüze düşmesini... Son Kale eylemek için gayret ettiğimiz Anadolu ve kurmak için Fâtiha okuduğumuz devletimizin... İnşâallah, mazlumlar, hakikat için... Kıyamet'e kadar Son Kale, Eshab-ı Kehf mağarası olacağı... Bunun için çalışanların, buraya sığınanların Allahü teâlânın yardımına kavuşacağı şeklinde yorumladım."

Bu sözler üzerine... Osman Gazi, Allahü ekber diyerek şükür secdesine kapandı. Gözyaşları içinde şükür eyledi, dua etti. Kalktı, gözyaşlarını silmeden, onları, Anadolu üzerinde akan Fırat, Dicle ve Sakarya gibi bildiğince akmaya bıraktı... Yüklendiği emanetin ağırlığıyla... Henüz kırk yaşında Anadolu gibi derin vadiler oluşmuş yüzünde...

"Haydi, " dedi. "Şeyhimin yanına gidelim, duasını, mübarek nasihatlerini alalım, bunlara her zamandan çok daha muhtacız."

Odadan çıkarken... Dursun Fakih, sessizce Osman Gazi'ye bir şey söyledi. Uygundur cevabını alan Dursun Fakih, telaşla ayrıldı. Osman Gazi'nin Şeyh Edebiâli'nin misafir kaldığı konağına ulaştılar. Osman Gazi, aldığı kararı, Dursun Fakih'in Kehf sûresinin 16. âyet-i kerimesiyle ilgili söylediklerini anlattı. Edebiâli şükretti. Dursun Fakih'in söylediklerine katıldığını söyledi.

"Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, cenâb-ı Hakk'adua etti. Allahü teâlâdan üç şey istedi.

Birincisi... 'Yâ Rabbî! Benim ümmetim yanlış üzerinde, ittifaketmesin. Eğer o iş yanlışsa birileri kalksın itiraz etsin.' diye dua etti.

İkincisi... 'Yâ Rabbî, eğer bir beldeye, umumi bir bela vereceksen hepsi helak olmasın.' diye talep etti.

Üçüncüsü... 'Yâ Rabbî, ümmetimden Kıyamet'e kadar hak üzere bulunan bir cemaat olsun'diye yalvardı. Cenâb-ı Hak da Onun bu üç arzusunu kabul etti.

Gönlümüze doğan o ki... Bu cemaat, hak üzere olan ehl-i sünnet cemaati, Son Kale, Eshab-ı Kehf mağarası olması için çalıştığımız Anadolu'da olacak" dedi.

Bu sözler üzerine Osman Gazi ve beraberindekiler bir daha şükrettiler. Edebiâli, II.Mesud'un gönderdiği Peygamber Efendimizin sancağını, Osman Gazi'ye uzattı. Aldı, öptü. Edebiâli, hazret-i Osman'ın radıyallahü anh kılıncını Osman Gazi'ye kuşattı.

Osman Gazi, "Bu sancağın ve kılıcın temsil ettiklerinin yerine getirilmesi için her şeyimle gayret edeceğim. Neslimden gelenlere de vasiyet edeceğim" dedi.

Aynı gün Osman Gazi harekete geçti. Devlet reisi olarak ilk işi; Dursun Fakih'i Karacahisar'a kadı tayin etmek oldu.

Tarihler; miladi 28 Eylül 1299'u, Hicri 1 Muharrem 699'u gösteriyordu. Hicri yılı meydana getiren harflerin toplamı 24 idi. 24, kelime-i tevhidi meydana getiren harflerin toplamıydı. Bir gün 24 saatti.

Dursun Fakih, devlet kararından sonraki ilk Cuma'da... Osman Gazi'nin adını hutbede zikretti. Subaşı olarak Gündüz Bey tayin edildi. (412)

Daha sonra...Osman Gazi, han sıfatıyla kanun koydu. Belli başlı alplerine beyliğin belli kısımlarını il-yurtluk olarak verdi. Bir yer fethedilince... Buraya öncelikle, bir kadı ve bir subaşının tayin edilmesine, pazar yeri belirlenmesine karar verdi. Payitahtını, Söğüt'ten Karacahisar'a taşıyan Osman Gazi şaşırttı.Hanlığını ilan ettikten kısa bir zamansonra Bilecik'iyeni payitaht olarak ilan etti. Bu da hedefin, gaza ile batı, daha batı ve Konstantiniyye olduğunu gösteriyordu.

Sınırlar genişledikçe meşgalesi de hızla artıyordu. Osman Gazi, yorgun bir vaziyette bey konağından çıkarken gördüğüyle vuruldu. Kumral Abdal'a verdiği, onun da kendisine hediye ettiği maşrapa...

Bir kenarda boynu bükük duruyordu. Onu görünce Kumral Abdal'ı, ona verdiği sözü hatırladı. Vefat edeli 13 sene, devlet müjdesi vereli de 21 sene olmuştu (413).

Yeğeni Bayhoca ve ağabeyi Savcı Beyin şehadetlerinden, amcası Dündar Beyin idamından sonra... Ölümler ona gayet normal gelmeye başlamıştı. Telaşı, yapması gerekli o kadar çok işi vardı ki... Yalnızca ölüm ve doğum anını yaşıyordu. Sonra, ölen ve doğan gönlünde kalıyor, ama zihninden siliniyordu. Devlet olmak bu kadar zor muydu?

Hemen Kumral Abdal adına, ErmeniDerbendi'nde bir zaviye yaptırmak için harekete geçti. O derbend ki Ertuğrul Gazi neslinin Anadolu'daki ilk şehit verdiği, Bayhoca'nın şehit olup toprağın bağrına emanet edildiği yerdi. Allah aşkının gönüllere nakşedileceği zaviye... Şehit için en güzel hediye, şehit edenlere en güzel cevaptı.

Bu zaviye için tarla ve köyler vakfetti (414). Bu vakıflar, Osman'ın devleti kurulunca yapılan ilk vakıftı. İlk vakfın, gönül sultanlarının yetişeceği bir zaviye, gönül evi için yapılması... Ne kadar manidardı. Kılıç ile Kalem'in arasını ancak Könül bulurdu. Kılıç ve Kalem nefsi azdırabilir, hakikati unutturabilirdi. Könül ise nefsi yerlerde süründürme, onu imana getirme, kulluğa kavuşturma işi, tevazunun en çetin yoluydu.

Osman Gazi, Bilecik'teki bey konağında Konstantiniyye'ye doğru yeni diyarların fetih hazırlıklarının planını yapıyordu... Fethinden hemen sonra, beylik merkeziniburaya taşımıştı. Bizans hududundaydı... Söğüt, ilk merkez... Sonra Karacahisar... Şimdi Bilecik... Hep Batı'ya Bizans içine doğru... Ta ki Konstantiniyye'ye ulaşıncaya kadar...

Osman Gazi'nin yeni bir devletin temelini attığı, Türkmen ve Rumların bu devletin topraklarını Osman'ın ülkesi, Osman'ın diyarı diye andığı, bu toprakları yurt edinmek için gayretine gayret kattığı, yürüdüğü günlerde... Horasan'dan birileri daha yola çıkıyordu, yürüyordu, Anadolu'yu Son Kale eylemek için... Altıyüz yıl içinde, Horasan'dan binlerce gönül ehlinin, yüzbinlerce Türkmen'in, Oğuz neslinin yürüdüğü gibi...

Bir baba, Hiveli Mahmut Pehlivan, oğluna, Laleli Hüseyin'e hitap etti. "Annenle, kardeşlerinle vedalaş, geri dönmemek üzere gidersin... Laleyi, taşıdığı manayı Anadolu'da, diyar-ı Rum'da temsil etmek... Sarı Saltuk, Osman Gazi ve oğlu Orhan'la tanışmak... Birlikte Kızılelma'ya yürümek, lalenin hakikatine erişmek üzere..." dedi.

Bu baba, Altın Yay ve Gümüş Okların altı temsilcisinden biriydi. Kalemi temsil eden Yıldızhan'ınneslinden geliyordu. Oğluyla birlikte hafifçe kestiler, sağ başparmaklarının avuçla birleştiği iç kısmı... Kanın hafifçe süzülmesini beklediler. Sonra sağ avuçlarını başparmaklar birbirlerini kavrayacak şekilde birleştirdiler tıpkı müsafeha eder gibi... Ve emanet babadan oğula geçti.

19 yaşındaki delikanlının dizlerinin bağı çözüldü, babasının söyledikleriyle, emanetin kendisine geçmesiyle. Babası daha önce defalarca anlatmıştı Oğuz Han'ı, Altın Yay ve Gümüş Okları... Emanetten ise ilk olarak bahsetmişti.

Beklenen gün gelmişti ha. Mahmud İncirfagnevi hazretlerininsöylediği gün... Senelerdir babası tarafından

hazırlandığı gün... Lale yetiştiriciliğinde ve sal yapımında iyice maharet kazanmış, engin bilgiye sahip olmuş. Biraz korku, sonsuz bir heyecan ve merakla beklediği gün gelmişti işte...

Annesinin elini öptü, kardeşlerini bağrına baktı... Ama diyemedi, bu son görüşmemiz diye... "Yakında inşâallah görüşürüz" dedi, hak helalliği istedi. Senelerdir, Allah'a ısmarladık diyeceği anın dehşetiyle yaşamış. "Gönülde olduktan, Cennet'de, lale bahçeleri içinde ebedi beraberlik var iken üzülmek niye..." demiş. Tevekkül etmiş, ebedi güzellikler diyarındaki beraberlik için gayret etmiş, bununla teselli bulmuştu. İşte şimdi... Korktuğu olmamış... Sevdikleriyle hemen yarın dönecekmiş gibi vedalaşmıştı.

Ama vedalaşmaya imkân bulamadığı biri vardı. Küçük bir ceylan derisine iki satır yazdı. "Lale'yi takip edersen... Beni, Konstantiniyye'ye en yakın, sümbül yetiştirmeye layık hale gelmiş topraklarda bulursun" diye. Bir çocuğa, birkaçdirhem ile birlikte verdi. "Üç sokak ötede, yeşil kapılı konakta... Hive medresesi müderrisi Hoca Ahmet'in kızı Sümbül Hanımın dadısı Zehra bacıya ver" dedi. Çocuk sevinçle uzaklaştı.

Laleli Hüseyin, yedeğinde atı, babasıyla birlikte Hive Cuma Camisi'ne doğru yürüdü. Onlar yürürken, camideki otuzdokuz kişi, kırkıncıyı bekliyordu. Başlarında Seyyid Harun vardı, kırk yaşlarında gözüküyordu... Zamanının âlimlerinden ilim almış, Mahmud İncirfagnevi hazretlerininsohbetinde yetişmiş, Könül yolunda nice yollar aşmıştı.

Amcasının vefatı üzerine Horasan bölgesinin emiri olmuştu. Bu görev sırasında büyük babası hazret-i Hârûn-ı Kerâmet'in kabrini sık sık ziyâret ederdi. Bu ziyâretlerin birinde gâibden bir ses duymuştu. "Yâ Harun, Rûm'a çık! Karaman ilinde Küpe Dağının doğu eteklerinde bir şehir kur! Bu şehir, Anadolu'nun kalbi, ahalisi de Anadolu'yu Son Kale eyleyenlerden olsun." diyordu. Bu sesi defalarca duyunca, Mahmud İncirfagnevi hazretlerinden bu sese uy emrini alınca, vazifesinden istifa etti. Sevenlerini topladı, yaşadıklarını anlattı. Yola çıkacağını söyledi.

“Ey efendimiz! Dünya sultanı, emir iken, hizmetinizdeydik. Şimdi ise âhiret sultanı oldunuz. Çok mübarek bir vazifeyle vazifelendirildiniz. Ne olur bizim de gelmemize müsaade edin” diye yalvardılar. O da kabul etti, aynı yolun yolcularına ihtiyacı vardı, gideceği yerde şehir kuracaktı.

Harun Veli, yolculuk hazırlıklarına başladı. Konacağı, şehir kuracağı yeri nasıl bileceğini düşünüyordu. Bir gün Allahü teâlâya ibâdet edip yalvardığı sırada kulağına; “Yâ Harun! Bir bulut sana kılavuzluk edecek. Onun indiği yer senin mekanın olacak” nidâsı geldi.

Yol hazırlıklarını bitirdiler. Hive Ulu Camii yanında toplandılar. Bütün şehir onları yolcu etmek için gelmişti, çok uzak diyarlardan da gelenler vardı. Seyyid Harun'un yaşadıkları destanlaşıp kulaktan kulağa, gönülden gönüle söylenmişti. Seyyid Harun, "Kaç kişiyiz?" dile sual etti. Saydılar, otuzdokuzçıktı. Birkaç defa saydılar, yine otuzdokuzdu. Seyyid Harun, üzüntü içinde, "Allah! Allah! Kırk olsa idik. Ne hoş olurdu" dedi.

"Harun Beyim! Kırkıncıyı getirdim. İnşâallah hoş olur."

Harun Efendi, sese döndü, geleni görünce de yerinden fırladı.

"Vay Pehlivan ağam. Gelişinle bizi sevindirdin. Senin gelişin ancak kırkı tamamlamaya olur. Sen de mi bizimle gelirsin?"

Mahmud Pehlivan hafifçe güldü.

"Harun Beyim! Biz ihtiyarladık. Yerimize oğlumuz Laleli Hüseyin'i göndeririz."

Mahmud Pehlivanın yanındaki dev yapılı, kendisinden bahsedilince al lale gibi kızarmış, başını eğmiş delikanlıya baktı. Güldü.

"Tam kırkıncı olmaya layık bir delikanlı imiş. Elinde de al bir sümbül salkımı var. Üzerinde beş dilimli kırk adet çiçek bulunan sümbül salkımı... Kırkıncı olacağı içine doğmuş galiba..."

Elinde sümbül ile yakalanan Laleli Hüseyin, iyice kızardı.Tam caminin yanına geldiklerinde... Haberci çocuk getirmişti, Sümbül Hanımdan. Bir de "Ben Sümbül'üm, laleyi yalnız bırakmam. Peşin

sıra geleceğim, kavuşacağız inşâallah" yazan pusula... O telaşla sümbül elinde kalmıştı...

Sümbül'den haberi olan Mahmud Pehlivan da güldü.

"Lale, sümbülsüz olmaz beyim... Oğlumuzu niçin iklim-i Rum'a, Anadolu'ya gönderdiğimize gelince... Bundan ikiyüz yıl kadar önce Silsile-i aliyye büyüğü Ebu Ali Farmedi, İmam-ı Gazali, Sultan Melikşah ve veziri Nizamülmülk bir araya geldiler. Anadolu'nun Son Kale olması ve Kıyamet'e kadar Son Kale kalması ve Konstantiniyye'nin fethi, Kalem, Kılıç ve Könül'in elbirliği için... Birçok karar aldılar. Bunlardan biri de... Yeryüzününhayır meydanı kılınmasının, Türkoğlunun Doğudan batıya akışının, Altın Yay ve Gümüş Okların temsil ettiği mananın, alperen ismini alacak yiğitlerin yapacağı güreşle temsil edilmesiydi..."

Harun Bey merakla sual etti.

"Güreşle mi? Bu nasıl olacak?"

"Beyim... Alperenler, Altın Yay'da manasını bulan Kılıç, Kalem ve Könlün, üçünü birden kendilerinde toplayan yiğitlerdir. Temsil işine gelince... Güreş, insanoğlunun Yeryüzü denen ermeydanında, Şeytan, nefis ve kötü çevresine karşı yaptığı mücadeleyi temsil eder. Alperen güreşçiler, senede bir defaçayırda karşı karşıya gelecekler. Oğuz Türkü tarafından, Ermeydanı Yeryüzünün Hayır Meydanı, Anadolu'nun ise Son Kale kılınmasını temsil için... Güreştikleri meydan da Ermeydanı diye anılacak. İşte oğlumuz bunun için burada... Bu temsil işinin gerçekleşmesini sağlamak için onu Anadolu'ya göndeririz. Mahmud İncirfagnevi hazretlerinin emriyle..."

Harun Bey, anlatılanlarla sabah güneşiyle vurulmuş gibi oldu.

"Bre Pehlivan Ağa! Sen ne güzel şeyler söylersin. Anlattıkların bizim de Anadolu'ya niçin çağrıldığımızı çok güzel anlatır."

Mahmud Pehlivan, tebessüm etti.

"Elhamdülillah! Yolumuz, Yeryüzünün ermeydanı, Anadolu'nun Son Kale olmasında kesişti. Siz yerleştiğiniz mekanda

yetiştirdiğiniz gönül erleriyle... Oğlumda, Yeryüzünün ermeydanı olmasını temsil eden laleyle, alperen güreşlerinin yapılmasına çalışmakla... Anadolu'nun Son Kale olmasında en büyük hizmeti yapacaksınız. Gönlümüze doğan o ki... Bizim kabrimiz Hive'de olsa da... Namımız Anadolu'da söylenecek, bizim için dualar edilecek (415) .

Yüce Mevlam, yolunuzu açık, menzilinizi ulaşılır, yerleştiğiniz yeri huzur diyarı eylesin. Seferiniz, Oğuz Kağan'ın dediği gibi, Kelebeğin Kanadında Kızılelma'yadır."

Hive'den çıktıklarında... Müjdelenen bulut kafilenin üzerinde gözüktü... Harun Bey, elhamdülillah diyerek Şükür secdesine kapandı. Onunla birlikte diğer yolcular da... Herkes ağlamaya, sevinç içindebağrışmaya başladı. Bulutun gelmesiyle yolculuğun hakikati, güzelliği, hem gidenlerin hem de kalanların gönlünde yer etti.

Bulut, gri ile karışık kızıl renkteydi. Bulutu Kızılelma'ya benzettiler. Gri ile karışık olmasını da, Kızılelma'ya kavuşmak için, çok gayret etmek gerektiği şeklinde yorumladılar. Seyyid Harun, sual eyledi, Laleli Hüseyin'den, Kelebeğin Kanadında Kızılelma'ya Seferin ne olduğunu...

O da anlattı, babasının ona anlattığı şekilde... Oğuz Kağan'ı, O'nun Kelebeğin kanadında büyük sefere çıkışını, Altın Yay ve Gümüş Okları, bunların birbirini takip eden altı temsilcisini, Sarı Saltuk'u...Yolculuk sonunda kimlerle buluşacağını, neler yapacağını...

Seyyid Harun, Sarı Saltuk'un hayatta olmasına çok sevindi. "Onunla tanışmayı çok isterim. Onun öğütlerine, anlatacaklarına çok ihtiyacım var. Yerleşeceğimiz mekan belli olup, işleri taksim ettikten sonra, ben de seninle geleceğim" dedi. Bu konuşma, ilk konuşmaları oldu, bunu daha niceleri takip etti. Seyyid Harun, Oğuz Kağan'dan o ana vasiyet edilen Anadolu'nun Son Kale kılınmasında... Kendisinin de vazifelendirilmesinden son derece sevindi.

Ve yollarına devam ettiler, Kızılelma'ya benzeyen bulutu takip

ederek...

Bulut, rahmet olan bulut... Onları önce Bağdât'a götürdü. Bağdat'a uğramadan, Bağdat, bilinmeden, sevilmeden Anadolu'ya gidilir miydi? Anadolu'yu mayalayan öncü seyyidler, Bağdat üzerinden Anadolu'ya gelmemişler miydi? İmam-ı Azam ve Abdülkadir Geylani hazretleriorada değil miydi? Horasan, Bağdat ve Şam... Son Kale olması ve Kıyamet'e kadar Son Kale kalması için Anadolu'yu mayalayan pınarlar değil miydi?

Bağdat'ta Şeyh Alâeddin isimli büyük bir zat vardı. Seyyid Harun'un Bağdat'a gelmesine iki menzil kala... Talebelerine; "Memleketimize zamanın büyük âlimi gelir. Onu karşılamaya çıkalım" dedi.

Büyük bir hürmet, edep ve tevâzu ile onu karşıladı ve evinde misafir etti. Şeyh Alâeddîn'e "Sultânım! Siz, İmâm-ı Câfer-i Sâdık neslinden büyük bir veli iken, bu zata böyle değer vermeniz niçindir?" dediler. "Susunuz. Seyyid Harun büyük bir velidir. Peygamber efendimizin soyundandır. Ana tarafından soyu Veysel Karânî hazretlerine ulaşır. Bu mübarek zat, emir ile Horasan sultanlığını terk etti. Kutupluk makamına yükseldi. Onun burayı teşrifi, bizim için büyük bir saâdettir" buyurdu. Seyyid Harun Veli'den, 1258'te, Bağdat katliamından sonra Anadolu'ya göç eden Şeyh Seyyyid Kasım-ı Bağdadi hazretlerinden gafil olunmamasını, onun ve neslinden gelenlerin kıymetinin bilinmesini, Osman Gazi ve oğlu Orhan Gazi'ye onlardan bahsetmesini söyledi.

Şeyh Alâeddîn'in sözlerinden sonra... Seyyid Harun Veli olarak anılan Anadolu yolcusu, kırk yiğidiyle birlikte yoluna devam etti. Nice kırkların öncüsü olarak... Ve Konya'ya kondular. Kondukları yer, bir türbenin yakınındaydı. Fâtiha hediye ettiler. Türbede yatanı sual eylediler. Ali Gav Sultan'ın yattığı... İkiyüz yıl önce, Konya'nın fethinde büyük rol oynadığı... Havada uçan bir evliyaya "kon ya" diyerekKonya isminin konulmasına sebep olduğu anlatılınca... Harun Veli, öyle bir Allah dedi ki hem zerre, hem küre titredi.

Ali Gav Sultan, nasıl bir "Kon ya!" demişti ki... İkiyüz yıl içinde

Konya'ya, Mevla'na hazretleri ve babasından Şems-i Tebrizi'ye nice gönül dostu konmuş... Ama Haçlılar, Bizanslılar ve Moğollar konamamışlardı.

Harun Veli hazretleri ve beraberindekiler, Konya'ya konmazdan bir müddet önce... Hoca Ahmet Fakih, ölüm döşeğine yatmıştı. “Efendim... Yerinize kimi bırakırsınız” diye sual ettiler. “Yakında... Buhara tarafından bir veli gelir. Seyyid Harun Veli diye bilinir. Sağ elinde beyaz bir ben vardır. Beni özleyen onda bula” buyurmuştu.

Konyalılar, Konya'ya yeni konanı merak ettiler. Seyyid Hârun Velî olduğunu öğrenince, hemen huzuruna gittiler. Hoca Ahmet Fakih'in sözlerini naklettiler.

Onun yerine oturmasını ısrarla istediler. Yola devam mecburiyetinde olduğunu söyledi. "Bizimle gelmek isteyen olursa... Başımızın üzerinde yeri var. Kuracağımız yeni yerleşim yerinde her meslekten insana ihtiyacımız bulunmaktadır" dedi.

Yola çıktılar, onlarla birlikte Hoca Ahmet Fakih'in nice seveni de...

Hatunsaray köyünde kardeşi Seyyid Bedreddin’in hastalığı şiddetlendi vefat etti. Vefat ettiği yere defnettiler (416). Seyyid Bedreddin, bedeniyle Anadolu'yu mayalamış, Mevlâna hazretlerineyakın, Son Kale'nin inşasında temel taşı olmuştu.

Kafile definden sonra yoluna devam etti. Çumra civarını geçtikten sonra, bir müddet daha yol aldı. Kızılelma'ya benzeyen rehber bulut yere yaklaştı. Herkesi büyük heyecan sardı. Harun Veli; “Ey yârenlerim! İnşaallah menzilimiz yakın olsa gerek.” dedi. Bir tepeyi aştıklarında... Bulutun, ovanın batı kısmında, Haziran ayı içinde bulunmalarına rağmen zirvesi karlı yüce bir dağın eteğinde durduğunu gördüler.

Bulut, tam bir Kızılelma'ya dönüştü, beyaz zirvede dağın içine girdi, kayboldu. Biraz sonra inanılmaz bir şey oldu. Bulut yine kızıl bir elma şeklinde, zirvede doğdu, ama o kızıl, al rengin içinde beyaz bir hilal vardı. Herkes, gözyaşları içinde bağrışıp ağlaşıyordu. Ağlayanlar arasında Harun Veli hazretleri de vardı. "Gönlüme

doğan o ki... Bu hilalli Kızılelma... Hakkın, adaletin Son Kalesi olacak Anadolu'da şu an kurulmakta olan devletin ve onu takip edecek olan devletin bayrağına... Bu bayrağın dalgalandığı diyarın, mazlumların sığınacağı olacağına işarettir" dedi.

Harun Veli'nin emriyle bulundukları yerde konakladılar. Harun Veli burasının Küpe Dağı olduğundan emin olmak için Allahü teâlâya yalvardı. "Yâ Hârun! O dağa, yaklaş" diye bir ses işitti.

Buna sevinen büyük veli, Küpe Dağına doğru yola çıktı. Haydar Baba ile iki talebesini önden gönderdi. Bük denilen mevkide eşkiya pusu kurmuştu. İki talebesini öldürdüler. Haydar Baba olanları anlatınca; "Ben önden gidiyorum" dedi ve yürüdü. Yüzünü gören eşkiya dağılıp kaçtı. Ne görmüşlerdi de dehşet içinde kaçmışlardı? İki talebeyi şehit oldukları yere defnettiler. Önce kardeşi, şimdi de iki talebesi... Kuracakları şehrin yolunu, şehitlerle, gönül erleriyle çiziyorlardı.

Küpe Dağına yaklaştıklarında, dağın eteğinde gökkuşağı şeklinde bir nur parladı. Harun Veli sevenlerini çevresinde topladı. "Ey yolumu yol, yurdumu yurt bilenler! Şu gördüğünüz nurun bulunduğu yer... İşte orası... İnşâallah bizim ve neslimizden gelenlerin meskeni ve vatanı olacak. Anadolu'nun Son Kale kılınmasına öncülük edecek. Allahü teâlâ bu beldeyi, Kıyamet'e kadar, Cennet'e kavuşturan bir diyar eylesin." diye dua etti. Can-ı gönülden gelenâmin sesleriyle yollarına devâm ettiler. Nurun kapladığı dağ eteğinde konakladılar.

Harun Veli, etrafın anlatılmaz güzelliklerini seyrederken, kalp gözüyle şehri kurulmuş haliyle gördü. Gözyaşları içinde gördüklerini anlattı.

"Kıble tarafında ulu kapı vardı. İçinde bir mescid görünüyordu. Orada Peygamber efendimizin mübârek ruhaniyeti ve Eshâb-ı güzin oturmuştu. Kuzey tarafında da bir kapı ve mescidde vardı. Burada da nice peygamberlerin ruhaniyetleri ve Hızır aleyhisselâm bulunuyordu. Batı tarafındaki kapıdaki mesciddeise, dedelerimiz ve evliyâ-ı kirâm bulunuyordu."

Orada bulunanlar... Harun Veli'nin anlattıklarıyla sanki bir anda

kendilerini o şehirde buldular. Medine-i münevvere şehrinde bulunuyormuş gibi anlatılmaz bir güzelliğe şahit oldular. Oldukları yere çöktüler, gözyaşları içinde tekbir ve salevat-ı şerifgetirdiler. Böyle bir mübarek seferin yolcusu olmakla şükrettiler.

Hârun Veli, "Peygamber Efendimizi sallallahü aleyhi ve sellem görmemiz, şehrin kurulmasına hemen başlamamıza işarettir." dedi.

Bulunduğu yerde, yarı yarıya yere gömülü bir mermer direk vardı. Bismillah, dedi, hayret dolu bakışlar arasında, direğin toprak üstündeki kısmını kavradı. Ya Allah nidasıyla çekti, direk topraktan çıktı. Hayret dolu bakışlar içinde, direği omzuna aldı. Yürüdü, dilleri söylemez, nefes alamaz olanlar da ardınca... Kırk adım attı. Bismillah, Rabbi yessir ve lâ tüassir, Rabbi temmim bilhayr (Rabbim, kolaylaştır, zorlaştırma, hayır ile tamamlamayı nasip et) diyerek, direği hafifçe yere bıraktı. Beyaz mermer bütün ihtişamıyla kıyamda, ayaktaydı, Küpe Dağı'nın karlı zirvesine karşı, kıbleye doğru. Ardınca gelenlere döndü.

"Kıble tarafındaki ulu kapımızı ve Efendimizi gördüğümüz mescidi buraya inşa edelim inşâallah. Önce mescid, hemen yanına da hamam... Burası, mescidler yapılıncaya kadar da namazgahımız, bu mermer direk de mütavâzi minaremiz olsun"

Bir gün sonraydı... Vakit ikindiye yakındı. Çadırlar kurulup, yerleşme işibitince, yardımcılarına seslendi.

“Kalkınız! Şehrimiz için lâzım olan taş ve ağaçların yerini görelim.”

Harun Veli’nin geldiğini duyan pek çok müslüman ve gayr-i müslim de oraya gelmişti. Onları da beraber alarak Küpe Dağının eteğine gittiler. Kuvvetli bir pınarbaşına geldiler. Dere olup çağlaya çağlaya şehir kuracakları yere doğru akıyordu. Dere kenarında inşaatta kullanılabilecek ağaçlar, pınarın başında ise eski bir yerleşim merkezinin taşları bulunuyordu.

Harun Veli, "Yâ İlâhî!Sevgilin hazret-i Muhammed, bu şehri en kısa zamanda kurmamızı ister. Onun hürmetine bu taşlar, bizimle

gelsin" diye dua etti. Taşlara döndü, "Allahü teâlânın izni ile bizimle gelin" dedi. Taşlar, yerlerinden ayrıldı. Harun Veli'nin önünde koyun sürüsü gibi giderek, istenilen yere geldi. Bu manzara karşısında birçok hristiyan, müslüman oldu. Müslümanların ise, Allahü teâlâya ve onun veli kulu Harun Veli'ye teslimiyetleri fazlalaştı. Bu durumu duyan bölge halkı, akın akın ona gelmeye başladı.

Harun Veli gelenleri, sevenleri bir araya topladı.

"Ey Hak için yürüyenler! Bilisiniz ki ilahi emirle bir şehir inşa etme gayretindeyiz. Bize bildirilen o ki... Bu şehir... Anadolu'nun; hakkın, adaletin Son Kalesi olmasında Kıyamet'e kadar, büyük vazife görecek İnşâallah... Bu sebepten... Her taşının gusül abdestli olarak, Besmele'yle yerine konulması gerekli. Bu bir gönül işidir, ücreti ahirettedir.

Kurmakla vazîfelendirildiğimiz bu şehir... İslam âleminin ve Anadolu'nun zor zamanlarında, çok faydalı olacak. Bilhassa Kıyamet'e yakın zamanlarda... Bu şehir ve bu şehir ahalisi, insanların iki cihanda saadetine vesile olacak inşâallah..."

Allahü teâlânın yardımıyla halka büyük bir zevk ve coşkunluk geldi. Ustalar, marangozlar, demirciler, arabacılar ve işçilerin hepsi hizmete hazır oldu. Harun Veli, önce kıble tarafındaki Ulukapı'nın ve mescidin, sonra da Pazar kapısı ve Evliya kapısının yapılmasını emretti.

Önce kıble tarafındaki Ulukapı ve mescid... Şehre, gönüllere, hakikate... Tabii ki kıble, Kâbe yoluyla girilecekti... Dünyaya gelmekten maksat bu değil miydi? Sonra da Evliya kapısı... Hak dostları, evliyalar olmadan, ermeydanı yeryüzünde Hakk'a yol bulmak, nefsi yola getirmek, çok zor değil miydi?

Ve pazar kapısı... İnsanlar, birbirine muhtaç yaratılmış, adaletin hakim olduğu, ihsanın yapıldığı pazarlar, o pazarların kurulduğu şehirler şart değil miydi?

Ulu kapının yapımına Akça Baba, Pazar kapısının yapımına Nasipli Baba, Evliyâ kapısının yapımına da Haydar Baba nezâret ediyordu.

Başta Harun Veli hazretleri ve Laleli Hüseyin olmak üzere, herkes canla-başla çalışıyor, gecesini gündüzüne katıyordu. Kırk gün çalıştıktan sonra... İnşaata birkaç gün ara verildi. Ne hikmetse... Kırk kişi olarak buraya gelen Harun Veli, kırka ve hatırlattıklarına çok önem veriyordu. Laleli Hüseyin'e, "Gönlüme doğan o ki...Anlattığın temsili güreşlerin yapıldığı yer Kırkpınar diye anılacak. Bu şekilde anılmasına da neslinden gelen yiğit sebep olacak" dedi.

Birlikte şehri çevreleyen fazla yüksek olmayan surları gezdiler. Surlar, düşman için değil, dost olmak için gelenlereydi. Nasıl bir diyara girdiklerini hatırlayıp gerekli edebi takınmaları, ebedi güzelliklere yol bulmaları, Kırklar Meclisine dahil olmaları için...

Kaldırılamayan taşlar için Harun Veli'den yardım istenince... "Kon ya" diyor istenilen yere konuyordu. "Kon" sözü dillerden ve gönüllerden düşmüyordu. Taşlar, bedenler ve gönüller konmak için yarışıyordu. Çünkü onlar... Konya denilen diyara konmak için emir alan bir seyyidin izinde gidiyorlar. Anadolu'nun, mazlumların konduğu, hakkın savunulduğu Son Kale olması için çalışıyorlardı (417).

Üç ay gibi kısa bir zamanda, şehir, ortaya çıktı, surları, mescidleri, meydanı, mektepleri, hamam, çeşme ve evleri, ağıllarıyla... Herkes ailelerini getiriyordu, Harun Veli hazretlerininkoyduğu şartlara kendisinin ve aile fertlerinin deuyacağına dair söz vererek...

Günlerden bir gün... Harun Veli hazretleri, Laleli Hüseyin'e küçük bir bahçe içinde, küçük, şirin bir ev gösterdi. "Beğendin mi?" diye sual eyledi. Elinde olmadan, "çok" cevabını verdi. Gülümsedi, "Senin için inşa ettik. Sümbül kızımız geldiğinde evi hazır olsun diye düşündük."

Laleli Hüseyin tepeden tırnağatitredi, kırmızı lale gibi kızardı.

"Şeyy... Benim için mi? Sümbül mü?" diye kekeledi.

"Evet, senin için... Bir kısım kardeşlerimiz, ailelerini getirmek için Hive'ye gitti. Sümbül'ü senin için Allah'ınemri, Peygamber Efendimizin kavliyle, babasından isteyecekler. Şehrimizde... İnşâallah, binbir renkte nice gül, lale ve sümbüller açacak."

İki Hiveli, bunları konuşurken... Ruhlardan Bir Ruh da, o mübarek şehrin inşasında çalışmak sevdasıyla yanıyor.

"Yâ Rabbi!Bu Anatolia'nın Anadolu, Son Kale olması ne kadar çetin bir işmiş. Altıyüz yılgeçmesine rağmen, Hayır Meydanı olmayan nice yerleri var. Yüzlerce yıldır, seyyidlerin bu topraklara yerleşmesindeki sır nedir?" diyordu.

Ruhlardan Bir Ruh, bunu diyorken... Anadolu'nun ıssız bir yerindeki köy, yıllarca SeyyidKöyü diye söylendikten sonra Seydi Köy diye anılmaya başlıyordu.

Babası Aliyyül Büka ile birlikte Horasan'dan gelmiş. Çankırı'ya yerleşmişti Seyyid Murad-ı Veli... Hacı Bektaş-ı Veli hazretlerinden hilafet aldıktan sonra... Çankırı'nın Eldivan kasabasına yakın bir yeri mesken tutmuştu... Nice seneler, ırk ayrımı yapmadan herkesin gönlüne Allah aşkını nakşetmeye çalıştıktan, nice gönül eri yetiştirdikten sonra...Burada vefat etmişti.Vefatından sona oğulları irşada devam etmiş. Bulundukları yer, Seydi Köy diye meşhur olmuştur (418).Seydi Köyün ve daha nice seyyidlerin bulunduğu köylerin kurulmasıyla perişan olan İblis...Harun Veli hazretlerinin inşa ettirdiği şehir için vurulan her kazmada, kahroluyor, toprak ise sevinçle titriyordu.

"Efendim. Çok mahcubum. Niçin zahmet ettiniz? Siz, Peygamber Efendimizin aleyhisselam neslindensiniz. Konya'ya geldiğinizi haber alsaydık biz gelirdik. İkinci Medine olan o şehrin surlarına bir taş da biz koymakisterdik."

İkinci Medine sözüyle titredi Harun Veli hazretleri... Seyyidolduğunu işitince... Yüz yaşını geçmesine ve hasta olmasına rağmen... Ayağa kalkmakiçin çırpınan, kalkamayınca, mahcubiyet içinde boyun büken Sarı Saltuk'a baktı. O ki kırk yıl Hadrianus'ta hükümran olmuş, temsili güreşleri burada başlatmıştı. Şehir elden çıkınca göç eylemişti.

"Biz, sizin efsanelerinizle büyüdük. Dünya gözüyle sizi görmek, bizim için en büyük şeref..."

"O şeref bizim... Siz zaten şereflerin en yücesiyle doğmuşsunuz."

Sarı Saltuk, yaşlı gözlerle Orhan'ı baktı.

"Hay benim, yan yana kılıç salladığım Ertuğrul Beyimin torunu... Birlikte at koşturduğum Osman beyimin oğlu Orhan'ım... Tam bir alp olmuş, erenlik yoluna adım atmışsın. Baban, Osman Beyim nasıl?"

"Efendim. Selam söylediler, dualarınızı talep ettiler. Çok gelmek istiyordu. Ancak, tekfurların, bitmek bilmez saldırıları sebebiyle gelemedi."

"Sen geldin ya Orhan'ım... Hem Osman Beyimi hem de Ertuğrul Beyimi görmüş gibi oldum."

Harun Veli hazretlerine döndü.

"Efendim. Orhan ismi... Bildiğiniz gibi şehir hanı, sultanı manasına gelir. Osman beyimiz bu ismi verdi. Orhan'ımızın; huzur, ilim,asayiş, can ve mal emniyetinin sağlandığı şehiri fazlalaştırması için... Sizin de emr-i ilahi ile yeni bir şehir kurmak için Anadolu'ya geldiğinizi ve kurduğunuzu duyunca çok sevindim. İnşâallah hem sizin hem de Orhan'ımın şehirleri, bu şehirlerin meydana getirdiği

memleket BeldetünTayyibetün, güzel belde olur."

Harun Veli, Orhan Bey ve Laleli Hüseyin'in bulunduğu kafile yeni gelmişti. Çanakkale Boğazı'nın aşarak Tuna'nın Karadeniz'e karıştığı diyara, Sarı Saltuk ve onunla bu diyarlara gelen Türkmenlerin bulunduğu şehre... O diyarda... Sarı Saltuk, Saltuk Baba diye biliniyordu. Saltuk Baba'nın mesken tuttuğu dağada Babadağı deniyordu. Bu dağın eteğinde kurulduğu için bu şehir de Babadağı anılıyordu. (419)

Laleli Hüseyin tanıtılınca Sarı Saltuk Büyük şaşkınlık yaşadı.

"Allah! Allah! Demek Mahmud Pehlivan'ın oğlusun ha... Baban, ilk talebemdir. Güreşin neyi temsil ettiğini ilk ona öğrettim. Baban seni Mahmud İncirfagnevi hazretlerininişaretiyle, laleci olarak yetiştirdi ve şimdi de Anadolu'ya saldı ha... Altın Yay'ın güreşle temsil günleri yaklaştı ha... Bu da Konstantiniyye'nin fethi yaklaşıyor demektir... Elhamdüllillah. Muhyiddin Arabi hazretleri...'Altın Yayın temsil ettiği 3K'nın, bunları gerçekleştiren alperenlerin ve Anadolu'nun Son Kale oluşunun güreşçiler tarafından canlandırılması... Konstantiniyye'nin fethinin yaklaşmasının ve Anadolu'nun Son Kale oluşunun işaretidir' demişti. Laleli Hüseyin'i görünce işte bunun için çok sevindim."

Sarı Saltuk, torunu Ece Yakup ile ayakta bekleyen oğlu Ece Halil'e baktı. Senelerdir yaşadıkları bu diyarda, Tatar Türkleri çoğunluktaydı. Onlar, büyük biradere ece diyorlardı. Sarı Saltuk'un oğlunu ve torununu saygıları gereği... Büyük biraderleri kabul etmişler ve onlara Ece Halil, Ece Yakup demişlerdi. Sarı Saltuk,“Ece Halil!” diyeseslendi.

"Evladım. Hele şöyle karşıma, Orhan'ımın yanına geç. Şimdi söyleyeceklerimi vasiyetim bilin. Şu anda karşımda Altın Yay'ın üç temsilcisi var. Günhan temsilcisi Orhan, Ayhan temsilcisi Ece Halil ve Yıldızhantemsilcisi Laleli Hüseyin. Kılıç, Könül ve Kalem'in temsilcileri... Gümüş Ok temsilcileri bunların yardımcısıdır. Orhan'a Osman Bey emaneti teslim etti, ama kesin bir bilgi verilmedi. Baba ve oğulun Papalığın hedefi olmaması için... Papalık,

Altın Yay ve Gümüş Oklar temsilcilerine dokunamaz. Çünkü onlar olmadıkça, Altın Yay ve Gümüş Oklar çalışamaz. Papalık, şimdi, temsilcilik Osman Beyde mi yoksa OrhanBeyde miolduğunu bilmiyor, onun için ikisine de dokunamıyor."

Sarı Saltuk, uzun uzun üç temsilciye baktı.

"Koç yiğitlerim... Size çok önemli bir sır açıklayacağım. Yalnızca siz ve sizden sonra emaneti teslim alanlar bilecek.

Mealen söylüyorum. Cenâb-ı Peygamber aleyhissalâtü vesselâm, 'Yâ Rabbî benim ümmetimde, dinimde Kıyamet'e kadar hak üzere olan bir cemaat bulunsun' diye dua etti ve bu duası kabul oldu.

Ehl-i sünnet itikadı üzerinde Müslümanların bulunup, bunların İslamiyet'i emredilen şekilde yaşayabilmeleri için... Bunu sağlayan bir mekan, diyar gerekli. Bize bildirilene göre, bu diyar Anadolu ve Anadolu'nun Avrupa'da Hadrianus'a kadar devam eden kısmı... Bunun için Anadolu Son Kale olmalı diyoruz.

Ama Anadolu'nun Son Kale olabilmesi için... Ona çevreleyen denizler Mavi Sur, Kafkaslar, Balkanlar ve Anadolu'nun Doğu ve Güneydoğusundaki dağlar da aşılmaz sur olmalı.

Az önce bilerek Allahü teâlâ şehirlerimizi, bu şehirlerin meydana getirdiği memleketi BeldetünTayyibetüneylesin, dedim. Nedir, BeldetünTayyibetün? Sebe sûresinin 15. ayet-i kerimesinde geçmektedir. Güzel belde, diyar demektir. Şimdi size sırrı açıklıyorum. Bu iki kelimeyi meydana getiren harflerin ebced değerlerinin toplamı 857'dir. 857'nin Konstantiniyye'nin Hicri tarihle fetih tarihi olduğu bildirilmiştir. Şimdi, Hicri 699 yılındayız. Bu hesaba göre, fethe daha 158 yıl daha var... Bu tarih, yüz yıla yakındır bizzat yaşadıklarım, gelişmeler ve müjdeler... Bu fethin; Osman Gazi'nin kurduğu devlet ve onun nesli eliyle olacağını gösterir."

Orhan Bey, "Allah!.." diye nara atmamak için kendini zor tuttu. Sarı Saltuk ona bakarak gülümsedi.

"Elimizde İbn-i Arabi hazretlerinin Eşşeceretün Numaniyye fid

Devletil Osmaniyye kitabının bizim ve neslimiz için yazılmış özel nüshası var. Bildirilmiştir ki... Allahü teâlânın bir belde hakkında güzel demesi için... O'nun devamlı güzel, hayır meydanı olması gerekir. Bu da Konstantiniyye'nin Kıyamet'e kadar güzel belde, BeldetünTayyibetünolması demektir.

Bir şehrin, güzel belde olabilmesi için, onu çevreleyen beldelerin de güzel belde, hayır meydanı olması gerekir. Bu da... Anadolu'nun da Kıyamet'e kadar güzel belde, Son Kale olmasını gösterir.

Tefsir âlimleri, Kur'ân-ı kerimde Kehf suresinde bahsedilen seddin, Türk kavmine de işaret ettiğini söylemektedirler. Ben buna hocam Muhdiyyin Arabi hazretlerinin işaretiyle bir şey daha ilave ediyorum. Son Kale olması için mücadele ettiğimiz Anadolu da küffara karşı sed olacak, bu Kıyamet'e kadar devam edecektir inşâallah... Bir şey daha var...

Kehf suresinin 16. ayeti... 'Mademki siz onlardan ve Allah'ın dışında tapmakta oldukları varlıklardan uzaklaştınız. O halde mağaraya sığının ki, Rabbiniz size rahmetini yaysın; işinizde sizin için fayda ve kolaylık sağlasın) mealindedir.

Evlatlarım... Gönül ehli zatların gönlüne doğan keşfe göre... Son Kale eylemek için gayret ettiğimiz Anadolu ve Osman Gazi'nin kurduğu ve Osmanlı diye anılmaya başlayan devlet... İnşâallah... Mazlumlar, hakikat, sahih itikat, ehl-i sünnet için Kıyamet'e kadar Son Kale, Eshab-ı Kehf mağarası olacak... Bunun gerçekleşmesi için çalışanlar, buraya sığınanlar... Allahü teâlânın yardımına kavuşacak. İşte... Anadolu'nun Kıyamet'e kadar, huzur beldesi, emniyet diyarı, Son Kale olmasının işareti bu ayet-i kerimedir demektedirâlimler..."

Orhan Bey, tepeden tırnağa titredi. Kayı Beyliğinin devlet olarak ilan edildiği zamanda aynı şeyleri Dursun Fakih de söylemişti. Bunlar, kendisi, neslinden gelenler, Oğuz Türkü ve Anadolu için ne güzel müjdelerdi.

Sarı Saltuk'un gözleri yine Orhan Beyin üzerindeydi.

"Bütün varlıkların iyi veya kötü olarak mutlaka ve mutlaka birbirlerini, yaşadıklarını mekanı, toprağı, suyu ve havayı

etkilediklerini gören kalp gözü açık gönül sultanları... Çok hoş bir şey söylemişler... Doğru itikatta yaşayan insanların bulunduğu mekan, Cennet'tir, buyurmuşlar. Bu sözleriyle de 'Beldetün Tayyibetün'ün, en güzel beldenin ne olduğunu da çok güzel açıklamış. Ebedi saadet yolunu, yeryüzündeki imtihanı kazanmanın en güzel yolunu 'İyi insanlar olun, iyi beldelerdeyaşayın' sözleriyle göstermişler.

Allahü teâlâ Kur'ân-ı kerimde, Hud sûresi 61. ayetinde... 'O sizi topraktan yarattı, yeryüzünde size medeniyet kurma imkânı bahşetti.'buyurmaktadır."

Sarı Saltuk'un konuşması yavaşlamıştı, sesi zor duyuluyordu. Bir müddet bekledi. Nefeslendi.

"İşte... Sizin ve yardımcılarınızın, neslinizden gelenlerinvazifesi...Bunun gerçekleşmesi için çalışmak. İyi insanları, iyi beldeleri, hayır meydanlarını 'Beldetün Tayyibetün'leri çok eylemek ve iyi insanlarla iyi beldeleri buluşturmak... Kılıç, Kalem ve Könlü, Arif-i Rivegeri, Mahmud İncirfagnevi hazretleri gibi nübüvvet yolu temsilcisinin rehberliğinde bir eylemektir."

Hem Harun Veli, hem de Orhan Bey, iyi beldeleri çok eylemek sözüyle irkildiler. Harun Veli, memleketinden bir şehir kurmak vazifesiyle ayrılmış. Orhan Beye de babası, gönül sultanlarının işaretiyle Or-han, şehrin hanı, kağanı ismini vermişti. Önce, Beldetün Tayyibetün kelimesinin sırrını söyleyen Sarı Saltuk şimdi de 'İyi insanlarla iyi beldeleri buluşturun' diyordu. Sarı Saltuk, konuşmasını yavaş yavaş sürdürdü.

"Nübüvvet Yolu temsilcileriyle ilgili size bir sır vermek istiyorum. Nübüvvet temsilcilerinin Oğuz Türkleriyle teması Yusuf Hemedanihazretleriyle başladı. Bize bildirildi ki... Yedisi Buhara'dan, yedisi de Horasan'ın diğer yerlerinden olmak üzere... Horasan'dan, Türklerin yaşadığı yerlerden ondört temsilci çıkacak. Sonra Hindistan'a geçecek. Burada da yedi temsilci çıkacak ve sonra Anadolu'ya gelecek. Burada da yedi temsilci çıkacak. Ve yirmisekiz olacak. Türklerle temasa geçtikten sonra gelen temsilciler 28 olunca... Nübüvvet yolunun şahıslar yoluyla temsili tamam olacak.

Bundan sonra yeni bir yol açılacak. Temsil, kitaplar vesilesiyle olacak. Bu; Anadolu'nun Son Kale, sahih itikadın Kıyamet'e kadar burada muhafaza edilmesinin işareti denildi. Kur'ân-ı kerimde isimleri geçen peygamberler aleyhimüsselam28'dir. İslam harfleri 28 tanedir ve iki elin 10 parmağında 28 boğum vardır. Sırrımızı, sırrınız bilin.

İbn-i Arabi hazretlerininSon Kale olmakla ilgili onüç şartını, Şecere kitabında yazılı durumların gerçekleşmesini, Altın Yay ve Gümüş Oklar Temsilcilerininbir araya gelmesini... Könlüntemsilcisi olan Ayhansoyundan gelenler takip edecek. Yani Ece Halil ve onun soyundan gelenler..."

Nübüvvet Yolu Temsilcileriyle ilgili söylenenler inanılmazdı... O an itibariyle... Horasan'dan çıkan dördüncü temsilci Mahmud İncirfagnevi hayattaydı. 28'e 24 vardı.

Bir müddet nefeslenen Sarı Saltuk, Gözlerini, Harun Veli hazretlerine çevirdi.

"Tabii ki en büyük yardımcı, Anadolu'yu mayalayan seyyidler, gönül ehli zatlar, Harun Veli hazretlerininneslinden gelenler ve kurduğu şehirde yaşayanlar olacak. Şehirlerimizde, gül, lale, nilüfer ve sümbül çiçeklerinin temsil ettiği manalar unutulmayacak."

Orhan'ın sağ elini, titreyen elleri arasına aldı, sıkabildiğince sıktı.

"Yiğidim... Sana ve neslinden gelenlere... Söylenmesi gerekenleri... Arif-i Rivegeri, Mahmud İncirfagnevi, Mevlana, İbn-i Arabi hazretleri, Sultan Alaeddin söylemişlerdir. Bütün bunlar... Tahta kılıç, yüzük ve hazret-i Osman'ın kılıncı babana teslim edilmiş sandıktadır, deftere kayıt edilmiştir. Tabii ki Peygamber Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem ak sancağı daemanetler arasındadır. Başka söze hacet yok. Haa... Bir de Seyyid Kasım-ı Bağdadi hazretleri var... Görüştüğünde mutlaka duasını alasın. O ve neslinden gelenler... Son Kale, Beldetün Tayyibetün konusunda Kıyamet'e kadar vazifelidir."

Sesi iyice zayıfladı. Oğlu Ece Halil'e işaret etti.

"Oğlum... Ayrılık vakti yaklaştı... Vefatımdan sonra... Oniki ayrı

yerden gelirler... Cesedimin... Kendilerine aitolduğunu söylerler... Oniki tabut hazırlayasınız... Cesedimin... Hangi tabutta olduğunu kimse bilmesin..."

Elveda demek için sanki Orhan Bey ve yanındaki misafirleri bekliyormuş... Kelime-i şehadet getirdi. Sevgiliyi sevgiliye kavuşturan köprüye adım attı.

Sarı Saltuk'un arkasında nice kabir, efsaneler, Anadolu'yu çevreleyen üç kıtada, Anadolu'yu Son Kale eyleyecek silinmez izler bırakarak gerçek yurduna kavuştuğu, Kayı Beyliği'nin Osman'ın diyarı, Osmanlı, Osman'ın olduğu belde diye huzur ve adaletle ün saldığı, "Beldetün Tayyibetün"ün ne olduğunun anlatıldığı günlerde...

Manisa ve çevresinin Saruhan Bey tarafından fethedilip Saruhanlı diye anılmasında, hayır, güzellik diyarı olmasında büyük emeği geçenler de Sarı Saltuk'un ardınca sevdiklerine elveda dediler.

Bunlarda biri sefer sefer diyerek ta Horasan diyarından gelen, asıl ismi bilinmeyip Sefer Efendi denilen gönül eriydi. Batı Anadolu'nun hayır diyarı, Beldetün Tayyibetün, Eshab-ı kehfin mağarası olması için sefer edip, nice fetihlerde bulunup, karınca kararınca bir şey yapmanın huzurunda sevdiklerine yürüdü. Saruhanlı Beyliği sınırları içinde defnedildi (420).

Sefer Efendi'nin hakiki vatanına sefer eylediği, Sarı Saltuk'un, Ermeydanı Yeryüzünü Hayır Meydanı eylemenin, "Beldetün Tayyibetün'ün, Eshab-ı Kehf Mağarasının ve Zülkarneyn Seddinin" hakiki aşkın ne olduğunu işaret edip, ebedi sevgiliye, kavuştuğu günlerde... Kendisi ve neslinden gelenlerin, bütün Anadolu'yu Beldetün Tayyibetün, Son Kale kılmakla vazifelendirilen kişi... Bu sebeple 1258'te Bağdat'tan göç eden gönül eri... Yine göç hazırlığındaydı. Bağdat, Diyar-ı bekir ve Hazro'dan sonra, şimdi de Şirvan'dan göç ediyorduKasım-ı Bağdadi hazretleri... Nice beldeleri Beldetün Tayyibetün kılmak için...

Şırvan'da yaklaşık otuz yıl kalmış... İrşat faaliyetleri en güzel şekilde devam etmiş. Gönlü, bedeni ve yeryüzünü hayır meydanı

eylemek, hakiki imana kavuşmak isteyenlerin, bu maksatla uzak diyarlardan gelenlerin sayısı hergün artmıştı.

Kasım-ı Bağdadi hazretlerinin 1258'ten 1300'e kadar kırk iki yıl, Anadolu'nun Güneydoğusunda vazife yapmasında, gönüllere Hak aşkını nakşetmesinde, ehl-i sünneti öğretmesinde hikmet neydi? Buraların Şiiliğin yayıldığı İran ile komşu olması mıydı? Buralarını aşılmaz, yıkılmaz kale eylemek için miydi?

Kasım-ı Bağdadihazretleri, gelen işaret üzerine... Şirvanlıların bütün yalvarmalarına rağmen yola çıktı, işaret edilen diyarlara rağmen.

Yola çıktıklarında... Bağdat'tan çıkmasında büyük yardımı olan Sarı Saltuk'un vefatını öğrenmiş, çok üzülmüş. Harun Veli hazretlerininKonya yakınlarında şehir kurduğunu işitmiş, çok sevinmiş. Oraya, Konya'ya gitme isteğiyle yanmıştı. Ama yönü başka tarafa çevrilmişti. Osman Gazi ile tanışmayı çok istiyor, oğlu Orhan'ı çok merak ediyordu. Nasip olacak mıydı? Ona verilen vazifeler, hep Güney ile, Anadolu'yu Güneye bağlayan yollar ile ilgiliydi...

Kasım-ı Bağdadi hazretleri, zafer için, Beldetün Tayyibetün, güzel şehirler için sefer gerektir diyerek... Şirvanlıların gözyaşları arasında yola koyuldu, oğulları Muhammed, Haydar, Ahmed ve müridleri ve sevenleriylebirlikte... Kâbe'ye, kendisine doğru secde edilene, Mekke-i Mükerreme'ye, Peygamber efendimizin doğduğu o mübarek beldeye, yeryüzündeki ilk yerleşim merkezine doğru...

Ulaştılar, kavuştular... Haccın şartlarını yerine getirdiler. Bu; Kasım-ı Bağdadi hazretlerinin altıncı haccıydı. Diğer beşini, Bağdat'tan göç etmezden önce ifa etmişti.

Bağdadi hazretleri, Mekke-i mükerremede iki ay boyunca irşatta bulundu. Daha sonra..Buradan ayrılıp Allahü teâlânın dilediği yerlere yöneldi. Şam'a ulaşana kadar her fırsatı değerlendirdi. İnsanları irşat etmek için yol üzerinde etrafı dolaştı.

Sonra Mısır'a yöneldi.Mısır'ı, oğlu Muhammed'i yüz yıllar

sonrasına, Anadolu'nun Son Kale olmasına hazırlamalıydı.

Kahire'ye varınca... İlk önce o diyarın büyüklerinin eşiğine yüz sürdüler. Peygamberlere ait olduğu söylenen makamları, velilere ait türbeleri, Şafii mezhebinin kurucusu İmâm-ı Şâfi hazretlerinin mezarını ziyaret ettiler.

Bağdadi hazretleri, Ezher mescidine vardı ve orada oturdu. Geldiğini duyan Mısır ahalisi ziyaretine koştular. Gelenler arasında Ebu Eyyüb el-Ensari hazretlerinin neslinden Vezir Hüsrev Paşa vardı. Paşa, irşat faaliyeti ve oğlu Muhammed'in Ezher'de ders vermesi için Mısır'da kalmalarını, her türlü masrafı üstleneceğini söyledi.

Mısır'da kalmayı kabul ettiler. Gönülleri çeken dersleri çok kısa zamanda Mısır'ın dört bir yanında duyuldu. Büyük bir şevk ile kalplere Hak aşkı nakşetmeye devam etti.

Oğlu Muhammed ise akaid, fıkıh ve hadis ve alet ilimlerinde ders vermekle meşgul oldu. O kadar büyük ilim sahibiydi ki... Talebe yetiştirmekte o kadar gayretliydi ki... Ona zamanın kutbu, bir tanesi dediler.

Zamanın bir tanesi olarak gözüken bir kişi daha vardı, nice efsane, destan ve gönül eri tarafından müjdelenen biri... Bu... "Başarı için, önce Allahü teâlânın yardımına kavuşturacak sebeplere yapışmalıyız" diyen... Bunun için de Kalem ve Könlün ışığında Kılıcı kullanan, adaleti, merhameti birinci hedef koyup, bu iki şarta önce kendisi ve beyleri uyan Osman Beydi... Zaferleri, ufku, başta Papa olmak üzere komşu tekfurlara uyku uyutmuyordu. En çok Bursa Tekfurunu... Osman, Konstantiniyye ile Bursa arasına Buhara hançeri gibi saplanmıştı.

Bursa Tekfuru, Atranos (421), Kite (422) ve Kestel tekfurlarıyla biraraya geldi. "Osman, etrafımızı yurt tutup yerleşti. Biz ise yalnızca seyrederiz. Seyre devam edersek yakın zamanda Bilecik, İnegöl tekfurlarının akıbetine uğrarız" dedi. Diğer tekfurlar bu söze hak verdiler, Osman'ı ve kurmak için gayret ettiği, Osmanlı diye anılmaya başlayan devleti ortadan kaldırmaya karar verdiler.

Bizans İmparatoru II. Adranikos da, Gergios Muzolan komutasında ikibin kişilik bir yardım birliği gönderdi. Bunlar ve diğer tekfur askerleri, Bursa tekfurunun kumandasında Osman Gazi'nin askerleri üzerineyürüdüler.

Osman Gazi'nin askeri içinde kardeşi Gündüz Alp'in oğlu Aydoğdu da vardı. Henüs 17 yaşındaydı. İlk savaşıydı. O da savaşa katılmak isteyince hele bekle, daha erken, demiş, o ise çok ısrar etmişti. Babanın he demesiyle sefere katılmıştı. Aydoğdu'nun yiğitliği, cesareti, yakışıklığı gibi hem Türkmenler hem de Rumlar arasında efsane gibi söyleniyordu. Her haliyle ben bir bey oğluyum, hakanlığa çok yakışırım, diyordu. Atı Karaok ile birbirlerine bağlılığı türkülere konu olmuştu. Çok koyu siyah olan atı, koşarken siyah bir oka benzediği için Karaok denmişti. Atıyla konuşuyor, Karaok, onun dediklerini anlıyor ve yapıyordu.

İki tarafın kuvvetleri, çeşitli baskın hareketlerinden sonra... 27 Temmuz 1301, Hicri 20 Zilkade 700'de İznik Gölünün güneyinde,

Bapheon'da karşı karşıya geldiler, sıcağın bunalttığı bir ikindiöncesinde...Bu baskınlarda, Aydoğan hep en öndeydi. Saldırıyor, anında ok olup uçan Karaokla kayboluyordu.

Osman Gazi, alplerinin ve askerlerinin dağdan kopan bir çığ gibi akmasıyla Bizans askeri dağıldı, göğüs göğüse savaş başladı. Osman Gazi'nin gözü, yeğeni Aydoğdu'nun üzerindeydi. Takip etmekte zorlanıyordu. Yıldırım gibi düşüyor, düştüğü yeri yakıyordu. En son gördüğü, Bizanslı askerlerin arasına girdiğiydi. Sonrasını takip edemedi. O takip edemedi, ancak biri takip ediyordu, elinde kurulu yayıyla... "Her ne olursa olsun, Aydoğdu'yu öldür, devlete dönen, Konstantiniyye üzerine yürüyen Kayı Obasından bir Osman, bir Orhan daha yetişmesin. Onları öldüremiyoruz, Altın Yay emanetinin teslim edilip edilmediğini bilmiyoruz" denmişti.

Saatler süren, göğüs göğüse savaş sonrası, gece karanlığı basarken Bizanslı askerlerden ayakta kimse kalmamıştı. Kaçan kaçmış, koyun olup kaçamayanlar toprak üzerine düşmüştü. Muzalon'un ücretli Slav askerleri kaçmış, Tekfurlar ortada gözükmüyordu.

Ama Osman'ın aradığı onlar değildi. Osman Bey, önce namaz, sonra Aydoğdu, dedi. Teyemmümle abdest alarak,ikindiyi kaza, akşamı eda eylediler, Dursun Fakih'in imamlığında... Osman Gazi, esselamü aleyküm ve rahmetullah diye sol tarafa selam verilir verilmez, Aydoğdu'yu bulun, dedi.

Elde meşaleler, Aydoğdu'yu aramaya başladılar, Aydoğdu, Aydoğdu feryatlarıyla... Bu feryatlara Aydoğdu gelmedi, ama Ay dayanamadı, dolunaylığını kaybetmiş Ay, doğdu, şehit kanı renginde, al renkte... Yükseldi sarardı, Altın Yay haline döndü, ışık verdi.

İşte bu sırada "Aydoğdu burada! Aydoğdu burada" sesleri yükseldi. Osman Gazi, bilemedi. Kastedilen kimdi, gökyüzündeki Ay mı, aradıkları yeğeni mi? Koştu, sesin geldiği yere... Bir şeyin etrafında kişneyerek dönen Karaok'u görünce gönlüne ateş düştü, dayanma gücü ver Allahım diye inledi.

Koştuğunu görenler çekildiler, yerde yatan koç yiğidini, Aydoğdu'yu gördü. Koç yiğidim, yeğenim feryadıyla, bir dağın çöküşü gibi yeğeninin yanına çöktü. Yüzü ay ışığında pırıl pırıl parlıyor, sanki gülümsüyordu. Okun sol göğsüne saplandığı yerde al bir gül açmıştı. Bir kişnemeyle sarsıldı. Karaoktu, başıyla Osman Gazi'yi iterek Aydoğdu'ma ne oldu diyordu.

Gözyaşları içinde, "Karaok'um! Aydoğdu, şehit oldu" dedi. Bu sözlerle, Karaok, şaha kalktı. Bütün yürekleri yakan, dağlarda yankılanan bir sesle kişnedi ve dörtnala uzaklaştı.

Bu sırada nereden geldiği anlaşılamayan birses yükseldi,"Aydoğduüzerimize, Veda tepesinden" diye... Peygamberimizin sallallahü aleyhi ve sellem hicret ile Medine'ye ulaştığı, şereflendirdiği zaman söylenen ilahiyi söylüyordu.

Söğüt'ten doğan, Gündüz Alp oğlu Aydoğdu, hangi mekanların üzerine doğuyordu, şehitlikle hakiki, hiç bitmeyen doğuma kavuşarak... Nereleri, hangi gönülleri aydınlatacaktı? Konstantiniyye'yi fetih için gidenleri, Anadolu'yu Son Kale eylemek için her türlü fedakarlığı yapan Kılıç, Kalem ve Könül ehli kişileri mi?

Ertuğrulnesli üç şehit vermişti onyedi yıl içinde, bu iki hedefe ilerlerken... Önce Domaniç yakınlarında Ermeni Beli'nde Savcı Bey oğlu, Osman Gazi yeğeni Bay Hocayı... Sonra, İnegöl yakınlarında İkizce'de Savcı Beyi... Şimdi de Aydoğdu...

Gündüz Alp oğlu Aydoğdu... Al bayrak üzerinde buluşması beklenen Ay ve yıldıza (Güneşe) mı işaret ediyorlardı?

Aydoğdu, o gece şehit olduğu yere kanlı elbiseleriyle, yeryüzüne nur saçan Ay ışığında defnedildi. Üç şehidin defnedildiği yerlerin meydana getirdiği şehit kanıyla boyanmış al ok, Konstantiniyye'ye doğru uzanıyor. Altıyüz yıl önce, hiç yalan söylemeyen, kâinatın yaratılma sebebi olan tarafından bildirilen müjdeye işaret ediyordu.

Bizans İmparatorluğuna karşı, bir cuma akşamı kazanılan ilk zafer olan Baphaeon Zaferi ismini buldu. Koyunhisar zaferi diye anılmaya başlandı, Türkmenler tarafından... Bizanslıların Türk kılıcına koyun gibi boyun uzatmaları sebebiyle...

Zafer meydanında kılınan Cuma Namazı öncesi... Karaok geldi, Aydoğdu'nun mezarı etrafında üç defa dolaştı ve uzaklaştı. Bu sonraki günlerde dedevam etti. Bu mezar, Türk Han Mezarı diye anılmaya başladı. Hasta olan atların, bu mezarın çevresinde üç defa dolaştırıldığında şifaya kavuştukları görüldü (423).

Koyunhisar Zaferi, Osman Gazi'nin devlete giden yolu katettiğinin kesin delili kabul edildi, devletler, komşu beylikler ve tekfurluklar tarafından...

Koyunhisar'da mağlup olan tekfurlar, ertesi yıl Osman Gazi'ye karşı tekrar birleştiler. Osman Gazi, onları kırmadı. 26 Ağustos 1302'de bu tekfurları bu sefer Dinboz'da (424)bozğuna uğrattı. Kite kalesi, ardından daLapodian (425)zaptolundu. Ulubad Gölü içindeki Alyos Adası, Aykut Alp'in oğlu Kara Ali Bey tarafından alındı. Osman Bey, Kara Ali'ye sevdalanan ada papazının güzel kızını ona nikâhladı. Fetihten bir müddet sonra... Lapodian'a, Sine-i ab'tan (Sinop) gelen Çepniler, yerleştiler. Seyyid Bilal hazretlerinin vasiyetidir. Biz Konstantiniyye'ye en yakın yerde olmalıyız, dediler.

Aydoğdu'nun şehit, Baphaen'un Koyunhisarı olduğu, Kara Ali'ye papaz kızının sevdalandığı, Kasım-ı Bağdadi hazretlerinin ve oğullarının şehirlerin anası, ilmin zirveye ulaştığı Kahire'de bulunduğu zaman diliminde...Anadolu'da, özellikle de Bizans sınırlarında, Beldetün Tayyibetünleri, güzel diyarları, huzur kaynağı şehirleri çoğaltmak ve bu şekilde Anadolu'yu Son Kale kılmak için büyük gayret gösteriliyordu Kılıç, Kalem ve Könül ehli kişiler tarafından... Bunların en başında da Osman Gazi geliyordu.

Güzel şehirler kurulsun diye oğluna Or-han, şehrin hanı ismini vermişti. Sarı Saltuk'un Beldetün Tayyibetün ile ilgili söylediklerini ve Harun Veli'nin Konya yakınlarında kurduğu şehri işitince... Bizans İmparatorluk ordusuyla ilk karşılaşmalarında, bu orduyu, İznik Gölü'nün güneyinde, Baphaeon'da yenince...Burası Koyunhisar, kendisi Osman Gazi, hükmettiği topraklar da Osmanlı, Osman'ın hükmettiği diyarlar diye bütün Anadolu'da anılmaya başlayınca... "Tamam" dedi."Vakti geldi. Yeni bir şehir kurmanın, bizi, idealimizi, adaletimizi, hayata, canlılara, dünyaya, kâinata

bakışımızı anlatan beldeyi... İnsandan hayvana, ağaçtan çiçeğe, ota, taştan toprağa varlıkları nasıl bir ve en güzel olarak gördüğümüzü gösteren bir şehri inşa etmenin, ama bunu önce gönüllerde kurmanın vakti..."

Ve kurdular, İznik Gölünün ve İznik şehrinin az güneyine yeni bir şehir... Konstantiniyye'ye, oradan da Hadrianus'a giden yolu açacak, Avrupa'ya ulaştıracak en stratejik mevkiye... Fethi hazırlayacaklar da en stratejik mevkilerdeydiler... Veliahd Orhan Bey Karacahisar, Gündüz Bey Eskişehir, Turgut Alp İnegöl, Şehzade Alaeddin Bey Yenişehir, Hasan Alp ise Yarhisar beyi idiler. Temsili güreşlerin ve bunu temsil eden lalenin derdindeki Laleli Hüseyin ise hep gönüllerdeydi, gönüller beyiydi.

Selçuklular, Nikea'yı fethettiklerinde, bu şehre, İznikea, demişlerdi, bunun izini sürerek Konstantiniyye'ye ulaşabilmek için... Türkmen ağzında söylene söylene İznik olmuştu. Şimdi İznikea'nın izini takip ederek Konstantiniyye'ye biraz daha yakınlaşabilmek için, yeni şehri, Tayyibetün Beldetün niyetiyle inşa eylediler.

İsmine de Yenişehir dediler (426). Kurulacak bütün yeni şehirlere, dönüşecek eski şehirlere örnek olsun, Bizanslıların eline geçen İznik ve sonra Konstantiniyye en kısa zamanda fethedilsin diye...

Bu şehirde önce cami inşa edildi şehrin kalbi olarak, hemen yanına hamam ve mektep, sonra da aşevi ve han... Tıpkı Medine şehrinde olduğu gibi... Şehir, caminin etrafında şekillendi, merkez; cami idi. Bizanslılardan aldıkları şehre, Eskişehir demişlerdi. Yeni baştanyaptıkları şehre de Yenişehir dediler, Bizanslılar, şehrin ne olduğunu anlasınlar diye... Oğuz Türkü, İslamiyet'le Horasan üzerinden tanışmıştı, bu bölgede de Farsça ağırlıklıydı. Bu sebepten ibadet ve yerleşimle ilgili namaz, oruç, abdest, şehir gibi kelimeler Farisi idi...

Fethedilen şehirler; Müslüman ve Türk kimliğiyle yeni bir ruh kazanır, Aydoğdular şehit olup, gecenin karanlığını ebedi aydınlığa, nura, huzura, ebedi saadete çevirirken... Yunus Emre de

yürüyordu... Söz kılıcıyla...Yeryüzünün, şehrin, köyün, evin, yaratılışın niçin olduğunu anlatarak...

Benim bunda kararım yok,

Ben bunda gitmeğe geldim

Bezirgânem metaım çok,

Alana satmağa geldim

Ben gelmedim davi içün

Benim işim sevi içün

Dost'un evi gönüllerdir,

Gönüller yapmağa geldim

Yunus Emre davi, kavga için değil, sevgi için bu dünyada bulunduğunu ifade ederken... Hakk'ın rızasının gönülden geçtiğini bu itibarla gönülleri, gönül sahiplerinin yetişeceği şehirleri mamur eylemek gerektiğini söylüyordu...

Kişi bile söz demini

Demeye sözün kemini

Şu cihan Cehennemini

Sekiz uçmağ ede bir söz.

Bırakın din kardeşini, bir insanı kırmayı, kötü bir söze, asık bir surata dahi tahammülü yoktu Yunus'un. Güzel bir söz, bu dünya Cehennem'ini sekiz uçmağa, Cennet'e çevirirdi...

* * *

1301 ve 1302 yıllarında Bizans'a karşı kazanılan zaferlerden sonra... Altı yıl geçmişti. Osman Gazi, yeni zaferleri hudut boylarında Bizans'a karşı değil, içerde aradı. Nefse, İblis ve taifesine, insanlardan yardımcılarına karşı... Güreşle temsil edilen mücadeleye ağırlık verdi.

"Kuracağın devlet, Son Kale kılınan Anadolu'da Kıyamet'ekadar devam edecek"müjdesinin gerçekleşmesi için... Sebeplere

yapışmaya, İbn-i Arabi hazretlerininve Sultan Alaeddin'in babasına olan nasihatlerini yerine getirmeye çalıştı.

Sultan Alaeddin, Ertuğrul Gazi'ye gönderdiği mektupta; "Uçta temeli sağlam at, sakın ola fetihler için, devlet için acele etme. Fetih, devlet, saltanat; ganimettir, şan, şöhrettir, güçtür, aklı başından alır. Bu sebepten başta Kayı olmak üzere diğer Oğuz boylarını ve evlatlarını fethe, devlete, fethin, devletin getirdiği mesuliyete hazırla. Bırak kaleleri, şehirleri oğlun ve torunların fethetsin, sen önce gönülleri, zihinleri ve toprağı, çevrendeki gayr-i müslimlerinkalbini fethet. İstimâlet üzre ol" diye nasihat etmişti.

Bey olduğu 1281'den 1302'ye geçenzaman içinde... Bu nasihatin ne kadar önemli olduğunu, bütün hücreleriyle hissetmişti Osman Gazi... Devletin, temelinin sağlam olması, bu nasihatlerin yerine getirilmesine bağlıydı. İşte bu sebeple altı yıl, fetihlere ara vermişti.

Bu arada, Kılıç, Kalem ve Könül ehli erlerin yetişmesi için gayret etti. Bunu sağlayacak mekanlar inşa etti. Medreseler, dergahlar, aşevleri...

Gönülleri, evleri, obaları, köyleri, şehirleri; Beldetün Tayyibetün kılmak için çalıştı. Buhara'da, Nübüvvet Yolunun Temsilcisi Mahmud İncirfagnevi ile irtibatı hiç kesmedi. İki defa Altın Yay ve Gümüş Oklar Temsilcileriyle bir araya geldi.

Bu çalışmada en büyük yardımcıları, Şeyh Edebiâli, Dursun Fakih, candan, canandan geçen alpleri ve Sarı Saltuk'un oğlu, Altın Yay emanetçisi, Könlüntemsilcisi Ece Halil ve temsili güreşlerin başlaması için ta Hive'den, Buhara'dan gelen Laleli Hüseyin olmuşlardı.

Ece Halil, babası Sarı Saltuk'un vefatından sonra Babadağ'da fazla durmamış. "Kaybolmamak ve daha güçlü geri dönmek için Anadolu'ya gitmeliyiz" demiş. Sevenleriyle birlikte Anadolu'ya, Osmanlı'ya güney sınırlarında komşu olarak yeni kurulan Karesi Beyliğine göç etmek için harekete geçmişti (427).

Orhan Bey ve Harun Veli hazretleriyle birlikte Sarı Saltuk'u

ziyarete gelen Laleli Hüseyin'i, yanında tutmuş. "Seninle çok işimiz var. Buradan ta Karesi Beyliğine kadar... Ermeydanı Yeryüzünün Hayır Meydanı olmasının, kişinin üç düşmanına karşı yaptığı savaşın ve Altın Yayın temsil ettiği değerlerin unutulmaması için... Bu mücadelenin Alperen denilen yiğitler tarafından canlandırılması, temsil edilmesi demek olan güreşler, bu yol üzerinde doğacak. Laleyi bu diyarda anlatmalı, bu diyarlarıiyi tanımalı, emaneti teslim edeceğin evladını buna göre yetiştirmelisin.

Evlenmeyi düşündüğün Sümbül Hanımı da en kısa zamanda getirmeli. Meskeniniz Osman Bey'in Bizans'tan fethettiği son diyarlar olmalı. Sümbül Hanım, Nilüfer Hatun'dan Nilüfer'i dinlemeli. Fethedilen yerlerde, gül, lale, nilüfer ve sümbülün temsil ettikleri anlatılmalı. Bu çiçekler, hem gönülleri hem bahçeleri, hem pencereleri hem de çeyizleri süslemeli." demiş. Oğlu Ece Yakup'a ve Laleli Hüseyin'e, Hadrianus'u (428), buradan Çanakkale Boğazı'na uzanan diyarı ve Boğazın iki yakasını karış karış ezberletmişti.

Kırım'da beraber olduğu Sultan II.Mesud, 1308'de, vefat edip Selçuklu tahtı boş kalıp devlet yıkılınca...

Ece Halil Bey, Osman Gazi ile görüştü.

"Beyim an bu an... Sizi ve bizi çok seven II.Mesud vefat etti. Anadolu'da Selçuklu bitti. Hem sizin, hem de bizim tekrar ermeydanına çıkma zamanımız geldi. Savaşsız geçen altı yılda... Elhamdülillah, Kılıç, Könül ve Kalem ehli için pınarlar akmağa başladı. İnşâallah bu pınarlar, Kıyamet'e kadar akacak, Anadolu'nun Son Kale olarak kalmasını sağlayacak.

Beyim... Büyük devlet olmanın ve Konstantiniyye'yi fethetmenin yolu... Anadolu'nun Avrupa'ya uzanan topraklarından geçer. Sarı Saltuk atamız, ömrünün son zamanlarını bunun için oralarda geçirdi.Çanakkale Boğazının iki yakası mutlaka fethedilmeli, Edrine'ye kadar ulaşılmalı. Konstantiniyye'yifetih için Hadrianus üzerinden gelinmeli.

Bu sebepten... Müsaade ederseniz, ben... Hadrianus, Çanakkale Boğazı ve Konstantiniyye arasındaki topraklarda koşturayım. Oraları, sizin ve neslinizden geleceklere hazırlayayım. Siz de

buradan, hem Konstantiniyye'ye hem de Çanakkale Boğazı'na doğru fethe devam edin. Laleli Hüseyin'in hanımı Sümbül Hatun size emanet."

Osman Gazi, yaşı yetmişi geçmiş Ece Beye, onbeş yaşlarında gösteren oğlu Ece Yakup'a, boyun bükmüş duran pehlivan yapılı, elbisesinde lale süslemeleri olan Laleli Hüseyin'e baktı.

"Uygundur" dedi. Helalleştiler ve ayrıldılar. Bu ayrılıştan az bir müddet sonra... Ece Halil ve ikibin atlısı Çanakkale Boğazı, Edrine ve Konstantiniyye arasında şimşek gibi çakmaya başladılar. Bizans'ın Balkanlar ile irtibatını kopardılar. Osman Gazi de İznik, İzmit arasındaki Trikokiya'yı fethetti, Konstantiniyye'ye biraz daha yaklaştılar. Fethedilen Kaleye Karahisar, dediler. Nasıl bir sır ise... Osman Gazi ve arkadaşlarının fethettikleri kaleler, Kılıç, Kalem ve Könülü temsil eten K harfi ile başlıyordu. Kulacahisar, Karacahisar, Koyunhisar ve Karahisar gibi...

Batıda Ece Halil, Doğuda Osman Gazi tarafında sıkıştırılan Bizans İmparatoru II.Andronikos Palaiologos, şaşkındı. Ece Halil ile antlaşma yoluna gitti. Buna göre... Ece Bey ve maiyetindeki Türkmenler, atları, paraları ve ganimetleriyle serbestçe Çanakkale Boğazı'nı geçerek dönebileceklerdi.Cenevizliler bu geçiş için gerekli gemileri sağlayacaktı.

Ece Halil'e bağlı Türkmenler'in Anadolu'ya geçmeleri sırasında... Bu geçişi denetlemek için Senahrin kumandasında 3 bin Bizans askeri de hazır bulunmaktaydı. Oğuz yiğitlerinin gemilere yüklediği ganimetler, Senahrin'in başını döndürdü. Türkmenler'in bin 500 gibi az bir sayıda olduğunu anlayınca ganimetlerden pay istedi. Vermezseniz karşıya geçmenize müsaade etmem, dedi. Bunun üzerine Ece Halil Boğaz'a yakın bir kaleye çekildi.

Senahrin imparatordan yardım isterken Ece Halil de Anadolu'dan sağladığı yardımla kaleyi tahkim etti. Bölgede bulunan müşterek imparator (429).Mikhail Palailogos Ece Bey ile anlaşmak istedi, ancak mümkün olmadı. Savaşta yedek imparator ağır bir yenilgiye uğradı; tacı, sancağı ve hazinesi Ece Halil'in eline geçti. Böylece Ece Halil, 1000 piyade ve 200 atlı ile Bizyam

(430)bölgesini merkez edindi. Çanakkale ile Konstantiniyye arasındaki topraklarda... Mesleme'nin altıyüz yıl önce Konstantiniyye'ye fethe giderken takip ettiği güzergahta... Tekrar fırtına gibi esmeye, akından akına koşmaya başladı. Göründüğü anda vurup kaybolan adamlarına akıncı deniyordu.

İmparator, bir avuç Türkmen yiğidi karşısında çaresiz kalmıştı. Müslümanlar ve Hristiyanlar, onu Sarı Saltuk'un oğlu Ece Halil olarak değil, Sarı Saltuk olarak görüyorlardı. Vefat etmesine rağmen Sarı Saltuk efsanesi, bire bin katılarak büyüyor, üç kıtaya yayılıyor. Sarı Saltuk, " Konstantiniyye'yefethetmek için dirilmiş" deniyordu. Sarı Saltuk efsanesinin üzerine, Ece Halil, akıncılar, Laleli Hüseyin ve Sümbül Hatun efsaneleri ekleniyordu. Özellikle de Rum kadınları arasında...

Nice yerler, Sarı Saltuk ve Ece Halil'in ismiyle anılıyordu. Çanakkale Boğazı'nınAvrupa yakasında Halil-ili, Lapseki'nin güneyindeki koy, Saltık Limanı diye bilinir oldu (431).

İmparator, çaresizdi. Bu efsaneleri yıkmazsa, Ece Halil'in Anadolu'dan gelecek Türkmenleri etrafına toplamasına müsaade ederse Bizans'ın yıkılacağını iyi anladı. Kendi ordusuyla bu işi başaramayacağını anlayınca destek arayışına girdi. Yeniden kuvvetli bir ordu topladı. Sırp Milutin ikibinsüvari gönderdi. Cenevizliler de Oğuz yiğitlerinin deniz tarafından kaçmalarını önleyeceklerdi.

1312 yılı sonuna gelindiğinde... Galliapolis'te (432)Sarı Saltuk oğlu Ece Halil ve alpleri kuşatıldı, yanında 17-18 yaşlarındaki oğlu Ece Yakup da vardı. Bir yanda Çanakkale Boğazı, üç yanlarında ise düşman askerleri vardı.

Cenk başladı. Kuvvetler arasında çok büyük dengesizlik vardı. 1'e 20 gibiydi... Etrafındakiler bir bir şehit olunca... Ece Halil, oğlu Yakup'u ve Laleli Hüseyin'i yanına çağırdı.

Gözyaşları içinde, her ikisi de sağ el başparmağıyla şehadet parmağının birleştiği yeri hafifçe kestiler. Başparmak başparmağı kavrayacak şekilde toka ettiler, müsafeha yaptılar. Babanın kanı, oğlunun kanıyla karıştı,bütün vücuduna yayıldı. Könlün Temsilcisi Ay Han'ın Altın Yay emanetini teslim etmiş oldu. Daha önce

defalarca anlatmıştı oğluna... Oğuz Han'ı, Uluğ Türkü, Altın Yay ve Gümüş Okları, bunların neyi temsil ettiklerini... Altın Yay ve Gümüş oklarınPapalığın elinde bulunduklarını... Dünyayısarsacak bir silahın, aletin parçası olduklarını... Ancak Altın Yay ve Gümüş Okların Temsilcileri vasıtasıyla kullanılabileceklerini...

Ece Halil, oğlu Ece Yakup'a, Çanakkale Boğazı kıyısında kimsenin bilmediği bir mağarayı tarif etti.

"Evladım. Biz düşmana hücum ettikte... O mağaraya saklanacaksınız, Laleli Hüseyin ile birlikte... Biz şehit olup savaş bitince... Düşman çekilince gelir şehitlerimizi gömersiniz."

Hemen arkalarında yükselen bir tepeyi işaret etti.

"Beni bu tepeye defnedin. Gönlümüze doğan o ki... Yakın zamanda... Bu tepeye... Osman Gazi'nin neslinden bir yiğit defnedilir. Mezarlarımız yan yana olur. Bir sel gelir, mezarlarımız düzlenir. İkimiz için tek mezar inşa edilir. Benim mezarım unutulur. Tıpkı Gündüz Alp'in mezarıyla Süleyman Şah mezarları gibi... İki mezar sel sonrası tek mezar olmuştu.

Karesi Beyliğine geçersiniz, Laleli Hüseyin sal yapmaktan anlar, laleden, çiçekten ve gönülden anladığı gibi. Şimdilik, Avrupa'dan Anadolu'ya geçiş için sal inşa etsin... İnşaallah, yakın zamanda... Anadolu'dan, Avrupa'ya geçiş için sal inşa eder, hem de bir daha dönmemek üzere..."

Laleli Hüseyin'i omzundan tuttu, oğluna seslendi.

"Bu Hüseyin'iiyi tanı... Altan Yay Temsilcilerinden Kalemin Temsilcisi Yıldız Han'ın emanetini taşıyandır, Avşar boyundandır. Kılıç'ın Temsilcisi Kayı Boyundan Orhan Bey, Könlün temsilcisi de Yazır boyundan olan sen oldun. Altın Yay üçünüzle tamamlanır. Bir de Gümüş Okların temsilcileri vardır, onlar sizin yardımcınızdır.

Hüseyin'in babası Mahmud Pehlivan'ın sırtı hiç yere gelmemiştir. Hüseyin de pehlivandır, lalenin sırrı için yetiştirilmiştir bunun için buralardadır. Ve... Atıyla akan, şimşek gibi çakan bir yiğittir. Sen de gördün, bizim en gözde akıncı

yiğidimizdi.

Anadolu'ya dönünce... Harmankaya Tekfuru Mihal'i bulun. Kendisi, benim ve babam Sarı Saltuk'un ve Osman Gazi'nin çok yakın arkadaşıdır. Selamımı söyleyin. 'Müslüman olup Gümüş Ok gibi akmanın, şimşek gibi çakmanın, dedelerin Kıpçak Türkleri gibi güzele sevdalanmanın zamanı gelmedi mi?' dediğimi iletin.

Gazi Osman Beyin, meydan savaşı yapacağı günler gelir. Savaşta düşmanın ordusunu besleyecek merkezlerini vuracak, geçeceği köprüleri yıkacak, sefere çıkılacak memlekete dehşet salacak, atıyla akan yiğitlere ihtiyaç var. Mihal Bey, bu birliklerin kurulmasına önce olacak yapıda bir yiğit. Laleli Hüseyin de ona yardımcı olur. Bunu hem Osman Gazi'ye hem de Tekfur Mihal'e anlatın."

Ece Halil, gözyaşları içinde helalleşti. Uzun uzunEce Yakup'a baktı.

"Haydi, şimdi gizlice yola koyulun. Bize bildirilen o ki... Bizim Gallipoli denilen bu yarımadada, bu topraklardaki şehadetimiz... İnşaallah, bu toprakların gülü bol diyar olmasının, Osman Beyin kurduğu devletin cihan devletine dönüşmesinin başlangıcı olacak. Bu topraklarda, Anadolu'nun Kıyamet'e kadar Son Kale olması şerefinin bedeli ödenecek."

Ece Halil... Bu sözler sonrası, bir ok, kara yağız bir at gibi düşman üzerine aktı. Geride gözü yaşlı iki yiğit, nice bin hatıra bırakarak... Ermeydanı Yeryüzünü, Hayır Meydanı eyleme kavgasında yeni bir çağ açarak (433)...

Ece Halil ve nice arkadaşının... Gallipolis'igülü bol, Anadolu'nu Avrupa'ya ayak basan ayağı eylemek için şehit oldukları zamanda... Belh'te doğan ve Silsile-i aliyye büyüğü Mahmud İncirfagnevi hazretlerininhalifesi Ali Ramiteni hazretlerininişaretiyle coşan... Anadolu'yu Son Kale yapmak için koşan Seyyid Ahmed Baba kavuştu. Harput'u Ermenilerden geri almak için yapılan sefere katıldı. Fetih gerçekleşip kapılar yıkılırken şehit oldu. Şehit olduğu yere defnedildi.

Seyyiddi, o da daha nice seyyidler gibi Anadolu'yu Son Kale yapmak için gelmiş. Bu toprağa defnedilerek ismi, cismi ve hatırasıyla Anadolu'yu mayalamıştı. Vefatından bir müddet sonra Fatih Baba, diye anılmaya başladı. Sevenleri ona, rütbelerin en güzelini vermişti (434).

Ece Halil ve Seyyid Fatih Ahmed Baba gibi niceleri şehitlik şerbetini içip makamların en güzeline koşarken... Osman Gazi ve beraberindekiler... Şehitliğe ve gaziliğe en hızlı kavuşturan yolu aramakta idiler.

Şenlik vardı... Fethinden, ebedi güzelliklere açılmasından, hayır meydanı olmasından hemen sonra... Türkmenlerin, yeni fetihler duasıyla, kılıçların devamlı bilenmiş diyarı olması ümidiyle Bilecik dedikleri diyarda...

Orhan Beyin ilk oğlu olmuş. Şeyh Edebiâli, ismini Süleyman koymuştu. Süleyman aleyhisselam gibi hem dünya hem de ahiretsultanı olsun, kendini Süleyman bilenlerin iki cihan saadetine kavuştursun diye...

Şenlikte, taştan toprağa bütün varlıklar, bütün canlılar, Hristiyan'dan Müslümanına bütün insanlar şendi... Bu şenlikte hepsinin payına düşen bir nimet vardı. Bu nimetin, şenliğin fazlalaşmasını isteyenler de vardı. Onlar gazi dervişlerdi. Osman Gazi'nin huzuruna geldiler ve arzularını söylediler.

"Yüce Rabbimiz, İslam sancağını, adı güzel Sultanımızın gayret ve bereketiyle dimdik ayakta tutmaktadır. Fitne ve fesadın gözünü de düşmanın kara bahtı gibi körletmiş bulunmaktadır. O'nun rızası için hangi yöne yönelsek, sonsuz ihsan sahibi Rabbimizin yardımı yetişir. O'nun yardımına kavuşana kim galip gelebilir.

Bu durumda... Kılıçlarımızın kında yatması, istirahatte olan ayaklarımızın hizmet üzengisine basmaması layık değildir. Yolları aşacak, ülkeler açacak güce sahip bizlere... Sultanımızın izni ve duasıyla... Bir baştan bir başa at koşturmak, Rabbimizin ism-i şerifini dört yana duyurmak gerekir (435)."

Osman Gazi, bu sözlerle şükür secdesine kapandı. Savaş

ganimetleriyle zenginleşen alpleri, rahatlarını terk edip, canlarını ortaya koyarak Allahü teâlâ yolunda cihat, gaza istiyorlardı.

Gözyaşları içinde şükretti. En yakını alplerin, ganimetle, makamla, devlet olmanın verdiği güçle dünya sevgisine düşmediklerini, gaza ruhunu kaybetmediklerini gördüğü için... Savaşa ara verilen yıllar içinde, Kılıç ve Kalem ehlinin Könül sahiplerinin gönül fırınında iyi piştiğine şahit olduğu için... Bu gazilerle Konstantiniyye'yi fetheden komutan olma isteğiyle yandı... Hicri 857'yi hatırladı. Konstantiniyye'nin fethini hazırlayacak şeyler için her türlü gayreti göstermeye yemin etti. "Ya Rabbi, ben kavuşamazsam da neslimizi kavuştur" diye dua etti.

Şükür secdesinden doğruldu. "Yüce Mevlam, hepinize sevdiklerinizle birlikte iki cihan saadeti ihsan eylesin. Bu sözlerinizle beni sevindirdiniz. Bana Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem son seferi Tebük Seferi esnasında söylediklerini hatırlattınız. Efendimiz, (İnsanların en iyisini ve şereflisini size haber vereyim mi?) buyurdu. Eshâb-ı kirâm; (Haber veriniz, yâ Resûlallah!) dediler. (İnsanların hayırlısı, atının veya devesinin sırtında, yâhud iki ayağı üzerinde, son nefesine kadar Allahü teâlânın yolunda çalışan kimsedir' buyurdu."

Sefer emrediliyordu, zamanın vasıtalarıyla veya yürüyerek, Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı, emniyet, selamet, sulh diyarı kılmak için... Allah için akmak, bir diyardan diğerine en süratli şekilde... Yüce Peygamberimizin akın, akından akına koşun, emrine kimler, uyacak, kimler akıncı diye anılacaktı?Osman Gazi bunları düşünürken bir ses geldi.

"Dua et ya Osman Bey! Ben de İnsanların hayırlısı, at üstünde son nefesime kadar Allah yolunda çalışan kimse olayım. Atımla, Ece Halil'in atlıları gibi gazadan gazaya akayım."

Sese döndüler. Harmankaya Tekfuru Mihal'di. Duyduğuyla aklı başından gidecek gibi olan Osman Gazi, hareketlendi. Hemen yanında yer gösterdi.

"Hoş geldin, gelişinle ve sözlerinle şeref verdin Mihal Bey. Buyur..."

Mihal Bey, çok heyecanlıydı, yüzü kızarmış, ter basmıştı.

"Şereflenmeye geldim beyim. Dede oldunuz ha? Tebrik ederim."

Hoşbeşten sonra, Osman Gazi, meraklı gözlerle baktı.

"De hele, Mihal Bey! Allah yolunda, at sırtında çalışan kimse nasıl olacaksın?"

Mihal Bey, gözlerini kapattı. Derin bir iç geçirdi.

"Osman Beyim. Tebrik için buraya gelmeye niyetlendiğim gece... Muhammed aleyhisselamı rüyamda gördüm, Allah'ın arslanı hazret-i Ali de yanında idi. Hakkı kabul edip ebedi saadete kavuşma zamanın gelmedi mi buyurdu. Boyunbüktüm, geldi efendim, dedim. Onunla birlikte kelime-i şehadet getirdim. Bir anda, bütün kâinatı içime alacak gibi genişlediğimi hissettim. Bana Abdullah diye hitap etti. Bugün buradaki toplantıya erişmemi söyledi. Senin neslinden nice Sultanlar geleceğini, Dünyaya hükmedeceklerini müjdeledi. Sen ve senin neslinden onlara katılsınlar, gazadan gazaya koşsunlar, buyurdu. Uyandım. Seni ilk tanıdığımda da bir rüya görmüştüm. Sen beni bir kuyudan çıkarmıştın. Tekfurların ne yaptığından, haberdar olmak için sana ihtiyacım var, demiştin. Artık vakit gelmişi olmalı.

Sabahı zor ettim. Huzuruna geldim. Sen o anda, hazret-i Muhammed'in (İnsanların hayırlısı, atının sırtında Allahü teâlânın yolunda çalışan kimsedir) sözlerinisöylüyordun. Bunu duyunca aklım başımdan gitti. Hadi bana kelime-i şehadeti söylet. Müslüman olup, hazret-i Muhammed'in dediği gibi at sırtında Allah yolunda savaşmak istiyorum."

Gözyaşları içinde "Allah" nidasıyla yerindenfırladı, Osman Gazi... "Kardeşim benim, mübarek olsun" diyerek Mihal'i kucakladı. Kelime-i şehadeti söyledi, Mihal tekrarladı.

Oradakiler, hıçkırıklar içinde tebrik ettiler Mihal Beyi... "Mübarek olsun Abdullah kardeşim" diye... Bu sırada, nöbetçi içeri

girdi, Osman Gaziye bir şey söyledi. "Gelsinler" izniyle kapıdan iki kişi girdi, Yakup Ece ve Laleli Hüseyin... Mihal Beyi orada görünce şaşırdılar.

Naklettiler... Ece Halil'in ve beraberindekilerin nasıl şehit olduğunu. Mihal Beye selam söylediğini ve "Müslüman olup Gümüş Ok gibi akmanın, şimşek gibi çakmanın, dedeleri Kuman Türkleri gibi güzele sevdalanmanın zamanı gelmedi mi?" dediğini... Tıpkı Ece Halil'in yiğitleri gibi at sırtında ok gibi akacak yiğitlerden bahsettiğini, bu yiğitleri yetiştirmeye layık kişinin Mihal Bey olduğunu söylediğini ve diğer anlattıklarını...

İki13'ünyanyana geldiği 1313 tarihinde, Mihal Beyin Müslüman olduğu, seferden sefere akacak yiğitleri yetiştirmeyi kabul ettiği haberi Papa V. Clemens'e ulaşınca... Çıldırdı, sesi çıktığı kadar bağırdı.

"Nedir bu, Türklerden Papalığın çektiği... Bütün planlarımızı boşa çıkarıyorlar. 13 hançerleriyle hem gözümüzü hem de göğsümüzü oyuyorlar. Çalışmaya devam...

Hicri 13. yüzyılda intikamımızı almak, yeryüzünde tek bir sünni devlet bırakmamakiçin..."

Orhan Beyin oğluna Süleyman ismi verilip Mihal Bey Müslüman olur, Papa hırsından çıldırırken...

Yunus Emre, Anadolu'yu karış karış gezerek, gönül ve söz ateşiyle kavurmaya, mayalamaya, Son Kale için temel taşlarını koymaya devam ediyor. Ve bunu gönüllere şöyle örüyordu:

Bu dünya kime kaldı, kimi berhudâr kıldı,

Süleyman'a olmadı, anın berhudarlığı.

Allah için olmayan malın-makamın, bilginin insana hiçbirfaydası olmadığını, hem Peygamber hem de Sultan olan Süleyman aleyhisselamın bile malı yanında götüremediğini söylüyor. Dünyanın, dünya malının kimseye yâr olmadığı hakikatini dile getiriyor, hakiki, son bulmayan saadetin Ahrette olduğunu ifade ediyordu.

Yunus Emre'nin dillendirdiği Dünya gerçeğini, Yeryüzünün Ermeydanı, imtihan meydanı olduğunu anlayan iki yiğit, Osman Gazi ve Mihal Bey... Bir nefeslerinin bile boşa geçmemesi için gecelerini gündüze katıyorlardı. Hatta bununla da yetinmiyorlardı. Az zamanda çok iş yapmanın çaresini arıyorlardı. Ömür çok kısa, yapılacak çok iş vardı. Çünkü Hakk'ın rızası, ebedi güzellikler âlemi, ebedi yanında an bile olmayan bu kısa ömürle kazanılacaktı.

Bulmuşlardı, az zamanda çok iş yapmanın çaresini... Çare; ata sevdalanmakta, atı öz kardeşten yakın bilmekte, onunla uzakları yakın kılmaktaydı. Atı; süvarisi için kılıçtan daha keskin, oktan daha hızlı, zırhtan daha koruyucu eylemekteydi.

İki arkadaş, can yoldaşı, bunları gerçekleştirmek için durmadan çalışıyorlar, at ırkını geliştirmek, at ile nice zaferler kazanacak alpleri yetiştirmek için... İnsanüstü gayret ediyorlardı.

Osman Gazi, Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellemin "Kuvvet, atmaktır" hadis-i şerifini bir an olsun unutmuyor, bu mübarek sözü; "Kuvvet, hızdır, harekettir, hedefe en hızlı şekilde, en kısa zamanda varmaktır" olarak anlıyordu.

Atı, uzağı yakın eyleyen en etkili araç bildikleri günlerde, ondan da hızlı, çok daha etkili bir vasıtadan haberdar oldular.

Osman Gazi, aşiretten devlete çevirdiği ülkesini idare ederken, hep adaleti ön plana çıkarmaya gayret etmiş, din, dil, ırk ayrımı yapmadan zulme mani olmak için her türlü çareye başvurmuştu.

Eskişehir yöresinde, Hamam mevkiinde kurulan bir pazarda... Germiyanlı birisi, Bizanslı Rumlardan birinden bir bardak satın almış. Ancak parasını ödememişti. Rum, Osman Gazi'ye gelerek şikayet etti. Bu adaletle ilgili Osman Gazi'ye gelen ilk şikayetti. Osman Gazi, tepeden tırnağa titredi. Yıllar öncesini, Kumral Abdal'ın kendisine devlet müjdesi verdiği ânı hatırladı. Kumral Abdal'a hediye olarak kılıç ile birlikte bardak vermişti.

Şimdiyse... Adaletle ilgili ilk şikayette bardak önüne çıkmıştı. Demek ki devlet, adalet için vardı. Her yanını dayanılmazbir ateşin bastığını hissetti. Yaz, dedi, katibine...

"Üç çadırlık obadan, büyük şehirlere kadar... Hükmüm altındaki yerlerde vazife yapan bütün idarecilere, mutlak uyulması gereken emrimdir. Pazarlardan sokaklara... Her yerde tellal çıkararak duyurun. Müslim, gayr-i müslim kime zulmedilirse, hemen idarecilerime başvurulsun. İdareciler, zulme, haksızlığa hemen son verecektir. Vermeyenin, dünyada ve ahirettehasmı ben olacağım.

Oğuz Kayı Han neslinden Ertuğrul Oğlu Osman"

"Osmanım, Yüce Mevlam iki cihanda yüzünü ak eylesin, bu buyruğunla gönlümü şen eylediğin gibi..."

Osman Gazi gelene baktı, ihtiyarlığı sebebiyle yürümekte zorlanan Şeyh Edebiâli idi, kayınpederi ve hocası... Hemen yerinden fırladı. Elini öptü, kendi yerine oturttu.

"Muhterem babam, pek aziz hocam... Duanıza vesile olacak emirlerinizle şereflendiriniz."

Şeyh Edebiâli, ellibeş yaşına kavuşmuş, sakalına ak düşmüş Osman Gaziye anlatılmaz bir sevgiyle baktı.

"Nice müjdeyle müjdelenen ve bu müjdelere kavuşmak için elinden gelen hiçbirgayreti esirgemeyen gazi beyim."

Osman Gazi, gazi beyim sözüyle öyle bir sevindi ki anlatılır gibideğil.Şeyh Edebiâlibiraz nefeslendi.

"Beyim... İşittim ki... Mihal Beyle birlikte... Az zamanda çok iş yapabilmek, daha fazla yeri hayır meydanı kılmak için... Çareyi ata sevdalanmakta, at ile gücüne güç katacakakıncı yiğitler yetiştirmekte bulmuşsunuz.

Çok güzel düşünmüşsünüz. Bugün sen attan çok daha hızlı, diyarları senin adına fetheden bir vasıtaya kavuştun. Bu, adalettir. Adalet, mülkün temelidir. Sen ve neslinden gelenler, zerre adaletten şaşmasınlar. Allahü teâlâ adaletten şaşanlara, zalimlere yardım etmez. Adaletle hükmeder, haramdan kaçınırsanız, Allahü teâlânın yardımına kavuşursunuz. Allahü teâlânın yardım ettiğine karşı kimse galip gelemez."

Mihal Bey Müslüman olduktan sonra... Osman Gazi hiç beklemedi. Onu yanına alarak, ya şehitlik ya gazilik diyen alpleri, ata sevdalı ok gibi akan yiğitleriyle, kanatlandı... Ermeydanı Yeryüzünde, nice diyarları Hayır Meydanı eylemek, hakikatin işitilmesine mani olanları aradan çıkararak, burada yaşayanların iki cihan saadetine vesile olmak için...

1313 yılında, Lefke (436), Mekece (437), Geyve ve Löblüce (Gölpazarı) kalelerini ve daha nice yerleri zaptetti.

1315 yılına gelindiğinde... Osman Gazi, Konstantiniyye'ye giden yolda, çok önemli atlama taşı Puraissa (438)kuşatmasını şiddetlendirdi. Ancak, şehrin surları çok sağlamdı. Surlara tırmanmaya çalışan alpler şehit düşüyordu. Osman Gazi, bu surlara bakıp Konstantiniyye surlarını hatırladı. Önce Puraissa surları aşılmalı, sonra ise Konstantiniyye surları... Bu surları aşmak, genç devletin, maddi-manevi surlarla çevrilmesi, Son Kale'ye doğru çok büyük adımları atması demekti.

Osman Gazi, kuşatmayı kaldırdı. Şehrin iki yanına giriş-çıkışlara mani olacak kale inşa edildi. Kalelerin inşasıbiryılda tamamlandı. Kaplıca tarafındakine yeğeni Aktimur, Uludağ tarafındakine ise Balabancık tayin edildi. Bu iki emir, Puraissa'nın çevresini tamamen kontrol altına aldılar. Kuş bile izinsiz içeri giremez, girince de çıkamaz oldu.

Puraissa'ya izinsiz kuşların bile giremediği zamanda... Peygamber-ümmet, zengin-fakir, Sultan-çöpçü dinlemeden izinsiz gelene hazırlananlar vardı, Buhara'da... Anadolu'ya kesintisiz ebedi hayat suyu sunan diyarda... Onun geleceğini hiç düşünmeyip de geldiğinde, ebedi gerçek bütün çıplaklığıyla ortaya çıktığında, sonsuz pişman olanlar vardı, dünyanın dört bir tarafında...

İzinsiz geleni, kapı, sur, kilit dinlemeyip geleni Buhara'da bekleyen bir gönül eriydi. Silsile-i aliyye denilen Nübüvvet Yolunun onbirincitemsilcisi Mahmud İncirfagnevi hazretleriydi (439)...

Boynunu büküp emirlerini bekleyen halifesi Ali Ramiteni'ye baktı ve gülümsedi. O da ihtiyarlamıştı. Dile kolay... Hocası Arif-i Rivegeri hazretlerinin1219'daki vefatından sonra yaklaşık yaklaşık yüz yıl geçmişti. Neler görmüştü neler... Kayı boyuyla ilgili müjdelerin gerçekleştiğine, Osmanlı Devletinin kurulduğuna, Konstaniniyye'ye doğru ilerlediğine, Anadolu'nun Son Kale oluşuyla ilgili çok büyük adımlar atıldığına... Moğol belasından üç İslam devletinin doğduğuna şahit olmuştu.

Buhara'nın Ramiten köyünde doğan halifesine baktı, uzun, uzun...

"Ali'm... Beni beklerken sen de ihtiyarladın... Takdir... Horasan'dan Anadolu'ya akış durmamalı... Könül, Kalem ve Kılıç ehli durmadan akmalı... Bu pınar kurumamalı... Asırlarca daha takviyeye ihtiyaç var.

Sarı Saltuk, Konstantiniyye ile ilgili 857 sırrını açıkladı. Osman Gazi ve neslinden gelenlere bütün varlığımızla desteğe devam... Hicri 857 tarihi yaklaştıkça taht kavgalarından korkarım. Orhan Bey, Ece Yakup ve Laleli Hüseyin'e sıkı sıkı tembihleyelim. Bu sırrı, yalnızca emaneti teslim ettiklerine versinler. Hilal'i gökte, Lale'yi yeryüzünde... Tevhidin, sahih itikadın remzi eylesinler... Bunu unutturmasınlar. Hepiniz sözünüzün eri olun."

Ali Râmiteni hazretleri, sözünüzün eri olun tembihiyle irkildi. Hocasının hiç yapmadığı bir işti.

Mahmud İncirfagnevi hazretlerininvefatından bir müddet sonraydı. Hâce Ali Râmitenî, talebeleriyle Râmiten sahrasında zikr ile meşgûl iken, büyük beyaz bir kuş gördüler. Onların başlarının üzerine gelince... "Ey Ali, kâmil er ol! Sözüne bağlı kal!" dedi. Bu kuşu görmek, söylediklerini duymakla, oradakileri bir hâl kapladı, kendilerinden geçtiler. Ali Râmitenî; "O, HâceMahmud İncirfagnevî idi. Velilik yolundaki çok yüksek makâmında, binlerce söz ve kelâm ile daima uçmaktadır" dedi (440).

Ali Ramiteni hazretleri, hocasının sözleriyle vuruldu. Onun, Osman Gazi ve soyundan gelenlere, Anadolu'nun Son Kale kılınmasına ve Horasan'dan Anadolu'ya göçe ne kadar çok

ehemmiyet verdiğini çok iyi anladı.

Zaman hükmünü icra ediyordu. İncirfagnevi hazretleri ömrünü tamam eyleyip gider, Ramiteni hazretleri ihtiyarlarken... Bastığında toprağıtitreten Osman Gazi'nin ayakları toprağı sarsamaz, yürümekte zorlanır olmuş, 1318 yılına gelindiğinde yaşı altmışı aşmıştı. Oğlu Orhan Gazi'yi karşısına aldı. Kendi eliyle idam fermanını imzalıyor gibiydi.

"Orhanım, yol da senindir, sözde... Sana yardımım ancak dua iledir, ihtiyaç hissettiğinde, emrine amâde olan tecrübelerimledir.

Sana, Orhan, şehrin sultanı ismini verdim ki... Tıpkı Harun Veli hazretlerininKonya yakınlarında, bizim İznik yakınlarında kurduğumuz şehirler gibi yeni şehirler kurasın. Fethettiğin şehirleri, ebedi güzelliklere açarak eskimeyen yeni şehirler eyleyesin diye... Saadet, şehirlerle gelir. Peygamber Efendimizin Yesrip'i nasıl Medine-i münevvere, nurlu şehir yaptığını unutmayasın.

Yürü, Konstantiniyye'ye doğru. Ancak bunun fethi için Hadrianus'un fethi şart. Çünkü fetih ancak Avrupa tarafından gelerek mümkün olur. Geceni gündüzüne kat, müjdelenen şehrin fethini sağlayacak işler için... Bu işler, diğer hedeflerinin de gerçekleşmesini sağlayacak. Sakın fetih için söylenen 857 Hicri senesine takılma... Fetih sana nasip olacak gibi çalış. Konstantiniyye'yi açıp gülzar eylemek için gayret et. Kendinden sonra gelene de böyle söyle. Onlar da daha sonrakilere...

Önce Puraissa, sonra İznik ve sonra İznikmid, Hadrianus... Bunlardan sonra Konstantiniyye... Kısacası; kurt ol gir sürüye, arslan ol bakma geriye(441)..." dedi.Parmağından hiç çıkarmadığı Ertuğrul Gazi hatırası, dünyayı temsil eden taşı üzerinde Ubeyd (kulcağız) yazan yüzüğü verdi Orhan'a... "Ben parmağımdan hiç çıkarmadım, gözümü de ondan ayırmadım temsil ettiği manaları, kulluğumu, gücün mesuliyet olduğunu unutmamak için... Sendeaynı şeyleri yap" diye tembihledi.

O günden sonra tıpkı Halid bin Velid hazretleri gibi... Sefere

çıkan, bir ok gibi akan yiğitlerinin arkasından ağladı. "At sırtından inmeyen, elinden kılıç eksik olmayan Ertuğrul oğlu Osman... Sefere çıkamayıp kadınlar gibi gidenlerin arkasından ağlayacak mıydın? Vah Osman vah!" sözleriyle teselli yerine daha da dertlendi. Sonra tövbelere durdu. "Yâ Rabbi!Tövbe ettim söylediklerime, düşüncelerime... Takdirinde nice hayırlar vardır" diye... Bütün zamanını, çocukların, nice Könül, Kılıç ve Kalem ehlinin yetişmesine, yeni devletin temellerininsağlam atılmasına ayırdı.

Temellerin sağlam atılması için, at üstünden inen, gönle ve beyne hitap eden yalnızca Osman Gazideğildi. Yunus Emre'den Dursun Fakih'e nice kalem ve könül ehli, Oğuz torunlarını, adaletin temsilcisi, mazlumların sığınağı, ebedi güzellikler yolunun yolcusu olmaya hazırlıyorlardı.

1320 yılına gelindiğinde... Seksen yaşına ulaşan, hem sözleri hem de gözleriyle, gönle giren birinin son zamanlarda dili ve gönlü aynı şeyi söylüyordu.

Sordum sarı çiçeğe

Sizde ölüm var mıdır?

Çiçek eydür derviş baba

Ölümsüz yer var mıdır?

Anatolia'yı alperenler doğuran analarla dolu, Anadolu, Son Kale eylemek için karış karış gezmişti. Hem ayakları hem de gönlü yorulmuştu. Çok gözyaşına şahit olmuş, çok gözyaşı dökmüştü. Ebedi sevgiliye hasreti dayanılmaz olmuştu. Allah'aısmarladık, dedi, inşâallah, ayrılık olmayan ebedi güzellikler diyarında buluşmak üzere...

Çok sevdiği birkaçkişi hariç... Hiç kimsenin, nerede, ne zaman vefat ettiğinden ve nereyi şereflendirdiğinden haberi olmadı.

Tıpkı...

Bir garip ölmüş diyeler

Soğuk suyla yuyalar

Üç gün sonra duyalar

Söyle gönül bencileyin

mısralarında olduğu gibi...

Geride, sözleri kalmıştı... Sonsuz hakikatleri, yediden yetmişe, cahilden çokbilmişe herkesin anlayacağı dilde, birkaçkelime ile dile getiren, dilden dile, gönülden gönüle söylenen, ilahi denilerek ateş gibi yakan sözleri...

İlim, ilim bilmektir

İlim, kendin bilmektir

Sen kendini bilmezsen

Bu nice okumaktır

sözlerinde olduğu gibi...

O, her yerde, her seste, her renkte, her zaman... Allahü teâlânın sonsuz gücünü, akılalmazgüzellikteki nizamı gördü. Gördüğünü söze döktü. Sözünde, işinde, gönlünde... İslamiyet'ten kıl ucu kadar ayrılmadı, ayrılmamanın da yolunu gösterdi, bidatten uzak durdu.

* * *

Yunus Emre'nin ortadan kaybolduğu, vefat etti diyenlerin kabrini gösteremediği, gözlerden ırak bir köşeye çekildi diyenlerin nerede olduğunu söyleyemediği günlerde...

Yıllardır camiye bitişik çilehanesinde kalan Harun Veli hazretleri hareketlendi... Sevenlerinin sevinç feryatlarıyla buradan çıktı. Ziyaretçilerini kabul ettiği hususi odasına geçti. İsimlerini söylediği talebelerinin gelmesini istedi. Geldiklerinde uzun uzun onlara baktı.

"Gönül ışıklarım... Her doğan İslam fıtratı, İslamiyet'le tamamlanmak, ebedi saadete kavuşmak üzere doğar. Onları, bu fıtrattan çevreleri koparır. İşte bu sebepten, onları kötü çevreye karşı koruyacak, yetiştirecek sığınaklar çok mühimdir. İlk sığınak ana rahmidir... Sonra ana kucağı, baba ocağı, mescid, mektep, mahalle, köy, şehir ve ülke... Biz, bu sığınakların çoğalması ve en büyük sığınak olarak Anadolu'nun Son Kale olması için buraya geldik, bu şehri kurduk."

Gözleri yaşlı sevdiklerini tektek bakışlarıyla kucakladı.

"Gönlüme doğan o ki... Bizim için ermeydanı, imtihan meydanı olan yeryüzünden ayrılma vaktimiz yakın... Dünya fâni, ahiretbâki...

Sizin her birinizi bir memlekete göndereceğim, sığınakları, gönül ocaklarını çoğaltmanız için..." Seyyid Mahmud'a seslendi.

“Oğlum! Sen Alâiyye’ye git. Meskenin orası olsun” buyurdu (442). Zekeriya isimli talebesine “Oğlum Zekeriyyâ! Seni de Manavgat’a gönderiyorum" dedi. Ali Baba, Gök Seyyid Kilimpuş ve Siyah Derviş’e dönerek; “Evlatlarım! Siz de Antalya’ya gideceksiniz” buyurdu. Akça Baba’ya Germiyan iline, Nasipli Baba’ya, Aydın iline gidin, dedi.

Seyyid Hârun Velî, 3 Mayıs 1320, Hicri 23 Rebiulevvel 720'de, fani âlemden bekâ âlemine göç etti. Hücresine defnedildi (443).Harun Veli vefat edince, vasiyet ettiği gibi yerine, kardeşinin oğlu Şeyh Mûsâ geçti, kızı Halife Sultan da ona yardımcı oldu...

O Harun Veli ki... Ömrünün son zamanında ta Horasan'dan kalkmış, Anadolu'ya gelmiş. İsmiyle anılan bir şehir, Hak aşkının alevlendiği gönül ocağı kurmuştu, ta Kıyamet'e kadar devam etmesi duasıyla... İlahi bir emirle Anadolu'ya geldiği, bulutun rehberlik ettiği, şehrin inşasında taşların kendiliğinden yerlerine yerleştiği anlatılmış, gerçek hayatıyla efsane birbirine karışmıştı.

Bunun ne önemi vardı? Mühim olan Oğuz boylarının buna inanmasıydı... Onlar, Anadolu'nun; Türkoğluna Kıyamet'e kadar kalacak son vatan seçildiğine, hakkın ve mazlumların Son Kalesi olduğuna, Konstantiniyye'nin fethinin buradan gerçekleştirileceğine, Son Kale kılınması, Konstantiniyye'nin fethi için başta Seyyidler ve gönül erlerinin buraya gönderildiğine inanıyordu. Bu; Oğuz Türkünün, yeryüzünde Allahü teâlânın adaletini yerine getirmek üzere kendisinin seçildiğine inandığını gösteriyordu. Tıpkı Orhun kitabelerinde ve Kaşgarlı Mahmud'un Divan-i Lügat-it Türk kitabında yazdığı gibi...

O kişi ki... Anadolu'ya "Kon ya" emriyle Hive'den göç edip Konya

yakınına konmuş, ismini verdiği şehre, Seydişehir'e defnedilmiş, Harun Veli diye gönüllerde taht kurmuştu. Harun Veli'nin "Ölüm sevgiliyi sevgiliye kavuştura köprüdür" çağrısına uyduğu günlerde...

Onu, "kon" diyerek Buhara'ya komşu Hive'den gönderen Ali Ramiteni hazretleri de Ahiretâlemine kondu. Cesedi Buhara'da yeryüzünü şereflendirirken, ruhu, kendi âlemine gitti (444). Yerine, Nübüvvet Yolunun 13. halkası olarak, Halifesi Muhammed Baba Semmasi'yi bıraktı. Ramiteni hazretleri pir-i nessac, dokumacıların piri diye bilinmiş. Talebelerini ve sevenlerini, al ve yeşil renklere bürünmüş Anadolu halısını dokumaları için göndermişti. Könül, Kılıç ve Kalem ehli olarak Anadolu'yu Son Kale eylemeleri için...

Muhammed Baba Semmasi'nin, Miladi 13. yüzyılın ikinci yarısında doğduğu rivayet edildi. Haçlı Savaşlarının son bulduğu, Moğollardan üç Müslüman devletin doğduğu ve Osman Gazi'nin ilan ettiği devletin temellerinin çok sağlam şekilde atıldığı zamanda... Papa'yı feryat ettiren ve "Mutlak galip gelmek için, mücadelemizi yüzlerce seneyeyaymak mecburiyetindeyiz. Hicri 13. yüzyıldaİslam âleminden, öncelikle de Türklerden bunun intikamını alacağız" dedirten zamanda...

13. yüzyılda doğan, Nübüvvet Yolunun 13. temsilcisi olmuştu... Bu durum, Papa 12. İonnes'e bildirildiğinde, artık 13 ile, Türklerle ilgili bir şey duymak istemiyorum, diye feryat etmiş, intikamımız Hicri 13. yüzyılda alınacak sözleriyle çılgınlar gibi gülmüştü. Fıkra diye, İonneslerin 13. olduğu, ancak bunu kabul etmediği ve 12. diye kalmakta ısrar ettiği anlatılmıştı.

Semmasi hazretleri, Batı Türkistan'ın kalbi, Anadolu'nun insan, nur kaynağı, gönül pınarı Buhara'dan çıkan 5. temsilciydi...

Selçuklu Devletinin kurucusu Tuğrul Beyle başlayıp Osman Gazi ve Orhan Beyle devam eden Anatolia'yı Anadolu kılma harekatında... Buharalı Nübüvvet Yolu temsilcileri Abdülhalık Goncdüvani, Arif-i Rivegeri, Mahmud İncirfagnevive Ali Ramiteni hazretleri... Buhara ile Anadolu arasında gönül köprüleri kurmuşlar... Bu köprüden aralıksız nice Könül, Kalem ve Kılıç ehli

kimseler geçmişti, Anadolu'yu insanlığın, mazlumların ve sahih itikadın, ehl-i sünnetin Son Kalesi kılmak için... 13. temsilci olarak bu görevi Muhammed Baba Semmasi almıştı.

13. temsilcinin yolu öyle bir diyara düşmüştü ki... Hocası Ali Ramiteni hazretlerininköyü Ramiten'e... Hocasının kabrini ziyaret edip ayrılırken yediden yetmişe herkesin bir tarafa doğru gittiğini gördü. Sual etti.

"Efendim. Sırtı hiç yere gelmeyen Buryalı Mahmud Pehlivan burada... Oğlu Laleli Hüseyin'i yirmi yıl önce Anadolu'ya gönderen Mahmud Pehlivan..." cevabıyla tebessüm etti.

"Allah! Allah! Biz de onu görmek istiyorduk. Bu yaşta hâlâ buralarda ha?"

Onlar da akan, önüne çıkan her şeyi kendine katan kalabalığa katıldılar. Bu sel onları, çayır diye bilinen bir deryaya getirdi. Koca deryanın tam ortasında sanki girdap vardı, herkes oraya akıyordu. Akıntıya uydular, kalabalığa ulaştılar. Ama çember şeklindeki insan duvarını aşmak ne mümkün. Semmasi hazretlerini görünce duvar yarıldı. Girdabı gördüler. İki yiğit, tıpkı bir girdap gibi, alt alta, üst üste dönüyor, dönüyorlar, küleşin (güreş) en içten gelenini yapıyorlardı. Girdabın, Farisi aslını yaşıyor, yaşatıyorlardı. Gözlerini onlardan ayıramadı. Gönlü küleşenlerden birine aktı. Onunla birlikte nefsine, şeytana ve yeryüzünü şer meydanı kılanlara karşı könül, beyin ve bilekle savaştı. Girdabı aynen yaşadı.

Girdap; Farisi kird (dönen) ve ab (su) kelimelerinden meydana gelip, dönen su manasında değil miydi? Hayat kaynağı su, kâinatın akışına uyup bir de dönerse... Ona ne karşı koyabilirdi? Ebedi aşk ile yanıp girdap haline gelip dönen gönüllerden başka... Semmasi hazretleriküleşen iki gençle kâinatın akışına kapıldığını hissetti. Bu akışta Mahmud Pehlivan'ın yanına geldi, selam verdi. Pehlivan onu görmesiyle ayağa fırladı, selamını aldı.

"Ya Hace! Sizi burada görmek ne saadet!..

"O saadet bizim... Burada olduğunuzu duyunca hemen koştuk,

ne zamandır sizi görmek isterdik."

Mahmud Pehlivan, heyecanlandı.

"İnşaallah bizi görmeniz gönül ferahlığına sebep olur."

Gülümsedi, sabah Güneşinin ilk ışıklarını gönderdiği gibi.

"Ferahladık bre Mahmud Pehlivan hem de nasıl. Şu küleşen iki yiğidi görünce... Gönlümüz onlarla akıp gitti. Melikşah'ın Ebû Ali Farmedihazretleri, İmam Gazali hazretleri ve Nizam-ül Mülk ile yaptığı toplantıyı hatırladık. O toplantıda, dile getirmişler. (Kuvvet atmaktır hadis-i şerifinin, Yeryüzününhayır meydanı kılınmasının, insanın üç düşmanıyla yaptığı mücadelesinin, Türkoğlunun Doğudan batıya akışının, Altın Yay ve Gümüş Okların, alperen ismini alacak yiğitler tarafından güreşle temsil edilmesi gerçekleşmeli...) demişlerdi. Bu iki yiğidi görünce... Bunu, bu konuda sana verilen görevi, oğlunu yirmi yıl önce laleyi temsilen Anadolu'ya göndermeni hatırladım. Bu gençlerden, tay gibi yerinde duramayanın, uzun boylu olanın... Bu temsilde önemli yeri olacağı gönlümüze doğdu."

"Efendim, o... Emir Külal diye bilinir, 18 yaşındadır. Emir, derler, çünkü seyyiddir. Külal ismi de bildiğiniz gibi çömlekçilik yapmasından ileri gelir."

Hafifçe güldü.

"Çamuru yoğuran eller, gönülleri yoğuran eller olur inşâallah. Mahmud'um... Sizce uygunsa... Çağır, tanış olalım."

Hemen, geldi, elini öptü. Sol omzundan, kalbi hizasından tuttu, hafifçe sıktı. Emir Külal, her zerresinin acıdan feryat ettiğini duydu. Gözlerini bir müddet yumdu, açık gözle görülmeyeni görüyormuşçasına...

"Maşallah! Peygamber efendimiz, 'Yiğitlik, pehlivanlık, kızınca kızgınlığını yenendir' buyurmuşlar. Pehlivanlık, küreş, yiğitlik meydanına çıkmak, pehlivan; küreşçi, yiğitlik davasındaki kişi demektir. Pehlivansın ha, öyle mi?"

Kızardı, mahcup oldu, boyun büktü.

"Estağfirullah efendim... İnşâallah, dualarınız ve himmetinizle aciz bir kul olurum."

Cevap; Semmasi hazretlerininyüzünde güllerin tomurcuklanmasına vesile oldu.

"Cevabınla, pehlivanlığa, küreşçiliğe aday olduğunu gösterdin. Pehlivanlık, küreş; kişinin, nefsine, şeytana ve kötü çevreye karşı yaptığı mücadeleyi, maddi-manevi güçlü, alperen olmayı temsil eder. Bundan sonra sen bizim için Emir Külal değil, Pehlivan Emir Külal'sin... İnşâallah, nefsine, Şeytana ve kötü çevreye karşı mücadele edenlerin yanında, lale ile hilalin yarışında, küreşinde hilali temsil edenlerin emiri olursun "

Lale ile hilal benzetmesi, oradakileri şaşırttı, Mahmud Pehlivanı ise tebessüm ettirdi. Semmasi hazretleri, Külal ismine dokunmamış, pehlivan desteğiyle külali, çömlekçiyi kırılmaz, kırmaz, pehlivan külal ile aslını unutmaz kılmıştı.

Hem pehlivan, hem de küreşçi demiş... Böyle demekle... Seyyidlerin ve Oğuz boylarının, Anadolu'yu birlikte Son Kale eyleyeceklerine mi işaret etmişti.

Oğuz boylarındaki seyyid sevgisi, Peygamber Efendimize olan sonsuz aşkın ifadesi değil miydi? Sevdikleri kimselerin Onun soyundan geldiğini, seyyid olduğunu söylemiyorlar mıydı? Anadolu'da, nice seyyid kabri, makamı diye bilinen güller açmıştı. Bu kabirlerde yatanların gerçekten seyyid olup olmadıkları mühim miydi? Çünkü Oğuzlar, Nübüvvet Yolu temsilcileri vasıtasıyla... Bu kabirlerin hatırlattıklarının; dünyalara bedel, ebedi saadete kavuşturan, Anadolu'yu Son Kale eyleyen olduğuna inanmışlardı. Bu sebepten... Anadolu toprağının altını ve üstünü, her karışını, Onu hatırlatanlarla, kırmızı-beyaz güller ve lalelerle Cennet bahçesi eyleme gayretindeydiler.

Emir Külal, Muhammed Baba Semmasi ile görüştükten sonra... Bir daha ondan ayrılmadı, hakiki pehlivan olabilmek için... Hocası

tarafından verilen pehlivan lakabını en büyük şeref bildi... Semmasi hazretleri ona, bazen pehlivan bazen de küreşçi diye takıldı.

Semmasi hazretleri, yürüyordu... Yanında Pehlivan Emir Külal olduğu halde, gönülleri gül bahçesi eylemek için... Günlerden bir gün, Buhara'nın Kasr-ı hindüvan köyünün yanından geçiyordu. Birden durdu. Gözlerini kapattı, burnuyla derin bir nefes aldı. Gözlerini açtı, yüzünde sevinç ırmakları akıyordu.

"Elhamdülillah! Rabbimin büyük ihsanı. Bu köyden büyük bir zatın kokusu gelir. Kasr-ı hindüvan, karpuz sarayı olan bu köy, pek yakında Kasr-ı ârifân, ârifler sarayı olur."

Pehlivan Emir Külal'e döndü, gülümsedi.

"Pehlivan iyi dinle. İnşâallah, burada öyle bir pehlivan doğar ki... Karşısında hiçbirrakibi dayanamaz. Onun izinde gidenler, Anadolu'yu Son Kale, Cennetbahçesi eylerler..."

Emir Külal, Kur'ân-ı kerimde nakledileni hatırladı. Yakup aleyhisselam, oğlu Yusuf aleyhisselamın kokusunu üç günlük yoldan almıştı. Hocası ise ana rahmindekinin kokusunu alıyordu. Semmasi hazretleri, "Pehlivan evladım. Âlem-i şehadet denen, madde âleminde her varlığın bir kokusu vardır... Hatta amellerin bile... İyi amelden iyi, kötü amelden kötü koku gelir" dedi, talebesinin aklından geçenleri hissetmiş gibi...

Koku hadisesinden birkaçay sonra... Hoca ve talebesi yine aynı yerden geçiyorlardı. Semmasi hazretleri, havayı şöyle bir kokladı. "Şimdi o güzel koku daha çok gelir. Ümit ederim ki, o büyük zat dünyaya gelmiştir" buyurdu. Kokuyu takip etti, talebeleri de onu... Bir evin önüne geldiler, durdular, kapı açıldı. Kapıyı açan Semmasi hazretlerininsevenlerinden Muhammed Buhari idi. Şaşırmıştı. "Hocam! Siz ha!" diyerek koştu. Mani olmasına fırsat vermeden elini öptü. Semmasi hazretleri, mahcup bir şekilde gülümsedi.

"Evladım, hanenize katılan yeni bir can var mı?"

"Elhamdülillah, var efendim. Üç gün önce bir erkek evladımız oldu. Ben de huzurunuza getirmek arzusundaydım. İsmini

koymanız, teveccühlerinize kavuşması için... Hanemizi şereflendirirseniz çok seviniriz efendim."

Kucağına beyaz kundak bezi içinde nur topunu getirdiler. Baktı, bebek de ona baktı, gülümsedi, bebek de gülümsedi. Okudu, üfledi, sonra kalbi üzerine bastırdı. Babasına döndü."Bu bizim oğlumuzdur. Biz bunu kabul eyledik. Hangi ismi münasip gördünüz?"

Sevinçten aklı başından giden baba telaşla, "Siz hangi ismi münasip görürseniz efendim" cevabını verdi.

Kıbleye karşı döndü. Sağ kulağına ezan, diğerine ikamet okudu. " Ya Muhammed" diye üç defa seslendi. Bebeği babasına uzattı.

"İsmini Muhammed dedik ki... Peygamberimiz hazret-i Muhammed'in sünnetini yaşatsın. Gönüllere O'nun sevgisini en kısa yoldan nakşetsin."

Talebelerine döndü."Kokusunu aldığım işte bu çocuktur. İnşâallah! Zamanının rehberi ve bir tanesi olacaktır. Tasavvufta, yeni, çabuk kavuşturan bir yolun öncüsü olacaktır" buyurdu.

Sonra Pehlivan Emir Külal'e, "Bundan sonra birinci görevin; bu çocuğun her haliyle ilgilenmek olacaktır" diye tembih etti.

Pehlivan Emir Külal, Semmasi hazretlerine talebe olduktan bir sene sonra... Bir pehlivanın, Mahmud Pehlivanın kızından olan torunuyla evlendi. Bu vesileyle iyice ihtiyarlayan Mahmud Pehlivanla daha sık görüşmeye başladı.

1322 yılında... Pehlivan Emir Külal'in bir oğlu oldu. İsmini Mahmud Pehlivan verdi Selim diye... Vasiyette bulundu, "Semmasi hazretleri de uygun görürse... Bu torunum yirmi yaşına geldiğinde onu Anadolu'ya gönder, Hilal'in temsilcisi olarak... Dayısı Laleli Hüseyin ile buluşsun. Lale ve Hilal temsilcileri... İnşâallah Yeryüzünün Hayır meydanı olması için yapılan mücadeleyi temsil eden küleşlerin yapılmasına vesile olacaklar" dedi.

Mahmud Pehlivan, bu doğumu bekliyormuş gibi... Vasiyetinden kısa bir müddet sonra vefat etti. Hive'ye defnedildi (445).

Mahmud Pehlivan'ın kefen niyetiyle cebi olmayan beyaz bezlerle sarıldığı günlerde... Ondan çok uzak diyarlarda, gaza için kılıç, könül ve kalemlerini keskin eyleyenlerin diyarında, Bilecik'te... Biri daha cebi olmayan beyaz bezlerle sarılıyordu, ama kefen değil, kundak için... Mahmud Pehlivan'ın oğlu Laleli Hüseyin'in, Sümbül Hanımdan bir oğlu olmuş,babası ismini Ali koydu. Mahmud Pehlivan, geride iki pehlivan adayı Ali ile Selim'i bırakarak Ermeydanı Yeryüzü'ne elveda demişti.

Peygamber Efendimizin aleyhisselam neslinden gelen Pehlivan Seyyid Emir Külal'in Semmasi hazretlerine talebe olup, sonra da evlat nimetine kavuştuğu, patikayı yol eylediği zamandı. Bizanslıların Kladyapolis, Türkmenlerin Bolu dediği diyarda, Işıklar Köyü'nde... Peygamber Efendimizin soyundan gelen Seyyid Ümmi Kemal Efendi ikamet ederdi... Ümmi idi, okuması yok idi ceddi Peygamber Efendimiz aleyhisselam gibi... Ama gönül gözü, okunması, dile getirilmesi en zor olanları okuyor ve herkesin anlayacağı açıklıkta söylüyordu. Horasan diyarından gelmişti nice seyyidin geldiği gibi, Anadolu'yu Son Kale kılmak için...

İrdi eren kafilesi menzile

Ben duruşıp yetmezem ah vah.

Gönül erleri, evliyalar menzile eriştiler, hakiki aşka kavuştular, nefislerini yola getirip hakiki iman sahibi oldular, ben yolda kaldım diye insanın feryadını dile getiren nice mısraları, emanet olarak bırakarak vefat etti. Işıklar köyüne defnedildi. Geride Kıyamet'e kadar insanların saadetine, Anadolu'nun Son Kale olarak kalmasına vesile olacak ışıklar, Divan, Risale-i vefat, Risale-i iman ve Kırk Armağan isimli eserleri bıraktı (446).

Ümmi Kemal Babanın, Anadolu'nun Son Kale kalması için nice eser bırakarak elveda dediği günlerde... Karadeniz'e kavuşan bir nehirle birlikte niceleri de akıyordu.

Eskişehir'den doğan ve Karadeniz'e deryaya kavuşan bir nehir vardı. İsmi Sangarius idi, Yunan mitolojisindeki nehir tanrısının ismi... Bu nehrin denize kavuştuğu yer Orhan Gazi'nin emiri Akçakoca tarafından fethedildi. Burası eskiden beri her türlü

ticaretin yapıldığı açık bir pazar yeriydi. Türkler burasını fethedince... Nehir ile deniz arasında kalması sebebiyle Adapazarı diye anılmaya başlandı.

Fetihle birlikte bu pazarda, Sakar Baba diye biri sık sık görünürdü. Elindekini düşürdüğü, yürürken sağa-sola çarptığı içi kendisine Sakar Baba deniyordu. Herkesin yardımına koşar, gülen yüzü, tatlı diliyle Ermenilere, Rumlara İslamiyet'i sevdirirdi.

Bir gün, Sangarius nehri üzerinden geçmek istedi. Köprü paralıydı. Onun yanında ise para yoktu. Müsaade edilmeyince suyun üzerinde yürüyerek nehri geçmeye başladı. Herkes merak içinde kim olduğunu soruyordu. Tanıyanlar Sakar ya, Sakar ya dediler. O günden sonra Sangarius nehrinin ismi Sakarya olarak değişti. Sakar Babayı da nehrin diğer tarafında vefat etmiş buldular ve nehrin suyu altında kalmasın diye bir tepe üzerine defnettiler. O tepe de o günden sonra Erenler Tepesi diye bilindi. Adapazarı'na ilk defnedilen kişiydi. O sakar haliyle hem nehre hem de tepeye ismini vermişti (447).

Sevgiliyi sevgiliye kavuşturacak ölüm olmasaydı... Bu dünyanın, Bizans'ın, Papalığın, makam için her türlü alçaklığı yapanların kahrı çekilir miydi? Ölümü özlüyor, bekliyordu... Sevdiklerine, babasına, eşi MalhunHatuna, hocası ve kayınbabası Edebiâli'ye, ağabeysi Savcı Beye, Sarı Saltuk'a, Mevlana hazretlerine kavuşabilmek için...

Edebiâli hazretlerininvefatındanbir ay sonra... Malım, canım senin için diyerek Malhûn ismini verdiği çok sevdiği eşi ayrılmış. Onu bu dünyada kolsuz, kanatsız, havasız bırakmış, toprağın bağrına emanet edilmişti.

Gazi Osman Bey... Şereflerin en güzeline, gazilik rütbesine kavuşan... Şehitliğe kavuşma aşkıyla yanıyordu. Ama kader... Yıllarca onu zaferden zafere koşturan ayakları... Şimdi onu taşımaz olmuş, gazadan alıkoymuş, şehit olma ümitlerini soldurmuştu... Seyfullah, Allah'ın kılıncı diye nam alan, vücudunda kılıç değmeyen yer bulunmayan, ama rahat döşeğinde ölen Halid bin Velid hazretleri, bir türlü aklından çıkmıyordu.

Şehitlik ümidi kırılmış, sevdikleri gitmiş... Geriye onlara kavuşturacak olan ölüm kalmıştı... Ölümü çok istiyordu, ama beklediği iki şey vardı; surların aşılıp Puraissa'nın fethi ve doğumu... Oğlu, veliahdı Orhan'dan ikinci torunu bekliyor. "İnşâallah erkek olacak ismini de Murad koyacağım. O muradımızın gerçekleşmesinde büyük adımlar atacak" diyor.Yâ Rabbi, onu görmeden canımı alma diye dua ediyordu.

Beklediği gibi bir erkek torunu oldu. "Sana sonsuz şükürler olsun Rabbim. Muradımı ihsan eyledin" diyerek Murad ismini verdi. Henüz on yaşındaki diğer torunu Süleyman'a takıldı.

"Süleyman'ım... Sen de aga oldun. Hem de baş aga..."

Süleyman dedesi tarafından verilen lakabını çok beğendi. Başaga, başaga diyerek sevdiklerinin yanına koştu. O günden sonra başaga diye bilindi ve söylene söylene paşa, Süleyman Paşa oldu.

Orhan Gazi'nin büyük oğlu Süleyman Paşa, başaga diye bilinirken... Kayı boyunun başagası Osman Gazi, huzursuzdu. Hayır meydanı kılmak için gecesini gündüzüne kattığı ermeydanı Yeryüzü'nde fazla zamanının kalmadığını hissediyordu. İki muradından birine kavuşmuştu, ikinci muradının gerçekleşmesi için oğlu Orhan Gazi'den fetih haberini bekliyordu. Puraissa ismini doğrularcasına dayanmıştı. Puraissa; surşehri demekmiş... Onsekiz senedir surları aşamamışlardı. Çareyi ilk kuşatmadan yedi sene sonra, iki hisar vasıtasıyla şehre giriş-çıkışları kontrolde görmüşlerdi, ama buna rağmen dayanıyor, teslim olmuyordu.

Puraissa, onsekiz senedir dayanıyordu, ya Konstantiniyyye... Geçit vermez surlarıyla bin yıldır dayanıyordu. Surları yalnızca Latinler aşmıştı, onlar da Haçlı seferi sebebiyle sur kapılarının açılmasıyla... Çıkmamışlar ve işgal etmişlerdi. Neslinden gelenlere o büyük müjdeye kavuşmak, kendisine de bu büyük müjdeyle sevinmek nasip olacak mıydı? 857 müjdesi gerçekleşecek miydi?

Puraissa ve Konstantiniyye dayanmaya devam ediyorlardı. Uluğ Türk'ün temsili güreşlerin yapılacağını söylediği Hadrianus bekliyordu. Ancak kendisinin dayanacak, bekleyecek hali kalmamıştı. Sık sık sual eyliyordu, oğlu Orhan Gazi'nin gelip gelmediğini...

"Geldi" müjdesiyle doğrulmak istedi, ama... "Bey babam" deyip elini öpen oğlunu göğsüne bastırdı, içine almak istedi, bir daha ayrılmamak arzusuyla... Mümkün müydü? İmtihan meydanı... Burada, herkes için biçilmiş bir ömür vardı. Ağladı... Nice Bizans toprağının Osmanlı diye bilinmesine vesile olan, Anadolu'nun Son Kale olması için çok sağlam temeller atan...Yiğitliği, merhameti, adaleti, insanlığıyla, yeni doğan bir devletin Osmanlı diye anılmasını sağlayan...

Duyulur duyulmaz bir sesle ilk suali "Puraissa fetholundu mu?" oldu. Orhan Gazi boyun büktü.

"Gazi babam. Düştü, düşmek üzere, teslim şartları görüşülür. Hastalık haberinizi alınca hemen koştum."

Fetih haberini bekleyen babasına içeridekilerin pes etmesini bekleriz, surları aşamayız diyemedi.

Osman Gazi acı acı gülümsedi. Can parçasını yanına oturttu, diğerlerinin çıkmasını istedi.

"Ölmeden önce fetih haberini işitmek, oraya, Gümüşlü Kümbet altına, İslam ordusunun ulaşabildiği son noktaya defnedilmek isterdim. Tıpkı Konstantiniyye surları önüne defnedilen Halid bin Zeyd gibi... Nasip... Fetihten önce vefat edersem... Cesedimi Gümüş Kümbet altına nakledin...

İki istediğim vardı. Birine kavuştuk. Murad'ımı kucağıma almakla kâinatı kucaklamış gibi oldum. İkincisi... Ya nasip..."

Orhan Gazi, babasının ısrarla Murad demesi karşısında, büyük oğlu Süleyman'ı, 14 yıl önce, Ece Halil'in şehit olmadan önce söylediklerini hatırladı, titredi.

"Gönlümüze doğan o ki... Yakın zamanda... Bu tepeye... Osman Gazi'nin neslinden bir yiğit defnedilir. Mezarlarımız yan yana olur. Bir sel gelir, mezarlarımız düzlenir. İkimiz için tek mezar inşa edilir" demişti.

"Süleyman, olabilir mi?" düşüncesiyle gönlü sancıdı. Henüz on yaşındaki oğlunu yirmi yaşını doldurduğunda, Sarı Saltuk'un izinden Avrupa topraklarına göndermeyi düşünüyordu, Osman Gazi'nin sözleri üzerine... Konstantiniyye'nin fethini kolaylaştırmak ve yakın kılmak için...

Osman Gazi, avuçladığı eli sıktı, sözlerimi iyi dinle dercesine...

"Evladım. Bu söylediklerim özeldir, sana ve neslinden tahta oturma bahtsızlığınauğrayanlaradır."

Orhan Gazi, bu sözlerle irkildi. Tahtın nasıl bir bahtsızlık, anlatılmaz bir yük olduğunu iyi anlamıştı, babasına vekalet ettiği sekiz yıl içinde... Osman Gazi, vah benim bahtsız oğlum der gibilerden baktı.

"Evet, bahtsızlıktır... Ama buna rağmen, adaleti yerine getirmek, zulme mani olmak, yeryüzünü hayır meydanı kılmak için... Vazifeyle karşı karşıya kalındığında ret edilmemeli, en iyi şekilde yapılmaya çalışılmalıdır.

Oğuz Han'dan bugüne... Çeşitli şekillerde soyumuza emanet edilenler... Peygamber Efendimizin bayrağı, hazret-i Osman'ın Kayı boyu damgalı kılıcı, Ahmet Yesevi hazretlerinintahta kılıcı, mektuplar, nameler, çok özel kitaplar, ecdadımızın tuttuğu defterler...

Bunlar... Bizim gizli gücümüz, gizli yol göstericimizdir.

Altın Yay ve Gümüş Ok temsilcileriyle irtibat hiç kesilmemeli... Nübüvvet Yolu temsilcisinin rehberliğinde bir araya gelinmeli. Yapılacaklar karar altına alınmalı.

Altın Yay ile temsil edilen Kılıç, Kalem Könül erbabı... Devletimizin varlık, ayakta kalma sebebidir. Bunlar, maddi şartlardır. Katiyen ihmal edilmemelidir. Peygamber Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem, "Kuvvet atmaktır" hadis-i şerifi unutulmamalı, manası iyi anlaşılmalı ve gereği yapılmalı.

Anadolu'nun Son Kale olması ve Kıyamet'e kadar devam etmesininonüç şartı gerçekleştirilmeli... İbn-i Arabi hazretlerininErtuğrul Gaziye vasiyetinde belirttiği şartlar...

Bu şartlardan, şu ana kadar bir tanesinin birkaçkalemi gerçekleşti. Sancak ve hazret-i Osman'ın kılıncı elimizde... Ama bize ulaşması gereken daha nice mukaddes emanetler var.

Sana verdiğim yüzüğü sen de, senden sonra gelene ver, temsil ettiği manayı gönlüne nakşederek... Tahtın akkor haldeki kızgın demir, lalenin yeryüzünde, hilalin de gökyüzünde Allah adına hakimiyetin işareti olduğunu unutturmayarak..."

Osman Gazi, yorulmuştu. Evlat elinden birkaçyudum su içti, nefeslendi ve devam etti.

"Şimdi gelelim diğer vasiyetime... Herkesin bilmesini ve neslinden gelenlerin buna uyup uymadığını murakabe etmesini, hesabını sormasını istediğim vasiyetime..."

Osman Gazi, yastığının hemen yanındaki sehpadan katlanmış bir ceylan derisinden evrak aldı. "Hele oku evladım" diyerek uzattı.

Orhan Gazi, heyecan içinde aldı, öptü, alnına götürdü, Besmele'yle açtı ve okumaya başladı.

"Allahü teâlânın yardım ettiğine kimse galip gelemez. O'nun yardımına kavuşmak için... Allahü teâlânın emrlerine muhâlif bir iş işlemiyesin! Gece gündüz hakkı, halkı korumaya çalış.

Bilmediğini islâm ulemâsından sorup anlıyasın! İyice bilmeyince bir işe başlamıyasın! Ulemâya ri'âyet eyle ki, ahkâm-ı islâmiyye işleri nizâm bulsun! Nerede bir ilm ehli duyarsan, ona rağbet, ikbâl ve hilm göster! Askerine ve malına gurûr getirip, islâmiyyet ehlinden uzaklaşma!

Bizim mesleğimiz Allah yoludur ve maksadımız Allah'ın dînini yaymakdır. Yoksa, kuru gavga ve cihângirlik da'vâsı değildir.

Zâlim olma! Âlemi adâletle şenlendir. Ve Allah için cihâdı terk etmiyerek beni şâd et! Fethe devam et, fethettiğin yerlere adalet götür.

Sana itâ'at edenleri hoş tutasın! Sana da bunlar yaraşır. Askerine in'âmı, ihsânı eksik etmiyesin ki, insan ihsânın kulcağızıdır. Dâimâ herkese ihsânda bulun!

Memleket işlerini noksânsız gör!

Hepinizi Allahü teâlâya emânet ediyorum.

Oğuz Han neslinden Ertuğrul oğlu Osman (448) "

Vasiyetin akılalmazmana yüceliği, bütünlüğü, kendisine ve neslinden gelenlere yüklediği karşısında... Orhan Gazi'nin dizleri tutmaz oldu, çöktü.

Allahü teâlânın yardımına kavuşana kim galip gelebilirdi ki? Ama şartı var. İslamiyet'e uyulacak, ihlaslı bir Müslüman olunacak, tabii ki hem komutanlar hem de askerler... Ve sebepler âleminde sebeplere sarılanacak Kılıç ve Kalemin rehberliğinde...

İslamiyet'e uymak için de Kalem ve Könül ehli rehber tutulacak. Ancak onların rehberliğinde... Allahü teâlâya kul olunur, yaradılış ve devlet olma sırrına erilebilir. Zulümden kaçılabilir, âlem adaletle şenlenebilirdi.

Bütün bunlar, Altın Yay'ın temsil ettiği Kılıç, Kalem ve Könül'ün,

bir mürşid-i kamilin rehberliğinde bir araya gelmesi ve çalışmasıyla mümkün olurdu.

Osman Gazi, oğlu Orhan Gazi ile görüşmesinden birkaçgün sonra vefat etti. Rütbelerin en şereflisi gazi rütbesiyle... Geride Osmanlı diye anılan, Anadolu'yu Kıyamet'e kadar adaletin Son Kalesi, mazlumların sığınağı eylemeye, Konstantiniyye'yi fethetmeye kararlı bir devlet ve nesil, uyulması çok zor bir hanlık geleneği bırakarak... Ömründe devlet hazinesinden hiç para almamış, alın teriyle geçinmişti.

Vefatına her dinden, her ırktan insan ağladı. Elinin erdiği yerde adaletine, merhametine kavuşmayan yoktu. Ama en çok da Ruhlardan Bir Ruh ağladı. Onun alplerinden olmayı, Konstantiniyye'ye, Son Kale'ye giden yolu hazırlarken onunla birlikte gayret etmeyi çok istemişti, ama kader... İblis, sevicinden oynadı. Yeryüzü hem sevindi, hem üzüldü.

Orhan Gazi, gözyaşları içinde cenaze için hazırlık yapılmasını, çevre beylere haber verilmesini emretti. Bu sırada... Hasta yatağındaki Dursun Fakih'in kendisini görmek istediği haberi geldi.

Hemen koştu. Osman Gazi'nin bacanağı, dert ortağı, âlim ve gönül ehli zatı yatağında kaybolmuş buldu. Onu görünce kalkmak istedi. Müsaade etmedi, elini öptü. Duyulur duyulmaz bir sesle, gözyaşları içinde, "Begim. Allahü teâlâ sabır versin. Osman Beyimiz, rütbelerin en şereflisiyle, gazilikle aramızdan ayrıldı. Cenaze için hazırlıklar devam etsin. Ama öncelikle Osman Beyin yerini alacak kişi, beyimiz belli olmalı. Sen mi Alaeddin Bey mi?" dedi. Orhan Gazi, şaşırdı, kızar gibi oldu.

"Hocam, siz ne dersiniz? Babamın cenazesi ortada iken, biz nasıl taht konuşur, bey seçimi yaparız?"

Belli belirsiz, gücünün yettiğince gülümsedi.

"Kızma begim. Bu isteğimiz; taht için değil. Yeni kurduğumuz devletimizin ve ona bağlı olarak mazlumların, hakkın, doğru itikadın yüzlerce yıllık bahtı içindir. Peygamberimiz sallallahü

aleyhi ve sellem vefat ettiğinde... Eshab-ı kiram, önce halife seçti, ondan sonra cenaze hizmetlerini tamamladı. Taht, boşluk, ortak kabul etmez. Siz, Osman oğlu Orhan değilsiniz. Tahta varis Osman Bey oğlu Orhan Beysiniz... Buna göre hareket etmek mecburiyetindesiniz."

Orhan Gazi, bu sözler karşısında yalnızca "Haklısınız hocam" dedi. Kardeşinin ve rey, söz sahiplerinin bey konağında toplanmasını emretti. Biraraya geldiler, taziyeleri kabul etti. Dursun Fakih'in sözlerini nakletti, konuşmasına devam etti.

"Beylik, kardeşimin hakkıdır. Âlimdir, ağır başlıdır, merhametlidir, ileri görüşlü, sabırlı ve cesurdur. Ben tez canlıyım, savaşmayı bilirim. Tıpkı Çağrı Bey ile Tuğrul Bey gibi yapalım. Ben Çağrı Beye, kardeşim Tuğrul Beye benzer."

Alaeddin Bey, boyun büktü.

"Begim. Tuğrul Bey nerede, bu garip nerede... O hem kılıç, hem kalem, hem de gönül ehliydi. Ona benzeyen sensin.

Merhum babamızın duası, himmeti ve tercihi seninleydi. Sağlığında askerin başına seni kumandan tayin etti, onun vekiliydin. Şimdi çobanlık vazifesi senindir. Bana düşen sana yardımdır, devlet işleriyle bunalan gönlüne bir nebze olsun ferahlık verebilmektir."

Hazır bulunanlar, çobanlık vazifesi sözüyle tepeden tırnağa titrediler. Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellemin "Hepiniz çobansınız" hadis-i şerifini hatırladılar.

Rey ve söz sahipleri, Alaeddin Beye hak verdiler. Beylik, taht yükünü, çobanlık vazifesini Orhan Gaziye münasip gördüler. Neticeyi, merakla bekleyenlere, bütünyeryüzüne, yedi kat göklere bildirdiler, Allahü ekber diyerek... Sonra cenaze işlerini hızlandırdılar, seveni sevdiğine bir an önce kavuşturmak için...

Kayı Boyunun yaklaşık yüz yıl önce yerleştiği Söğüt'e defnedildi. İsmini, Söğüt'ün toprağa saplanarak yeşeren söğütten oktan alan Söğüt'e... Ama o, Gümüşlü Kümbet demiş, oğlu Orhan Gazi, bu istekteki sırrı çözememişti.

Osman Gazi'yi kara toprağın bağrına emanet edip döndüklerinde... Dursun Fakih'in vefat haberini aldılar. Sanki taht işinin çözülmesini sağlayarak imtihan meydanı yeryüzünde işini tamam eylemiş. Çok sevdiği arkadaşı Osman Gazi'yi takip etmişti. Bilecik'e, hocası ve kayınpederi Şeyh Edebiâli'nin yanına defnettiler(449) .

Şeyh Edebiâli, Malhun Hatun, Mahmud İncirfagnevi, Hiveli Mahmud Pehlivan, Seyyid Harun Veli, Osman Gazi ve Dursun Fakih... Osmanlı Devletinin temelini son derece sağlam olarak atanlar... Geride Kıyamet'ekadar devam edecek hatıralar bırakarak, Ermeydanı Yeryüzünü hayır meydanı yapmaya gayret ederek elveda demişler. Bedenleriyle Anadolu ve Türkistan topraklarını şereflendirmişlerdi.

Osman Gazi ve Dursun Fakih'in defin vazifesini yerine getiren Osman oğlu Orhan ve Alaeddin, Puraissa'yahareket ederken kadı efendinin huzuruna davet edildiler. Niçin çağrıldıklarını merak ettiler.

Osman Gazi'nin mirası için çağrıldıklarını ve ölüm hak, miras helal sözünü duyunca çok hayret ettiler.

Akçe ve altın mevcut değildi. Yenice bir elbisesi, atının yanına asılan bir torbası, tuzluğu, kaşıklığı, bir çift Türkmen çizmesi, iyice birkaçatı, birkaççift öküzü ve birkaçsürü koyunu vardı (450).

Annesi, dedesi, babası ve en son Dursun Fakih... Gücü, ışığı olanlar, gönül yorgunluğunu, üzüntüsünü, sıkıntısını alanlar... Birbiri ardından, hayatından çekilmişlerdi, doldurulmaz bir boşluk bırakarak...

Bir işaretiyle kendisi için canını verecek nice alpi vardı. Ama onlar, bu boşluğu dolduramıyorlardı. İnsan Orhan Gazi de olsa sığınacak, ulu bir Çınar, ulu bir Söğüt, kâinatı kucaklayan bir gönül arıyordu.

Puraissa, gönül yarasıydı. Babasını üzmemek için fetih yakın demişti. Ama son 11 senesi tam bir kuşatma olmasına rağmen 23 senedir karşı koyuyordu. Bizanslı askerlerin açlıktan öldüğünü işitmişlerdi, fakat buna rağmen sur kapıları açılmamış, surları aşamamışlardı.

Gönlüne Konstantiniyye düştü. Burada bu kadar zorlanmışlardı, Konstantiniyye surları önünde ne yapacaklardı, nasıl aşacaklardı?

Sur kaleyi, kale Anadolu'nun son kale kılınması hedefini hatırlattı. Anadolu Son Kale nasıl kılınacaktı? Fethetmek yetecek miydi? Kale surlardan meydana geldiğine göre... Anadolu Kalesinin surları nasıl olacaktı? Maddi güç mü, manevi mi, yoksa ikisi birlikte mi? Üç tarafı denizlerle çevrili Anadolu için... En güzel sur denizler olurdu herhalde... "Lâ ilâhe illallah kal'amdır. Kim bunu söylerse kal'ama girmiş olur. Kal'ama giren azabımdan emin olur" hadis-i kudsisi, bununla ilgili dedesi Edebiâli'nin söyledikleri aklına geldi.

"İnsanlar, bütün canlılar, dünya, bütün kâinat hatta ahiret için kal'a, kelime-i tevhiddi... Anadolu'nun adalet, mazlumlar ve sahih itikat için Son Kale olması; burada kelime-i tevhidin, sahih itikadın gereği gibi yaşanmasıyla mümkün olur." demiş, aklını başından almış, kelime-i tevhidin ifade ettiği mana karşısında donup kalmıştı.

Rivayet edildi, efsanelerde söylendi ki... Nisan ayının ilk gününde, öğle vaktinde... Orhan Gazi'yi Puraissa surlarının önünde

gören gaziler hemen toparlanıyordu. Bir kalabalık gördü, atını o tarafa doğru sürdü. Şaşırdı... Yetmiş yaşlarında gösteren aksakallı bir derviş... Güğümden, boynundaki sepetten aldığıtaslara beyaz bir şey boşaltıyor, gazilere ikram ediyordu. Gaziler, dua ederek içiyor, Allah razı olsun baba, ayranın çok güzelmiş diyerek tası geri veriyorlardı. Güğümden yine dolduruyor, yine ikram ediyordu. O küçücük güğümden... Orhan Gazi'nin gözü önünde yüz bardaktan fazla ikram etmişti. O kadar çok ikram etmişti ki... Gaziler, midelerini işaret ediyorlar. "Baba dolu, baba dolu" diyorlardı. Baba dolu sesleri dalga dalga Puraissa'ya oradan da Konstantiniyye'ye doğru yayılıyordu.

Orhan Gazi, kendisini fark eden gazilere, kendisi yokmuş gibi hareket etmelerini, varlığını açığa çıkarmamalarını söyledi. Varlığının belli olmasıyla, tabii olandaki sonsuz güzelliğin bozulmasına gönlü razı gelmedi.

Babası Osman Gazi ile yıllarca Ebe Ananın türbesini ziyaretlerini ve onun Süleyman Şah'ın askerlerine ayran ikram edişini hatırladı. Anatolia'yı Anadolu, Son Kale yapmak için gecesini gündüzüne katan babası anlatmıştı. Ebe Ananın nasıl ayran ikram ettiğini, askerlerin nasıl "Ana dolu" dediklerini... Anatolia'nın yiğitler, alpler doğuran analarla dolduğunu ve Anadolu diye nasıl destanlaştığını (451)...

Anadolu, Son Kale olup, Kıyamet'e kadar Son Kale kalacaksa... Bu, üç tarafı denizlerle çevrili, üç kıtanın kesiştiği yerde yer alan bu kara parçasının alperen babalar, gülseren analarla dolu olmasıyla gerçekleşecekti... Orhan Gazi, gönlünden "Elhamdülillah, buralara kadar bu analar ve babalarla geldik, Konstantiniyye'ye onlarla yürüyeceğiz" dedi.

"Dolu Baba! Bize ayran ikramın yok mu?"

Sese döndüler. Geyiğin sırtındaki bir dervişti seslenen. Beraberinde nice derviş vardı. Onu gören Dolu Baba'nınyüzü aydınlandı (452).

Gelenleri de kuşatan bir tebessümle Dolu Baba, "Hay Geyikli Babam! Olmaz olur mu? Arzuna can fedayı Rabbime feda biliriz" dedi.Yüzlerce bardak ayran ikram ettiği küçücük güğümden onlara

da ikram etmeye başladı. Birkaçbardak sonra onlar da "Dolu baba, midemiz doldu elhamdülillah, başka içecek halimiz kalmadı" demeye başladı.

"Dolu Babam. Ayranından bizim de nasibimiz var mı?"

Dolu Baba, konuşan kim bakmadan, ayran dağıtırken cevabını verdi.

"Ebdal Murad'ım! Ayranımız var. Nasibinse içersin."

Dolu Baba, ayran tasını uzattı, elinde kendi boyunda bir tahta kılıç olan dervişe... Orhan Gazi, dervişin hemen yanında Laleli Hüseyin'i gördü, gönlü genişledi. Derviş, uzatılan tası aldı, bir taş üzerine çöktü. Ağzına götürürken, dizlerine dayadığı uzun kılıç, tasa dokundu. Tas, elinden düştü, ayran toprağa kavuştu. Puraissa surlarına doğru aktı. Orhan Gazi, gördüğüyle şaşkına döndü. Dökülen ayranın beyazlığı akılalmazbir hızla toprakta yayıldı, surları aştı, Puraissa'yı kapladı, Anadolu'ya doğru yayıldı gitti. Kırk dervişiyle gelen Ebdal Murad, ayranın düştüğü yere baktı, bakışları surlara tırmandı ve gülümsedi.

"Dolu Babam. Bizim değil, toprağın nasibiymiş. Görür müsün kılıncın yaptığı işi... Nasibin yönünü değiştirdi. E Kılıç bu... Könül ve Kalemin rehberliği olmasa, adalet değil zulme hizmet eder."

Eğildi. Sağ şehadet parmağını toprakta yayılan ayrana sonra da diline değdirdi. Gözlerini yumdu. Sanki bütün hücreleriyle ayranı tattı.

"Nasibimiz varmış bre Dolu Baba, bir damlayla da olsa... Çok da lezzetliymiş... Dolu Babanın ayranını içen toprak, ücretini de öder herhalde... Peki... Bu bir damlanın ücretini biz nasıl öderiz Dolu Baba?"

Bu sırada ortalık hareketlendi. Gözler, Puraissa surlarına döndü.

"Tekfur surlarda! Tekfur surlarda!" sesleri yükseldi.

Ebdal Murad, önce surlara, sonra, Dolu Baba ve Geyikli Baba'ya baktı.

"Ne dersiniz erenler? Tekfura son sözümüzü söyleyelim mi?

(453)"

Başlarını kalpleri üzerine eğerek, en anlaşılır cevabı verdiler. Ebdal Murad yürüdü... Sağında Geyikli Baba, solunda Dolu baba, arkalarında dervişler, onları takip eden gaziler, gaziler içinde kendini gizlemiş Orhan Gazi olmak üzere...

Sura iyice yaklaştılar. Surların üzerindekiler şaşkınlık içinde bakıyorlardı, geyikli, tahta kılıçlı kişilere... Ebdal Murad, Rumca seslendi.

"Bre Tekfur, sesimiduyar mısın?"

Tekfur şaşırdı, gök gürültüsü gibi gelen sesle...

"More derviş, duyarım. Ne Söyleyeceksen söyle..."

"Artık sultan olan Orhan Beyimizi daha fazla meşgul etme. Gidilecek çok yolumuz var. Konstantiniyye bizi bekler. Askerlerinin açlıktan öldüğünü biliriz. Puraissa'yı teslim et."

Duyduğuyla Tekfur yerinden sıçradı.

"More derviş. Sen ne dersin? Git tekkene zikrine bak."

"Bre tekfur iyi bilesin. Biz, hidmet-ü mülûk, nısf-üs sülûk, yani devlet başkanına hizmet, tarikat yolculuğunun yarısıdır, deriz. Bu sebeple, Orhan Beyimize hizmeti en büyük vazife biliriz. Onun emriyle surları aşmaya kararlıyız."

Orhan Gazi, duyduklarıyla Konstantiniyye'yi fethetmiş gibi sevindi. Tekfur ise çıldırdı. Bir kahkaha attı.

"More derviş bozuntusu! Orhan Beyiniz korktu da... Sizi mi üzerime saldı. Tahta kılıç ile mi surları aşacaksınız?"

Tekfurun son sözüyle... Geyikli Baba, Dolu Baba ve Ebdal Murad kıpkırmızı kesildiler. Birbirlerine baktılar. Geyikli Baba ile Ebdal Murad kılıçlarını çektiler. Dolu Baba, maşrapasınaayran doldurdu. Hep birlikte "Yâ Allah!" dediler. Kılıç sahipleri kılıçlarını toprağa vurdular. Maşrapadaki ayran surlara doğru savruldu.

İnanılmaz bir şey oldu. Toprak hareketlendi. Surlar sarsıldı.

Ayran bir bulut gibi Tekfur ve yanındakileri kuşattı.

Havada tek bir bulut yok iken... Şimşek çaktı, gök gürledi. Sonra Ebdal Murad'ın sesi geldi. "Bre Tekfur! Sana üç gün müsaade... Ya Puraissa'yı teslim edersin. Etmezsen... Surların çöktüğünü, şehrin başına yıkıldığını görürsün." Yıkarız, dememişti...

Üç gün sonraydı. 6 Nisan 1326, Hicri 2 Cemaziyevvel 726... Şehri kuşatanların gözleri, sabahtan beri Puraissa surlarının Konstantiniyye kapısındaydı. Üç gündür, hem Puraissalılar hem de şehri kuşatanlar aynı şeyi konuşuyordu. Ebdal Murad'ın sözlerini ve kılıcını, Geyikli Baba'nın kılıç ve geyiğini, Dolu Babanın ayranını, surların sarsılmasını, çakan şimşeği ve gök gürültüsünü... Orhan Gazi, üç erenden gelen üç gün bekleyelim teklifine tamam, demişti. O da üç gündür bekliyordu, üç gün önce yaşadıklarının anlatılmaz lezzeti içinde... Kılıç, Kalem ve Könül iş birliğine de güzeldi...

Kapı açılacak mıydı? Ellerinde beyaz bayrak olanlar çıkacak mıydı? Akşam yaklaşmış, Güneş batmak üzereydi. Kızılelma şeklini almıştı. Ebdal Murad'ın söylediği üç gün dolmak üzereydi. Orhan Gazi'nin gözleri hem kapıda, hem de kızıl bir elma şeklinde batmakta olan Güneşteydi... Puraissa kızılelmasına kavuşma vakti gelmiş miydi? Kızılelma'larınen gönül alıcısı Konstantiniyye ona nasip olacak mıydı? Hicri 858tarihi aklına geldi. Daha 132 hicri yıl vardı. Bu yalnızca bir ilham bilgisiydi. Ama yine de yüreği sızladı. Fethedemezsem fethe giden yolları açarım düşüncesiyle teselli buldu.

"Kapı açıldı! Kapı açıldı! Ellerinde beyaz bayrak var" sesleriyle kapıya baktı. Elhamdülillah diyerek şükür secdesine kapandı.

Hemen o akşam, teslim şartları konuşuldu. Tekfur, şahsi mal varlığıyla birlikte Konstantiniyye'ye gitmesine, ahaliden de isteyenlerin şehri terk etmesine izin verilmesini istedi. Kabul edildi. Teslim şartlarını görüşen tekfur yardımcısı kaldı.

Surlarıyla ünlü ve sur şehri denilen Puraissa'nın sur kapıları... Çok zor açılmıştı. Kapıların açılması, fethin gerçekleşmesi 24 hicri

yılda gerçekleşmişti. 24; kelime-i tevhidi meydana getiren 24 harf... Allahü teâlâ, hadis-i kudside, kelime-i tevhid için"Kal'amdır, onu söyleyen, onun hükmünü kabul eden, kal'aya girip, azabımdan emin olur" buyurdu.

Gönül Sultanları, kuşatmanın 24. yılında gerçekleşmesininPuraissa'nın kal'a olacağına işaret saydılar. Fethin üçüncü günü... Vasiyeti üzere... Osman Gazi'nin naaşını Gümüşlü Kümbet'in olduğu yere defnettiler. Ertuğrul oğlu Osman, Puraissa toprağına ilk yerleşen Oğuz Türkü, toprakla ilk kucaklaşan Müslüman olmuştu. Ona hazret-i Osman'ın isminin verilişiyle ilgili gerçekler ve efsaneler iç içe girmiş, nice destanlar söylenmiş.Hakkında nice müjdeler verilen bir devlet onun ismiyle anılır olmuştu.

Orhan Gazi, babasının vasiyetindeki esrarı düşündü. Puraissa'yı Söğüt'e niçin tercih etmişti. Söğüt; efsanelere, destanlara konu olmuş, ama babası Puraissa demişti. Bunun cevabının, Eyüp Sultan hazretlerinin "Beni askerimizin ilerleyebildiği en uç noktaya defnedin" sözünde olduğunu düşünüyordu. Bu; Kızılelma'yaişaret, toprağı vatan kılmak değil miydi?

Kuşatma sırasında babasıyla Balabancık Hisarı'na çıktığı günü hatırladı. Güneş ışığında gümüş gibi parlayan kubbeyi göstermiş. "Oğul, beni şol Gümüşlü Kümbet'edefnedesin" demiş.Son hastalığında da bunu vasiyet haline getirmişti. Gümüşlü Kümbetdediği yer, St. Elie Kilisesi'nin kubbesiydi. Puraissa'nın en büyük kilisesiydi. Fethin nişanesi ve kılıç hakkı olarak camiye çevirdiler. İsmine de Ayasofya Camii dediler, Konstantiniyye'deki Hagia Sophia kilisesininen kısa zamanda cami olması duasıyla (454).

Orhan Gazi, nisan yağmuruyla ıslanmış toprağı kokladı, o toprak ki babasını bağrına basmış, emanet olarak almıştı. O babası ki... Kendisine Orhan, şehrin hanı ismini vermişti. Ebedi saadete ulaştıracak şehirler, maddi-manevi surlarla çevrilmiş kaleler meydana getirmesi için...

Puraissa'yı fethetmişti, sonsuz saadete kavuşturacak bir diyar

olması niyetiyle... Şehir kılmakla ilgili burada ona nasip olan ilk iş... Bir kiliseyi camiye çevirmek, babasını mezara yerleştirmek olmuştu. Cami; Cennet'in yeryüzündeki misali, mezar Kıyamet'e kadar kalınacak mekandı... Sonsuzluğa, ebedi saadete işaret eden mekanlar... "Şükürler olsun sana yâRabbî... İsmimin işaret ettiği ameli nasip ettiğin için.." dedi.

Fetihten sonra... Türkmenler hızla şehre iskan edildi. Önce Cennet'in yeryüzündeki misali mescidler, secde edilen yerler inşa edildi, tıpkı vücuttaki kalp gibi... Bunların etrafına da mahalleler, sakinlerinin ebedi sükunete, huzura kavuşmaları için...

Şehirle birlikte Puraissa ismi de çok kısa zamanda uyum sağladı yeni sahiplerine... Türkmen ağzında Bursa oluverdi, Oğuz Türkünün Konstantiniyye hasretini dile getirir gibi... Türkmen gönlü dile gelmiş... "Bu şehir, Hadrianus'a, Konstantiniyye'ye, ebedi hakikategiden yolları bir burabilse, bursa, kısaltabilse, bunu başaracak Kılıç, Kalem ve Könül ehli kimselere mesken olabilse..." diye.

Bursa ismi, dillerden gönüllere inmiş, Konstantiniyye'nin fetih duası olmuş, Türkmen dilince, Türkmen gönlünce...

Orhan Gazi, babasının vefatı sonrası... Büyük oğlu Süleyman'ın üzerine daha fazla düştü. Artık o veliahttı... Süleyman Başaga, Türkmen dilinde Süleyman Paşa olmuştu. Ona baktıkça, dedesi Ertuğrul Gazi'nin babası Gündüz Alp'i görüyor. İsminin Gündüz Alp'ten Süleyman'a dönüşteki esrarı, Selçuklu Devletinin kurucusu Kutalmışoğlu Süleyman ile aynı mezarı paylaşmalarındaki esrarı düşünüyordu (455).

Henüz on yaşındaki oğlu Süleyman'alala olarak Laleli Hüseyin'i tayin etti. Hilal'in, lalenin, gülün, sümbülün, nilüfer'in ve Altın Yayla gümüş okların neyi temsil ettiğini, akıncılığı öğretsin diye... Laleli Hüseyin, Altın Yayın üç parçasından biri olan Kalem'in temsilcisiydi, Yıldız Han'ın soyundan geliyordu.

Orhan Gazi, fetihten sonraki bir yıl içinde hep Bursa ile meşgul oldu... Onu, Kalem, Kılıç ve Könül erbabının yetiştiği, Müslüman, Hristiyan ve Yahudi farklı dinlerden insanın sulh, sükunet içinde

yaşadığı şehir haline getirmek için, or-hanolmak için gayret etti. Mütevâzi, küçük binalar topluluğundan meydana gelen bir saray inşa ettirdi. Puraissa'dan Bursa'ya dönen böylelikle, Kostantiniyye'ye yol olan şehri, başşehir eyledi.

Hem dedesi hem de hocası olan Şeyh Edebiâli hazretlerivefatından önce şöyle demişti.

"Orhan evladım. Sana, şehir hakanı manasında Orhan dedik ki... İnsanların iki cihan saadetine vesile olan yeni şehirler kurasın. Fethettiklerini de bu hale getiresin.

İslam diyarlarında başşehirlere, el-âsımeh derler. Koruyan, muhafaza eden manasındaki âsım isminin müennesidir. Yani şehre, dişi isim uygun görmüşler. Şehir...Bir annenin çocuğunu koruduğu, bir babanın ailesine sahip çıktığı gibi içinde yaşayanları korumalıdır diye düşünmüşler.

Peygamberlik sıfatı olan ismet, günahtan korunmuş, saflık demektir. Masum ise korunmuş manasındadır.

Hepsi, korumak, önlemek, engel olmak manalarına gelen âsamefiilinden türemiştir.

Kısacası el-âsımeh, başşehir; bir ülkeyi, bu ülkenin insanlarını koruyan, onların iki cihan saadetini sağlayan merkezdir. Çünkü sultan, buradadır. Ülke buradan idare edilmektedir. Başşehir; vücuttaki kalp ve baş gibidir.

Oğlum görülen o ki... Artık şehirlerin surlarla savunulması zamanı geçmek üzeredir. Bize bildirilen o ki... Surları paramparça edecek silahlar gelişecek. O zaman bütün ülke bir şehir gibi düşünülecek... Savunma hattı, sınırlar... Savunma aracı, zamanın en ileri silahlarıyla silahlanmış, haramdan kaçan erlerden oluşan ordular olacak. Bu ikisi olunca ilahi yardım gelir. İlahi yardıma kavuşana da kimse galip gelemez. Âl-i İmrân suresi 160. ayet-i kerimede Allahü teâlâ böyle buyurmaktadır. Bu ikisinin olması için de her zaman Kalem, Könül ve Kılıç omuz omza çalışmalı, bir mürşid-i kâmilin rehberliğinde...

Anadolu'nun savunması, Akdeniz, Karadeniz, Kafkaslar ve

Balkanlardan başlar..."

Orhan Gazi, dünyayı, tarihi, çok iyi bilen bir kişi gibi konuşan dedesinin bu sözleri karşısında çok şaşırmıştı. O zaman yemin etmişti, bu nasihatin gereğini yerine getirmek için canla başla çalışacağına...

Sınırların muhafazası, ülke içindekilerin saadeti için başşehir adımını attıktan sonra... İkinci adımı atmış. Osmanlı Devletinin ilk parasını, ilk akçayı bastırmıştı, hem de Bursa darphanesinde... Gümüşten, ak ve pakça... Aldatan ve aldatılan olmamak, adaletin gerçekleşmesi için... Miladi 1327, Hicri 727'de...

Orhan Gazi'nin gözleri, kuşluk vaktinde, sarayın bey konağının bahçe kapısıyla elindeki numune akça arasında gidip geliyordu. Her iki yere bakmak da tedirginliğini artırıyordu. Sabah namazından beri yerine oturamamıştı. Elinde, Osmanlı'nın ilk numune akçası vardı. Tamam dediği anda binlercesi basılacaktı.Ama bir türlü, haber bekleyen darphane görevlisine, tamam, basabilirsiniz, diyemiyordu.

Sevinmeliydi, devlet olmanın en büyük alametiydi. Ama bir türlü sevinemiyor, akça elini yakıyor, yangın bütün vücuduna yayılıyordu. Gözleri akçadan bahçe kapısına gidiyor, huzursuzluğuna çare bulacak sanki oradan gelecek gibisine geliyordu.

Akça akça kendisine gülümseyen akçenin önyüzüne baktı. Kelime-i tevhid, "Lâ ilâhe illallah Muhammedün resûlullah", bunun etrafında dört halifenin; hazret-i Ebû Bekr, Ömer, Osman ve Ali'in radıyallahü anhüm isimleri yer alıyordu.

Surları sebebiyle ancak 24 senede fethedilen kale şehirde basılan ilk Osmanlı parası... Allahü teâlânınkal'am buyurduğu kelime-i tevhidi ön yüzüne yazdırmıştı, biz bunun için devletiz manasında... İşte tam noktadakalbi rahat değildi... Kelime-i tevhidin akçe üzerine yazılmasında... Para elden ele dolaşacaktı, hem de her türlü elde, yerlere atılacaktı.

Dört halifenin ismine baktı. Kelime-i tevhidin getirdiklerinin günlük hayata, devlet nizamına girişini sağlayanlara... Bu isimler, camilerde vardı, ama yüksek yerlerde... Para üzerine yazmak...

Kelime-i tevhid ve dört halifenin isminin para üzerinde olması... Çevresindekiler çok ısrar etmişlerdi... Gaflete gelmiş, cevap yetkisi olan bir âlime de sormamıştı. Şimdi nasıl hareket etsin bilemiyordu.

Arka yüzüne baktı, akçenin... Belki de yüzüncü defadır bakıyordu. Orhan bin Osman ve basıldığı yeri gösteren Bursa ismi, kenarında da paranın basıldığı yıl, Hicri 727 ile Kayı boyunun damgası vardı.

Osman bin Ertuğrul yazılsın, devleti kuran o demişti. Ama kabul etmemişlerdi, akçeyi kim bastırmışsa onun ismi yazılır diyerek...

Altın Yayı temsil eden, Kayı boyu damgasını görünce, yüreğindeki sıkıntı gider gibi oldu. Bütün çalışmaları... Altın Yay'ın temsil ettiği Kılıç, Kalem ve Könül'ün elbirliğiyle ermeydanı, imtihan meydanı yeryüzünü, bir mürşid-i kamilin rehberliğinde hayır meydanı kılması için değil miydi? Akçenin üzerine kelime-i tevhidi bunun için yazmamışlar mıydı?(456)

Gözleri, akçeden tekrar bahçe kapısına kaydı. Kapıdan biri giriyordu, omzunda uzun bir ağaç dalı taşıyan... Gönlünün o tarafa doğru kanatlandığını hissetti. Kapıdaki nöbetçi içeri girmesine müsaade etmiyordu. Hemen davrandı. Yanlarına geldi. "Ne oluyor burada?" dedi. Onu gören nöbetçi toparlandı. "Gazi Beyim. Bu derviş omzundaki dalı bahçeye dikmek istediğini söyler." Devlet kurulmuş, sultan olmuştu, ama o hâlâ alplerinin gözünde, beyidi, gazi bey idi, gönüllerine sultan idi. Bundan büyük sultanlık olur muydu? Dervişe döndü.

"Buyur derviş baba! Elimizden gelirse yardımcı olalım."

Derviş de ona döndü. Tanıdı, tanıyınca da "Geyikli babam. Hoşluklar, safalar getirdin" diyerek eline sarıldı. Geyikli Baba, anlaşılmaz bir hareketle elini kurtardı. Orhan Gazi'yi omuzlarından tutarak doğrulttu. Gözlerine baktı.

"Evet... Yardımcı olabilirsin. Buraya gelişimizle safalar bulmamız ise... Yardımına bağlı..."

Orhan Gazi, telaşlandı.

"Hele söyleyin. Sizin her sözünüz bizim için en büyük emirdir."

Geyikli Baba gülümsedi.

"Öyle mi? O zaman... Avucunda tuttuğun akçeyi basma Sultanım. Kelime-i tevhid ayaklar altında kalır. Onu, akçeye değil, gönüllere yazalım."

Orhan Gazi, tepeden tırnağa titredi. Hem akçe ile ilgili söylenen sözle hem de Sultanım sözüyle... Nöbetçi alp, gazi beyim derken, Geyikli Baba, sultanım, diyordu. Bu ne esrardı. Geyikli Baba'nın sözleri, bütün sıkıntısını alıp götürmüştü. Beklediği işaret gelmişti. Sevinçle konuştu.

"Hay Allahü teâlâ razı olsun Geyikli Babam... Kelime-i tevhidin akçe üzerine yazılması sebebiyle... Gönlümüz, zihnimiz perişandı. Bu fakiri huzura kavuşturdun. Ne yazalım?"

"Adalet yazalım. Sultanın varlık sebebi adalet değil mi? Adaleti gerçekleştirmek, kelime-i tevhidin gerektirdiğini yapmak, nizam-ı âlemi gerçekleştirmek değil mi?"

Orhan Gazi, bu sefer, mani olmasına fırsat vermeden Geyikli Baba'nın elini öptü. "Allahü teâlâ razı olsun Geyikli Babam. Gönlümüzün, aklımızın ışığı oldun" diyerek. Geyikli Baba da elini çekmedi gibisine geldi. He demenin mükafatı anında gelmişti. Darphane görevlisini çağırdı, gerekli talimatı verdi ve yolladı.

Geyikli Baba, bahçenin kıble istikametinigösterdi.

"Buyrun Sultanım. Omzumdaki şu dalı birlikte dikelim. Adaletin gölgesi olması duasıyla..."

Orhan Gazi'nin yumruk olmuş sağ elini işaret etti.

"Sultanım... Vücudunuzu ateşiyle kavuran avucunuzdaki akçeye gelince... Onuhazinenizin en yüksek yerine koyun... Devletinizin var oluşunun alameti olarak... Neslinizden gelenler de hem onu

hem de manasını muhafaza etsin, gereğini yapsın."

Birlikte çukuru kazdılar. Geyikli Baba, Bismillahdedi, dal parçasını çukura yerleştirdi. Toprağını koydular. Can suyu döküldü. Geyikli Baba, hafifçe güldü.

"Sultanım şimdi siz dersiniz ki... Bu ağustos sıcağında dikilen köksüz çınar dalı nasıl tutacak, nasıl can bulacak? Bunun can suyu, adalettir. Dikildiği toprakta adalet varsa kök salar. Devletiniz adaleti sağladığı müddetçe büyür... Adaletten uzaklaşılınca veya devletiniz yıkılınca büyümesi durur. Bir müddet canlılığını devam ettirir.

Devletinizin yerine kurulan devlet, adaleti yerini getirir, mazlumların sığınağı olur, Anadolu'nun Son Kale olmasını devam ettirirse... Çınar yaşamaya devam eder, Rabbimin dilediği sürece... Belki de Kıyamet'e kadar, Allah denildikçe o hayat bulur.

İnşâallah... Senin neslin ve devletin, adaleti sağlarsa, bu ağaçla birlikte kök salacak, dalları çok uzaklara ulaşacak, evlatların din-i İslam'a çok hizmet edecekler.

Allahü teâlâ, İbrâhim sûresi 24. âyet-i kerîmesinde(Allah nasıl bir misal getirdi görmedin mi? Güzel sözü, kökü sâbit, dalları ise gökte olan güzel bir ağaca benzetti)buyurmaktadır."

Orhan Gazi, titredi. Kelime-i tevhidden daha güzel hangi söz vardı? Tabii ki yoktu. Bu ayet, İbrahim sûresinin 24. ayet-i kerimesiydi, kelime-i tevhidi meydana getiren harflerin sayısı 24 idi (457).

Geyikli Baba, başka bir şey söylemeden ayrıldı. Geride ağustos sıcağında dikilmiş, köksüz bir çınar, inanılıp gereğiyle amel edilirse çınarı yeşertecek nice güzel söz, nasihat bırakarak...(x457)

Orhan Gazi, bir zaman sonra, Geyikli Babaya iade-i ziyarette bulundu. "İnegöl ve çevresi senin tasarrufunda olsun" dedi. "Mülk ve mal cenâb-ı Hakk'ındır, ehline verir, biz ehli değiliz. Mal, mülk ve sebeplere meyletmek, emir ve sultanlara gerektir. Bizim gibi fukara kısmına, Allah adamlarına yakışmaz" diye cevap verdi. Israr

edince, dergahın çevresinden az bir mikdar yeri dervişlere odunluk olarak kabul edip, Sultanın gönlünü aldı. Çok dua etti (458).

Sultan Orhan Gazi, Geyikli Baba ile görüştükten sonra... Ebdal Murad ve Dolu Baba ile de görüştü, dualarını aldı. Bütün vaktini Puraissa'nın Bursa olmasına, şehri huzur diyarı eyleyecek Kalem, Kılıç ve Könül ehli kimselerin yetişmesine veriyor. Yeni fetihler için acele etmiyor. Maddi fetihten sonra manevi fethin de gerçekleşmesi, Bursa'nın Hadrianus'a, Konstantiniyye'ye götürecek yol olması için gayret ediyordu.

Geyikli Baba'nın ziyaretinden yaklaşık bir yıl sonra kadardı. Öyle bir yıl ki... Orhan Gazi'nin gözü hep Çınar ağacında olmuş, kuşluk vaktinde, ilk iş olarak onun yanına koşmuştu. Ya kuruduysa endişelerinde... Gün geçmiş, can bulduğunu görmekle o da can bulmuştu.

Bu Çınar ağacının can bulduğu, yeşerdiği, kökleriyle Orhan Gazi'nin sarayının toprağını kucakladığı günlerde... Seyyid Şeyh Kasım-ıBağdadi, yürüyordu, ta 1258'den beri yürüdüğü gibi gönlünde nice bin sualle... Âdem aleyhisselamın Cennet'ten dünyaya, Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellemin Mekke'den Medine'ye hicretini... Bütün ruhların bir bedenle dünyaya gelişlerini, sonra bedeni, dünyayı terk edişlerini düşünerek...

Kasım-ıBağdadi, oğullarından bir kısmı ile Bursa istikametine doğru yol alıyordu. 1258'de yola çıkmasına sebep olan vazifesi gereği... Bursa'ya yaklaştıklarında... Bir kalabalığın kendilerine doğru geldiğini gördüler. Gelenler, Orhan Gazi'nin adamlarıydı, karşılamaya, yol rehberliği yapmaya gelmişlerdi. Bursa'ya girdiklerinde çok şaşırdılar. Bursa iki sene içinde, surlarla çevrili Diyar-ı Bekir'e benzemiş, tam bir İslam beldesi olmuştu.

Saraya ulaştılar. Sultan saray avlusunun giriş kapısında kendilerini bekliyordu. "Safalar, dirlikler getirdiniz ey Peygamber Efendimizin mübarek torunu" diyerek Kasım-ı Bağdadi hazretlerini karşıladı. Elini öpmek istedi. Bağdadi hazretleri, "Siz müjdelenen sultansınız, elinizi ve başınızı öpmeme müsaade şartıyla elimi öpmeye izin veririm" dedi. Orhan Gazi, kendisi öpmüş kadar sevindirecekleri işaret etti.

"Müsaade ediniz de bunlar öpsünler efendim."

Bağdadi hazretleri, başını çevirdi, kendisine gülümseyen iki dolunay gördü.

"Büyük oğlum Süleyman, oniki, kucağındaki küçük oğlum

Murad, iki yaşında."

Önce kucaktakini sevdi. Onun minicik elini öptü. "Murad ha? Bu murad edilen, arzulanan ve beklenilendir. İnşaallah nice beklenene, murada öncülük eder" dedi. Orhan Gazi, beklenilendir sözüyle vuruldu, gözü oğlu Süleyman'a kaydı, yüreği sancıdı.

Bağdadi hazretleri, Süleyman'a elini öptürdü. "İki kıta arasında köprü olursun inşâallah. Bu şeref, hem dünyan hem de ahretin için yeter" diyerek Süleyman'ı göğsüne bastırdı, bir müddet böyle kaldı.Orhan Gazi, bu göğse bastırışta çok şeyler gördü, ama dillendiremedi.

Süleyman ve Murad ayrıldıktan sonra... Birlikte taht odasına geldiler. Orhan Gazi,"Buyurun, taht sizindir, biz hizmetçiniziz. Ecdadınız gibi bu tahtın hakkını ancak siz verebilirsiniz!" dedi. Kasım-ı Bağdadi hazretleri "Bizim işimiz taht ile değil, baht ile tahtın sahibi sizler iledir. Siz tahta layıksınız. Zira Allah'ın dini için cihâd ediyorsunuz. Bu; sana ve senin çocuklarına Dünya döndükçe mübârek olsun!" diye cevap verdi. Orhan Gazi, ne desin bilemedi. Yalnızca, "Efendim. Bu fakir ve neslimden gelenlerin, bu ağır yükün altından kalkması için dualarınızı esirgemeyin" diyebildi.

Bağdadi hazretleri, gözlerini yumdu. Bir müddet böyle durdu, sanki mübarek ecdadıyla irtibata geçti. "Dua ediniz icabet edeyim" emrine uydu.

"Allah'ım! İslâm'ın Sultanı, Cihan'ın Halifesi Sultan Orhan'a, evlatlarına, askerlerine, evlâtlarının askerlerine yardım et!"

Orhan Gazi, İslam'ın Sultanı, Cihan'ın Halifesi sözleriyle titredi. İslam'ın Sultanı, Cihanın Halifesi, ikisi de değildi. O zaman? Bu sözlerde müjde ve bunlara kavuşmak için gayrete işaret vardı. Dua devam etti.

"Onlara din düşmanlarına karşı izzet, galibiyet ve kahredici olmayı, Kıyamet'e kadar fakir ve zayıflara karşı fazlaca merhamet ve lütfu nasip eyle!..

Allah'ım! Sultan Orhan'a ve çocuklarına Peygamberlerin

Efendisi'nin şerefinin hürmeti hakkı için inkarcıların topraklarını fethetmeyi, müşriklerin ve dinsizlerin işini bitirmeyi nasip eyle!..

Allah'ım! Onu ve evlâtlarını ceddim İmâm-ı Câfer-i Sâdık, İmâm-ı Muhammed Bâkır ve Zeynü'l Âbidîn'in şerefi hürmetine...

Allah'a temiz bir kalple gelenler dışında malın da çocukların da fayda veremeyeceği güne kadar beğendiğin ve razı olduğun hususlarda muvaffak eyle.

Âmin, yâ Rabbe'l-âlemîn...

Allahü teâlânın salâtı Peygamberlerin Efendisi'ne ve O'nun tertemiz nesline olsun!.."

Bu duaya her hücresiyle âmin diyen Orhan Gazi sevinç içinde anlattı.

"1258'de Bağdat'tan hangi emir ve işaretle nasıl ayrıldığınızı, 13. ceddiniz Abdülaziz bin Nizar hazretlerininkabrini Şirvan'ın Pay Köyündenasıl bulduğunuzu ve daha nice hallerinizi Sarı Saltuk'tan çok dinledim."

Bununüzerine... Bağdadi hazretleri, Sultan'a Bağdat'tan başladığı yolculuktan, o ana kadar başından geçenleri anlattı. Meşhed'den Bağdat'a, Güneydoğu Anadolu'ya, buradan Şam ve Kahire'ye uzanan hattın, Anadolu ve Ehl-i sünnet için öneminden bahsetti.

"Bu hat üzerinde, ceddim İmam-ı Ali Rıza hazretlerinintürbesinin bulunduğu Meşhed çok önemli. Şia, burada bekliyor, fırsat bulduğunda ayrık otu gibi yayılacak. Özellikle de İlhanlı Devletinin bıraktığı boşluğu dolduracak. Şiiliğin yayılmasına ve kuvvetlenmesine en müsait yer, Pers İmparatorluğunun merkezi... Burada, Şia ve Pers mirası koyun koyuna...

Anadolu'nun en hassas, maddi-manevi surlarının en kuvvetli olması gereken yer; Van ile Urfa arasıdır. Ben ve evlatlarım, senelerce burada manevi suru kuvvetlendirmek için çalıştık. Medrese ve dergahlar açtık. İnşaallah neslimizden gelenler de aynı yerde, ayın vazifeye devam ederler" açıklamasında bulundu.

Orhan Gazi, anlatılanlardan çok memnun oldu.“Benden istediğin şeyi talep et” dedi. Bağdadi hazretleri, “Allah’tan bedenini hastalıktan, Müslümanlara karşı buğz, öfke, hasetten salim kılmasını isterim” cevabını verince... "Anadolu'nun Son Kale olmasında ve kalmasında en önemli vazifeyi üstlenen kendiniz ve nesliniz için iste" dedi.

Kasım-ı Bağdadi hazretleri, boyun büktü.

"Sultanım. Kalem ve Könül erbabının iyi görev yapması... Kendisinin ve talebesinin geçimle ilgili endişesinin olmamasına bağlıdır. Bu fakire, çocuklarıma, dervişlerime, medresemdeki ilim talebelerine, lütfun uzun zaman kalıcı olması için gelir tahsis etmenizi isterim."

Sultan bunu duyduğunda gönlü çokça hoş olup tebessüm etti, “Bu Allah’tan bir ihsândır” dedi.

Vezirine, "Meskeni Şirvan, aslen Bağdatlı, İslâm’ın gerçek direği, şefkatli şeyh, Şeyh Hâcı Kâsım-ı Kadirî Bağdadî, evlatları ve nesilden nesile çoğalan evlatlarının evlatları (ancak onlardan birinin fâsık olması veya başka bir yere taşınmasıdurumu hariç), tekkesindeki dervişleri, medresesindeki ilim talebeleri ve misafirleri üzerine vakfedilen arazilerin ve bunların yükümlülüklerden hariç tutulması fermanı yazılsın" diye emretti.

Birkaç gün içinde vakfedilecek araziler tespit edildi. Ferman yazıldı, altına Orhan Gazi'nin ismini yazmaya geldi. Sarı Saltuk'un torunu Ece Yakup da yanlarındaydı. Bir şey söylemek istiyor gibiydi. Orhan Gazi'nin dikkatini çekti.

"Yakup beyim. Bir şey mi söyleyecektiniz?"

Ece Yakup mahcubiyet içinde başını eğdi.

"Şeyy... Beyim... Affedin... Araya girdim... Ama mecburdum. Akşam dedem Sarı Saltuk'ugördüm. (Orhan Beyimize söyle... Fermanlarına tuğrasını basma zamanı gelmiştir. Tuğra basmak; sözüm ölüm pahasına da olsa yerine getirilir demektir. Bu da gönüllere ve fethettiği topraklara Osmanlı mührünü vurmak demektir.

Kıyamet'e kadar silinmemek üzere... İlk tuğrasını da... Kendisi ve nesli Anadolu'yu Son Kale yapmakla vazifeli Kasım-ı Bağdadi hazretlerine verdiği fermana bassın) dedi."

Orhan Gazi elinde olmadan Allah diye feryat etti. Mahcubiyet içinde Kasım-ı Bağdadi hazretlerine baktı.

"Efendim. Bu yiğit, sizin de yakından tanıdığınız Sarı Saltuk'un torunudur. Bildiğiniz gibi... Tuğra Sultan mührüdür. Oğuz Kağan'dan beri ok ve yay fermanlarda tuğra olarak kullanılmıştır. Ok ve yay o zamandan bu zamana saltanat alâmetiydi (459).

Altın Yay ve Gümüş Okları tuğra olarak kullanmamızı... İbn-i Arabi hazretleri dedem Ertuğrul Gazi'ye emretmiş. Ama hem dedem hem de babam, kendilerini böyle bir tuğra kullanmaya layık görmemişler. Yalnızca baba ismiyle birlikte isimlerini yazmışlar. Biz dahi Orhan bin Osman diye kullanırdık. Sizin bereketinizle, duanızla, Bursa'nın fethiyle... Demek ki... Altın Yay ve Gümüş Oklu tuğra kullanma zamanı geldi. Sarı Saltuk hazretlerininrüyada işaret ettiği gibi... İlk tuğramı sizinle ilgili fermanda kullanacak olmam, benim ve neslimden gelenler için en büyük şeref, tesiri, dualarınızla inşâallah Kıyamet'e kadar devam eder."

Ece Yakup'a döndü.

"Yiğidim... Tuğra ile ilgili bir çalışman oldu mu?"

Ece Yakup, davrandı, iki el büyüklüğünde bir kâğıt parçasına çizilmiş tuğrayı gösterdi.

"Sultanım...Şu dikine üç çizgi...Gümüş oklara ve saltanat ve kut alâmeti tuğa işaret eder. Şu yatay yarım daire ise Altın Yay ve adaleti temsil eder. Altın Yay ve Gümüş Oklardan meydana gelen bu tuğra... Altın Yay ve Gümüş Okların temsil ettiği Kılıç, Kalem ve Könül bir araya geldiğinde... Saltanatın, devletin temeli olan adalet ve gücün var olduğuna işaret eder. Orhan bin Osman ismi ise... Adaleti yerine getirme yükü altına girmiş Sultanı gösterir."

Her haliyle gösterilen ve anlatılanı beğendiği belli olan Orhan Gazi, Bağdadi hazretlerine sual eyledi.

"Efendim. Bu konuda siz ne dersiniz? Tuğra çekme zamanı geldi mi? Geldiyse... Ece Yakup'un hazırladığı tuğra şekli münasip midir?"

Bağdadi hazretleri, tuğrayı eline aldı, uzun uzun baktı, bir şeyler okudu üfledi ve gülümsedi.

"Bu tuğra... Sanki buraya gelişimizin sebebi gibi... Elhamdülillah, bunları işitmek ve görmek nasip oldu. Hayırlı Mübarek olsun."

Can-ı gönülden âmin diyen Orhan Gazi, yazı kamışını Bağdadi hazretlerine uzattı.

"Efendim. Fermana tuğrayı siz çekebilir misiniz? İlk tuğramız sizin elinizden olsun. Devletimizin, adalet üzre hüküm sürmesi niyetiyle..."

Bağdadi hazretleri, kamışı aldı, hafifçe hokkaya batırdı. Bismillah diyerek tuğrayı çekmeye başladı. Önce tuğ gibi yükselen Gümüş Okları... Sonra onları Orhan bin Osman ile irtibatlandırdı. Sonra Altın Yay... Orhan Gazi, tuğranın, önce bütün Anadolu'yu, sonra temsili güreşlerin yapılacağı diyar olduğu bildirilen Hadrianus'u ve Konstantiniyye'yi sonra da üç kıtanın Anadolu'yu çevreleyen deniz ve karalarını da kapladığını görür gibi oldu.

Sağladığı adaletle bütün yeryüzünü, sonrada kâinatı kaplaması dua, niyyet ve azmiyle tuğranın son çizgisi çekildiği anda... Kapı çavuşu girdi, Abdurrahman Gazinin huzura kabul için beklediğini söyledi. Bağdadi hazretlerine baktı. "Bir gaziyle yüz yüze gelmek bizim için en büyük şereftir" sözüyle, gelsin, dedi. Huzura girdi.

"Sultanım. Konur Alp, dualarınızı bekler. Aydos Kalesinin fethedildiğini müjdeler (451)."

Orhan Gazi, Bağdadi hazretlerine baktı. "Efendim. Konstantiniyye yolu üzerinde alınması çok zor bir kaleydi" dedi. O da elhamdülillah deyip dua etti.

Orhan Gazi, Abdurrahman Gaziye döndü.

"Abdurrahman Gazi, hele söyle. Bu fetih nasıl gerçekleşti?"

Abdurrahman Gazi, kıpkırmızı kesildi, "Ah bre Konur Alpim.

Bunu bana yapmayacaktın, buraya beni göndermeyecektin" düşüncesiyle yanındaki Demir Alp'e baktı. Herkes şaşırdı. Demir Alp gülümsedi ve anlattı.

"Sultanım. Malumunuz kale çok sarp. Nasıl alacağımızı düşündüğümüz günlerde... Tekfurun dünyalar güzeli kızı bir rüya görmüş. Rüyasında çok derin bir çukura düşmüş. Çok yakışıklı bir delikanlı, elini uzatmış, tut, demiş. Bir kuş hafifliğinde onu kuyudan çıkarmış. Ertesi gün... Bu rüyanın şaşkınlığı geçmeden...Bizim üzerimize ok atmak için surlara çıktığında Abdurrahman Gazi'yi görmüş. Kendisini kurtaran delikanlı olduğunu anlamış. Görmesiyle de sevdalanmış.

Bir mektup yazıp, "Sizin komutanlarınızdan önceki gün sabah vakti, sur dibinde askerlere konuşma yapana sevdalandığımı gördüğüm rüya sebebiyle... Üç gece sonra surun batı kısmına gelin, size yardım edeceğim" demiş. Mektubu, Konur Alp'e getirdiler. Mektupta sözü edilen kişininAbdurrahman Gazi olduğu anlaşıldı.

Kuşatmayı kaldırmış görüntüsü vermek için hemen alpler çekildi. Sözü edilen gece Abdurrahman Gazi ve kırk yiğit sözü edilen sur dibine geldiler. Denilen vakitte bir urgan sarkıtıldı. İlk önce Abdurrahman Gazi çıktı. Ona bir şey olmasından bir kalleşlik yapılmasından korkuyorduk, ama olmadı. Diğer gaziler de sura tırmandılar. Bizans askerleri kuşatmanın kaldırılmasını kutladıkları için sarhoş halde idi. Kale kolayca fethedildi. Tekfur kızı Müslüman oldu. Ayşe ismini aldı."

Demir Alp'i dinleyen Bağdadi hazretleri ve Orhan Gazi tebessüm ederken Abdurrahman Gazi renkten renge giriyordu (461).

Bağdadi hazretleri "Allahü teâlâ, Rahman ismiyle tecelli etmiş. Bu tecelliye vesile de ismi Rahman'ın kulu manasında olan Abdurrahman Gazi olmuş" dedi.

Tuğranın çekilmesinden, Abdurrahman Gazi ile Ayşe hatunun Bağdadi hazretleri tarafından nikâhlarının kıyılmasından üç gün sonraydı. Mısır Sultanı Hasan Kalavun'un elçisi Bursa'ya geldi. Elçi,

Kasım-ı Bağdadi hazretlerinintanıdığıydı.

Sultan Orhan'ın at, kılıç ve ok talimleri yapılması için vakfettiği Atıcılar Meydanında elçi ve beraberindekiler için şenlik, ok ve at yarışları düzenlendi. Sultan ve Kasım-ı Bağdadi hazretleri de bu şenliklerde hazır bulundular. Elçi, Hacı Ömer adlı bir okçuyu da beraberinde getirmişti. Bunun çektiği yayı, Orhan Gazi'nin askerlerinden hiçbiri çekemedi. Orhan Gazi buna çok üzüldü.

Bağdadi hazretleri teselli etti, yeni ufuklar açtı.

"Sultanım üzülme... Bu okçunun bu yayı gerebilmesi; yüzlerce yıl devam eden bir usta-çırak çalışma ve bilgisinin aktarımı sonucudur.

Bu meydana Atıcılar Meydanı demiş, adaletin, devletin, güçlü olmanın vazgeçilmez şartı olan atmaya işaret etmişsiniz. Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem (Kuvvet, atmaktır) buyurdular. Hem maddede hem manada başarı, atmakla, hareketle yakalanır. Fethettiğiniz yerlerde, ilk işiniz Okçuluk ve Güreş tekkeleri kurmak olsun. Sebepler âlemindeyiz. Allahü teâlâ bu kâinatta her şeyi bir sebeple yaratmaktadır. Atmak; sebeplere yapışmak demektir, eline bir şey alıp uzağa fırlatmak değildir."

İlk akçenin basılması, ilk çınarın dikilmesi ve yeşermesi, ilk tuğranın çekilmesi... Atıcılar Meydanı diye bilinen ilk vakıf meydanında, atmanın; kuvvet, sebeplere yapışmak olduğunun öğrenilmesi... Orhan Gazi, "Devlet olmanın ve devlet olarak kalmanın basamaklarını yavaş yavaş çıkıyoruz" diye düşündü.

Bağdadi hazretleri, beraberindekilerle birlikte altı ay kadar Bursa'da kaldı. Konstantiniyye'ye giden yolların burulması, şehrin Bursa olması için nasıl gayret edildiğini, Osmanlı idaresindeki gayreti, adaleti, Kılıç ehlinin, ehl-i beyte, Kalem ve Könül ehline hürmetini, yardımını gördü. Her namaz sonrası ve seher vaktinde... Orhan Gazi'nin neslinden gelenlerin Dünya durdukça hak ve adalete hizmetleri, Anadolu'yu Son Kale eylemeleri ve Kıyamet'e kadar Son Kale olarak elde tutmaları için dua etti.

Rivayet edildi ki... Bağdadi hazretleri, vedalaşmak üzere

Sultanınınhuzuruna geldiğinde... Kollarına çok kıymetli bir emanet bıraktı Orhan Gazi...

"Efendim, oğlumdur. Kabul buyurursanız,sizin de torununuzdur. İsminin konulmasını ve dualarınıza kavuşmayı bekler."

"Ona dede olmak bizim için şereftir. Allahü teâlâ, anne-babası ve kendisi için iki cihan saadeti ihsan eylesin. İsim olarak ne düşündünüz?"

"Münasip görürseniz, Kâsım ismini düşündük. Ona baktıkça sizi hatırlamak için..."

Gülümsedi.

"Bizi değil, mübarek ceddimizi hatırlarsınız inşâallah. Allahü teâlâ niyetinizi mübarek kılsın."

Bebeğin sağ kulağına ezan, sol kulağına ikamet okudu. Ey Orhan oğlu Kâsımdiye seslendi. Bebeği babasına teslim etti.

"Kâsım; taksim eden, ayıran, bölen demektir. Taksim edebilmek, adaletli davranabilmek için... Hem güçlü hem de âlim, gönül ehli olmak gerekir. Bütün kavgaların temelinde... Başkasının elindekine göz dikmek, yasak yollardan ona sahip olmaya çalışmak vardır... Bu kötü ahlâk her şeyden evvel Allahü teâlânın taksimine razı olmamaktır. Kâsım-ür-rızk... Rızıkları taksim eden Allahü teâlâdır. O'nun taksimine cân-ı gönülden râzı olmak...Yüce Rabbinin huyu ile huylanmak... Hak ve adalet için kendiniKâsım bilmek... Kâsım günlerinin başladığı bugünlerde... Oğlunuza Kâsım dedik. İnşâallah, siz ve soyunuzdan gelenler... Âdil bir Kâsım olacak. Yeryüzünü hayır meydanı, Anadolu'yu taksimin hakça yapıldığı Son Kale yapmak için gayret edeceksiniz."

Orhan Gazi, her zerresiyle âmin dedi.

"Bize bildirilen o ki... Konstantiniyye fetholunca... Surlar dışında kalan bir bölgesine Taksim ismi verilir. Burada gayr-i müslimler oturur. Yüzlerce yıl, bu bölgeye cami yapılmasının kavgası verilir. Buraya cami yapılması; taksim kavgasında, neslinizin söz sahibi olması demektir."

Orhan Gazi, bebeği içeri gönderdi. Yolcu etmek için Bağdadi hazretleriyle birlikte bahçeye çıktı. Geyikli Babanın diktiği Çınar ağacının yanından geçerlerken... Bağdadi hazretleri, ağaca baktı, gülümsedi.

"Sultanım. Tebrik ederim. Maşallah! Çınar ağacı kök salmış. İnşâallah Kıyamet'e kadar yeşil kalır."

Orhan Gazi, bütün Kâinat kendisine verilmiş gibi sevindi. Ya yeşermezse diye ne kadar çok endişe içinde beklemişti. Geyikli Baba,"Bunun can suyu, adalettir. Adalet varsa kök salar. Devletiniz adaleti sağladığı müddetçe büyür, yeşil kalır..." demişti. Kök saldığını görmek nasip olmuştu. Şimdi de Kıyamet'ekadar yeşil kalması için dua ediliyordu. Bu dua, kendisi ve nesli için ne büyük şeref, ne büyük müjdeydi. Gönlü, Tuğrul kuşu gibi kanatlandı."Dualarınızla, inşâallah efendim" dedi.

Bağdadi hazretleri, Orhan Gazi'yi iki omzundan tuttu, gözlerine baktı.

"İbn-üd-Dünyademekle tanınan Şeyh Ebû Bekr-iMüfid-ül-Cürcânî'nin ahir zaman üzerine yazmış olduğu bir kitap var. Bu kitabında yer alan bir hadis-i kudside, (Benim bir ordum vardır. Ona Türk adını verdim.) buyurulmaktadır. Bize bildirilen o ki burada kastedilen siz ve neslinizden gelenlerdir. Mübarek olsun. Artık vedalaşma zamanı geldi."

Omzunu tutan ellerle, yere kök saldığını, kendisine bakan gözlerle Arş'ıgördüğünü hisseden Orhan Gazi, "Dualarınız en büyük gücümüzdür" dedi.

Bağdadi hazretleri, "Allah'ım sana ve zürriyetine Kur'ân-ı kerîmin şerefine, dünya döndüğü müddetçe her zorluğu kolaylaştırsın, dinine razı olduğu şekilde hizmet etmeyi nasip etsin" diye dua etti.

Kasım-ı Bağdadi hazretleri, Bursa'dan gönlü ferahlamış, Kostantiniyye'nin yakın zamanda Orhan Gazi nesli tarafından fethedileceğine ve Anadolu'nun Kıyamet'e kadar sahih itikadın, mazlumların, adaletin Son Kalesi olacağına inancı kuvvetlenmiş

vaziyette ayrıldı.

Anadolu'yu batıdan doğuya aşıp Peygamberler ve evliyalar diyarı Urfa şehrine geldiler. Şehrin müftüsü ve müderris olması istenince... Oğlu Muhammed, burada ikamet için izni istedi. İzin verdi.

Bağdadi hazretleri... Oğlu Haydar'la birlikte onüçüncü kuşak cedlerindenve Allah yolunda şehit olanların önde geleni yüce kutub Seyyid Abdülaziz bin Nizar hazretlerininŞirvan'ınPây (Taşyaka) köyündeki kabrine gitti. İlk bu beldeye geldiği günleri hatırladı... Zaman su gibi akıp geçmişti... Bursa ziyareti dönüşü bu makamda bulunmak... Başka bir mânâ taşıyordu... Bağdat'tan ayrılışından seneler sonra... Orhan Gazi'yi ziyaretinin dönüşünde... Okudu, ruhlarına bağışladı. Ruhundan imdat istedi. Abdülaziz bin Nizar hazretlerinin ruhu, hazır oldu. "Oğlum Hacı Kasım hoş ve hayırla geldin! Allah, seferinde çektiğin zahmetleri ve başından geçenleri, ulvi derecelere çevirsin. Son nefese kadar tekke ve medreselerin çoğalması için çalış" buyurdu.

Bu sözleri duyan Bağdadi hazretleri, Allah diye feryat etti. Kılıç sahibi Orhan Gazi'nin yanından henüz dönmüştü. Ecdadı, Kalem ve Könülü kuvvetli kıl, diyordu. Kılıç, Kalem ve Könül... Hocası ve Sarı Saltuk, Altın Yay ve Gümüş Okları, Kılıç, Kalem ve Könlü nasıl temsil ettiklerinin anlatmışlardı. Altın Yay ve Gümüş Oklarla ilgili son gelişmeleri de Orhan Gazi'den dinlemişti. İşte, şimdi, ceddi Abdülaziz hazretleri de Kılıç, Kalem ve Könlün bir olmasına işaret etmişti.

Kabir ziyaretinden sonrahemen evine geldi. Uzun bir ayrılık sonrası, ailesi, müridleri ve hizmetçileriyle hasret giderdi..

Manevi oğlu ve müridi Molla İsmail Şâmî'ye önceden olduğu gibi müezzinlik vazifesini ve oğlu Muhammed gelene kadar fıkıh dersi vermeyi emanet etti. Ona, nehrin altında ve kendi evinin yukarısında bir ev yaptı. Sonra da bütün yardımcılarıyla birlikte medrese ve dergahlarda, Güneydoğu Anadolu'yu bidat fırkalarına karşı aşılmaz sur kılacak Könül ve Kalem ehli kişileri yetiştirmeye

başladılar.

Konstantiniyye yolu üzerinde büyük bir engeldi. İznikmid'in(İzmit) fethi, Orhan Gazi'nin birinci hedefiydi. İznikmid'den gelen bir haberci, baba yadigarı alp Akça Koca'nın vefat ettiğini bildirince çok üzüldü. Akça Koca'nın "İznikmid'i fethetmek bize nasip olmadı. İnşâallah bu şeref Sultanımıza nasip olacak. Emanet ondadır" sözünü duyunca da emanetin omuzlarını zorladığını hissetti.

"İznikmid beklesin. Önce başşehrimize, sığınağımıza yakın olan İznik'i fethedelim, ebedi güzelliklere ve Konstantiniyye yoluna açalım" diyerek İznik üzerine yürüdü. Uzun zamandır kuşatma altındaydı ve Konstantiniyye'den sonra Bizans'ın en önemli şehriydi.

İmparator III. Andronikos, İznik'i muhasaradan kurtarmak, elden çıkan kaleleri geri almak için ordusuyla harekete geçti. Bizans ordusunun İznikmid tarafına ilerlediğini haber olan Orhan Gazi ikibin askeriyle düşman üzerine yürüdü. İki ordu karşı karşıya geldi. Darıca ile Eskihisar arasındaki Pelekanonmevkiinde... 11 Haziran 1329, Hicri 12 Şaban 729'ta, üç ayların ikincisi Şaban ayında... Sekizbin kişilik Bizans ordusu Hak için canını ortaya koyanların, serdengeçtilerin saldırısına karşı koyamadı. İmparatorlarıyla birlikte Konstantiniyye yönüne kaçtılar.

Bu zafer, yeni kurulan Osmanlı Devletinin, İmparatorun başında olduğu bir orduya karşı ilk zaferiydi. Nice zaferlerin habercisiydi.

Bu zaferler sonrası... Orhan Gazi yola çıktı. Yanına bir bölük serdengeçti alarak... Konstantiniyye'yi, Hagia Sophia'yı Battal Gazi'nin seyrettiği yerden seyredebilmek için... 30 Haziran 1329'ta Güneşin batma vaktine yakın Altın Şehir denilen Üsküdar'a ulaştı. Alev alev yanan Üsküdar'ı görünce... Bu kasabaya niçin Altın Şehir denildiğini anladı. Akşam Güneşiyle Üsküdar altın sarısı tüle bürünmüştü.

Gözleri Kız Kulesi'ni aradı. Defalarca dinlemişti Sarı Saltuk'tan...

Konstantiniyye'ye fetih için gelen Battal Gazi'nin Kız Kulesi üzerinden Hagia Sophia'ya bakışını... Kubbesi üzerinde hilali görüşünü, İmparator'un kızını Kız Kulesi'nde kaçırışını... İslam ordularının Konstantiniyye'ye fetihte başarısız oluşlarının sebeplerini...

"Sultanım! Hagia Sophia kubbesinin üzerine bakın!

Kız Kulesi üzerinden Konstantiniyye'ye ulaşmaya çalışan Orhan Gazi, utandı. Buraya Kız Kulesi üzerinden Hagia Sophia'yı görmeye gelmiş, ama kuleyi aşıp karşı sahile ulaşamamıştı.

Bakışlarını Kız Kulesinden kurtarıp kubbeye bakınca "Allahü ekber" dedi. Ramazan'ın Hilâli, tam kubbe üzerindeydi. Kubbeye alem olmuştu. 1064 yılında Alparslan'ın Ani Kilisesinin kubbesine diktiği Hilal gibi... Ama önünde bin yıldır kubbede alem olan haç vardı.

Konstantiniyye'yi fethedip kubbesine Hilali alem olarak yerleştirme şerefine kavuşma arzusuyla yandı. Hemen, Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellemin Hilali görünce okuduğu duayı okudu.

"Ey Rabbim! Bize bunu bereket ve iman ve selamet ve İslâm hilâli eyle! Ey Hilâl! Benim de senin de Rabbimiz Allah'tır."

Orhan Gazi'nin "Hilali Hagia Sophia kubbesi üzerinde görmeyi bana da nasip eyle" diye duaya durduğu gün, günlerden rastgele bir gün değildi... 28 Haziran 1329akşamı günbatımı sonrası... Hicri 1 Ramazan 729 idi... Ramazan ayının ilk gecesi...

Orhan Gazi, Üsküdar'dan Konstantiniyye'yi, Kız Kulesi üzerinden Hagia Sophia'yı seyrettikten sonra... Uykuda ve uyanık iken Konstantiniyye gözü önünden ve gönlünden gitmez oldu. Tıpkı Bursa gibi dört bir tarafından kuşatılmadan Konstantiniyye'nın alınmayacağından emin oldu. Üç tarafı denizle çevrili, kara tarafında aşılmaz surlar ve su dolu hendekler vardı. Mutlaka dört bir taraftan yardım alamaz hale getirilmeli, surları aşacak çare bulunmalıydı.

Bütün çalışmasını buna yönelik yapmaya başladı. İlk hedef

İznik'ti... Bizans'ın Anadolu yakasında toprağı kalmamalıydı. Sonra Konstantiniyye'nin can damarı Trakya toprakları ve boğazlar...

Dört bir taraftan kuşatılan ve beklediği yardım gelmeyen. Ama Osmanlı tarafından fethedilen Bizans topraklarından kendisine adalet, merhamet rüzgârı gelen İznik, tamam, dedi. Fethe, ebedi güzelliklere... 2 Mart 1331'de İznik'in sur kapıları açıldı. Tekfur Konstantiniyye'ye giderken halk, Orhan Gazi'ye geldi. Osmanlı'nın merhamet ve adaletine sığındı.

İznik ve gönüller fethedilince... Kılıç hakkı, Konstantiniyye'deki Hagia Sophia ile aynı adı taşıyan şehrin en büyük kilisesi camiye çevrildi. En yakın zamanda Konstantiniyye'dekinin de camiye çevrilmesi duasıyla... O kilise ki, Hristiyanlığa teslis inancını sokanlar burada toplanmıştı. Şimdi tevhid pınarı olmuştu.

Camiye, "İsminizi verelim" diyenlere... Orhan Gazi, bekleyin hele, isim onu bulur, dedi. Birkaç gün sonra... Türkmenin camiden "Ayasofya" diye bahsettiğini duyunca çok sevindi. Bu ne güzel isimdi. İznik ile Konstantiniyye'yi, geçmiş, an ve geleceği, kızılelmaya gidişi ne güzel ifade ediyordu.

Kilisenin camiye çevrilmesiyle ürken İznikliler, çok kısa bir zaman sonra... Kılıç hakkının ne olduğunu öğrendikten, yapılanları gördükten sonra... Osmanlı adaleti ve merhametiyle ilgili duyduklarının gerçek olduğunu anladılar. Osmanlı gazilerinin ulaşamadığı yerlerin halkı dahi Orhan Gaziyi davet eder oldular.

Orhan Gazi, or, şehir hanı olduğunu her anlamıyla gösterdi. İznik'i imar etmek için gecesini gündüzüne kattı. Din, ırk ayrımı yapmadan şehrin halkını da mutlu kılmaya, ebedi saadetleri için çalışmaya gayret etti...

Birgün kocaları savaşta ve hastalıkla ölen Hristiyan kadınlar önünü kestiler. "Irzımızı, canımızı koruyacak er isteriz" dediler.Orhan Gazi, Nilüfer hatunla, evlendikleri zaman verdikleri sözü hatırladı gülümsedi. "Gazilerden isteyenler, bunlarla gönül rızasıyla evlenebilirler" dedi. Nice düğünler oldu. Şehirde, boş

mamur evler evlenen gazilere dağıtıldı (462).

Orhan Gazi ve alplerinin adalet, yiğitlik ve mertliklerini gören nice Hristiyan İslamiyet'i seçti.

Orhan Gazi hiç beklemedi, Or'un Hanı olmak için... Altın Yay ile temsil edilen Kılıç, Könül ve Kalem ehlinin yetişmesi için harekete geçti. Kızılelma'ya, Konstantiniyye'ye ve Son Kale Anadolu'ya ancak varılabilirdi... Bu üçünün, bir mürşid-i kamilin rehberliğinde omuz omuza, gönül birliğiyle çalışmasıyla... Ayasofya Camisi'nin yanında eski, harap bir manastır vardı. Tamir ederek onu medreseye çevirdiler tıpkı Ortodoks Rumun Müslüman olması gibi... Zamanının tanınmış müderrislerinden Davud-i Kayserî,Taceddin-i Kürdi ve Alaeddin Ali Esved, bu medresede, eğitim vermeye başladılar.

Cami ve medrese... Könül ve beynin gıdalandığı mekanlar... Ya beden, mide? Orhan Gazi diyarında, birileri aç iken tok olmak mümkün müydü? Cami ve medrese yanına imaret inşa edildi. Açların doyurulması, çıplakların giydirilmesi, evsizlerin misafir edilmesi için... Orhan Gazi, cami, medrese ve imaret için nice mülkleri vakfetti, Kıyamet'e kadar sevabına kavuşabilmek ümidiyle...

Uzun süren kuşatma sonucu İznikliler fakir düşmüştü. Hem gönül, hem de bedenler açtı. Ateşler yakıldı, gönüller de tutuştu, kazanlar vuruldu. Orhan Gazi'nin has sürüsünden nice koyun kesildi, gariplerin rızkı olmak için... Ateş harlandı, sular kaynadı, etler pişti, pilav kıvamını buldu.

Orhan Gazi, oğulları Şehzade Süleyman ve beş yaşındaki Murad, Laleli Hüseyin ile bir kazanın başına geçti. Elinde kocaman bir kepçe ile... 1231 yılının sıcak bir ağustos gününde, ikindi sonrasında... Nilüfer Hatun, Laleli Hüseyin'in hanımı Sümbül Hatun ile diğer kazanınbaşına... Erkekler bir tarafta, kadın ve çocuklar diğer tarafta... Kavuştular rızklarına... Gönülleri gül, lale, nilüfer ve sümbül ile Cennet bahçelerine dönmüşlerin ellerinden...

* * *

Sarı Saltuk torunu Altın Yay Temsilci Ece Yakup, gördükleriyle vuruldu. Aş dağıtan eller, sürur veren gönül ve yüzler... İmaretin açılış davetini alır almaz koşmuş. Ancak aşın hazırlanmasına değil, dağıtılmasına yetişmişti. Orhan Gazi'nin yanına gitmedi. Ayasofya Camisi'nin giriş kapısının hemen yanında, atının üzerinde anlatılamaz güzelliği seyretti. Atı durmuş, ama gören göz ve gönlün harekete geçirdiği hatıralar dörtnala kalkmıştı.

Babası Ece Halil ve Dedesi Sarı Saltuk'tan dinledikleri ve öğrendikleriyle... Altın Yay ve Gümüş Oklar hareketlendi. Düne uzandı, oradan güç aldı, yarına kanatlandı.

Miladi 13. yüzyıl, İslâm medeniyetinin boyun büküşü, sonra da küllerinden doğuşu olmuştu.

Bir yanda taş üstünde taş, baş üstünde baş bırakmayan, İslâm dünyasını harabeye çeviren Moğollar... Öte yandan Haçlılar... İslam âleminde, bir de içerde kaynayan, kaynatılan fitne kazanları... Emirlikler, sultanlıklar, beylikler arasındaki iktidar ve güç savaşları...

1258'de Bağdat düşmüştü, İslâm medeniyetinin kalbi, her şeyi Bağdat... 1326'da Kurtuba... Avrupa'ya insanlığı gösteren Endülüs'ün gözbebeği Kurtuba...

Bağdat'ın düşüşü, Kurtuba'nın tarihten silinişi, Horasan ve Türkistan havzasının yeni Müslüman olan şehirlerinin... Merv'in, Tûs'un, Nişabur'un, Semerkand'ın ve Buhara'nın yerle bir edilişi, Cehennem'e çevrilişi... Müslümanların dünyevî her şeylerini yitirmelerine yol açtı.

Ama bütün bu felaketler... Oğuz neslinden gelen Altın Yay temsilcilerinin liderliğinde, Selçuk ve Eyyûbî çocuklarının birbirlerine omuz vermeleriyle toparlanmalarını engelleyemedi. Yangın yerine dönen âlem-i İslâm'ı toparlamalarını, bütün belâları birer birer defetmelerini, gönülleri fetheden, bütün insanlığı diriltici, bütün insanlığa hayat sunucu muazzam ve muazzez bir medeniyet yürüyüşünü gerçekleştirmelerine mani olamadı.

Hem de ne zaman? Haçlıların ve Moğolların Anadolu'yu, İslam diyarını harap ettikleri 13. yüzyılda... Küllerden Osmanlı Tuğrul kuşu doğarken, Cengiz'in kurduğu kan imparatorluğundan üç Müslüman devlet doğuyordu. Altınorda, Çağatay ve Özbekler... İslam'la, şehit kanları, gönül dostları nuruyla yoğrulan topraklar, işgalcilerini fethediyordu.

13. yüzyıl; 13 takıntısı olan Papalığı çıldırtıyor... Biz de Hicri 13. yüzyıldaintikamımızı alacağız diye yemin ettiriyor. Altıyüz yıl sonra, ehl-i sünnet Müslümanlığı yeryüzünden yıkmak için çalışmaları başlattırıyordu.

Eshab-ı kiramın izinde olan ehl-i sünnet Müslümanlar yılmadılar, yıkılmadılar. Özellikle Altın Yay Temsilcilerinin, Selçuk Bey, Ertuğrul Gazi çocuklarının liderliğinde ayağa kalktılar.Hakikat bayrağını Asya içlerinden Avrupa içlerine kadar dalgalandıracak uzun bir yolculuğa çıktılar...

İşte şimdi... Ece Yakup, bu yolculuğun en önemli adımını seyrediyor, gönül kuşu ufuktan ufuğa kanat çırpıyordu.

Kan emici Roma, Cengiz gibi güce değil... Ebedi hakikate dayalı, bütün yaratılmışları kuşatan bir medeniyet geliştirdiler; herkese hayat hakkı tanıyan, insanlığa hakkaniyetin, ilmin, selametin, adaletin ve sulhün ne demek olduğunu öğreten bir medeniyet... Şimdi, bu medeniyetin Kıyamet'e kadar yaşaması için Anadolu'yu Son Kale eylemek gayretindeydiler.

Bu diriliş yolculuğu, 13 Aralık 1084'te, iki 13'ün bir araya geldiğini tarihte (1, 8 ve 4 = 13) yapılan toplantıyla başlıyordu.

Tarihin akışını değiştiren bu toplantıya, Kılıç temsilcisi olarak Melikşah, Kalem ve Kılıç temsilcisi olarak Nizamülmülk, Kalem temsilcisi olarak Gazâlî ve Könül temsilcisi olarak Ebu Ali Farmedi hazretleri katılıyordu.

Bu toplantıda... Medrese, dergah, kışla ve ziraat ile sanatkarlığın esasları belirtildi. Kılıç, Kalem ve Könül'ün bir mürşid-i kamilin rehberliğinde hareket etmesi, Altın Yayı temsilen, alperenler tarafından ermeydanında güreşler yapılması karara bağlandı. Bu kararlar, Anadolu'yu Son Kale kılacak, insanlığa sunulacak adalet ve

merhamete dayanan bir Dünya Nizamı'nın habercisiydi. Bu nizamın adı, Altın Yay idi...

Bu çalışmaları yürüten, Nizamülmülk, "Sultanım! Nizamülmülk'ün eğitime harcadığı altınla Konstantiniyye'yi fethedebiliriz!" diye şikayet edildi.

"Sultanım! Ben, gece orduları yetiştiririm. Maddî ordularınız ne kadar güçlü olursa olsun... Gece ordularımız, manevî ordularımız, ilim, fikir, zikir, sanat ve ahlâk ordularımız yoksa, çürümekten ve yok olmaktan kurtulamayız" sözleriyleNizamülmülk savunmasını yaptı.

Osmanlı çınarının yeşerdiği uçlara yalnız boylar değil, mimari eserler de taşındı."Ağaç Direkli ve Ahşap Tavanlı Cami" yapma geleneği devam etti. Afyon Ulu Camii, Sivrihisar Ulu Camii, Ankara Aslanhane Camii, Beyşehir Eşrefoğlu Camii, Ayaş Ulu Camii, camilerde bunun en güzel misalleriydi.

Doğu, Güney ve Orta Anadolu'da Türk sanatının en ince ayrıntılarına kadar yansıtıldığı medreseler... Moğol istilası sonrasında uçlarda da kendisini göstermeye başladı. Hamid Türkmenlerinin yerleştiği Eğridir'de 1302 yılında yapılan Dündar Bey, Korkuteli'nde ise 1319 yılında yapılanEmir Sinan-üd-din Medreseleri bunlara en güzel misaldir.

Moğol istilası Batı Anadolu'ya Türkmenlerin göç etmelerini, Osmanlı'nın temellerinin atılmasını sağladı.

Bu göç esnasında Türkmenler, Türkmen şeyhlerinin tasavvufi disiplin ve terbiyesi içerisinde bulundular ve etrafındaki insanlara da bunu telkin ettiler. Bu göçlerle Anadolu gönül olarak da fethedildi. 13. yüzyılda... Anadolu'nunözellikledeBatı Aandolu'nun fethedilmesinde, Türkleşip İslamlaşmasında Hace Ahmed Yesevi'nin izinde gidenlerin büyük hizmetleri oldu. Anadolu'da"YaradılmışıYaradan'dan Ötürü Sevmek" düsturuyla hareket ettiler.

Şeyh Evhad-üd-dinKirmani, Yesevi anlayışın Anadolu'da hızla

yayılmasını sağlayan kişilerin en başında geleniydi. Şeyhin Türk asıllı olması ve Türkmenler arasında Türkçe konuşması hızlı yayılmayı kolaylaştıran en önemli sebepti.

Yesevi disiplini, Anadolu'da Ahi hareketi üzerinde tesirli oldu. Şeyh Evhad-üd-dinKirmani hazretlerinindamadı ve halifesi Ahi Evren, bu prensipler etrafında bir sistem meydana getirdi. Meydana getirilen bu teşkilatın asıl maksadıise toplum için faydalı fertleryetiştirmekti.

Moğol istilasının Ahi teşkilatı üzerinde meydana getirdiği yıkım Ahilerin özellikle uçlara doğru yönelmesine sebep oldu. Uçlarda yerleşen Ahiler aldıkları tasavvufi terbiye çerçevesinde teşkilatlar meydana getirerek buralarda faaliyetlerine devam ettiler.

Batı Anadolu, Ahilerin meşgul olduğu meslek gruplarından Debbağlık, Demircilik, Dokumacılık ve Örgücülükle tanışmış ve bunlarla ilgili yeni kurumlar meydana gelmişti.

Türkmen göçleriyle Batı Anadolu'ya maddi kültür öğeleriyle birlikte manevi kültür öğeleri de taşındı. Bunların başında misafir ağırlama ve cömertlik hasleti gelmektedir. Bu hasletlerini, evlerinde olduğu gibi imaret ve zaviyelerde de yaşatmaya başladılar.

Uçlarda yeni şehirler, kasabalar, köyler, mahalleler kuruldu. Buralarda, bunların gönül ocağı olan camiler, mescidler, medreseler, zaviyeler, kervansarayalar, hamamlar, çeşmeler ve imaretler inşa edildi (463).

Kasım-ı Bağdadi hazretlerininoğlu Muhammed Bursa'dan döndükten sonra Urfa'da kalmıştı... Üç sene sonra Urfa'dan gelip dersle meşgul oldu. Dini ve alet ilimlerinde akranlarını geçip bütün ilimlerde söz sahibi oldu.

Oğul Muhammed, daha sonra akli ve nakli ilimlerle uğraşmaktan vazgeçip beş kardeşiyle birlikte zühd ve riyâzetle, tasavvuf yolunda ilerlemekle meşgul oldu. Öyle ki irşatta akranlarını geçip kendilerine hırka, hilafet verilmeye layık oldular.

Oğlu Ahmed'i (464) irşat faaliyetlerini yürütmek üzere onu ve ailesini Botan mıntıkasına gönderdi. Kilis'ten bir saat mesafede olan Keleh köyü yakınında bulunan Berûk köyünde ikamet etti.

Abdullah lakaplı ve künyesi Ebül-Hasan olan Sâlih'i, Ahkis (465) nahiyesine gönderdi. Nirnis köyünde (466) Hakkârili Seyyid Ağa Abbasî'nin yanında kalıp irşâd ve tedrisatla meşgul oldu.

Onları gönderdikten sonra... Oğlu Muhammed, Allah aşkından meczup hale geldi, kendisini tutamaz oldu. "Beni bir diyar, bir mekan, bir dağ çağırır. Ne olur bana izin ver" diyerek babasından izin istedi. O da, onu tutmanın, dağları mahzun bırakmak olduğunu bildiğinden izin verdi. Kendisine kırkaltısene önce şeyhi Seyyid Abdürrezzâk'ın giydirdiği hırkayı ona giydirdi. Hırkayı giyen oğlu Muhammed, Hakkâri tarafına doğru kanatlandı (467).

Kasım-ı Bağdadi hazretlerininoğlu Muhammed'in, hak aşkıyla Hakkari dağlarına yürüdüğü günlerde... Âşık Paşa, 3 Kasım 1332'de Hakk'a yürüdü. Kırşehir'de, doğduğu şehirde defnedildi. O, Horasan'dan Anadolu'ya gelen İlyas bin Ali Horasani'nin, Baba İlyas'ın torunuydu. Anadolu'da dedesi zamanında yaşanılan fitnenin yaşanmaması için gecesini gündüzüne kattı.

İsmi Ali, idi. Ama o... Yetmiş yıllık hayatında, inandığı, yaptıkları ve yazdıklarıyla Âşık Paşa diye sevildi, gönüllerde yer etti. Kalbi, Hak aşkıyla çarptı. Anadolu'nun Türkmen'e ve mazluma, ta

Kıyamet'e kadar Son Kale olması için gayret etti, söyledi ve yazdı.

Moğol zulmüyle inleyen Türkmen'e Anadolu'nun huzur bulduğu diyar olması için gayret etti. Nice eserler yazdı. 10 bin 613 beyitli Garibnâme isimli eseriyle... Türkmen'e Anadolu'da zulme karşı dayanma gücü verdi, ebedi saadet yolunda gönül ışığı oldu. Yeryüzü denen ermeydanının Anadolu parçasında imtihanı vermek için gayret eden garip Türkmenlere rehber oldu...

Cennet'ten yeryüzüne gönderilenÂdem babamızın yolunda olan nesli... Şu Yeryüzü denilen imtihan meydanında... O zamandan bu zamana garip değiller miydi? Özellikle de Anadolu'da yaşayanlar... Çünkü onlar, nefis, şeytanla birlikte Moğol belası, birbirine düşmüş makam sahipleriyle de mücadele etmek zorunda kalmışlardı.

Âşık Paşa, işte böyle bir Anadolu'da, gariplere Garipnâme ile ilaç oldu, ebedi saadet yolunda, tasavvufi bakış ile rehber oldu.

O, bu eserinde, yeryüzünün, dünyanın bir imtihan yeri olduğunu, burada yaşayan insanın amaçsız ve boş yere yaratılmadığını, dünya hayatının kısa ve geçici olduğunu anlattı.

İki evdür dünya ile âhiret

Âhiretdür menzilümüz 'âkibet:

(Dünya ile ahiret iki evdir, ama son durak ahirettir.)

Dünya bir evdür karañu tünd ü teng

İçi tolu mekr ü hîle harb uceng:

(Dünya; sıkıntılı, dar, içi hile ve tuzaklarla dolu, savaşılıp, mücadele edilen bir evdir.)

Bir degirmen gördüm uşbu 'âlemi

Taşları yir gök ü unu âdemi:

(Ben âlemi taşları yer ve gök, buğdayı da insan olan bir değirmengibi gördüm.)

Uçagelüp dünya tagın yayladuk

Âhiretden yaña çün 'azm eyledük:

(Uçarak gelip yazı dünya dağında geçirdik, artık ahiretten yana gideriz.)(468)

Uçarak gelip yazı dünya dağında geçirdik, elveda diyenlerden biri de... Abdülkadir Geylani hazretlerinintorunu olduğu rivayet edilen Şeyh Yusuf Zeynüddin hazretleriydi. 1332 yılında vefat eden bu mübarek zat... Hakikaten de dinin ziynetiydi. Gönüllere Allah aşkını nakşetmek için bir kuyumcu titizliğinde gayret etmişti. 1322'de vefat edip Samsun'a defnedilen Seyyid Kutbuddin hazretlerinin kardeşiydi.

Samsun'da ne işi vardı? Anadolu'yu son kale eylemek, Bizans Devletinin hâkimiyeti altında bulunan yerleri İslamiyet'e kavuşturmak için gelmişti. Denizi gören, Kırım'a bakan bir yamaca tekkesini inşa etti, bir pınar başında...

Müslüman-Hristiyan, dinsiz... Gelenler çok kısa zamanda çoğaldı. Her gelen çardak altında, soğan ve ekmekten ibaret sofrada yer buldu. Birkaç ay geçmeden... Dört direk; dört sur, kale oldu. Açların doyurulduğu, çıplakların giydirildiği, evsizlerin barındırıldığı ve gönüllere Hak aşkının nakşedildiği gönül ocağı bir kale, tekke...

Şeyh Yusuf hazretleri, tekkenin giderlerini karşılamak için çiftlik kurdu. Bu çiftlikTekke Çiftliği diye anılmaya başladı. Daha sonra buraya bir de cami yaptırdı. Çiftlik yakınlarına başkaları da yerleşti, maddi-manevi rızka vesile olan bir köy meydana geldi. Bu köye Tekkeköy denildi.Vefat ettiğinde inşa ettirdiği caminin yanına defnedildi (469).Şeyh Yusuf Zeynüddin hazretleri, bir mezarda yatarken...

Yunus Emre ve Sarı Saltuk'un onikişer yerde mezarı, makamları vardı.Yunus Emre'nin vefatından sonra yalnızca 12 (470),Sarı Saltuk vefat edeli ise 30 sene geçmişti.

Aynı zamandiliminde vefat eden iki kişinin; biri kılıç, diğeri gönül ehli kişinin... 12'şer kabri (makamı) bulunması... Kelime-i tevhidde olduğu gibi... Kelime-i tevhidi meydana getiren harfler 12 artı 12, yirmi dörttür. Mücadelesini üç kıtada, kafirlere karşı yapan

Sarı Saltuk, kelime-i tevhidin ilk kısmını, Allah'tan başka ilah yoktur kısmını...

Anadolu'da, Müslümanlara gönlü yolunu, ilahi aşka giden yolu anlatan Yunus Emre ise... Kelime-i tevhidin ikinci kısmını, Muhammed aleyhisselam, O'nun elçisidir kısmını mı temsil ediyordu?

* * *

Anadolu karış karış, gönül ışığı, alın teri ve şehit kanıyla mayalanırken... 1335'te... Osmanlı'nın görünüşte de olsa tabi olduğu İlhanlı Devletinde Ebu Said Han, vâris bırakmadan öldü. Yapılan taht kavgası sonrası... İlhanlı Devleti'nin hakim olduğu topraklarda Celâyirliler, Karakoyunlular, Muzafferîler, Horasan Serbedârîleri ve Eretnaoğulları gibi hanedanlar kuruldu.

Bu tarihten sonra, 1336'da... Türk beylikleri içinde en kudretli ve kut almış Türkmen, Oğuz beyi Orhan Gazi, Büyük Türk Hanı ünvânınıkazandı.O tarihteki Türk devletleri içinde en kudretli olanıydı. Göktürk, Hun, Karahan, Gazneli ve Selçuklu'dan sonra... Büyük Hanlık Altın Yay ve Gümüş Okların emanet edildiği Kayı boyundaydı. Osman Gazi zamanındaki beylik, Orhan Gazi zamanında güçlü bir devlet olmuş. Artık Büyük Türk Hanlığıydı (471)...

Gönül erlerinin müjdelerine... İbn-i Arabi hazretlerininOsmanlı Devletinin kuruluşundan yıllar önce yazıp Osmanlı'yı haber verdiği Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyyeadlı eserindeki sır bilgilere göre... Osmanlı cihan devleti; Anadolu'da sahih itikadın, mazlumların, adaletin Son Kalesi olacak ve bu Kıyamet'e kadar devam edecekti.

Devam edecekti ama... Kalem ve Könül ile birlikte Kılıcın da keskin, demir zırhlara vurunca incinmez olması gerekiyordu. Büyük Türk Hanlığı derecesine kavuşan Osmanlıda Kılıç biraz boynu büküktü. Alpler ve onların çevresindeki savaştan savaşa eli silah tutanlar, hem geçim işlerine hem de sefere yetişmekte zorlanıyorlardı.

Rivayet edildi ki... Orhan Gazi'nin yolu, Selçuklu ve İlhanlı sonrası, Anadolu beyliklerinin durumunu anlamak için yaptığı gizli seferde... Kırşehir taraflarına düştüğünde... Bektaş'a uğradı. Hacı Bektaş-ı Veli hazretlerinin duasını almak için... Aklı Kılıç ile meşguldü. Mutlaka, eli her an kılıçta olacak koç yiğitlere ihtiyaç vardı. Sulh zamanı, devletin selameti için devletin merkezini ve sultanı koruyacak, savaş zamanı en önde savaşacak, şehit olmak, kızılelmaya kavuşmak için...

"Hoş geldiniz Sultanım, safalar getirdiniz, inşâallah safalar bulursunuz" sözleriyle karşılandı. El öpmesine müsaade edildi Bektaş-ı Veli hazretleritarafından... Hazır bulunanlar hayret ettiler, çünkü el öpülmesine izin verilmezdi. Saltanat yüküne çare olması için mi?

Yemekler yendi, sohbet edildi. Ayrılık vakti geldiğinde... Huzura onbeş yaşlarında üç delikanlı geldi. Gönüller sultanı tanıttı.

"Bunlar; Gayret, Sabır ve Zafer... Başta namaz olmak üzere... Allahü teâlânın emirlerine uymak, yasaklarından kaçmak, takva sahibi olmak için gayret edilecek, sebeplere yapışılacak... Gayret esnasında karşılaşılan zorluklara sabır edilecek. Sonra da zafer gelecek. Allahü teâlâ, (Sabredenlerle beraberim, Allahü teâlânın yardım ettiğine kimse galip gelemez) buyurmaktadır. Mesele yardıma layık hale gelmekte, yardıma vesile olacak askerlere sahip olmakta..."

Orhan Gazi'ye üç delikanlıyı işaret etti.

"Bu üç delikanlıyı sizin emrinize veriyoruz. Cihan devletine giden devletinizde... Keskin kılıncınız olacak ve hep yanınızda yer alacak yeniçerilerin, yeni askerlerin ilkleri olması duasıyla... Bu üç delikanlının biri Ermeni, biri Rum, diğeri de Türkmen... Üçünün de anne-baba ve yakınları vefat etti. Dergahıma sığınmışlardı... İsteriz ki... Yeniçerilerinizin ilki olsunlar... Anne-babaları, her şeyleri Sultanımız ve devletimiz olsun. Kıyamet'ekadar Anadolu'da... Kılıç'ın devletin emrinde olmasının, Kalem ve Könlün rehberliğinde yürümesinin misali olsunlar."

Orhan Gazi, anlatılanlara önce şaşırdı. Sonra da beynindeki suallere cevap verildiğini görerek heyecanlandı.

"İnşaallah, efendim. Biz de... Barış zamanında kendi işini yapan alplerimizden vazgeçmeden... Devamlı devletin emrinde olacak yeni bir çeri nizamının kurulmasını isterdik. Büyük ihtiyaç...İnşaallah, evladımız yerine koyacağımız bu üç delikanlı... Nizam-ı âleme vesile olacak yeni nizamın, yeniçeriliğin başlangıcı olur. Bu konuda dualarınıza muhtacız efendim."

Hacı Bektaş-ı Veli hazretleri, üç delikanlıyıönüne diz çöktürdü, boyun büktürdü. Üçünün başına da birer başlık giydirdi, ama börkten çok farklıydı. Alından yukarı iki karış yüksekliğindeydi ve sonra iki omuz arasına kadar uzanıyordu. Gönül eri, elini, Zafer'in başına koydu.

"Cenab-ı Hak yüreklerini ak, pazularını kuvvetli, kılıçlarını keskin, oklarını hedefe ulaşan eylesin. Sahip oldukları maddi-manevi kuvveti, Allah yolunda kullanmalarını nasip etsin. Kendilerini daima galip kılsın" diye dua etti(472).

Orhan Gazi, bakakaldı. Gayret, Sabır ve Zafer'in üç iken yüz, bin ve onbinler olduğunu gördü. Ellerinde hilalli bayraklar Konstantiniyye'ye doğru akıyorlardı.

13'le yüklü (1+3+3+6) 1336 yılında... Orhan Gazi'nin Büyük Türk Hakanı ünvânına kavuştuğunu, Hacı Bektaş-ı Veli'nin Yeniçeri için dua ettiğini haber olan Papa 7. Benedictus çıldırdı. Hicri 13. yüzyıl içinçalışmaların hızlandırılmasını, bunun için İslamiyet'teki bütün bidat fırkalarıyla işbirliğine gidilmesini ve yeni bidatfırkalarının doğması için çalışılmasını istedi.

Papa'nın casusları, Nübüvvet Yolunun, Silsile-i aliyyenin 13. temsilcisi Muhammed Baba Semmasi'nin, Orhan Gazi'nin Büyük Türk Hakanlığını kutladığını söylemediler. Aynı anda, bir 13'ü daha kaldıramayacağını, aklını kaybedeceğini düşünerek...

* * *

Yedi yıl olmuştu Kasım oğlu Muhammed'in Hak aşkıyla Feraşin dağlarını (473) mesken tutuşu... Babasının duası ve izniyle... Zerreden kürreye bütün kâinatla aynı dili konuşur, sonsuz nizamın sırrına erergibi olmuştu.

Yemek ve sözden uzak durup riyâzete devam etti. Yedi sene boyunca dağlarda, vahşi hayvanların bulunduğu Feraşin yaylasında kaldı. Onunla beraber hazret-i Hızır vardı. İlahi sırları, gizli hâlleri, Allahü teâlânın dilediği zaman seçtiği kullarına bildirdiği şeyleri ona öğretti.

Kış günlerinden bir gün... Şavata'nın (474)bir köyünde misafirdi. O gece rüyasında Peygamber efendimizi (sallallahü aleyhi ve selem) elinde meyve sepetiyle gördü. Efendimiz, "Evlâdım; Hakkâri emiri İbrâhim Han hastadır. Bu meyveleri götür, yesin. Allahü teâlâ şifa ihsan eder" buyurdu. Uyanınca baş ucunda, mevsim kış olmasına rağmen içinde yaz meyveleri bulunan bir sepet gördü. İçinde incir, nar ve hıyar vardı. Hakkâri emîri İbrâhim Han da kalp gözü açık, hal sahibi bir zat idi.

Seyyid Muhammed hazretleri, İbrahimHan'a gelmek üzere yola çıktığı sırada... İbrahim Han, adamlarına, "Şu anda, Peygamber Efendimizin torunlarından bir zatın kokusunu aldım. Dağ taş aşıp onu karşılamak isterim, ancak hastayım. Gidip onun buraya gelmesi için yalvarınız, hanemize teşrif buyursunlar. Ziyareti ile şerefleneyim" dedi.

Adamları emri yerine getirmek üzere çevreye çıktılar. Karşılarına dervişe benzer, gönülleri çeken bir zat çıktı. Beklenen misafir olduğunu anlayıp; "İbrâhim Han teşrifinizi bekliyor" dediler ve yanına götürdüler.

Seyyid Muhammed, İbrâhim Han'ın yanına girince selam verdi. Getirdiği meyveleri ikram etti. İbrâhim Han yer yemez sıhhate kavuştu "Derviş sen kimsin, kimin oğlusun, nereden gelirsin, bu kış mevsiminde bizi şifaya kavuşturan bu yaz meyveleri ne oluyor?" diye sual eyledi.

"Adım Muhammed'dir. Babam şu anda Pay köyünde bulunan zamanımızın kutbu Seyyid Kâsım'dır. Bu meyveleri Ferâşin Dağlarından getirdim" dedi.

Hakkâri beyi, sıradan bir dervişle karşı karşıya olmadığını anladı. Çünkü bu mevsim Ferâşin dağlarında hayatın çok zor olduğu bir zamandı. Meyve bulmak imkânsızdı. Oradan taze yaz

meyveleri getirmek, ancak büyük bir velinin işi olabilirdi.

İbrâhim Han, "Bendenize emriniz var mı?" diye sual etti. "Kızınız Fâtıma'yı zevceliğe isterim. Bu Resûlullahın emridir" diye cevap verdi. Hanın kızı Fâtıma'nın boyu, rengi ve işaretlerini söyledi. İbrâhim Han, kerimesi Fâtıma Hanım'ı ona tezvîc etti.

Bahar geldiğinde, Seyyid Muhammed yerinde duramaz oldu. Gönlüne, "öğrenmek, hakikate kavuşmak istiyorum" feryatlarının doğduğunu ve gittikçe fazlalaştığını, kuzeye doğru çekildiğini fark etti. Kayınpederine, aldığı bir işaret ile yola çıkması gerektiğini söyledi.

İbrâhim Han, bu mübarek yolculukta yanında olmak istedi. Seyyid Muhammed hazretleri kabul etti. Hanla birlikte yola çıktılar. İlim ve irfanın gönülden gönüle akmasına en uygun mekanı bulabilmek için...

Aylarca Güneydoğu ve Doğu Anadolu'yu dolaştılar. Anlatılmaz güzellikte nice yerler gördüler. İbrâhim Han'ın çok beğendiği yerlere Seyyid Muhammed hazretleri'tamam' demedi.

Gele gele dağlar arasında bir vadiye geldiler. Bu vadiyi görmekle beraber Seyyid hazretleri, yıllardır aradığı sevdiğine kavuşmuş gibi oldu. Toprağı avuçladı, kokladı. Evet, İbrâhim Han, yanlış duymamıştı, toprakla konuştu, sanki izin istiyordu. Burası, Van ile Hakkari arasındaMüküs'e yakın bir yerdi. Müks'ün güneybatısında bulunan Arvâs Dağının vadisiydi. İbrâhim Han, "Önceki gördüğümüz yerler burasından çok daha güzeldi. Burada ne buldu da beğendi?" diye düşündü.

Seyyid hazretleri, içinden geçenleri anlamış gibi konuştu. "Bazı yerler vardır, boyun bükmüşlerdir, nimete kendilerini layık görmezler. Bu boyun büküş, onlara başka yerlere nasip olmayanı kazandırır. Kâbe'nin bulunduğu yer, taşlık, kayalık, suyu, ağacı olmayan bir yerdi. Ama Kâbe oraya inşa edildi."

İbrâhim Han titredi, düşüncesinden dolayı tövbelere durdu. Seyyid hazretleri uzun uzun bir yamaca baktı, uzun kavakların

yıldızlara merdiven olduğu bir mekândı. Zirveden doğan bir pınarın meydana getirdiği, çağlayarak akan bir derenin kenarını işaret etti. "Dağlar, yeryüzünün dengesini sağlarlar. Bu dağları mekân tutan gönül erleri de gönüllerin dengesini temin ederler. İki denge birbirleriyle çok yakından ilgilidir. Medrese, dergâh ve evimizi şu yamaca inşa etsek yeridir." dedi.

Bu yerde ne vardı da Seyyid hazretlerini kendisine çekmiş, gönlünü cezbetmişti.

Râsiy, yalçın, ravasi dağlar demekti. Arvâs, ism-i tafdil, yüceltme olup, daha yalçın, daha yüce manasına gelmekteydi. Bu en yalçın yerde, hangi yalçınlıklar düz edilecek, hangi dengeler sağlanacaktı?

Hemen harekete geçtiler. İbrâhim Han ile birlikte Arvâs köyünün ve külliyesinin temelini attılar.

Konstantiniyye'nin İslambol olması için gayret edildiği günlerde... Fetih için işaret edelen hicri 857 yılına yaklaşıldığı zamanda, hicri 740, miladi 1340 yılında... Anadolu'nun dört bir tarafında... Medrese, dergâh, cami ve aşevlerine taşların, kiremitlerin taşındığı, gönül ehli zatlar tarafından dualarla yerlerine konduğu zamanda...

Zaman, Arvâs ve Konstantiniyye için aynı zaman, aynı mekân diliminde akıyordu.

Arvas'ta, bir ev, bir dergâh ve bir de medrese yaptılar. Kayınpeder, damat, ikisi de sırtında taş taşıyıp, iki katlı camiyi inşa ettiler.

Burası öyle yerdi ki... Babası Kasım-ı Bağdadi hazretlerininve 14. nesilden dedesi Abdülaziz Nizar hazretlerinin yerleştikleri Şirvan'a çok yakındı... Arvas'taki esrar neydi? Güneyden, Mekke, Medine, Şam ve Bağdat'tan gelen yollar ile... Doğudan, Tebriz'den, Buhara'dan, Semerkant'tan, Merv, Belh ve Kaşgar'dan gelen yolların... Anadolu üzerinde kesiştiği yerde bulunması mıydı?

Anadolu Son Kale kılınırken... Anadolu ile Doğu ve Güney arasında köprü ve kale vazifesi mi görecekti?

Arvas... Anadolu Son Kale kılındıktan sonra Kıyamet kadar Son

Tufan sonrası...Nuh aleyhisselamın gemisinin karaya oturduğu bu diyar... Allahü tealadan tarafından seçilen diyardı. Seçilmiş vatan, kale idi. İnsanlığın, bozuk itikattan tamamen temizlenmiş, sahih itikatla ikinci defa başlangıç yaptığı bölge... Onlara İlk Kale olmuştu. Bu diyar, insanlığın Kıyamet'e kadar Son Kalesi miydi. Sahih itikatla üçüncü bir başlangıca mekan mı olacaktı?

Nuh aleyhisselâmın gemisi buraya çok yakın Cudi Dağına oturmuştu. Kur'ân-ı Kerimde, Cudi Dağının ismi geçmekte, geminin buraya oturduğu haber verilmektedir. Cudi Dağına çok yakın Cizre'de Nuh aleyhisselâma ait olduğu söylenen kabir bulunmaktaydı. Geminin oturduğu yere yakın Seksenler Köyü vardı. Gemidekilerin ilk yerleştiği yer olduğu kabul edilmekteydi.

Arvas'ın niçin seçildiğini anlayamayan İbrahim Han, "Herhalde, Peygamber Efendimizin aleyhisselam rüyada görülmesiyle ilgili... Kızımla evlenmesini söyleyen efendimiz, buraya yerleşmesini de söylemiş olmalı" diye düşündü, ama Seyyid Muhammed'e soramadı.

Arvas külliyesi için birçok mal hibe, köy ve arazilerden gelen bol bir gelir tayin etti. İşleri düzene koyduktan sonra seyyid hazretlerinden dua ve himmet isteyip vedalaştı. Gönül ve beden ve beyin eğitimi için gerekli hazırlıklar bittikten sonra... Seyyid Muhammed, irşâd ve tedrisatla meşgul oldu. Vaktini devamlı bu işlere harcadı. Kısa zaman sonrası, o mıntıkada "Molla Muhammed-i Veli Arvâsî" (475) diye meşhur oldu.

Seyyid Muhammed'in evlenmesinin emirle olması, bunun hemen sonunda hanımıyla Arvas'a yerleşmesinde... Hangi sır vardı?

Osmanlı Devleti'nin Büyük Türk Hakanlığı olduğu, Seyyid Muhammed'in Kıyamet'e kadar Büyük Türk Hakanlığının devamı için Arvas'a yerleştiği zaman dilimi içinde... Nübüvvet Yolu temsilcisi Muhammed Baba Semmasi'nin kendisiyle ilgili nice sırlar verdiği Buharalı Seyyid Muhammed evlenecek yaşa gelmişti. Ama o, ilimle evlilik peşindeydi. Dedesinin bütün ısrarına rağmen

evlenmemekte diretiyordu. "Evlenmen, hocan Muhammed Baba hazretlerininemridir. Akrabalarından bir Türk beyinin kızıyla, evlenmeni uygun gördü" deyince boyun büktü. Gönlüne bir ateş düştü. Söz kesildi, düğün günü kararlaştırıldı.

Dedesi, Hocası Muhammed Baba Semmâsî'yi düğüne davet etmek için damat adayını Semmâs'a gönderdi. Elini öptü. Semmasi hazretleri, Seyyid Muhammed'in düğününe katıldı. Talebesini bir kenara çekti.

"Gel sana Mim harfinin esrarını, Mimlemeyi anlatayım. Anlatayım da... Anadolu'nun; sahih itikadın, ehl-i sünnetin, hakkın, mazlumların Son Kalesi olması ve Kıyamet'e kadar Son Kale kalmasıiçin, sana, neslinden gelenlere ve talebelerine düşen vazifeyi iyi anla."

Seyyid Muhammed, hocasının sözleriyle şaşırdı. Mim harfindeki esrar, Mimlemek neydi ki?

Semmasi hazretleri damat adayına baktı, gülümsedi.

"Şaşırdın mı? Anlattıklarımla daha şaşıracaksın. Sonra da... Sen ve senin izinden gelenler... Allahü teâlânın sevgisine, rızasına en kısa yoldan kavuşturan yolu, Anadolu'nun Son Kale kılınmasının yolunu göstererek... Kıyamet'e kadar şaşırtmaya devam edeceksiniz.

İsimleri Mim ile başlayan, isimleri Muhammed olan üç kişi... Hocan Muhammed Semmasi, sen Seyyid Muhammed ve Kasım-ı Bağdadi hazretlerininoğlu Seyyid Muhammed... Üçünüzün yolu Anadolu'nun Son Kale kılınmasında kesişti. Bize bildirilen o ki... Konstantiniyye'yi fethedecek kumandanın ismi de Mim ile başlayacak.

Bunların gerçekleşmesi için, toprak, hava, su ve ateş, Kılıç, Kalem ve Könüller Mimlenmeli...

Mim harfi nedir, Mimlemek nedir?"

İyice ihtiyarlamıştı, konuşmak yoruyordu, derin bir nefes aldı.

"Evladım. Senin de iyi bildiğin gibi...Mim harfi, İslam harflerinin yirmidördüncüsüdür. Kelime-i tevhidi meydana getiren harfler

yirmi dörttür.Uzun zamandır, İslam'ın sancaktarlığını yapan ve Kıyamet'e kadar da yapması beklenen Oğuzlar yirmidört boydur.

Mim harfinin ebcedde değeri kırktır. Hazret-i Muhammed aleyhisselama işaret ettiği kabul edilen Mim harfi, ebced alfabesinde onüçüncü sırada yer almaktadır."

Semmasi hazretleri, hafifçe güldü.

"Bunu Papa duymasın çok üzülür değil mi?"

Seyyid Muhammed, Papalığın onüç rakamıyla ilgili bakış açısını işitmişti. Elinde olmadan o da güldü, hocasının karşısında olduğunu hatırlayınca da utandı.

"Evet, efendim, hem de çok üzülür" dedi. "Efendim... Onüç sayısı, Mim harfi ve Mimleme ile ilgili açıklama yapan siz de Nübüvvet Yolunun Onüçüncü halkasısınız" diyemedi. Hocası, ona baktı, manalı bir şekilde gülümsedi.

"Ya evladım... Rakamlar, bir ile başlayıp sonsuza gider... Bunlarda, kimisi şerri, kimisi ise hayrı görür.

İbn Abbas'tan rivayet edildiğine göre... Bakara sûresinin ilk ayetindeki (elif lâm mîm)deki elif Allah'a, mîm Muhammed aleyhisselam, lâm ise Cebrâil aleyhisselama delalet eder. Kur'ân-ı kerim, Allah katından Cebrâil vasıtasıyla Muhammed aleyhisselama indirilmiştir anlamına gelir(476).

Yani... Hakikatin, varlığın kaynağı Allahü teâlâdan yaratılana, bizlere yol, hakikat... Cebrail aleyhisselam, Muhammed aleyhisselam ve O yüce Peygamberin izinde giden âlimler ve evliyalar vasıtasıyla geliyor.

Elif var edene işarettir. Mim ise yaratılanın yaratılış sebebi ve var eden ile var edilenin arasındaki esrarın, hakikatinin açıklanmasıdır.

Mim harfi öyle bir harftir ki... Mim harfinin rehberliğini, başa geçmesini kabul edince kelimeler, bambaşka bir mana kazanır, sonsuzluğa uzanır, sonsuzluğu ve aşkı, aşkta yok olmayı anlatır.

Habbe kelimesinin başına gelerek muhip (seven),mahbup (sevilen)muhabbet (sevgi) olur. İrade kelimesine rehberlik ederek murad (istenen), mürid (isteyen), ihlas kelimesiyle birlik eyleyerek muhlis (ihlası) talep eden, muhlasa (ihlasa) kavuşmuş olur.

Mülk kelimesini şehit kanları, alın teri ve gönül ışığıyla yoğurarak memleket yapar.

İman kelimesi Mim ile mümin, irşat ebedi güzelliklere vesile olan mürşit olur.

Mimlemek demek... Toprağı, havayı, suyu ve ateşi, Kılıç, Kalem ve Könülü aslına, yaratılış gayesine döndürmek demektir. Senin ve yolunu takip edeceklerin vazifesi budur.(477) "

Su içti, bir müddet dinlendi, sözlerine devam etti.

"Hazret-i Ebu Bekir ile başlayan Nübüvvet yolu temsilcileri... Mim'in temsilcileri içinde en hızlı kavuşturucudurlar. En tesirli Mim mührü onlardadır. İlk yediden sonra... Sekizinci temsilci Yusuf-i Hemedanihazretleriyle, Nübüvvet Yolu temsilcileri Oğuz Türküyle teması geçti. Bize bildirilen o ki... Batı Türkistan bölgesinde gelecek olan on dört temsilcinin Oğuz Türkleriyle, Kılıç, Kalem ve Könül ehli kişilerin Anadolu'ya gönderilmesiyle ilgili vazifeleri devam eder.Hocam İncirfagnevi hazretleri bunların beşincisiydi. Ondört tamam olunca, yirmiikinci temsilciyle Hindistan'a geçer. Burada yedi temsilci görev yapınca... Osmanlı mülküne, Anadolu'ya geçer.

Burada da yedi temsilci görev yapınca, beş yedi tamam olup 35'e ulaşınca... Şimdiki manada, dergahta yetişme yoluyla evliyalık yolu tamam olur. Dünya'da, Anadolu'da çok büyük değişiklikler sonrası... Nübüvvet Yolunun son temsilcileri tarafından yazılan bir kitap... Her Müslümanın bilmesi gereken itikat, amel ve ahlak bilgilerini bildiren, üveysi olarak evliyalığa kavuşmanın yolunu anlatan, okuyanların, bir mürşid-i kamilin önünde diz çökmüş gibi feyze, dünya ve ahiret saadetine kavuşmasına vesile olan bir kitap... 35'e

Anadolu'da ulaşma ve bu kitabın yazılması, Anadolu'nun Kıyamet'e kadar Son Kale kalacağının alametidir."

Semmasi hazretleri, Mim yolcusu Seyyid Muhammed için çok dua etti, elini öpmesine müsaade etti.

"Gönlümüze doğan o ki... Tasavvufta bir ilki başaracak... İnsanları çok kısa zamanda Allah aşkına kavuşturacak, gönüllere ilahi aşkı nakşedecek, mimleyecek bir yolun kurucusu olacak, Nakşibend diye anılacaksın. Allahü teâlâ sana bunu ihsan edecek. Bu yol, Türkistan ile Anadolu arasında gönül köprüsü olacak, Anadolu'nun her köşesini Mimleyecek. Benden sonra Emir Külal'e tabi ol" dedi.

Nübüvvet Yolunun 13. halkası Semmasi hazretlerinin vefatından sonra... Seyyid Muhammed, 14. temsilcisi Emir Külal'e talebe oldu. O da onu tasavvufun yüksek derecelerine kavuşturdu.

"Yüce mürşidimin terbiyeniz ile ilgili vasiyetini yerine getirdim. Bizde olan hâl ve makamları, kalbimde ne varsa verdim. Ama senin himmet kuşun, uzakları yakın eylemek, Türkistan, Hindistan ve Anadolu arasında köprüler kurmak için yükseklerde uçuyor. Şimdiden sonra izinlisin. Git, gör, istifade et, ulaşılamayan yükseklere uç. Kavuşturan yolların en kısasına kavuş. Başkalarının da kavuşmasına vesile ol, gönüllere Mim koy" dedi, onu yolcu etti.

1339-40 yılları arasında Orhan Gazi, or'un, şehrin hanı olmak için gayret etti. Başta Bursa olmak üzere fethedilen yerleri imar eserleriyle donattı. Camiler, medreseler, aşevleri, köprüler inşa, nice vakıflar tesis etti. Beyleri de bu konuda kendisiyle yarıştı.

Üç Mim'in Anadolu için kenetlendiği günlerde... Asıl ismi İsmail olan ama halk arasında Seyyid Semail Baba diye bilinen bir mübarek şahıs vefat etti. Samsun'un kasabalarından Çarşamba'ya yakın bir köye Ahubaba köyüne defnedildi. Bu mübarek şahsın da Geylani hazretlerinintorunu olduğu söylendi. Tıpkı 1322'de vefat eden ve Samsun'a defnedilen Şeyh Seyyid Kutbuddin ve 1330'da vefat ederek Samsun Tekkeköye defnedilen Şeyh Yusuf Zeynüddin

hazretleri gibi... Üçünün de Abdülkadir Geylani hazretlerinin neslinden ve kardeş olduğu söyleniyordu Türkmenler arasında... Söylenmekle kalmayıp şeksiz şüphesiz buna inanılıyordu. Bu üçünün gerçekten seyyid ve Abdülkadir Geylani hazretlerinin neslinden olup olmadıkları mühim değildi. Mühim olan, Türkmenin buna inanmasıydı. Tıpkı Arslan Baba'nın dörtyüz yıl yaşadığına, Peygamber Efendimizin Satuk Buğra HanıMiraçta, Cennet'de gördüğüne, Anadolu'daki nice yerlerde sahabe kabri olduğuna, Sarı Saltuk ve Yunus Emre'nin on iki yerde kabrinin bulunduğuna inanması gibi...

Bu inanış; Anadolu'nun her karışının mimlenmesi, mayalanması, Son Kale kılınmasıydı

Emir Külal, Nübüvvet Yolunun ondördüncühalkası olsa da, herşeyin mutlak irade ile meydana geldiğini bilse de, gözyaşlarına mani olamıyordu. O bir babaydı. Cennet'ten imtihan meydanı yeryüzüne geldiğinde bir oğlu, diğer oğlunu öldüren Âdem aleyhisselam gibi... Âdem aleyhisselam bir oğlunu mezara, bir oğlunu sonsuz karanlık ve ateşlere göndermişti...O da ciğerparesini gönderiyordu hem de bir daha görüşmemek üzere... Çiçeklerin açtığı, ebedi güzellikler diyarından haber verdiği bir Buhara gününde...

Kan kırmızı bir laleyi gösterdi, Hicri yirmibir yaşına kavuşmuş oğlu Selim'e...

"Bu laleye iyi bak oğlum... Biz de tıpkı bu lale gibiyiz... Açarız, bir müddet sonra boyun büker... İmtihan meydanı olan şu yeryüzünün toprağına düşeriz... İnancımıza göre... Ebedi güzellikler veya ebedi felaket diyarında açmak bir daha solmamak üzere...

Gayretimiz, takipçisi olduğumuz Nübüvvet Yolu büyüklerimiz gibi yapabilmek... Ermeydanı Yeryüzünü çevirebildiğimizce hayır meydanına çevirmek... Dünyada açmakla imtihana tutulan çiçeklerin, ebedi güzellikler diyarında açmasını sağlayabilmek için...

Ama bu hiç de kolay değil. Bir tarafta Âdem aleyhisselam ve O'nu takip eden Peygamberlerin aleyhimüsselamizinde olanlar... Diğer tarafta Şeytan, Nefis ve ikisine tabi olanlar... Yüzbinlerce yıldır, bu kavga yeryüzünde devam ediyordu. Yeryüzünü Hayır Meydanı kılmak isteyenlerle Şer Meydanı kılmak isteyenler arasında...

Düşmanda hak, adalet kaygısı olmadığı için her silahı kahpece kullanıyor, her çeşit zulmü yapıyor... Kadın, çocuk, ihtiyar ayırmadan...

Çare güçlü, kuvvetli olmakta, düşmana galip gelebilmek için sebeplere sarılmakta... Gerekli silahları yaparak, Kılıç, Kalem ve

Könülü güçlü tutarak... ÇünküAllahü teâlâ bu Kâinatın nizamını sebepler üzerine yarattı. Meşru sebeplere sarılıp, sonra O'na sığınmadan, galibiyet, zafer yok. Sebeplere sarılıp, haramlardan sakınılır, emirler yapılır, baştaki emre itaat edilirse... Mağlubiyet yok, çünkü Allahü teâlânın yardımı gelir. Âl-i imran sûresi, 160. ayetinde, "Allahü teâlâ size yardım ederse, kimse size galip gelemez" buyurulmaktadır.

Bütün mesele, bu yardıma kavuşabilmekte... Bunun için de sebeplere sarılıp, düşmana karşı kuvvet hazırlayıp, güçlü olmak şart. Müctehid âlimler, bizleri bu konuda ikaz ediyor. 'Eğer bir memlekette, öncelikle saldıran düşmana karşı koyacak kadar kuvvet hazırlanmazsa, sonra da ülkeleri, ebedi güzelliklere açacak, hayır meydanı kılacak kadar kuvvet elde edilmezse, bütün Müslümanlar günaha girer' diyorlar."

Ayrılığın dile gelmez acısıyla kavrulan Selim, anlatılanların şaşkınlığındaydı. Moğolların Buhara, Bağdat katliamlarını demek ki o zaman yaşayan ve onlardan önce yarınlar için çalışmayan Müslümanlar günaha girmişti ha... Ya kendisi ne olacaktı? Bugün ve yarınlarda güçlü olmak için çalışmazsa... Yarın Hakk'ın divanında nasıl hesap verirdi? Bu düşünceyle titredi. Babası Emir Külal hazretleri, hafifçe omzunu sıktı, gülümsedi, endişesini aldı.

"Peki, düşmana karşı nasıl hazırlanacağız? Allahü teâlâKur'ân-ı kerimde, Enfâlsûresi 60. ayet-i kerimesinde, 'Allah'ın ve sizin düşmanlarınızı ve onların gerisinde olup sizin bilmediğiniz, ama Allah'ın bildiklerini korkutup caydırmak üzere, onlara karşı elinizden geldiği kadar kuvvet, güç ve savaş atları hazırlayın' buyurmaktadır.

Peki... Düşmana karşı hazırlamamız emredilen kuvvet, nedir?

Ebû Hammâd Ukbe İbni Âmir Cühenîradıyallahüanh şöyle dedi:

Resûlullah sallallahüaleyhi ve sellemi minberde, (Düşmanlarınız için elinizden geldiği, gücünüzün yettiği kadar kuvvet hazırlayınız. Dikkat ediniz! Kuvvet atmaktır; kuvvet atmaktır; kuvvet atmaktır) buyururken işittim (478).

Peki, atmak nedir? Yalnızca ok atmak, cirit atmak mı? Atmak

harekettir. Kılıç, Kalem ve Könülde... Zamanın gerektirdiği bütün hazırlıkları yapmaktır. Efendimiz aleyhisselam, atmak diyerek Kıyamet'e kadar değişmeyecek ve mutlak zafer getirecek bir hakikate işaret etti.

1084 yılında bir araya gelen Altın Yay ve Nübüvvet Yolu temsilcileri bir karara vardılar. Kuvvet hazırlamanın, alperenlerin yapacağı küreş ile temsil edilmesini kararlaştırdılar. Böylelikle bu çok mühim vazifenin gönüllerden ve zihinlerden hiç silinmemesini hedeflediler.

Bize bildirilen o ki... O gün yaklaşıyor. Bu temsilin doğmasına vesile olacaklardan biri de sensin. Sen bunun için yetiştirildin."

Diğer derslerin yanında kendisine niçin güreş öğretildiğini anladı. Yüzlerce yıllık bir hedefin gerçekleşmesinde yer alacak olması Selim'i heyecanlandırdı. Güreş vesilesiyle... Hocası Muhammed Baba Semmasi hazretleriyle tanışan Emir Külal gözlerini yumdu, çok derinleri görmek ister gibi.

"Evladım. Deden Mahmud Pehlivan Selim ismini verdi ki... Her halinle, İslamiyet'i, Müslüman'ı temsil, hakkı teslim edesin. Selim, Müslüman, selamet, İslamiyet, teslim, selam hep aynı kökten gelir, hepsi sonsuz güzelliğe kavuşmayı işaret eder. Bu da maddi-manevi kuvvetli olmaktan geçmektedir.

Deden bundan kırk yıl önce dayın Laleli Hüseyin'i bunun için iklim-i Rum'a, Anadolu'ya gönderdi. Onun da bir oğlu var. İsmi Ali... Seninle aynı yaşta. Sen, küleşte Hilal'in, göklerin, Oğuz Han'ın oğulları Gün Han, Ay Han ve Yıldız Han'ın temsilcisi olacaksın. Ali de Deniz Han, Dağ Han ve Gök Han'ın, yeryüzünün, Lalenin temsilcisi olacak. Lale ve Hilal, üç düşman karşısında birbirlerinin kuvvetli olmalarını sağlayacaklar. Lale ve Hilal'in temsilcisi alperenler, senede bir defa karşı karşıya gelerek, bu mücadeleyi, canlandıracaklar. Üç düşman karşısında kuvvetli olma mecburiyetini unutturmayacaklar. Gönlüme doğan odur ki... İsmin; son yaptığın güreş ve ismini taşıyan bir camiyle Kıyamet'e kadar unutulmayacak.

Orhan Gazi'ye selamlarımızı söyle. Altın Yay ve Gümüş Oklar

temsilcilerini toplasın. Nübüvvet Yolu büyükleri adına sen katıl. Sultana, söyle. Avrupa topraklarına geçme, Altın Yay ve Gümüş Okların küleşle temsil edilme vakti gelmiştir."

Selim sevdikleriyle helalleşip vedalaşarak Anadolu yollarına düşerken İsfehanlı Ali nurlu şehir Medine'ye ulaşmıştı.

Selim ile aynı yaştaydı, soyu hazret-i Ömer'e dayanıyordu. Küçük yaşda Kur'ân-ı kerîmi ezberledi ve muhtelif kıraatlere göre okumasını öğrendi. Genç yaşında; tefsîr, hadîs, fıkıh ve tasavvuf ilimlerinde pek yüksek derecelere kavuştu.

Önce Mekke-i mükerremeye gitti. Sonra manevibir işaret ile Medîne-i münevvereye geldi. Burada Resûlullah efendimizin mübarek huzurlarında türbedarlık hizmetinde bulundu.

Bir gün rüyâsında, Peygamber efendimizin kerimeleri Fatıma validemizi gördü. "Yâ Ali! Resûlullah'ın huzûruna git. Seni manevî evlatlığa kabûl buyuracak!" dedi.

Ali Semerkandî uyanınca, hemen Resûlullah'ın mübarek huzuruna koştu. Kabrinin karşısına geçip, diz üzerinde edeble oturdu. Başını önüne eğdi, salevatokuyarak beklemeye başladı. Bir müddet sonra Ravda-i mutahheradan Resûlullah efendimizin mübarek sesini işitti.

"Ya Ali! Seni manevi evladım olarak kabul ettim. Kıyamet'e kadar bu mucizem baki kalsın. Öyle bir beldeye git ki, fakirlik sebebiyle beni ziyâret edemeyen ümmetim, seni ziyaret etsin. Evladım olduğun için, sana yapılan ziyareti bana yapılmış kabul ederim" diyordu. Bu sözleri, büyük bir zevk ile dinleyen Ali Semerkandi hazretleri, sevincinden ağladı ve cenâb-ı Hakk'ın verdiği bu nimetten dolayı şükür secdesi yaptı.

Rüyasını anlattıkları, nereye gideceğini sualettiklerinde, "Anadolu" dedi. Niçin Anadolu'ya sualine ise cevap vermedi ve hemen yola çıktı.

* * *

Orhan Gazi, bağdaş kurmuştu, çimenler üzerinde büyük bir yer

sofrasının başına... Hem sevinçli, hem de üzüntülüydü. Sevinçliydi, Hicri yılla Peygamber Efendimizin yaşına kavuşmakla şereflenmiş. "Altmış yaşını geçip, beş vakit namaza devam edenler şehittir" hadis-i şerifinde bahsedilen kişilerden olmakla ümitlenmişti.

Üzüntülüydü... Hesabını vereceği nefesler için, gönlünü ferahlatan bir savunması yoktu, yapmak isteyip de yapamadıkları ise pek çoktu.

Peygamber Efendimizin yaşına kavuştuğunda... Laleli Hüseyin, "Sultanım Allahü teâlâ hayırlı ömür nasip etsin" demiş. Akkoyun Toyundanbahsetti. "Türkmenistan halkıdan bir kimse 63. yaşına bastığında... Peygamber Efendimiz Muhammed aleyhisselamın hayat süresi kadar yaşadığı için kendisini şanslı addeder. Bu yaşın kendisine nasip olmasını sevinçle karşıladığını göstermek üzere bir kutlama yapar. Akranlarını çağırır. Ak koyunlar kesip herkese ikram eder.

Gönül ehli kişiler hazret-i Muhammedin aleyhisselam hayatından, ömrün kıymetinden bahsederler. Ol kişi mümkün olduğunca dünya işlerinden el çeker, bütün zamanını ahiretişlerine ayırmaya çalışır. Aksaçlılar Meclisine dahil olur, herkes kendisine çok saygı gösterirdi." diye anlattı.

Bu sözler, Orhan Gazi'nin canına can oldu, hemen toy için hazırlık yaptı. Laleli Hüseyin ile Sultan aynı yaşta idiler. 63ak koyunukendisi, 63ak koyunuda Laleli Hüseyin için kestirdi. Laleli Hüseyin sevincinden ağladı.

Sultanın yanında hocası Davud-i Kayseri hazretlerivardı. Oğulları Süleyman ve Murad, Sarı Saltuk'un torunu Ece Yakup, Laleli Hüseyin, onun oğlu Ali, beyleri ve kumandanları da sağında ve solundaydı...

Hocasına niçin Ak koyunToyu denildiğini sual eyledi. Hocası boyun büktü.

"Sultanım. Oğuz Han, oğulları Altın Yay ve Gümüş Okları bulduktan sonra... Büyük kurultayı topladı. Meydanın sağ tarafına

kırk kulaç boyunda bir direk diktirdi, tepesine altın tavuk koydu ve dibine bir ak koyunbağladı. Soluna da kırk kulaçlık direk diktirip, üzerine bir gümüş tavuk koydurdu ve dibine bir karakoyun bağladı.

Gökçe Hatun'un oğulları Gün Han, Ay Han ve Yıldız Han'ı sağ (doğu) yanına, Sırçiçek'in oğulları Gök Han, Dağ Han ve Deniz Han'ı sol (batı) yanına oturttu.

Sonra Oğuz Han'ın Hocası Uluğ Türk, konuştu. 'Ak koyun, kara koyun belli olacak mı? Anlattıklarımla, inşaallah belli olur. Ak; aydınlığı, nuru, ebedi güzellikleri temsil eder. Bu sebepten yürüyüşümüz hep güneşe doğru oldu, batı doğuya tabi kılındı, güneşi arkasına alan gölgesine tabi olur.

Koyun ise insan ve cin dışındaki bütün yaratılmışları, onların haklarını temsil eder. Niçin koyun? Koyun, boyun bükmenin, itiraz etmemenin simgesidir. İnsan ve cin dışındaki bütün yaratılmışlar da koyun gibidir. Yüce Yaratan onları insanın emrine vermiştir, onlar insana itaat eder, kayıtsız şartsız... İnsana düşen, bizlere düşen şudur ki... Koyunun temsil ettiklerinden istifade ederken israfa ve ifsada, tabii dengeyi bozar hâle düşmemek, Allahütealanın elçileri peygamberlerin ve onların izindeki mürşid-i kamillerin işareti olmadan tek bir otu bile koparmamaktır.

Kara koyuna gelince, kara görünebilmek, iyiliğe kavuşabilmek için aka, ışığa muhtaçtır. Ak koyun sahiplerine tabi olmayı gösterir'dedi. Bu sözlerle Ak koyunutemsil edene tabi olmak gerektiğini anlattı.

63 yaş kutlamasına niçin Ak koyunToyu denildiğine gelince... Sultanım... Peygamber Efendimizin yaşına ulaşanların, aksakalları, ak saçlarıyla, tecrübeleriyle kemale erdikleri... Ak koyunun'untemsil ettiğini hak ettikleri, onlara danışılıp iş yapılması, tabi olunması gerektiği kabul edilir. En önemlisi de onların, Peygamber Efendimizin temsilcileri olarak bilinmeleri, onlar görüldüğünde Peygamber Efendimizin hatırlanmasıdır.

Bu geleneğin Ahmet Yesevi hazretleriyle başladığı Türkmenler arasında kabul edilir. Çünkü o... 63 yaşından sonra

yeraltındayaşamaya başlamıştır. Yaş konusunda ona tabi olabilmek, O'nuher bakımdan temsil edebilmek için (479)..."

Bu sözlerle kanatlanan Orhan Gazi, 63 yaşına şükür etti. Laleli Hüseyin, hareketlendi. "Sultanım, misafirim gelmiş. Gidebilir miyim?" diye sual eyledi. Orhan Gazi gülümsedi. "Laleli kardeşim. Senin misafirin bizim misafirimizdir. Gelsin, soframıza buyursun."

Biraz sonra gönüllerine bir ışık doğdu. Uzun boylu, Laleli'nin oğlu Ali'ye çok benzeyen, onun yaşlarında, her haliyle Buharalıyım diyen bir Türkmen yiğidi geldi. Sultan'ın önünde diz vurdu, sağ eli kalbine gitti, baş eğdi göğsüne doğru.

"Sultanım. Emir Külal oğlu, Hiveli Pehlivan Mahmud torunu, Laleli Hüseyin yeğeni Buharalı Selim'im. Emirlerinize amâdeyim."

Laleli Hüseyin yerinden fırladı, Sultan huzurunda olduğunu unutarak... "Selimim! Yeğenim... Hasret Güneşim" diyerek Selim'e öyle sarıldı ki... Sanki o genç bedende kayboldu, Türkistan'ın toprağında kaybolur, hasretliğini duyduklarının hepsini kucaklarcasına...

Ölüm karşısında kılı kıpırdamayan Orhan Gazi, gözyaşlarına mani olamadı. İşte "Akkoyun Toyu nedir?" sualine en güzel cevap gelmişti.

Selim'in Bursa'ya geldiği, dayısının oğluAli ile buluştuğu zaman diliminde... Bir Ali daha gelmişti Anadolu'ya, burasını Son Kale kılmak için... Horasan'dan, iki cihanın serveri Muhammed aleyhisselamın emriyle... Ali Semerkandi diye biliniyordu. Nerelisin diye sual eyleyenlere, Semerkandlıyım demişti. Çünkü var olmayı ve yokluğu burada öğrenmişti.

Ali Semerkandî, Ankara'yayakın KuzvirânKöyüne yerleşti (480).Kuzvirân'a gelen Ali Semerkandî, buradaki insanların çok fakir olduğunu gördü. Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem tarafından işaret buyurulan yerin burası olduğunu manevi keşif ile anladı. Anlamasıyla da birlikte dayanılmaz bir yükün omuzlarına bindiğini hissetti.

Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem "Fakirlik sebebiyle beni ziyâret edemeyen ümmetim, seni ziyaret etsin. Evladım olduğun için, sana yapılan ziyareti bana yapılmış kabul ederim" buyurmuştu. Kendisi için bu ne büyük imtihan, bu ne büyük yüktü. Anadolu insanı için ne büyük ihsandı.Bu göreve layık hale nasıl gelecekti?

Kuzvirân'a ayak bastığı andan itibaren... Her nefesinin, her adımının, her işinin, iki cihanın serveri hazret-i Muhammed'in sünnetine uygun olması gayretine düştü. "Bu mümkün değil amma, yapabildiğim kadar" diyor. Dilinden ve gönlünden O'nun ismini bir an olsun düşürmüyordu.

Kuzvirân... Cevizli yerleşim yeri, Cevizköy demekti. Kuzören isminde, bu ne sırdı? Ali Semerkandi hazretleri Yunus Emre'in bir dörtlüğünü hatırladı.

Çıktım erik dalına

Anda yedim üzümü

Bostan ıssı kakıyıp

Dir ne yirsun kozumu

Bu mısralar; "Erik, müslümanın ilk halini temsil eder, nefis iman etmediği için, ibadetler ona zor gelir. Üzüm tarikatı temsil eder. Nefis, imandan haberdar olduğu için ibadetler tatlı gelir. Ceviz ise hakikati temsil eder, nefis iman etmiştir. Bostan ıssı ise, mürşid-i kamili temsil eder" şeklinde açıklanıyor, bu açıklama da Ali Semerkandihazretlerini yakıyordu.

Cevizin yeşil kabuğundan yağına kadar olan yedi bölümü, nefsin yedi halini temsil ettiği söyleniyordu. Ali Semerkandi hazretleri, daha yeşil kabukta mıyım endişesiyle geceleri uyuyamıyordu.

Emirle geldiği Anadolu'yu cevize benzetiyordu. Yeşil kabuk, Anadolu'yu çevreleyen denizler, mavi vatan; sert kabuk, Anadolu'yu çevreleyen dağlar; ceviz içi Anadolu'da yaşayanlar, Anadolu toprağı; yağ ise toprağı mayalayan şehitler, gönül sultanlarıydı.

Ali ile Selim, iki yeğen, kardeş çocukları... İkiz gibiydiler. Bütün vakitlerinibirlikte geçiriyorlardı. Sanki önceden yarım imişler de şimdi birbirlerini tamamlayıp tek kişi olmuşlardı. Her fırsatta güreşiyor, güreşlerinde yeniş olmuyordu.

Altın Yay ve Gümüş Oklar temsilcilerinden ulaşılabilenler gelmiş, toplanmışlar. Nübüvvet Yolcularını Selim temsil etmişti. Kılıç adına Orhan Gazi, Kalem adına Laleli Hüseyin, Könül adına da Sarı Saltuk torunu Ece Yakup katılmış. Hadrianus'un fethi, temsili güreşlerin başlaması, sonra da Konstantiniyye'nin fethi ve Anadolu'nun Son Kale olması için... Bir an önce Avrupa topraklarında fethe başlamak gerektiğine... Bunun için de öncelikle Karesi Beyliğinin Osmanlı mülküne katılması lazım olduğuna karar verilmişti. Çünkü bu beyliğin sınırları Çanakkale Boğazına dayanıyor, emirleri ise denizciydi. Çanakkale Boğazının iki yakasını, Bizans'ı ve Bizans'ın Avrupa topraklarını iyi tanıyordu.

Demirhan Bey'in idaresinden memnun olmayan Vezir Hacı İlbey ve Karesi ümerâsından Evrenos Bey, Gazi Fâzıl Bey, Sarı Saltuk torunu Ece Yakup Bey harekete geçtiler. Halk tarafından çok sevilen Dursun Bey'i,Karesi Beyin en küçük oğlunu(481),,Karesi tahtına davet ettiler ve bu hususta Orhan Gazi'den yardım istediler.

Dursun Bey daveti kabul etti. Orhan Gaziye yapacağı yardım karşılığında Bergama, Edremit ve Balıkesir'i vermeyi teklif etti. Teklifi olumlu karşılayan Orhan Gazi onu da yanına alarak Ulubat'ı ele geçirdikten sonra Balıkesir'e geldi.

Demirhan Bey karşı koyamayacağını anlayarak Bergama Kalesi'ne çekildi.

Orhan Gazi, Bergama'yı kuşatmak üzere harekete geçti. Dursun Bey'den ağabeyini ikna etmesini istedi. Demirhan Bey'le konuşmak için surların önüne gelen Dursun Bey kaleden atılan bir okla öldürüldü (1345).

Orhan Bey'den korkan Bergamalılar Demirhan Bey'i teslim olmaya ikna ettiler. Kaleden anlaşma yoluyla çıkan Demirhan Bey Bursa'ya gönderildi. Böylece Karesi Beyliği Osmanlı Beyliği topraklarına katılmış oldu. Orhan Gazi, Karesi topraklarına oğlu Şehzade Süleyman'ıemir tayin etti.

Bu fetih, Konstantiniyye'nin ve Avrupa topraklarının fethi için çok önemli bir adımdı.

Karesi Beyliği'nin Osmanlı'ya katılması çok önemliydi. Ama yeterli değildi, Anadolu birliği için diğer beylikler de katılmalıydı.

1071 Malazgirt Zaferi'nin ardından... Anadolu Selçuklularından ayrı, ama aynı dönemde hüküm süren beyliklerin de Anadolu'nun Türk yurdu hâline gelmesinde önemli rolleri olmuştu.

Türk asıllı beylerin adı ile tanınan bu beyliklerin bir kısmıMalazgirt Savaşı'ndan önce kurulmuştu, Doğu Anadolu bölgesinde... Şehirler fetheden Selçuklu hanedanı mensupları ile ileri gelen komutanlara ve kahramanlıkları ile hizmet etmiş olanlara iktâ (dirlik) olarak verilen bölgelerde kurulmuşlardı.

Bunların belli başlıları, Mengücekliler (1071-1227) ve Dânişmendlilerdi (1071-1178). Karesioğulları, Danişmendliler soyundan gelmekteydi. Diğer Anadolu beyliklerinden biri de Dilmaçoğulları Beyliği'dir (1085-1192). Anadolu'da kurulan ilk beyliklerden bir diğeri de Saltuklular Beyliği'dir (1071-1202). Beylik, adını Selçuklu Sultanı Alp Arslan'ın kumandanlarından Ebül-Kasım Saltuk'tan almıştı.

Karesi Beyliğinin fethinden sonra... Şehzade Süleyman, başta Hacı İlbey olmak üzere Karesiemirleriniyanından ayırmaz oldu. Aklı-fikri Çanakkale Boğazının Avrupa yakasındaydı. Kendine bile itiraf etmekten çekiniyordu, ama Konstantiniyye'yi fetih aşkıyla yanıyordu. Bunun ilk büyük adımının Doğu Trakya'yı fethetmek olduğunu çok iyi biliyordu. Trakya fethedilmeden Konstantiniyye fethedilmezdi.

Şehzade Süleyman, Süleyman Paşa ismiyle nam salmıştı. Cesareti, adaleti, fetihlerdeki stratejik dehasıyla bir efsaneydi. O ise

kara sevdalısı Konstantiniyye'ye kavuşturacak sebeplerin arayışındaydı. Emredilen sebeplere yapışmalıydı ki ilahi yardım gelsindi. Bizans'ı anlama, tanıma derdindeydi. Beklediği fırsatlar doğuyor muydu?

Bizans İmparatoru Kantakuzenos, Bursa bölgesinde hâkimiyetini genişleten, Karesi iline kadar sokulan Orhan Bey ile iyi geçinme çabasındaydı. 1346'da kızı Theodora'yı verdi ve ittifakını daha da kuvvetlendirdi. Sırp Çarı Stefan Duşan'ın Serez ve Selânik'i hedef alması yüzünden... Ona karşı koyabilmek için damadından askeri yardım istedi. Orhan Bey de oğlu Süleyman Paşa idaresinde 10 bin kişilik atlı birliği yolladı.

Süleyman Paşa, 1348'in Mayıs ayında, tabiatın diriliş, doğum, Cennet'i temsil ettiği ayda... Çanakkale Boğazından, Anadolu'nun Avrupa topraklarına geçmek için Bizans gemisine bindiğinde dile gelmez bir heyecan içindeydi. Bu ne garip cilveydi. Fethetmeyi düşündüğü Bizans topraklarına, Bizans İmparatorunun emriyle Bizans gemileriyle ulaşıyordu, Arabi Sefer ayında...

Seksensekiz yıl önce, Sarı Saltuk ve alperenlerinin ilk geçişini, Hadrianus'u (Edirne) fethedişlerini ve kırk yıl burada kalışlarını, önce Sarı Saltuk'un sonra oğlu Ece Halil'in vefatlarını hatırladı.

Hemen sağındaki Sarı Saltuk'un torunu Ece Yakup'a baktı. Ece Yakup, parmağıyla karşı kıyıdaki küçük bir tepeyi işaret etti.

"Beyim. İşte... Hemen kıyıda yükselen küçük tepe. Günlerce saklandıktan sonra... Burada bindik, Laleli Hüseyin'in yaptığı sallara Anadolu kıyısına geçmek için... Karesioğullarınasığındık. Babamı da, küçük tepenin tam batısında kalan yere, yarımadanın en yüksek yerine, zirvesine defnettik" dedi. Babasının ve yanındakilerin nasıl şehit edildiğini anlattı.

Babası Ece Halil'in, Laleli Hüseyin için, "Şimdilik, Avrupa'dan Anadolu'ya geçiş için sal inşa etsin... İnşaallah, yakın zamanda... Anadolu'dan, Avrupa'ya geçiş için sal inşa eder, hem de bir daha dönmemek üzere..." dediğini nakletti ve bu sözlere ŞehzadeSüleyman her hücresiyle inşaallah, dedi.

Yakup Ece, her şeyi anlattı. Ama... Babasının "Beni buranın en yüksek yerine defnedin. Gönlümüze doğan o ki... Yakın zamanda... Bu tepeye... Osman Gazi'nin neslinden bir yiğit defnedilir. Mezarlarımız yan yana olur. Bir sel gelir, mezarlarımız düzlenir. İkimiz için tek mezar inşa edilir. Benim mezarım unutulur" sözlerini unutmadı. Elinde olmadan, olgunluk çağında bulunan otuziki yaşındaki Süleyman Paşa'ya baktı. Babasının işaret ettiği yiğit bu muydu? Bu düşünceyle çok tedirgin oldu. Tövbelere durdu, "Yâ Rabbî! Beyimize hayırlı ömür nasip eyle" diye dua etti.

Bizans gemileriyle Boğazı geçip Gelibolu yarımadasına, Avrupa topraklarına ayak bastıklarında... Süleyman Paşa'yı, anlatılmaz bir heyecan, hal kapladı. Toprak tarafından çekildiğini hissetti. Gözlerini, Ece Halil'in defnedildiği zirveden alamıyordu. Ali ile Selim ise hemen güreşe başladılar. Fetih ve fetih sonrası güçlü olabilmek, güçlü kalabilmek, sahip olunan güzellikleri elden çıkarmamak için...

Süleyman Paşa, Christoupolis'den (482) ileri gitmedi, Tesalya bölgesini yağmaladı ve geri döndü.

Süleyman Paşa'nın, Son Kale Anadolu'nun Avrupa'daki savunma hattını kurmak, Konstantiniyye'nin fetih yollarını aşmak için Avrupa topraklarına ayak bastıktan bir sene kadar sonra idi... Bursa Orhan Gazi ziyaretinin üzerinden de 24-25 sene geçmişti. Hâcı Kâsım yıllar önce Pây köyündeki vatanına geldiğinde doğruca Seyyid Abdülaziz'in kabrini ziyaret etmiş, bir işaret almıştı. İşte Abdülaziz'in o işareti tamam olunca... Oğlu Haydar ile birlikte Mekke'ye gidip önce Kâbe'ye yüz sürmüş, sonra daMedine-i münevvereye yönelip huzurakoşmuştu... Yıllar yılı, Anadolu'nun Son Kale, Güneydoğu Anadolu'nun Son Kale'nin yıkılmaz surları olması için akılalmaz gayretinden sonra...

Boyun büküp Hücre-i saadet önünde edeple durdu. Çok az kimseye nasip olan bir nimete kavuştu. Peygamber Efendimizi aleyhisselam, gördü, konuştu. Ömrünün nihayete erdiğini işaret edip, yanında, Cennet-ül Baki kabristanında kalma müjdesini verdi. Gözyaşları içinde Allahü teâlâya hamd-ü senada bulundu, şükür secdesine kavuştu. Uzun seneler Anadolu'nun Son Kale olması için

çalıştıktan sona, bu ne güzel mükafattı...

Kasım-ı Bağdadi hazretleri, oğlu Haydar'a, kendisini, Hazret-i Osman'ınyanına defnetmesini vasiyet etti. İrşat, tekke, mescid ve medrese işlerini onun yürütmesini istedi. "Bu mektupda, Arvas'taki ağabeyin Molla Muhammed-iVelive onun neslinden geleceklere vasiyetim vardır. Anadolu'nun Son Kale olması ve Kıyamet'e kadar Son Kale kalması için yapacakları konusunda... Uymaları gereken daha nice sırlar... Bu mektup nesilden nesilemuhafaza edilsin, en büyük emanetim bilinsin" diyerek bir mektup verdi.

130 yaşındaki babasının vasiyetiyle... Ayrılık vaktinin geldiğini anlayan acılı oğul, şaşkındı. Hazret-i Osman'ın radıyallahü anh yanına defin vasiyetini düşündü.

Hazret-i Osman'ın Kayı damgalı kılıcı Osmanlılara ulaşmış. Ertuğrul Gazi, oğluna Osman ismini koymuş. Yeni kurulan devlet Osmanlı diye bilinmiş. Bu devletin kuruluşunda büyük emeği olan, neslinden gelenlere bu devletin Kıyamet'e kadar yaşaması, Anadolu'nun Son Kale kalması için vasiyet eden babası KasımBağdadi... Kabir yeri olarak hazret-i Osman'ın yanını seçiyordu. Bu ne esrardı?

Kasım Bağdadi, Pazartesi günü sabah namazı vaktinde, namazı eda ettikten sonra "Vakit geldi" dedi. Sevdikleriyle helalleşti, ata ocağı Bağdat'tan yakın bir köye giden bir yolcu gibi...

Beni oğlum Haydar ile yalnız bırakın, dedi. Herkes, ayrıldıktan sonra, oğlunun elini tuttu. Binlik tesbihi çekmeğe başladı "Lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah" diye... Binlik tesbihi bir defa çevirdiğinde oğul babasına baktı, gülümsediğini gördü, tesbih elinden düştü. Aynayı tuttu. Son nefesini vermişti. Dünyaya ait olanı son şeyi de bırakmış, sevdiklerine kavuşmuştu.

Bağdat'tanemir ve izinle ayrılmış. Güneydoğu Anadolu'yu, güneyden gelecek bidat fırkalarına karşı aşılmaz sur kılmış. Bu surun Kıyamet'e kadar devamı için çalışmış... Kahire'de halifeliğin Osmanlı'ya geçişini kolaylaştırmak için gayret etmiş. Anadolu ile

Medine-i münevverearasında hiç kopmayan irtibat kurmuştu.

* * *

Süleyman Paşa'nın, aklı ve gönlü Boğazın Avrupa yakasındaydı. 1350'de yirmibin askerle Boğazı ikinci defa geçti, tabii ki Bizans gemileriyle...

İmparator Kantakuzenos, Selânik'i kontrolü altına alabilmek için Orhan Gazi'den yine yardım istemişti. Ancak, Anadolu'da baş gösteren bir mesele dolayısıyla, Süleyman Paşa, Orhan Gazi tarafından geri çağrıldı. Süleyman Paşa, döndü, gönlü orada kaldı.Süleyman Paşa, döndü, ama çok sevdiği birini bulamadı.1350 yılında o da sevdiklerine elveda dedi.

1275'te Hoy şehrinde doğup Anadolu'yuSon Kale kılmak için gelen, Osmanlı'nın kuruluşunda büyük hizmetleri olan, Türkmen'e Çınar ağacını sevdiren Geyikli Baba vefat etti. Uludağ'ın doğu eteğine defnedildi.

Orhan Gazi,kabri üzerine türbe yaptırdı. Sonra da bir cami ve dergah ilave etti. Sevenleri çevresinde bir köy meydana getirdi. Bu köye Baba Sultan Köyü ismini verdiler (483).

Bursa'nın içinde yaşayan ve Peygamber Efendimizin aleyhisselam soyundan olduğu ve Buhara'dan geldiği rivayet edilen Seyyid Nasır vefat etti (484).Seyyidler, Güneydoğu Anadolu'dan Karadeniz'e, Akdeniz'den Ege bölgesine... Anadolu'yu; irşatları, gönül nurlarıyla aydınlatırken vefatlarıyla toprağını mayalıyorlardı.

1352 yılında Üsküdar, tamamen fethedildi. Süleyman Paşa, Üsküdar'dan Hagia Sophia'yı seyretti, gözyaşları içinde, büyük bir hasretle... Tıpkı Battal Gazi'nin, Kutalmışoğlu Süleyman, Orhan Gazi'nin seyrettiği gibi... "Seni camiye çevireceğim, içinde namaz kılacağım" dedi, ama inşâallah, Rabbim nasip ederse demeyi unuttu.

Üsküdar'ın fethinden hemen sonra... İmparator Kantakuzenos, Süleyman Paşa'nın hasretini hissetmiş gibi onu tekrar yardıma çağırdı. 12 bin askeriyle, üçüncü defa, Boğaz'ın Avrupa yakasına geçti, Bizans gemileriyle...

Kantakuzenos'un rakibi V. Ioannes Palaiologos, Bulgar ve Sırplar'dan destek alarak zorlu gelmiş. Kantakuzenos'un oğlu Mathiaos'a ait topraklara girip Hadrianus'u (Edirne) kuşatmıştı.

Süleyman Paşa, Hadrianus'un kurtarılmasında rol oynadığı gibi Sırp-Bulgar birliklerini Meriç ırmağı kıyısında bozguna uğrattı. Meriç kıyısından uzun uzun Hardianus'u seyretti. Konstantiniyye'nin fethinin buradan başladığını iyice anladı. Hadrianus alınmadan Konstantiniyye fetholunmazdı. Kırk yıl burasını elinde tutan Sarı Saltuk'u hatırladı, ruhuna Fâtihalar gönderdi.

Bu sefer sırasında Gelibolu yarımadasındaki Tzympe (Çimpe) Hisarı (485), kendisine üs olarak verilmişti. Anadolu ile ikmal ve lojistik işleri, irtibat buradan sağlanıyordu.

Savaş sona erince, hasret sona ermedi. Süleyman Paşa geçici olarak kendilerine tahsis edilen Tzympe'den askerlerini çıkarmadı.

"Burası kılıç hakkımızdır. Sarı Saltuk oğlu Ece Halil ve nice yiğidi burada şehit olmuş ve buraya defnedilmiştir. Niyetimiz, biziKonstantiniyye ulaştıracak ilk büyük adım olan bu yarımadayı gülübol haline getirmek. Frenkler buraya Gallipolis diyormuş. Türkmenimiz ise Gelibolu diyor. Biz ise Gülübol diyoruz. EceHalil ve şehit olan arkadaşları bu gül bahçesinde ilk gül oldular. Burası inşaallah Kıyamet'e kadar Gülübol olarak kalacak" dedi.

Söylemediği bir şey vardı. Çimpe ve çevresi anlatılmaz bir şekilde onu çekiyordu. Sanki bu toprağın bir parçasıydı. Burada doğmuş, burada büyümüş gibiydi.

Gönlünden geçeni söyleyemeyen biri daha vardı, Ece Yakup... "Beyim... Yakın zamanda... Gülübol olmasını istediğin bu diyara deden Osman neslinden birinin defnedilmesi beklenir" diyemedi.

İmparator Kantakuzenos, Tzympe'yi boşaltması için 10.000 altın ödemeyi teklif etti. Süleyman Paşa kabul etmedi. İmparator meseleyi damadı Orhan Gazi'ye götürdü. O da işi yavaştan alarak pazarlığı uzattı. Süleyman Paşa, herkesi hayretler içinde bırakan bir faaliyete başladı. Türkmenlerin Çimpe kalesi dediği kalenin, Anadolu yakasında tam karşısına düştüğü yerde... Sal yapımı için, Laleli Hüseyin'i görevlendirdi.

İmparator Osmanlı'nın, Çimpe Kalesiniboşaltmaya niyeti olmadığını anlayınca... Osmanlı askerlerinin gemilerle boğazı geçmesini yasakladı. Çimpe Kalesindeki Osmanlı askerinin çıkarılması için asker gönderdi. Kaledeki askerler, katledilme tehlikesiyle karşı karşıyaydılar.

Süleyman Paşa gelişmeleri Karesi'de haber aldı. Hemen Laleli Hüseyin'in sal inşaatı yaptığı yere geldi. Boğaz'ın hemen kıyısında, doğusunda orman, ormandan sonra yüksek tepeler vardı. İlk gördüğü... Ormanın hemen kıyısında üç adam boyu yüksekliğinde dört büyük direkti... Bu direkler arasında, ağaç, saz ve çamurdan kurulmuş bir çatı... Bu çatı altında kat kat kulübeler vardı. Laleli Hüseyin'e gülerek sual etti.

"Laleli babam bu nedir? Biz sal dedik, siz kule mi inşa ettiniz?"

Laleli Hüseyin hafifçe güldü, Laleli babam sözü hoşuna gitmişti.

"Beyim... Kuleleri... İnşaallah Konstantiniyye surlarıönünde inşa edeceğiz. Surları aşıp müjdelenen fethi gerçekleştirmek için..."

Müjdelenen fetih sözüyle tepeden tırnağa titredi. Kendisine nasip olacak mıydı? Ebcedhesabıyla çıkarılan tarihe daha yaklaşık yüz yıl vardı. Yaşı yetmişbeşi bulmuş Laleli babanın konuşmasıyla... Konstantiniyye önünden içinde bulunduğu an ve mekana döndü.

"Beyim! Buna çardak derler."

Süleyman Paşa şaşırdı.

"Çardak mı? Anlayamadım."

"Beyim. Farsça da çihar dört, dak da direk demektir. Buhara'da,bizim memlekette, bu şekilde, dört direkli gölgeliklere çihardak, derler. Bu Türkmen ağzında çardak oldu. Bundan altı ay önce, buraya geldiğimizde... Hava çok sıcaktı. Bu meydanda... Salların altında inşa ettiğimiz bir gölgelik yoktu. O zaman çardak yapmak aklıma geldi. Kış gelince de çardak altına bu kulübeleri yaptık. Şimdi burası... Hem Türkmenler hem de Rumlar tarafında Çardak diye bilinmekte..."(Xxx)

Anlatılanlar, Süleyman Paşa'nın çok hoşuna gitmişti.

"Dört direk ha... Toprak, hava, su ateş...Kâinatı meydana getiren dört asıl... Kur'ân-ı kerim, Hadis-i şerifler, İcma-ı ümmet, Kıyas-ı fukaha... İslamiyet'in dört temel kaynağı... Amelde dört mezhebimiz... Abdestin dört farzı...

Bu dört direkler üzerine kurulan hayat, kâinat... Hayat ve Kâinat bu dörtlülerle nizam bulur.

İnşaallah... Devletimiz bu dört temel üzere devam eder, nizam-ı âlemi kurar. Bütün âlemin, Kâinatın nizamı, Dünyanın nizamına bağlıdır. Bütün bu nizamın kurulması da... Altın Yayın temsil ettiği Kılıç, Kalem ve Könül'ün bir mürşid-i kamil rehberliğinde bir olmasından geçer.

Çardak ismi ve bu mekan, bu nizamı temsil etsin."

Söyleyenin ve söylenilenin anlatılmaz ihtişamı karşısında... Laleli Hüseyin'in gören gözleri görmez, işiten kulakları işitmez oldu. Ancak "inşaallah beyim" diyebildi.

Süleyman Paşa, boğaza doğru döndü. Bir ok atımı mesafedeydi dikkatini çeken... Yüksekçe bir direk, direğin tepesinde dalgalanan bir şey, dibinde küçük bir bina... İşaret etti.

"Laleli Baba!Şu direk üstündeki ve dibindeki nedir?"

"Alem-i sultan, Sultanımız Orhan Gazi'nin bayrağıdır. Dibindeki mescidimizdir. Uygun görürseniz, otağınızı da oraya kurmak isteriz (484)."

Süleyman Paşa neşelendi.

"Hay maşallah Laleli Babam! Burasını... Konstantiniyye'yifethedecek bir hareketin merkezi haline

getirmişsin. Yüce Mevlam tamamına erdirsin. Sallar ne durumda?"

"Beyim. Onikisi tamamlandı. Onüçüncüye bugün başlarız, Allahü teâlâ nasip ederse..."

"En kısa zamanda bitirelim inşâallah. Bir an önce karşı kıyıya geçmeli, Çimpe kalesindeki alplerimizin imdadına yetişmeliyiz."

Süleyman Paşa, tembihlemiş. Karakol gemileri tarafından görülmemesi için salların üçer kişilik, ay ışığında fark edilmeyecek şekilde inşa edilmesini istemişti. Bir müddettir Salcı Baba diye şöhret Laleli Baba, salları gösterdi. Süleyman Paşa, Laleli Baba'nın istenilenden fazlasını yaptığını gördü. Her sal üç parçadan meydana geliyordu, kimsenin sırrına eremediği bir boya ile boyanmıştı.

Süleyman Paşa ve Laleli Baba sallara bakarken yanlarına Ali ile Selim geldiler, "Hoş geldiniz beyim" diyerek boyun büküp emre hazır beklediler. Onları gören Süleyman Paşa çok şaşırdı. Üzerlerinde yalnızca göbekten diz altına kadar örten bir giysi vardı, deriye benziyordu. Vücutları ise ikindi güneşinde altın gibi parlıyordu. Laleli Babaya döndü

"Baba! Bu ne haldir? Ali ile Selim niçin bu haldedir?"

"Beyim, güreşmek için emrinizi beklerler?"

Süleyman Paşa'nın şaşkınlığı daha da arttı.

"Bu şekilde mi küreşecekler? Vücutları niçin böyle parlar?"

Laleli Hüseyin Baba anlattı.

"Beyim... Ali ile Selim güreşirken bir Rum genci geldi. Ali'ye meydan okudu. Mecburen kabul ettik. Belden yukarısı çıplak vücuduna bir şeyler sürdü. Biz buna güldük. Güreş başladı. Ali neresini tutmak istese elinden kayıyordu. Bir türlü rakibine oyun uygulayamadı. Baba, bununla nasıl güreşeceğim derken rakibi daldı ve sırtını yere getirdi. Hepimiz şaşkındık. Ali ise hırsından ağlıyordu. Ali gibi o ana kadar kimsenin sırtını yere getiremediği pehlivan yenilmişti."

Anlatılanlara Süleyman Paşa inanamadı. Ali'yi çok iyi tanıyordu.

"Allah! Allah! Laleli Babam. Nasıl oldu bu iş? İnanılır gibi değil."

Laleli Baba, hafifçe güldü.

"Beyim, meğer zeytinyağı ile yağlanmış. Zeytinyağı hem vücudu besliyor, hem de güreş esnasında meydana gelen zedelenmeleri tamir ediyormuş. En önemlisi de... Güreşi, seyrine doyum olmayan güzellik, ustalık, maharet, dayanıklılık isteyen bir cenk haline getiriyormuş. Bunu yağlanıp, Ali ile güreştiğimde anladım."

"Sen de yağlanıp güreştin ha?"

Laleli Baba, başka çare mi var der gibilerden kollarını açtı.

"Evet, beyim. Yağlanmadan nasıl anlardım... Bu yağlı güreş çok hoşumuza gitti. Çok ustalık ve dikkat gerektiriyordu. Son Kale, Altın Yayı gerçekleştirme yolunda bizim göstermemiz gereken dikkat gibi...

Beyim... Uygun görürseniz... Melikşah ve beraberindekilerin karar aldığı... Altın Yay'ın, Son Kale'nin,Yeryüzünün ermeydanı oluşunun... Alperenlerce senede bir defa yapılacak güreşle temsil edilmesinde... Güreşleri yağlı yapalım. Pehlivanlar da... Ali ile Selim'in üzerinde görülen kispet dediğimiz deri donları giysinler... Deri, yağı emmiyor, pehlivanın vücudunu zırh gibi kuşatıyor. Yağlı güreş oyunlarının alınmasını kolaylaştırıyor."

Süleyman Paşa, 1084'teki toplantıda alınan kararları çok dinlemişti. Laleyi Baba ve Selim'in bu temsili güreşleri başlatmak için geldiğini iyi biliyordu. Boyun eğmiş bekleyen iki pehlivana, Ali ve Selim'e baktı.

"Mademki bu iki pehlivan, yağlanmışlar, kispet giymişler... Hele huzurumuzda küreşsinler. Yağlı küreş nasıl olurmuş görelim. Temsili ilk küreşi de... Salların yapıldığı, dördün nice manasını anlatan Çardak'ta, Alemsultan'dadört kişiyle başlatmış olalım."

Laleli Baba, anlatılmaz şekilde heyecanlandı. Evet, dört kişiydiler, Süleyman Paşa, Laleli Baba, Ali ve Selim... Dört diyarında, dört kişi, temsili güreşleri başlatmak üzereydi.

"Hemen beyim" diyerek Ali ile Selim'i el ele tutturarak kıbleye karşı döndürdü. "Beyim. El ele tuttururuz ki... Birbirlerinin kardeş olduklarını ve el ele vererek yeryüzünü hayır meydanı yapmak için güreştiklerini unutmasınlar. Kıbleye karşı döndürdük ki... Koçun kıbleye karşı kurban edilişi gibi... Onlar da Hakk'ın rızası için kurban edileceğini hatırlasınlar."

Sonra pehlivanlara döndü...

Ey Selim Pelvan! Deme var mı benim gibi...

Rakibin bir sel olur, götürür bir yel gibi...

Ey Ali Pelvan! Sanma, acı kuvvetin yeter.

Rakibin karınca olsa dahi balta olup seni keser

Pelvanlar! Gayemiz, yeryüzünü hayır meydanı kılmaktır.

Pirimiz Hiveli Mahmud Pehlivan, Sultanımız gazi Orhan'dır

Ey Pelvan! Vur sarmayı, kündeden at!

Getir, hazret-i Muhammed Mustafa'ya salevat.

Allah! Allah! İllallah! Muhammedün Resulullah!

Dualarla her iki pelvana diyelim maşallah!

Haydi! Rabbim şehitlik nasip ede!

Duayı dinleyen Süleyman Paşa, "Bu tam bir cenge başlayış... Davul-zurna olsaydı da bir cenk havası vursaydı" diye düşündüğü anda... Nereden çıktığı belli olmayan davul-zurna çalmaya, "Afşin Beyim durmaz koşar, Çağrı Beyim, yelken açar" isimli cenk havasını vurmaya başladılar. Süleyman Paşa, kanatlanıp, iki yiğitle birlikte cenk meydanına yürüdüğünü hissetti.

Laleli Baba'nın "Haydi" demesi davul zurnanın vurmasıyla birlikte... Ali ile Selim... İki ellerini birbirine ve diz üstüne vurarak atın şahlanışında yürüdüler. Onlarla birlikte bastıkları toprak da hareketlendi.

Sağ taraftaki Ali'den işaret gelince, durdular, üç adım geri, daha sonra üç adım ileri yürüdüler ve sağ dizleri üzerine çöktüler. Daha sonra da... Sağ ellerini toprağa dokundurduktan sonra... Üç defa,

dizlerine, dudaklarına ve başlarına götürdüler. Laleli Baba, izah etti.

"Üç adım geri gitmek, Hak, adalet, aşkkarşısında boynumuz kıldan ince demek... Üç adım ileri gitmek de, hedefimiz, maksadımız, şehitlik, Hakk'ın rızası, insanların duasımanasındadır.

Elini toprağa dokundurup başına götürmek; 'Ey pehlivan! Gücün ve ustalığınla mağrur olma! Topraktan geldin, yine toprak olacaksın! Sahip bulunduğun nimetlerin hesabını vereceksin! Gücün, ustalığın, malın, rütben... Sende emanettir, sana ihsandır, bunlar mesuliyet demektir. Sahip olduğun bu üstünlükleri hak yolunda kullanıp kullanmadığının hesabını vereceksin' anlamındadır."

Ellerini başlarına götürdükten sonra eşler birbirinden ayrıldı. Düşmanın içine giren küheylan gibi şahlandılar, bozkurt gibi hedefe atıldılar, kartal gibi kanat çırptılar, ok olup hedefe uçtular, kılıç gibi indiler. Süleyman Paşa, kendinden geçmiş bir vaziyette seyrediyordu, cenk havası vuran davul ve zurnanın eşliğinde...

Sonra, birbirlerine doğru geldiler. İlk karşılaştıklarında tokalaştılar. Laleli Baba, bunun "Benden sana zarar gelmez Güreşimiz mertlik, pehlivanlık kuralları içinde olacaktır, sana söz veriyorum" anlamınıtaşıdığını söyledi.

Tokalaştıktan sonra şahlanmaya devam ettiler. Tekrar karşılaştıklarında, sol elleriyle rakibinin kasnağından tuttular, sağ elleriyle de rakibinin sağ paçasına dokundular, ellerini dudaklarına, sonra da başına götürdüler. Bir müddet Kurt gibi atılmaya, at gibi şahlanmaya devam ettiler. Dönüşlerinde aynı hareketi tersten yaptılar. Sağ elleriyle rakibinin kasnağını tuttular, sol elleriyle de rakibinin sol paçasına dokundular. Laleli Baba izah etti.

"Bunun üç manası vardır. Birincisi, 'Pehlivanlıkta, insanlıkta, senin ayağının tozu olamam. Senin benimle küreşi kabul etmen benim için en büyük şereftir'demektir. İkinci manasıysa... Rakibinin en büyük silahı olan paçalarının sağlam bağlanıp bağlanmadığını kontrol etmektir. Yağlı güreşte, paçaların sıkı bağlanması, çok

önemlidir. Çünkü hemen hemen bütün oyunlar, paçalardan alınır. Eğer paçalar sıkı bağlanmazsa, pehlivan için çok tehlikeli olur. Mertlik gösterilerek, rakibinin en önemli silahının çalışıp çalışmadığıkontrol ediliyor.

Üçüncü mana, kasnağı tutmakla, 'ele, bele, dile ihanet olmaz' fermanına uyulacağı, rakibinin namusunun namusu olduğu kabul edilmektedir.

Topuk elleyen Ali ve Selim, iki defa daha karşı karşıya geldiler. Birincide, sol eller ense tutarken sağ eller birbirlerini salladılar, ikinci de bunun tersini yaptılar. Laleli Baba, bu hareketle, "Küreşimiz kurallar içinde yapılacaktır. Aramıza kötü düşünce girmesin" denilmek istenildiğini söyledi.

Daha sonraki karşılaşmada, birbirleriyle göğüs göğüsegeldiler, birbirlerinin sırtlarını sıvazladılar, Laleli Baba, bu hareketle, hem rakibinin iyi yağlanıp yağlanmadığınınkontrol edildiğini, hem de rakibiyle helalleşip, güreşte, güreş gereği verilecek acılardan dolayı baştan özür dilendiğini, "Kalpten kalbe yol vardır, kalp kalbe karşıdır" gerçeğinin dile getirildiğini ifadeeder.

Göğüs göğüsegeldikleri hareketten sonra da bir müddet daha küheylan gibi şahlandılar, ok gibi hedefe uçtular, en son olarak karşı karşıya geldiklerinde, müsafeha ederek birbirlerine başarı dilediler, ense enseye geldiler ve güreş başladı.

Laleli Baba, açıklamasını, "Isınma hareketlerine karakucak güreşlerinde peşrev denir. Biz de aynı ismi verdik. Yağlı küreşte peşrev; Yeryüzünü hayır meydanı yapmak için sefer etmeyi, vatanı, sahip olunan güzellikleri elde tutmak için devamlı hareket halinde olmayı, 'Kuvvet atmaktır' hadis-i şerifine uymayı, Anadolu'yu son Kale Kılmak için Türkistan'dan Anadolu'ya akmayı temsil eder" sözleriyletamamladı.

Süleyman Paşa, gördükleri ve anlatılanlar karşısında vuruldu. "Hay Laleli Babam. Allahü teâlâ iki cihanda sizi aziz etsin. Anlatılmaz güzellikte, manada bir temsil hazırlamışsın" dedi, itiraz etmesine imkân vermeden Laleli Babanın elini öptü.

Bunları gören ve duyan başkaları da vardı.Yüzbinlerce senedir Yeryüzüne inmeyi bekleyen Ruhlardan Bir Ruh, Selim olabilmenin hasret ateşiyle yandı.

İki pehlivanın peşrevinde... Batı'ya, Kızılelma'ya, Yeryüzünü hayır meydanı kılmaya giden yüzbinlerce atlı gören İblis, Âdem aleyhisselama doğru secde etmeyen nasipsiz kudurdu.

Âdem aleyhisselamın Yeryüzüne indirilişinden geçen üçyüzbin seneden fazla zaman içinde... İblis, nefis ve bunlara tabi olanlarla... Peygamberlerin izinde yürüyenler arasında... Nice bin mücadeleye şahit olan, şehit kanıyla yoğrulan Yeryüzü titredi. Yalnızca o değil, toprağın tetiklediği su, hava ve ateş de titredi. Dörtler diyarında, Kâinatı meydana getiren dört unsur, bizimle ölü Hak ile diri olan Toprak, Hava, Su ve Ateş hareketlendi.

Ali ile Selim, güreşin başlamasıyla, aşk ateşinin yanmasıyla, toprak, hava, su ve ateşle bir olmuşlar. Avuç içlerinin enseye vurulmasıyla yapılan elense oyunuyla birbirlerini yokluyordu. Her elense vuruşunda...Boyunlarda önce şimşek çakıyor. O şimşeğin ışığında Hadrianus, Konstantiniyye, Roma gözüküyor. Sonra da gök gürültüsü geliyordu.

Peşrevle hareketlenen toprak, gök gürültüsüyle coşuyordu. Sonunda kendinidaha fazla tutamadı, cezbeye geldi. Kıyamdan rükûya, sonra da secdeye gider gibi sallanmaya başladı.

Sallanma şiddetlendi. Süleyman Paşa ve Laleli Baba, şaşırdılar, ne olduğunu anlayamadılar. İleri-geri giden çardağı görünce deprem olduğunu anladılar. Allahü ekber deyip Lâ havle okumaya başladılar.

Selim ile Ali ense enseye idi. Selim, "Ali kardeş! Deprem oluyor" dedi, Ali ise "Devam, küreşi bırakmak olmaz, bu bir savaştır, depremde savaş bırakılır mı" cevabını verdi. Selim kızdı, sen ne dersin bre diye söylendi. Deprem şiddetlendi ve ikisi de yan yana çimenlerin üzerine sırtüstü düştüler.

Zaman; Miladi 3 Mart1354, Hicri 7 Safer 755 idi... Deprem sonrası... Süleyman Paşa, iki pehlivana, "İkiniz de deprem denilen

başpehlivanayenildiniz. Küreşiniz bitmiştir" dedi. Uzun uzun karşı kıyıyı seyretti, Laleli Babaya döndü.

"Baba! Hazırlıkları bir an önce bitirelim. Kısmet olursa altı gün sonra yola çıkarız. Ay dolunaya ulaşacak. Deprem, karşı tarafta, kalelere çok zarar vermişe benzer. Konstantiniyye'den yardım gelinceye kadar orada olalım. Bu fırsatı kaçırmayalım."

Sonraki günlerde hummalı bir sefer hazırlığı vardı. Sallar, dümenler, kürekler elden geçti. 13. sal tamamlandığında... Son tahta çiviyle... Salı su almaz, su üzerinde kanatlandırır hale getirdiğinde... Kelime-i şehadeti söylemiş, son nefesini vermişti, depremden üç gün sonra...

Vefatından bir gün önce de... Emaneti oğlu Ali'ye teslim etmiş.Nesilden nesile gelen sözlü ve yazılı emanetleri de vermişti.Üzerinden çıkarmadığı Laleli elbiseyi ona giydirmişti.

O, Altın Yay'da, Kalemi temsil eden Yıldız Hansoyundandı... Babası Hiveli Mahmud Pehlivan'dan aldığı emaneti teslim eylemişti. Sağ başparmağı yanındaki muhabbet damarından çıkan kanın oğlununkiyle karışmasını sağlayarak... Altın Yay ve Gümüş Oklar, akılalmazözelliklere sahipti.Oğuz Han'ın altı oğlunun neslinden gelen ve emanet kendisine teslim edilen kimseler olmadan çalışmazdı.

Laleli Baba diye tanınan Laleli Hüseyin, salların yapıldığı ağaçların bulunduğu ormana defnedildi. Nice bin çeşit lale diktiği lale bahçesinin hemen kenarına... Laleler, filizlenmiş, toprağı yarıp yeryüzüne çıkmışlardı.

Süleyman Paşa, "Tam Laleli Baba'ya layık bir yer" dedi. Defniyle birlikte sal işinde çalışanlar, Laleli Baba'ya Salcı Baba demeye başladılar (485).

Salcı Baba'nın inşa ettiği her sal çok özeldi. Dört kürek ve üç kişilik yer vardı, iki kişi kürek çekiyor, bir kişi ise dümendeydi. Süleyman Paşa, emri vermiş. Salların, ay ışığında fark edilmeyecek, çok hızlı gidecek ve akıntıya karşı koyacak şekilde olmasını

istemişti. Işığı yansıtmayan bitkisel bir boya kullanılmıştı.

Oniki salda, üçer, Süleyman Paşa'nın bulunduğu onüçüncü salda ise dört kişi olacaktı. Babasından Papalığın, 13 hassasiyetini dinlemişti. Avrupa topraklarına dördüncü geçişlerinin Miladi 1354'te olduğunu ve bunun rakam toplamının 13 olduğunu bilseydi... Herhalde Süleyman Paşa, Papayı çıldırtacağız, derdi.

Miladi 9 Mart 1354, Hicri 13 Safer 755... Depremden tam bir hafta sonra idi. Nice 13 bir araya gelmişti. 1354 (1, 3, 5, 4 toplamı 13), Safer (Sefer) ayının 13'ü, sallar 13 adet ve Süleyman Paşa, 3 tane 13'ün kumandanı idi. Besmele'yi meydana getiren harf adedi 19 idi... Besmele, Allah ismiyle yola çıkıyorlar, Sefer ayında Sefer ediyorlardı.

Akşam, Güneş'in elveda demesiyle, dolunay doğudan bütün güzelliğiyle tebessüm etti... Süleyman Paşa'nın imamlığında akşam namazını kıldılar. Kırk er idiler. Evrenos Bey, Hacı İlbey Gazi Fazıl Bey gibi KaresiBeyliğinden gelen beyler hazırdı. Sarı Saltuk torunu Ece Halil, Kara Timurtaş, Kara Hasanoğlu, Balabancık, Laleli Hüseyin oğlu Ali, Emir Külaloğlu Selim gibi yiğitler vardı.

Süleyman Paşa, "Bismillah! Haydi,Rum-Eli'ne" diyerek sala doğru yürüdüğünde... Ece Yakup heyecanlandı.

"Beyim, siz, haydi,Rum-Eli'nemidediniz?"

Süleyman Paşa şaşırdı?

"Ya ne diyecektim Yakup Bey? Ecdadımızın Urum Devleti dediği Doğu Roma Devletinin hakim olduğu topraklara gitmez miyiz? Bu topraklara gitmek, oradan da Konstantiniyye'ye ulaşmak niyetinde değil miyiz? Atalarımız, Anadolu Anatolia iken... Buraya iklim-i rum, diyar-ı rum demez miydi? Artık bizim için iklim-i rum, kızılelma... Şimdi geçip fethetmeyi düşündüğümüz Avrupa toprakları, Konstantiniyye'dir. Bu sebepten Rum-Elidedim. Yine de derim. Haydi, Rum-Eli'ne!"

Ece Yakup, haydi,Rum-Eli'ne narasıyla tepeden tırnağa titredi. Bu narayla... Yüzbinlerceyiğidin, atlarıyla boğazı geçtiğini, Rum-Eli

topraklarına yayıldığını, buradan da yedi kat gökleri geçip Arş'a yükseldiklerini gördü.

Haydi, sesiyle yiğitler, salların başına yürüdüler. Paşa, dört kişilik salın başına geldiğinde iki kişi gördü, Evrenos Bey ve Ece Yakup... Laleli Hüseyin, Laleli Baba ve Salcı Baba diye anılan gönül erinin oğlu Laleli Ali yoktu. Sual etti, akşam namazında, cemaatte görülmüştü, ama sonrasında gören yoktu.

Paşa, diğerlerine "Vaktimiz çok kıymetli. Siz sallara binin. Bizi koyun bittiği, boğazın başladığı yerde bekleyin" dedi.

Oniki sal, bir anda suya sürüldü, üçer yiğit bindi, ya Allah, Bismillah, haydi,Rum-Eli'ne denilerek kürekler çekildi. Küreklerin çekilmesiyle aşka gelip kanatlanan boğaz suyunun damlaları Arş'a doğru kanatlandı. Bütün bunlara şahit olan Ece Yakup, İslam ve Türk tarihinin en önemli anına şahitlik ettiğini hissetti (486).

Süleyman Paşa, sallarla giden yiğitlerine baktı. Bizanslıların boğaza Dardanelles... Bir de Hellespontos demelerini hatırladı. Efsaneye göre... Helle altın postla boğazı geçerken düşmüş ve ölmüş. Bu sebepten, Helle'nin denizi manasındada Hellespontos,demişler. Paşa, "İnşâallah... Nice gönül erleri, seccade üzerinde bu boğazı geçerler. Boğazın iki yakasında Kıyamet'e kadar gül ehli kişiler, gönül erleri noksan olmaz. Ve bu boğaz, Gülübol Boğazı diye nam alır" düşüncesiyle hafifçe güldü. Laleli Ali'yi hâlâ görememekle de üzüldü.

Görememekle üzülen biri daha vardı. Laleli Ali... Laleli babasını kaybetmenin, onun toprak altında görülmez oluşunun dehşetinden hâlâ kurtulamamıştı. Veda için, babasının kabri başına gelmiş ve kendinden geçmişti. Oraya niçin geldiğini unutmuştu. Hasretle babam diyerek babasının kabir toprağını avuçlamıştı... Laleli baba gözüktü, kızgındı. "Evladım Ali! Burada ne beklersin? Burası ayrılık diyarı. Ayrılık olmayan ebedi güzellik diyarına kavuşabilmek için ayrılık gerek. Süleyman Paşa seni bekler. Sahilden ayrılmak üzere..." dedi.

Babasının ikazıyla yerinden fırladı. Hava iyice kararmış, ay yükselmişti. Ay bir anda değişti. Önce hilal şekline, sonra da kırmızı bir laleye döndü. Hilal ile Lale buluşmuş muydu? İçinde anlatılmaz güzellikte bir dilber vardı. "Seni Dimetoka'da bekliyorum" diyordu. Ay eski haline döndü. Filizlenen lalelere baktı, açmıştı, nice bin renkte... Başında kıldan ince bir bağ ile duran aklı iyice gitti.

Ali, gönlünde dilber, dilinde Dimetoka (487), avucunda babasının kabrinden aldığı toprak... Sahile doğru koşmaya başladı. Soluk soluğa sahile ulaştı. Sallar yoktu. Boğaza baktı. Koyun ucunda bekleyen salları gördü. "Gittiler, bensiz gittiler" diyerek olduğu yere çöktü. Gözyaşları içinde sallara baktı. Sallara doğru giden bir sal gördü. "Bu, Süleyman Paşamın salı olmalı. Beni beklemiş" dedi, yeniden can buldu.

"Süleyman Paşam! Bekle! Benim! Ali!" diyerek yürüdü. Sal ilerliyordu, o da ilerledi. "Paşam! Beni bekle, gelirim" diyerek koştu. Ama sal durmuyordu. O da durmadı. Sal, bekleyen sallara yaklaştı, o da yaklaştı. Paşanın salı diğer salların arasındageçti o da geçti, Paşam, ne olur beni bekle diye feryat ederek...

O anda feryadı duyanlardan, otuzaltı feryat birden yükseldi gördükleriyle "Allahü ekber" sesiyle... Olanların farkında olmayan dört kişiydi. Paşa, Evrenos Gazi, Ece Yakup ve onları takip eden Ali... Tekbirle geriye bakan Paşa, Evrenos Gazi ve Ece Yakup da gördükleriyle Allahü ekber dediler.

Farkında olmayan yürüdü, Süleyman Paşa'nın salına ulaştı. Gözyaşları içinde boyun büktü, feryat etti.

"Paşam! Geciktim. Affedin! Ne olur beni de sala alın."

Süleyman Paşa,gördüklerinin şaşkınlığında konuştu.

"Gel bre Alim, koç yiğidim! Almazsak boğazı gemilere geçilmez, yayalara geçilir kılacaksın."

Laleli Ali, yalnızca "Gel bre!" sözünü duydu. Duymasıyla birlikte de "Allah!" diyerek babasının kabrinden aldığı bir avuç toprağı sevinçle havaya savurdu. Toprak parçaları, toz zerreleri rüzgârla uçtular. Sonra suya kondular. Konmalarıyla birlikte... Kavuştukları

yerde su kaynayarak kabardı. Hilal şeklinde bir adacık meydana geldi. Hilalin sağ ucu, Ali'nin ayakları dibinden başlıyordu. Ali'nin ayaklarıyla Çardak arasında ise anlatılmaz bir yol vardı... Topraktan meydana gelen... Ali yürüyünce toprak da yürümüş, Çardak ile Paşa salı arasında karadan bir yol meydana gelmişti.

Ama Ali hâlâ hiçbirşeyin farkında değildi. Ne yolun ne de meydana gelen Hilal'in... Hilal ve yol, bir çengel meydana getirmişlerdi (488).

Yaptıklarının farkında olmayan Ali'yi sala aldılar. Bir kenara oturdu, seslice ağladı. Süleyman Paşa, kendisine hiçbirşey anlatılmamasını istedi. Küreklere asıldılar. Çimpe Kalesi'ne doğru yol almaya başladılar. Herkes yaşadıklarının anlatılmaz şaşkınlığı içindeydi, konuşamıyorlar, yalnızca tekbir getiriyorlardı.

Dümende Süleyman Şah vardı. Ali, başını eğmiş uyuyor gibiydi. Evrenos Gazi ve Ece Yakup, bütün kuvvetleriyle kürek çekiyorlardı.

Bir müddet sonra... Ece Yakup, dümene baktığında başında Süleyman Şah'ı göremedi. Şaşırdı... Salın önünde seccade üstündeydi. Sal seccade tarafından sürükleniyordu. Seccadenin üzerindeki Süleyman Paşa... Eline, Ali'nin meydana getirdiği topraktan çengeli almış, çengelin hilalini Çimpe Kalesine takmış, çekiyordu. İnanılmazdı, Rum-Elikendilerine doğru yaklaşıyordu. Bu sırada, bir ses duydu. "Keramet gösterip halka suya seccade salmışsın/Rumeli yakasın dest-i takva ile almışsın" diyordu (489).

Yarımadanın en çok sevdiği yeriydi, Ece Halil'in mezarı... Burası... Anlatılmaz bir şekilde kendisini çekiyordu. Sarı Saltuk ve Ece Halil'i defalarca dinlemişti Ece Yakup'tan... Fetih gerçekleştiğinde... İlk işi, Ece Halil'e bir mezar yapmak olmuştu. Yapımında bizzat kendisi çalışmıştı. Mezar çalışması esnasında... Yemek için bir koyun lazım olduğunda... Yeni Müslüman olan bir çobandan parasıyla bir koyun istemişler. Çoban ise "Bir koyun olur mu? Siz bana İslâmiyet'iöğrettiniz. Sürümden istediğin kadar koyun al. Bir katiyen olmaz bol ayır, bol al" demiş, onlara bolca koyun vermişti. Bundan sonra mezarın bulunduğu yer, çobanın bol ayır dediği yer diyesöylenmiş ve Bolayır olmuştu. Bolayır sözü çok hoşuna gitmiş, çok sevmişti. Avrupa denilen topraklarda tutunabilmek, buraları hayır meydanı eyleyebilmek için çok ayırmak, bol ayırmak mecburiyetindeyiz, diyordu, canımızdan, malımızdan, zamanımızdan...

Buradan özellikle de... Güneşin doğuşunu ve batışını seyretmekten çok zevk alıyordu. Mezarın hemen yanındaki ulu çınarın üzerinden... Çardak üzerinden doğan Güneş'in boğazın sularını sarıya boyaması... Ebedi güzelliklere götüren Güneşleri... Bir kızılelma gibi deniz üzerinden batması da... Ebedi saadete sebep olan kızılelmaları, Yeryüzünün hayır meydanı kılınışını...Hadrianus'un, Konstantiniyye'nin fethini ve daha nice fetihleri... Oğuz Kağanı, altı oğlunu, Altın Yay ve Gümüş Okları, bunların temsil ettikleri peşinde giden Oğuz boyu Hanlarını... Süleyman Şah, Ertuğrul Gazi ve Osman Gazi'yi hatırlatıyordu.

Bu ağacın zirvesinde, yarımadanın iki yakasını, hem boğazı hem de denizi görebiliyordu.

İşte, şimdi... Bir sonbahar günü, kuşluk vaktinde... Yine Çınar ağacının zirvesindeydi... Ece Halil ve diğer sevdikleri için Yasin-i şerif okuduktan sonra zirveye tırmanmış... Güneş ışıklarının Boğaz dalgalarıyla buluşmasından doğan aşkı seyrediyordu. Hemen

önündeki bir daldan bir yaprak düştü, süzüle süzüle inerek toprağa kavuştu. Düşen yaprakta, ölümü, insan ömrünün bir yaprak misali ne kadar kolaylıkla hayat dalından koptuğunu gördü, hüzünlendi.

Gülü bol yarımadası dedikleri yarımadayı çıktıkları üç yıldan o ana neler olmamıştı neler...

Fetih, gülü bol eylemek niyetiyle Gelibolu yarımadasına ayak bastığı an... Şükür Secdesine kapanmıştı yüce Yaratana... Böyle bir güzelliği nasip ettiği için... Eteğinde secde ettiği bu tepe şimdi Şükür Tepesi olarak biliniyordu.

Sonra... Bir kısmı hemen Çimpe Kalesindeki Osmanlı askerlerinin yanına gitmişler. Diğer bir kısmı da limandaki Bizans ve Ceneviz gemilerine el koymuşlar. Anadolu yakasında bekleyen diğer askerleri Avrupa yakasına ulaştırmak için hareketegeçmişlerdi.

Her şey çok kolay olmuştu. Bizans kaleleri harap vaziyetteydi. Gelibolu şehrine kolayca hakim olmuşlar.

Karesi ilinden birçok gönüllü Türkmeni aileleriyle birlikte getirtip bu harap olmuş yerlere yerleştirmiş. Gelibolu'yu yeniden inşa etmişti. Bolayır merkezli gazâ faaliyetlerini devam ettirmişler. Trakya'nın Marmara sahillerine ve Meriç vadisine doğru yaymışlar. Malkara, Keşan ve Tekirdağ'a doğru ilerlemişlerdi.

Evrenos Gazi, uç beyi olarak fetih hareketlerine başlamıştı. Ece Yakup ise, yarımadada güneye doğru inmiş, buraları fethetmiş. Fethettiği yerler, Eceabat, EceYakup'un mamur eylediği, ebedi güzelliklere açtığı diyar diye anılıyordu, Ece Yakup için nice efsaneler anlatılıyordu.

Efsaneler aklına gelince gülümsedi. Üç yıl önce... Sallarla hareket ettiği Çardak istikametine baktı. Geride nice efsaneler bırakmıştı. Laleli Hüseyin'in Boğaz'ın içine uzattığı Hilalli çengel... Boğazı seccade üzerinde geçmesi... Seccade üzerinde bu çengel ile yarımadayı çekmesi... En garibi de... Kendisinin de hangisi efsane, hangisi gerçek bilmemesi...

Ve Anadolu'yu yurt tutan Oğuz Türkününgerçekliğinden zerrece

şüphe etmediği, Anadolu'yu Son Kale kılan nice destan ve efsaneler...

Oğuz Kağan Destanı, Altın Yay ve Gümüş Oklar... Göç Destanı... Battal Gazi Destanı... Seyyid Bilal ve Sinop'un Sine-i ab oluşu... Ebül Hasan Harkani ve Kars menkıbesi... Abdülkerim Satuk Buğra Han Destanı... Arslan Baba ve Ahmed Yesevi hazretleri Menkibeleri... Kutalmışoğlu Süleyman Şah, Ebe Kadın ve ayran dağıtımı, Anadolu isminin doğuşu... Ertuğrul Gazi'nin doğumu... Kastamonu'nun Kastımona oluşu, Bayraklı ve Deveci Babalar... Konya ismini doğması... Ertuğrul Gazi'nin okunun Söğüt'e düşüp yeşermesi... Osman Gazi'nin gördüğü rüyalar, Mevlana ile karşılaşması, duasını alması... Sarı Saltuk efsaneleri... Bursa isminin doğuşu, Geyikli Baba ve Ayrancı Baba efsaneleri...

Daha nice destanlar, efsaneler, menkıbeler... Anatolia'yı Anadolu, Son Kale eyleyen...

Hayattayken efsanelerin bir parçası olmuştu. Bunların gerçekten yaşanıp yaşanmadığı hiç mühim değildi, mühim olan oğuz Türkünün buna inanmasıydı... Destanlar ve efsaneler... Oğuz Türkününkızılelmasıydı.Ebedi saadet yolunda ulaşmak, olmak ve olmasını istediğiydi...

Nice efsanelere konu olan Ece Halil'in mezarına baktı... Kutalmışoğlu Süleyman Şahı ve Süleyman Şah diye bilinen Gündüz Alp'i hatırladı... İki kişi tek mezar, tek isim olmuşlar, Süleyman Şah diye bilinmişlerdi. Onlar Süleyman'dı o da Süleyman'dı... Hatırladıklarıyla baştan ayağa titredi. Bu hâl, neyin nesiydi?

Gözü, Çardak istikametinde bir ok atımı mesafesindeki bir şeye kaydı... Evet, evet, bir insandı... Elleri ilerde, sağı solu yoklayarak yürüyordu, hem de bir uçuruma doğru... O; bir a'maydı... Çınar ağacından nasıl indiğini, atına ne zaman nasıl bindiğini bilemedi... Yalnızca, Ece Yakup'a "Bre Yakup! Bir a'ma, uçuruma düşmek üzere... Ona yardıma giderim" dediğini hatırlıyordu.

Süleyman Paşa'nın arkasındanbakakalan Ece Yakup, yalnızca tökezleyen atı, attan fırlayan Süleyman Paşa'yı, ikisinin de

uçurumun başında kayboluşunu gördü... "Beyim! Süleyman Paşam!" feryadıyla koştu. Uçurumun başına gelip aşağıya baktığında... Yaklaşık yirmi adam boyu derinliğindeki uçurumun dibinde... Güneşin altın ışıklarıyla vurduğu bir su birikintisini... Altın ışıklar içinde uzanmış Süleyman Paşa'yı ve atını, göletle hayat bulan dereyi, derenin boğaza kavuşmasını gördü. "Allah!" dedi, olduğu yere çöktü. "Yâ Rabbî! Süleyman Paşamızı bütün insanlığa bağışla. Senin rızan için yapacağı çok şeyi vardı" diye dualara durdu. Uçurumun dibine nasıl indi bilemedi. Süleyman Paşa'nın sağ şakağından akıp suya karışan al kanı ve o yiğit yüzde tebessümü gördü.

Bolayır'da, Ece Halil'in yanına defnettiler. Ece Yakup, kırkbeş yıl önce babası Ece Halil'in söylediklerini hatırladı. "Bu tepeye... Osman Gazi neslinden bir yiğit defnedilir. Mezarlarımız yan yana olur. Bir sel gelir, mezarlarımız düzlenir. İkimiz için tek mezar inşa edilir. Benim mezarım unutulur. Tıpkı Süleyman Şah diye bilinen Gündüz Alp'in mezarıyla Kutalmışoğlu Süleyman Şah mezarının sel sonrası tek mezar olması gibi..." demişti.

Üç Süleyman... Üçü de Anadolu'yu Son Kale kılmak için mücadele etmişler, üçü de su vasıtasıyla ebedi sevgiliye kavuşmuşlardı. İki Süleyman, Dicle kenarına, Süleyman Paşa ise iki deniz arasına defnedilmiş. İki deniz arasında köprü, set olmuştu. Köprü... Kavuşturur, uzakları yakın eylerdi...

Süleyman Paşa'nın yardıma gittiği a'ma ile ilgili herhangi bir iz bulamadılar. O yörede bilinen bir a'ma yoktu. Bu; neyin işaretiydi? A'ma olan, nefisleri sebebiyle hakikategöremeyen insanlar için feda oluşun mu? Ebedi hakikati görüp ebedi saadete kavuşmaları için mertebelerin en yükseği şehitliğe kavuşmanın mı? Yeryüzünü hayır meydanı eylemenin bedelinin mi?

* * *

Orhan Gazi, çok sevdiği oğlu Süleyman Paşa'nın ölümüne çok üzüldü, ama yıkılmadı. "Rum-Eli'defetihler devam etmeli. Köklerimiz sağlamlaşmalı.Hadrianus'un, Konstantiniyye'nin fethi, Anadolu'nun son kale oluşu buna bağlıdır" dedi. Otuz yaşındaki oğlu Murad'ı, Rum-Eli'ne, ağabeyinin başlattığı fetihleri tamamlamak için gönderdi. "Yaşım seksene yaklaştı. Döndüğünde

beni bulamayabilirsin" diyerek Altın Yay emanetini ona teslim etti.

Şehzade Murat, lalası Şahin Paşayla birlikte Rum-Eli'ne geçti. Evrenos Bey de onlarla birlikteydi.

Lala Şahin Paşa, Şehzade Murad'ın yanında Çorlu, Lüleburgaz ve civar kalelerin fethinde önemli rol oynadı.

Akıncı Beyi Evrenos Bey de bir an durmadı. Türk akınlarının Meriç boyuna ulaşmasından sonra... Gelibolu yakınlarındaki Konurhisar'ı ve Burgaz'ı merkez edindi. 1359 yılında Keşan'ı fethetti, Dimetoka tarafına hareket etti. Ali ile Selim de onunla birlikteydi. Her fırsatta güreşiyorlardı, savaşa hazırlık, güreşi yeryüzünü ermeydanı kılmada temsil kılmak için...

Laleli Ali, Süleyman Paşa'nın vefatından sonra iyice tutulmaz olmuştu. Çardak'ta ayın lale şekline dönüşünü ve içindeki dünyalar güzelinin "Seni Dimetoka'da bekliyorum" deyişini bir türlü unutamıyordu. Dilinden "Haydi, Dimetoka'ya" sözü düşmüyordu. Hacı İlbey de Dimetoka dedi. Bir müddet muhasaradan sonra, bir yaz gününde kale teslim oldu.

Rivayet edildi ki... Esir alınanlar arasında otuz yaşlarında bir kadın vardı, Hristiyankadınlar gibi giyinmişti. Türkçe, "Ben, Müslümanım... İçinizde Laleli Ali'yi bilen var mı?" diyordu. Ali'ye haber verildi. Kadın "Sen Ali misin?" deyince... Ali, "Sen osun... Seni Dimeteko'da bekliyorum diye seslenensin" diyeferyat etti.

Aklını başından alan kadının, "Babam, seni bekler. Hasta olduğu için gelemedi" sözüyle yürüdü. Meçhul davetliyle tanışmak için... Gönlü, arkasında yürüyende, aklıysa davet edendeydi... Edebe sığmaz diye kadının önde yürümesine müsaade etmemişti. Kadın, yolu arkadan tarif ediyordu.

Dimetoka'nın güneyinde akan bir çayı yıkıldı yıkılacak ağaç köprüden geçtiler. Çay boyunca ilerlediler. Laleli Ali, bir kadınla ıssız bir diyarda baş başa yürümenin kavuran ateşlerindeydi. 1359 yılının Nisan ayında... Çayın Meriç nehrine kavuştuğu yere geldiler. Yüksekliği çok az olan bir tepenin üzerinde... Küçük bir hisara

benzeyen yapı vardı. Etrafı bir adam yüksekliğinde ağaç kazıklarla çevrilmişti.

Avlu içinde birbirinden ayrı üç küçük taş bina, ahır olduğu anlaşılan sazdan inşa edilmiş bir yer vardı. Ortalıkta, birkaçkişi, tavuk, sığır ve koyunlar dolaşıyordu. Ortadaki taş binadan aksakallı, ihtiyar biri çıktı. Seksen-doksan yaşlarında gösteriyordu. Ali selam verdi, selamı alan ihtiyar, sevgiyle Laleli Ali'ye baktı.

"Bre Ali! Nerede kaldın? Yıllardır seni beklerim."

Laleli Ali şaşkınlık içinde baktı.

"Efendim. Affınıza sığınırım... Bizi nerden tanırsınız? Bizi niçin beklersiniz?"

"Senin kızım Gülseren'i tanımana vesile olanlar... Bize de seni tanıttılar."

Laleli gümüş okla vurulmuş gibi oldu.

İsminin Gülseren olduğunu öğrendiği kızı, Ay'ın Laleye dönüşmesiyle görmüştü. Buna kimler vesile olmuştu? İkinci ok da geldi.

"Yalnızca seni değil, deden Mahmut Pehlivanı ve baban Laleli Hüseyin'i de tanırız."

Orada bulunanların hitabından Gülveren Baba olduğunu anladığı kişi anlattı.

Sarı Saltuk'un talebesi olduğunu, onun tarafından görevlendirildiğini... Altmış yıla yakındır burada olduğunu, çevresindeki herkesin yardımına koştuğunu, bu şekilde Hristiyanlararasında aziz kabul edildiğini... Laleli Hüseyin ile Sarı Saltuk'un yanında tanıştığını...

"Evladım. Bu kızım eşin olabilir. Hadrianus'un fethedilmesi, gerilen yay olması... Fetih sonrası Altın Yay'ın temsil ettiği değerler için yapılacak küreşte, birinci olman şartıyla... Eğer bunlar gerçekleşirse... Kızımla evlenecek... Şu çayırın doğduğu yerde, dergahını kuracak... Kızım ve sen ve neslinizden gelenler... Bu topraklardaki insanların gönüllerine güller, laleler serpecek. İki

cihan saadetlerine vesile olacak, Altın Yay'ın temsil ettiği değerleri yaşatacaksınız" sözleriyle tamam eyledi diyeceklerini Gülveren Baba... Tanıştıklarına her mevsimde gül verdiği için Gülveren Baba denilenin tamam eyledikleri, Laleli Ali için nice yenileri başlattı.

Laleli Ali, o günden sonra... Dilinden "Haydi,Hadrianus'u fethetmeye! Haydi, küreş için ermeydanına! O sultana köle benim" sözlerini düşürmez oldu. Laleli elbiseleri, sultan sözü ve delice halleriyle Deli Kızıl Sultan diye anılır oldu. Ama kimse sultan diyerek kimi kastettiğini bilemedi. Leyla'yı mı, Mevla'yı mı? Leyla'dan Mevla'ya kavuşmayı mı?

Laleli Ali, Hacı İlbey'e devamlı "Beyim! Haydi,Hadrianus'u fethetmeye" diyor. Hacı İlbey de gülerek, "Alim. Bilirim kavuşmak istediklerin var. Hadrianus'un fethedilebilmesi için fethedilmesi gereken yerler var. Dimetoka'yı alarak Hadrianus'a güneyden, deniz yoluyla Ainos (490) üzerinden gelebilecek yardımı kestik. Diğer yardım gelebilecek yerleri de fethetmeliyiz" cevabını veriyordu.

Hacı İlbey'den istediği cevabı alamayan Laleli Ali, Selim'i yakalıyor."Haydi, küreşe!" diyerek, onunla güreşiyor. Ancak güreşlerinde bir türlü yenişme olmuyordu. Bu sebeple çıldırıyordu. Güreşte birinci olabilmesi için Selim'i yenmesi şarttı.

Şehzade Murad, Lala Şâhin Paşa ve Evrenos Bey'le birlikte Edirne'yi sıkıştırmayı sürdürdü.

Hacı İlbey ve beraberindekiler... Hadrianus'un çevresini temizleme harekatında bir an durmadılar. Arda Nehri'nin Meriç'e kavuştuğu diyara, Simovina köyü yakınına geldiler.

Arda boyunda bir çayır vardı, çimenler halı gibi düzlüğü sarmıştı. Bir tepeye yaslanmış Hadrianus'u gördüler. Laleli Ali de gördü. Haydi,Hadrianus'u fethetmeye diye naralandı. Narasına kimse aldırmayınca... O da fethi Selim'de gördü. Kıspetini giy, yağlan, cenk var, dedi. Kıspetini giydi, yağlandı. Çekti, Selim'i çayıra, bir bahar, ikindisi sonrası... "Davran bre Selim! Nefis, Şeytan ve kötü çevreleyapılan mücadeleyi, temsil edene... Bizi onlarla yapılan savaşa, Yeryüzünü hayır meydanı kılmak için yapılan

cihada hazır kılana... Altın Yay için çalışmaya işaret edene... Küreşe gel" diyerek... Sağlı sollu elenselerle saldırdı, karşısında Bizans askerleri varmışçasına...

Selim, zarif hareketlerle elense fırtınasınıboşa çıkarıyor... Gülümseyerek "Bre Ali! Söylediklerin arasında o yok" diyordu. Bu sözle tedirgin olan Ali, "Ne yokmuş bre!" diyerek daha şiddetli hücum ediyor.

Selim, gülerek "Sevdiğime kavuşmaya vesile olana sözü yok... Hani Gülümser ablamıza kavuşmak var ya... Kavuşmak için başpehlivan olman lazım" diyordu. Bu sözlerle iyice çıldıran Ali, fırtına gibi esiyor. Selim ise... Bu fırtınaya çok rahatlıkla karşı koyuyor, zorlu elense, tırpan ve oyunlarla karşılık veriyor. Seyredenler... Yeryüzünü hayır meydanı kılacak alperenleri seyre doyamıyordu. Çünkü bu uğurda yapılan mücadeleyi her şeyleriyle, bütün güç, akıl ve ustalıklarıyla canlandırıyorlardı.

Akşam oldu, güreş devam ediyordu. Doğuda, Ay doğdu, dolunaydı... Ali'nin gözü dolunaya kaydı, içinde Gülseren'i gördü. Çıldıracak gibi oldu. Bu sırada, "Allahü ekber" sesi yükseldi, çayırdan Arş'a doğru... Akşam namazı vakti girmişti. Hemen güreşi kestiler, çöktüler ve ezanı dinlediler. Zeytinyağlı elleriyle abdest aldılar. Kispetlerini çıkarmadılar. Boyundan ayaklara uzanan şehitlik elbiselerini giydiler. Pehlivanlar, kispetlerini bu elbiseyi giyerek kuşanıyorlardı. Avret yerleri gözükmemesi için. Bu elbiseye, güreşler savaşa hazırlık olduğu için Şehitlik Elbisesi diyorlardı. Güreş esnasında ölen şehit kabul ediliyordu.

Selim, Şehitlik Elbisesini giydiğinde daha önce başına gelmeyeni yaşadı. Tepeden tırnağa titredi. Elbisenin bütün vücudunu kuşattığını, derisiyle bir olduğunu ve Arş'a doğru kanatlandığını hissetti. Sevindi, hem de pek çok... Beklediğine kavuşacak mıydı?

Hacı İlbey'in imamlığında saf bağladılar, araya Allahü teâlâ için olmayan hiçbirşeyin girmemesi, ebedi güzelliğe birlikte, birbirini tamamlayarak yürüyebilmek için... Ali ile Selim, yan yana durmuşlardı, iki kurbanlık koç gibi... İmamın tekbir sesiyle O'ndan başka bütün varlık yükünden kurtuldular ve Arş'a ulaştılar.

Ali sağa selam verdiğinde Selim'i gördü, içi anlatılmaz bir sevgiyle doldu. Sola selam verdiğinde hiç istememesine rağmen, gözünün dolunaya kaymasına mani olamadı. Dolunay içinde, Gülseren'i gördü. Sonrası... Sünneti nasıl kıldığını bilemedi.

Miraç olan namaz bitince... Hacı İlbey sevgiyle baktı.

"Pehlivanlar. Bize Malazgirt Savaşını yaşattınız. Bu kadar küreş yeter."

Ancak... Ali, hemen hareketlendi.

"İşitiriz ki... Bazı kişiler, oynaş küreş yaptığımızı düşünürmüş... Hak için savaşın ve savaş edenlerin canlandırıldığı küreşte... Hiç oynaş olur mu? Bu bizi kahpelikle suçlamak değil mi? Küreşimiz ay ışığında devam etmeli."

Selim'in ensesine yapıştı. Selim'e sordular, boyun büktü. Gülümsedi. "Ali kardeşimin kavuşması, benim de kavuşmam için küreşimiz devam etmeli. Kavuşmamız bu küreşe bağlı" dedi. Bu sözlerin işaret ettiğiyle oradakiler, yer ve gök titredi. Hacı İlbey de titredi, hayır, diyemedi, küreşe devam, dedi.

Küreş yeniden başladı. Ay ve meşaleler ışığı altında... Fırtına bütün şiddetiyle devam ediyordu elenseler,tırpanlarla, çaprazlarla... Paça kasnaktan boyunduruğa, sarmadan kazkanadına, nice bin oyunla... Hem güreşenler hem de seyredenler... Kendilerini, Dandanakan'dan Malazgirt'e nice cenk içinde buluyordu.

Namaz sonrası güreşte... Selim, Ali'nin çok dalgın olduğunu gördü. Yalnızca saldırıyor, sonrasını, yağlı güreşte pehlivanın kendi oyunuyla nasıl yenileceğini hiç hesaba katmıyordu.

Çayır üzerinde Ali'yi altına aldı. Zapt etti. Sağ elini arkadan, bacak arasından sokarak kispetin kasnağından yakaladı. Sol eliyle ensesinden bastırmaya başladı. Bugüne kadar Şak Kündesi oyununu Ali'ye karşı hiç alamamıştı. Ali, şaşkındı. Kündeye mani olmak için kendini ileri atmaya çalışıyordu. Ne yapmalıydı? Ali'ye künde atmalı mıydı? "Atmalıyım, atmamak, ihanet olur, burası ermeydanı." diye düşünüyordu. Enseden bastırıp, kasnaktan

çekerek, Ali'nin ayaklarını dikmeye başladığı anda... Hemen önünde anlatılmaz güzellikte bir kız gördü. "Selim, şehit olup bana kavuşmak istemez misin?" diyordu. Huri olmalıydı. İstemez olur muydu? Hem de çok istiyordu. Kündeyi boşaltmak istedi. Yapamadı, bu ihanet olurdu. Güreşin gereğini yapmalıydı. Bismillah, dedi, gözyaşları içinde yüklenmeye devam etti.

"Ya Rabbi, bu küreşimiz hakikaten cihat için hazırlıksa, bu küreş esnasında ölmek şehitlikse... Canımı şimdi al, Ali'ye kündeyi atmazdan önce... Kardeşim Ali'nin sevdiceğine kavuşmasına... Ben mani olmayayım. Ben de kavuşayım" diye dua etti. Yeteri kadar bacaklarını dikip kündeyi tamamlayıp Allah diyerek atarken... Bir anda gözleri karardı. Ama gönül gözü açıldı. Gel diyen huriyi gördü. Kavuşuyorum, şehit oluyorum diye düşündü. Bedenini terk etti. Yıllardır onu taşıyan bedeni, Ali ile birlikte çimlerin üzerine düştü. Ali, şaşkın bir vaziyette Selim'e bakıyor, "Bre Selim! Beni niçin yenmedin? Bu mertliğe sığar mı" diye bağırıyordu. Gülümser gibi kendine bakan Selim'in hiç kıpırdamadığını görünce... "Bre Selim! Sana derim" diye bağırdı. Yan vaziyette duran Selim'i parmağıyla omzundan dürttü. Selim, sırtüstü çayıra uzandı. Ali, yine dürttü.

"Bre Selim! Bırak şaka yapmayı. Beni niçin yenmedin çabuk ver hesabını!"

Hakemlik yapan Hacı İlbey, büyük bir endişeyle Ali'yi kenara itti.

"Ali! Kenara çekil. Selim bayılmış görmez misin?"

Ali'nin yüzü aydınlandı.

"Demek, bayıldığı için kündeyi atamamış. Kardeşim Selim... Mertlik dışı bir şey yapmamış."

Hacı İlbey, bir yerde yatan Selim'e bir de arkadaşının mertlik dışı hareket yapmadığına sevinen Ali'ye baktı. Bir şey dikkatini çekti. Hemen eğildi. Nefes alıp almadığı belli olmuyordu. Selim'in sağ elini eline aldı, nabzına baktı, anlaşılmıyordu. Ağzından kan geldi. Yoksa... Heyecanla gözlerine baktı. Evet... Selim şehit olmuştu. Yanındaki bir alperene merakla kendisine bakan Ali'yi tutmasını işaret etti. Ali, ne olduğunu anlar gibi oldu, titreyen bir sesle sual etti.

"Beyim! Selim yoksa..." Gerisini getirmeyecesaret edemedi.

Hacı İlbey, gözyaşlarına mani olamadı.

"Evet, Alim. Selim kardeşimiz şehit oldu. Allahü teâlâ hepimize sabır versin, o makamı bize de nasip etsin."

Ali, "Selim! Kardeşim! Ölümüne ben sebep oldum!" feryadıyla Selim'in üzerine kapandı.

Sonra... Birden, "Ölümüne ben sebep oldum. Kimsenin yüzüne bakamam" diyerek fırladı, Arda nehrine doğru koştu. Arkasından koştular, ama Ali'yi bulamadılar.

Hacı İlbey, Selim'in, güreşten önceki sözlerini hatırladı. "Hem Ali'nin hem de benim kavuşmamız bu küreşe bağlı" demişti. Şehit olmuş kavuşmuş, Ali'ye de birinciliğe, sevdiğine kavuşmaya giden yolu açmıştı.

Ertesi gün defnettiler, şehit olduğu yere (491)... Kispeti ve şehitliği temsil eden, kefen gibi ayaklarına uzanan beyaz elbisesiyle...

Seferlerine devam ettiler, Aleksandrapolis'e (492)doğru...

Selim'in şehit olduğu, gazilerin fetih için devam ettiği zaman diliminde... Kon ya emrine uyarak Türkistan'dan Anadolu'ya Son Kale Konya'ya konan, Mevlana Celaleddin Rumi'nin oğlu Sultan Veled'e talebe olan... Gökler hakkındaki ilmi sebebiyle Eflaki diye anılan Ahmed Eflaki hazretlerivefat etti. Mevlana Celaleddin Rumi hazretlerininkabrine yakın yere kondu, defnedildi (493).Geride Menâkib-ül Ârifîn isimli eseri bıraktı. Bu eserinde, Mevlana'yı, babasını ve evlatlarını, Anadolu'yu Son Kale eylemek için nasıl çalıştıklarını anlattı.

Selim'in şehit olmasından aylar sonra... 1361 yılının bir bahar gününde... Bir Fâtiha okumak için döndüler, Selim'in şehit olduğu yere, kabri başına... Yanlarında, Gülveren Dede de vardı. Çok yaşlı, güçten ve kuvvetten düşmüş olmasına rağmen gelmek için çok ısrar etmişti.

Çok şaşırdılar. Saçı sakalına karışmış biri kabrin üstüne kapanmış ağlıyordu, "Selim, kardeşim, beni affet" sözleriyle... Geldiklerinin farkında olmamıştı. Sırtında vahşi hayvan derisinden parça parça giysiler vardı. Bacaklarını örteni görünce akılları başlarından gidecek gibi oldu. Kispetti. O muydu? Aylardır aradıkları, izine rastlamadıkları mıydı? Hacı İlbey, sırtına hafifçe dokundu.

"Ali? Sen misin?"

Başını topraktan kaldırdı. Hacı İlbey'e çevirdi. Saç sakal arasında yüzü gözükmüyordu. Uzun müddet baktı. Sonra, duyulur duyulmaz, boğuk bir sesle "Begim" dedi. Sonra... "Selim'i ben öldürdüm" diyerek yerinden fırladı.

Hacı İlbey'in işaretiyle üç kişi birden koştu. Çeşitli yerlerinden yakalayıp yere yatırdılar. Ellerinden kurtuldu. Beş gazi önünü kesti. Yüce bir dağdan boşanan sel gibi onları da sağa sola savurdu. Kaçıyordu, bastığı yere bakmadan... Kaydı, boylu boyunca uzandı. Gaziler üzerine çullandılar, on kişi zor zapt ediyordu. Dakikalarca çırpındı. Yorgun düştü ve hareketsiz kaldı. Ali'yi aldılar, bir Söğüt ağacı gölgesine yatırdılar.

Gaziler çamur içinde kalmışlardı. Ali'nin ayağının kaydığı yerde bir pınar vardı, akıp gidiyordu, değdiği toprağı çamur eyleyerek...

Hacı İlbey, pınara baktı gülümsedi. "Hay mübarek pınar! Sen ne zaman doğdun? İyi ki doğdun, iyi ki Ali'nin ayağını kaydırdın. Yoksa Ali'yi yine kaçıracaktık" dedi. "Beyim, burada da bir pınar var" sesine döndü. Ama bu sesi başka bir ses takip etti. O da

“Burada da bir pınar var” diyordu. Bu sesleri, başka sesler takip etti. Hepsi aynı şeyi söylüyorlar, “Burada da bir pınar var” diyorlardı. Sesler kesildiğinde... Gönlüne doğanla yerinde duramaz olan Hacı İlbey, “Sayın bre! Kaç pınar var?” dedi. Saymaya başladılar. Bir, iki, üç... Devam ettiler, otuzdokuz, dediler. Herkes büyük bir heyecan içinde bekliyordu, Hacı İlbey’in niçin saydığını anlamışlardı. Otuzdokuzdan sonra kırk diyemediler. Otuzdokuzda kalmışlardı.

“Arayın bre. Kırkıncıyı bulmalıyız” dedi. Aradılar, ama bulamadılar. Bu sırada... Ali, “Ne oluyor?” diyerek yerinden fırladı. Yanındakiler de... Kalktığı yerin biraz ötesine yatırdılar. Sevinç içinde bir feryat yükseldi.

“Burada! Kırkıncı pınar burada! Ali’nin kalktığıyerde... Yeni doğmuş!”

Başta, Hacı İlbey olmak üzere koştular. Hakikaten de Ali’nin kalktığı yerde bir pınar doğmuş, kaynıyor, akacak yol arıyordu. Hacı İlbey, heyecanla bağırdı.

“Ali’yi bırakın.”

Bıraktılar. Ali kalktı, kaçmadı, şaşkın bir halde Hacı İlbey’e bakıyordu. Hacı İlbey, “Gel, Alim. Selim’in şehit olmasına, kırkıncı pınarın doğmasına vesile olan Alim. Hele seni bir kucaklayayım” dedi. Yüzbinlerce yıllık geçmişi, yüzlerce yıllık geleceği kucaklarcasına kucakladı. Sonra kırkıncı pınarın yanına oturttu.

“Bak, dedi. Bu pınar, kırkıncı pınar... Senin oturduğun yerden fışkırdı. Tıpkı boğazda toprağın ayaklarının altında yürümesi gibi... Sen seçildin, aşka kavuşmaya vesile olanlardansın.Niçin anlamazsın. Selim’in ölümüne değil, şehit olmasına, hakiki aşka, Allah aşkına kavuşmasına sebep oldun. Yaptığınız küreş savaşa hazırlık içindi... Selim, sana o kündeyi atmamak için şehitliği istedi. Ya o kündeyi atsaydı? Duası kabul oldu. Şehit oldu. Görmez misin? Toprağa verildiği yerden kırk pınar fışkırdı. O kavuştu, seni de kavuşturacak yolu açtı.”

Ali, uykuda gibi konuştu.

“Selim, neye kavuştu, bana hangi yolu açtı?”

Hacı İlbey güldü, Ali'nin omzunu kuvvetlice sıktı.

"Selim, şehitliğe, hakiki aşka kavuştu. Seni de Gülseren hanıma, hakiki aşka kavuşturacak yolu açtı. O kündeyi atsa ve yenilseydin... Nasıl kavuşacaktın?"

Ali, kıpkırmızı kesildi, bir şeyler söyledi, ama kimse ne söylediğini anlayamadı. Hacı İlbey, gazilere seslendi.

"Ali'yi yıkayıp paklayıp Gülveren Dede'yeteslim edin."

Ali'nin sırtına kuvvetlice vurdu, içindeki son şüpheleri de temizlemek istercesine...

"Alim, koç yiğidim. Bir müddet, Gülveren Dede'ninyanında kal, kendine gel, gücünü kazan. Onun ısrarla bizimle niçin gelmek istediği anlaşıldı. Hadrianus'un surları önünde buluşalım. Niyetimiz, Allahü teâlânın izniyle Hadrianus'ta ezan okumak... Burada yaşayanları İslamiyet'in dünya ve ahiretgüzellikleriyle, hakiki aşkla tanıştırmak, seni de sevdiğine kavuşturmaktır..."

Ali, mahcup bir şekilde baş eğdi,

Ali'nin saçını, sakalını kestiler. Yalnızca savaş erlerini heybetli gösteren bıyıklarını bıraktılar. Laleli elbiselerini giydirdiler, bir gün bulursak giydiririz ümidiyle yanlarından hiç ayırmadıkları elbiselerini... Hacı İlbey, yanlarına iki gazi verdi. Ali ile Gülveren Dedeyi Dimetoka'ya gönderdi.

Kırk pınarı bir mahzende topladılar, bir eylediler. Mahzenin hemen yakınınabir çeşme inşa ettiler. Kırk kurnasından su akacak, önündeki uzun yalağından kurt-kuş, koyun-kuzu nice canların su içeceği şekilde... Sonra da suyu çeşmeye saldılar. Kırk kurnadan su aktı, uzun yalak doldu. Oradan da tekrar toprağa, topraktan dereye, dereden de Arda nehrine, Arda'dan da Meriç'e, Meriç'ten de deryaya kavuştu. Çeşmeden ilk su içen bir bülbül oldu. Sonra güle olan aşkını binbir ötüşle dile getirdi.

O O günden sonra... Ali ile Selim'in güreştiği çayıra Kırkpınar Çayırı, çeşmeye de Kırkpınar çeşmesi dendi (494).Nice efsaneler

söylendi Ali ile Selim için...

* * *

Hacı İlbey, Ece Yakup ve beraberindeki gaziler, engel tanımıyorlardı... Meriç nehrini sallarla geçtiler. Çardak'tan Gülübol yarımadasına geçişlerini hatırlayarak... Altmış yıl önce... Sarı Saltuk'un kırk yıl hüküm sürdükten sonra terk etmek zorunda kaldığı rivayet edilen Hadrianus önlerine geldiler.

Hedefleri Hadrianus olan yalnızca onlar değildi. Şehzade Murad ve Lala Şahin Paşada geliyorlardı. Konstantinepolis'tenve diğer tekfurluklardan gelecek yardım yollarını kese kese...

Önce Banatos, sonra da Çorlu tekfurluğunu ve Misini'yi fethettiler. Sonra Trakya'daki en büyük tekfurluk olan Birgos(495)Büyükdükalığını... Daha sonra Bulgarafiron (496) fethedilerek Hadrianus'a ulaşıldı. Sazlıdere mevkiinde Hacı İlbey kuvvetleriyle birleşilerek beklemeye başladılar, Evrenos Gazi'nin gelmesini...

Şehzade Murad, Hacı İlbey'den dinledi, Selim ile Ali'nin güreşini, Kırkpınarı... Hemen şükür secdesine vardı, böyle birihsan için... O da güreşe âşıktı. Tam bir pehlivandı. Sırtı yere hiç gelmemişti. Ancak Ali ve Selim ile güreşmemişti.

Şehzade, sisler arasında belli belirsiz gözüken Hadrianus'a baktı. Ece Yakup'un anlattığını hatırladı, heyecanlandı. Ona nasip olacak mıydı? Rivayet edildiğine göre... Peygamber efendimiz, rüyada Sarı Saltuk'a, "Hadrinus'u fethet. Bu diyar, dar-ün-nasırdır (yardım diyarıdır), burasını küffar elinde komayın" der. "Hadrianus'a sahip olan dünyaya hakimolur"buyurur rivayeti de vardır (497).

Çok heyecanlıydı. Önce Hadrianus, sonra da Konstantiniyye... Mümkün müydü? Müjdelenen emir olabilecek miydi? Niçin olmasındı? Gerçi daha çok vardı... Sebe sûresi 15. ayetindeki Beldetün Tayyibetün ile Konstantiniyye'nin fethine işaret ettiği söylenen Hicri 857 senesine... Henüz Hicri 763 senesinde idiler. Bu bir kesin bilgi değil, yalnızca tahmin ve rivayetti. Ona düşen fetih

için gayret etmekti... Konstantiniyye'yi fethet, gülzar eyle diyen Osman Gazi torunu olarak... Fethin kime nasip olacağını ancak Allahü teâlâ bilirdi.

Hadrianus'u fetih için bekleyen gazilere baktı. Yemin etti, Şehzade Murad... Bütün gücüyle Konstantiniyye'yi fetih için gayret edeceğine...

Ordunun başına gönderirken... Babası Orhan Gazi'nin söyledikleri aklından bir türlü çıkmıyordu. Sanki veda etmiş gibiydi.

"Ey bağlarımın tatlı meyvesi oğul! Yaş, sekseni aştı. Dönüp de bulamamak var. Saltanatına mağrur olma. Unutma dünya hazret-i Süleyman'a kalmadı. Dünya saltanatı geçicidir, ama Hakk'ınrızası, güzellikler diyarı, hakiki aşk onunla kazanılır.

Ceddimiz Oğuz Kağan'dan, dedem Ertuğrul'a ve babam Osman'a, Silsile-i aliyye büyüklerinden Mevlana Celaleddin Rumi ve Şeyh Edebiâli'ye... Hepsinin söyledikleri, devletimiz ve neslimiz hakkındaki müjdeleri, vasiyetleri... Peygamber Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem mübarek sancağı, devletimize Osmanlı isminin verilmesine vesile olan hazret-i Osman'ın kılıcı... Altın Yay ve Gümüş Okların emanetçileri, hikâyesi, neyi temsil ettikleri... Hepsi... Emanet sandığında...

Gücünü, gaza yolunda harca. Adını Gazi Murad diye yazdır. Gazilik en büyük rütbedir. Gazileri gözet. Adaletle hükmet. Geciken adalet, zulümdür.

Cenâb-ı Hak, saltanatını mübarek kılsın (498)" demiş, kanını kanına karıştırarak Altın Yay emanetini teslim etmiş. Ayrılırken kucaklamış, uzun müddet göğsünde tutmuştu, sahip olduğu maddi-manevi gücü vermek istercesine...

Evrenos Gazi, önce Keşan'ı fethetti. Sonra da Malkara ve İpsala'yı... Böylelikle Hadrianus'a, Meriç nehri vasıtasıyla Ainosüzerinden gelecek yardımın önünü kesti. İpsala'nın fethinden sonra Hadrianus önünde, Sazlıdere mevkiinde Şehzade Murad ve Hacı İlbey kuvvetleriyle birleşti.

Dördüncü bir kuvvet daha geldi. Laleli Ali ile Gülveren Dede...

Ali, kendine gelmişti, neşeliydi, gülüyordu. Güldükçe yüzünde hem laleler hem de güller açıyordu içlerinde tabii ki Gülseren vardı.

Gelenlerle bir olunca... Şehzade Murad, tekfura elçi gönderdi. Şehri teslim etmelerini, cizye vermelerini istedi. Bu şekilde, din, can ve mallarını Osmanlı'nın koruması altında olacağını bildirdi.

Cevap olarak... Hadrianus Tekfuru Andirine, Osmanlı kuvvetlerine saldırdı. Sazlıdere'de yapılan muharebede, Bizans kuvvetleri kısa zamanda bozuldu ve kale surları içine kaçtılar.

Şehzade Murad, surlara hücum edilmemesini, şehirdekilerin teslim olması için beklenilmesini istedi.

"Hedefimiz... Sarı Saltuk hatırası Hadrianus'u, Sarı Saltuk'un vasiyet ettiği gibi Edrine, kurulu yay kılmak... Buradan cihan hakimiyetine yürümektir. Bu dahi... Önce ihsan ve adaletle hareket etmekle, kılıca en son çare diye başvurmakla olur."

Gaziler, Hadrianus'un kuzeydoğusundaki tepeye yerleştiler. Şehzade Murad, üç dört gazi bir araya gelip ateş yakmasını emretti. Binlerce ateş bir anda yanınca... Sanki tepeden dolunay doğdu. Hadrianus ışıklar içinde kaldı. Osmanlı askeri korkusuyla evlerine, gizli yerlere sığınanlar, saklananlar... Herkes sokaklara fırladı.

"Bu ne demek?", "Gelip evlerinizi yakacağız, sizi esir edeceğiz mi demek isterler" gibi nice bin sual dillerde dolaştı. Hadrianus'a Bursa'dan gelmiş eski bir asker yüksek bir yere çıktı, konuştu.

"Osmanlı, kendisine karşı koymayana bir şey yapmaz. Asker olmayanlara dokunmaz, mala, cana, ırza zarar vermez. Bu ateşle demek isterler ki... Şehri teslim edin. İdaremiz altında huzur için yaşayın."

Halk tekrar evlerine dönerken, tekfur ve çevresindekiler, kaçmanın, hazinelerini kaçırmanın derdine düştüler.

Seferi olarak yatsı namazını kılan gaziler, yerlerini terk etmediler... Ağustos gecesinde... Bulundukları yerde zikre durdular, dua ettiler. Hadrianus'un, Konstantiniyye'nin, Anadolu'yu Son Kale kılacak nice yerlerin fethi, nice kızılelmalara ulaşmak, en büyük

kızılelma şehitliğe kavuşmak için...

Seher vaktinin son vakitleri, bülbüllerin öttüğü zamandı... Bülbüller sustu, dinlenilen tam manasıyla hissedilebilsin diye... Sanki zaman durmuştu.

"Allahü ekber! Allahü ekber!" sesiyle... Zerreden kürreye bütün Kâinatta hareket başladı. Seher sonrası, sabah namazı vakti girmiş, ezan okunuyordu. Ama ne ses... Hadrianus'tan Arş'a... Her varlık kulak olmuş dinliyor. Namazla mükellef olanları çekiyordu. Çekilenler arasında Şehzade Murad da vardı. Ezan okuyanın etrafında, binler toplandı. Şehzadenin kimdir bu ezanı okuyansualine cevap verdi, Yakup Ece... "Dedem Sarı Saltuk dervişlerinin neslindendir. Dedem sonrası buralarda kalanların, buralarının halkına Osmanlı'yı ısındıranların neslinden... Şakir Baba ismiyle bilinir" diye.

Namaz sonrası... Şehzade Murad yanına gitti. "Çok kıyak bir ezan okudun Şakir Baba! Bizim gönlümüzde ve dilimizde sen Kıyak Babasın. Eğer fetih müyesser olursa, burayısana dergah eyledim, nice Kıyak Babalar yetiştirmen için" dedi (499).

Geceki ateşlerden meydana gelen Dolunay sonrası... Güneş, Hadrianus üzerine doğdu. Halk, Güneşin ne üzerine doğduğunu bilemiyordu. Huzura mı yoksa yoksulluğa, esirliğe ölüme mi?

Çare diye tekfur sarayına gittiler. Tekfurun ailesini alarak hazinesiyle birlikte Meriç nehrinden Anois'e kaçtığını öğrendiler. Bazılarının savaşalım dediği sırada... Koşarak biri geldi, elinde küçük küçük akçe keseleri sallayarak. Bağırdı gücü yettiğince...

"Ne savaşması? Huzura, adalete teslim olun. Bu keseleri bağımdaki çotuklara bağlı buldum. Osmanlı bağımdan üzüm almış, ama bedelini kat kat bırakarak."

Sözlerine hak verdiler. İleri gelenler, sur kapılarının anahtarlarını "Aman! Canımız, malımız, imanımız sana teslim" diyerek Şehzade Murad'a verdiler.

Şehzade, "Canınız, malınız, imanınız bize emanettir" sözleriyle

anahtarları aldı. "Buyrun gazi beylerim" diyerek otağından çıktı. Otağı Şakir Baba'nın ezan okuduğu tepe ile kale surları arasında, şehir merkezinden biraz yüksekçe bir düzlükteydi.

Şöyle bir etrafındakilere baktı. Evrenos Gazi, Hacı İlbey, Lala Şahin Paşa, Şakir Baba, Gülveren Dede oradaydı. Altın Yay temsilcileri de oradaydı. Gün Han temsilcisi Şehzade Murad, Ay Han temsilcisi Ece Yakup, Yıldız Han temsilcisi Laleli Ali...

Şehzade kıbleye karşı döndü ellerini açtı, duaya durdu.

"Bizi bu şehri fethetmekle ihsan ve imtihan eden, Konstantiniyye yollarını açan ihsanı sonsuz Rabbim. Otağımın kurulduğu bu yerde öyle bir mabed, cami inşa edilsin ki... Kıyamet'e kadar bir benzeri inşa edilmesin. Selim'in ismiyle anılsın, Altın Yay bu mabedde kurulsun.

Mehdi aleyhirrahme gelinceye kadar bu şehirde evliya kulların eksik olmasın, Altın Yay değerlerinin temsil küreşleri bu diyarda olsun. Bu diyar Kıyamet'e kadar Oğuz Türkünün elinde kalsın."

6 Mayıs 1362, Hicri 11 Receb 763'te, Cuma... Hızır günlerinin başladığı... Hızır aleyhisselam ile İlyas aleyhisselamın buluştuğu kabul edilen günde... Onlar ki... Hazret-i Hızır'ın karada zorda kalanların, İlyas aleyhisselamın da denizdekilerin imdadına koştukları kabul ediliyordu.

İşte böyle bir günde... Selim'in şehit olduğu Kırkpınar Çayırında... Yeryüzünün hayır meydanı, Altın Yayın temsil ettiği değerlerin hakim kılınışı, kişinin üç düşmana karşı, gerçek aşka kavuşmak için yaptığı savaş... Güreşle, alperenler tarafından canlandırılıyordu. Karar alınmasından tam 278 yıl sonra... Süleyman Paşa'nın bir daha dönmemek üzere Roma diyarına, Rum-Eli'negeçişindensekiz sene sonra... Çardak'tan, dört direkten Gülübol'a geçtikten az bir zaman sonra nasip olmuştu Kırkpınar güreşleri... Bu ne esrardı.

Böyle bir canlandırmanın yapılması kararı;13 Aralık 1084, Hicri 11 Şaban 477 Cuma günü alınmıştı. Sultan Melikşah, İmam-ı Gazali, Ali Farmedihazretleri, Nizamülmülkve Kara Batur tarafından... 11 Şaban Cuma günü karar alınmış, 11 Receb Cuma günü başlamıştı. Üç aylardan üç aylara... Cumadan Cumaya, ayın 11. gününden 11. gününe...

Cuma günü karar alınmış, Cuma günü başlamıştı. Müslümanların bayramı, en kıymetli günü olan Cuma gününde...

Ece Yakup rüyada gibiydi. Kırkpınar güreşlerinin ilkinin Cuma günü başlaması... Hızır günlerinin ilk gününün Cumaya denk gelmesi... Onu, Şehzade Murad ve diğer gazileri çok sevindirmiş. Bunu; bu işten Hak tealanın razı olduğunun işareti kabul ettiler.

Ece Yakup gözyaşlarına mani olamadı... İbn-i Arabi hazretlerininErtuğrul Gazi'ye söylediklerinin ve dedesi Sarı Saltuk'a emanet edilen Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyyekitabının özel nüshasında yazılanlarının bir kısmının gerçekleştiğini görmek nasip olmuştu.

Hazret-i Osman'ın (radıyallahü anh) Kayı boyu damgalı kılıcı ve Peygamber Efendimizin (sallallahü aleyhi ve sellem) sancağı Osmanlı'nın elinde ve gönlündeydi. Hadrianus fethedilmiş, kurulmuş yay manasında Edrîne diye bilinir olmuş, Kırkpınar güreşleri başlamış.

Şehzade Murad'a, bu gerçekleşenleri anlatmış. Bugünkü güreşler sonunda... Laleli Hüseyin birinci gelirse bir şartın daha gerçekleşeceğini söylemiş. Şehzade bunun ne olduğunu sual edince de... "Lale, alperenlerin temsili güreşine, Yeryüzünün hayır meydanı kılınışına, Konstantiniyye'nin İslam, Anadolu'nun Son Kale oluşuna remz olursa... Bu; Anadolu'nun Son Kale oluşunun onüç şartından birinin daha gerçekleşmesidir" demişti.

Bunları Şehzadeye anlatmış, ama soramamıştı, Hadrianus'a girdikleri gün yaptığı duada, duyup da mı böyle dua ettiniz beyim diye... Duada, eşsiz bir mabed inşa edilmesinden ve temsili güreşlerin yapılmasından bahsetmişti.

Uluğ Türk, Oğuz Kağan'a, evlatlarının yanında... "Adı Kurulmuş Yay manasına gelen şehirde, Altın Yay'ın kurulacağı mabet inşa edilecek. Yine burada dünyanın ermeydanı olmasını temsil eden güreş oyunları tertip edilecek ve kırkların ismiyle anılacak. Bütün bunlar, senin soyundan gelenlerin Kıyamet'e kadar hakkın ve adaletin savunucusu, mazlumların koruyucusu olduğunun işareti..." demişti.

Evet... Uluğ Türk, kırkların ismiyle anılacak demişti. Güreşlerin yapılacağı meydana Kırkpınar Çayırı deniliyordu.

Çardak'ta yağlı güreşlerin başlamasına vesile olanlar... Hakemlik yapan, Ali ile Selim'i dua ile meydanasalan Laleli Hüseyin ile Süleyman Paşa Kırkpınar Çayırında yoktu. Ama onların yolunu devam ettirenler buradaydı.

Ali'nin hali çok garipti. Selim'in yokluğuyla hem yanıyor, hem serinliyordu. Yanıyordu, çok sevdiği arkadaşı onu yalnız bırakmıştı. Serinliyordu, şehit olarak, ona Kırkpınar başpehlivanlığı ve Gülseren'e kavuşma yolunu açmıştı. İlk engel aşılmış, Hadrianus fethedilmiş, Türkmenler tarafından Edrine diye söylenmeye

başlamıştı. Ece Yakup, Edrine'nin kurulmuş yay manasına geldiğini söylemiş, ama hangi lisanda bu manaya geldiğini dememişti. Şimdi sıra ikinci engeli aşmaya, başpehlivan olmaya gelmişti.

Güreşlerin tertiplenmesi, ilk kuralların konması, hakemlik ve duacılık Ece Yakup'un üzerine kalmıştı. Yaş, ecdadı vasıtasıyla binlerce yılda toplanan bilgi, Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyyekitabının sırları açıklayan özel nüshası,tecrübe ve Altın Yay temsilciliği onda idi

Ece Yakup, güreş için ismini yazdıranları sayınca tepeden tırnağa titredi. Kırk kişiydiler. Kırk pınardan sonra kırk alperen... Kırklar... Allahü teâlânın nimetlerinin gelmesine vesile olan evliyalar, Kıyamet'e kadar yeryüzünden eksik olmayacak Hak dostları... Biri ölünce yerine hemen başka birisigeliyordu. Uluğ Türk, "Güreşler, kırkların ismiyle anılacak" dememiş miydi.

Akılalmaz bir kalabalık vardı. Ta Konya'dan, Söğüt'ten gelenler olmuştu. Güreşlerin ismi doğmuştu. Herkes Kırkpınar Güreşleri diyordu. İlk kurallar da kendiliğinden çıkıyordu. Kırk güreşçinin katılması, güreşlerden önce Selim'in mezarının ziyaret edilmesi, seyircilerin ve güreşçilerin Sultan Orhan tarafından misafir edilmesi gibi... Ece Yakup, "İlk ev sahibi olmak Sultanımıza yakışır. Bu sene yapılan küreşlerin sonunda... Seneye ev sahipliği yapma şerefine kavuşacak zenginimizi seçelim" dedi.

"Şehzade Murad" sesleri Kırkpınar Çayırını kapladı. Herkes ayağa kalktı. Şehzade, kendisine ayrılan gölgelik önünde, ayakta durdu. Nemli gözlerle, kalabalığa, kispet giymiş pehlivanlara baktı. Herkesin oturmasını bekledi.

"Hadrianus'un Edrine olduğunu... Devletimizin Kıyamet'e kadar devamının işaretlerinden birini... Kırkpınar'da küreşlerin başladığını gösteren Rabbimize hamdolsun. Bizlere nasip oldu. İnşâallah, yakın zamanda Konstantiniyye'nin fetholunduğunu görmeyi de nasip eder."

Âmin, inşâallah sesleriyle Kırkpınar çayırı inledi. Şehzade sözlerine devam etti.

"Bu küreşler, kuru güç gösterisi değil. Kırkpınar çayırı, imtihan meydanı, ermeydanı yeryüzünü... Pehlivanlar, yeryüzünü hayır meydanı yapmak için mücadele eden alperenleri, Altın Yayın emanetçilerini... Küreş de insanoğlunun yeryüzünde şeytan, nefis ve kötü çevreye karşı yaptığı mücadeleyi, hakiki aşka kavuşma gayretini temsil eder. İnşaallahKıyamet'e kadar burada temsili küreşler yapılsın, buradaküreşlerinniçin yapıldığı unutulmasın. Besmele ile küreşler başlasın."

Kıspetlerini giymiş ve yağlanmış pehlivanları, Ece Yakup eşleştirdi. Pehlivanları tek tek tanıttı. Kispet ve yağlanmayı izah etti, güreşin niçin yağlanarak yapıldığını anlattı. "Yağlı güreş, Karakucak güreşine benzer, farkı yağ ve kispettir" dedi.

Peşrevin Türkoğlunun Türkistan'dan Avrupa'ya akışını, kartalın kanat çırpışını,atın şahlanışını, kurdun hedefe atılışını, okun hedefe kavuşmasını canlandırdığını söyledi. Peşrevi ve peşrev içindeki rakibinin ayağına, toprağa dokunmak, sırt sıvazlamak gibi hareketlerin ne manaya geldiğini anlattı. Sonra dua ve salevatla, Allah, Allah nidalarıyla, pehlivanları, savaş meydanına salar gibi ermeydanı Kırkpınar Çayırına saldı.

İlk Kırkpınar güreşlerini seyredenler... Pehlivanların peşrevleriyle birlikte... Türkistan'dan Kırkpınar'a aktılar, şehitliğe kavuşturan yolun sonsuz güzelliklerini tattılar.

Güreşler başladı. Çayırda güreşen kırktı. Ama binlerce seyirci de onlarla birlikte güreşiyordu, hem de bütün hücreleriyle... Çift dalan, elense çeken, tırpan atan, kündeyle savuran sanki onlardı.

Altın Yay Yıldız Han Temsilcisi Laleli Ali (500), rakiplerini fazla zorlanmadan yendi, Kırkpınar'ın ilk başpehlivanı oldu. Şükür secdesine kapandı, kırk yaşında, Kırkpınar Çayırında, kırkları temsil etme şerefine kavuştuğu için... Boyun büktü, "Yâ Rabbi, gurura düşmekten, alperenliğe yakışmayan hareketten muhafaza eyle" diye gözyaşları içinde dua etti.

Kırkpınar Çayırında, Laleli Ali'nin başpehlivan olmasına gözyaşları içinde şükür eden iki kişi daha vardı; Şehzade Murad ve Ece Yakup... Lale'nin, Kırkpınar'ın ve Yeryüzünün Ermeydanı

kılınışının remzi olmasına şahit olmuşlardı.

Ece Yakup, "İsmi Mim harfiyle başlayan Beyim. Laleyi, Hadrianus'u ve Kırkpınarı mimlemek size kısmet oldu" dedi. Şehzade Murad'ı tepeden tırnağa titretti. Selim'den dinlemişti, silsile-i aliyye büyüğü Muhammed Baba Semmasi'nin Mim ile ilgili söylediklerini... Üç remzi mimlemek kendisi için ne büyük şerefti.

Başka mekanlarda ağlayan üç kişi daha vardı. Yüzbinlerce senedir Yeryüzündeki hak ile bâtıl mücadelesini seyreden ve mücadelede hakkın tarafında olmak isteyen Ruhlardan Bir Ruh, sevincinden...

Âdem aleyhisselama doğru secde etmediği için kovulan ve kendisine Kıyamet'e kadar mühlet verilen, o zamandan beri Yeryüzünün şer meydanı olması için çalışan İblis, kahrından...

Yeryüzünün hayır meydanı kılınışını temsil eden pehlivanların alın terine, gözyaşına kavuşan Yeryüzü, sevincinden...

Ece Yakup, Kırkpınar kurallarına bir şey daha ekledi. "Lale, Kırkpınar'ın ve Yeryüzünün Ermeydanı, Anadolu'nun Son Kale oluşunun remzidir" diye... Çünkü Lale... Hilal ve Allah lafızlarıyla aynı harflerden meydana gelmekte, Yeryüzünün Hayır Meydanı kılınışını temsil etmekteydi. YeryüzününHayır Meydanı kılınışı, göklerin de hayır meydanı oluşu, nizam-ı âlem demekti. Göklerdeki nizam, yeryüzündeki, nizama adalete bağlıydı.

Laleli Ali, Selim'i hatırladı ağladı, Gülseren'i hatırladı gülümsedi. Kendisini tebrik eden Şehzade Murad'ın sağ kolunu kaldırdı. Başta Şehzade olmak üzere herkes şaşırdı. "Bir çift sözüm var. Lütfen dinleyin" dedi. Koca çayırda, dillerin susmasına sebep olan bir şey görülmüş gibi ses kesildi.

Laleli Ali, şöyle bir seyircilere baktı ve konuştu.

"Gerçek başpehlivan, Kırkpınar'ın ilk başpehlivanı Şehzademiz Murad Beydir. Çünkü o; aramızda gizli gizli yaptığımız küreşlerde beni yeniyor. Bunu kimseye söylememem için bana yemin ettirdi. Ben, sevdiğime kavuşayım diye küreşlere katılmadı."

Laleli Ali, bilmiyordu... Lale'nin Kırkpınar'ı, Yeryüzünün Hayır Meydanı kılınışını ve Anadolu'nun Son Kale oluşunu temsil edeceğini... Bunun da kendisinin başpehlivan olmasına bağlı olduğunu...

* * *

1370 yılının 6 Mayıs Hıdrellez günü... Murad Han, baş güreşlerinin başlamasını bekliyordu, Kırkpınar Çayırında, kendisi için kurulan gölgeliğin altında.

Hadrianus Edrine olalı beri... Dokuz yıldır çok önemli gelişmeler olmuştu. Osmanlı Filibe, Gümülcine gibi şehirleri alıp, Sofya'ya, Selanik'e yaklaştıkça... Başta Papalık olmak üzere bütün Avrupa dehşete düşmüştü.

Miladi 13. yüzyıl dehşetini yaşayan Papalık, Osmanlı sebebiyle 14. yüzyılda da dehşet yaşıyordu. Papa V. Urbanus, Avrupa devletlerini Osmanlı devletine karşı birleştirmek için harekete geçmiş. İlk başta, Bulgar ve Sırp devletlerini harekete geçirmişti.

Şehri Lala Şahin Paşa tarafından fethedilen Filipe Tekfuru, Sırp kralına gitmiş. Osmanlı'yışimdi Avrupa topraklarından atmazsak, çok yakın zamanda, Belgrad'a ulaşılacak, demişti. Sırp Kralı, Bosna, Engürüs ve Eflak krallarıyla anlaşmış, kuvvetli bir ordu kurmuş ve 1364'de Edrîne üzerine yürümüşlerdi. Murad Han'a imdada gelecek zaman kalmamıştı. Lala Şahin Paşa, bir avuç gaziyle, Meriç kenarında konaklayan ve eğlenceyle kendinden geçen Haçlıların arasına gece vakti dört bir yandan daldı. Şaşkınlıktan birbirlerini kırmışlar, kaçmak isterken Meriç nehrinde helak olmuşlardı.

Önceden karşılarında yalnızca Bizans varken... Şimdi, bütün Avrupa devletleri vardı, Papalığın girişimleriyle... Bu durum, Murad Han'ı endişelendiriyordu. Unutmak için çevresine baktı.

İyice ihtiyarlayan Ece Yakup koşturup duruyordu. Görülen o ki görevini gençlere devretme zamanı gelmişti. Ama nasıl? Erkek çocuğu henüz on beş yaşındaydı. Diğer erkek evlatları şehit olmuştu.

Kırkpınar güreşlerinin dokuzuncusunu gerçekleştiriyorlardı. İlk başpehlivan Ali yoktu. Bir daha güreşmemiş. Gülveren Dede'nin

kızıyla evlendikten sonra... Onun işaret ettiği yerde dergahını açmış. Orada lale ve hilale sevdalı alperenler yetiştiriyordu.

Derin bir iç çekti. Saltanat yükü omuzlarına bineli sekiz yıl olmuştu. O günü hatırlayınca yüreği sancıdı. Hıdrellezden, ilk güreşlerin yapılmasından üç gün sonraydı. Bursa'dan bir haberci gelmiş, babası Orhan Gazi'nin ölüm haberini getirmişti. Emaneti bir an önce teslim almak için hemen yola koyulmuş. Çok kısa zamanda amcası Süleyman Paşa'nın kabrine varmış. Fâtiha okuyup yoluna devam etmek istemiş. Ancak Boğaza gelince kendilerini karşı kıyıya geçirecek gemi bulamamış, derme çatma bir kayık ile karşıya geçebilmişti. Hiç durmadan at sürerek Bursa'ya ulaşmış. Babasının; Laleli Ali'nin başpehlivan olduğu saatlerde vefat ettiğini duyunca şaşırmıştı. Sanki Son Kale'nin önemli işaretlerinin gerçekleşmesini beklemiş, sonra da huzur içinde emaneti teslim etmişti.

Bir karışıklık çıkmadan tahta oturmuş. Oturmasıyla birlikte de bütün vücudu yanmaya başlamıştı. Sekiz yıldır yanıyordu hem de hararet devamlı yükselerek... Murad Han, boğazı geçerken çektiği sıkıntıyı bir türlü unutamıyordu. Boğazların, Anadolu'yu çeviren denizlerin Son Kale için çok önemli olduğunu, bunlarda emniyet sağlanmadan Son Kale'nin gerçekleşmeyeceğini anlamıştı.

Boğazda geçiş emniyetine bir çare diyordu. Ancak Avrupa topraklarındaki fetih hareketi sebebiyle bunu halletmeye vakit bulamamıştı.

İkinci bir sıkıntısı daha vardı. Osmanlı ülkesi genişlemiş, fetihler devam ediyordu. Ordunun temelini tımarlı askerler meydana getiriyordu. Ama onların toplanması, zaman alıyordu. Merkezde, her an yanında yer alacak birliklere ihtiyaç vardı. Payitahtta bir avuç gazi, Hacı Bektaş-ı Veli hazretlerinindua ettiğiTürkmenlerden askerler vardı, ama çok azdı. Payitaht savunmasız, her an sefere hazır asker yok gibiydi.

Gözü, veziri Çandarlı Halil Hayreddin'e gitti. Gitmesiyle birlikte yüreği ısındı. Osmanlı'nın idari, askeri ve hukuki yapısının

kurulması için çok gayret ediyordu. İsmi Mim harfi ile başlamıyordu, ama tam manasıyla Mim'in, hazret-i Muhammed aleyhisselamın varisiydi. Kılıç ehli iyi bir komutan, kalem ehli çok büyük bir âlim ve könül ehli bir evliya idi (501).

Vezir Çandarlı Kara Halil, babası Orhan Gazi yadigarıydı. İznik'te babasının yaptırdığı medresede okumuştu. Babası, bir gün yaptırdığı medresede, Alâüddîn-i Esved hazretlerini ziyârete gitmiş. "Seferde ve hazerde, ahali arasında vâki olacak hâdiselerde hükmedip, hak ile bâtılı ayırmak, şer'î, dini hükümleri beyân etmek için bir hoca efendi, âlim lâzımdır. Talebenizden birini benimle sefere gitmek için tâyin etseniz" demişti.

Hocası da en gözde talebesi Çandarlı Kara Halil'i, vermişti. Kara Halil, çok başarılı bir şekilde Orhan Gazi'ye yardımcılık yapmış.Sırasıyla Bilecik, İznik ve Bursa kadılıklarında bulunmuştu. Şehzade Murad, bilgisine, gayretine hayran olmuş.

Sultan olunca da, kadıaskerlik makâmını ihdâs edip, Kara Halil'i de ilk kazasker tayin etmişti. Kara Halil Efendi bundan sonra bütün bilgi ve tecrübesini, genç Osmanlı devletinin teşkilâtlanmasında seferber etmiş. İlk muntazam askerî teşkilatın kuruluşunda mühim vazifeler görmüş. Yaya ve müsellem adları ile müslüman Türk cengâverlerinden piyade ve süvari kuvvetlerini teşkilatlandırmış. Hazine ve devletin mâlî teşkilatını kurup, çeşitli düzenlemeler yapmıştı.

Şimdi Kırkpınar çayırında...Yanındaki yabancıyla devletin hangi meselesini çözmek için konuşuyordu acaba? Sultanın kendisine baktığını hissetmiş gibi başınj kaldırdı, gülümsedi ve altmış yaşlarında gösterenkişiyle yanına geldi.

"Sultanım. Karaman'dan Kara Rüstem... Danişmend, bilge kişi... Bunca sultanlık malı niçün zâyi edilür? Gaziler ki gazalarda esir çıkarırlar, cenâb-ı Hakk'ın emriyle beşde biri sultanındır. Görürüm ki... Sultanın çevresinde, payitahtınızda, vazife yapacak kapıkulu askeri sıkıntısı çekersiniz. Niçin bunlardan faydalanmazsınız der."

İsmi Mim ile başlayan, bu çok önemli meseleyi mimleme zamanı geldiğini hissetti. Vücudu sultanlığına aldırmadan tepeden tırnağa

titredi. Merkezi kuvvet, Boğaz'ın emniyeti dediği sırada... İki Kara; Kara Halil ve Kara Rüstem gelmiş, karada ve denizde muzaffer olmanın yolunu söylemişlerdi. Kara Halil'e minnetle baktı.

"Bre lala! Emrimdir. Kara Rüstem kardeşimin işaret ettiği üzere... Kılıç, Kalem ve Könül ehli gençleri yetiştirmeliyiz. Anadolu'yu Son Kale eyleyecek ve kendileri de sonsuz saadete yürüyecek, şekilde... Size başpehlivan küreşleri bitinceye kadar müsaade... Kafa kafaya, könül könüle verin. Yapılması gerekenleri kararlaştırın. Burada, Kırkpınar Çayırında, Yeryüzünün Hayır Meydanı kılınmasının canlandırıldığı Ermeydanında..."

İsimleri Kara, gönülleri ak iki bilge kişi, "Emriniz, varlık sebebimiz" diyerek çekildiler.

9. Kırkpınar Güreşleri neticelenip başpehlivan belli olduğunda... Güneş bir kızılelmaya dönerek batmaya başladığında... İki Kara, Sultanın huzuruna girdiler. Yeryüzünü Hayır Meydanı, Anadolu'yu Son Kale kılacak başpehlivanların yetiştirilmesi tasarısını Sultana takdim ettiler. Sultan, Kara Halil'e oku, lala dedi. O da okudu.

"Akın, savaş ve şeriatin ruhsat verdiği başka bir şekilde... Esir alınan müslüman olmayan çocuk esirlerin, Sultan hakkı olan beşte biri... Belli zaman Türk ailelelerin yanına verilip dinimizi, örf ve âdetlerimizi öğrenmeli... Sonra... Gülübol şehrimizde kurulacak Acemi Oğlanlar Ocağında askeri eğitim almalı. Aynı zamanda Gülübol-Çardak arasında çalışacak gemilerde hizmet vermeli. Bu hizmet esnasında, boğazı geçmenin, boğazın geçilmesine vesile olmanın ne olduğu könüllerine yerleştirilmeli.

Börk olarak, Hacı Bektaş-ı Veli hazretlerininhatırası olan börk giyilmeli. Bunun laleyi temsil ettiği, lale ve hilalin Allahü teâlâya remz olduğu, üçünün de aynı kelimelerden meydana geldiği, bunun neye işaret ettiği belletilmeli.

Bunlara, otuzdört yıl önce... Hacı Bektaş-ı Veli hazretlerininverdiği isim, Yeniçeri ismi verilmeli. Onun 'YâRabbi!. Başta namaz olmak üzere emirlerini yerine getirmeyi, yasaklarından kaçmayı, takva sahibi olmak için gayret etmeyi,

sebeplere yapışmayı... Bu esnada karşılaşılan zorluklara sabretmeyi, sonra da zafere kavuşmayı nasip eyle. Çünkü sen bunları yapanlarla berabersin, yardım edersin. Senin yardım ettiğine kimse galip gelemez' şeklinde duasıyla Yeniçeriler güne başlamalı. 'Bu duada söylenilenler yapıldığında zafer mutlaktır. Çünkü ilahi yardımgelir. Mesele yardıma layık hale gelmekte, yardıma vesile olacak askerlere sahip olmakta...' hakikatine şeksiz-şüphesiz inanır hale getirilmeliler."

Murad Han,okunanları büyük bir dikkatle dinledi.Her kelimeyle Konstantiniyye'ye doğru kanatlandığını hissetti. Fetih müjdesine kavuşma hasretiyle yandı. Ona nasip olur muydu?

Selim anlatmıştı Muhammed Baba Semmasi hazretlerininMim ve mimlemek ile ilgili söylediklerini... Konstantiniyye'yi fethedecek kumandanın isminin Mim harfi ile başlayacağı müjdesini... O Murad idi, ismi Mim ile başlıyordu. Vezir Kara Halil'in her iki omzundan kuvvetlice tuttu.

"Bre lalam! Karara bağladıklarınızın hepsi kabulümdür. Bunları düşünmenize çok sevindim. Gereğini en kısa zamanda yapalım. Bekleyecek hiç zamanımız yok. Yeniçeriler vesilesiyle gidilecek çok yolumuz, varılacak nice hedefimiz var."

Murad Han'ın, işaret edilen Mim sahibi olabilme aşkıyla yandığı, dokuzuncu Kırkpınar başpehlivanın belli olduğu, Yeniçeriler için karar alındığı zaman diliminde...

İsmi Mimle başlayan, ismi Mimle başlayan ilk hocası Muhammed Baba Semmasi tarafından Mimle ilgili kendisine nice esrar söylenen Seyyid Muhammed Buhari... Gözleri yaşlı, ikinci hocası Emir Külal hazretlerini bağrına basmış kabre bakıyordu, Emir Külal hazretlerinindoğduğu köy olan Suhari Köyü'ndeki kabrine... O mübarek doğduğu köye defnedilmişti (502).

O Emir Külal ki... Silsile-i aliyyenin ondördüncü halkasıydı. Onunla Buhara ve çevresindeki silseli-i aliyye büyüğü yedi olmuştu. Şimdi silsilenin onbeşinci halkası olan kendisiyle ikinci yedi başlayacak. Sonra da silsile Hindistan'a geçecek. Burada yediyi tamamladığında Osmanlı mülküne, Anadolu'ya ulaşacaktı. Anadolu'yu Kıyamet'e kadar Son Kale eylemek için...

Ona böyle söylemişti 31 yıl önce...Düğününde, ilk hocası Muhammed Baba Semmasi hazretleri... İşte, Silsile-i aliyyenin onbeşinci halkası olarak emanet ondaydı, yük onun sırtındaydı.

Evlendiği gün, ilk hocası Muhammed Baba Semmasi hazretlerininsöylediklerini hatırladı.

"Gel sana Mim harfinin esrarını, Mimlemeyi anlatayım. Anlatayım da... Anadolu'nun; sahih itikadın, ehl-i sünnetin, hakkın, mazlumların Son Kalesi olması ve Kıyamet'e kadar Son Kale kalması için...Sana, neslinden gelenlere ve talebelerine düşen vazifeyi iyi anla.

Evladım. Senin de iyi bildiğin gibi...Mim harfi, İslam harflerinin yirmidördüncüsüdür. Mim harfinin ebcedde değeri kırktır. Hazret-i Muhammed aleyhisselama işaret ettiği kabul edilmektedir.

Hakikatin, varlığın kaynağı Allahü teâlâdan yaratılana, bizlere yol, hakikat... Cebrail aleyhisselam, Muhammed aleyhisselam ve O yüce Peygamberin izinde giden âlimler ve evliyalar vasıtasıyla geliyor.

Elif var edene işarettir. Mim ise yaratılanın yaratılış sebebi ve var eden ile var edilenin arasındaki esrarın, hakikatinin açıklanmasıdır.

Hazret-i Ebu Bekir ile başlayan Nübüvvet yolu temsilcileri... Mim'in temsilcileri içinde en hızlı kavuşturucudurlar. En tesirli Mim mührü onlardadır. İlk yediden sonra... Sekizinci temsilci Yusuf-i Hemedanihazretleriyle, Nübüvvet Yolu temsilcileri Oğuz Türküyle temasa geçti. Bize bildirilen o ki... Batı Türkistan bölgesinde gelecek olan ondört temsilcinin... Oğuz Türkleriyle, Kılıç, Kalem ve Könül ehli kişilerin Anadolu'ya gönderilmesiyle ilgili vazifeleri devam eder. Ondört tamam olunca, yirmiikincitemsilciyle Hindistan'a geçer. Burada yedi temsilci görev yapınca... Osmanlı mülküne, Anadolu'ya geçer. Burada da yedi temsilci görev yapınca, beş yedi tamam olup 35'e ulaşınca... Şimdiki manada, dergahta yetişme yoluyla evliyalık yolu tamam olur.

Gönlümüze doğan o ki... Tasavvufta bir ilki başaracak... İnsanları çok kısa zamanda Allah aşkına kavuşturacak, gönüllere ilahi aşkı nakşedecek, mimleyecek bir yolun kurucusu olacak, Nakşibendi diye anılacaksın. Allahü teâlâ sana bunu ihsan edecek. Bu yol, Türkistan ile Anadolu arasında gönül köprüsü olacak. Anadolu'nun her köşesini Mimleyeceksin!" demişti hocası...

İşte, şimdi görev sırası ondaydı, Silsilenin onbeşincisi olarak... Türkistan ile Anadolu arasında köprü olmak vazifesi ondaydı. Gözleri, hocası Emir Külal hazretlerininkabrine gitti. Toprağa kavuşmazdan önce yapılacak çok işi vardı.

Evliyalar pınarı Buhara'da, Türkistan'ın kalbinde... 1387 yılına gelindiğinde... Onsekizyaşındaki Buharalı Seyyid Muhammed, babasının vefatından sonra çaresiz kalınca... Silsile-i aliyyenin onbeşinci temsilcisi Muhammed Şah-ı Nakşibend hazretlerine gitti. Gördüğü rüyayı anlattı.

Anlatılan rüya ile Şah-ı Nakşibend'in gönlü kanatlandı. Onda her iki hocasının vasiyetlerinin gerçekleştiğini gördü. "Gel, ismi ismime benzeyen mimli yiğidim. İnşâallah...Hem gönüllere hem de Osmanlı mülküne...O mülk içinde Anadolu'nun her karışına nice mimler vurulmasına vesile olacaksın" diyerek onu kucakladı.

İlk Hocası Muhammed Baba Semmasi'nin Mim harfiyle ve mimlemekle ilgili anlattıklarını aynen ona anlattı.

"Gaybı yalnızca Allahü teâlâ bilir. Bize bildirilen o ki... Anadolu'nun; sahih itikadın, ehl-i sünnetin, hakkın, mazlumların Son Kalesi olması ve Kıyamet'e kadar Son Kale kalması için... Sana, neslinden gelenlere ve talebelerine büyük vazife düşecek. Şu anda, Osmanlı başında ismi Mim ile başlayan Sultan Murad var. Ondan sonra Yıldırım düşecek gibi... Onu üç Mimli padişah takip edecek. Yıldırım'ın düşmesiyle Osmanlı çok zor senelergeçirecek.Seninvazifen...Bunun en az hasarla atlatılması, devletin yenilenmesine sebep olması için çalışmak...

Saltanat için kardeşler birbirine düştüğünde... Yardımın; ismi, isminle aynı olanın yanında olsun.

İkinci Mim ile Konstantiniyye fethine katılırsın... Ancak nasip üçüncü Mim'edir. Beldetün Tayyibetün'ün ebced ile işaret ettiği tarihte... Üçüncü Mim'i fethe hazırlamak için... Bu vazifeyi...İsmi Muhammed olan ve sonra Akşemseddin diye bilinecek, ismi ismimize benzer, gönül ehli ve âlim zata vereceksin.

Bir müddet... Buhara'da, âlim ve gönül sultanlarının derslerine devam et. Sonra... Sen de Mevlana Celaleddin Rumi

hazretlerininbabası Behaüddin Veled hazretleri, Ali Semerkandi hazretleri gibi... Medine-i münevvereye uğra. Mübarek ecdadımız Peygamberimiz Muhammed sallallahü aleyhi ve sellemden alacağın işaret üzere hareket et" dedi.

Muhammed Buhari, söylenileni yaptı.İki seneye yakın bir zaman, başta Şah-ı Nakşibend hazretleri olmak üzere Buhara ve çevresindeki âlim ve gönül sultanlarının sohbetlerine devam etti. Tam Medine'ye doğru yola çıkmak üzereyken haber geldi. Şah-ı Nakşibend seni görmek ister diye...

Hemen dergaha gitti. Şah-ı Nakşibend hazretleri yatıyordu. Yanında Alaeddin Attar vardı.Halifesi Muhmammed bin Muhammed Buhari... İsimleri Muhammed olan üç kişiyi yanyana görünce, Nakşibend hazretlerininMim harfi ile ilgili söylediklerini hatırladı, gülümsedi. Geldiğini gören Şah-ı Nakşibend hazretleri de gülümsedi.

"Geldin mi yiğidim! Bizim bu dünyayla işimiz bitmek üzere. Seni de... Önce Medine, sonra da iklim-i Rum, Anadolu bekler. Vefatımı bekleme... Hemen yola çık. Buralarda oyalanma... Senin işin Osmanlıyla...Osmanlı'da mimler gider, mimler gelir. Konstantiniyye ve Anadolu'yu Kıyamet'e kadar silinmeyecek şekilde mimleyebilmek için...

Seninle ilgili emanetleri... Damadım Alaeddin'e verdim. Bu dünya ayrılık yeri... Ayrılık olmayan diyara gidebilmek, bir daha ayrılmamak için...İmtihan meydanı denen bu yeryüzünden ayrılmak zorundayız. Ayrılmadan kavuşmak yok.İnşâalah hem sizin hem bu fakirin ayrılığı, ebedi güzellik diyarına kavuşmak için olur."

Helalleşti, duasını aldı.

Sonra Medine yollarına düştü, çok istemesine rağmen arkasına bakmadan... Doğduğu diyara bir daha dönmemek, geride bıraktığı sevdiklerini birdaha görmemek üzere... Onlarla, ebedi güzellikler diyarında ayrılık olmadan, sonsuz beraber olabilmek için...

O yollara düştüğünde... Hocası, Silsile-i aliyyenin onbeşinci halkası, Şah-ı Nakşibend diye gönüllerde yer eden Buharalı

Muhammed de yola düştü. Ermeydanı Yeryüzünden ayrıldı. Yerine Silsile-i aliyyenin onaltıncı halkası Alaeddin Attar diye bilinen Muhammed bin Muhammed'i bırakarak... Mimlerle ve mimlemek ile ilgili vasiyetlerini yaparak...

Yollara düşen ve bu düşüşleri nice değişikliklere sebep olan nice kişiler daha vardı.

1389... Osmanlı'nın Avrupa'ya mührünü vurduğu yıl. Oğuz nesli Kayı boyunun idaresindeki Türkoğlu, kara sevdalısı Tuna boylarına ulaştı. Sultan Murad'ın dirayetli vezir-i â'zamı Ali Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu, Niğbolu ve Plevne ile birlikte Lofça'yı Osmanlı topraklarına kattı.

Plevne ve Lofça, akıncı beylerinden Gazi Mihal Bey'e arpalık olarak verildi. Bu iki yer, akıncı ocaklarının ateşi en hararetli yananı oldu. Mihaloğulları, akıncıların, gazi dervişlerin üssü haline geldi. Mihaloğulları, bu yöreye Anadolu'dan getirdikleri insanların en mertlerini, en yiğitlerini ve en asillerini yerleştirdiler.Buraları Türkistan'dan Anadolu'ya gelen Oğuz Türkleriyle şenlendirdiler.

Ve Lofça'nın yakınına Yörükleri iskân ettiler, yeni köyler kurdular. Bu köylerden birine de Tepova ismini verdiler. Bu köye, Türkmenlerin en asillerini, serhatlerin muhafızı, akıncı ocaklarının kurucusu olarak yerleştirdiler.

15 Haziran 1389'da... Yeryüzünü hayır meydanı, Balkanları Anadolu'nun aşılmaz duvarı eyleme gayretindekiler ile şer meydanı kılma gayretindekiler... Kosova Ovasında karşı karşıya geldiler. Bulgar, Sırp, Ulah gibi Balkanlılar ile onlara destek olan Macar, Leh, Çek gibi diğer Avrupalılar... Hilal'ın karşısında Haçlı ordusu olmuşlardı.

Ama tutunamadılar. Zafer sonrası... Murad Hüdâvendigar, savaş meydanını gezerken... Bir Sırp askeri...Padişahın huzurunda, onun eliyle Müslüman olmak istediğini söyledi. Şehitlik mertebesine kavuşamadığı için hüzünlü olan Orhan oğlu Murad hemen ilgilendi. Kosova Zaferini kazanmasından daha fazla sevindi. Bir kişinin ebedi saadetine kavuşmasına vesile olacağı ümidiyle... O kişi Sultana doğru ilerledi. Yanına geldiğinde... Kimsenin müdahale

etmesine fırsat vermeden, nereden çıkardığı belli olmayan hançeri Hüdâvendigar'asapladı. Son nefesini verirken gülümsedi. Şehitlik mertebesine kavuşacağı için... Gülümsedi, kaderin cilvesine... Hüdâvendigar, hakim, gücü yeten ünvânıyla anılmıştı, ama savaş sonrası bir esirin hançerine mani olamamıştı.

Bir mimli sultan Murad Han, ebedi diyar yolculuğuna çıkarken... Babası Murad Han vefat ettiği günlerde... Saltanat denilen akkor tahta oturan Bayezid'in bir oğlu oldu. İsmine Muhammed (Mehmed) dediler, ismine layık olsun diye dua ettiler.

Osmanlı tahtında değişiklik... Anadolu beyliklerini de değişikliğe sürüklüyordu. Karamanoğlu, Anadolu beyliklerini kışkırttı. Balkanlarda gerekli tedbirleri alan Bayezid, yıldırım oldu. Anadolu'ya geçti. Beyliklerin üzerine düştü. Öncelik Anadolu'nun birliğindeydi. Konstantiniyye'nin fethi aşkıyla yanıyordu. Anadolu'da birlik sağlanmadıkça Konstantiniyye'nin fethinin mümkün olmadığını çok iyi biliyordu.

Şimşek gibi çaktı, yıldırım oldu düştü, yaktı. Saruhan, Aydın, Menteşe ve Germiyan beyliklerini kısa sürede Osmanlı'ya kattı. Hamidoğullarına ait yerlerin büyük kısmını zapt etti, Antalya'yı Osmanlı'ya bağlı bir sancak durumuna getirdi. Karamanoğlunu itaat ettirdi (503). Şimşek gibi çakıp yıldırım gibi düşman üzerine düşmesi sebebiyle Yıldırım Bayezid diye anılır oldu.

Osmanlı mülkünde mimli yolculuklar sürerken... Muhammed Buhari, hocası Şah-ı Nakşibend hazretlerinden aldığı işaret üzere yürüdü... Yolu üzerindeki gönül sultanlarına uğradı. Bağdat'ta epey kaldı, kendini o mübarek beldeye hazırlamak için... İki senelik yolculuk, hazırlık sonrası, 1391 yılında Medine'ye kavuştu.

Medine'ye geldiğinde, kalacak bir yer bulamadı. Seyyidler için ayrılmış bir ev olduğunu duydu ve oraya gitti. Orada bulunanlar, seyyid olduklarını ve evin kendilerine tahsis edildiğini söylediler. Muhammed Buhari'yi kabul etmediler. "Ben de seyyidim" dedi ise de dinlemediler. "Senin seyyid olduğunu nereden bilelim?" dediler.

"Burada, Allah'ın garib bir kuluyum, Buhara'dan gelirim. Seyyid olmadığım halde seyyidim demekten Allahü teâlâya sığınırım.

Resûlullah efendimizin türbesine gidelim. Selâm vereyim. Selamıma cevap verirse seyyid olduğum anlaşılır. Vermezse siz isteseniz de burada duramam. Demek ki ona layık bir torun değilmişim diye ağlaya ağlaya buraları terk ederim" cevabını verdi.

Seyyid olduklarını iddia edenler, cevaptaki asalet karşısında mahcup oldular. Kendilerine selam verme şartı koşmamıştı.

Yirmibiryaşındaki Muhammed Buhari üzgündü, böyle bir sebeple ceddinin huzuruna gidecek olmaktan... Sokaklarda yatsaydı da böyle bir söz söylemeseydi.Ama söz ağzından çıkmıştı. Şimdi endişeliydi. Seyyidliğinden şüphesi yoktu, şüphesi; Seyyidlere layık yaşaması konusundaydı.

Huzura geldiler. Ayakta zor duruyordu. Çok mahcuptu, böyle bir iddia ile huzura gelmekten. Sonsuz defalar tövbe etti. "Beni affeyle efendim" diyerek sığındı. Hocası Şah-ı Nakşibendhazretlerini hatırladı. Duyulur duyulmaz bir sesle “Esselâmü aleyke, yâ ceddî!” dedi.

Resûl-i ekrem mübârek sesiyle; “Ve aleyküm selâm, yâ veledî (evladım)!” diye cevap verdi. Bu sesi duyan Muhammed Buhari, bayıldı.

Seyyidlik iddiasıyla orada bulunanlar... İşittikleri ve gördükleriyle dehşete düştüler. Muhammed Buhari, kendine geldiğinde büyük bir mahcubiyet içinde ondan af dilediler.

Genç Buhari, ilk fırsatta Mekke-i mükerremeyi ziyaret etti. Hacı oldu. Sonra hemen Medine'ye döndü. Hazret-i Muhammed'in aşkı, duyduğu ses, onu ondan almıştı. Buhara'da gördüğü rüyayı, Şah-ı Nakşibend hazretlerininsöylediklerini unuttu. Medine-i münevvereye yerleşmek ve ömrünün sonuna kadar burada kalmaya karar verdi.

Rivayet edildi ki... Bu karar sonrası, rüya gördü. Rüyasında Peygamber efendimiz ve hazret-i Ali yanyana oturmuş idiler. Gidip edeble yanlarına diz çöktü. Hazret-i Ali ona; “Ey Oğlum! Sana cenâb-ı Hak tarafından ceddin Muhammed’in sünnetini, takva

yoluyla öğretmen için Rum iline gitmen işâret olundu. Önünde, nurdan üç kandil belirecek. O kandiller gideceğin yönü gösterecek. Nerede gözünden kaybolursa orada kalacaksın. Mezarın da orada olacak" dedi.

Muhammed Buhari yola düştü, nice mimlerin düşmesi gibi... Muhammed Buhari'nin Anadolu'ya ulaşmak için yollara düştüğü günlerde... Anadolu'da beylikleri hizaya getiren Bayezid, durmuyordu.Yıldırım gibi Avrupa'ya, Osmanlı'nın Rumeli topraklarına döndü. Konstantiniyye'nin fethi aşkıyla yanıyordu. Her ne kadar... Beldetün Tayyibetün'ün ebced hesabıyla işaret ettiği 857 hicri senesine altmış yılı aşkın zaman var ise de... "Osmanlı Sultanları içinde Konstantiniyye'ye ilk kuşatan olmak, kendinden sonra gelenlerin yolunu aşmak... Bu şeref bana yetmez mi?" diyordu.

1391 yılında...Bizans'ın Trakya'daki bütün topraklarını fethetti. Şehir surlarına kadar bütün toprakları Osmanlı'nın eline geçmiş oldu. Ve Konstantiniyye'yi kuşattı. İlk olma şerefine kavuştu.

Bizans artık surlarla çevrili bir şehir devletiydi. Dışarısıyla irtibatı yalnızca deniz üzerindendi. Elinde, Mora gibi uzak diyarlarda birkaçparça toprağı kalmıştı.

Kuşatmanın yedinci ayında... Macar kuvvetlerinin Tuna'yı geçip Sofya'ya doğru yaklaştığı haberi geldi. Kuşatmayı kaldırdı. Surlar önüne bir Türk garnizonu bıraktı.

Yıldırım Beyazıt Avrupa içlerine giderken... Muhammed Buhari Anadolu yolunda ilerliyordu. Önce Kudüs, sonra Şam dedi. Üç kandili takip ederek... İbret aldı dua etti... Kandillerin peşinden Antakya, Urfa, Diyarbakır, Konya, Kayseri üzerinden Eskişehir'e geldi.

Uğradıkları her yeri nimet bildi. Gönül erlerinin kabir ve türbelerini ziyaret etti. Onları vesile ederek dua etti, kendisine verilen vazifeyi başarabilmesi için... Hayatta olanların da kendilerini ziyaret etti, dualarını aldı. Ve Söğüt'e ulaştı. Ertuğrul Gazi'nin huzuruna, türbesine sığındı. Oradan da Bilecik'e, Şeyh Edebiâli hazretlerininyanına, türbesine... Yenikent'ten, Maveraünnehir'in kuzeyinden başlayıp Söğüt'eakan seli, burada

yeşeren çınarı, kendisinin Anadolu'ya gönderilmesindeki esrarı anlamaya çalıştı.

Bütün anlatılanları, destanları, efsaneleri, menkıbeleri dinledi. Tarihi belgeleri inceledi. Oğuz Han'dan başlayan Mehdi hazretlerine uzanan bir Son Kale kılınışı, bunda kendi yerini gördü, tepeden tırnağa ürperdi.

Bilecik'ten Bursa'ya geçti. Yolunun Edrine'ye doğru devam edeceğini düşünüyordu. Çünkü Edrine, Osmanlı'nın Avrupa'daki başşehriydi. Fetihler devam ediyordu, burası Osmanlı mülkünün ortasında kalmıştı. Ancak... Bursa'da eski bir kilisenin yanına geldiğinde... Nurdan üç kandil kayboldu. Mekanımız burası, dedi. Çadırlarını buraya kurdular. Kandillerin Bursa'da, Osmanlı'nın Anadolu'daki başşehrinde sönmesi... Muhammed Buhari hazretlerini hayrette bıraktı. O, kandillerin Edrine'de (Edirne) sönmesini bekliyordu. Padişah Beyazıt'ın Yıldırım diye anıldığını duymasıyla titredi. Şah-ı Nakşibendhazretlerinin, Yıldırım düşmesiyle Osmanlı'yı zor günler bekleyecek sözlerini hatırladı. Kandillerin Bursa'da kaybolmasının hikmetini anlar gibi oldu.

Hep gülen yüzü, anlatılmaz güzellikteki siması, din, ırk gözetmeden herkesin yardımına koşması, dertlere çare olmasıyla... Bursalıların sevgilisi oldu. Seyyid olduğu için Emir Buhari diye şöhret buldu. Kandillerin kaybolduğu yere yerleşti. Çömlek yapıp satarak geçimini sağlıyordu.

1395 yılıydı. Emir Buhari Bursa'ya geleli iki sene olmuştu. Yıldırım Beyazıt'ın kızı Hundi Fatıma Sultan vuruldu. Rüyasında Peygamber efendimizi görmüştü. O, “Oğlum Muhammed Buhari ile evlen" buyurdu. Hundi Fâtıma Sultan, rüyasını kimseye söyleyemedi. Ertesi gün yine Resûl-i ekremi rüyâda gördü. Server-i âlem, ona; “Eğer âhirette benden şefaat etmemi istersen, Muhammed Buhârî ile evlen” buyurdu.

Hundi Sultan, Emir Buhari'nin haberi olup olmadığını merak etti. Hizmetçisi gidip durumu anlatınca, o; “Bize de bildirildi." dedi. Hundi Sultan, durumu annesi valide sultana anlattı. Ve Emir Buhari Yıldırım Bayezid'e damat oldu. Çok kısa bir zaman sonra... Emir

Sultan diye anılmaya başladı. O zaten gönüllerin sultanıydı. Yıldırım Bayezid bunu duyunca gülümsedi. "Bursa'yı böyle boşlarsak o da sultanınıbulur" dedi.

Konstantiniyye'nin fethi ve Avrupa seferleri sebebiyle daha çok Edrine'de bulunuyordu. Emir Sultan'ın, damadıolduğuna çok sevinmişti. Hafifçe güldü. Kendisi de Emir Sultan demişti. Babası Murad Han anlatmıştı. Seyyidlerden Kasım-ı Bağdadi hazretlerininBursa'ya gelişini... O zaman yaşananları... Seyyidlerin Anadolu'ya yerleşmelerini... Seyyid Harun hazretlerininkurduğu Seydi şehri... Van'da Kasım-ı Bağdadi hazretlerininoğlu tarafından kurulan Arvas köyünü, Anadolu'nun dört bir yanından seyyidlerin isimleriyle anılan köyleri...

"Evladım, Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellemin soyundan gelenler... Anadolu'nun son kale olması ve Kıyamet'e kadar son kale kalmasının vazgeçilmez şartıdır. Sen ve soyundan gelenler, onlara sahip çıkın. Dualarını almayı iki cihan saadetinizin vesilesi bilin" demişti.

İşte bu sebeple... Muhammed Buhari'nin, EmirSultan diye bilinmesine ve damadı olmasına çok sevindi. Emretti... Hazret-i Muhammedin aleyhisselam soyundan gelenlere sahip çıkılması ve istismarının önlenmesi için çalışma yapılmasını...

Dedesi Orhan Gazi'nin annesi Malhun Hatunun seyyide olduğu söyleniyordu... Bazı âlimlere göre, annesi seyyide veya şerife olan da seyyid ve şerif sayılıyordu. O zaman kendisi seyyid mi idi? Bu düşünce ile gönlü kanatlandı. "Yâ Rabbi! Neslimi seçmek benim elimde değil. Ama Seyyidleri sevmek, onlara sahip çıkmak, dualarını almak elimde... Sen bunu nasip et" diye dua etti (504).

Sefer hazırlıklarını seyreden Yıldırım Bayezid'in gönül şimşeği durmuyordu. Damadı Emir Sultan ile Konstantiniyye arasında çakıp duruyor. Damadının, Osmanlı'nın geleceğinde çok önemli yeri olduğunu hissediyor, ama ne olduğunu çıkaramıyordu.

Osmanlı'yı bir kuşa benzetiyordu. Bir kanadı Anadolu'da, diğeri Avrupa'da... Uçabilmek için iki kanat da şarttı... Osmanlı

zorlanıyordu. İki kanadın ortasında Konstantiniyye duruyordu. Yıldırım Bayezid, Konstantiniyye'nin bir an önce fethi şart, diyordu.

Yıldırım ordusunu seyrederken... Emir Sultan da Yıldırım'ın altı yaşındaki oğlu Muhammed'i seyrediyor. Hocası Muhammed Şah-ı Nakşibend hazretlerininMim harfi, Muhammed ismi ile söylediklerini düşünüyor. Bu ismi bilerek mi koydular, diyordu. Çünkü Muhammed ismi, Osmanlı şehzadeleri içinde ilk defa ona konmuştu.

1395'de Yıldırım Bayezid şehri ikinci defa kuşattı. Lakin tam o sırada büyük bir Haçlı ordusunun gelmekte olduğu haberi alındı. Muhasara kaldırıldı. Yıldırım Bayezid Haçlı ordusunu perişan etmek üzere Niğbolu'ya doğru hareket etti. Yıldırım gibi Tuna kenarındaki Niğbolu Kalesi önüne düştü.

25 Eylül 1396'datarihinde... Kutsal Roma-Cermen İmparatorluğu, Fransa, Eflak, Lehistan, Britanya Krallığı, Macaristan, İskoçya Krallığı, Venedik Cumhuriyeti, Ceneviz Cumhuriyeti, St. Jean Şövalyeleri askerlerinden oluşan bir Haçlı ordusunu perişan etti.

Kosova'dan sonra... Osmanlı ordusunun Haçlılar karşısındaki ikinci büyük zaferiydi. Bir tarafta Osmanlı, diğer tarafta bütün Avrupa devletleri vardı. Tam manasıyla Hilal ile Haç'ın savaşı olmuştu.

İrip, sami dillerinde güneşin battığı yerdi. Osmanlı, Avrupa'da fethettiği yerlere Rumeli, diğer yerlere de garp, irip, Avrupa, Güneşin battığı yer diyordu.

Oğuz Han'dan beri Türkoğlunun hedefi Kızılelma ile ifade ediliyordu. Kızılelma ne idi? Güneşin batarken aldığı şekildi. Yani Kızılelma, batıdaki hedeflerdi, Osmanlıyla birlikte İrip, Avrupa idi...

Niğbolu Zaferi sonrası... Yıldırım Bayezid yine yıldırım gibi hareket etti. Konstantiniyye önlerine geldi. Boğaz'ın Anadolu yakasına geçti. Boğazı kontrol için daha önce yapımına başlattığı hisarı tamamladı. Hisar, Göksu Deresinin boğaza kavuştuğu yerde

yapıldı. Burası boğazın en dar yeriydi.

Yıldırım Bayezid, Niğbolu Savaşıyla iyice emin olmuştu. Tuna boyu, Balkanlar Dağları ve Boğazlar elde olmadan Anadolu korunamaz, Son Kale olamazdı. Bunun için hisarı inşa ettirmiş, en kısa zamanda Avrupa yakasına da bir hisar inşa etmek kararındaydı. Tam Güzelcehisar'ın karşısına... Güzelcehisar demişlerdi... Çünkü Peygamber Efendimiz aleyhisselam, Konstantiniyye'yi fetheden komutan ne güzel komutan diyordu.

Yıldırım, Konstantiniyye'yi üçüncü defa muhasara etti. Bizans'ın dışardan yardım görmesine tam engel olunamaması muhasarayı uzattı. Bizans'ın, Konstantiniyye'de Türk mahallesi kurulması, cami ve mahkeme tesisi, yıllık 10 bin altın haracı, buradaki camide hutbenin Yıldırım adına okunması gibi ağır şartları kabul etmesi üzerine muhasara kaldırıldı. Yıldırım Bayezid'in asıl maksadı, bir sonraki kuşatmada Konstantiniyye'ye fethedebilmek için hazırlık yapmaktı.

Yıldırım'ın Konstantiniyye'yi üçüncü defa kuşattığı günlerde, 1397'de... Kayseri'ye, Seyyid Burhaneddin Tirmizi hazretlerinin şereflendirdiği şehre bir genç geldi. Bu gelişe Kayserililer, çok sevindiler. Çünkü gelen, Medine-i münevvereden, Peygamber şehrinden, Muhammed aleyhisselamın neslindendi. İsmi Zeynelâbidin idi. Babası Seyyid Ahmed Şemsüddin'in vefatıyla, iklim-i Rum'a, Anadolu'ya gelmişti. Tıpkı Emir Sultan gibi... Emir Sultan hazretleri, babasının vefatıyla önce Medine'ye gitmiş, gördüğü rüya ile Bursa'yı şereflendirmişti. Zeynelâbidin'in de aldığı işaret ile Kayseri'ye geldiği söylendi. Bir seyyid Bursa'yı, bir seyyid Kayseri'yi vatan bilmişti? Niçin Kayseri?

O da Mim harfi ile şereflenenlerdi. Medineli olduğu için Kayserililer ona Zeynelâbidin Medenî diyorlardı. Onu Mimleyen, Mim ile taçlayan Kayserililerdi. Görülen o ki... O da tıpkı Emir Sultan gibi Anadolu'yu Mimleyen Son Kale eyleyenlerden olacaktı.

Kayserililer, gelişini bayram bildiler. Kim olduğunu, evliyalığını, ilminin derecesini, nereden öğrenmişlerdi. Hemen ona bir ev

yaptılar. Basra'dan gelip Kayseri'ye yerleşen Seyyid Ahmed Burhaneddin Efendinin kerimesi Fatıma hatun ile evlendirdiler. Zeynelâbidin hazretleri, Kayseri'deki ilk günlerinin çoğunu Seyyid Burhaneddin Tirmizi hazretlerinintürbesinde geçiriyordu. Sanki ondan, Anadolu'nun esrarını öğreniyordu. Burhaneddin hazretleri, Horasan'ın Tirmiz şehrinde doğmuş, Mevlana'nınbabası Behaeddin Veled hazretlerinintalebesi ve Mevlana'nın hocası idi. Çok büyük bir âlim ve gönül dostuydu. 1244 yılında vefat etmiş idi.

Zeynelâbidin'in Kayseriye'ye yerleştiği zaman çizgisinde... Avârif-ül-maârif sahibi Şeyh Şihâbüddin Sühreverdî'nin torunlarından ve hazret-i Ebu Bekir'in soyundan Şeyh Hamza, Amasya'ya geldi. Bir müddet Amasya'da eğlendi. Ne öğrendiyse öğrendi. Amasya'ya bağlı Kavak kasabasına yerleşti. Yanında Şam'da doğan yedi yaşındaki oğlu Şemseddin Muhammed vardı. Sühreverdi hazretleri, Ahiliğin temeli olan Fütüvvet teşkilatının kitabını yazan, Konya'ya Abbasi elçisi olarak gelen kişiydi.

Bu ne esrardı? Anadolu'da ilk fethi yapan hazret-i Ebu Bekir'in neslinden gelen, koca Anadolu'da Amasya'ya yerleşiyordu. Burada bir beklediği mi vardı?

Şeyh Hamza, oğlunu geleceğe hazırlarken... Yıldırım Bayezid de oğlu Şehzade Muhammed'i (Mehmed) geleceğe hazırlıyordu. Çocuk yaşta, Haziran 1399'ta... Amasya, Tokat, Kayseri, Sivas ve Ankara'yı da içine alan, Rum vilâyetine vali olarak gönderdi. Vilayetin Merkezi Amasya idi.

Lalası, Şehzade Mehmed'i Şeyh Hamza ve Zeynelâbidin hazretleriyle tanıştırdı. Şehzade, her iki gönül ehli zatın bilgisine, her haline âşık oldu. Eniştesi Emir Sultan gibi onların da Medine'den, Şam'dan Anadolu'ya gelişinde nice esrar olduğunu ve bu gelişin kendisiyle yakından alakalı bulunduğunu hissetti.

Bursa'dan gelen ile Şam'dan gelen... Her ikisi de 1389 doğumlu idi ve ikisinin de isimleri Muhammed (Mehmed) idi... Anadolu ve Konstantiniyye'ye mim mührünü vurmaya mı hazırlanıylorlardı.

Şehzade Mehmed, bu iki gönül sultanıyla tanışmasından babasına bahsetti, duygularını dile getirdi. Seyyid ve şerifleri çok

seven, onları Osmanlı topraklarının şerefi, Anadolu'nun Son Kale olmasının temeli bilen Yıldırım Bayezid hemen harekete geçti. Seyyid ve şeriflerin şecereleriyle tespiti, şereflerinin korunması, ecdatlarına layık hayat sürmeleri ve istismarın önlenmesi için başvezirine gerekli emirleri verdi. Hicri 802 Ramazanında, Mayıs 1400'te bir makam ihdas edildi. Bu makama ilk olarak Bağdat eşrafından, Bursa'da İshâkiyye zâviyesi postnişini Seyyid Muhammed Nattâ' Hüseynî getirildi (505).

O, Şah-ı Nakşibend hazretlerininhem halifesi hem de damadıydı. Alâeddin Attar diye şöhret bulan Muhammed oğlu Muhammed'di. 1400 yılının 28 Şubatında hastalandı. Silsile-i aliyyenin onaltıncı halkasıydı. Hocası, Mimle başlayan ismiyle, Mimli kimselerin Konstantiniyye ve Anadolu'nun Mimlenmesinde önemli vazife alacakları söylenmişti. O da hasta yatağında aynı şeyi halifesi Yakup Çerhi hazretlerine söyledi.

"Yakub'um... Osmanlı çok zor günler geçirecek gibi... Bize bildirilen o ki... Bu zor günleri, ismi Mimle başlayanla atlatacak, onu takip eden ikinci Mimli ile eski gücüne kavuşacak, üçüncü Mimli ile Konstantiniyye'nin fethi gerçekleşecek. Osmanlı cihan devleti olacak. Üç gönül erine... Biri Bursa, biri Amasya ve diğeri Kayseri'de... Bu zor günlerin atlatılmasında büyük vazife düşecek. Onlarla irtibatı kesme... Altın Yay temsilcilerininbir araya gelmesini sağla... Bu konuda sana Sarı Saltuk'un torunu Ece Yakup'un oğlunun büyük desteği olacak. O da Altın Yay temsilcisidir."

Bu ne cilve idi? İsmi Mim ile başlayanların birincisi, Kâinatı şereflendiren İslam Güneşi... İsmi Mim ile başlayanlarla Anadolu'yu Son Kale eyliyor. İsmi Muhammed olacak ve Mehdi diye bilinecek kişinin yeryüzünü son olarak aydınlatacağı söyleniyordu.

Alâeddin Attar hazretleri, hastalanışından onsekiz gün sonra vefat etti. Tirmiz'e 134 km mesafede Margelan bölgesindeÇağaniyân köyüne defnedildi. Bir gönül eri, haydi, ebedi sevgiliye diyerek imtihan, er meydanı yeryüzünden ayrılırken... Şimşek gibi çakan, Yıldırım gibi düşen... Konstantiniyye fethetmek, müjdeye kavuşmak, Anadolu'nun Son Kale oluşunu tamamlamak istiyordu. Bunun da Kılıç, Kalem ve Könül'ü beraber eyleyerek

Altın Yay'ın kurulmasından geçtiğini çok iyi biliyordu.

Bu üçü de ancak bir yerde bir araya gelebilirdi. İsmi câmi, toplayan, bir araya getiren; mescid, secde edilen, kulluğun farkına varılan yer manasına gelen müslümanların mabedlerinde, ibadet yerlerinde...

Bu sebeple... Niğbolu Zaferi sonrası... En helal para, ganimet parasıyla... Bursa'da ulu bir mabed inşa edilsin, cuma, toplanma, bir araya gelme günü Kalem, Könül ve Kılıç ehli bir araya gelsin istemişti.

Nasip olmuştu, dört yılda, bir ulu caminin inşası bitmiş, ismiyle birlikte gelmişti. Müslümanı Hristiyanı herkes Ulu Cami diyorlardı. Dört yıl deyince Evranos Gazi Çardak'ı, burada kırkaltıyıl önce dört direk üzerine inşa edilen çardağı hatırladı. Cami, tıpkı dört direk üzerine inşa edilmiş bir çardak gibiydi.

Kâinat, dört direk üzerine, toprak, su, ateş ve hava üzerine inşa edilmemiş miydi?

Ulu Cami'de Kâinat modelini gördü. Ateşi, ışığı temsil eden pencereli kubbe... Bu kubbenin tam altında suyu temsil eden şadırvan... Caminin her zerresinden gelen ebedi hayat müjdecisi hava ve caminin yapı taşı toprak...

Kâinata işaret için ağaç oyma minberi üzerine, gezegenler, yıldız kümeleri işlenmişti.

Ulu Cami'de Yeryüzünün ermeydanı, imtihan meydanı olduğu ne de güzel canlandırılmıştı.

Cami duvarları, ayet-i kerime ve hadis-i şerif hatlarıyla yıkılmaz kılınmıştı. Duvarlardaki yazılara bakanlardan biri de akıncı beyi Evranosoğlu'ydu. İlerleyen yaşına rağmen beli bükülmemişti. Ucunda lale olan vav harfini görünce gülümsedi. Deli Kızıl Sultan diye şöhret bulan ve Kırkpınar'ın ilk başpehlivanı olan Laleli Ali'yi hatırladı. Vav harfine lale motifi niçin eklenmişti? Biraz düşününce aklına gelenle rahatladı. Vav da lale de birliği, tek Yaratan'ı temsil ediyordu. Yıldırım Bayezid, çok memnun kalmıştı, Laleli Ali'nin

yeni diyarların fethinde talebeleriyle birlikte yaptığı yardıma... Dergahının çevresinde bulunduğu nice köyün gelirini, dergaha tahsis etmişti.

Ulu camiler, her fethedilen şehirde açılıyordu. Cuma günleri, Kılıç, Kalem ve Könül ehlini bir kılmak için, vavharflerine lale ilave ediliyordu, birlikte ebedi güzelliğe kavuşmak, sözü bir eylemek için...

Ama Bizans sözünde durmuyordu. Hatta Haçlı ordusu teşkili için Avrupa'ya elçiler göndermişti. Bunun üzerine Ulu Camii ibadete açan Yıldırım Bayezid, 1400'de, Konstantiniyye'yi muhakkak fethetmek üzere muhasara etti. Bu, Yıldırım Bayezid tarafından dördüncü, Müslümanlar tarafından ise sekizinci defa kuşatılmaydı.

Yıldırım, bu sefer Konstantiniyye'yi fethetmekte kararlıydı. Peygamber Efendimizin "Konstantiniyye elbette fetholunacak, onu fetheden kumandan ne güzel kumandan, onun askeri ne güzel asker" hadis-i şerifi gönlünde ve zihninde, durmadan dönüyordu. Beldetün Tayyibetün kelimesinin ebced karşılığı Hicri 857 tarihi hiç aklına gelmiyordu. Bu tarihe daha 55 sene vardı. "Bu sefer tamam, müjdeye ben kavuşacağım, güzel kumandan ben olacağım" diyordu.

Muhasara çok şiddetliydi. Dışardan Konstantiniyye içine kuşların dahi girmesine müsaade edilmiyordu. Halk açlıktan kırılmaya başladı. Şehri savunanlarda dayanma gücü kalmadı. İmparator Yedinci İonnes, şehrin teslimini görüşmek için elçi göndermeye karar verdi (506).

Şehir düşmek üzereyken... Timur'un Osmanlı hudutlarına girdiği, Sivas'a hücum ederek harap ettiği haberi geldi. Yıldırım muhasarayı ablukaya çevirerek Anadolu'ya geçti.

Bu ne cilve idi? Peygamber Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem neslinden gelenlerin şerefinin korunması için bir makamın kurulduğu, Ulu Cami'nin ibadete açıldığı ve Konstantiniyye'nin düşmek üzere olduğu 1400 yılında... Sünni bir devlet reisi

ordusuyla, sünni bir devletin topraklarına giriyordu.

Araya nice âlimler, gönül erleri girdi, ama çare olamadı. Sonunda iki ordu Ankara yakınlarındaki Çubuk ovasında karşı karşıya geldi, 20 Temmuz 1402'de... Şu oldu, bu oldu. Şu olmamalıydı ama oldu, şöyle yapmalıydı, ama böyle yaptı...

Netice... Osmanlı, Timur ve ordusuna mağlup, Yıldırım Bayezid esir oldu. Yıldırımla karşı karşıya gelen Timur, mahcuptu.

"Biz aşağıdan alıp anlaşma için gayret ettik, ama siz bunlardan uzak oldunuz. Kader, bize bu şekilde buluşmayı münasip görmüş. Gönlünüze kederin tozları konmasın. Rum diyarını sizin adaletinizin gölgesinin dışında bırakmak düşünülmemektedir.

Mutlu kişilerin uyanık bahtları, ancak Allahü teâlânın dilemesiyle kararabilir."

Din yolunda savaşanların sultanı Bayezid, başını eğdi.

"Allahü teâlânın takdir kalemi, eğer bir ülkeye yokluk kalemini çekmeyi dilemişse... İşin sonu böyle olur. (507)"

Yıldırım Bayezid, esir olurken... Şehzadeler Süleyman, Musa, İsa ve en küçükleri Mehmed (Muhammed) Çelebi, devletin bekası gereği hareket etmişler. Beyleri, yakın kumandanlarıyla birlikte savaş meydanından çekilmişlerdi içleri kan ağlayarak; esir olmamak, Osmanlı'yı devam ettirebilmek için...

Şehzadeler; yakınları, kendilerine bağlı kimselerle birlikte savaş öncesi görevli oldukları memleketlere doğru hareket ettiler.

Ondört yaşındaki Şehzade Mehmed,görev yeri Amasya sancağına gitti. Sivas ve Tokat yöresi de kendisine bağlıydı. Timur'a, bağlılığını bildirdi. Saltanat mücadelesine başlayan kardeşlerin en küçüğüydü. Nasıl hareket edeceğini bilemiyordu. Saltanat mücadelesi yapmak istemiyor, dağ başında koyunlarıyla meşgul garip bir çoban olmayı arzuluyordu. Ama gönlünün bir köşesinde sönmeyen alevler vardı. Konstantiniyye, Altın Yay ve Anadolu'nun Son Kale yapılması, Oğuz Kağan vasiyyeti...

Babasının hasretiyle yandığı, ne yapacağını bilememenin ıztırabıylakavrulduğu bir gün... Kayseri'den tanıştığı Zeynelâbidin hazretleri Amasya'ya geldi. Babası esaretten kurtulmuş gibi sevindi. Zeynelâbidin hazretleri, Silsile-i aliyyenin 17. temsilcisi Yakub-i Çerhi hazretlerininselamını ve müjdelerini getirdi. "Mürşidimiz der ki: Bu başa gelen felaket, Osmanlı Devletinin daha sağlam temeller üzerine yükselmesine sebep olacak. Şehzade Mehmedhemen harekete geçsin. Çevresindeki beyleri hoşnut eylesin. Emir Sultan ve Amasya'daki Şeyh Hamza ile irtibatı kesmesin, onların sözünden çıkmasın. Altın Yay'ın parçalarından Könlün temsilcisi Sarı Saltuk nesliyle hemen irtibata geçsin. Onların elinde açıklamalı Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyyekitabı var. Buna göre harekete etsin. Osmanlı'ya ta Oğuz Han'dan beri nesilden nesile intikal eden emanetler de onda...

Bize bildirilen o ki... Mehmed, on yıl içinde Osmanlı'yı emri altında toplamayı, birliği sağlamayı başaracak. Kardeş kavgasını sonlandıracak. İsmi Mim harfi ile başlayan oğlu, Osmanlı'ya güçlü kılacak. İsmi Mehmed(Muhammed) olan torununa da inşâallah Konstantiniyye'nin fethi nasip olacak. Mehmed, oğlu ve torunu, Mim ile şereflenmiş üçü... Konstantiniyye ve Anadolu'ya silinmez Mim mührünü vuracak, mimleyecekler."

Üç gün başbaşa görüştüler. Nice haberci, Amasya'dan yola çıktı, Şehzade Mehmed'in emriyle...

Mehmed'inverilen müjdeyle harekete geçtiği günlerde... Bayezid'in gözlerinde şimşekler çakmaz, narasıyla yıldırımlar düşmez olmuştu. Timur'un, çok hoş tutma gayretlerine rağmen...

Duyulur duyulmaz bir sesle Timur'a vasiyetini yaptı.

"Ocağımı söndürmeyesin. Osmanlı neslini kurutmayasın. İslam'ın sığınma yeri ve metin sedleri olan kal'aları yıkma. Vilayet-i Rum'u harap etme. Evlatlarım arasında taraf tutma. Hak eden kazansın (508)" Timur söz verdi. Sözler son söz oldu. 8 Şubat 1403, Hicri 15 Recep 805 tarihinde vefat etti. Hicri tarihi meydana getiren rakamların toplamı 13 idi... Bu 13 ile kim sevinmeli, kim üzülmeliydi? Müjdelenen tarih 857 yaklaşıyordu. Bu Hicri takvimle meydana gelen13, neyi işaret ediyordu? 857'ye denk gelen miladi takvimin meydana getirdiği 13'ü mü hazırlıyordu?

İzmir'i zaptedip yine Anadolu içine dönüyordu Timur... Vefat haberini Akşehir yakınında aldı. Bu sırada... Anadolu'da gördükleri ve yaşadıkları onu çok etkilemişti. Artık... "Anadolu'nun İslam âlemi için kale, Osmanoğullarının da en iyi muhafız olduğunu" düşünüyordu. Kendisine Altın Yay ve temsil ettikleri anlatılmış, yüreği yanmıştı. Altın Yayı kuracaklara, Anadolu'yu Son Kale eyleyeceklere mani mi oluyorum endişesiyle... Büyük bir üzüntü içinde sırdaşına içini döktü.

"Osmanlı'nın yaptıklarını görünce... Bu devleti yıkmaktan vazgeçmiştim. Yıldırım'ı tanıyınca ona yardım etmeye karar vermiştim. Niyetim, Rum ülkesini tamamen ele geçirdikten sonra onu tekrar tahta oturtmaktı. Osmanlı soyunu korumanın dindarlığın, İslam serhaddini korumanın bir gereği olduğunu anladım. (509)"

Yıldırım Beyazıt'ın cenazesi, bir müddet Akşehir'de Mahmud Hayrani hazretlerinintürbesinde kaldı. Timur, Semerkand'a giderken izin verdi. Musa Çelebi'ye, babasının cenazesini Bursa'ya götürmesine ve burada defnedilmesine...

Çelebi Mehmed, babasının ölümüyle sarsıldı, bu sarsılma ile kendine geldi. O, babasının tekrar devletin başına geçeceğine inanıyordu. Ölümü, Zeynelâbidin hazretlerinindediklerini hatırlattı. Vazifenin kendisine düştüğüne tam manasıyla inandı. Bin kişilik kuvvetiyle, kendisine itaat etmeyen İnanoğlu'nun onbinkişilik kuvvetini dağıttı, askerlerinden bir kişi dahi kaybetmeden (510).

Ankara Savaşından on ay kadar sonra... Timur, söz verdiği şekilde Anadolu'yu terk etti, Semerkand'a döndü. Buna Amasya'da bulunan Çelebi Mehmed hem sevindi hem üzüldü. Sevindi... Hak eden Osmanlı'nın devamını sağlayacak, aksaklıkları görüp devleti yeniden kuracaktı. Üzüldü... Kardeş kanı akacaktı. Ağabeylerine karşı nasıl kılıç çekecekti? Nice yiğitler bu kavgada ölecek, nice analar, eşler, evlatlar, sevdiklerini kaybedecekti. Zeynelâbidin hazretlerininsöylediklerine rağmen... Saltanat kavgasına girmek istemiyordu.

Musahibi, dert ortağı, hocası Molla Ali'ye kendisini uyutmayan derdini açtı.

"YâMolla Ali! Başa gelenlerden ibret aldık mı? Ağabeyim Musa, diğer ağabeyim İsa Çelebi'nin üzerine yürüdü,Bursa'da tahta oturdu. En büyüğümüz Süleyman Çelebi ise Edirne'de tahta oturdu. Düşman bizden korkarken, şimdi biz âleme maskara olduk. Diğer tarafta din ve devlet için taşıdığım iyi niyet ve Zeynelâbidin hazretlerininsöyledikleri var.

Ne yapacağımı şaşırdım. Aklım karışık. Gönlüm ise tac ve taht düşüncesini terk ederek seninle hacca gidelim, der."

Çelebi Mehmed hem bunları söyledi, hem de ağladı. Molla Ali, Çelebi Mehmed'i teselli etti. "Şehzadem. Zeynelâbidin hazretlerininsöylediklerini unutmayalım. Ne yapacağımız konusunda Emir Sultan ve Şeyh Hamza hazretleriyle istişare edelim. İstihareye yatalım. Görelim Mevlam gönlünüzü ne tarafa çevirir" dedi.

Akşam ikisi de istihareye yattı. Çelebi Mehmed rüyâsında dedesi Murâd-ı Hüdâvendigâr'ı Bursa surları önünde gördü. Yanında Emir Sultan vardı. Emir Sultan hazretleri, ona bir kılıç verdi. Eyerlenmiş at işaret etti. "Haydi, yiğidim, ata bin! Osmanlı'yı yine tek sancak altında birleştir. İklim-i Rum'u mazlumların ve dinimizin Son Kalesi eyle!" dedi. Çelebi, ata binmek istemedi. Emir Sultan, sağ eliyle kuşağından yakaladı ve atın üzerine oturttu. At, kanatlandı, surları aşarak Ulu Cami yanına kondu.

Molla da rüyasında Çelebi Mehmed'i tahtın üstünde, Musa Çelebi'yi ise tahtın altında gördü. Rüyaların şaşkınlığında iken... Emir Sultan hazretlerinden bir mektup geldi. "Çektiğin kılıcı kınına sokma. Osmanlı'yı bir eyleme vazifesi, mesuliyeti sende" diyordu

"Önümüze çıkan, kardeşimiz de olsa... Bu can, bu bedende durdukça, durmak yok. Ta ki Osmanlı'yıyek vücut kılıncaya kadar" dedi, Çelebi Mehmed, yola koyuldu, ilk hedef Bursa idi.(511)

Amasya'dan çıktıkları anda bir müjde geldi. Bir oğlu olmuştu. İsim olarak aklına Murad, geldi. Çünkü bütün muradı, isteği,

Osmanlı'nın tekrar bir olması, Konstantiniyye'nin fethi ve Anadolu'nun Son Kale kılınmasıydı. Murad ismi aklına gelince tepeden tırnağa titredi. Murad ismi mim harfi ile başlıyordu. Bu ismi koyarsa ikinci mim olacak, üçüncü mim de onun oğlu mu olacaktı? Hicri 857 yaklaşıyordu. Üç mim ve ebced hesabıyla Konstantiniyye'nin fethine işaret eden Hicri 857... Ağladı, torunu müjdelenen kumandan, kendisi de onun dedesi olmakla şereflenecek miydi? Bu ne büyük şerefti. Oğlunun isminin Murad olmasını, ismini deŞeyh Hamza'nın koymasını, Şeyh Hamza'nın oğluna hoca, onun oğlu Şemseddin Mehmed'in de lala olmasını emir buyurdu. "Yâ Rabbî! İsmini Murad koyduk. Senin, gönül dostlarının murad ettiklerinden, dilediklerinden olsun" diye dua etti. Bursa istikametine beklemeksizin yürüdü. Sarı Saltuk torunu Ece Yakup'un oğlu Ece Muzaffer, Çelebi Mehmed ile yürürken Amasya'dan birhaber geldi. Bir oğlu olmuştu. Çelebi Mehmed'e haber verdi. Çelebi Mehmed çok sevindi.

"Haydi, gözümüz aydın. Üzülüyorduk, Altın Yay'ın Könül parçası için bir varis gelmedi diye... İşte geldi...

Biz Muradımıza kavuştuk, elhamdülillah sen de kavuştun. Kılıç ve Könül'ün varisleri birlikte geldiler. İnşâallah birlikte büyürler. Sarı Saltuk'un torununun torunu oldu ha? İsmini ne düşünürsün?"

Doğum haberini almanın anlatılmaz coşkusundaki Ece Muzaffer boyun büktü.

"Beyimizin yanında isim vermek ne haddimize... Vereceğiniz isim, inşaallah evladımızın rehberi olacak. Yolunu sonsuz güzelliklere açacak."

Çelebi Mehmed, Ankara Savaşından sonra ilk defa hafifçe güldü.

"İnşaallah dediğin gibi olsun. İsmiyle geldi. Murad Saltuk diyelim. Hepimizin muradı, beklediğiydi. İnşaallah, ceddi Sarı Saltuk'un yolundan gider, evladımız Murad'ımıza can yoldaşı olur."

Murad Saltuk ismini veren Çelebi Mehmed'in yürüyüşü zafere isim vermeye oldu. Bursa-Uluhan mevkiinde kardeşiyle karşı karşıya geldi. 1404'de İsa Çelebi ile yapılan savaşı, Çelebi Mehmed kazandı, Bursa'ya girdi ve tahta oturdu. Son verdiği isim sultan oldu.

14 yaşında birlik mücadelesine başlayan Mehmed...Geçen beş yıl içinde çok yorulmuştu. Bu mücadelede en büyük yardımcıları

Emir Sultan, Somuncu Baba, Hacı Bayram Veli, Şeyh Hamza ve Zeynelâbidin hazretleri olmuştu. Aynı yaşta olduğu Şemseddin Mehmed'i can yoldaşı bilmiş, yaşayamadığı gençlik günlerini onunla yaşama güzelliğine ermişti.

Muhammed aleyhisselamın ismini taşıyan Muhammed (Mehmed) Çelebi, Osmanlı mülkünü, O'nun yaratılış gayesine uygun hale getirmek, mimlemek için gayret ederken... Muhammed aleyhisselamın neslinden gelen Emir Sultan hazretlerininbulunduğu Bursa'da... Gönülleri ve ülkeleri mimleyecek işlerin en güzeli gerçekleşti.

Ulu Cami'iBaşimamı Süleyman Çelebi, 1409'da Vesiletün Necât (Kurtuluşa Vesile) isimli bir eser yazdı ki... O eser... Peygamber Efendimizi nazım yoluyla anlatan bir mevlid-i şerif idi. O'nun Allahü teâlânın sevgilisi olduğunu, Kâinatın O'nun aşkıyla yaratıldığını, Kâinattainsanın yerini, yeryüzüne imtihan için gelindiğini anlatıyordu... Hazret-i Muhammed'in yaratılanlar içindeki yerini, doğumunu, miracını, vefatını anlatan bu eser, bir anda önce Osmanlı mülküne dalga dalga yayıldı. Âşık ve Maşuka tercüman oldu. Gönülleri, Osmanlı mülkünü hazret-i Muhammedin aşkı ve hakikatiyle mimledi.

Ulu Camide vaaz eden bir İranlı vaiz, hazret-iMuhammed sallallahü aleyhi ve sellemin, İsa aleyhisselamdan üstün olmadığını söyledi. Bu sözlere Müslümanlar infial gösterdiler ve çok üzüldüler. Ve Süleyman Çelebi, çok kısa zamanda yazdığı eseriyle ehl-i sünnet Müslümanların sesi oldu. Eseri dillerden ve gönüllerden düşmez oldu.

Süleyman Çelebi, eserine;

Ölmeyüb Îsâ göğe bulduğu yol

Ümmetinden olmak için idi ol

mısralarınıtaç eyledi. Hazret-i Muhammed'in ümmeti olmak o kadar büyük bir şerefti ki, İsa aleyhisselam, O'nun ümmetinden olmak için göğe çıktı, diyordu.

Allah adın zikr edelim evvela

vacip oldur cümle işte her kula

mısralayla başladı, başlangıcın ne olduğunu bildirdi.

Cümle âlem yok iken ol var idi

Yaratılmıştan gani, cebbar idi

diyerek Kâinatın yoktan var edildiğini, varlık âleminin hakikatini haykırdı.

Hak teala çün yarattı âdemi
âdemle müzeyyen kıldı âlemi
Mustafa nurunu alnına kodu
Bil habibim nurudur bu nur dedi

mısralayla... Âdem aleyhisselamın yaratılış gayesini, Kâinatın, onun ve neslinden gelenlerin niçin yaratıldığını, onun yaratılmasına sebebin de Muhammed aleyhisselam olduğunu açıkladı.

Miraçta, Allahü teâlânın Muhammed aleyhisselama muamelesini;

Gel habibim sana âşık olmışam

Cümle halkı sana bende kılmışam

beytiyle... Anlatılmaz genişlikte manayı, anlatılmaz kısa sözlerle ifade etti.

Hazret-i Muhammed'in Miraç'da, Allahü teâlânın huzurunda dahi ümmetini unutmadığını... Aşağıdakimısralarla dile getirdi:

Ol zaif ümmetlerin hali n'ola

Hazretine nice anlar yol bula

Osmanlı'da birlik mücadelesinin yapıldığı günlerde... Vesilet-ün Necat'ın Süleyman Çelebi'nin gönlünden sözcüklere dökülmesi... Bu sözcüklerin nice gönüllerde çiçek açması... Osmanlı mülkünün hazret-i Muhammed'in aşkıyla mimlenmesine, gönüllerin bu aşkta bir araya gelmesine, Vesilet-ün Necat'a, kurtuluşa vesile oldu.

Kardeşler arasında taht kavgası devam etse de... Bir ateş,

hepsinin gönlünü yakmaya devam ediyordu. Müjdelenen kumandan olma, Konstantiniyye'ye mim mührünü vurma aşkı... Osmanlı'nın Avrupa topraklarına hükmeden Musa Çelebi, fırsat bulduğu anda, 1412'de, Konstantiniyye'yi kuşattı. Bu Osmanlılar tarafından yapılan beşinci kuşatmaydı.

Şehri topa tutarak adamakıllı sıkıştırdı. Ama... Kardeşinin Rumeli yakasına geçtiğini haber alınca... Kuşatmayı kaldırmak mecburiyetinde kaldı.

Kardeşler arasında saltanat mücadelesi on senedir devam ediyordu... Tuna boyunda, Çamurlu Derbend'de... Musa Çelebi ile Çelebi Mehmed arasındaki savaşta, Musa Çelebi mağlup oldu. Yaralı olarak Eflak'e (512) kaçarken yakalandı. Altın Yayın kirişiyle 5 Temmuz 1413'te boğuldu. Ve Çelebi Mehmed, Edirne'de bütün Osmanlı mülkünün tek sultanı olduğunu ilan etti (513). Süleyman, İsa ve Musa Çelebilerin ölümünden, Çelebi Mehmed'in nice gözyaşlı gecelerinden, ciğerlerini kavuran kardeş acısından sonra...

Ayrılıkların tesellisi yine ayrılık mı oluyordu? Saltanat kavgasında kaybettiği kardeşlerinin ayrılığıyla yanıyordu Çelebi Mehmed... Kayseri'den gelen ayrılık haberiyle bir daha yandı. Çok sevdiği hocası Zeynelâbidin hazretleri vefat etmişti. Osmanlı mülkünün ve gönüllerin mimlenmesinde üzerine düşeni yaptıktan, Kayserililerin gönlünde İmam Sultan diye taht kurduktan sonra... O, Peygamberimizin sallallahü aleyhi ve sellem neslinden idi, vazifeyle Medine'den Kayseri'ye gelmişti.

Kayseri'ye defnedildi, Anadolu toprağını Kıyamet'e kadar mayalamak üzere...

Oğuz Türkü, kimin sultanlığa layık olduğunu çok iyi biliyordu. Çelebi Mehmed'i sultan olarak tahta oturttu. Emir Sultan hazretlerinden sonra, Zeynelâbidin hazretlerine sultan dedi. Çünkü onlar hem gönüller sultanıydı hem de Anadolu'da Osmanlı birliğinin tekrar sağlanmasında çok önemli roy oynadı (514).

Acılarla yoğrulan Çelebi Mehmed, yandım, su diyor. En büyük teselliyi gönül sultanları Emir Sultan, Somuncu Baba, Zeynel Âbidin ve Şeyh Hamza yanında buluyordu. Ama... Somuncu Baba,

Zeynel Âbidin ve Şeyh Hamza, elveda demişler. Ebedi âleme göç etmişlerdi. Babası Yıldırım Bayezid gibi, ağabeyleri gibi... Gitmişlerdi, iyi atlara binerek, iyilikleri de heybelerine koyarak... "Âlimlerin, gönül sultanlarının ölümü, âlemin ölümü gibidir" sözünün ne manaya geldiğini çok iyi anlamıştı. Dayanılmaz saltanat ve dünya yükü, onların gidişiyle iyice dayanılmaz olmuştu.

Geride Emir Sultan kalmıştı. Ona Bursa'yı, Osmanlı'nın kalbini, ailesini, şehzade Murad'ı, Murad Saltuk'u, emanet etmişti. Hacı Bayram Veli hazretleri vardı, Somuncu Babanın halifesi... Onu Ankara'da bırakmıştı, Anadolu'nun kalbi diye... Sakın oradan ayrılma, demişti, beyliklerin Anadolu'yu, gönülleri karıştırmaması için...

Mim'i şereflendirenin ismiyle şereflenen, Anadolu, Rumeli topraklarına, Kıyamet'e kadar silinmemesi duasıyla Mim mührünü vurmak için gayret eden Çelebi Mehmed (Muhammed) yanıyordu. Bütün kâinatı mimleyenin aşkıyla... Ziyaret etmek, şereflerin en yücesi, anlamasıyla şereflenmek, Osmanlı'yı tek bayrak altında toplamanın kendisine nasip olması nimetine şükür etmek istiyordu. Ama saltanat dedikleri ateşten taht bırakmıyordu. Elhamdülillah... Nasip olmuştu, Osmanlı'yı tek bayrak altında toplamak bir eylemek... Henüz yirmidört yaşında iken, on yıllık bir mücadele sonrası... Bu nimete şükür etmek için ne yapmalı, nasıl hareket etmeliydi?

Derdini, Emir Sultan hazretlerine açtı. Gülümsedi.

"Sultanım. Derdi veren Rabbim, dermanını da verir. Babanız, çok hayırlı bir iş başlatmıştı, bir teşkilat kurarak... Peygamber Efendimizin neslinden gelip de Osmanlı topraklarında yaşayanlara sahip çıkılması için... Siz de Surre Alayı hayırlı işini başlatın."

"Surre alayı mı? Bilemedim hocam... Nedir ki?"

"Sultanım. Harameyn'e, Mekke-i mükereme ve Medine-i münevvereye hediye, yardım göndermektir. Başta Peygamber Efendimizin neslinden gelenler olmak üzere burada ikamet etmekte olanların rahat yaşamaları için... Saraydan ve halktan dileyenler de gücü yettikleri ölçüde buna katılırlar.

Allahü teâlâ Kur'ân-ı kerimde, Âl-i İmrânsûresi 160. ayet-i kerimesinde, 'Allahü teâlâ size yardım ederse size galip gelecek yoktur.' buyurmaktadır. Yüce Mevlamazın yardımına kavuşmak için yapılacak en güzel işlerden biri, Surre Alayıdır."

Çelebi Mehmed, "Hay Allah razı olsun Hocam" diyerek yerinden fırladı. Mani olmasına imkân vermeden, Emir Sultan hazretlerininsağ elini yakaladı ve öptü.

Büyük bir sevinç içinde... Surre Alayını ilk fırsatta o mübarek diyarlara gönderen Mehmed Çelebi, hiç durmuyordu. Kimi zaman Bursa'da, kimi zaman Edirne'de idi... Hak mücadelesinin Anadolu veya Avrupa topraklarında olmasına göre...

Ecdat yadigarı sandığı da sık sık bakıyordu. Gönlü Amasya'da idi... Gönlü, Kılıcı ve Kalemi tanıdığı Amasya'da, Şeyh Hamza'da, onun oğlu Şemseddin Mehmed'de idi... Kendisiyle aynı yaşta olan Şemseddin'in yeri ayrıydı onun yanında... Kardeşi gibiydi... Zor günlerinde hep yanındaydı. Yine yanında olmasını istiyordu. Ama Kılıç'a değil, Könül ve Kalem'e sevdalı olduğunu görmüş. "Kardeşim. Hep yanımda, yardımcım olmanı, oğlum Murad ile ilgilenmeni isterim. Ama senin sevdanı bilirim. İnşâallah, bu sevdanla... Osmanlının, İslam âleminin sönmez sevdasına kavuşmasına, Konstantiniyye'nin fethine vesile olacaksın." demiş. Onu medreseye göndermişti. Bunda, Emir Sultan hazretlerininsözlerinin de tesiri olmuştu. "Sultanım... Şemseddin'in asıl vazifesi üçüncü Mimde olacak. Bırakalım, kalem ve könülde yetişsin" demişti.

Şemseddin, Sultan'dan aldığı izinle... Kur'an'ı ezberleyip kuvvetli bir dinî tahsil gördükten sonra... Osmancık Medresesi'ne müderris oldu. Ama nefsi de sanki müderris olmuş, havalara girmişti. Nefsini imana getirmeyince, her başarısının ona yarayacağını iyi anlatmıştı ona babası Şeyh Hamza... Fakat babası, nefis mücadelesine başlatmadan ayrılmıştı ermeydanı, imtihan meydanı yeryüzünden...

Ve ayrıldı medreseden Şemsedddin... Bir mürşid-i kâmile kavuşabilme, talebe olabilme ümidiyle... Hacı Bayram Veli

hazretlerini işitti, ona talebe olmak için Ankara'ya geldi. Onu çarşıda, goy goyculuk yaparken, goy goy (koy koy) diyerek talebeleri için yardım toplarken gördü. Şeyhliğine yakıştıramadı. Tanışmadan geri döndü, Şam'a gitti. Kaldığı medresede rüya gördü. Boynunda altın bir zincire bağlı altın bir tasma vardı. Bütün gücüyle karşı koymasına rağmen çekilen zincirle birlikte o da sürükleniyordu. Dağlar, ovalar aştı. Zincirin çekilmesi durdu. Dağ gibi birisinin yanına çekilmişti. Merak etti, başını kaldırdı. Tepeden tırnağa titredi. Hacı Bayram Veli hazretleriydi. Zincir elindeydi, gülümsüyordu. Başından aşağı kaynar su dökülmüş gibi oldu.Sabahı beklemedi. Dönüşü Ankara'ya idi.

Zülfadl Köyüne geldi. Hacı Bayram Veli hazretlerive talebeleri buğday biçiyorlardı. O da bir orak buldu, ter-su içinde biçmeye başladı. Öğlen namaz ve yemek molası verildi. Ancak sofraya davet edilmedi. Baktı, baktı ve baktı. Önlerine yal konulan köpekleri gördü. Senin yerin onların arasında, dedi. Köpeğin birini yana çekti. Yaldan yemek için leğene eğildiğinde, bir ses geldi.

İsmi, dininin güneşi manasındaki Şemseddin'e sesleniyordu. "Gel, gönlümün güneşi... Yanıma gel." Seslenen Hacı Bayram Veli hazretleriydi. Yürüdü, boynunu uzattı. "Efendim. İşte boynum. Tasmanızı takın, altın değil isterse ateşten olsun" dedi.

Gülümseyen Hacı Bayram Veli hazretleri, yanında yer açtı. Bundan sonra... Bizim için Akşemseddin'sin."

Hacı Bayram Veli hazretleri, Somuncu Baba'ya talebe olduğunda,ismi Numan'dı, Kurban Bayramı zamanıydı... Somuncu Baba, "İki bayrama birden kavuştuk" dedi. Bayram ismiyle şereflendi. Hocasıyla Hacca gitti, Hacı oldu. Ve Hacı Bayram Veli diye gönüllerde taht kurdu. Gelişiyle gönülleri bayram eylemiş. Şimdi ise bakışıyla Şemseddin Mehmed'i AK eylemişti. Anadolu ve Konstantiniyye'yi Son Kale, ak eylemek ve mimin mührünü vurmak, mimlemek üzere...

Akşemseddin, çok kısa zamanda, hocasından icazet-i mutlakayı aldı, halifesi oldu. Bu durumu diğer talebeleri kıskanınca..."Onun çırası hazırdı, bize yalnızca tutuşturmak kaldı" buyurdu.

Çelebi Mehmed, kardeşi gibi sevdiğinin AK lakabıyla anıldığını

işitince çok sevindi. OnuEdirne'ye çağırdı. Yatağında yatıyordu. Emir Sultan yanındaydı.Onu görünce yüzü aydınlandı. Zorlanarak da olsa oturdu.

"Kardeşim... Hoş geldin, safalar getirdin Akşemseddin'im... Hacı Bayram Veli hazretlerininhalifesi olmana çok sevindim. Seni buraya kadar yordum. Hakkını helal et."

Akşemseddin, "Sultanım. Ne hakkımız olur. Öl, de, ölelim. Sizin emrinizi Allahü teâlânın emri biliriz" diyerek etek öpmek için hareketlendi. Çünkü o sultandı. Çelebi Mehmed müsaade etmedi. Yanına oturttu. Zor konuşuyordu.

"Ondört yaşımda başladığım bu mücadele... Beni çok yordu. Başta Karamanoğlu olmak üzere... Timur'un gelişiyle güç bulan beylikleri, ehl-i sünnet yolundan ayrılanları yola getirmek için çok uğraştım. Dindaşım ve kardeşlerimle uğraşmak... Beni çok üzdü, sıhhatimi aldı. Bütün bunların üzerine Rumeli topraklarındaki mücadele de binince... Elden ayaktan düştüm. Kendimi yetmiş yaşında gibi hissederim."

Akşemseddin, hayatının dört-beş yılını beraber geçirdiği Sultana baktı. Çok zayıflamıştı. Saltanat yükü, onu bitirmişti. Sultan bir müddet nefeslendi. Uzun, uzun Emir Sultan hazretlerine ve Akşemseddin'e baktı.

"Sözlerim her ikinizedir. Hayatta olduğunuz sürece... Murad'ımı ve ondan sonra saltanat nasip olanı yalnız bırakmayın. Kalem ve Könül olun, Kılıcı destekleyin. İşaret edilen 857 yılı yaklaşıyor. Mimler birbiri peşi sıra geliyor. Gelişmeler gönül sultanlarının bildirdiklerini doğruluyor. Görünen o ki... Konstantiniyye'yi fethetme şerefi inşaallah torunuma nasip olacak... Biz de onun yolunca açmakla iftihar edeceğiz inşaallah...Kundak bezinden sonra... İhram bezini giymek nasip olmadı... Ama yakın zamanda kefen bezini giyeceğiz gibi... Hacca gitmeyi çok istemiştim. Hacı olamadım. Ama rahmetli diye anılır olacağız. Oğlum Murad'ı çağırdım. Hakkınızı helal edin."

Bu görüşmeden kısa bir süre sonra... Hicri 23 Cemaziyelahir

824, 25 Haziran 1421'de Çelebi Mehmed, vefat etti. Çok genç vefat etmişti. Vefatı, gizli tutuldu. Şehzade Murad, Amasya'dan gelip Bursa'da tahtta oturuncaya kadar...

Çelebi Mehmed'in cesedi tahnit edildi. Bursa'da defnedilmek üzere yola çıkarıldı. Emir Sultan ve Akşemseddin de defin kafilesindeydi. Emir Sultan, anlattı Mim'i ve mimleme ile ilgili esrarı... Kendisinin Konstantiniyye'yi fethedecek sultana hoca olacağını, onu nasıl yetiştirmesi gerektiğini...

Gülübol (Gelibolu) kasabasına geldiklerinde... Şehzade Süleyman'ın Bolayır'daki kabrini ziyaret ettiler. Gülübol üzerinden Boğaz'ı geçerek Çardak'a geldiler. Sarı Saltuk'un torununun oğlu Ece Muzaffer de yanlarındaydı. Onlara, Çardak kasabasının nasıl doğduğunu, kum yolu efsanesini, Şehzade Süleyman'ın sallarla Rumeli'ye geçişini anlattı. Kum yolunu ve ucundaki hilali gördüler.

Mehmed Çelebi, türbesini daha sağlığında iken Bursa'da ismiyle anılan külliyeye inşa ettirmiş, ölümünden kırk gün sonra tamam olmuştu.

Kosova'da şehid olan Sultan I. Murad, Bursa'ya defnedilmişti. Niçin? Edirne'nin hudutta olması, düşman tarafından işgal edilme ihtimali sebebiyle mi?

Bursa'ya geldiler. Mezarını Yeşil Külliye diye bilinen, inşasına 1413 yılında başlanan ve yeni biten Çelebi Mehmed Külliyesi'ndeki türbede kazdılar. Ceset, mezara indirilirken hatırladı, Peygamberimizin aleyhisselam, "Müminin kabri Cennet bahçelerinden bir bahçedir" hadis-i şerifini... Hakikaten külliye gönül alıyordu. Camisi, medresesi, imareti, hanları ve hamamı ile... Tam bir Cennet bahçesi gibi olmuştu. Cami Yeşil Cami, türbe Yeşil Türbe, külliye de Yeşil Külliye diye biliniyordu. Yeşil Bursa'da Yeşil Külliye, Cennet bahçesi...

İsmi Muhammed aleyhisselamın ismi olan o sultan ki... Sekiz yıllık sultanlığında... Osmanlı mülkünü Cennet bahçesi, Anadolu'yu Son Kale yapmaya çalışırken... Gönlündeki Cenneti, Bursa'ya Yeşil Külliye diye inşa ettirmiş. Türbesini de bu Cennet bahçesinin bir

parçası eylemiş ve buraya defnedilmişti. Sekiz yılda, sekiz Cennete misal bir Cennet bahçesi, Yeşil külliye...

Akşemseddin, her hücresiyle titredi. Çelebi Mehmed, miladi 32, hicri 33 yaşında vefat etmişti. Cennet bahçesi olan kabrine girdiğinde 33 yaşında, Cennet yaşındaydı. Cennet'te herkes 33 yaşında olacaktı.

Onsekiz yaşındaki yeni Sultanla, II. Murad ile uzun bir görüşme yapan Akşemseddin, müsaade alarak Bursa'dan ayrıldı. Ankara'ya hocası Hacı Bayram Veli hazretlerininyanına döndü. Anadolu'yu fethe hazırlamak, bu fetih ile gönlünü kanatlandırmak için...

Akşemseddin Ankara'ya döndü. Ama... Fethe giden yolda ikinci Mim olan Sultan Murad'ı çok çileli günler bekliyor gibiydi... Bizans, Limni'de esir tutulan ve Yıldırım Bayezid'in oğlu olduğu iddia edilen Mustafa (Düzmece) Çelebi'yi hem serbest bıraktı, hem de Osmanlı tahtını elegeçirmesi için her türlü desteği verdi, karşılığını fazlasıyla almak üzere...

Mustafa Çelebi ile Sultan Murad kuvvetleri ilk defa Gelibolu Edirne yolu üzerinde, 30 Ağustos 1421'de karşılaştılar. Sultan'ın kuvvetleri mağlup oldu. Çelebi Mustafa Edirne'ye girdi ve burada tahtta oturdu. Taht sahibi olunca, Bizans'a verdiği sözleri tutmadı ve arası bozuldu.

Çelebi (Düzmece) Mustafa 17 bin kişilik orduyla 20 Ocak 1422'de Gelibolu üzerinden Anadolu'ya geçti. Bursa önlerine geldi. II. Murad, ümitsizliğe kapıldı. Babasının ve kendisinin sancak beyliği yaptığı Amasya'ya çekilmek istedi.

Emir Sultan hazretleri, "Allahü tealânın yardım ettiğine kimse galip gelemez. Yeter ki biz, O'nun rızasını kazanmak yolunda, O'nun emrettiği sebeplere sarılalım. Yapabileceğimizi yapalım. Sonra da dua edelim, O'ndan isteyelim" dedi (515).

Sarı Saltuk'un torununun oğlu Ece Muzaffer ve oğlu Murad Saltuk, Altın Yay'da Könlü temsil edenler... Bu zor anda hep Sultan Murad'ın yanında oldular. Muhyiddin Arabi hazretlerinin Şecere-i

Numaniyye kitabından müjdeler çıkararak gönlünü sağlam eylediler.

II. Murad, Ulubad suyu üzerindeki köprüyü yıktırdı. Düzmece dört bin kişilik kuvvetiyle suyun diğer tarafında kaldı.

Sultan, Aydınoğlu Murad Beye, Aydın Beyliğini vaat etti. O da birlikleriyle Düzmece'nin yanından çekildi. Bunu gören Rumeli beyleri de Düzmece'yi yalnız bıraktı.

Hacı İvaz Paşa'nın taarruzundan sonra, Düzmece, ordugahını bırakıp geri çekildi. Anadolu'yu yeğenine bıraktı. Ancak Sultan'ın ordusukendisini takip etti. Edirne'nin kuzeyinde, Kızılağaç Yenice'sinde yakalandı. Yapılan yargılama sonucunda gerçek Mustafa Çelebi olmadığı, düzmece olduğu ilan edildi ve asıldı.

Bizans telaşlandı. Edirne'ye elçi gönderdi. Sultan elçileri kabul etmedi. Bizans'a harp ilan etti.

20 Haziran 1422'de Konstantiniyye surları önüne geldi. 30 bin asker ve donanma ile kuşatmaya başladı. Bu; Osmanlı tarafından altıncı kuşatmaydı. Bu bir cezalandırma savaşı idi. Sultan Murad, Hicri 857'den ve fethin üçüncü Mim'e kısmet olacağı sözünden haberdar idi. Ama gönlü, "Fetih niçin olmasın, söylenenler, keşif ile söylenen şeylerdir, kati değildir, gaybı ancak Allahü teâlâ bilir" diyordu. O da fethi gerçekleştirmek için her çareye başvuruyordu.

Topkapı ve Edirnekapı surlarına taarruzlar yapıldı. Demir tekerleklerle hareket ettirilen, ahşaptan, surlar yüksekliğinde, yürüyen kulelerle surlara yaklaşıldı. Kuvvetli topçu atışları ve kanallar kazılmak suretiyle kuşatma devam etti. Âlim ve evliyalar da orduya dualarla iştirak ediyordu. Emir Sultan hazretlerininsefere katılması da orduya ayrıca manevî güç veriyordu. İstanbul'un düşmesi an meselesi idi. Bizans'ın takati tükenmek üzereydi. Sultan Murad, inşaallah, müjdelenen kumandanlık bana nasip olacak ümidlerindeyken Hamid ili (516) Sancak Beyi olanonüç yaşındaki kardeşi Mustafa'nın isyanı haberi geldi. Karaman ile Germiyan beyleri ona katılmış, başta Papalık olmak üzere Hristiyan devletleri ve Bizans destek vermişti. Kuşatmayı kaldırmak mecburiyetinde

kaldı. Şu saltanat, taht dedikleri, nasıl bir efsunlu güzeldi ki en akıllıları dahi şaşırtıyordu. Önce amcası, şimdi kardeşi... Kardeşi, İznik'e kadar gelmiş ve İznik'i almıştı.

Bir an fetih için ümitlenen Sultan Murad hüzünlendi. "Anlaşıldı ki fetih bize değil, inşaallah neslimizden gelecek üçüncü Mim'e nasip olacak, tarihler de Hicri 857'yi gösterecek" dedi.

Şehzadenin lalası İlyas Bey, isyanın teşvikçisi olduğu halde, II. Murad'ın vaatlerine kapıldı, efendisine ihanet etti. Onun yardımıyla Mihaloğlu Mehmed Bey, İznik'e girdi. Şehzade Mustafa boğuldu.

Sultan Murad, bir şeyi çok iyi anlamıştı. Konstantiniyye, Hilal'in karşısındaki Haç'ın sembolüydü. 1065'de Hani'nin fethedilip, kilisenin kubbesindeki Haç'ın indirilip yerine Hilal'in koyulmasıyla... Sonra da Malazgirt Zaferiyle tam bir Hilal-Haç kavgası başlamış. Oğuz Türk'ü, Hilal'in temsilcisi sayılmıştı. Oğuz Türküne karşı yapılan seferlerde, bütün Hristiyanlar birlikte hareketetmişti, kendi aralarındaki mezhep ve hudut savaşlarını unutarak...

İşte Konstantiniyye debütün Hristiyanlık âlemi için bir semboldü. Oğuz Türkünün, burasını her kuşatması, bütün Hristiyanları ayağa kaldırıyordu. Sultan iyi anlamıştı ki... Konstantiniyye'yi fethetmek, fetihten sonra onu elde tutabilmek, Anadolu'yu Son Kale kılmak ve Son Kale olarak muhafaza edebilmek için... Bütün Hristiyan âlemine karşı koyabilmek, güç yetirebilmek gerekiyordu. Maddi-manevi güçlü olabilmek şarttı.

Hocası Emir Sultan hazretlerine de danıştı, o da aynı şeyi söyledi. Sultan Murad karar verdi. Osmanlı'yı Hicri 857'ye ve sonrasına hazırlamaya...

22 Şubat 1424'te Bizans ile antlaşma imzalandı. Buna göre, Bizans, her yıl Osmanlı'ya 300 bin akça ödeyecekti.

Bizans'la anlaştıktan ve Sırbistan despotu Stefan'ı bir Türk heyetiyle Almanya-Macaristan İmparatoru Sigismund'a gönderip

buradan gelecek tehlikeyi önledikten sonra... Sıra Anadolu'daki beylikleri hizaya getirmekte dediği anda... Gelen bir ihbarla gönlü bulandı. Gelen ihbarda, "Ankara'da Hacı Bayram, devlet içinde devlet oldu. Etrafına yüzbinleri topladı. Başta Karaman olmak üzere diğer beylikleri de yanına alarak isyan etmesi ve yeni bir devlet kurması yakındır" deniliyordu.

Gelen istihbarat raporunda, Hacı Bayram Veli'nin gücü doğrulanıyor, ancak isyanıyla ilgili hiçbiremare olmadığı, devlete sadık olup, sadık kimseler yetiştirdiği söyleniyordu. Rapor beklediği gibiydi. Anadolu'daki beyliklerin üzerine yürümezden önce... Hacı Bayram Veli hazretleriyle tanışmak istiyordu. Bu ihbarı vesile bildi. "Edirne'ye gelsin" dedi. Bir çavuş gönderdi.

Gelibolu üzerinden gerilmiş yay manasına gelen Edirne'ye (Edrine) geldiler. Sultanın huzuruna çıktıklarında... Murad Han, tahtından kalktı. Hacı Bayram Veli hazretlerine doğru yürüdü. Bunu görünce telaşlandı.

"Sultanım! Lütfen! Siz, devleti temsil edersiniz."

Sultan Murad, mahcubiyetle başını eğdi, tahtının hemen yanındaki koltuğu işaret etti.

"Hocam! Hoş geldiniz! Safalar getirdiniz. Şöyle buyurun. Sultan sizsiniz. Biz köle olabilmek için himmetinize muhtacız."

Akşemseddin'e tahtının solundaki koltuğu gösterdi!.

"Hoş geldin, safalar getirdin Şemseddin ağabeyim! Yıllar sonra seni görmek ne güzel. Çok özlemiştim, yüzünü, sesini, anlattıklarını..."

Sultan... İki misafirini oturttuktan sonra... Sevgiliyle uzun uzun baktı.

"Hocam! Hakkınızı helal edin. Sizi buraya kadar yorduk. Bizim sizin ayağınıza gitmemiz lazımdı. Ama... Saltanat dedikleri... Bir korkunç zırhtır, bize istediğimiz hareketi yaptırmaz."

Hacı Bayram, gönüllere sürur veren bir gülümsemeyle cevap verdi.

"Sultan sizsiniz! Siz isteyeceksiniz, bizler yapacağız. Sizin iyiliğiniz, hoşluğunuz huzurumuzdur. Osmanlı mülkünün hoşluğu, âlemin hoşluğudur. Sizin rızanızı kazanmayı, Rabbimizin rızasını kazanmaya en büyük vesile biliriz. Seve seve, koşa koşa geldik."

Her biri inci tanesi olan sözler, dünyalar verilmiş gibi Sultanı rahatlattı.

"Allahü teâlâ razı olsun hocam... Muradımız; Edirne'yi, Osmanlı'yı Konstantiniyye'nin fethine hazırlamaktır. Kılıç, Kalem ve Könül olarak... Bunun için sizleri buraya kadar yorduk."

Sultan anlattı. Konstantiniyye'nin fethi, Altın Yay ve Gümüş Oklar, onların temsil ettikleri, Anadolu'nun Son Kale olması ve Kıyamet'e kadar Son Kale devam etmesiyle ilgili düşündüklerini... Yapmak istediklerini...

"Konstantiniyye'nin fethi, Roma ile hesaplaşmaktır, teraziye çıkmaktır. İsterim ki... Efsane ve destanlarımızla birlikte... Oğuz Kağan'dan bugüne neslimiz, Kayı Boyu bilinsin. Osmanlı'nın; Selçuklunun, Karahanlıların, Göktürklerin devamı olduğu zihinlere yerleşsin. Oğuz Kağan'dan bugüne... Bize, ecdadımızdan intikal eden nice belgeler var. Bunlarla tarihimiz yazılsın (517)."

Sultan, "Oğuz Kağan'dan bugüne neslimiz bilinsin" dediğinde... Nöbetçi yeniçeri içeri girdi. Harem ağasının görüşmek istediğini söyledi. Harem ağası, "Hünkarım! Bir erkek evlat ile ihsan olundunuz" müjdesini verdi.

Şükür secdesine kapanan Sultan, tebrikleri kabul etti. Gönüller sultanı karşısında boyun büktü.

"Hocam. Gelişiniz bereket, rahmet ve müjdelere oldu. Evladımızı isim vermekle şereflendirirseniz, bizi sevindirirsiniz."

"Sultanım! O hak, sultanındır, babanındır."

"Lütfen hocam. Siz yanımızdayken müjdeli haberi aldık. Siz varken, biz nasıl cesaret ederiz."

Bu ısrar karşısında boyun büktü, gülümsedi.

"Sultanım. Alaeddin diyelim... Dinimizin yüce, ulu hizmetçisi olsun. Dinin yücesi ancak ona hizmet etmekle olur."

Sultan şaşırdı. "Alaeddin mi dediniz hocam?" dedi. Hacı Bayram Veli hazretleri hafifçe güldü.

"Evet, Sultanım... Yanlış bir isim söylemedik inşaallah."

Sultanın şaşkınlığı devam ediyordu.

"Hayır, hayır! O nasıl söz. Dedesinin ismi Muhammed idi, bir anda o aklıma geldi de..."

Sultan, "Ben ismi Mim'le başlayan ve birbirini takip edecek olan üç padişahtan ikincisiyim. Benden sonra gelecek olanın da Mim'li isminin olmasını bekliyordum" diyemedi. Gönlüne gelen düşünceyle de sarsıldı. Yeni doğan ilk erkek evladına saltanat nasip olmayacak mıydı?

Hacı Bayram hazretleri üzüldü.

"Sultanım! Sizin gönlünüzdeki ismi koyalım. Biz o anda gönlümüze geleni söyledik."

Sultanla telaşla, sıkıntılı bir halde cevap verdi.

"Vaki olanda... Sizin seçtiğiniz isimde nice hayırlar vardır. Buyrun yeni doğan bebeği görelim. Dualarınıza kavuşsun."

Yürüdüler, harem dairesine doğru, kendi gerçekleriyle başbaşa... Sultan, Konstantiniyye'nin fetih zamanını sual eyledi. "Bize bildirilen o ki... Biz göremeyiz. Akşemseddin ile sizin evladınız görür inşaallah" cevabını aldı. Bu cevap ile de hem sevindi, hem de üzüldü.

Sultan, Hacı Bayram Veli hazretlerininsohbeti, varlığıyla anlatılmaz bir huzur bulmuştu. Devamlı Edirne'de kalmasını arzu ediyordu. "Dönmemiz gerek. Anadolu ve talebeler daha fazla ihmale gelmez. Ömrümüzün son demlerini yaşarız. Bizden sonra... İnşaallah Şemseddin sizinle olur. Fetih için her türlü yardımı yapar" cevabı karşısında peki, dedi.

Ayrılışlarında, pek çok hediye verdi. Fakat Hacı Bayram-ı Veli;

nazikçe reddetti. Sultan ısrar edince; “Madem öyle... Talebelerimizi vergilerden muaf olsun. Bu da bizim ve talebelerimizin imtihanı olsun” dedi. Sultan damemnuniyetle kabul etti.

Hacı Bayram Veli hazretleri Edirne’de bulunduğu müddet içinde, Eski Cami'de vaaz etti. Edirneliler de onu çok sevdiler. Ona hürmeten, vaaz ettiği kürsiye bir daha başka vaiz çıkmadı (518).

Veda için geldiklerinde... Sultan Murad, yanındaki iki kişiyi işaret etti.

"Bu ihtiyar aksakallı, efsanevi kahraman Sarı Saltuk'un torunun torunu Ece Muzaffer'dir. Altın Yay'ın Könül temsilcisiydi. İhtiyarladı, emaneti oğluna teslim etti. Bu delikanlı da Muzaffer Beyin oğlu Murad Saltuk... Benim adaşım, aynı yaştayız. Beraber büyüdük sayılır. İkisi de Ankara'ya kadar size eşlik edecekler.

Size... Altın Yay ve Gümüş Okları, Kayı boyunun nasıl Altın Yay muhafızı olduğunu, o günden bugüne yaşananları, Sarı Saltuk'u, onun ve Ertuğrul Gazi neslinden gelenlerin yaşadıklarını, Gülübol (Gelibolu) Boğazının ve yarımadasının, Çardak'ın neyi temsil ettiğini, bunlarla ilgili efsane ve destanları anlatacaklar ki... Siz de bu gök kuşağındaki yerinizi iyi bilesiniz."

"Sultanım! Biz, sebeplere emredilen şekilde sarılmakla mükellefiz. Ama takdiri değiştiremeyiz. Hak dostlarının işaret ettiği yol çok cilvelidir. Bu yolda, Alaaddin Muhammed, Muhammed Alaaddin olur."

Hâla kafasında niçin Alaaddin suali bulunan Sultan Murad şaşırdı.

"Nasıl?"

Hacı Bayram Veli hazretleri hafifçe güldü.

"Sultanım. Her şey her an değişiyor. Zaman, mekan, isimler... Değişmeyen, değişikliklere göre yazılan ezeli kader, kaza-i mübremdir. Merak buyurmayın. Beklenen ismiyle, ismini bağırarak gelir inşaallah " cevabını verdi.

Hacı Bayram Veli hazretleri, Sultanla vedalaştıktan sonra... Beraberindekilerle birlikte Edirne'den ayrıldı. Onlar bir ok, Edirne (Edrine) yaydı. Bakalım nereye düşeceklerdi.

Ece Muzaffer, yol boyunca anlattı, Murad Han'ın anlat dediklerini... Şehzade Süleyman ve Ece Halil'in kabirlerini ziyaret ettiler, Fâtihalar okudular. Gelibolu'ya geldiler. Hacı Bayram Veli hazretleri, aradı, sordu, buldu. Burada Yazıcızâde kardeşler Ahmed ve Muhammed ile görüştü. Onları yetiştirmek, Kıyamet'e kadar Gelibolu'yu Gülübol diyarı eylemek için bir müddet burada kaldı. Bayramiyye yoluna girerek, tasavvufta ilerlemelerine sebeb oldu. Kısa zamanda bu iki kardeşe icâzet, diploma vererek, insanları hak yola dâvet ve bu yolda ilerletmekle, Gelibolu'nun Gülübol diyarı eylemekle görevlendirdi.

"Bu üzerinde bulunduğumuz yarımada... Türk tarihinin en önemli hadisesine, Şehzade Süleyman ve alperenlerinin Rumeli'ne geçişine şahit oldu... Bize bildirilen o ki... Bu yarımada ve bu boğaz... Yüzlerce yıl sonra... Yine Türk tarihinin en önemli hadisesine, en büyük savaşına mekan olacak... Anadolu Son Kalesini yıkmak isteyenlere burada dur denilecek. Türk askeri, bu savaşla anlatılmaz bir güzelliği hak edecek... Peygamber Efendimizin sallallahü aleyhi ve sellem ismiyle, MEHMETÇİK diye anılacak. İsmine Mim mührü vurulacak, Mimlerin en güzeliyle mimlenecek.

Sizin göreviniz hak âşıkları için bu bölgeyi Kıyamet'e kadar Gülübol, düşmanlar için geçilmez kılmaktır... İnşaallah... Bu beldedeolacak mezarlarınızla... Yazdıklarınız, gönülden gönüle, dilden dile söylenen menkıbeleriniz ve hatıralarımızla..."

Hacı Bayram Veli hazretleri, sağ koluyla büyük kardeş Muhammed'i (Mehmed), sol koluyla küçüğü Ahmed'i kavradı, göğsüne yasladı. Uzun müddet böyle tuttu. Muhammed'e baktı.

"Mehmed'im... İnşâallah... Kâinatın, Âdem aleyhisselamın yaratılışından Peygamber Efendimize... Peygamberler aleyhimüssselametrafında yaşananları, dünyaya geliş gayesini,

Efendimizi sallallahü aleyhi ve sellem anlatan bir eser yazarsın. Arapça olur. Kardeşin Ahmedbunu herkesin anlayacağı şekilde Türkçe'ye çevirir... Sonra da sen Muhammediyye ismiyle bunu daha kolay okunur, daha kolay akılda kalır ve gönle işler hale getirirsin, tıpkı Süleyman Çelebi'nin mevlidi gibi... Bu eserleriniz, inşâallah, Osmanlı Devletinin her yerinde okunur. Hem gönüllere, hem de Osmanlı mülküne Mim mührünü vurur. Anadolu'nun Kıyamet'e kadar Son Kale kalmasına vesile olur."(519)

Biri müddet Yazıcızade kardeşlerle kaldıktan sonra... Gelibolu'dan Çardak'a geçtiler. Ece Muzaffer'den yağlı güreşin ilk doğuşunu, kum yolunun meydana gelişini dinlediler.

Hacı Bayram Veli, Çardak'ta kum yolu üzerinden uzun uzun Gelibolu'ya baktıktan sonra Akşemseddin'e döndü.

"Ya Mehmed Şemseddin'im... İşimiz, sözümüz hep Mim sahipleriyle, Mimli eserlerle... Bütün bu Mimler... Konstantiniyye'ye Mim mührünün vurma vaktinin geldiğini gösterir. İnşâallah bu öyle bir Mim mührü olacak ki... Tesiri; son Mim sahibi Mehdi aleyhirrahmeye kadar devam edecek."

Akşemseddin, şaşırdı, hocası bugüne kadar onun Mehmed ismini hiç söylememişti.

Hacı Bayram Veli ve beraberindekiler önce Bursa'ya uğradılar. Oradan Ankara'ya ulaştılar.

Hacı Bayram, Ankara'ya Sultan Murad'ın fermanıyla gelmişti. Fermanda, talebelerinin, yalnız ilim ile meşgul olmaları için, vergi ve askerlikten muâf tutulduğu bildiriliyordu. Bunu duyan pekçok kişi, vergi ve askerlikten kurtulmak için Hacı Bayram-ı Velî'nin talebesi olduğunu söylemeye başladı. Geçen dört-beş yıl içinde... Bunlar o kadar çoğaldı ki, Ankara'nın mâlî ve askeri düzeni bozuldu. Sonunda Sultan, Hacı Bayram-ı Velî'den talebelerinin bir listesini istemek zorunda kaldı.

Bunun üzerine... O da, Ankara'nın Kanlıgöl mevkiinde bir çadır kurdu "Bize talebe olanlar burada toplansın" diye ilân etti. Akın akın gelenlerle meydan doldu. "Talebelerimi bugün burada kurban etmem emrolundu. Canını, malını bana feda eden, çadıra girsin"

buyurdu. Bir uğultu yükseldi.

Hacı Bayram Veli de, keskin bir bıçak ile çadırın kapısında bekliyordu. Bu sırada topluluktan, bir erkek ile bir kadın kalabalığı yararak doğruca çadırın içine girdiler. Arkalarından Hacı Bayram Veli de girdi. Kırmızı bir kan, çadırdan dışarı çıktı. Kanı gören herkes hemen kaçtı. Meydanda kimse kalmadı.

Çadır kaldırıldı. İçeride kurban için içeri giren kadın ve erkek ile kesilmiş iki koyun vardı.

Hacı Bayram Veli hazretleri, Akşemseddin'e döndü.

“Ya Akşemseddin'im... Bizim yalnızca iki talebimiz varmış. Bu vesileyle bir daha anladık ki... Dinimiz ve manevi değerlerimiz için en tehlikeli şeyin; bunların dünyalığa alet edilmesidir. Bunlardan, dünyalık menfaat elde etmenin yolunu kesemez isek... Anadolu Son Kale değil, Kum Kale olur."

II. Murad, 1425-30 yılları arasında, Anadolu'nun birliği konusunda büyük mesafe aldı. Aydın, Teke, Germiyan, Menteşe beylikleri tarihe karıştı. Daha önce Hamid ve Saruhan beylikleri karışmıştı. Anadolu'da beylik olarak Karaman, Candar ve Dulkadir beylikleri kaldı.

Hacı Bayram Veli hazretleri, gerçek talebe sayısını meydana çıkarmakla din ve menfaat ilişkisini en acı şekliyle ortaya koyarken... Emir Sultan hazretleri veda telaşındaydı.

Onun da bir yayı ve bir de oku vardı. Altın Yay ve Gümüş Okları temsil ettiği söyleniyordu. Yay altından, ok ise gümüşten gibiydi. Yaya gümüş oku koyup fırlattığında, kırk ok olur, kırk kişiye isabet ederdi. Kendisi kullanmazdı. Her nereye atmak isterse, bir talebesinin eline verir, o tarafa atmasını emr ederdi.

Molla Fenari'nin de hazır bulunduğu bir gün... Ok ve yayının Molla Fenari'ye verilmesini ve onun da oku doğuya doğru atmasını istedi. "Ok nereye düşerse, mezarımız orası olsun” buyurdu. Ok atıldı, insan gücüyle atılması imkânsız bir yere düştü(520).

"Bizi, inşâallah Hacı Bayram kardeşimiz yıkar, cenazemizi de o kıldırır. Vefatımızdan önce Akşemseddin'i görebilseydim" dedi. Âşıkları bu sözlerle üzüldüler. Ayrılık vakti gelmişti ha...

Bu sözlerinden birkaçgün sonra... Akşemseddin hazretleri Bursa'ya, Emir Sultan hazretlerininhuzuruna geldi. Onu görmekle gülümsedi.

"Hoş geldin Akşemseddin'im. Üzerimizde bir emanet vardı. Bundan tam kırküç yıl önce... Konstantiniyye'ye Mim mührünün vurulması için bize vazife verildi. Silsile-i aliyye büyüğü Şah-ı Nakşibend hazretleri tarafından... Bunlarından biri de... Sizin, üçüncü Mim'i Konstantiniyye'nin fethine hazırlamakla vazifeli olduğunuzu bildirmemdi..."

1430 yılında... Emir Sultan vefat ettiğinde, Hicri 63 yaşındaydı... Ermeydanı Yeryüzünde kaldığı sene sayısında da sünnete uymuş, haddi aşmamıştı.

Ömrünün yaklaşık kırk senesi Osmanlı mülkünde geçmiş. Çelebi Mehmed'in ve II. Murad'ın tahta geçmelerinde ve tahtta kalmalarında büyük etkisi olmuş, üçüncü Mim'i işaret etmiş. Gönüllerde taht kurmuş, Emir Sultan diye anılmıştı.

Emir Sultan hazretlerininvefatından kısa bir zaman sonra... Hacı Bayram Veli Hazetleri vefat etti... İki gönül sultanı elveda demişti, Konstantiniyye'nin fethi, Anadolu'nun Son Kale olması için gecelerini gündüze kattıktan sonra... Geride nice gönül sultanları bırakarak... İzler; hedefe göreydi...

Fetret devrinde, elimizden çıkan Selanik, 13 Mart 1430'da, bizzat Murad Han'ın katıldığı seferle tekrar fethedildi. Gelibolu'yu vurmak suretiyle, Selanik muhasarasını kaldırmak isteyen Venedik donanması, umduğunu bulamadı. Çanakkale Boğazında Türk donanmasına yenildi. Yeşil Vatan ile Mavi Vatan birbirini tamamlıyor. İkinci Mim Murad Han, Konstantiniyye'nin fethi ve fetih sonrası Kıyamet'e kadar elde kalması için çalışmaları devam ettiriyordu.

Akşemseddin... Hemen yanında 28 yaşındaki Sultan... Sultan Murad, başını eğmiş Süleyman Çelebi'nin mevlidini dinliyordu, Miraç bölümünü... Miraç Gecesinde...

Okuyanın sesi, gönlüne oradan da Arşa doğru yükseliyordu. Edirne Ulu Camisi'ndeydi (Eski Cami)... Hem de Hacı Bayram Veli hazretlerininvaaz ettiği kürsünün altında... Hünkar mahfiline çıkmamıştı.

Gönül ikiye ayrılır mıydı? Onunkisanki ayrılmış gibiydi... Gönlünün yarısı saraydaydı... Ebeler, doğumun yakın olduğunu söylemişlerdi. Doğum deyince aklına... Oğlu Alaaddin'e Alaaddin isminin verilişi... Hacı Bayram Veli hazretlerininin "Beklenen ismiyle, ismini bağırarak gelir inşaallah" deyişi geliyordu. O sözdeki manayı soramamış, esrarı da bir türlü çözememişti... Mevlid, devam ediyordu... Sankio da Miraç eyleyip yedi kat gökleri, Arş ve Kürsi'yi aşıyordu.

Her birisinden geçerken îlerû

Emr olundu yâ Muhammed gel berû

Gel habîbim sâna âşık olmuşam

Cümle halkı sâna bende kılmışam

Ne murâdın vâr ise îdem revâ

Eyleyem bir derde bin türlü devâ

Yazan ne güzel yazmıştı, mübarek sanki o da Peygamber Efendimizle Miraç eylemişti. Allahü teâlâ, sana âşık olmuşam, bütün yaradılmışları sana köle kılmışam, ne muradın varsa iste, diyordu... Akıl bunu nasıl anlardı?

Hak teâlâdan nidâ geldi emin

Yâ Muhammed dedi Rabb-ül-âlemîn

Gam yeme kim yâMuhammed olma melul

Her ne kim diledin oldu kabul

Ümmetini sâna verdim ey habîb

Cennetimi anlara kıldım nasîb

Ey habîbim nedir ol kim diledin

Bir avuç toprağa minnet mi eyledin

Zâtıma mir'at edindim zâtını

Bîle yazdım âdım ile âdını

Hem dedi kim: "Yâ Muhammed ben seni

Bilûrem görmeğe doymazsın beni

Avdet edûp davet et kullarımı

Tâ gelûben göreler dîdârımı

Sen ki mi'râc eyleyûb etdin niyâz

Ümmetin mîrâcını kıldım namâz.

Bu nasıl ihsandı. Allahü teâlânın sevgilisi Miraç'ta Rabbini görünce, ümmetini hatırladı. Onların da bu sonsuz nimetten hissedar olmasını istedi. Allahü teâlâ, ümmetinin Miracı namaz eyledim, diyerek ihsanların en güzeliyle ihsan eyledi. Bu ne aşk, ümmete olan bu ne merhamet, bu ne ihsandı. Gözyaşlarına mani olmadı. Bu sırada... Her zaman yanına girmeye izinli muhasibi geldi. Kulağına eğildi. Çok hafif bir sesle, "Hünkarım. Bir oğlunuz oldu" dedi. Ama hemen yanındaki Akşemseddin de duydu. Murad Han'ın nefesi tutuldu, konuşamadı, yalnızca duyulur duyulmaz bir sesle "Allah" diyebildi.

Akşemseddin gülümsedi, "Hünkarım. Hocam Hacı Bayram Veli hazretlerinindediği gibi... Oğlunuz ismiyle geldi?"

İnanamaz gözler sual eyledi?

"Nasıl?"

"Hünkarım. Miraç gecesinde, mevlidin Miraç bölümü okunur, Peygamber Efendimizin Muhammed ismi söylenirken doğum

haberi geldi. Evladınız ismiyle geldi, Mehmed ismiyle... Hocamın dediği gibi..."

Nice düşman karşısında bir an ölüm korkusu hissetmeyen Murad Han, yine yalnızca "Allah" diyebildi.

Tarihler, Hicri 27 Receb 835'i, Miladi 30 Mart 1432'i gösterirken... İsmiyle gelen bir bebek, fetih, fetih diye ağlıyorken... Mevlid devam ediyor, Altın Yay geriliyordu gerilmiş yay manasına gelen Edirne'nin (Edrine) Ulu Camisi'nde...

Tarfet-ül-ayn içre ol Fahr-i cihân

Ümmühân'ın evine geldi hemân

Her ne vâki oldu ise serteser

Cümlesin eshâbına verdi haber

Dediler: "Ey Kıble-i İslâmü dîn

Kutlu olsun sâna mîrâc-i güzîn

Biz kamûmuz kullarız sen şâhsın

Gönlümüz îçinde rûşen mâhsın

Ümmetin olduğumuz devlet yeter

Hizmetin kıldığımız izzet yeter!

* * *

"Mehmed'im. Tuğran çok heybetli, tıpkı bir kartal gibi... Ne güzel çizmişsin."

Kaşlarını çattı, lalelerin açtığı, gülümsediği o bahar gününde, sertçe cevap verdi.

"Benim değil. Abim Alaeddin için çizdim."

"Allah! Allah! Niçin kendin için çizmedin?"

Sesi ve kızgınlığı daha da yükseldi.

"Veliaht olan abim, ben değilim. Tuğra ona lazım."

Sarı Saltuk nesli temsilcisi Murat Saltuk Bey, tepeden tırnağa titredi. Sultan Murad oğlu onbir yaşındaki Muhammed'in lalasıydı.

Elinde büyümüştü. Buna rağmen onu anlamakta zorlanıyordu. Yanına oturdu.

"Şehzadem. Şimdi değilsin, ama her an olabilirsin. Bütün şehzadeler Sultan olacak şekilde yetiştirilir. Kendi tuğranı çizmelisin."

Gözleri çakmak, çakmak konuştu.

"Ağabeyim Sultan olduğunda... Boğazıma kemendin geçmesi... Bizans'a kaçıp Osmanlı tahtı için kavga yapmam için mi?"

Murat Saltuk, irkildi, en çok sevdiği tarafından kalbine hançer saplanmış gibi... "O engin tecrübe ve bilgisiyle babam burada olsaydı" diyedüşündü. Ancak onun cevap verebileceği bir sualdi. "Hiç olmazsa Akşemseddin Hoca bizimle olsaydı" düşüncesiyle çevresine baktı. Ama gözükmüyordu. Cevap vermeli, Mehmed'i ikna etmeliydi.

Çok zekiydi. Akılalmazbir hafızaya sahipti. Bir defa okuması, bir defa duyması yetiyordu. Henüz onbiryaşındaydı. Ama muhakeme gücü ve aklı yirminin çok üzerinde gösteriyordu. Eksik olan yalnızca tecrübeydi, yaşayarak öğrenmeliydi.

Şehzade Mehmed yapısındaki biri için... Cevapsız sual, nice cevapsız, çaresiz sıkıntı, gönül bulanıklığı demekti. Saltuk Bey'in gözü tuğraya kaydı. Babasının tuğra ile ilgili anlattıklarını hatırladı.

Sağ şehadet parmağını Mehmed'in çizdiği tuğranın üzerine koydu.

"Şehzadem. Sualinizin cevabı şu çizdiğiniz tuğrada..."

Kızgınlık şaşkınlığına döndü. Dikkatlice tuğraya baktı, sonra da Saltuk Beye...

"Lala! Ben bir cevap göremedim. Sen deyiver hele!"

Saltuk Bey, "Bir dakika şehzadem" diyerek yerinden fırladı. Saray muhafızlarından birine seslendi. Ok ve yayını aldı. Çimenlerin üzerine bağdaş kurdu. Mehmed'i de yanına oturttu.

"Şehzadem. Tuğranın ne olduğunu anlamak için... Yay ve okun neyi temsil bilmek gerekir. Tuğra anlaşılınca... Sultan neyi temsil

eder o anlaşılır. Sultanın neyi temsil ettiği anlaşılınca da... Bütün şehzadelerin niçin tahta geçebilecek gibi yetiştirildiği, tahta geçenin diğer kardeşlerini niçin öldürttüğü daha iyi anlaşılır."

Akıl yayından atılan her söz, şehzadenin beynine saplanmış gibiydi, meraklanmıştı.

"Hele anlatasın, dinlemek isterim."

Murat Saltuk Bey ok ve yayı eline aldı.

"Ok ve yay, ölümü değil, hedefe gidişi, Allahü teâlâ adına hakimiyeti temsil eder. Yeryüzünü ermeydanı kılmayı, ilahi bilgiye, vahye engelsiz ulaşmayı temsil ederler. Savaş; kişinin ilahi bilgiye, vahye kavuşma hakkını sağlama, buna engel olanları, zorbaları ortadan kaldırmadır, zorla iman ettirme değildir.

İşte bunun için ok ve yay; hedefe gidiş, vahyin önündeki engelleri kaldırış, Yeryüzünü ermeydanı kılıştır, öldürmek değil, imanla şereflendirerek ebedi kılmaktır."

Şehzade "Allah adına hakimiyet" sözüyle irkildi. Ok ve yayın temsil ettiği manalarla şaşkına döndü. Daha önce işitmemişti. Tuğra ile ok ve yay arasında irtibat kurmaya çalıştı. Aklına gelenle heyecanlandı.

"Lala! Tuğradaki üç düz çizgi oku, sol taraftaki yarım daireler de yayı mı temsil eder?"

Saltuk Bey, sevindi. Şehzadenin dikkatini çekmesini başarmıştı.

"Evet şehzadem. Altın Yay ve Gümüş Okları temsil ederler. Ok ve yayın parçalarının da bir anlamı vardır. Bundan bahsettikten sonra... Önce tuğradan, sonra Altın Yay ve Gümüş oklardan bahsedeceğim. O zaman her şehzadenin sultan olacakmış gibi niçin yetiştirildiğini daha iyi anlayacaksın."

Yayı eline aldı "Şehzadem. Yay, beş bölümdür. İslam'ın beş şartına işaret eder" diyerek gösterdi. Sonra da ok'u eline aldı.

"Şehzadem. Ok, 24 bölümden meydana gelir. Bu bölümler, baş, boğaz, göğüs, göbek, baldır ve ayağı meyana getirir... Tıpkı insan

vücudunun kısımları gibi... Niçin 24 bölüm? Kelime-i tevhidi meydana getiren harfler, Oğuz boyları ve bir gün 24 saattir. Ok, aynı zamanda insanın hedefe ulaşmasını, ebedi saadete kavuşmasını temsil eder."

Şehzade, oku istedi, uzun uzun inceledi. Yüzüne hafif bir gülümseme geldi.

"Lalam. Ok ve yayı değil de sanki beni anlattın. Çok memnun oldum. Tuğra nasıl meydana geldi, hele deyiver."

Saltuk Beyin yüzünde güller açıyordu. Şehzade lalam demişti. Tuğra çizili kâğıdı aldı.

"Şehzadem. Ok ve yay, Allahü teâlâ adına hakimiyet işaretidir demiştik. İlk olarak Oğuz Kağan kullandı. Fermanlarının sonuna ok ve yay işareti yapardı. Selçuklu Devletinin kurucusu Tuğrul Bey, üç ok kullanmaya başladı."

Şehzade Mehmed sual etti.

"Lalam! Niçin üç ok kullandı?"

"Tuğra, Altın Yay ve Gümüş Okları da temsil etsin diye..."

"Altın Yay ve Gümüş Oklar nedir?"

Saltuk Bey, anlattı... Oğuz Kağan Destanını, Altın Yay ve Gümüş Okları, onların neyi temsil ettiğini, Altın Yay ve Gümüş Oklar temsilcilerini, kendisinin de Altın Yay ve Gümüş Oklar temsilcisi olduğunu, bunların Papalığın elinde olduğunu, zamanı gelince nasıl kullanılacağını... Lale ve hilali, Laleli Hüseyin ve Laleli Aliyi, Deli Kızıl Sultanı...

Sözlerini, anlattıklarının gönle yerleşmesi duasıyla bağladı.

"İşte şehzadem böyle... Tuğra... Allah adına Sultan olmayı, adaleti yerine getirmeyi temsil eder. Peygamber Efendimiz hadis-i şeriflerinde, 'Sultan, yeryüzünde Allah adına adaleti yerine getiricidir. Bütün mazlumlar ona sığınır' buyurmaktadır.

Yeryüzünde adaletin olması, yeryüzünün hayır meydanı kılınması için Sultan şarttır. Bu sebepten, bütün şehzadeler sultan olacak şekildeyetiştirilirler."

Şehzadenin suali yıldırım gibi düştü, şimşek gibi çaktı.

"Peki... Şehzadelerin biri Sultan oldu. Diğerleri ne olacak? Saltanat kavgası mı yapacak? Memleketi mi parçalayacak?"

Saltuk Bey çaresizce ellerini açtı.

"Osmanlı'dan önce... Türk devletlerinde, memleket hanedanın mülkü sayılır. Sultan ölünce paylaşılırdı. Bu sebepten, Türk devletleri uzun ömürlü olmazdı. Osmanlı buna son verdi. Saltanat bölünme kabul etmez, dedi. Bu da kardeş kavgasını getirdi."

Şehzade Mehmed, yayı aldı, oku yerleştirdi. Gökyüzüne doğrulttu.

"Eğer Sultan olursam. Konstantiniyye'yi fethedeceğim. Sarayın kapısının üzerine söylediğin hadis-i şerifi yazacağım. Yeryüzünde, tek bir sultan, tek bir devlet ve bu devletin başşehrinin Konstantiniyye, Anadolu'nun Son Kale olması için çalışacağım.

Saltanat kavgası olmaması için... Sultan olana, saltanatta hak iddia edebilecekleri öldürme yetkisi vereceğim.

Eğer ağabeyim Sultan olursa, kellemi ona teslim edeceğim."

Devamı son cilt olan 4. ciltte...

* * *

333-İtburnu, Eskişehir'e yakın Uludere Köyü'nün eski adıdır.

İtburnu ismi, Eskişehir'in Kuzeyinde bulunan Bozdağların başlangıcında olması sebebiyle konulmuştur. Yeni ismi Uludere'dir. Şeyh Edebiâli'nin hocası Şeyh Süleyman'ıntürbesi buradadır. Alparslan'ın yedi komutanının türbesi de buradadır.

Yeni yapılan bir araştırmaya göre köyün çamaşırhanesi Şeyh Edebali'nin evi olarak belirlenmiştir. Şeyh Edebali bu evde 19 yıl kalıp Osmanlı Devleti'nin planlarını yapmıştır. Osman Gazi'nin, şeyhin kızıyla evlenmesine sebep olan, cihan devletini müjdeleyen rüyayı burada gördüğü söylenmektedir.

Şeyh Edebiâli'nin evi olduğu söylenen meskenin üst kısmındaki

okulun bahçesinden böbrek taşına şifalı su çıkmaktadır. Bir rivayete göre Şeyhin kızı gelin olduğunda ayakları bu suda yıkanmıştır. Bu gelenek hâlâ devam ettirilmektedir.

Şeyh Edebiâli 1206 yılında Merv'de doğdu. Künyesi İmadüddin Mustafa bin İbrahim bin İnac Kırşehri'dir. Edebiâli, ilk tahsilini Buhara'da ve Merv'de yaptı. Daha sonra Karaman'da okudu.Hanefi hukukçusu Necmeddin Zahidi'nin öğrencisi oldu.Daha sonra Dımaşk'a (Şam)giderek Sadreddin Süleyman bin Ebül-iz ve CemalettinHasiri gibi dönemin tanınmış âlimlerinden dini ilim tahsil etti. En önemli hocası İbn-i Arabi hazretleridir. Âşıkpaşazade tarihinde, zaviyesinin hiç boş kalmadığı, gelip geçen fukaranın hertürlü ihtiyacının giderildiği, hatta bu maksatla koyun sürüsü bulundurulduğunu yazar.

Dipnotlar

334-Fütuhat-ı Mekkiye, III cilt, 477.

335-Muhyiddîn İbnü'l-Arâbî,"Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyye", Millet ktp. Ali Emîrî; AY. nr.: 2801 vr. 1b-2a. İbn-i Arabi hazretleri, bu eserinde, kuruluşundan 70 yıl önce Osmanlı Devletini ismiyle, Yavuz Sultan Selim'in halifelik emanetini alışını, kabrini keşfedişini, Osmanlı'nın yıkılışını ve daha nice hadiseleri haber vermiştir.

336-Muhyiddîn İbn-ül-Arâbî, Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyye, vr. 1b-2a.

337-Tam İlmihâl Se'âdet-i Ebediyye, Osmanlı Sultanları maddesi:[Âlûsî, (Gâliyye)nin doksanbeşinci sahîfesinde diyor ki, (Yeryüzünü sâlih kullarıma mîrâs bırakırım) âyet-i kerîmesinin Osmânlı sultânlarını övdüğünü, Abdülganî Nablüsî bildirmekdedir. (Burhân) kitâbı da bunu yazmakdadır.]

338-Emir-i Çin Osman Efendi'nin türbesi, Yozgat'ın Osmanpaşa bucağındadır, ziyaret edilmektedir. Emirci Sultan diye bilinmektedir. Belgeler, Emirci Sultan Zâviyesi şeyhlerinin Osmanlı Devleti zamanından Cumhuriyet'e kadar Bozok bölgesindeki bütün seyyidlerin kaimmakamlığı görevini yürüttüklerini göstermektedir. Bu belgeler, kendisinin seyyid olması ihtimalini kuvvetlendirmektedir. Zaviyesi 1925 yılında yıkılmıştır. Zaviyeye aitçok sayıda belge bulunmuştur. Bunlarda zaviyeye ait 33 adet köyün bulunduğu görülmektedir. Hayatıyla ilgili bilgi, Türkiye Gazetesi'nin yayınladığı Evliyalar Ansiklopedisi'nden ve İslam Tarihi Ansiklopedisi'ndenalınmıştır.

339-Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî

340-Ebül-Ferec, Tarihi Muhtasar-üd-düvel.

341-Büyük Türkiye Tarihi, 1-445.

342-Nasreddin Hoca, 1208'de Sivrihisar'da doğdu, 1284'de Akhisar'davefat etti. Türbesi Akhisar'dadır, ziyaret edilmektedir.

343-Orta Anadolu Evliyaları, İkinci Cild, 279.

344-Şems-iTebrizi hazretlerininölüm şekli ve türbesi ihtilaflıdır. Bir kısım kaynaklar, cesedinin, ölüm şeklinin ve türbesinin bilinmediğini yazmaktadır. Şemseddin Tebrizi hazretlerinintürbesi olarak kabul edilen türbe... Konya Alâeddin Tepesi'nin doğusunda, geniş bir park içinde bulunan Şems-i Tebrizi Mescidine bitişiktir.

345-Mevlana Celaleddin Rumi'nin Şems-iTebrizi hazretlerini bulduktan sonra onun aşkıyla söylediği ve Mesnevi dışında kalan şiirlerinin toplandığı dîvânına Divân-ı Şems veya Divân-ı Kebir denir. Bu divanda yaklaşık 50 bin beyit vardır.

346-İmam-ı Rabbani hazretleri, Mektubat, 1. Cilt, 95. mektup.

347-Nizârîler adıyla bilinen Sabbahîler kendi aralarında ikiye bölündüler. Azınlık olan grup 18. yüzyılda sona erdi. Büyük grup ise I.Ağa Han'ınliderliğinde 1840'ta İran'dan Hindistan'a göç etti. Bugün (2021) Nizârîlerin bu kolunun, Hindistan, İran, Afrika ve Suriye'nin bâzı bölümlerinde milyonlarca taraftarı vardır. Hindistan'da Nizârîler, Hocalar diye bilinir. Ağa Hanları ise ruhânî liderleri olarak tanınırlar. Bugün (2021)hayatta olan son Ağa Han, turizm yatırımcısı Kerim Ağa Handır. Dünyâ kamuoyunda da üç senede bir verdikleri "Ağa Han Mîmarlık Ödülü" gibi çeşitli etkinliklerle propagandalarını yaptırmaktadırlar.

Daha önce Muştalîler adıyla Yemen tarafına giden İsmâilîler faaliyet sahalarını genişletip Hindistan taraflarına gittiler. Yumuşak bir yol takip ederek taraftar topladılar. Bugün (2021) Hindistan'da Bohra veya Bohara adıyla tanınan kalabalık bir topluluğa sâhip olan Hindistan İsmâilîleri daha sonra Dâvûdî ve Süleymânî diye ikiye ayrıldılar. Dâvûdîler Hindistan'da kaldı, Süleymânîler Yemen'e döndü. Bugün Dâvûdîlerin merkezi Hindistan'da, Süleymânîlerinki Yemen'dedir. Hindistan'daki Bahai ve Kadıyaniler de İsmailiyye çıkışlı Bâtınî mezhepdedirler.

348-Bu menkıbe, Mevlevîliğin temel kaynaklarından Eflâkî'ye ait Menâkib-ül Ârifîn'de geçmektedir.

349-Kayı Birinci Cild, s. 20, Prof. Dr. Ahmet Şimşirgil.

350-Bu romanda, Kasım-ı Bağdadi ile ilgili roman kurgusu dışındaki bölümlerde,emekli Van Müftüsü Nimetullah Arvas'ınkaleme aldığı "Seyyid Kasım Bağdadi'nin Nesebi, İcazeti ve Seyahat Notları" isimli kitaptan faydalanılmıştır.

351-(Abdülhakîm Arvâsî hazretleride, Bağdat'a göç ederken aynı sayıdaki ailesiyle aynı müddetle, 1916-18 yılları arasında bu evde misafir edilmişti. [Abdüllatif Uyan, İslâm Meşhurları Ansiklopedisi, c.I, s.37, Berekât Yayınları, İstanbul, 1983.]

352-Diyarbakır.

353-Şam.

354-Tuna'nın Karadeniz'e döküldüğü yerde, bir kısmı Romanya, bir kısmı da Bulgaristan topraklarında kalan bölge... Sarı Saltuk'un kabri, burada Köstence'ya bağlı Babadağ'dadır.

355-Çanakkale Boğazı.

356-Sarı Saltuk'un hayatında, efsane ve gerçekler tam manasıyla iç içedir. Kendisiyle ilgili Evliya Çelebi'nin seyahatnamesinde geniş bilgi vardır. Cem Sultan'ın emriyle Ebül Hayr-i Rumi, onun hakkında anlatılanları toplamış ve iki ciltlik Saltukname meydana gelmiştir. Hakkında çok sayıda araştırma yapılmıştır. Oniki yerde kabri, üç kıtada nice yerde makamı vardır.

357-Edirne;II. yüzyılda Roma İmparatoru Hadrianus (117-138) tarafından yeniden kurulunca onun adına izâfeten "Hadrianopolis" adını aldı. Biz de onun adına izâfeten halk deyişi ile "Hadrianus" dedik. Türkmenler de Edirne'ye kurulmuş yay manasına gelen Edrine demektedirler.

358-Seyyid Lokman, Oğuzname.

359-Muhammed Masum Farukî, cilt 1, mektup 25.

360-Mızıkmak: sıkılmak, dar yere kısılmak. Mızık: Hile,

oyunbozanlık. Mızıt: Oyunbozanlık etmek. Mız mız: Şikayet ve sıkıntı sesi.

361-Nineye günümüzde de yörükler arasında, Isparta yöresinde ebe denilmektedir. Bulgaristan Kırcaali göçmenleri de ebe demektedir.

362-Kütahya'nın Domaniç ilçesinde bulunan ve bin 200 yaşında olduğu tahmin edilen mızık çamı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Müdürlüğü tarafından 5 Temmuz 1988 tarih ve 83 nolu karar gereği anıt ağaç olarak tescil edilerek korumayaalındı.1980 yılında hayati fonksiyonlarını tamamen kaybetmiş ve 1988'de şiddetli rüzgâr nedeniyle yıkılmıştı. Çürümeye yüz tutan çam verniklenerek, koruma altına alındı.

363-Hazro:Diyarbekir'in kuzeydoğusunda bulunan küçük bir şehirdir.

364-Ayndâr: Diyarbakır'ın Hazro ilçesine bağlı Gözlü köyünün eski adıdır. Rahâ Delp; Çınar Değirmeni'nin, Raha'l-Bîd; Beyaz Değirmen'in, Rahâ Tut; Dut Değirmeni'nin, Rahâ Tahte'n-nehr; Dere altı Değirmeni'nin, Rahâ Ömer; Ömer Değirmeni'nin, Rahâ Abdullah; Abdullah Değirmeni'nin ve Rahâ Beydâ; Çöl Değirmeni'nineski adıdır.

365-Osman Turan, Selçuklular Zamanında Türkiye isimli eserinin 500. sayfasında,bunların sayısının onikibin kişi olup çoğunluğunun Çepni olduğunu belirtilmektedir.

366-Bugünkü ismi Enez'dir. Edirne'ye bağlı bir ilçedir.

367-Kemal Yüce, "Saltukname'nin Türk Kültür Tarihi Bakımından Önemi", Türk Dili Araştırmaları Yıllığı, Ankara, 1995, s. 63.

368-Edirne.

369-Hikaye-i Tabip Beşir Çelebi ve Tarih-i Edirne adıyla bilinen risalede, Edirne, şehri kutsal sayılmakta ve bu şehirdeki Kilise Camii'nde yapılacak bütün dualaların kabul edileceği yazmaktadır.Bu eserde, "Diyar-ı Rum'da Edirne, makam-ı mübarek ve hem gaziler

ocağıdır. Tarih kitaplarında yazıldığı gibi Saltuk Sultan da bu sebeple Edirne'yi feth ve burada kırk yıl ikamet etmiş burayı Dar-ül İslam yapmıştı" denilmektedir. Tabip Beşir Çelebi, Fatih Sultan Mehmed Han dönemi, önemli hekimlerindendir. Edirne'ye saray yapmak isteyen Fatih'in emriyle Edirne'yi araştırmış, sarayın nereye yapılabileceğini belirlemiş ve söz konusu eseri yazmıştır.

370-Saltukname, 2. Cilt, s. 19, 53; Saltukname, 3. Cilt, s. 91, 111.

371-Erciyes.

372-Türbesi, Akşehir'in Seyyid Mahallesinde, Sultan Dağının eteklerindedir.

373-Şirvan,Siirt'in ilçesi.

374-Siirt'in bir ilçesi. Doğu Anadolu'daki din eğitiminde önemli yeri olan medrese kültürünün önemli merkezlerindendir. Erzurumlu İbrahim Hakkı hazretleri burada yetişmiş, onun ve hocası İsmail Fakirullah hazretlerininkabirleri buradadır.

375-Siirt'e bağlı Bağtepe (Halenze) ve Tillo civarında yer alan İkizbağlar (Tom) ve Dereyamaç (Fersaf) köylerinin bulunduğu bölgeye verilen isim.

376-Şirvân ilçesine bağlı Hacer (Taşlı), Nîvîn (Tatlı Payam) ve Miskin (Soğanlı) köylerinin olduğu bölgeye verilen isim.

377-Siirt'in Şirvan ilçesine bağlı Taşlı köyünün Ördekli mezrasıdır.

378-Siirt'in Şirvan ilçesine bağlı Taşlı Köyü'nde, söz konusu kabrin bulunduğu yerde, her yıl Muhammed bin Hanife hazretlerini anma cemiyeti yapılmakta, dualar edilmekte, yemek verilmektedir.

379-Taşyaka, Siirt'in Şirvan ilçesine bağlı bir köydür.

380-Kale, Kral Üngürûs ve kardeşi Lâhûş'un kontrolünde idi. Onlar, büyük bir güç ve otoriteye sahiptiler. Kral ve kardeşi Müslümanlara çok zulüm yapıyorlardı.

381-Müsafeha, iki kişinin, sağ elin avuç içlerini birbirlerine yapıştırıp, iki başparmağın yanlarını birbirlerine değdirmesidir.

Dört elle birlikte yapılması daha iyidir. İki Müslüman, muhabbetle müsafeha ederek tokalaşırsa günahları dökülür. Müsafeha, sevgi ve dostluk kazandırır. [Merakıl-felah]"İki Müslüman, selamlaşıp müsafeha eder ve bir de bana salevat okursa, yeni doğmuş gibi olur, bütün günahları temizlenir." Hadis-i şerif.

382-Neşri Tarihi, cilt 1, s. 73.

383-El Lem'at-ün-nuraniyye fi hall-i müşkilet-in-nu'maniyye isimli eser, Sadreddin-i Konevi hazretlerinin eseridir. Üvey babası İbn-i Arabi hazretlerinin Şeceret-ün-Numaniyye fid-Devlet-i Osmaniyyeisimli eserinin şerhi, açıklamasıdır.

384-Evliyânın büyüklerinden ve kelâm âlimlerinden. İsmi, Ebül-Me'âlî Muhammed bin İshak'tır. Konyalıdır. 1209 yılında Malatya'da doğdu. Üvey babası olan Muhyiddîn-i Arabî'den ilim öğrenerek çok istifâde etti. Celâleddîn-i Rûmî'nin ve Sa'îdeddîn-i Fergânî'nin hocasıydı. 1274 (h.673) senesinde vefât etti. Kabri, Konya'da kendi adıyla anılan câminin bahçesindedir. Babası Mecidüddin İshâk Efendi, Türkiye Selçukluları katında îtibârlı, yüksek mevki sâhibi biriydi. Başta İbn-i Arabi, Ahi Evran ve hocası olmak üzere nice gönül ehli zatın Anadolu'ya gelmesine sebep oldu. Ahiliğin yerleşmesinde öncülük etti.

385-Bey oğullarının kırk alp ile yoldaşlık yapması, beyliğe hazırlanması Oğuz Han geleneğidir.

386-Eskişehir.

387-Sultan Baybars'ın Anadolu seferi ile ilgili bilgiler, Kemal Göde'nin Mısır Türk Sultanı Baybars'ın Anadolu Seferi ve Kayseri'ye Gelişi isimli çalışmasından alınmıştır.

388-YalovaİhlasArmutlu Tatil Köyü'nde, 6F 18 nolu dairede, 6 Haziran 2021 saat 21.23sıraları bu satırları yazdığımda... Elimdeki 99'luk tesbihin ipi koptu, 13 tanesi ipinden ayrıldı, yerlere saçıldı.

389-Tac-üt Tevârih, Neşri Tarihi, Aşıkpaşazade Tarihi

390-Günümüzde ne yazık ki, ebdal aptal, büdelâ budala diye söylenmekte ve zeki olmayan kimse manasında kullanılmaktadır.

391-Âşıkpaşazade Tarihi, s. 11,12 .

392-Âşıkpaşazade Tarihi.

(xx) Günümüzde (Ankara'nın Nallıhan ilçesine bağlı olan Emrem Sultan Köyü, Nallıhan Anadolu Selçukları ve Candaroğulları Beyliği zamanında Bolu vilayetine bağlıdır. Kocahan yapılmadan önce, Nallıhan bugünkü yerinde değil, büyük ihtimalle Kayapınar çiftliği yakınındaki şehir kalıntılarının olduğu yerdedir.

393-Prof. Dr. Ekrem Ekinci, 6 Ocak 2011 tarihli Türkiye Gazetesi'ndeki makalesinde, "Tarihçi Enveri, Osmanlı hanedanının seyyid olduğunu yazmaktadır. 1888 senesinde Kahire'de basılan ed-Devletü'l-Osmâniyyemine'l-Fütûhâti'l-İslâmiyye kitabının 109-110. sayfalarında hanedanın atasınınhazret-iOsman soyundan gelip, fitne devrinde Türkler arasına sığınarak kurtulan ve Kayı aşiretinin başına geçirilen bir genç olduğunu söyler.Bazı tarihi kaynaklarda Osman Gazi'nin hanımının Seyyide ve yine Şeyh Edebâlî'nin de Seyyid olduğuna dair bilgi vardır. Dolayısıyla Osman Gazi ve ondan sonra gelen padişah sülalesi bu bilgiye göre Peygamberimizin sallallahü aleyhi ve sellem soyundan gelmektedir. Fakat bu bilgilerin sıhhati hususunda daha geniş bir araştırma yapmakgerekmektedir" diye yazmaktadır.

394-Lütfi Paşa, Tevârih-i Âl-i Osman, Süleymaniye Ktp, Yazma Bağışlar, 468, s. 21-22.

395-El Cahiz ve Türklerin Faziletleri, Prof. Dr. Ramazan Şeşen.

396-Prof. Dr. Osman Turhan, Türk Cihan Hakimiyeti Mefkuresi Tarihi, c.1, s.187, 198.

397-Mahmud Pehlivan, 1247-1322 tarihleri arasında Buhara'ya komşu Hive şehrinde yaşadı. Türbesi Hive şehrindedir, günümüzde de en önemli ziyaret yerlerindedir. Kenz-ül Hakayık kitabının yazarıdır. Mahmud Pehlivan Buryayi Veli diye tanınmaktadır. M.Süreyya, Sicil-i Osmani,c. 4, s. 308.

Seyit Ali Reis, Hindistan seferi dönüşünde burasını ziyaret ettiğini söylemektedir. Evliya Çelebi, seyahatnamesinde yaptığı güreşçi duasında "pirimiz Mahmud Pehlivan" demektedir. Bu

kimsenin Hiveli Mahmud Pehlivan olduğu kabul edilmektedir. Kırkpınar'ın doğuş efsanesinde ismi geçen ve türbesi Dimetoka'da bulunan Deli Kızıl Sultan'ın dedesi olduğu söylenmektedir. [İslam Ansiklopedisi, Seyyid Ali Sultan maddesi]

398-Ermenibeli, Söğüt-Domaniç yolu üzerindedir; Söğüt-Domaniç yolu bugün de Ermenipazarı / Pazaryeri üzerinden İnegöl ovasına iner.

399-Bayhoca'nın türbesi İnegöl'e bağlı Hamzabey Köyünde Mehmed Bey Camii'nin yanındadır. Bay Hoca Türbesi, çevre düzenleme alanı ile beraber yaklaşık 60 metre kare alana sahiptir. Buradaki çalışma, 2012 yılında İnegöl Belediyesi marifetiyle gerçekleştirilmiştir. 17 yaşında şehit olan Bayhoca, Osmanlı hanedanının ilk şehidi kabul edilmektedir.

400-Ateşbaz Veli diye tanınan Yusuf İzzeddîn'in türbesi, Konya'da Meram'a giden yol üzerinde, Âşıklar Semtindedir. Ateşbâz Velî hazretlerinin vefâtından sonra Mevlevîhânelerdeki özel ocağa "Ateşbâz Velî Ocağı" dendi. Mevlevî Dergâhlarında meydân-ı şerîfte serili beyaz postun adı Ateşbâz postuydu. Bu makâma; teslimiyet, mevlevîliğe ikrâr vermek, çileye soyunmak denirdi.

401-Kulaca Hisarı, günümüzde, İnegöl'e bağlı, merkeze yakın bir köydür. Hisar'dan iz kalmamıştır.

402-Çeşitli kaynaklarda Savcı Beyin adı Sarı Batu, Saru Yatu olarak geçer. Kardeşiyle birlikte Osmanlı Devleti'nin kuruluş sırasındaki savaşlara katıldı. Bir çamağacı altına defnedildi. Sonradan bu ağaçta kandil yakmak gelenek haline geldi ve ağaç "kandilli ağaç" adıyla anıldı. Her yıl Ağustos'un son pazarı Karaköy'de geleneksel olarak Saru Batu Savcı Bey'i anma törenleri düzenlenmektedir. Türbesi, Ahi Dağı güney sırtında Kur unlu'nun kuzeyinde bulunan İkizce Köyü yakınlarındadır. İt-Eşen Köyü yanında Ermeni Pazarı - İnegöl anayolu üzerindedir.

403-Osman Gazi'nin bu ilk seferleri Âşıkpaşazade tarihinde şu satırlarla dile getirilmiştir.

Kuşandı din kılıcın bele Osman

Ki ede İslam'ı izhar Osman

Açıldı İslam'a hizmet kapısı

O kapının miftahı oldu Osman

Çünkü küfür zulmeti Rum'u tutmuştu

Diler ki âlemi nur ede Osman.

404-Günümüzde Karacahisar'ın yerinde, Eskişehir'in Odunpazarı ilçesine bağlı Karacaşehir köyü vardır.

405-Tarihçi Hadidî (vefat 1531), Tevârih-i âl-iOsman isimli nazım şeklinde yazılmış kitabındaki (aynı isimde Âşıkpaşazade'nin de eseri var) kılıç, sancak ve diğer beylik alametlerinin verilmesini şu satırlarla anlatıyor:

Bilir Osman Gazi himmetini

Resülün verdi ol ak rayetini,

Dahi ol seyf-i Osman bin Affan

Mısır'dan ona göndermişti Sultan,

Nakkare, tabl u kus, sunc u surnây

Bile mehterleri kim rûh-efzây.

406-Büyük Türkiye Tarihi, Yılmaz Öztuna, İkinci cild, s. 256.

407-Âşıkpaşazâde Tarihi. s. 98;Neşrî, Cihannümâ, I, 86.

408-Yılmaz Öztuna, Büyük Türkiye Tarihi, Cilt 1, 489.

409-N. Gregoros.

410-Fetâvâ-yi Hindiyye.

411-Âşıkpaşazade Tarihi, s. 18.

412-Hadidî, s. 39; Neşri tarihi, s.87; Âşıkpaşazâde tarihi, s.12;Tac-üt Tevârih, birinci cilt, s. 32.

413-Kumral Abdal'ın türbesi, Bozüyük'e 2 kilometre, uzaklıkta, Kovalıca Köyü yolu üzerindedir. Çevre düzenlemesi yapılmış, çok güzel bir yerdir.

414-ÂşıkPaşazade Tarihi, Müneccimbaşı Sahâif-ül-ahbâr, cilt 3, s.267.

415-Evliya Çelebi Seyahatnamesinde, VI. Murad'ın huzurunda yapılan güreşlerde yapılan duada, "Pirimiz Mahmud" diye bahsedilen kişinin Pehlivan Mahmut olduğu, belirtilmektedir.

416-Mezarı; Konya Akören İlçesi'ne bağlı Kayasu Beldesi (May Kasabası)'indir.Seyyid Mezarı veya Körpe Seyyid Mezarı diye bilinir. Genç yaşta vefat ettiği içindir ki Körpe Seyyid denilmektedir. Bu yörede her yıl Haziran ayının ilk haftasında Körpe Seyyid Anma Törenleri yapılıp dualarla aşlar dökülür, gelenlere ikram edilir.

417-Türkiye Gazetesi, Orta Anadolu Evliyaları, ikinci cilt, Konya evliyaları;İslam Ansiklopedisi, Seyyid Hârun maddesi.

418-Çankırı'nın Eldivan ilçesine bağlı olan Seydi Köy'de Murad-ı Veli hazretlerinintürbesi vardır. Ziyaret edilmektedir. Köyün, İpek Yolu üzerinde bulunduğu söylenmektedir.

419-Bugün de Babadağı ismiyle bilinen bu şehirde... Sarı Saltuk'un II. Beyazıd tarafından yaptırılan türbesi vardır. Şehir 1877-78 Osmanlı Rus Harbi sonrası 1878'de imzalanan Berlin Antlaşmasıyla elimizden çıktı. Şehir, günümüzde Romanya topraklarında,Köstence'nin kuzeyinde, Tuna'nın güneyinde yer almaktadır. Bu bölge Dobruca diye bilinmektedir. Şehirde Osmanlı dönemi yadigarı Müslümanlar yaşamakta, başta cami olmak üzere Osmanlı eserleri bulunmaktadır.

420-Sefer Efendi'nin türbesi, Manisa'nın Demirci ilçesinde, Kıran Camisi'nin bahçesindedir.

421-Orhaneli.

422-Günümüzde Bursa'ya bağlı Ürünlü Köyü'dür.

423-Tevârih-i Âl-iOsman, Oruç Beğ. Aydoğdu'nun türbesi, Bursa-Yenişehir arasında, yeni ismi Erdoğan Köyü olan Dimbos'tan Koyunhisar'a giden yol üzerindedir.

424-Bursa'ya bağlı Koyunhisar'ın güneybatısında kalmaktadır.

425-Günümüzde Ulubat denilmektedir. Karacabey'e bağlıdır, Ulubat Gölü kıyısında yer almaktadır.

426-Yenişehir, İznik ile İnegöl arasında yer alan ve Bursa'ya bağlı olan bir ilçe merkezidir.

427-Müneccimbaşı Tarihi.

428-Edirne, Türkmen dilinde kurulmuş yay manasına gelen Edrine...

429-İkinci bir imparator gibi yetkisi olan veliaht, yedek imparator.

430-Kırklareli-Vize.

431-Bu yerler, bugün de aynı isimle anılmaktadır.

432-Gelibolu.

433-İslam Ansiklopedisi, Ece Bey maddesi.

434-Seyyid Fatih Ahmet Baba'nın türbesi, Harput'a bir buçuk kilometre mesafedeki bir vadinin içinde, Göllü Bağlara giden yolun sağ tarafındadır. Bölge halkı tarafından sık sık ziyaret edilip, feyzinden istifade edilmektedir.

435-Tacüt Tevarih 1.cilt s 41.

436-Bilecik'e bağlıbir ilçe... 1913'te, fethinin 600. yılında Osmaneli ismini aldı.

437-Sakarya/Pamukova'ya bağlı bir köy.

438-Bursa.

439-Silsile-i aliyyenin 11. temsilcisidir. Arif-i Rivegeri hazretlerininhalifesidir. 1315 yılında vefat etti. Kabri Buhara'ya 57,7 km mesafedekidoğduğu köyde, Fagnevi'dedir.

440-İslam Ansiklopedisi, Fagnevi maddesi.

441-Ahmet Cevdet Paşa, Kısas-ı Enbiya ve Tevarih-i Hulefa, cilt 2, sayfa 520.

442-Alanya'ya bağlı Mahmud Seydi Köyünde türbesi vardır.

443-Harun Veli hazretlerinintürbesi, Seydişehir'de, ismini taşıyan caminin hemen yanındadır.

444-Buhara'ya yakın Ramiten'de doğdu ve buraya defnedildi. Türbesi, Buhara ve çevresindeki yedi Silsile-i aliyye, Nübüvvet Yolu büyüğüyle birlikte ziyaret edilmektir.

445-Hive'nin efsanevi kahramanı ve Kenz ül Hakaik kitabının yazarı Mahmud Pehlivan'ın türbesi,Hive şehrindeki en dikkat çekici yapılardan biridir. Türbesi,Ulu Caminin yanındadır. Mavi tonlarda çinilerle süslenmiş bu türbe günün her saatinde ziyaretçi akınına uğruyor.

Doğduğu köy Burya, Hive'ye bağlı Kat kasabasının bir köyüdür. Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde, Evliya Çelebi'nin;“Pirimiz Mahmut Pir Yar Veli aşkına, dest be dest, kafa sine be sine, muhabbeti Ali aşkına" sözleriyle yaptığı duada ismi geçenin Mahmud Pehlivan olduğu tahmin ediliyor. [Evliya Çelebi, c3, s. 471.]

446-Türbesi Bolu'ya kırk kilometre uzaklıktaki Işıklar Köyündedir. Ziyaret edilmektedir. Her yıl Temmuz ayının ilk Cuma gününde anma günü yapılmaktadır.

447-Sakar Baba'nın türbesi, Adapazarı'nda Erenler Mahallesi'ndedir. Ziyaret edilmektedir.

448-Tac-üt tevarih, cilt 1, s 51.

449-Dursun Fakih'in ayrıca Söğüt'ün Küre Köyü civarında bir tepe üzerinde de türbesi vardır. Ziyaret edilmektedir.

450-Âşık paşazade Tarihi, s.36; Neşri Tarihi, 1. cilt, s. 147.

451-Şu Yeryüzü Ermeydanı Türkiye Son Kale romanı,2. cild, s. ...

452-(Dolu Baba, Bursa'nın fethinde hazır bulunmuş. Kuşatmaya katılan askerlere ikram ettiği ayranla tanınmış Horasan erenlerinden... Ayranını içenler, ayrana doyduklarını belirtmek için dolu baba dediklerinden kendisine Dolu Baba denmiş. Fetihten sonra, Uludağ'ın doğuya bakan kısmına yerleşmiş. Kabri, Bursa

Uludağ Milli Parkında, Gölpınar denilen yerde, 970 rakamlı Kara Belen mevkiindedir. Kabri ziyaret edilmektedir.

453-Horasan da denilen bölgenin Buhara şehrinden gelen bir gazi derviştir. Doğum ve ölüm tarihleri belli değildir. Bursa feth olunduktan sonra Ebdal Murad, Uludağ eteklerindeki tekkesine çekildi ve Orhan Gâzi, tekkeye nice yardımlarda bulundu.

Bu tekkede esnafa peştemal kuşatılır, sonra da Ebdal Murâd'ın türbesine gidilerek dua edilirdi.Kabri ve ismiyle anılan cami, Bursa'nın güneyinde, Uludağ'ın yamacında, Alacahırka semtinin üst tarafındaki kireç ocağının yanındadır. Ziyaret edilmektedir.

[Batı Anadolu ve Rumeli Evliyaları, Türkiye Gazetesi Yayınları, Cilt 1, Sayfa 168; Tac-üt Tevarih, Cilt 5, s. 11.]

454-Kiliseden çevrilen cami, 1855 yılındaki depremde yıkıldı. "Yunan askerinin, 8 Temmuz 1920'de, Bursa'yı işgali sırasında bir Yunan komutanın Osmangazi'nin türbesine gelip 'Ey Osman, bak elimizden aldığın yeri geri aldık' dediği, sandukasına tekme atıp kurşun sıkarak, 'Kalk, elimizden alabileceksen al' dediği söylentileri yaygındı. Bunun delili yoktu. 2018 yılında, restore sırasında sandukada bir delik görüldü, içinden de boş bir çekirdek çıktı." Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi.Dr. Sezai Sevim.

455-Şu Yeryüzü Ermeydanı Türkiye Son Kale romanı, ikinci cilt, Süleyman Şah'ın ölümü ve sonrası yazılanlar.

456-Osmanlı Devletinde ilk basılan akçe, Yapı Kredi Bankası Kolleksiyonunda yer almaktadır.

457-Geyikli Babanın diktiği ağacın Bursa'da hazret-i Üftâde'ye giden Kavaklı Caddedeki çınar ağacı olduğu söylenmektedir.

458-Geyikli Baba Uludağeteğindeki dergâhında ibâdet ve zikirle meşgûl oldu. Sayısız talebe yetiştirdi. Uludağ'ın doğu eteklerinde İnegöl yakınlarında vefat etti, buraya defnedildi. Orhan Gazi kabri üzerine türbe yaptırdı. Daha sonra da türbe yanına bir câmi ve dergâh ilâve etti.Sevenleri çevresinde bir köy meydana getirdiler.

Kurdukları bu köye Baba Sultan adını verdiler. Geyikli Baba Külliyesi 1950'den sonra yeniden restore edilip, onarıldı. Baba Sultan Köyü, Bursa'nın Kestel ilçesine bağlıdır. Geyikli Baba türbesi ziyaret edilmektedir. [Âşıkpaşazâde Târihi s.196; Şakâyık Tercümesi-Mecdî Efendi, s.31;Türkiye Gazetesi Batı Anadolu ve Rumeli Evliyaları, cilt 1, s. 246.]

459-Türk Cihan Hakimiyete Mefkuresi, 1. cilt, s. 47.

460-Aydos Kalesi,bugün İstanbul'un Sultanbeyli ilçesi sınırları içinde yer almaktadır. Kale surları restore edilmiştir.

461-Âşıkpaşazade Tarihi, s: 43,44.

462-Neşri Tarihi, cilt 1, s. 139.

463-13. Yüzyılda Orta ve Doğu Anadolu'dan Batı Anadolu'ya Göçler, Şakir Turan doktora çalışması.

464-Seyyid Ahmed, Siirt'in Pervari ilçesine bağlı, Berûk (Karasungur) köyünde medfundur. Seyyid Hâcı Ahmed Berûkî'nin neslinden Molla Abdurrahmân-ı Meczûb, Seyyid Sıbgatullah-i Arvâsî'nin halifelerindendir.

465-Hizan'a bağlı İkiztaş mahallesinin eski ismi.

466-Hizan'a bağlı Dağören köyünün eski ismi.

467-Emekli Van Müftüsü Nimetullah Arvas, Seyyid Kasım Bağdadi'nin Nesebi, İcazeti ve Seyahat Notları.

468-Âşık Paşa'nın Garipnamesi'nde Dünya Metaforu, Doç. Dr. Muhammed Doğan.

469-Şeyh Yusuf Zeynüddin hazretlerinin türbesi, Samsun'un Tekkeköy ilçesinde, ismiyle anılan caminin hemen yanındadır. Ziyaret edilmektedir.

470-Eskişehir'in Mihalıççık ilçesine bağlı Sarıköy, Karaman, Bursa, Aksaray-Ortaköy, Manisa-Kula, Erzurum-Tuzca Köyü,Ordu'nun Ünye ilçesi, Isparta-Uluborlu, Afyonkarahisar ilinin Sandıklı ilçesi Çay Köyü, Sivas,Tokat'ın Niksar ilçesinde veEskişehir-Afyon demiryolu üzerinde Döğer Köyü'nde mezar veya makamları vardır.

471-Yılmaz Öztuna, Türkiye Tarihi,2. cilt, s. 8-10.

472-Hacı Bektaş-ı Veli hazretlerininhayatı hakkındaki bilgiler, menkıbelere dayanmaktadır. Zamanında ve yaşadığı zamana yakın zamanda yazılmış eserlerde ismi geçmemektedir. Kısas-ı Enbiya'da, Nişabur doğumlu, Lokman Parende'nin halifesi, onundaAhmed Yesevi hazretlerininhalifesi olduğu, kendisinin 1338'de vefat ettiği ve Yeniçeri için dua ettiği yazmaktadır.

473-Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesi bölgesinde bulunan dağlar.

474-Hakkari bölgesi.

475-Arvasilerin büyük ceddi Seyyid Hacı Kasım-ı Bağdadi'ninbüyük oğlu olan "Molla Muhammed-i Veli Arvâsî" olarak bilinen Seyyid MuhammedKutub, hicri 740, miladi 1340 yıllarında Arvas köyüne yerleşti.Burada bir medrese, câmi ve tekke inşa etti.

Onun neslinden, Doğu Anadolu'nun çeşitli merkezlerinde ilim ve irfanı yaymış mümtaz evliya ve âlimler yetişti. Onlar, ehl-i sünnet itikadının tebliğcileri ve müdafilerioldular.

Arvâsî ailesi içerisinde tertemiz nesillerinin bereketi, Seyyid Kâsım-ı Bağdadîhazretlerinindua ve himmetiyle... Kutb-ul Arvâsî olarak isimlendirilen Hoşab'da medfun Seyyid Abdurrahman ve Doğubeyazıt'ta medfun ağabeyi Şeyh Seyyid Abdurrahim Arvâsî kuddise sirruhum başta olmak üzere çok büyük zâtlar yetişti.

Arvasiler... Gavs olarak şöhret bulan Seyyid Sıbgatullah Arvâsî, âllâme, Hazret-i Şeyh lakabları ile anılan Seyyid Fehim Arvâsî, son devrin büyük âlim ve velilerinden, ruh ve din bilgilerinin mütehassısı Seyyid Abdülhakîm Arvâsî kuddise sirruhum gibi hem kamil, hem mükemmil zâtların ihlasları ve mücadeleleriyle... Anadolu'nun ehl-i sünnetin, sahih itikadın, adaletin, mazlumların Son Kalesi olması ve Kıyamet'e kadar Son Kale kalması davasını yüzlerce yıldır omuzlamış ve bugünlere kadar getirmişlerdir.

O zamandan bu zamana, Hicaz'dan Irak'a kadar müşkül dini meseleleri halledenler, âlim ve gönül ehli zatlarıyetiştirenler onun

neslinden gelenler idi. Her çeşit ilim ve fenne ait üçbinadet el yazması kitabının bulunduğu Arvâs Kütüphanesi kuruldu. Ne yazık ki bu kütüphane, Birinci Dünya Savaşı sırasında Ermeniler tarafından yakıldı. [SeyyidKasım-ı Bağdadi'ninNesebi, İcazeti ve Seyahat Notları, Nimetullah Arvas EmekliVan Müftüsü.]

476-Fahreddin-i Râzî, II, 6.

477-Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Tarih Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. İlhami Yurdakul, Arap Alfabesindeki mim harfinden yola çıkarak "Bir Harf Bir Medeniyet: Mim" Kitabı adlı bir çalışma ile okurun karşısına çıktı.

478-Müslim, İmâre 167; Ebû Dâvûd, Cihâd 23; İbni Mâce, Cihâd 19.

479-Türkmenistan Devlet Başkanı Türkmenbaşı, Ak Goyun kutlamasına sahip olan tek devletin Türkmenistan olduğunu belirterek bir ferman yayınlamış bu ferman 2002 tarihli Garagum dergisinde yer almıştır.

480-Çamlıdere'nin eski adı önce Kuzvirân idi, Ali Semerkandihazretleri buraya yerleştikten sonra Şeyhler oldu.

481-Balıkesir'in Dursunbey ilçesinin ismi bu beyin isminden gelmektedir.

482-Yunanistan'da Kavala isimli Osmanlı şehri.

483-Geyikli Baba'nın türbesi, Bursa'nın Keles ilçesine bağlı Babasultan köyündeki külliye içindedir. Türbenin yanındaki caminin avlusunda bulunan ulu çınarın Bursa'daki sarayın kapısında mevcut çınarla aynı zamanda dikildiğine inanılır. Her sene bu köyde düzenlenen ihtifalle, kutlama ile Geyikli Baba'nın hâtırası yaşatılmaktadır.

Xxx- Çardak, günümüzde bir kasaba ve belediyeliktir, Çanakkale-Lapseki'ye bağlıdır.

484-Seyyid Nasır hazretlerinintürbesi, Bursa'da Seyyid Nasır Caddesi üzerindedir ve türbede sancağı vardır. Ziyaret edilmektedir.

485-Çimpe Hisarı, Bolayır'ın hemen güneyindedir. Günümüzde,

çok az bir kısmı ayaktadır.

484-Çardak'ta Alemsultan Sokağı bulunmaktadır.

485-Salcı Baba'nın kabri Lapseki'nin Çardak beldesinde, Salbaş mevkiindedir.

486-Tarihçi Yılmaz Öztuna, bu geçişin Türk tarihinin en önemli üç hadisesinden biri olduğu söylemiştir.

487-Yunanistan'da Meriç kıyısında, Edirne-Uzunköprü ilçesinin karşısında kalan şehir.

488-Çengel şeklindeki bu Hilal ve yolu, Google haritasında Lapseki Çardak diye girdiğinde görebilirsiniz. Burada meydana gelen kum şifalı kabul edilmektedir. Her yıl 26 Mayıs'ta Çardak'ta Kum günü kutlanmakta ve bu günde güreşler düzenlenmektedir.

489-Bu kıta, Mevlit Yazarı Süleyman Çelebi'nin torunu Şeyh Mahmud tarafından söylenmiştir.

490-Enez, Edirne'nin Meriç nehrinin denize döküldüğü yerde kurulu ilçesidir.

491-Bu yer, Yunanistan'da Arda nehrinin Simovina Köyü yakın yerindedir. Yunanistan'a ziyaretimizde burada ikamet eden Türk köylülerinin yardımıyla burasını gördük.

492-Yunanistan'da, Batı Trakya'da, Meriç'in Ege'ye döküldüğü yere yakın bir şehir. Osmanlılar zamanında Dedeağaç deniyordu.

493-Kabri, Mevlana hazretlerinintürbesinin doğu tarafındadır, Eflaki Dede diye bilinmekte ve ziyaret edilmektedir.

494-1901Tarihli Edirne Salnamesinde, bugün Yunanistan topraklarında kalan Simovina yakınlarındaki Kırkpınar Çayırından, Kırkpınar çeşmesi ve Selim'in mezarından bahsedilmektedir. Halil Delice'nin notu: "31 Ağustos 2002 Cumartesi günü Yunanistan'a yaptığımız ziyarette, Arda nehrinin hemen yanında, Simovina ve Sarı Hızır köyleri arasındaki düzlüğü, Kırkpınar çeşmesini ve Selim'in mezarını gördük. Osmanlı zamanında güreşler burada yapılmaktaydı. Edirne'ye yirmi

kilometre kadar uzaklıktaydı. Söz konusu mezar, çeşme ve çayır, Simovina/Ammovounon ile Sarı Hızır/Kiprinos köylerini Ortaköy/Keramos kasabasına bağlayan şosenin hemen yanındaydı."

Balkan Harbinden önceki Edirne gazetelerinde at yarışlarından, atların Selim'in mezarından döndüklerini ve Kırkpınar'a gelenlerin davul zurna ile Selim'in mezarı yanında karşılandıklarını yazmaktadır. Yunanistan'da bu bölgedeki Sadırlı köyünü ziyaret ettiğimizde, yakın zamana kadar Selim'in kabrinin durduğunu ve Rumlar tarafından da ziyaret edildiğini söylediler. Demek ki... Güreşirken vefat eden yalnızca Selim'di.

495-Lüleburgaz.

496-Babaeski.

497-Seyyid Lokman, Oğuzname.

498-Tâc-üt-Tevârih, 1. Cilt, s. 103.

499-Kıyak Babanın ezan okuduğu yer, Edirne'nin Kıyık semtidir. Bu semtten Selimiye Camisi'neuzanan Kıyık Caddesi vardır. Bu cadde üzerinde Kıyak Babanın kabri ve kabir yanında camisi vardır. Kıyak ismi söyleniş kolaylığından Kıyık'a dönmüştür.

500-Laleli Ali (Seyyid Ali Sultan), Dimetoka yakınlarına, Kızıl Deli isimli çayın doğduğu yerin yanındaki bir derbende yerleşerek bir tekke kurdu.

Yıldırım Bayezid, fetihlerde büyük yardımını gördüğü Seyyid Ali Sultan'ın tekkesine gelir olarak Darıbükü, Büyükvirân ve Tıfulluvirânı adlarında üç köyü temlik etti. Bugün, Türbesi, Yunanistan'da, Dimetoka'nın Ruşenler (Roussa) Köyü'ne üç kilometre mesafededir, ziyaret edilmektedir. Tekkenin yanından geçen çaya Kızıl Deli ismi verilmiştir, bu Dimetoka yakınından Meriç'e kavuşmaktadır. İslam Ansiklopedisi, Seyyid Ali Sultan Maddesi.

Halil Delice'nin notu: "31 Ağustos 2002 Yunanistan-Dimetoka'ya yaptığım ziyarette; Deli Kızıl Sultan'ın Sofular' a bağlı Ruşanlar ve Babalar köyü arasındaki türbe ve dergahına ulaştım

hem türbe hem de dergah ayakta idi."

501-Osmanlı Devletinin ilk vezir ve kadılarındandır. Dünyayı hayretler içinde bırakan idari, askeri ve hukuki teşkilatının çok sağlam temellerini atan, Anadolu'nun Kıyamet'ekadar Son Kale olması için gecesini gündüzüne katandır. Yunus Emre, Battal Gazi ve Nasreddin Hoca menkıbeleriyle büyümüş, bu üçünün yoğurduğu bir kişiliğe kavuşmuştur.

Hanefî mezhebi fıkıh âlimi ve meşhûr velidir. İsmi Halil bin Ali'dir. Eskişehir'e bağlı Sivrihisar'ın Cendere köyünde dünyâya geldi. Bu sebeple Cenderî ve Çandarlı diye anıldı. 1387 (h.789) tarihinde vefat etti. Türbesi İznik'tedir, ziyaret edilmektedir.

Halil Hayreddîn Paşa ünvânıyla vezîr oldu. Çandarlı'ya kadar, Osmanlılarda vezîrler, yalnız idârî ve mâlî işlere bakarlardı. Çandarlı'ya, bunlar yanında askerî kumandanlık da verildi. Devletin bütün idârî, mâlî ve askerî işlerini elinde topladı. 1385 yılında ordunun başında Rumeli'ye sefere çıktı. Karaferye, Serez ve Selânik'i aldı. Tesalya ve Manastır'a girdi. Arnavutluk içlerine kadar ilerledi. Ordusu ile berâber Vardar Yenicesi'nde fetih hareketlerine devâm etmekte iken hastalanıp, Serez'e nakledildi. Orada vefât etti. Oğlu Ali Paşa, babasının yerine vezir oldu. Yaklaşık yüzelli sene, Çandarlı soyundan gelen kimseler, Osmanlı Devletine en üst seviyede hizmet ettiler.

Çandarlı Kara Halil Hayreddîn Paşa, Serez'de bir câmi ile İznik'te Yeşil Câmi, Gelibolu'da Eski Câmi, İznik'te Eski ve Yeniimâreti yaptırdı. Bunca hizmetleri arasında, ilm-i belâgatta Celâleddîn-i Kazvînî'nin Telhîs-ül-Miftâh adlı eserini şerhetti.

502-Bu köy, bugün Mir Külal Köyü diye bilinmektedir. Bu mezar, Buhara yakınlarında ve civârında ziyaret edilen yedi türbeden biridir. Bu yedi ziyaret yerleri güzergâhsırasıyla Abdülhalık Goncduvani, Mahmud İncirfagnevi,Arif-i Rivegeri, Muhammed Baba Semmasi,Ali Ramiteni, Seyyid Muhammed Şah-ı Nakşibend ve Emir Külalhazretlerinintürbeleridir.

503-Âşık paşazade Tarihi, s 72-73.

504-Prof. Dr. Ekrem Ekinci, 6 Ocak 2011 tarihli Türkiye Gazetesi'ndeki makalesinde, "Tarihçi Enveri, Osmanlı hanedanının seyyid olduğunu yazmaktadır" demiştir.

505-Osmanlı, seyyid ve şerifleri âyandan sayarak onlara son derece saygılı davrandı. Yıldırım Bayezid zamanında bir makam olarak ortaya çıkan ve II. Bayezid döneminde bir kurum haline gelen nakîb-ül-eşraf teşkilâtı, devletin sona erişine kadar devam etti. Osmanlı toplumunda seyyid ve şeriflere büyük saygı gösterildi ve ayrıcalıklar tanındı. Birçok vergiden muaftılar. Aylık, altı aylık veya yıllık tahsisatların yanında cevâlî gibi gelirlerden pay ayrılır ve özel ihsanlarda bulunulurdu.

506-Dukas, Bizans Tarihi.

507- Tac-üt Tevarih, cilt 1, s. 287-88.

508- Neşri Tarihi, 1, s. 359.

509- Tac-üt Tevarih, 1, s. 329.

510- Tac-üt Tevarih, 1, s. 309.

511- Tuhfet-ül Ahbab, s. 75.

512-Romanya'da bir bölge.

513-Tac-üt Tevarih, 2.

514-II. Abdülhamid tarafından, 1886 yılında ise Zeynel Abidin'in mezarının bulunduğu yere mevcut türbe inşa ettirilmiştir. Türbe, Kayseri/Melikgazi'de Sivas Bulvarı üzerinde bulunmakta ve ziyaret edilmektedir.

515-Yılmaz Öztuna, Büyük Türkiye Tarihi, 2. cilt.

516-Isparta.

517-Türk Cihan Hakimiyeti Mefkûresi, Osman Turan, s. 351-352.

518-Bu kürsü, Eski Cami'de, Hacı Bayram Veli Makamı diye durmakta ve hiçbirvaiz bu kürsiye çıkmamaktadır. Vaizin birinin

çıktığı ancak konuşamadığı söylenmektedir.

519-Ahmed Bican ve Muhammed Bican kardeşlerin kabirleri Gelibolu'dadır. Ahmet Bican hazretlerininki üstü açık kabirdir, Muhammed Bican hazretlerininkisi türbedir. Birbirlerine yakındır, ziyaret edilmektedir.

Ahmed Bîcan dünyanın vefası olmadığını, bu sebeple bir yadigar bırakmasını ağabeyine teklif eder. Bunun üzerine o da Meġârib-üz-Zamân'ı kaleme alır ve Ahmed Bîcan'a Türkçe'ye çevirmesini söyler. O da ağabeyinin dediğini yapar Envâr-ül-Âşıkîn (Âşıkların Nurları) böylece yazılmış olur. Bu kitap; Ahmed Bîcan'ın, bütün Türk-İslâm âleminde şöhreti günümüze kadar devam eden en mühim ve en hacimli eseridir. Yazıcıoğlu Mehmed, ayrıca kendi yazdığı bu eseri Muhammediyye adıyla manzum olarak Türkçe'ye de tercüme etmiştir.

520-Okun düştüğü yer, Bursa'da türbesinin bulunduğu yerdir.